ကညီဖိ၀်မှဉ်ကရ၀

မဲးကစ်

ကဘြၤ(၅)အဘှဉ်(၁၁) လါအခုဖြဉ်(၂၀၁၈နံ့ဉ်)

လီ၀်ခၢဉ်သးကညီဖိ၀်မှဉ်ကရ၀ထီဘိကမံးတံ၀်တဖဉ်

Volume (5) Issue(11) April(2018)

တၢ်ဒုးသ့ကိ$ၢ်ဘဉ်ကိ$ၢ် **တၢ်လဲသိးထုၤသိး** **တၢ်သဘျ**

Karen Women's Organization Magazine

ဘဉ်တၢ်ထုးထိဉ် ရဒလီဒအီဒလာ လီ၀်ခၢဉ်သး ကညီဖိ၀်မှဉ်ကရ

ကညီမိတ်မှဉ်သားစာရိတ်ခိုင်နှာ်တာ်မၤလိကွီမိဒီးကွီသရၤ်တဖၣ်

မှဉ်ခွါတာ်ထဲသီးတၢၤသီးတာ်မၤလိ

ကိုက်ပူးပေါ်မှာလေအခင်းမှုလေ့လာတဲ့သုတ်တဖက်ထိုင်တက်မယ်အဆောကတိုက်

တက်တာဉ်ဖိုင်တဲ့သကေးဘဉ်ဃးတက်ခုးခိုင်ထိုင်လံ့ဉ်နဲ့ဉ်ကျဲလေအဟုဉ်က့ုးတက်ခံးဆော
တဘျီပေါ်ဆူပုးလေအတူက်ဘဉ်သွံဉ်ထံးမှာ်ခွါတက်စုဆူဉ်ခိုင်တကးလောကညီကိုက်စဲဉ်ပူးအ
ဂိုက်အကျိုးအကျဲတက်မယ်

ကညီပြင်မှုဂ်တာ်ထံဉ်လိာ်ခၢဉ်သကိး(၃)ဘျီတဘျီ
တာ်ဟူးတာ်ဂဲၤတဖဉ်

(က)ကညီပိာ်မှ်ကရၢ်တၢ်ထံ်စိ

လၢ်ကိၢ်ပယီၤဒံ်မိ်ကရှ်စံ်ကိၢ်စဲ်စၢ်ဖြ်ိ်ကိၢ်စၢ်ဖြ်ိ်အပူၤပှၤတဝၢ်တဖ်အိ်ဒီးမှ်ခွါတၢ်တုၤသိးထဲ သိး,တၢ်ပာ်ကဲ,ဒိသဒၢ်ဒီးစိာ်ကဖိထိ်ပှၤထူလံၤဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်,ပှၤဟိ်ခိ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဒီး တၢ်တိတၢ်တြၢ်နှ်လီၤ

(ခ)ကညီပိာ်မှ်ကရၢ်တၢ်ဟ်လီၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤမိ်ၢ်ပှၢ်

ကညီပိာ်မှ်ကရၢ်မ့ၢ်ဝဲဒ်ကလုာ်ဒှ်ိ်ပိာ်မှ်ဂံၢ်ခ်ိ်ထံးတၢ်ကရၢ်ကရိတဖုလၢ်အဒုးသ့ထိ်ဘ်ထိ် ပိာ်မှ်ဒ်သိးကသ့ာ်ညါလီၤအသးလၢ်အအိ်ဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘ်,တၢ်တုၤသိးထဲသိးတၢ်စိတၢ်ကမီၤ လၢ်ပ့ၤ်ၤလၢ်ကဘ့ါရ့ဲကွံာ်နိ်ၢ်ကစၢ်တၢ်ဂ့ၢ်ကိဒီးကနှာ်လီၤပ်ယုာ်လၢ်တၢ်မၤတၢ်ဆၢ်တဲာ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ်အ ဟဲဒိဘ်အတၢ်အိ်မ့ၢ်တမံၤဂ့ၤတမံၤဂ့ၤနှ်ိ်လီၤ.ပဂဲၤလိာ်စ့ၢ်ကီးလၢ်တၢ်ကမၤလီၤမ်ၢ်ကွံာ်တၢ်ဆိ်ာ်တံၢ် မၤနၢ်ၤအကလုာ်ကလုာ်လၢ်ပိာ်မှ်ဒီးဖိသ်ာ်အဖိခ်ိ်,ဒီးဟ့ာ်တၢ်ဆိ်ာ်ထွဲမၤစၢ်ၤဆူပှၤတဝၢ်လၢ်အလိ်ာ် ဘ်ာ်တၢ်မၤစၢ်ၤလၢ်ကိၢ်ကျ်ိ်ာ်တဲာ်,ကိၢ်ပယီၤ,ကိၢ်ဆၢ်ဒီးကညီကိၢ်ပူၤနှ်ိ်လီၤ

(ဂ)ကညီပိာ်မှ်ကရၢ်ဖီတၢ်ာ်

(၁).မၤလီၤတံၢ်လၢ်ကညီပိာ်မှ်ကရၢ်မ့ၢ်ကရၢ်တဖုလၢ်အဂံၢ်ဆူ်ာ်ဘါဆူ်ာ်အိ်ာ်ဂၢၢ်ဆိးကျ၊ၤ,တုၤထိ်ာ် ထိ်ာ်ဘားဒီးအိ်ာ်ဆူ်ာ်အိ်ာ်ချနှ်ိ်လီၤ.

(၂).ကညီပိာ်မှ်ာ်တဖ်ာ်ကထူ်ာ်ဖ့ဲးထိ်ာ်ကွံာ်လၢ်တၢ်ဆိ်ာ်တံၢ်မၤနၢ်ၤအကလုာ်ကလုာ်ဒီးအတၢ်အိ်ာ်မ့ အတီၤပတီၢ်အကထိထိ်ာ်အဂီၢ်

(၃).ကညီပိာ်မှ်ာ်တဖ်ာ် ကဒီးနှ့ၢ်ဘ်ာ်မှ်ာ်ခွါတၢ်တုၤသိးထဲသိးလၢ်တၢ်အိ်ာ်မ့ကိးကပၤဒဲးလၢ်အပတီၢ် ပတီၢ်ဒ်ာ်ဝဲ

(၄).ကညီပိာ်မှ်ာ်တဖ်ာ်အိ်ာ်ဒီးတၢ်သ့ူ်ာ်ဆူ်ာ်သးဂဲၤလၢ်ကနှာ်လီၤပ်ယုာ်လၢ်ထံရ့ူ်ကိၢ်သဲးတၢ်တီခ်ိ် ရ့ိ်ာ်မဲလၢ်အပတီၢ်ပတီၢ်ဒ်ာ်ဝဲဒီးတၢ်သ့ူ်ာ်ထိ်ာ်ဒံ်ာ်မိ်ကရ့ှ်ာ်စံ်ာ်ကိၢ်စဲ်ာ်စၢ်ဖြ်ိ်ကိၢ်စၢ်ဖြ်ိ်အဂီၢ်နှ်ိ်လီၤ.

(၅).ပပှၤတဝၢ်အပူၤလီၤဆီ ဒ်ာ်တၢ်ပိာ်မှ်ာ်ဒီးဖိသ်ာ်တဖ်ာ်ကမှာ်လၤသးခုဘ်ာ်ပှၤထူလံၤဖိတၢ်ခွဲး တၢ်ယာ်အလၢ်အပ့ၤ်ၤအဂီၢ်

(ဃ)ကညီပိာ်မှ်ာ်ကရၢ်တၢ်ဟ်လု၊်ဟ်ပ့ၤ

၁.ဆိ်ာ်ထွဲတၢ်ထဲသိးတုၤသိး

၂.အိ်ာ်ဒီးတၢ်ပာ်ကဲလိာ်သးယၢ်ခ်ိယၢ်ခ်ိ

၃.အိ်ာ်ဒီးတၢ်သ့ာ်ညါမ့ဒါ,တၢ်ဟံးနှ့ၢ်မ့ဒါ,တၢ်ဟ့ာ်နိၤလီၤမ့ဒါဒီးတၢ်မၤလၢ်အအိ်ာ်ဖ့ါရ့ဲ

၄.ဆိ်ာ်ထွဲပှၤတဝၢ်တၢ်နှ့ၢ်ပၢ်ဘ်ာ်ဆူ်ာ်ဆူ်ာ်ကလဲာ်

၅.လ့ၤတက့ၤတၢ်တတူ်ၢ်လိာ်တၢ်သ့ူတၢ်စုဆူ်ာ်ခ်ိ်ာ်တကးအကလုာ်ကလုာ်လၢ်ပိာ်မှ်ာ်ဒီးဖိသ်ာ်အဖိ ခ်ိ်ာ်ဘ်ာ်

၆.အိ်ာ်ဒီးတၢ်ဟ့ာ်လီၤသးဒီးတၢ်သ့ူ်ာ်တီသးရၤလၢ်တၢ်မၤအပူၤ

အဲးဒံးထျာ်တၢ်ကွဲး

တၢ်ဘျိဘာ်မၤဂ့ၤထိုဉ်ကွၤပသးနၣ် တမ့ၢ်တၢ်မဲာ်ဆှးအလိၢ်ဘာ်. တၢ်လၢပမၤအီၤတခါနၣ် ပသ့ဉ်ညါလၢ အမ့ၢ်တၢ်ကမာ်ဘာ်ဆာ် ပမ့ၢ်မၤဒံးအီၤဆူမဲာ်ညါကွၢ်ကွၢ်နၣ် မ့ၢ်တၢ်မဲာ်ဆှးအလိၢ်ဒိဉ်တက့ၢ်လီၤ. ပမ့ၢ်ပှၤလၢအနး ဒိဉ်မးတဂၤ ခီဖျိပမ့ၢ်ပှၤလၢအဘျိဘာ်မၤဂ့ၤကွၤသးတသ့ဒီး ပမ့ၢ်ပှၤလၢအမၤးဒိဉ်မးတဂၤ ခီဖျိပမ့ၢ်ပှၤလၢအဖိးဟု ဃာ်ဒီးမၤတၢ်လၢအတဂ့ၤတဘာ်သ့ဉ်တဖဉ်ထိဘိအဃိနၣ်လီၤ.

ပမ့ၢ်ဘျိကွၤပသးနၣ် ပမဲာ်ဆှးဒီးဘာ်ယိဉ်လၢပှၤကဆိကမိဉ်ဆံးပှၤလၢ ပမ့ၢ်ပှၤလၢအသးစၢ်ဒီးအခိဉ်ဘျိဉ် တဂၤနၣ်လီၤ. ပမ့ၢ်တဘျိကွၤပသးဒီးမၤးဒံးဆူညါကွၢ်ကွၢ်တခီ ပတဘာ်ယိဉ်လၢပှၤကတုၤလၢတၢ်ဟးဂီၤ လၢပမ့ၢ် ပှၤလၢအသးမးဒီး အခိဉ်ကိၤတဂၤနၣ်ဘာ်ဓါ.

– လၢနပှၤကလုာ်အတၢ်လဲၤထိုဉ်လဲၤထိအဂိၢ်နၣ်ဘျိကွၤနတၢ်ထံဉ်,နတၢ်ဟာ်သးလၢအအၢဆူအဂ့ၤတက့ၢ်.
– လၢနပှၤကလုာ်အတၢ်မၤနၢၤအဂိၢ်နၣ် ဘျိကွၤနထံရူၢ်ကိၢ်သဲးအကျဲလၢအကမာ်ဆူထံရူၢ်ကိၢ်သဲးအကျဲတက့ၢ်.
– လၢနပှၤကလုာ်အတၢ်အိဉ်စံဉ်အိဉ်ကျၢၤဒီးအတၢ်စံဉ်ညီဉ်ပၢလီၤသးအဂိၢ်နၣ် ဘျိကွၤနခိဉ်ခါလၢကမၤလီၤမၢ်ကွံာ် နပှၤကလုာ်ဆူနခိဉ်ခါ လၢအကမၤဖျါထိဉ်နပှၤကလုာ်နၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဘျိဘာ်မၤဂ့ၤလီၤကွၤပသးနၣ် မ့ၢ်ကျဲအခ့ဉ်ဒိဉ်မးတခါလၢပကဘာ်စးထိဉ်ပိာ်အီၤဘာ်ဆာ် တုၤပပိာ် အီၤနၣ် ပကလဲၤကတၢ်ကွၤကျဲလၢအမှာ်,အဆၢ,အဂၢ်အကျၢၤလၢအပှဲၤဒီးတၢ်မၤနၢၤနၣ်လီၤ. တလိဉ်လၢပက ဘာ်ဆိတလဲကွံာ်တၢ်ခဲလၢာ်ဘာ်.လိဉ်လၢပကဘာ်ဘျိကွၤတၢ်ဟးဂီၤ,တၢ်လီၤပျိ,တၢ်ကမာ်ဒီးမၤဂ့ၤထိုဉ်အီၤဆူမဲာ် ညါကွၢ်ကွၢ်နၣ်လီၤ.

မ်ပကဘာ်အမှာ်ထိဘိနၣ်တက့ၢ်.

အဲးဒံးထျာ်
ကညီပိာ်မှာ်ကရၢ
လိၢ်ခၢဉ်သး

တာ်ဂ့ၢ်ခိုဉ်တီတဖဉ်

✪ **အဲးဒ်းထၢဉ်တၢ်ကွဲး** – ၂

✪ **လီၢ်ဓၢဉ်သးကညီပိာ်မှဉ်ကရၢခိဉ်အတၢ်ကတိၤ** – ၅

✪ **လံာ်ဟ့ဉ်ယုၢ်**

✍–ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢလံာ်ဟ့ဉ်ယုၢ်ဆူဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘ့ဉ်တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်မုၢ်နံၤ လါစဲးပထုဘၢဉ်၂၁သီ,၂၀၁၇နံ့ဉ် – ၆

✍–ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢအလံာ်ဆၢဂ့ၤဆၢ၀ါဆူကညီဖိခဲလၢာ်လၢကညီနံ့ဉ်ထိဉ်သီအမုၢ်နံၤ,ကညီနံ့ဉ်,၂၇၅၇နံ့ဉ်,သလ့ၤလါထိဉ်(၁)သီ,ခရံာ်နံ့ဉ်,လါဒဉ်စဲဘၢဉ်(၁၈)သီ,၂၀၁၇နံ့ဉ် – ၇

✍–လီၢ်ဓၢဉ်သးကညီပိာ်မှဉ်ကရၢအလံာ်ဟ့ဉ်ယုၢ်ဆူကညီတၢ်ပၢၢ်ဆၢအမုၢ်နံၤ ပ့ၤထိဉ်(၆၉)ဝိတဝိ၂၀၁၈နံ့ဉ်,လါယနူၤအါရံၤ(၃၁)သီ – ၈

✍–ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢအလံာ်ဟ့ဉ်ယုၢ်ဆူကညီဒီကလုာ်မုၢ်နံၤဆၢက့ၤအလီၢ် ပ့ၤထိဉ်(၇၀)ဝိတဝိ လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ ၁၁သီ,၂၀၁၈နံ့ဉ် – ၁၀

✍–ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢကရၢခိဉ်အတၢ်ကတိၤဆူကညီပိာ်မှဉ်ကရၢမုၢ်နံၤပ့ၤထိဉ်(၃၃)ဝိတဝိ လါအ့ဖ္ဍာ် ၅သီ,၂၀၁၈နံ့ဉ် – ၁၁

✪ **လံာ်ဘိုးဘဉ်ရၢလီၤ**

✍–ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢလံာ်ဘိုးဘဉ်ရၢလီၤဆူဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘ့ဉ်ပိာ်မှဉ်မုၢ်နံၤ –၁၂

✍–ကညီပိာ်မှဉ်တၢ်ထံဉ်လံာ်အိဉ်သကိုးသၢဘျိတဘျိလံာ်ဘိုးဘဉ်ရၢလီၤ– ၁၃

✪ **ထါသနၢဉ်**

✍–တၢ်စုဆူဉ်ခိဉ်တကးကလီၤမၢ်ဂိၢ်ပကမၤ (မးရ့ၤဖိ–ချၢဉ်လ့ၢ်ထူဉ်) – ၁၄

✍–တၢ်မၤလီၤမၢ်ကွံာ်တၢ်စုဆူဉ်ခိဉ်တကးအဂိၢ်တၢ်ဘျၢသဲစးနှ့ဉ်ဂ့ၤဒိဉ်နှ့ၢ်ဒ်းတၢ်ဟ့ဉ်တၢ်သ့ဉ်ညါနၢ်ပၢၢ်လၢပ့ၤတဝၤအပူၤလီၤ (နီၢ်ရ့ၢ်ရိဉ်ဖိ) – ၁၅

✍–တၢ်မၤလီၤမၢ်ကွံာ်တၢ်စုဆူဉ်ခိဉ်တကးအဂိၢ်တၢ်ဘျၢသဲစးနှ့ဉ်ဂ့ၤဒိဉ်နှ့ၢ်ဒ်းတၢ်ဟ့ဉ်တၢ်သ့ဉ်ညါနၢ်ပၢၢ်လၢပ့ၤတဝၤအပူၤလီၤ (စီၤသိဉ်ဒ့ၢ်စိ–ကိၢ်မူရၤ) – ၁၆

✍–ဆၢတုၤက့ၤဆူကိၢ်သူလ့ၤ (ကျိ်ဖိနီၢ်ခ့ဉ်ဖိ) – ၁၇

✍–လီၤမၢ်သ့ဖဲလၢသံခါ(နီၢ်စၢ်အဲာ်မူ–မဲၢ်လးအ့ူ) – ၁၈

✍–ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢ (လခသ/ကပက) – ၁၉

✍–ယမိမိၢ်သးဘိ (ဆဉ်ကီကိဉ်ထူ) – ၂၀

✪ **ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်**

✍–ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢခိဉ်(၂)လဲၤထိဉ်ဝဲခ့ဉ်အဲာ်ယ့ဉ်–ကညီဒီကလုာ်စၢဖ့ဉ်ကရၢ တၢ်ကရၢကရိဒီးတၢ်ဘိုးဘဉ်ရၢလီၤတၢ်အိဉ်ဖ့ဉ် – ၂၁

✍–ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢခီကရဲး(၇)ဝိတဝိ၀ံၤအလီၢ်ခံတၢ်ကရၢကရိဒီးတၢ်ဟ့ဉ်တၢ်သ့ဉ်ညါ၀ဲၤကျိၤတၢ်မၤလိအဆိကတၢၢ်တဘျိ – ၂၂

✍–တၢ်ထံဉ်လံာ်ပာ်လီၤသကိုးခါဆူညါတၢ်မၤဘဉ်ဃးတၢ်သုးထိထိဉ်မှဉ်ခ့ါတၢ်တ့ၤသီးထဲသီးတၢ်ဒုးသ့ဉ်ညါတၢ်ကျဉ်တရံးတဖဉ်အတၢ်ရဲ့ဉ်တၢ်ကျဲၤ – ၂၃

✍–ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢလဲၤထိဉ်ဝဲKNU Consultation meeting with KCBOs/ KCSOs – ၂၄

✍–ချၢဉ်လ့ၢ်ထူဉ်ကိၢ်ရ့ဉ်ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢခီကရဲး(၈)ဝိတဝိ,ဃုာ်ဒီးတၢ်ဃုထၢထိဉ်ကမံးတံာ်အသီ၀ံၤ၀ဲဂ့ၤဂ့ၤ – ၂၅

✍–မှၢ်တြၢ်ကိၢ်ရ့ဉ်ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢတၢ်အိဉ်ဖ့ဉ်ဖးဒိဉ်(၇)ဝိတဝိ,ဃုာ်ဒီးတၢ်ဃုထၢထိဉ်ခိဉ်နၢ်အသီတၢ်ရဲ့ဉ်တၢ်ကျဲၤ၀ံၤ၀ဲဂ့ၤဂ့ၤ – ၂၆

✍–ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢပၢဆ့ၢတၢ်ကမံးတံာ်အတၢ်ကွၢ်ကဒါထံက့ၤ,မၤဂ့ၤထိဉ်ဒီးဟ်လီၤခါဆူညါတၢ်ဖံးတၢ်မၤ – ၂၇

✍–တၢ်ကွၢ်ထံကဒါက့ၤကျိဉ်စ့တၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢတၢ်မၤဆူညါအဂိၢ် – ၂၈

✍–ကညီပိာ်မှဉ်တၢ်ထံဉ်လံာ်အိဉ်သကိုး(၃)ဘျိတဘျိ – ၂၉

✍–တၢ်မၤလၢကပိၤကညီပိာ်မှဉ်ကရၢမုၢ်နံၤပ့ၤထိဉ်(၃၃)ဝိတဝိ၀ံၤ၀ဲဂ့ၤဂ့ၤ– ၃၀

✍–တၢ်လီၤတၢ်ကရၢကရိဆူတိအ့ကိၢ်ရ့ဉ် – ၃၄

✪ **ဖိဒ်ဖိသ့ဉ်သနၢဉ်**

✍–တၢ်လုၢ်တၢ်လၢ်အအၢသၢကလုာ်လၢပကြၤမၤလီၤမၢ်ကွံာ်လၢဖိသ့ဉ်သ့ဉ်တဖဉ်အပူၤ – ၃၅

✍–စီၤဖိလါဒိုးအဖါတံၢ်စီၤတၤသ့ူ (မှၢ်ဂၢ်နီၢ်ဆၢ) –၃၆

✪ **ပိာ်မှဉ်ပိာ်မၢၤသနၢဉ်**

✍–သရ့ဉ်မှဉ်နီၢ်စံဉ်စံဉ်(ကသံဉ်သရ့ဉ်မှဉ်ကွၢ်ပှၤဆါဖဲတၢ်ပၢၢ်ဆၢစးထိဉ်သီအဆၢကတိၢ်) – ၃၇

✍–နၢ်ရ့ၢ်ဖိၤ(တၢ်နးတၢ်ဖ့ဉ်အဖိကဘိဉ်လၢအဂုာ်ကျဲးစၢးသလဉ်ထိဉ်အသးလၢတၢ်လီၢ်ထိဉ်ထိ) – ၃၉

✍–ကလုာ်ဒ့ဉ်မှဉ်လၢဟူးဂဲၤလၢကိၢ်ပယီၤပိာ်မှဉ်ဂိၢ်တဂၤဒိုးနှ့ၢ်ဘဉ်ဘီမှၢ်စၢဖ့ဉ်ကရၢတၢ်လၢကပိၤ – ၄၂

✍–ဝ့ၤဝ့ၤနူး,ပှၤလၢဟူးဂဲၤလၢရ့ဉ်ဟ့ဉ်ကွဉ်ပှၤဂ့ၢ်ဝိခ့ဲးယဉ် – ၄၄

✍–ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢဒိုးနှ့ၢ်ဘဉ်ပိာ်မှဉ်လၢတၢ်ဆီတလဲအဂိၢ်တၢ်လၢကပိၤ (Women of Change Award) – ၄၆

✪ **တၢ်ပရၢသနၢဉ်**

✍–နံၤအိဉ်ဖျဉ်အတၢ်ဆၢဂ့ၤဆၢ၀ါအါဆူသရ့ဉ်မှဉ်လဉ်ဖိ(ကရၢခိဉ်မၤတ့ၢ်တၢ်)ဖဲ ၁၃.၄.၂၀၁၈နံ့ဉ် – ၄၇

✪ **သးစၢ်သနၢဉ်**

✍–အ၀ဲစံးဝဲလၢအအဲာ်ယၤ ခီဖျိတၢ်ဂ့ၢ်သ့ဉ်တဖဉ်အံၤ (ဆၢဖိ) – ၄၈

✍–တၢ်အဲာ်ဆိလၢအပာ်တ့ၢ်ယၤဆိ (ဖိ၀ံဒ်ဉ်) – ၄၉

✍–တၢ်အဲာ်အဘ့ဉ်အတိၢ်အတၢ်ဟဲ၀ံ (နီဖိ) – ၅၁

✍–တၢ်လၢပ့ၤဒိတၢ်အဲာ်တီသ့ဉ်တဖဉ်တကြၤသူ၀ဲဖဲအအ့ဉ်လိာ်သးအဆၢကတိၢ် – ၅၃

✍–တၢ်ကလုၢ်လၢပိာ်မှဉ်ကို (၂၀၁၇ –၂၀၁၈)နံ့ဉ် – ၅၅

✪ **တၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ရ့ၢသနၢဉ်**

✍–ထံနှ့ဉ် ဂ့ၤ၀ဲလၢပ၀ဲဟိဉ်ခိဉ်ဖိတဖဉ်အဂိၢ်ဒ်လဲဉ် – ၅၇

✍–တၢ်ကူစါယါဘျါခိဉ်လ့ၢ်ခိဉ်ဆါ,ယိၢ်ဒ့ဆါလၢနှ့ဆၢဉ်ကသံဉ်ကသီတၢ်ကူစါယါဘျါအကျိၤအကျဲ – ၅၈

✪ **တၢ်သ့ဉ်တၢ်ဖျးသနၢဉ်**

✍–တၢ်သ့ဉ်လီၤကိၢ်စိဒိုးလၢသပၢၤပူၤအကျဲ – ၅၉

✪ **ဖဉ်ကပူၤသနၢဉ်**

✍–ကျိ်ဘ့ဉ်ခ့ဉ်လဉ်ဝ့ၤ (နီနီလၢဖဉ်ကပူၤ) – ၆၀

တက်ဂုဏ်ခြင်တီတဖန်

✪ **နိနီဆ၊သနၵာ** – ၆၁

✪ **ရၢဖြိုင်သနၵာ**

✍–တၢ်မှာ်တၢ်ခုၵ်အလပိ (ဆၵ်ကီကိုၵ်ထူ) – ၆၃

✍–တၢ်ထိ ဒါသွံၵ်ထံးမှၵ်ခွါတၢ်စုဆူၵ်ခိၵ်တကးလၢ ဖိသၵ်ဒီးပိာ်မှၵ်တဖၵ် အဖိခိၵ် (စီးဖုယ့–KJC) – ၆၅

✍–တၢ်မၤလိၤမၢ်ကွံာ်တၢ်စုဆူၵ်ခိၵ်တကးအဂီၢ်တၢ်ဘျၢသဲစးနၵ် ဂ့ၤဒိၵ်နၢ်ဒံး တၢ်ဟှၵ်တၢ်သ့ၵ်ညါနၢ်ပၢၢ် (နီၢ်တၢ်ဆံးဖိ–အှုဖ္ဍၵ်) – ၆၆

✍–ပဒိၵ်စီၤသမ့ၤထိအတၢ်တဲဖျါဘၵ်ဃးကညီဒီကလုာ်အမှၢ်နံၤအဂ့ၢ်– ၆၈

✍–မၤနၢၤပျိုလၢယသးပှၤနီၵ်တသ့ (သ့ၵ်နၢမှ) – ၇၃

✪ **နံၤကမ့ံသနၵာ** – ၇၇

✪ **တၢ်ကွဲးမှာ်နၢ်သနၵာ**

✍–မှၢ်ဂၢ်ဒ်ဖိအိၵ်ဒီးတၢ်မှၢ်လၢ်ဖဲသဝိလၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၤမၤဟးဂီၤကွံာ်အီၤတ ဖျၢ်အပူၤ (ကညီမှၵ်) – ၇၉

✍–နီၢ်ထိၵ်တၤထူ (မှာ်တြၤ်ဖိလ့လ့ၵ်) – ၈၀

✍–တၢ်ကတိၤထဲတဘီဓိၤ – ၈၂

✪ **တၢ်ကွဲးထီရီၤသနၵာ**

✍–တၢ်သ့ၵ်ထိၵ်တၢ်အဲၵ်ဟံၵ်ဃီဂၢ်ကျၤအတၢ်ခူသ့ၵ် – ၈၃

✍–တၢ်လၢပှၤအိၵ်ဒီးသးသဟိၵ်ဂ်ၢ်ဘါလၢပှဲၤတဖၵ်တသူဝဲလၢ အတၢ်အိၵ် မူအပူၤလ့ၤတက့ၤ (ဒှဝ့ၤ) – ၈၅

✍–နမ့ၢ်အဲၵ်ဒီးလၢ နဟံၵ်ခိၵ်မှၵ်အသးကတံၤဒီးနၤထီဘိအဂီၢ်နၢ် – ၈၆

✍–ဒ်သိးတၢ်ကိတၢ်ခဲသုတအိၵ်လၢ ပတၢ်အိၵ်မူပူၤတဂ့ၤအဂီၢ်တၢ်ဂ့ၢ်(၁၆) ထံၵ်လၢ ပကြၢးတိၢ်နၢ်ဒီးမၤထွဲအီၤ – ၈၇

✍–လဲၤကဟ်ယၤတဂ့ၤ....ဖးကွၢ်ကွၢ်ယၤထဲတစဲးဖိတက့ၢ်. – ၈၈

✪ **ကဗျာ**

✍–ငါတို့ – ကရင်ပြည် (အဲခလိန်း–တပ်မဟာ ၆) – ၈၉

✍–ခေါင်းလေးတစ်ညိတ် (ခိုင်စံရွှေမြင့်–မူတရော်) – ၉၀

✍–အကြမ်းဖက်မှုပျောက်ဖို့အတွက်ဥပဒေသည်လူထုပညာပေးထက်ပိုပြီးထိ ရောက်မှုရှိသည်။ (နော်ဇင်နှုး,သီရိစန္ဒာ) – ၉၁– ၉၂

✪ **သတင်းဆောင်းပါး**

✍–အကြမ်းဖက်မှုပျောက်ဖို့အတွက်ဥပဒေသည်လူထုပညာပေးခြင်းထက်ပိုပြီး ထိရောက်မှုရှိသည် (နော်ကညောမှ) – ၉၃

✍–တားဆီးပိတ်ပင်ခံရသောအခွင့်အရေး (ဆာကောကော်ထူး) – ၉၅

✍–ဂုဏ်ယူပါတယ် (ဘွဲ့အဲ့ခ္ဍီ–တောင်ဋ) – ၉၇

✪ **အတွေးအမြင်ကဏ္ဍ**

✍–ရေးကြီးဆုံး (၁)ကိစ္စ (ခိုင်စံရွှေမြင့်–မူတရော်) – ၉၉

✍–မှတ်သားစရာအဆိုအမိန့်များ (ခိုင်စံရွှေမြင့်–မူတရော်) – ၁၀၀

✪ **တၢ်ဂီၤ တဖၵ်– ၁၀၁**

✪ **တၢ်စံးဘျုးတၢ်ကွဲး**

✍–တၢ်စံးဘျုးစံးဖြိုၵ်ဆူပှၤမၤသကိုးတၢ်ကိုးဂၤဖဲတၢ်မၤလၢကပိၤကညီပိာ် မှၵ်ကရၢ်မှၢ်နံၤပှဲၤထိၵ်(၃၃)ဝိတဝိအကတိၢ် – ၁၀၆

လီဂ်ချဉ်သားကညီပိတ်မှဉ်ကရာ,
ကရာခိုဉ်အတာဂ်ကတိုး

• •

တနံ့အံ့ ပသးခုလၢပထုးထိဉ်ဘဉ်ကဒီးပမဲးကစံဖိအသိတဘှဉ်ကဒီးလံနှဉ်လီၤ. ပဆၢမှ၀်လ၀်လၢပှၤဖး တ၀်ဖိခဲလၢဉ်ကဖးဝဲဒီး ပတ၀်ဂံ၀်စ၀်မှ၀်အိဉ် ကဟှဉ်ကူဉ်ဟှဉ်ဖးပှၤဒီး ကဒုးသှဉ်ညါကှၤပှၤလၢတ၀်အဲဉ်တ၀်ကွံအပူၤ လၢတ၀်မၤသကိုးတ၀်လၢတ၀်သးတဖျၢဉ်ဃီ လၢပိဉ်မှဉ်အတ၀်လဲၤထိဉ်လဲၤထိအဂိ၀်နှဉ် မှ၀်ပတ၀်ဒုးသှဉ်ညါလိဉ်ပသးနှဉ်လီၤ.

ပမှ၀်တ၀်ကရၢကရိလၢအတိခိဉ်ရိုဉ်မဲတ၀်လၢအအိဉ်ဒီးတ၀်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သှ, တ၀်သူဉ်ဒူသးဒူဒီး တိခိဉ်ရိုဉ်မဲပိဉ်မှဉ်သှဉ်တဖဉ်ပှဲၤထိဉ်လံဝဲ(၃၃)နံ့ဉ်ပှဲၤပှဲၤလံနှဉ်လီၤ. ပကွ၀်ကဒါကှၤကျဲလၢပလဲၤခိဖျိအံ့ ပလဲၤခိဖျိတ၀်ကိတ၀်ခဲ အကလုဉ်ကလုဉ်နဉ်သကှ ပတလီၤဆံးလီၤစှၤဘဉ်အမဲ်ညါ ကညီပိဉ်မှဉ်ဘဉ်တ၀်ဟ်ကဲအီၤဒီး သှဉ်ညါအါထိဉ်အီၤ လၢဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘှဉ်ညါနှဉ်လီၤ.

ပဝဲကညီပိဉ်မှဉ်သှဉ်တဖဉ် လၢပသနၢဉ်ဒဉ်ပဝဲ ပကဃုသှဉ်ညါအါထိဉ်တ၀်လၢပထံပကိ၀်ပူၤတ၀်အိဉ်သး, ပကစိဉ်မဲ်စိဉ်နါဒီးပကဆိဉ်ထွဲသကိုးတ၀်မၤလၢ ပပှၤကလုဉ်မၤဝဲကျဲလၢအမှ၀်အတိသှဉ်တဖဉ် ပကနှဉ်လီၤမၤသ ကိုးတ၀်လၢတ၀်မှဉ်တ၀်ခှဉ်အပူၤနှဉ် မှ၀်ဝဲပတ၀်ဟှဉ်ကူဉ်ဒီးဒုးသှဉ်ညါလိဉ်ကှၤပသးနှဉ်လီၤ.

ဆၢကတိ၀်ခဲအံ့ ပခိဉ်ပန၀်သှဉ်တဖဉ်မၤဝဲတ၀်မှဉ်တ၀်ခှဉ်ဒီး ဂုဉ်ကျဲးစၢးစံးကတိၤသကိုးဝဲ ဒ်သိးပကဒီးန့ဉ် ဘဉ်တ၀်မှဉ်တ၀်ခှဉ်နှဉ်လီၤ. ပဝဲပိဉ်မှဉ်သှဉ်တဖဉ်စ့၀်ကိုး လၢပန့ဉ်ဘဉ်ကှၤတ၀်မှဉ်တ၀်ခှဉ်အဂိ၀် ပကဘဉ်ဂီၤက၀်ထိဉ်ပ သးလၢထံရှု၀်ကိ၀်သဲးတ၀်ပီးတ၀်လိလၢအမှ၀်ဝဲတ၀်ဃုသှဉ်ညါအါထိဉ်ထံရှု၀်ကိ၀်သဲးတ၀်အိဉ်သး,တ၀်ဃုဖးလံဉ်ဖးလ၀် သှဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ.

လၢခံကတၢ၀်အဲဉ်ဒီးစံးယဲသုဒ်အံ့ၤလီၤ. တ၀်မှဉ်တ၀်ခှဉ်ဒီးတ၀်ထဲသိးတုၤသိးလၢပလိဉ်ဘဉ်အီၤအံ့ၤ ပမၤအီၤ တဂၤတသှဘဉ်. ပကဘဉ်မၤသကိုးလၢတ၀်သးတဖျၢဉ်ဃီဃူးဃူးဖိးဖိးနှဉ်လီၤ. လၢတ၀်နှဉ်အဃိ နၤယၢပဝဲကိုးဂၤ လၢတ၀်သးတဖျၢဉ်ဃီ ပကဖိဉ်လိဉ်ပစု တုၤပတုၤလၢတ၀်မၤနၢၤတစုနှဉ်တက့၀်.

နိ၀်ဖိဒ့တိ
ကရၢခိဉ်
ကညီပိဉ်မှဉ်ကရၢ
လီ၀ၢဉ်သး

ကညီပြင်မှုဂရု လမ်ဟှုင်ယု၊ ဆူဟိုင်ခိုင်ဒီဘှုင်တၢ်မှာ်တၢ်ခှုင်မု၊ နံၤ
လါစဲးပထုဘၢင် ၂၁သီ, ၂၀၁၇နံၢ်

"ဟ်ဖြှုင်ထိုင်သးလၢတၢ်မှာ်တၢ်ခှုင်အဂီၢ်–တၢ်ဟ်ကဲ,တၢ်ပူၤဖျဲးဒီးသူးသှုင်လၢကပီၤလၢ ပှၢကိုးဂၤဒဲးအဂီၢ်"

ကညီပြင်မှုဂရု တူၢ်လိုင်မှာ်ဟိုင်ခိုင်ဒီဘှုင်တၢ်မှာ်တၢ်ခှုင်အမု၊ နံၤ ခိဖျိယ့ထိုင်ဝဲဒဉ်ဆူထံကိၢ်ပဒိုဉ်,ထံရူ၊ကိၢ်သဲးကရူ၊ဒီးကလှာ်ဒူဉ်ဖြှုင် စုကဝဲၤတဖၣ်အအိုင်လၢ ကဘှာ်မၤလီၤတၢ်ဝဲ, "တၢ်မှာ်တၢ်ခှုင်လၢ အမ့၊်အတီလၢ အပဉ်ဃုာ်ဒီးပှၢကိုးဂၤဒဲးအတၢ်ဟ်ဖြှုင်မၤသကိုးတၢ်" အဂီၢ်နှုၣ်လီၤ.ပလိုင်ဘှာ်ပှၢကိုးဂၤဒဲးအတၢ်ပဉ်ဃုာ်မၤသကိုးတၢ်လီၤဆိ ဒဉ်တၢ်ပိုာ်မှုာ်ဒီးပှၢလၢ အနိုင်ဂံၢ်စှၢတဖၣ်အတၢ်ပဉ်ဃုာ်မၤသကိုးတၢ် အံၤ မ့၊်တၢ်အရှုဒိုင်နိ၊်နိ၊်လၢ တၢ်ကသှုာ်ထိုင်တၢ်မှာ်တၢ်ခှုင်လၢ အမ့၊်အတီအဂီၢ်အယိ ပဃ့ထိုင်သပ့ၢ်ပ့ၢ်လၢ ပှၢဘှာ်မှုဘှာ်ဒါဘှာ်ထွဲလၢ ပယၢၤထိုင်အီၤတဖၣ်ကကွၢ်ထံဆိကမိုာ်ပတၢ်ဃ့ထိုင်လၢ မှၢ်တနံၤအံၤဒီးမၤကဲထိုင်လိုာ်ထိုင်အီၤလၢ တၢ်သှုာ်ထိုင်တၢ်မှာ်တၢ်ခှုင်အတၢ်လဲၤ ကျဲအပူၤနှုၣ်လီၤ.

ကတိၢ်ခဲအံၤ လၢကိၢ်ပယီၤအပူၤ ထံလိၢ်ကိၢ်ပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၤကဲထိုင်ဒဲးအဖၢမှၢ်ဒီး လီၤဆိ ဒဉ်တၢ်လၢ ရၢ်၊ခၢဉ်ကိၢ်စဉ်အပူၤ တၢ်သဘံာ်သဘှာ်လၢ အကဲထိုင်အသးတဖၣ် မ့၊်တၢ်လၢ အနးကျုၤလၢ ထံဖိကိၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ်အယိ လၢ ကဒုးလိုာ်သးအလိၢ်နှုၣ် ပအဲာ်ဒီးဃ့ထိုင် လၢ တၢ်ကပတုာ်တၢ်ဒုးတၢ်ယၤဒီးတဲကျဲၤဘှါရှဲက့ၤတၢ်သဘံာ်သဘှာ်လၢ တၢ်မှာ်တၢ်ခှုင်အကျိၤအကျဲနှုၣ်လီၤ. တၢ်ဒုးတၢ်ယၤတခါဂ့ၤတ ခါဂ့ၤ အစၢတဂ့ၤလၢ ပှၢဟိုင်ခိုင်ဖိနိတဂၤအဂီၢ်အယိ လၢ ဟိုင်ခိုင်ဒီဘှာ်တၢ်မှာ်တၢ်ခှုင်အမု၊ နံၤတနံၤအံၤ ပအဲာ်ဒီးဆၢ ထံဉ်ဘှာ်တၢ်မှာ်တၢ် ခှုင်နိ၊်နိ၊်လၢ ကိၢ်ပယီၤအပူၤ တကးဘှာ် ဆူဟိုင်ခိုင်ဒီဘှာ်ညါနှုၣ်လီၤ.

လၢ မှၢ်နံၤအံၤ ပအဲာ်ဒီးဒုးသှုာ်နိုာ်ထိုာ်ကှၤပတၢ်ဃ့ထိုင်ဘှာ်ဃးပိုာ်မှုာ်အတၢ်ပဉ်ဃုာ်မၤသကိုးတၢ်လၢ တၢ်မှာ်တၢ်ခှုင်အတၢ်လဲၤကျဲလၢ တၢ် ကိုးသတြီတ့ၢ်အီၤလၢ ၂၀၁၂နံၢ်အခါလံၤလံၤဘှာ်ဆဉ် တုၤခဲအံၤ ပိုာ်မှုာ်အတၢ်ပဉ်ဃုာ်မၤသကိုးတၢ် မ့၊်တၢ်လၢ အတၢတၢ်လၢ တၢ်သှုာ် ထိုာ်တၢ်မှာ်တၢ်ခှုင်အတၢ်လဲၤကျဲအပူၤနှုၣ်လီၤ. ပိုာ်မှုာ်အတၢ်ပဉ်ဃုာ်မၤသကိုးတၢ်လၢ ကညီပြင်မှုာ်ကရၢ ဃ့ထိုင်ဝဲအံၤ တမ့၊်ထဲလၢ တၢ် ကဘှာ်ကိုးထၢ နှာ်ထဲကညီပြင်မှုာ်ကရၢ အခိုင်အန၊်အပှၢဘှာ်မှုဘှာ်ဒါတဖၣ်လၢ တၢ်မှာ်တၢ်ခှုင်အတၢ်ရဲ၊ဉ်ကျဲၤဘှာ်. ပတၢ်ဃ့ထိုင်အံၤ မ့၊်ဒ် သိုးတၢ်ကဆိကမိုာ်ထၢ နှာ်ဃုာ် ကယၢ်မ့၊်ကညီပြင်မှုာ်လၢ အမၤတၢ်လၢ တၢ်ပၢ်ဆၢ အပူၤလၢ အပတိၢ်ပတိၢ်,လၢ တၢ်မၤဟိုာ်ကဝီၤလီၤဆိ တဖၣ်အပူၤ လၢ အအိုာ်ဒီးတၢ်လဲၤခိဖျိဒီးထံရူ၊ကိၢ်သဲးတၢ်သှုာ်ညါနၢ်ပၢ်တဖၣ် တၢ်ကဒုးအိုာ်ထိုာ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ပိုာ်မှုာ်သှုာ်တဖၣ် အံၤအဂီၢ် လၢ ကပဉ်ဃုာ်မၤသကိုးဘှာ်တၢ်အဂီၢ်နှုၣ်လီၤ.

ကတိၢ်ခဲအံၤ တၢ်လၢ ကညီပြင်မှုာ်ကရၢ ဘှာ်ကွၢ်ဆၢဉ်မဲာ်အဒိုာ်ကတၢၢ် ဖဲပကိုးသတြီဘှာ်ဃးပိုာ်မှုာ်တၢ်ပဉ်ဃုာ်မၤသကိုးတၢ်အခါ ပှၢ အါဂၤလၢ ပပှၢတဝၢ အပူၤနၢ်ပၢ်ကမှာ်ဝဲလၢ ထဲဒဉ်ကညီပြင်မှုာ်ကရၢ အိုာ်ဒီးအမူအဒါလၢ ကဘှာ်သှုာ်ထိုာ်ပိုာ်မှုာ်တဖၣ်အတၢ်သှုတၢ်ဘှာ် ဒီး ကဘှာ်ဟှုာ်လီၤပိုာ်မှုာ်တဖၣ်လၢ အကၢ်အစိအိုာ်တဖၣ်နှုၣ်လီၤ. အနိ၊်နိ၊်တခိ တၢ်ကရၢ်ကရိ မ့တမ့၊်ကရူ၊်ကရၢ်ကိုးဖုဒဲ အိုာ်ဒီးမူဒါ လၢ ကဘှာ်မၤလီၤတၢ်ပိုာ်မှုာ်တၢ်ပဉ်ဃုာ်မၤသကိုးတၢ်ဒီးတၢ်တိခိုာ်ရိုာ်မဲလၢ အပတိၢ်ပတိၢ်ဒီး သှုာ်ထိုာ်ပိုာ်မှုာ်တဖၣ်အကၢ်အစိတဖၣ်နှုၣ် လီၤ.ဒ်ဘီမှ၊်စၢ ဖြှုင်ကရၢ ဘှာ်ဘၢ ကိုာ်ကး,တၢ်ဆၢ တဲာ်နိုာ်ဂံၢ်(၁၃ ၂၅)အိုာ်ဖျါဝဲအသိး ထံကိၢ်ပဒိုာ်ဒီးပှၢလၢ အပဉ်ဃုာ်လၢ တၢ်စုကဝဲၤတၢ် သဘံာ်သဘှာ်တဖၣ် ဒ်အမ့၊်ကလှာ်ဒူဉ်ဖြှုင်စုကဝဲၤတဖၣ် ကဘှာ်ဒုးပဉ်ဃုာ်ပိုာ်မှုာ်လၢ တၢ်သှုာ်ထိုာ်တၢ်မှာ်တၢ်ခှုတၢ်ရဲ၊ဉ်တၢ်ကျဲၤအပူၤ ဘှာ်ဆဉ် တုၤခဲအံၤတကဲထိုာ်လိုာ်ထိုာ်ဒဲးဘှာ်.

ကညီပြင်မှုာ်ကရၢ သးခုလၢ ပပှၢကမျၢ်ဒီးပှၢတဝၢ တၢ်ကရၢ ကရိတဖၣ် ဒီးနှ့်ဘှာ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကမၤဘှာ်ဟိုာ်ခိုာ်ဒီဘှာ်တၢ်မှာ်တၢ် ခှုာ်အမု၊ နံၤအမူးအယိနှုၣ်လီၤ. ဘှာ်ဆဉ် ပလိုာ်ဘှာ်တၢ်မှာ်တၢ်ခှုာ်လၢ အမ့၊်အတီနိ၊်နိ၊်နှုၣ်လီၤ. ဒ်တနံာ်အံၤ ဟိုာ်ခိုာ်ဒီဘှာ်အတၢ်ဂ့ၢ်မိ၊် ပ့ၢ်အသိး ကညီပြင်မှုာ်ကရၢ နာ်ဝဲဒဉ်လၢ တၢ်သှုာ်ထိုာ်တၢ်မှာ်တၢ်ခှုာ်လၢ အဂၢ၊်အကျၢၤအံၤ မ့၊်တၢ်အကါဒိုာ်နိ၊်မးလၢ, "တၢ်ကဘှာ်ဟ်ဖြှုာ် ထိုာ်သးလၢ တၢ်မှာ်တၢ်ခှုာ်အဂီၢ်" မ့၊်လၢ တုၤမ့၊်ပ့ၢ်ကိုးဂၤဒဲးဟ်ဖြှုာ်ထိုာ်သးတစုနှုၣ် ပ့ၢ်ကိုးဂၤဒဲးကတူ၊်ဘှာ်ဝဲဒဉ်လၢ အဒိုးနှ့်ဘှာ်ဝဲတၢ် ဟ်ကဲ,တၢ်ပူၤဖျဲးဒီးသူးသှုာ်လၢကပီၤ ဒ်ပှၢဟိုာ်ခိုာ်ဖိတဂၤအသိုးအယိ တၢ်မှာ်တၢ်ခှုာ်အံၤကအိုာ်ဂၢ၊်ကျၢၤဝဲနှုၣ်လီၤ.

လၢ တၢ်မှာ်တၢ်ခှုာ်နိ၊်နိ၊်အဂီၢ်ယူယူ

ပၢဆှၢ တၢ်ကမံးတံာ်
ကညီပြင်မှုာ်ကရၢ
လိ၊်ခၢဉ်သး

ကညီပိတ်မှဉ်ကရၢ အလံၵ်ဆၢ ဂၢ်ဆၢ ဝါဆူကညီဖိခဲလၢၵ်လၢ ကညီနံၵ်ထိၵ်သိအမှၢ်နံၤ ကညီနံၵ်,၂၇၅၇နံၵ်,သလၢ်လါထိၵ်(၁)သီ,ခရံၵ်နံၵ်,လါဒံၵ်စဲဘၢၵ်(၁၈)သီ,၂၀၁၇နံၵ်

ဆူ,

ယပှၢ်ကလုၵ်ခဲလၢၵ်သ့ၵ်သုၣ,

တနံၤအံၤ မ့ၢ်ဝဲကညီနံၵ်ထိၵ်သိအမှၢ်နံၤတုၤအိၵ်ကဒီးပှၢ်အသိတနံၵ်နၢ်လီၤ. လၢနံၵ်ထိၵ်အသိတနံၵ်အံၤ ကညီပိတ်မှဉ်ကရၢ ဆၢ ဂ့ၤဆၢ ဝါဘၢ်ပပှၢ်ကလုၵ်ကိးဂၤဒဲးလၢ အအိၵ်လၢ ထံလိၵ်ကိၵ်ပူၤ,ဘၢ်ကီဘၢ်ခဲ ဒဲကဝိၤပူၤ,ထံဆၢ ကိၵ်ဆၢ,ထံဂုၤကိၵ်ဂၤမ့ၢ်ဂ့ၤဒီးပပှၢ် ကလုၵ်လၢ လဲၤဆူထံကိၵ်သၢ ဘ့ၢ်တဘ့ၢ်အပူၤသ့ၵ်တဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ မ်တၢ်ထံတၢ်တီကစၢ်ကဟ့ၢ်လီၤပှၢ်တၢ်ဂံၵ်တၢ်ဘါ,တၢ်အိၵ်ကူအိၵ်လၢ, တၢ်သူၵ်မံသးမုၵ်ဒီး သုကပ့ၤ်ဒီးတၢ်သူၵ်ဖ့ၢ်သးညီကိးဂၤဒဲးနၢ် မ့ၢ်ယတၢ်ဆၢမှၢ်လၢ်ဒီးဆၢ ဂ့ၤဆၢ ဝါဘၢ်သုကိးဂၤဒဲးနၢ်လီၤ. ဒ်နၢ်အသိး ဆၢမှၢ်လၢ်လၢ သုကသ့ၵ်နိၵ်မၤလၢကပိၤဘၢ်ပကညီနံၵ်ထိၵ်သိအမှၢ်နံၤအံၤဃူဃူဖိးဖိးလၢ တၢ်စိၵ်ကဖိထိၵ်က့ၤ်ပပှၢ်ကညီတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ အဂီၢ် ဒ်တၢ်သ့အိၵ်ဒီးသုအသိး ဖဲလၢ သုအိၵ်တပူၤလၢ်လၢ်နၢ်လီၤ.

ယပှၢ်ကလုၵ်ခဲလၢၵ်သ့ၵ်သုၣ,

ပမ့ၢ်က့ၤ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ်ဒီတနံၵ်အတၢ်လဲၤခီဖျိအပူၤ ပမ့ၢ်ဘၢ်ကွၢ်ဆၢၵ်မဲၵ်ဘၢ်တၢ်ကိတၢ်ခဲ, တၢ်ကိၵ်တၢ်ဂိၤ, တၢ်သဘံၵ်သဘ့ၵ် ဒီးတၢ်တၢတၢ်ဒီးပပှၢ်ကလုၵ်ထဲလဲၵ်ထဲလဲၵ်ဘၢ်ဆၢ် မ့ၢ်လၢတၢ်ထံတၢ်တီကစၢ်ဆ့ၢခီဖျိပှၢ်အဃိ ပလဲၤခီဖျိဘၢ်အီၤဂ့ၤဂ့ၤဘၢ်ဘၢ် ပတ တုၤဆူတၢ်ဟးဂိၤနီတဂၤဘၢ်ဒီးပချုးနၢ်ဘၢ်ကဒီးကညီနံၵ်ထိၵ်သိတဘျိအဃိ မ့ၢ်တၢ်သးခုဒိၵ်မးနၢ်လီၤ. အဃိ မ်ပကထိၵ်ဃူထိၵ်ဖိး လိၵ်ပသးလၢ သးတဖျၢ်ဃိဒီး မၤဃံမၤလၢသကိးပနံၵ်ထိၵ်သိတနံၵ်အံၤ ပ့ၤ်ဒီးကညီသူးသ့ၵ်လၢကပိၤနၢ်တက့ၢ်. ပကွၢ်ကဒါက့ၤ်ထံရ့ၢ် ကိၵ်သဲးတၢ်အိၵ်သးဒီးတၢ်မၤဝဲတၢ်သူၵ်ထိၵ်တၢ်မုၵ်တၢ်ခုၵ်လၢ ထံလိၵ်ကိၵ်ပူၤအဃိ ပသ့ၵ်ညါဘၢ်လၢ ကညီဖိလၢ အအိၵ်ခိခိၵ်ပှၢ်လၢ်ကျါ မ့ၢ်ဂ့ၤ,ခူပူၤဝ့ၢ်ပူၤမ့ၢ်ဂ့ၤ ဟ်ဖ့ၢ်ထိၵ်လိၵ်သးဒီး ဟ်ဖျါထိၵ်ဘၢ်ကညီဖိအတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဒီး မၤလၢကပိၤဘၢ်ကညီနံၵ်ထိၵ်သိဒိၵ်ဒိၵ်မှၢ်မှၢ်ဃူဃူ ဖိးဖိးလၢ တၢ်လိၵ်အါတီၤအဃိ ကဲထိၵ်တၢ်သူၵ်မံသးမုၵ်လၢ ပကညီဖိအဂီၢ်နၢ်လီၤ.

ပဝဲကညီတကလုၵ်အံၤ ဒ်ပမ့ၢ်ပှၢ်တကလုၵ်လၢ အအဲၵ်တၢ်မုၵ်တၢ်ခုၵ်ဒီး လိၵ်ဘၢ်တၢ်မုၵ်တၢ်ခုၵ်အသိး ပခိၵ်ပနၢ်သ့ၵ်တဖၣ် ကျဲးစၢးဂဲၤလိၵ်ဒ်သိးပထံလိၵ်ကိၵ်ပူၤကအိၵ်ဒီးတၢ်မုၵ်တၢ်ခုၵ်နၢ်လီၤ. တၢ်ဂဲၤလိၵ်လၢ တၢ်သူၵ်ထိၵ်ထံလိၵ်ကိၵ်ပူၤတၢ်မုၵ်တၢ်ခုၵ်အတၢ်ရဲၵ် တၢ်ကျဲၤအံၤ တၢ်လၢ အဂ့ၤအိၵ်ဝဲအသိး တၢ်လၢ အဒိဘၢ်ပပှၢ်ကလုၵ်, ပခိၵ်ပနၢ်, ပပှၢ်မၤသကိးတၢ်, ပတၢ်ကရၢ ကရိသ့ၵ်တဖၣ်အိၵ်ဝဲ နၢ်လီၤ. ပပှၢ်ကလုၵ်ကညီဖိတဖၣ် ပဘၢ်တၢ်ကူၵ်တရံးပှၢ်လၢ တၢ်ကမၤလီၤမှၢ်လီၤဖးပှၢ်လၢ ကျဲအါဘိဘၢ်ဆၢ် ခီဖျိပခိၵ်ပနၢ်,သိၵ်ဒူဒီး ထံဖိကိၵ်ဖိတဖၣ် အိၵ်ဆၢ ထၢၵ်ဂၢ်ကျၢၤဒံးလၢ ပပှၢ်ကလုၵ်အဂီၢ်အဃိ ပပှၢ်ကညီကလုၵ်အံၤ အိၵ်ဝဲဒ်ပှၢ်တကလုၵ်အသိးသ့ဝဲနၢ်လီၤ. နံၵ်ထိၵ်အသိတနံၵ်အံၤ ပမ့ၢ်ဘၢ်သဂၢ်ဒီးတၢ်ကိတၢ်ခဲ, တၢ်လၢ အတၤတၢ်ဒီးပှၢ်ထဲလဲၵ်ထဲလဲၵ်ဘၢ်ဆၢ် လၢ ပပှၢ်ကလုၵ်အတၢ်မိၵ်နၢ် သးလီကလၢ ပ့ၤ်အဂီၢ် မ်ပကထိၵ်ဃူထိၵ်ဖိးလိၵ်သး, ပကဂဲၤလိၵ်သကိးလၢ တၢ်သးစ့ၢ်ကတုၤ တုၤပဒိးနၢ်ဘၢ်က့ၤ်ပထံပကိၵ်တၢ်သဘ့ၢ် နၢ်လီၤ.

လိၵ်ခံကတၢ်ၵ် ဆၢ ဂ့ၤဆၢ ဝါဘၢ်ကဒါက့ၤ်ပပှၢ်ကလုၵ်ကညီဖိခဲလၢၵ် မ်နံၵ်ထိၵ်သိကဟဲစိၵ်နၢ်သုတၢ်အိၵ်ဆူၵ်အိၵ်ရ့ၢ်, တၢ်အိၵ် ကူအိၵ်လၢ,ပူၤဒုၵ်ပူၤဒါ တၢ်သူၵ်ဖ့ၢ်သးညီဒီး တၢ်သူၵ်မံသးမုၵ်ကိးဂၤဒဲးနၢ် မ့ၢ်ယတၢ်ဆၢ ဂ့ၤဆၢ ဝါဘၢ်သုနၢ်လီၤ.

ပ့ၤ်ဒီးတၢ်ဆၢ ဂ့ၤဆၢ ဝါအါ

နိ်ၢ်အဲလ့ၢ်စ်
ကရၢခိၵ်(၂)
ကညီပိတ်မှဉ်ကရၢ
လိ်ၢ်ခၢၵ်သး

လီ၊ခ၊ဉ်သးကညီဟ်မုဉ်ကရ၊အလံ်ဟ့ဉ်ယု၊ဆုကညီတၢ်ပၢ်ဆၢအမု၊နံၤပဲၤထိဉ် (၆၉)ဝိတဝိ၂၀၁၈နံဉ်,လါယနူၤအါရံၤ(၃၁)သီ

ကညီဖိခဲလၢ်သ့ဉ်သုဒ၊, တနံၤအံၤမ့၊ဝဲကညီဒီကလုာ်တၢ်ပၢ်ဆၢအမု၊နံၤပဲၤထိဉ်ဝဲ(၆၉)ဝိတဝိနှဉ်လီၤ. လၢတၢ်ပၢ်ဆၢမု၊နံၤဆၢ က့ၤအလိ၊်အံၤ မ်ကညီဖိလၢကိ၊်ပူၤ, ကိ၊်ချ,ကိ၊်ဆၢသ့ဉ်တဖဉ်ခဲလၢ်ာ ကအိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ,နၢ်ဒုဉ်နၢ်ဒါ,မၤနှ၊်အိဉ်ကဲဒီးအိဉ်မှာ်အိဉ်ခုဉ် ဘဉ်က့ၤလၢအဆိအချ တက့၊်နှဉ်မ့၊်ပဝဲကညီဟ်မုဉ်ကရၢအတၢ်ဆၢယီၤတၢ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါဆူသုဝဲခဲလၢ်အအိဉ်နှဉ်လီၤ.

ပဝဲကညီဖိတကလုာ်အံၤ ပဘဉ်တၢ်သ့ဉ်ညါတ့ၢ်လံပှၤဒ်ပမ့၊်ပှၤတကလုာ်လၢအအဲဉ်တၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ်, တၢ်သဘျ ဒီး တၢ်တူၤသိး ထဲသိးနှဉ်လီၤ. ပတမ့၊်ပှၤတကလုာ်လၢအအဲဉ်တၢ်ဆိဉ်တံၢ်မၤနၢၤ, တၢ်အ့ဉ်လိာ်ဆိးက့လိာ်သးဒီး အဲဉ်တၢ်ဒုးတၢ်ယၤဘဉ်. ဘဉ်ဆဉ်ခီဖျိ လၢပယီၤကလုာ်ဒိဉ်စိအတၢ်ဆိဉ်တံၢ်မၤနၢၤပှၤလၢကျဲအါဘိအါကလုာ်အယိ လၢပဝဲကညီကလုာ်ကအိဉ်စ်ာ်အိဉ်ကျၢၤအဂိ၊်, ကဂုၤထိဉ်ပ သိထိဉ်အဂိ၊်, ကမၤနှ၊်က့ၤဒီကလုာ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢအတိဝဲတြၢ်ဝဲအဂိ၊် ဒီးကအိဉ်မူဘဉ်ပဲ့ၤဒီးကလုာ်တကလုာ်အသူးအသ့ဉ်အလၢ အကပိၤအဂိ၊် ပကညီဒီကလုာ်စးထိဉ်ဂဲၤလိာ်ဝဲလၢတၢ်တိတၢ်တြၢ်ဒီးတၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ်အကျဲနှဉ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်ပယီၤကလုာ်ဒိဉ်စိမၤဟးဂီၤပ တၢ်ဂဲၤလိာ်လၢတၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ်အကျဲအံၤဒီး ပဲ့ၤလီၤအသုးမ့၊်သံဉ်ဘိထိဉ်ဒုးပကညီဒီကလုာ်စၢဖြိဉ်ကရၢအဝဲၤလိ၊်ခိဉ်သ့ဉ်ဒီးမၤအၢမၤနးပဝဲ ကညီကလုာ်အယိဒ်သိးပကဒီသဒၢက့ၤပပှၤကလုာ်ဒီးပဝဲၤလိ၊်ခိဉ်သ့ဉ်အဂိ၊်ပဘဉ်ဂဲၤလိာ်က့ၤလၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၤအကျဲနှဉ်လီၤ.

ကညီဖိခဲလၢ်သ့ဉ်သုဒ၊, ပဝဲကညီတကလုာ်အံၤ ပဘဉ်တၢ်ဆိဉ်တံၢ်မၤနၢၤပှၤအကလုာ်ကလုာ်, တၢ်မၤလီၤတူာ်မၤဟါမ၊်ကွံာ် ပှၤ, တၢ်မၤအၢ မၤနးပှၤ, တၢ်မၤပယ်ဒမၤတရိတပါပှၤ , တၢ်မၤသံဆူဉ်မၤသံစိးပှၤ, တၢ်သူတၢ်စုဆူဉ်ခိဉ်တကးအတၢ်ဒုးတၢ်ယၤလၢအနံဉ်ယံာ် အလါထၢအံၤဒုးအိဉ်ဖျဲဉ်ထိဉ်နှ၊်ပှၤလၢကညီအဲဉ်ကလုာ်ပှၤပၢ်ဆၢတၢ်ဖိလၢအအိဉ်ဒီးကလုာ်အလု၊်အပ္ဒၢဒီးသူဉ်ထိဉ်နှ၊်ပှၤအဲဉ်ကလုာ် တၢ်ပၢ်ဆၢဖိအသးသဟိဉ်ဒီးမှဉ်တစ်းခွါတစ်းလၢအသနၢ်ဒဉ်ဝဲဂုာ်ကျဲးစးဝဲဒဉ်နှဉ်လီၤ.လၢတၢ်ပၢ်ဆၢဒီတကတိ၊်အပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၤမ့၊် ဆူဉ်ထဲလဲဉ်ထဲလဲဉ်, တူ၊်ဘဉ်ပှၤအါဂၤအတၢ်စ်းတၢ်ကတိၤဒ်လဲဉ်ဒ်လဲဉ်ဘဉ်ဆဉ် ဒ်သိးကညီဒီတကလုာ်ကအိဉ်ဘဉ်မှာ်မှာ်ခုဉ်ခုဉ်လၢ ပဲ့ၤဒီးပှၤတကလုာ်အခွဲးအယာ်အဂိ၊် ခိဉ်နၢ်သိဉ်ဒူ, တၢ်ပၢ်ဆၢဖိဒီး ထံဖိကိ၊်ဖိကမျ၊်မှဉ်ခွါတဖဉ်ခဲလၢ်ာ ကျဲးစးဝဲသပ့ၢ်ပ့ၢ်လၢအလိ၊်ဒီးအ သနၢ်ဒဉ်ဝဲနှဉ်လီၤ.ယနာ်လၢကညီဖိခဲလၢ်ကန၊်ပၢ်ဝဲခိဉ်နၢ်သိဉ်ဒူဒီးတၢ်ပၢ်ဆၢဖိတဖဉ်အတၢ်သးအိဉ်အပှၤကလုာ်ဒီးအတၢ်အဲဉ်တၢ် ဟ့ဉ်လီၤသးနိ၊်နိ၊်လၢအပှၤကလုာ်အဂိ၊်အလု၊်အပ္ဒၢနှဉ်လီၤ.

ပမ့၊်ဘဉ်ကွၢ်ကဒါက့ၤဆၢကတိ၊်ခဲအံၤ တၢ်သူဉ်ထိဉ်တၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ်ဒီးကိ၊်ပဒိဉ်အတၢ်လဲၤကျဲအံၤ ပခိဉ်နၢ်တဖဉ်ဂုာ်ကျဲးစးထိဉ် ယူထိဉ်ဖိး, တၢ်ဝိဉ်တဲသကိးတၢ် ဒ်သိးပဝဲကညီဖိတဖဉ်ကအိဉ်မှာ်အိဉ်ခုဉ်အဂိ၊်နှဉ်လီၤ. လၢတၢ်သူဉ်ထိဉ်တၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ်အတၢ်လဲၤကျဲ အံၤ တၢ်လၢအတၢတၢ်ဒီးပခိဉ်နၢ်,ပပှၤကလုာ်တဖဉ်အိဉ်ဝဲအါမံၤအါကလုာ်အယိ မ်ပဝဲကညီဖိခဲလၢ်ာ ပကအိဉ်ဒီးတၢ်စိဉ်မဲာ်စိဉ်နၢ်, ထိဉ် ကွၢ်စိၤကွၢ်သကိးတၢ်လဲၤကျဲအံၤဒီး နှာ်လီၤပဉ်ယှာ်မၤသကိး, တိစၢၤမၤစၢၤပခိဉ်နၢ်တဖဉ်အတၢ်လဲၤကျဲအံၤ ဒ်သိးပကတူၤယီၤသကိးဆူပ တၢ်မှ၊်လၢ်ဖိတၢ်ဉ်လၢအမ့၊်နိ၊်ကစၢ်တၢ်စံဉ်ညိဉ်ပၢလီၤသး,တၢ်ထဲသိးတူၤသိး,တၢ်သူဉ်ထိဉ်ဖဲဉ်ဒရၢဉ်ကိ၊်စၢဖြိဉ်ဒီးဒီးနှ၊်ဘဉ်တၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ် လၢအမ့၊်အတိနှဉ်တက့ၢ်. တၢ်ပၢ်ဆၢကမၤနၢၤတၢ်အဂိ၊် အိဉ်ဝဲလၢပဝဲကညီဖိခဲလၢ်အစုပူၤဒီး ဒီးသနှ၊်ထိဉ်အသးလၢကညီဖိအတၢ်ဆိဉ် ထွဲမၤစၢၤဒီးအတၢ်မၤသကိးတၢ်အဖိခိဉ်နှဉ်လီၤ.ခီဖျိလၢပပှၤကလုာ်တဖဉ်အတၢ်အဲဉ်အတၢ်ဆိဉ်ထွဲတ့ၢ်ပှၤအယိ ပကညီတၢ်ပၢ်ဆၢအံၤဆၢ ထၢဉ်ဂ၊်ကျၢၤတူၤမ့၊်မဆါတနံၤအံၤနှဉ်လီၤ.

လၢပကညီတၢ်ပၢ်ဆၢအမု၊်တနံၤအံၤ ပဆၢဂ့ၤဆၢဝါ,ဆၢမု၊်လၢ်ဒီးဒုးသ့ဉ်နိဉ်က့ၤပပှၤကလုာ်ကညီဖိလၢအအိဉ်လၢထံလိ၊်ကိ၊် ပူၤ,ထံဆၢကိ၊်ဆၢ,ကိ၊်ကွိဉ်တဲဉ်,ထံချ,ကိ၊်ချတဖဉ်ခဲလၢ်ာလၢ မ်ပကသ့ဉ်နိဉ်ထိဉ်က့ၤပခိဉ်နၢ်သိဉ်ဒူ, ဒီးပှၤကလုာ်လၢအဟ့ဉ်လီၤအသး လၢထံကိ၊်ပှၤကလုာ်အဂိ၊်တဖဉ် ဒီးမၤသိထိဉ်,မၤကျၢၤထိဉ်က့ၤပတၢ်အၢဉ်လီၤဒီး မၤလၢပဲ့ၤက့ၤပပှၤကလုာ်အတၢ်မိဉ်နှ၊်သးလိလၢသးတ ဖျာ်ယီအပူၤယူၤယူၤဖိးဖိးနှဉ်တက့ၢ်. ခီဖျိပကညီဖိတဖဉ်အတၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤဒီးအတၢ်ဟံးလိာ်အစုဒီးမၤသကိးတၢ်အယိ ပတၢ်ပၢ်ဆၢအံၤ လဲၤတရံးအသးသ့ဝဲဒဉ်နှဉ်လီၤ.ပကညီဖိခဲလၢ်မ့၊်တပာ်ဖိုဉ်ဒီးဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤပတၢ်ပၢ်ဆၢအံၤလၢနိ၊်ခိမ့၊်ဂ့ၤနိ၊်သးမ့၊်ဂ့ၤဘဉ်ဒီး ပတၢ်ပၢ် ဆၢအံၤအဂ်ၢ်ဘါတအိဉ်ဘဉ်နှဉ်လီၤ.လၢပတၢ်ပၢ်ဆၢတၢ်မၤနၢၤအဂိ၊်ပလိဉ်ဘဉ်ကညီဖိခဲလၢ်အတၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤသပ့ၢ်ကတၢ်နှဉ်လီၤ.

လ၊ခံကတ၊်,ဒ်သိးပတ၊်ပ၊်ဆ၊ကအိ၁်ဂ၊်ဆိုးကျ၊ဝဲတ့ၤပကညီဒီကလုာ်ဒီးန့ၢ်ဘ၁်က့ၤတ၊်မ့ာ်တ၊်ခ့ဉ်နီ၊်နီ၊်တစုကသ့အဂီ၊် ပသးခ့ဒိ၁်မးလ၊ ပအိ၁်ဒီးပခ၊ိ၁်ပန၊်, ပသုးမ့၊်သံ၁်ဘိဒီးထံဖိကီ၊်ဖိကမ့ျ၊်လ၊အဟ့၁်လီၤအသးဒီးဂ့ာ်ကျဲးစားသပ့ၢ်ပ့ၢ်လ၊တ၊်ကီတ၊်ခဲ, တ၊်နးတ၊်ဖ့ိ၁်အကလုာ်ကလုာ်တဖ၁်အပူၤအယိန့ဉ်လီၤ.လ၊မ့၊်နံၤဒိ၁်မ့၊်နံၤထိ,မ့၊်နံၤလ့၊်ဒိ၁်ပ့ၢ်ဒိ၁်တနံၤအံၤပဝဲကညီပာ်မ့ဉ်ကရ၊ခဲလာ်ပ ဆ့ၢ်ယီၤပတ၊်ယူးယိ၁်ဟ်ကဲဒီးပတ၊်ဆ၊ဂ့ၤဆ၊ဝါဆူသုဝဲခဲလာ်အအိ၁်လ၊သုမ့၊်ပ့ၢ်လ၊အဂ့ၤဒီးအလီၤယူးယိ၁်ဟ်ကဲအယိန့ဉ်လီၤ.ကညီတ၊်ပ၊်ဆ၊အတ၊်ဒုးအံၤတဝံၤဝဲဒ၁်ဒံးဘ၁်.ကညီအတ၊်ပ၊်ဆ၊အတ၊်လဲၤကျဲစ့၊်ကီးတကတ၊်ဝဲဒ၁်ဒံးဘ၁်.ပဝဲကညီဖိတဖ၁်ပအိ၁်ဒံးဒ၁်လ၊တ၊်ဂဲၤလာ်ဒီးတ၊်ဘ၁်ယိ၁်ဘ၁်ဘီအပူၤန့ဉ်လီၤ . တ၊်သဘ့ျလ၊ ပမ့၊်လ၊်ဒီးန့ၢ်ဘ၁်အီၤန့ဉ် ပတဒီးန့ၢ်ဘ၁်အီၤဒံးဘ၁်. လ၊ တ၊်နှ့ဉ်အယိ ပအဲ၁်ဒီးဒုးသ့ဉ်ညါဘ၁်ပခ၊ိ၁်နၢ်သိ၁်ဒူဒီးထံဖိကီ၊်ဖိကမ့ျ၊်ခဲလာ် သ့ဉ်တဖ၁်လ၊ ပနာ်နှ့ၢ်သု,ပပာ်ဂ၊်ပာ်ဘါသုလ၊သုကဆီ၁်ထ့ဲမၤစ၊ၤဒီးမၤသကိုးဒံးတ၊်အဂ့ၤကတ၊်, အတီကတ၊်လ၊ပပ့ၢ်ကလုာ်အတ၊်ထူ၁်ဖ့ဲး,တ၊်သဘ့ျအဂီ၊်နှ့ဉ်လီၤ. မ်ကညီတ၊်ပ၊်ဆ၊ခ၊ိ၁်နၢ်သိ၁်ဒူခဲလာ်ကမၤန့ၢ်အီ၁်ကဲ,နၤဒုဉ်နၤဒါဒီးဆ့ၢ်က့ၤကညီကလုာ်ဆူတ၊်မ့ာ်တ၊်ခ့ဉ်အမ့၊်အတီဒီးတ၊်မၤနၤအထူအယိာ်တက့၊်နှ့ဉ်မ့၊်ပဝဲကညီပာ်မ့ဉ်ကရ၊အတ၊်ဆ၊ဂ့ၤဆ၊ဝါလ၊မ့၊်တနံၤအံၤန့ဉ်လီၤ.

ယူယူဆူပတ၊်မၤနၤ

နီ၊ဒဲလ့ုးစ်
ကရ၊ခ၊ိ၁်–၂
ကညီပာ်မ့ဉ်ကရ၊
လီ၊ခ၊ဉ်သး

ကည်ပိတ်မုဉ်ကရာအလံ်ဟ့ဉ်ယု၊ဆူကည်ဒီကလုာ်မု၊နံ့ၤဆၢက့ၤအလီ၊ပဲ့ၤထိဉ်(၇၀)ဝီတဝီ လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤဝၢသီ,၂၀၁၈နံ့ဉ်

တနံ့ၤအံၤ မ့၊ဝဲကည်ဖိခဲလာ်ာ် ယ့ထိဉ်က့ၤဝဲကည်ဖိတၢ်ခ့ဲးတၢ်ယာ်အမ့၊နံ့ၤန့ဉ်လီၤ. လၢကည်ဖိယ့ထိဉ်ဝဲတၢ်ခ့ဲးတၢ်ယာ်အမ့၊နံ့ၤအံၤန့ဉ် ပဝဲကည်ပိတ်မုဉ်ကရၢ ပဆၢဂ့ၤဆၢဝါဘဉ်သုဝဲကည်ဖိခဲလာ်ာ် ဒ်သိးသုကပူၤဒုဉ်ပူၤဒါမၤန့၊အိဉ်ကဲဒီး သုကထူဉ်ဖျဲးထိဉ်က့ၤလၢတၢ်ဆိဉ်တံ၊မၤနၢ်အကလုာ်ကလုာ်အဂီ၊နှဉ်မ့၊ပဝဲကည်ပိတ်မုဉ်ကရၢအတၢ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါဆူသုဝဲကည်ဖိခဲလာ်ာ်အအိဉ်နှဉ်လီၤ.

လၢကည်တၢ်စံဉ်စိၤတဲစိၤအပူၤ ပကထံဉ်ဘဉ်တၢ်ကွဲးလီၤအသးလၢကည်ဒီကလုာ်ဟ်ဖြိဉ်အသး မုဉ်ခ့ါခဲလာ်အိဉ်ဝဲလ့ၢ်၊ကလီ၊ဘျဲဉ်ဒီးဟ်ဖျါထိဉ်အသးယ့ထိဉ်ဝဲကည်ကီ၊်လၢတၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ်အကျဲန့ဉ်လီၤ.လၢအတၢ်ဟ်ဖျါထိဉ်အသးအံၤစိာ်ယှာ်ဝဲဒီးတၢ်ဂ့၊်လ့ၢ်ထံဉ်လၢအမ့၊ဝဲ,

၁.ဟ့ဉ်ကည်ကီ၊်တဘျီယိ(ဒ်သိးကည်ဖိခဲလာ်ာ်ကန့၊ဘဉ်က့ၤတၢ်သဘျ အဂီ၊)

၂.ဒုးနဲဉ်ဖျါထိဉ်ပယီၤတဘားကည်တဘား(တၢ်တီၤပတီ၊ထဲသိးတုၤသိးလၢဒံဉ်မိဉ်ကရ့ဉ်စံဉ်ဂ့၊်ဝိ)

၃.ကလုာ်တၢ်သဘံဉ်ဘုဉ်ပတသးလိ(ကလုာ်ခဲလာ်ာ်ကအိဉ်ဒီးတၢ်ယူတၢ်ဖိးတၢ်အဲဉ်တၢ်ကွံ)

၄.ထံလိ၊်ကီ၊်ပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယာ်ပတသးလိ(ပသးလိတၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ်)နှဉ်လီၤ.

ကည်ခိဉ်နၢ်လၢအပူၤကွဲာ်သ့ဉ်တဖဉ် ဂုာ်ကျဲးစားကတိၤသကိးဝဲတၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ် တၢ်ပတှာ်တၢ်ခးအကျဲဘဉ်ဆဉ် တၢ်တဟဲစိာ်နၢ်အဝဲသ့ဉ်လၢတၢ်အစၢနိတမံၤဘဉ်. တၢ်စံဉ်ညီဉ်ပၢလီၤသး, တၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ်နီ၊်နီ၊, တၢ်ဟ်ကဲပှၤဂ့၊်ဝိခ့ဲးယာ်ဒီးသဲစးတၢ်ဒိဉ်စိ မ့၊အိဉ်ထိဉ်ဝဲသပှၢ်ကတၢ်မၤကည်ဖိအတၢ်မိဉ်နၢ်သးလိကလၢထိဉ်ပဲ့ၤထိဉ်ဒီးကည်ဖိကသူဉ်ထိဉ်ဘဉ်က့ၤဝဲတၢ်အိဉ်မူလၢအမှာ်အခုဉ်ဒီးအလၢအပဲ့ၤကသ့ဝဲန့ဉ်လီၤ.

ဆၢကတိၢ်ခဲအံၤ ပကွၢ်ကဒါက့ၤပခိဉ်ပန်၊သ့ဉ်တဖဉ်ဂုာ်ကျဲးစားသူဉ်ထိဉ်ဝဲတၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ်, ကျဲးစားဒုးအိဉ်ထိဉ်ဝဲတၢ်ပတှာ်တၢ်ခးသနာ်က့လၢတၢ်ကမၤန့၊်က့ၤတၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ်အဂီ၊်ကျဲဒီတဘိန့ဉ်ဒီးသနၤထိဉ်အသးလၢကီ၊်ပဒိဉ်အတၢ်သူဉ်တိသးရၢဒီးအတၢ်သးအိဉ်နီ၊်နီ၊်လၢကည်ဖိသ့ဉ်တဖဉ်အဖိခိဉ်နှဉ်လီၤ. တၢ်တဲသကိးတၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ်အကျဲတဖဉ် မ့၊်တဒီးသနၤထိဉ်အသးလၢတၢ်သးအိဉ်နီ၊်နီ၊်ဘဉ်နှဉ်ပခိဉ်ပန်၊သ့ဉ်တဖဉ်ကဘဉ်ဂုာ်ကျဲးစားဒံးဝဲဆူညါသပှၢ်ကတၢ်ဒံးနှဉ်လီၤ.

ကည်တၢ်ပၢ်ဆၢယံာ်ဝဲအနံ့ဉ်(၇၀)ယဉ်ယဉ်လံနှဉ်လီၤ.ပတမၤန့၊်ဒံးတၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ်လီၤတံ၊်လီၤဆဲးဒံးဘဉ်အမဲာ်ညါပထံဉ်ဘဉ်လၢပပှၤကလုာ်တဖဉ်လီၤမ့၊်ပြဲပြါဒီး တနီၤဟ်တ့ၢ်ကွဲာ်ဝဲထံရ့ၢ်ကီ၊်သဲးအတၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီး ယုက့ၤဝဲအနီ၊်ကစ၊်အတၢ်ဘျုးတၢ်ဖြိဉ်နှဉ်အိဉ်စ့ၢ်ကီးဝဲဒဉ်နှဉ်လီၤ. တၢ်မ့၊်မၤအသးဒ်လဉ်ဒ်လဉ်ဘဉ်ဆဉ် ပဟ်ဆံးလီၤပသးဒီးဟ့ဉ်ယဉ်ကွဲာ်ပသးအလီ၊်တအိဉ်ဝဲလ့ၤတက့ၤဘဉ်. တၢ်အရ့ဒိဉ်ကတၢ်လၢပဂီ၊်နှဉ် ပကဘဉ်ဆဲးဖိဉ်လာ်သကိးဒံးပစုလၢတၢ်သးတဖျၢ်ယီဒီး ဖံးမၤသကိးကညီတၢ်ပၢ်ဆၢအမှုအဒါလၢအိဉ်လၢပစုပူၤသ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ.ပမ့၊်အိဉ်ဒီးတၢ်ယူတၢ်ဖိး,တၢ်အဲဉ်တၢ်ကွဲ့ဒီးတၢ်မၤသကိးတၢ်နှဉ်ပကမၤနၢ်တၢ်အဂီ၊်တၢ်သးဒ့ဒီအလီ၊်တအိဉ်လ့ၤတက့ၤဘဉ်.လၢတၢ်တဆိကမိဉ်ဘဉ်အပူၤကညီကလုာ်တၢ်ပၢ်ဆၢကမၤနၢ်တၢ်သပှၢ်ကတၢ်နှဉ်လီၤ.

လၢတၢ်သးတဖျၢ်ယီအပူၤမ်ပဝဲကည်ဖိခဲလာ်ာ်ပကဆိဉ်ထ့ဲသကိးပခိဉ်ပန်၊အတၢ်လဲၤကျဲလၢအမ့၊်အတိတုၤတၢ်မၤနၢ်တုၤအိဉ်ပှၤတစုန့ဉ်မ့၊်ဝဲပတၢ်ဟ့ဉ်ဂံ၊်ဟ့ဉ်ဘါလာ်ာ်ပသးနှဉ်လီၤ.

နီ၊ဖိဒ့တိ
ကရၢခိဉ်
ကည်ပိတ်မုဉ်ကရၢ
လီ၊ဓၢ်သး

ကညီဖိ၁်မှ၁်ကရ၊,ကရ၊ခိ၁်အတ၊်ကတိ၊ဆူကညီဖိ၁်မှ၁်ကရ၊မှ၊်နံ၊ပဲ့၊ထိ၁်(၃၃)ဝီတဝီ လါအ့ဖြ၁်၅သီ,၂၀၁၈နံ၁်

မှ၊်နံ၊–၅.၄.၂၀၁၈

ဆူ,

ကညီဖိ၁်မှ၁်ကရ၊ခဲလာ၁်

တနံ၊အံ၊ လါအ့ဖြ၁်၅သီ,၂၀၁၈နံ၁်အံ၊ မှ၊်ဝဲကညီဖိ၁်မှ၁်ကရ၊အမှ၊်နံ၊ဆ၊က့၊အလီ၊်ပဲ့၊ထိ၁်(၃၃)ဝီတဝီနှ၁်လီ၊. ဒ်တ၊်ဟ်ပနိ၁်အသီး ပချုံးနှ၊်ကဒီးကညီဖိ၁်မှ၁်ကရ၊မှ၊်နံ၊အသီကဒီးတဘျီအယိ မှ၊်တ၊်သးခုအဒိ၁်အအါလ၊ပဂီ၊်နှ၁်လီ၊. လ၊ကညီဖိ၁်မှ၁်ကရ၊အမှ၊်နံ၊အံ၊ ယဆ၊ဂ့၊ဆ၊ဝါဘဉ်ပဝဲကညီဖိ၁်မှ၁်ကရ၊ခဲလာ၁်, ကမ္ဘ၏ခဲလာ၁်လ၊ သုကပဲ့၊ဒီးတ၊်ဂံ၊်တ၊်ဘါ တ၊်အိ၁်ဆူ၁်အိ၁်ခ္ဆ , တ၊်သူ၁်ခုသးခုဒီးမ်သုကမ၊နှ၊်အိ၁်ကဲနာ၊ဒုဉ်နာ၊ဒါဒီးသုကပူ၊ဖျဲးဒီးတ၊်ဆိ၁်တံ၊်မ၊နာ၊အကလုာ်ကလုာ်နှ၁်မှ၊်ယတ၊်ဆ၊ဂ့၊ဆ၊ဝါဘဉ်သုနှ၁်လီ၊.

ခါလ၊အပူ၊ကွံ၁် ပဝဲကညီမှ၁်ဖိတဖ၁် တ၊်ထံ၁်ဆံးပှ၊,တ၊်တဟ်လု၊်ဟ်ပ္ခ၊ပှ၊ဘဉ်. ပဘ၁်တ၊်ဆိ၁်တံ၊်မ၊နာ၊ပှ၊လ၊ကျဲအါဘိနှ၁်လီ၊. ဘဉ်ဆ၁်ကတိ၊်ခဲအံ၊ ဒ်စိ၊တ၊်လဲ၊ထိ၁်လဲ၊ထိအိ၁်ထိ၁်အသီး ပဝဲကညီမှ၁်တနီ၊ အိ၁်ဒီး၊တ၊်ထံ၁်တ၊်ဆိကမိ၁်လ၊အထီ, ယုနှ၊်တ၊်ကူ၁်ဘ၁်ကူ၁်သ့ဒီးနှ၁်လီ၊မ၊သကီးဘ၁်တ၊်လ၊ပှ၊တဝ၊ဒီးထံရ၊်ကီ၊်သဲးအပူ၊,တနီ၊လံနှ၁်လီ၊. ဘ၁်ဆ၁် တမ့၊်တ၊်လ၊တ၊်ပဲ့၊ဒ်းဘ၁်. ပကဘ၁်ဂ့၁်ကျဲးစားအါထိ၁်ဒ်ပဟ်လီ၊ပဖိတ၊ဉ်အသီးနှ၁်လီ၊. ဒ်တ၊်ကတိ၊ဒိအိ၁်ဝဲအသီး စုလ၊အထိ၁်ဝ်းစှ၁်နှ၁် ကပ၊ဘ၁်က့၊ဟိ၁်ခိ၁်လီ၊.

ကညီမှ၁်ခဲလာ၁်သ့၁်၈,ပဂ့၁်ကျဲးစား၊လ၊ပကနှ၊်ဘ၁်တ၊်ထဲသီးတ့၊သီးအယိ ကတိ၊်အံ၊ တ၊်ခ္ဆ်းတ၊်ယာ်လ၊ပဒီးနှ၊်အီ၊တဖ၁်ပကဂ့၁်ကျဲးစားအါထိ၁်, ပကဘ၁်မ၊ဆူ၁်ထိ၁်ပတ၊်ဟူ၊တ၊်ဂဲ၊တဖ၁် ဒ်သီး၊ပကထူ၁်ဖျဲးထိ၁်လ၊တ၊်ဆိ၁်တံ၊်မ၊နာ၊အပူ၊ လ၊အဆိအ၁ချ နှ၁်တ့ကှ၊်. လီ၊ဆိ၊ဉ်တ၊် ပဝဲပိ၁်မှ၁်တဖ၁်ပဘ၁်တ၊်ဆိ၁်တံ၊်မ၊နာ၊ပှ၊လ၊ကျဲအဘိဘိနှ၁်လီ၊. ပမ့၊်ကွ၊်က၊ငါက့၊မှ၊်မဆါတနံ၊အံ၊ တ၊်သူ၁်ထိ၁်ထံလီ၊်ကီ၊်ပူ၊တ၊်မှ၁်တ၊်ခုဉ်ဘ၁်ဆ၁် ကလုာ်ဒိ၁်စိတဖုအံ၊ တမံခ့မံသပ့၊နီတဘျီဘ၁်. ထိဘိဂ့၁်ကျဲးစား၊ဝဲဒ်သီး၊ထံဖိကီ၊်ဖိတဖ၁် ကလီ၊မှ၊်လီ၊ဖးတဂ၊ဘ၁်တဂ၊, တဒူ၁်ဘ၁်တဒူ၁်ဒီး သူဝဲကျဲအကလုာ်ကလုာ် ဒ်သီး၊တ၊်နှ၊်ပ၏ကမ၁်လာ်သး၊ကအိ၁်ထိ၁်, တ၊်နှ၁်နှ၊်လာ်သး၊သုတအိ၁်ဒီး၊တ၊်ထံ၁်ကမ၁်လာ်သး၊ကအိ၁်ထိ၁်လ၊ကလုာ်ဒူ၁်တဒူ၁်ဘ၁်တဒူ၁်ဒီး၊ထံဖိကီ၊်ဖိကဇဲကဇဲတဖ၁်အဘ၊ဂ်စ၊နှ၁်လီ၊.

ကညီမှ၁်ခဲလာ၁်သ့၁်၈, မ်ပကဆ၊ဂ်ထ၊ဂ်ဂ၏ဂ၏ကျ၏ကျ၏လ၊ကျဲသနူအဖိခ၁် ဒ်သီး၊ပကတ့၊ဆူ၊ပဖိတ၊ဂ်ဂ့၊ဂ့၊ဘ၁်ဘ၁်နှ၁်တ့ကှ၊်. လ၊ကညီဖိ၁်မှ၁်ကရ၊မှ၊်နံ၊ဆ၊က့၊အလီ၊်အံ၊ အဲ၁်ဒီး၊ဟ့၁်ဂံ၊်ဟ့၁်ဘါက့၊သုဝဲကိ၊ဂ၊လ၊ ဆ၊ကတိ၊်ခဲအံ၊ ပတအိ၁်ဒ်း၊ဒီ၊ပထံ၊ပကီ၊်အယိ ပလီ၊မှ၊်ပြ်ပြါလ၊တ၊်လီ၊်အါပူ၊အါတီ၊နှ၁်လီ၊.တနီ၊လ၊ထံလီ၊်ကီ၊်ပူ၊,တနီ၊လ၊ထံဆ၊ကီ၊်ဆ၊ဒီ၊တနီ၊လ၊ထံကီ၊်သ၊ဘ့၁်တဘ့၁်အပူ၊နှ၁်လီ၊. ပမ့၊်တအိ၁်တပူ၊ယီဘ၁်သန၁်က့ ပတ၊်နှ၊်ပ၏လာ်သး၊မ့၊်အိ၁်နှ၁် ကဲထိ၁်တ၊်ဂံ၊်တ၊်ဘါဒီ၊တ၊်ဘျုး၊တ၊်ဖြ၁်လ၊ပပှ၊ကလုာ်အဂ်ီ၊်စ့၊်ကီ၊နှ၁်လီ၊.ဖဲသုအိ၁်တပူ၊လ၊်လ၊်မ်သုကအိ၁်ဒီ၊ထံရ၊်ကီ၊်သဲးအတ၊်ထံ၁်တ၊်ဆိကမိ၁်ဒီ၊တ၊်ရဲ၁်တ၊်ကျဲ၊လ၊သုပှ၊ကလုာ်ကထူ၁်ဖျဲးထိ၁်လ၊တ၊်ဆိ၁်တံ၊်မ၊နာ၊အဂ်ီ၊်နှ၁်တ့ကှ၊်. တကး၊ဒ်း၊ဘ၁် မ်ပကဂ့၁်ကျဲးစား၊သကီး ဒ်သီး၊ပဝဲကညီမှ၁်တဖ၁်အတ၊်အိ၁်မှ၊အံ၊ ကဘ၁်တ၊်ဟ်ပနိ၁်နှ၊်ပှ၊ထဲသီး၊တ့၊ သီး၊ဒီ၊ဟ်ခ္ဆါတဖ၁် ဒ်အလီ၊်အိ၁်အသီး၊နှ၁်လီ၊. ပဝဲကညီမှ၁်ခဲလာ၁် ပကြား၊ဟ်လု၊်ဟ်ပ္ခ၊ဟ်မှ၊ဟ်မှ၁်အတ၊်ဟူ၊တ၊်ဂဲ၊ဒီ၊လီ၊ဆိ၊ဉ်တ၊်ကညီဖိ၁်မှ၁်ကရ၊အတ၊်ဖံ၊တ၊်မ၊ဒီ၊တ၊်မ၊သကီ၊တ၊်အဂ့၊ကတ၊်ဒ်တ၊်သ့အိ၁်ဒီ၊ပှ၊ကီ၊ဆ၊ကီ၊ကတီ၊်ဒဲ၊နှ၁်လီ၊.

လ၊ခံကတ၊်ကစ်း၊ယဲ ကညီမှ၁်ခဲလာ၁်သ့၁်သု၈, မ၊လိသ့အါထိ၁်သး၊ဒီ၊မ၊ဘျုး၊ဘ၁်က့၊ပပှ၊ကလုာ်မှ၁်ဒီ၊ပပှ၊ကလုာ်ခဲလာ၁်နှ၁်တ့ကှ၊်. မ်သုကအိ၁်ဒီ၊တ၊်သး၊စ့ဲ့ကတ့၊,တ၊်သး၊တဖျ၁်ယီ,တ၊်သး၊သဟိ၁်လ၊အဂ့၊ကတ၊်လ၊တ၊်ဂဲ၊လီ၊်အပူ၊ ပဲ့၊ဒီ၊တ၊်ယူတ၊်ဖိ၊ဒီ၊ခါထိ၁်သကီ၊ပခိ၁်ခါယူယူဆူပတ၊်မ၊နာ၊အဖိတ၊ဉ်နှ၁်တ့ကှ၊်.

နီ၊်အဲလ့၊စ်
ကရ၊ခိ၁်(၂)
ကညီဖိ၁်မှ၁်ကရ၊
လီ၊ခ၊ဉ်သး

ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢလံ့ဝ်ဘီးဘဉ်ရၤလီၤဆူဟီဉ်ခိဉ်ဒီဘှဉ်ပိာ်မှဉ်မ့ၢ်နံၤ

မ့ၢ်နံၤ–လါမးရး(၈)သီ, ၂၀၁၈နံဉ်

ပတၢ်ဆၢကတိၢ်မ့ၢ်ခဲခဲအံၤလီၤ!

လၢဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘှဉ်ပိာ်မှဉ်အမ့ၢ်နံၤအံၤကညီပိာ်မှဉ်ကရၢဆၢဂ့ၤဆၢဝါဒီးမၤလၤကပိၤကညီပိာ်မှဉ်တဖဉ်လၢအဂဲၤလိာ်တ့ၢ်တၢ်, မၤတ့ၢ်တၢ်ဒီး ယ့ထိဉ်တ့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် ဒ်ပိာ်မှဉ်အသိးဒီး ဒ်ပှၤဟိဉ်ခိဉ်ဖိအသိးကိးဂၤဒဲးနှဉ်လီၤ. ပိာ်မှဉ်လၢဟိဉ်ခိဉ်ချၢတဖဉ်စံးဝဲလၢ တၢ်ဆၢကတိၢ်လၢတၢ်ဆိဉ် တၢ်မၤနၢၤဒီးကွၢ်တလီၤထိ၄ါပိာ်မှဉ်အံၤဝံၤဝဲလံဒီးတလိဉ်လၢၤဘဉ်နှဉ်လီၤ.ပတၢ်ဆၢကတိၢ်အံၤမ့ၢ်ဝဲခဲခဲအံၤနှဉ်လီၤ.ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢဖိတဖဉ်ဂုာ် ကျဲးစၢးမၤတၢ်လၢတၢ်တုၤသိးထဲသိးအဂိၢ် အါနှ်ၢ်ဒံးအနံ့ဉ်(၃၀)ဘျဉ်လံနှဉ်လီၤ. ဒ်ပမ့ၢ်ပှၤထူလံၤပိာ်မှဉ်တဖဉ်အသိး, ပတူၢ်ဘဉ်တၢ်ဟ်ဆံးပှၤဒိဉ်နှ်ၢ် ဒံးပှၤအဂၤလၢပတၢ်အိဉ်မှုအပူၤနှဉ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ် ကညီပိာ်မှဉ်တဖဉ် ဆၢထၢဉ်ဂဲၤပျုၢ်ဂဲၤဆှးတ့ၢ်လၢ တၢ်ကသ့ဉ်ညါဟ်ပနိဉ်အီၤအဂိၢ်နှဉ်လီၤ. ပကဆဲးဂဲၤလိာ်ဒံးတၢ်တုၤလၢကညီပိာ်မှဉ်ကိးဂၤဒီး ပိာ်မှဉ်လၢတၢ်လိၢ်ကိးပူၤဒဲး, ကအိဉ်မှုဘဉ်တၢ်အိဉ်မှုလၢအလၢပဲ့ၤဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဒီးတၢ်ဟ်ကဲအီၤ နှဉ်လီၤ.လီၤဆိ၄ဉ်တၢ်(၂၀၁၈)နံဉ်တနံဉ်အံၤ,ပမၤလၤကပိၤကညီပိာ်မှဉ်ခိဉ်နၢ်လၢအတုၤထိဉ်ထိဉ်ဘးလၢတၢ်လိၢ်အထိလၢအပူၤကွံာ်တနံဉ်နှဉ် လီၤ. ပဒိဉ်နိၢ်၆၊၆၊ လၢအမ့ၢ်ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢပၢဆှၢတၢ်ကမံးတံာ်တဂၤဒီး လၢအမၤတ့ၢ်တၢ်လၢကညီပိာ်မှဉ်ကရၢအပူၤဖးယံာ်တဂၤ လၢအမ့ၢ်စ့ၢ် ကိးပှၤဘဉ်ကိဘဉ်ခဲတဂၤ ဘဉ်တၢ်ယုထၢထိဉ်အီၤလၢခ့ဉ်ဆဲဉ်ယူဉ်–ကညီဒီကလှာ်စၢဖြဉ်ကရၢ ပၢဆှၢတၢ်ကမံးတံာ်အပူၤနှဉ်လီၤ. ပသ့ဉ်ညါလၢအဝဲ ကတိၤနှ်ၢ်တၢ်လၢပဂိၢ်ဒီး ဆၢထၢဉ်လၢပိာ်မှဉ်ဒီးပှၤတဝၢဲခဲလာ်အဂိၢ်ကိးမှ၊်နံၤဒဲးနှဉ်လီၤ. အဝဲအတၢ်ဟ့ဉ်လီၤသးလၢတၢ်ဆၢကတိၢ်ဖးယံာ်အတိၢ်ပူၤဒိး အတၢ်တီခိဉ်ရိဉ်မဲအံၤ မ့ၢ်လၢ်တဖျၢ်လၢပဆၢထၢဉ်လၢအဖိခိဉ်ဒီး ဆဲးဒုးနှ်ၢ်ဒံးပတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢပဲ့ၤဒိးသူးသ့ဉ်လၢကပိၤနှဉ်လီၤ. ပမၤလၤကပိၤစ့ၢ် ကိးသရဉ်မှဉ်နိၢ်ဆၢဆၢ ဒ်အမ့ၢ်ခိဉ်နၢ်သးစၢ်လၢအကမၤစၢၤကညီပိာ်မှဉ်လၢခါဆူညါအဂိၢ်နှဉ်လီၤ. သရဉ်မှဉ်နိၢ်ဆၢဆၢအံၤ ဖဲတယံာ်ဒံးဘဉ်အဆၢ ကတိၢ် ဒိးနှ်ၢ်ဘဉ်ဝဲပဒိဉ်မါရှဉ်လါဖါခိဉ်နၢ်သးစၢ်တၢ်လၢကပိၤ ခီဖြိတၢ်ဟ်ပနိဉ်အဝဲတၢ်ဟ့ဉ်လီၤအသး, တၢ်သးအိဉ်ဒီးတၢ်ပဉ်ယှာ်မၤသကိးတၢ် လၢကညီပိာ်မှဉ်အဂိၢ်ဒီးကညီတဝၢအဂိၢ်အယိနှဉ်လီၤ. ပဟ်ကဖၢလၢပသးသ့လၢ ပအိဉ်ဒီးပိာ်မှဉ်လၢအဖြိုးစိခံဂၤအံၤလၢပတၢ်ကရၢကရိအပူၤနှဉ် လီၤ. ပမ့ၢ်မၤလၤကပိၤကညီပိာ်မှဉ်လၢအဖြိုးစိဒိဉ်မးအံၤလၢပသိးပကျါဘဉ်ဆဉ်, ပသ့ဉ်ညါလၢဆၢကတိၢ်ခဲအံၤ ပယီၤသုးနိဉ်ဂံၢ်(၆၀၀)ဘျဉ်ယာ် ယာ် နှာ်လီၤဆူမ့ၢ်တြိၢ်ကိၢ်ရှဉ်,ကညီကိၢ်စဲဉ်အပူၤဒီး သဝီဖိပိာ်မှဉ်ဒီးဖိသဉ်လၢအကယၢတဖဉ်အကယၢ ဘဉ်ယ့ၢ်ထိဉ်ကွံာ်လၢအသဝီအပူၤ ပဲ့ၤဒီး တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးနှဉ်လီၤ.တနံၤအံၤ၎်ပမၤလၤကပိၤဟိဉ်ခိဉ်ဒီဘှဉ်ပိာ်မှဉ်မ့ၢ်နံၤအသိး,.အဝဲသ့ဉ်အိဉ်လၢပသးအပူၤဒီးအဝဲသ့ဉ်မ့ၢ်ပိာ်မှဉ်ဒီးဖိသဉ်တဖဉ် လၢဘဉ်တူၢ်ဘဉ်တၢ်လၢကိၢ်ပယီၤသုးမ့ၢ်ဒိဉ်အစုပူၤနှဉ်လီၤ. ပသ့ဉ်နိဉ်ဘဉ်စ့ၢ်ကိးပှၤလၢအဆၢထၢဉ်လၢပိာ်မှဉ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်အဂိၢ်ဒီး အသးသမှ ဘဉ်ဟးထိဉ်ကွံာ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ.ပသ့ဉ်နိဉ်ဘဉ်လီၤဆိ၄ဉ်တၢ် နိၢ်ဖိဘဉ်ထူ,လၢအမ့ၢ်ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢ,ကရၢဖိ,လၢအဘဉ်တၢ်မၤသံကွံာ်အီၤလၢ ပိာ်မှဉ်လၢအတူၢ်ဘဉ်ဟံဉ်ယိတၢ်စုဆူဉ်ခိဉ်တကးတဂၤ အဝၤမ့ၢ်လၢအဒီသဒၢနှ်ၢ်ဝဲပိာ်မှဉ်အံၤအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်အယိနှဉ်လီၤ. ပိာ်ခွါတဂၤအံၤ မၤသံကွံာ် ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢ,ကရၢဖိ လၢအသးရှုတဂၤ လၢအမၤစၢၤအဒီ ပှ၊်ဝဲ၊်ကညီမှဉ်တဂၤအယိ နှဉ်လီၤ. အဝဲတမ့ၢ်ပှၤအဆိ ကတၢ်တဂၤလၢ တူၢ် ဘဉ်တၢ်ဒံးအံၤဘဉ်.ဘဉ်ဆဉ်ပဆၢမ့ၢ်လၢ်လၢအဝဲကမ့ၢ်ပှၤလၢလိၢ်ခံကတၢ်တဂၤနှဉ်လီၤ.

လိၢ်ခံကတၢ် လၢပတၢ်မၤလၤကပိၤမ့ၢ်နံၤအံၤ ပကွၢ်ကဟ်ကွံာ်ရိဉ်ဟ့ဂ့ဉ်ပိာ်မှဉ်တဖဉ်လၢ အတူၢ်ဘဉ်ပယီၤသုးတၢ်မၤအၢမၤသီအံၤတသ့ဝဲ ဘဉ်နှဉ်လီၤ.ပယီၤသုးအတၢ်သူတၢ်မၤတရိတပါဒီးတၢ်မၤသံတၢ်အံၤအိဉ်ဝဲဒီးတၢ်မၤနိဉ်မၤယါလိၤတံၢ်လိၤဆဲးနှဉ်လီၤ.ပနိၢ်ကစၢ်ဒဉ်ဝဲပတူၢ်ဘဉ်တၢ် သူတၢ်မၤတရိတပါဒ်အမ့ၢ်တၢ်စုကဝဲၤတခါလၢပယီၤသုးနှဉ်လီၤ.ပမ့ၢ်လၢ်လၢပကမ့ၢ်ပိာ်မှဉ်လၢလိၢ်ခံကတၢ်တဖုလၢတူၢ်ဘဉ်တၢ်အံၤလၢပယီၤသုးအ စုပူၤနှဉ်လီၤ.လၢတၢ်သးအုးဖးဒိဉ်အပူၤ,ပတမ့ၢ်ပှၤလၢလိၢ်ခံကတၢ်တဖုဘဉ်.တၢ်ဆၢကတိၢ်တုၤယီၤခဲအံၤလၢပကမၤကတၢ်ကွံာ်တၢ်မၤဆူဉ်မၤစိးဒီး ဆၢယီၤသုးခိဉ်ကျၢ်မ့အိဉ်လဲဉ်ဆူဟီဉ်ခိဉ်ဒီဘှဉ်ကွၢ်မ့ဉ်အကွၢ်လံနှဉ်လီၤ.တၢ်ဆၢကတိၢ်တုၤဝဲခဲအံၤလၢပကဘဉ်မၤယံးထိဉ်ပယီၤသုးတဖဉ်တုၤလၢ တၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ်အမ့ၢ်အတိ,ဒံဉ်မိဉ်ကရှဉ်စံဉ်ဒီးပှၤဟိဉ်ခိဉ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်အိဉ်ထိဉ်တစုနှဉ်လီၤ. အဝဲသ့ဉ်တၢ်ဆၢကတိၢ်ဝံၤဝဲလံ. ပအိဉ်ခိးတ့ၢ်ယံာ် တလၢလံဒီးပတၢ်ဆၢကတိၢ်မ့ၢ်ဝဲခဲခဲအံၤနှဉ်လီၤ.ကိၢ်ပယီၤပူၤပိာ်မှဉ်တဂၤမးလၢအဟဲလၢတၢ်လိၢ်တတီၤဂ့ၤတတီၤဂ့ၤတဘဉ်လဲၤခီဖြိတၢ်ထိဉ်ဒုးမၤဒၢဉ် အီၤဘဉ်. ပိာ်မှဉ်ဒ်အမ့ၢ်ရိဉ်ဟ့ဉ်ဂ့ဉ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, ယိၤဒိဉ်မ့ၢ်ဂ့ၤ,ကၣ်ဉ်မ့ၢ်ဂ့ၤဒီး ပှၤကညီပိာ်မှဉ်သ့ဉ်တဖဉ်မ့ၢ်ဂ့ၤ တဘဉ်တူၢ်ဘဉ်တၢ်မၤဆူဉ်မၤစိးအီၤနိတ ဘျီဘဉ်.ပတဘဉ်တူၢ်ဘဉ်စ့ၢ်ကိးတၢ်လၢပဝၤအစုပူၤဘဉ်ဒီးပတဘဉ်တူၢ်ဘဉ်စ့ၢ်ကိးတၢ်လၢပယီၤသုးအစုပူၤလ့ၤတက့ၤဘဉ်.တနံၤအံၤ ကညီပိာ်မှဉ် ကရၢမၤလၤကပိၤဘဉ် ကညီပိာ်မှဉ်ကိးဂၤလၢအခိဉ်ဆၢဒုးဆၢတၢ်ဒီး လၢတတူၢ်လိာ်တၢ်ဆိဉ်ဘံးဆိဉ်ဘၢဘဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်ဆၢကတိၢ်ခဲခဲအံၤ လၢတၢ်ကတူၢ်လိာ်မှာ်ပိာ်မှဉ်တဖဉ်အတၢ်တီခိဉ်ရိဉ်မဲလၢတၢ်လိၢ်အထိကတၢ်လၢပပှၤတဝၢတဖဉ်အပူၤ လၢပပှၤကညီတဝၢအပူၤ ဒီးလၢကိၢ်ပယီၤတ ဝၢအပူၤ လၢအတကွိဉ်လၢ်လၢ်နှဉ်လီၤ. ပမၤတ့ၢ်တၢ်ဒီးတီခိဉ်ရိဉ်မဲတ့ၢ်တၢ်တဘျုးနံဉ်လံဒီး ခဲခဲအံၤမ့ၢ်ပတၢ်ဆၢကတိၢ်နှဉ်လီၤ. ပယ့ထိဉ်ဟိဉ်ခိဉ် ဒီဘှဉ်ပှၤတဝၢတဖဉ်လၢကဆၢထၢဉ်ယှာ်ဒီးပိာ်မှဉ်လၢကိၢ်ပယီၤအပူၤခဲလၢ်လၢကမၤကတၢ်ကွံာ်ပယီၤသုးအတၢ်မၤဆူဉ်မၤစိးဒီး တၢ်သူသ့ဉ်ထံးမှဉ် ခွါတၢ်စုဆူဉ်ခိဉ်တကးဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဒုးတၢ်ယၤအစုကဝဲၤတခါဒီးတၢ်စုဆူဉ်ခိဉ်တကးအကလှာ်ကလှာ်လၢအဆိဉ်တံၢ်လိၤပိာ်မှဉ်နှဉ်လီၤ.ပတၢ်ဆၢက တိၢ်မ့ၢ်အခဲခဲအံၤနှဉ်လီၤ.ဟဲပဉ်ယှာ်ဒီးပှၤတက့ၢ်.

ပၢဆှၢတၢ်ကမံးတံာ်
ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢ
လိၢ်ခၢဉ်သး

ကညီဖိ၁်မှ၁်တ၊်ထံ၁်လိ၁်အိ၁်သကီးသ၊ဘျီတဘျီ
လ၁်ဘီးဘ၁်ရ၊လီ၊

မှ၊်နံ၊–၂၉သီ.လါမးရး.၂၀၁စနံ၁်

လ၊တ၊်ကမ၊ဆှ၁်ထိ၁်ကညီဖိ၁်မှ၁်တ၊်မ၊သကီးအတ၊်ဘျးစဲလ၊ကညီပှ၊တဝ၊အပူ၊အဂီ၊. ကညီဖိ၁်မှ၁်ကရ၊ရဲ၁်ကျ၊ဒီးမ၊ဝဲ ကညီဖိ၁်မှ၁်တ၊်ထံ၁်လိ၁်အိ၁်သကီးသ၊ဘျီတဘျီဖဲ လါမးရး.၂၈–၂၉သီ၂၀၁စနံ၁်ဝံ၊ဝဲဂ့၊ဂ့၊နှ၁်လီ၊. တ၊်ထံ၁်လိ၁်အိ၁်ဖိ၁်တဘျီအံ၊ခ၊၁်စး၊လ၊ အဟဲထိ၁်တဖ၁်ခဲလ၊်အိ၁်ဝဲ(၁၂၅)ဂ၊လ၊အမ့၊်ကညီဖိ၁်မှ၁်တဖ၁်လ၊အဟူ၊ဂဲ၊လ၊ဟိ၁်ကဝီ၊တဖ၁်အပူ၊. လ၊ကီ၊်ပူ၊ဒီး၊တ၊်ကရ၊ကရိုလီ၊ဆီတဖ၁်အမဲ၁်ညါပ၁်ယှ၁်ဒီ၊သဝီသ၊ပှ၊်မှ၁်တဖ၁်.ကွီ ဖီ.ကွီသရ၁်မှ၁်တဖ၁်.ပှ၊ဂဲ၊လိ၁်တ၊်လ၊ပှ၊ဟိ၁်ခ၁်ဖိဂ့၊်ဝီခွဲ၊ယ၁်တဖ၁်ယှ၁်ဒီ၊ကညီဖိ၁်မှ၁်လ၊အမ၊တ၊်လ၊ကမ္ဘ၊်သ ဘျ၊ကရ၊တဖ၁်ဟဲထိ၁်ဝဲ၁ဒ၁်နှ၁်လီ၊.

တ၊်ထံ၁်လိ၁်အိ၁်သကီး၊လ၊ခံသီအတီ၊်ပူ၊အံ၊အတ၊်ပညိ၁်မှ၊်ဝဲ "တ၊်သ့ဂ်ထိ၁်ဒီ၊မ၊ဆှ၁်ထိ၁်ဂ၊်ခ၁်ထံ၊ကညီဖိ၁်မှ၁် ဟ၁်ဘျ၊ဝဲအဂီ၊်" နှ၁်လီ၊. တ၊်ဂ့၊်တ၊်ကျ၊တဖ၁်လ၊ တ၊်တ၊ဉ်ဝိ၁်တဲ့သကီ၊အီ၊တဖ၁်မှ၊်ဝဲ တကီ၊်ခါထံရ၊်ကီ၊်သဲ၊ဒီ၊ တ၊်မှ၁်တ၊်ခှ၁်တ၊်လဲ၊ကျဲတ၊်အိ၁်သ၊.သဲစ၊တ၊်ဒီ၊သ၊ဒ၊လ၊ဟိ၁်မှ၁်တဖ၁်အဂီ၊်ဒီ၊ တ၊်တီတ၊်ကြ၊်အဂ့၊်. တ၊်ဂဲ၊လိ၁်လ၊ တ၊်ဒီ၊သ၊ဒ၊ဟိ၁်ခ၁်ကဟ်ဒီ၊ခ၁်ယ၊နှ၊ဆ၊ဉ်တ၊်အိ၁်ယ၊ဒ၊ယှ၁်ဒီ၊ပှ၊ဘ၁်ကီ ဘ၁်ခဲ ဒီ၊ပှ၊လီ၊်အိ၁်ကမ့ဲတကီ၊်ခါတ၊်အိ၁် သ၊တဖ၁်နှ၁်လီ၊.

တ၊်အိ၁်ဖိ၁်တဘျီအံ၊ဒ်သီ၊တ၊်မ၊သကီ၊တ၊်လ၊ဟိ၁်မှ၁်တဖ၁်အကျါတ၊်ဘျ၊ဝဲအဂ၊်ကဆှ၁်ထိ၁်အဂီ၊်ဒီ၊ကလ့၊်ကသ်ိ၁်ထိ၁်ဒ်သီ၊လိ၁်အသ၊အဂီ၊်ဒီ၊တ၊်ကဲထိ၁် ခ၊ဉ်စး၊လ၊ကတီ၊နှ၊်ခဲ၊တ၊်လ၊ပှ၊တဝ၊အဂီ၊်ကနှ၊်အဂီ၊ တ၊်ဒုး၊အိ၁်ထိ၁် "ကညီဂ၊်ခ၁်ထံ၊ဟိ၁်မှ၁်ဟ၁်ဘျ၊ဝဲ" နှ၁်လီ၊. လ၊တ၊်ထံ၁်လိ၁်အိ၁်သကီ၊ တဘျီအံ၊တ၊် ယုထ၊ဒီ၊ မ၊လီ၊တ၊် ကညီဖိ၁်မှ၁်(၂၅)ဂ၊ လ၊ကကဲထိ၁်ခ၊ဉ်စး၊ဒီ၊ကဲထိ၁်ကညီဖိ၁်မှ၁်တဖ၁်အကလ့၊်လ၊ တ၊်ဂဲ၊လိ၁်အါထိ၁်လ၊တ၊်မှ၁်တ၊်ခှ၁် အတ၊်လဲ၊ကျဲ လ၊ခါဆှညါ အဂီ၊် နှ၁်လီ၊. ဒ်သီ၊ တ၊်ကမ၊ဆှ၁် ထိ၁် ကညီဖိ၁်မှ၁် တဖ၁်အတ၊်ဂဲ၊လိ၁် လ၊တ၊်မ၊ အတကွိ၁်ခဲလ၊်တဖ၁်အပူ၊ပတ၊်ပ၁်သ၊အိ၁် စ့၊်ကီ၊ လ၊ တ၊်ကဘ၁်သ့ဂ်ထိ၁် တ၊်သ့တ၊်ဘ၁်ဒီ၊တ၊်အဂ၊်၊ အစီ လ၊ ကညီဖိ၁်မှ၁်သ၊စ၊်တဖ၁်အကျါဒ်သီ၊ကသ့ဂ် ထိ၁်ခါဆှညါဖိ၁်မှ၁်တ၊်တီခ၁်ရိ၊်ဝဲအသီတစ်၊အဂီ၊်နှ၁်လီ၊.

တ၊်အိ၁်ဖိ၁်တဘျီအံ၊ပတ၊်ယ့ထိ၁်တဖ၁်မှ၊်ဝဲ–
၁.ပယီ၊သုး၊မှ၊်ဒ်ဉ်ကဘ၁်ပတုာ်တ၊်ထိ၁်ဒုး၊လ၊ကလ့၊်ဒ္ဓ၁်ဟိ၁်ကဝီ၊တဖ၁်အပူ၊တဘျီယီ.
၂. တ၊်ကဘ၁်ထူ၊သံကွ်ာ် (၂၀၀၈)တ၊်ဘျ၊ခ၁်သ့၁်ဒီ၊ယ့ထိ၁်ကီ၊်ပယီ၊ပဒ်ဉ်လ၊ကစ၊ထိ၁် ကွဲ၊ ဖဲ၁်ဒ၊ရ၊် တ၊် ဘျ၊ ခ၁် သ့၁်လ၊အမ့၊်အတီအဂီ၊်.
၃.တ၊်ကပတုာ်ကွ်ာ် တ၊်မ၊မှ၊်ကျ၊ဝဲ၊ကွ်ာ်ဒီ၊တ၊်ဂ့၊ထိ၁်ပသီထိ၁်လ၊အလ၊ဒ်ဉ်တဖ၁်လ၊ကလ့၊်ဒ္ဓ၁်ဟိ၁်ကဝီ၊တဖ၁် အပူ၊တဘျီယီတ့၊လ၊တ၊်မှ၁်တ၊်ခှ၁်အမ့၊်အတီဒီ၊ထံရ၊်ကီ၊်သဲ၊တ၊်ဂ၊်တ၊်ကျ၊ဒ်ဉ်ထိ၁်တစ့.
၄.တ၊်တဘ၁်ဆ့၊ကှ၊ဆှ၁်ပှ၊ဘ၁်ကီဘ၁်ခဲသ့၁်တဖ၁်လ့၊တကှ၊ဘ၁်.
၅.တ၊်ကဘ၁်ဟ့ဉ်ဂ၊်ခ၁်ထံ၊ ပှ၊ဂ့၊်ဝီတ၊်ဆိ၁်ထွဲမ၊စ၊တဖ၁်ဆ့ ပှ၊ဘ၁်ကီဘ၁်ခဲဒီ၊ပှ၊လီ၊်အိ၁်ကမ့ဲတဖ၁်ဒ်ထံဂ့၊ ကီ၊်ဂ၊တ၊်ပ၁်ပနီ၁်ဒ၊တီ၊ပတီ၊်တဖ၁် အသီ၊တချ၊ဒ်း၊လ၊အဝဲသ့၁်ကှ၊ကဒါကှ၊ဆ့အလီ၊်အိ၁်လီ၊်ဆီ၊သ့ဒ်း၊ဘ၁်အ ခါနှ၁်လီ၊.

လ၊တ၊်ဆဲ၊ကျီ၊အဂီ၊်–

၁) သရ၁်မှ၁်နီ၊်ကညီဖီ–+၆၆စ၁၀၂၉၅၅၀၃
၂) သရ၁်မှ၁်နီ၊်ထူထူ–+၆၆ဂ၇၂၀၅၁၁ဂ၅၆
၃) သရ၁်မှ၁်နီ၊်ဆ၊ဆ၊–+၉၅၉၂၅၅ဂ၁ဂ၀၉၂

တၢ်စုဆူဉ်ခီဉ်တကး ကလီၤမၢ်ဂီၢ် ပကမၤ

မးရှုးဖီ(ချၢဉ်လွံၢ်ထူဉ်ကဒီၢ်ရှဉ်)

♦ လၢအပူၤကွံၢ်ကညီဖိ
ကလုၢ်ကတိၤယိယိဖိ
အိဉ်ဆိးအိဉ်အီလဲၤသကိး
လဲၤပူၤတစိၤဘဉ်တစိၤ

♦ တုၤဃီၤလၢပစိၤခဲအံၤ
တၢ်ဆီဉ်သနံးအိဉ်အါမံၤ
ခူပူၤဝ့ၢ်ပူၤဒူသဝီ
အိဉ်ဝဲလၢတၢ်လီၢ်ကိးတီၤ

♦ လီၤဆီဒဉ်တၢ်မုဉ်ဒီးခ္ဆါ
တၢ်ဘဉ်ထွဲလိာ်သးအိဉ်အါ
ပိာ်မုဉ်သးပှၢ်ပိာ်မုဉ်ဖိ
ဘဉ်ကွၢ်ဆၢဉ်မဲာ်တၢ်အါမ့ဉ်

♦ လၢဟံဉ်ပူၤဃီပူၤနာ်ကဲ
ကီခဲအါပတဲတသ့
ဝၤတနီၤနီၤလူၤဖဲသး
ဒိတီၢ်ဖိမါအိဉ်အါမး

♦ တနီၤလၢတၢ်မူၤဘ့ီးဃိ
ဖီဉ်ဆူဉ်မၤဆူဉ်ပိာ်မုဉ်ဖိ
တုၤဒဉ်လဲာ်ဖိဒံဖိသဉ်
တရီတပါမၤကမဉ်

♦ တနီၤလူၤမုာ်ဖံးမုာ်ညဉ်
မံဃုာ်ဆူဉ်ဖိဒံဖိသဉ်
တုၤမ့ၢ်အိဉ်ထိဉ်ဒီးဟုးသး
ဟာ်တ့ၢ်ကွံာ်ဝဲအိဉ်အါမး

♦ ယပှၤကလုာ်လၢယအဲဉ်
ဆၢလၢကသ့ဉ်ညါကၢ့ၤနဲ
တၢ်မၤလၢသုမၤတ့ၢ်အီၤ
ပဲာ်ထံနီၤဖးပာ်ကတီၢ်

♦ ပိာ်မုဉ်သူးသ့ဉ်ထိဉ်ဖီဂီၢ်
မ့ၢ်နမ့ဒါမၤနီၢ်ကီၢ်
ဖိသဉ်လၢပ့ဲၤခွဲးယာ်ဂ့ၤ
ကျဲးစားဆိတ့ၢ်လ့ၤတကၢ့ၤ

♦ ဟံဉ်ပူၤတၢ်ဆီဉ်တံၢ်မၤနၢၤ
တအိဉ်အဂီၢ်ပဘဉ်ကၢၤ
ကလီၤမၢ်စုဆူဉ်ခီဉ်ကး
နၤယၤမ့ဒါမၤလၢာ်သး

♦ ဟံဉ်ပူၤကပ့ဲၤတၢ်နၢ်ပၢၢ်
ဖီဉ်လိာ်စုပကမၤဂၢၢ်
ဟီဉ်ခိဉ်ကပ့ဲၤတၢ်ဃူဖိး
ဖီဉ်လိာ်စု ကမၤသကိး

တၢ်ဟၤလီၤဟၢ်ကွံၢ်တၢ်စုဆူၢ်ခီၢ်တကၢ်းအဂီၢ် တၢ်ဘျၢသဲစးနၢ် ဂ့ၤဒိၢ်နၢ်ဒီးတၢ်ဟ့ၢ်တၢ်သ့ၢ် ညါနၢ်ပၢၢ်လၢပှၤတဝၢအပူၤလီၤ

နီၢ်ရ့ရိၢ်ဖီ

* ဘၢ်ကီဘၢ်ခဲကဒိးအဂၤ
ပတၢ်စုဆူၢ်ခီၢ်တကၢ်း
ဖိလံၤလၢခံကကွၢ်လီ
ပကြၢ်းပတၢ်ဝဲထီဘီ

* ဟံၢ်ဖိယီဖိတနီၤနီၤ
တအိၢ်ဒီးရဲၢ်သဲကတီၤ
ဟးခ့ခံလၢကျဲကပၤ
ပှၤထံၢ်တဖျါယံဖျါလၢ

* စုဆူၢ်ခီၢ်တကၢ်းမ့အိၢ်
ဟံၢ်ယီတမ့ၢ်တၢ်ရ့ခိၢ်
ပှၤအါကၤကထံၢ်ဆံးပှၤ
စံးတလူၤတၢ်ဘျၢသဲစး

* လၢတၢ်စံးခ်နှၢ်အယီ
ကဘၢ်ဒီဟံၢ်ဖိယီဖိ
အယီ မၤလီၤမၢ်ကဒ်ၢ်နဲ
တၢ်တဲ့ၤလၢနုမၤဝဲ

* သူၢ်ဘီၢ်သးစၢ်သ့ၢ်တဖၢ်
တဟံမၤလီကူၢ်သ့ဘၢ်
ဟံထီၢ်ဒီးအဖိအဝၤ
တလါတအိၢ်အ့ၢ်လီၢ်သး

* မ့ၢ်လၢသးစၢ်ခံးအယီ
မၤကမၢ်တၢ်ဘျၢထီဘီ
လၢပှၤတဝၢဖိအဂီၢ်
ကြၢ်းသုဟ့ၢ်နၢ်ပၢၢ်အါထီၢ်

* ဖိသၢ်ခဲခံၤသ့ၢ်တဖၢ်
ဖိၢ်ပၢ်တဲတကနှၢ်ဘၢ်
လူၤမၤဝဲခၢ်ဖဲအသး
ကၢ့ၤတူၢ်ဘၢ်ကၢ့ၤတၢ်မဲၢ်ခ့ၢ

* လၢပစိၤဆၢကတီၢ်အံၤ
ပထံၢ်ဘၢ်ဝဲတၢ်အါမံၤ
ပှၤမၤတၢထီၢ်တၢလီၤတၢ်
ကိးဆၢကတီၢ်နၢ်ဟူဘၢ်

* အယီ မၤလီၤမၢ်ကဒ်ၢ်နဲ
စုဆူၢ်ခီၢ်လၢနုမၤနဲ
လူၤဖိၢ်ထွဲတၢ်ဘျၢသဲစး
ပှတဝၢဖိကိးအဂၤ

တော်ဖေလီဖော်ကွပ်တော်စုဆူဉ်ခိုဉ်တကားအဂီ၏ တော်ဘျာသဲစေးနှင့် ဂုဒိဉ်နှင့်ဒီးတော်ဟှဉ်တော်သှဉ် ညါနော်ပါတ်လာပှဒတဝါအပူဒလီ

စီဒသိဉ်ဒူစိ
ကဒိ၏မူရုဒနိုဉ်ဂံ၏(၁)တီဒထိုက္ခွ

◊ မှ၏ကွ၏ဆာကတိ၏ခဲခံဒ
ပကထံဉ်ဘဉ်တ၏ခါမံဒ
စုဆူဉ်ခိုဉ်တကားစှ၏ကီး
မှ၏တ၏လာခိုဉ်ယှဉ်စှ၏ကီး

◊ ဘဉ်ယားစုဆူဉ်ခိုဉ်တကား
တ၏တဲနှ၏ပာ၏ဝခါမး
ဘဉ်ဆဉ် တမှ၏တ၏တှဒလီဒ
မှ၏ခဉ်တ၏ကဖိကယိ၏

◊ တ၏ဟှဉ်တ၏သှဉ်ညါနှ၏ပာ၏
တမှ၏လာပှဒကနှ၏ပာ၏
မှ၏ဖိုဉ်လာတ၏ဘျာသဲစေး
ကမှ၏တ၏လာဂုဒခိုဉ်မး

◊ စုဆူဉ်ခိုဉ်တကားတ၏မဒ
တကြားလာပကဘဉ်မဒ
ဖိုဉ်မှဉ်ဖိုဉ်မဒဒီးဖိသဉ်
တူ၏ဘဉ်ဝဲတ၏သှဉ်တဖဉ်

◊ ခိဖျိစုဆူဉ်ခိုဉ်တကား
ဟံဉ်ဖိယိဖိဘဉ်လီဒဖး
ပှဒတဝါကမှဉ်ခူဉ်ဂိ၏
ခုးခိုဉ်ထိုဉ်တ၏ခဲဉ်နှ၏နှ၏

◊ တ၏စုဆူဉ်ခတ၏မဒခံဒ
ခိုဉ်ထိုဉ်ဝဲခဉ်ယံဉ်တှ၏လံ
ဘဉ်ဆဉ် တူဒခဲကနုံဉ်ခံဒ
ခတလီဒမ၏ဝဲခဉ်ခံ

◊ ပှဒဘဉ်မူဘဉ်ဒါတဖဉ်
ထီဘိနှဉ် ကချဲးစားဝဲခဉ်
တ၏စုဆူဉ်ကလီဒမ၏ဂိ၏
ထဲးဂံ၏ထဲးဘါမဒနှ၏ကဒိ၏

◊ တ၏ဘျာသဲစေးလာရှခိုဉ်
ခကဟုခကညြ၏ခိုဉ်
နမှ၏တလူဒဖိုဉ်ထွဲခါ
နကတူ၏ဘဉ်နဲ့ခဉ်လီ.

◊ တ၏ခဲဉ်တ၏နှ၏ပာ၏မှ၏ခါဉ်
စုဆူဉ်ခိုဉ်တကားတခိုဉ်
ပကဟှဉ်နှ၏လီဒသကီး
တ၏ခဲဉ်တ၏ကွဲတ၏ယူဖိ

ဆာတူးကွေ

ဆူ--

ကြိုက်သူလေး

ကျိုဖိနီ၊ခ္ဍာဖိ

ဆာတူးကွေးယကြိုက်သူလေး
မှက်ကြိုက်လောသယူက်သကွေ
ဖျါခဲ့ပေါ်း တက်ထူးတက်တီ
ပ္ပာကဲးကေခဲးသးလီခီ

ကစာက်လူက်ထီဖျါဃံလေ
ကလီလူက်ထီဖျါဃံလေ
မှက်သးဖြိုင်ထဲလဲခ်ာခ်ာဆင်
ကွက်စိယီသးဖြိုင်လီမက်

ကွံ့လါဟ့ဲလောသံခ်ာသရှေ
ကွံ့လါဟ့ဲလောဖျိသရှေ
ခ့ုခ်ဖိညှာခ်ဖိစံခ်ဖျိ
တဘူခ်နှခ်ကဲ့လောခ်တသ

ဆာသယူက်ယထံကျိုဖ
ဆာသကွေးယထံကျိုဖ
လဲးတက်ပလ့ုက်ထီခ်လ့ုက်လီ
မးမှခ်ပ္ပာတူးပသခီ

ကြိုက်သူလေးမှက်ကြိုက်လီးဆီ
ကလှခ်ဒိခ်စိသးလီခီ
ခ်သိးအသုတလီးပ္ပ်ိ
ကျဲးစားသူခ်ထိခ်ကဲ့းနိုက်နိုက်

သိခ်ခူသိခ်မ့ံးဟ့ခ်လီးသး
ထံကြိုက်ကလှခ်ကမှခ်လေ
သိခ်ခူသိခ်မ့ံးတူက်ဆါယီ
ပကြိုက်သူလေးကဖျိးစ

ကြိုက်သူလေးအတက်ဟ့ခ်သါ
ရဲခ်သဲကတီးခီးတဲဖျါ
ပမှက်ရဲခ်သဲကတီးကွေ
မှက်တနုံးသဘျှကနှက်

ထံသူလေးယသယူက်နေ
ကြိုက်သူလေးယသယူက်နေ
မှက်တနုံးယဆာမှက်လက်
ကတူးခါခ်ယဲနေးသပ္ပ်

မှက်တနုံးဆာတူးဘခ်ကွေ
ယထံသဘျှကြိုက်သူလေ
မှက်တနုံးဆာခါခ်ဘခ်ကွေ
ယကြိုက်သဘျှကြိုက်လါဟ့

ကျဲးစားခါခ်ယူခါခ်ဖိးကွေ
ခ်ကတူးကွေးကြိုက်သူလေ
ပခ်ဖြိုင်ထိခ်သးကျားမှဘျ
တူးထံကြိုက်မှခ်ခူခ်တစ

လီဟပ်သူဖဲလာသံ၀ါ

နိုင်စာအဲဉာမူ (မဲ့လေးအူ)

- ခခိုင်ဖျဉ်ထိုင်ဟဲလာကဒိုဂ်လေါ
  ထံဉာဘဉ်ယဲခဉ်တဂ်ခခါမး
  နုဆာဉ်ခခတဂ်ယံတဂ်လာ
  ထုးနုဂ်ဝဲယသးခိုဉ်မး

- ခီဖျိုခ္ဉာ်ခါနုးခခးဖး
  ဆိုဉ်တံဂ်မဟနာဟဝဲခဉ်ပှာ
  ဘဉ်ပဉ်တ့ဂ်ယဲခ့ဖိုဟလိုဂ်
  ဘဉ်ဟဲခခိုဉ်လာကဘ့ဉ်တဲဉ်ကဒိုဂ်

- သးသယုဂ်ယဲကဒိုဂ်ယံလာ
  မံလာမုဂ်နုဟမဲဉ်ထံယ့ဟ
  ဆာကဒ့ဟခခိုဉ်ယဲခဉ်ဘဉ်ဆဉ်
  ဘဉ်ကညီ့ိုလာယဂ်ိုဂ်ခါ.

- ဟဲခခိုဉ်တမ့ံမဲ့ဟခိုဉ်ခါ
  မဟလိုဘဉ်ကျဉ်သ့ဖိုဉ့ါ
  တဂ်ဆိုဉ်ဂ့ဟကစဂ်ကဘိုဟ
  တဂ်ခ့ဲးယဉ်ပခ်ိုးနုဂ်ခခိုဟ

- ဖဲလာယဖိုထိုဉ်ခခါ
  ခ့ါလိုဉ်ဘိဆာရ့ခခါမး
  လာခခကျါခ့ါဖိုတဂဟ
  ခခကလုဂ်ဆာဝဲခိုဉ်မး

- ဒီပုဂ်ဝဲဂ်သးစဂ်တဖဉ်
  ဓ်သ့ကပလိုဂ်သ့သး
  တဂ်ဆာကဲထိုဉ်တဂ်ခဉ်ယိ
  နိုတ့ဂ်ဘဉ်တဲပ့ုးခ့ဖိ

- တ့ဟမ့ဂ်ယသဉ်ထိုဉ်တဘျိ
  ခ့ါဖြိပဉ်တ့ဂ်ကွံဉ်ယာဟလိုဟ
  ခ့ါဖြိတဂဟတဂ်ပဉ်သး
  ခခာနုဂ်ခံးဝဲနုးခခးဖး

- ခခိုဉ်တ့ဂ်ယဲလာမဲဉ်ထံကျါ
  ဖိခ့ါတဂ်ဒီးဘဉ်ပါဖါ
  မ့ဉ်ခခ့ကဲဟထိုဉ်လာယသး
  လီဟမဂ်ဝဲခဉ်တနုဂ်ဘဉ်

- စံးဘျုးဘဉ်တဂ်ထံတဂ်တိ
  ရဲဉ်ကဲ့ဟတဂ်လာယဂ်ိုဂ်လီဟ
  ပ့ှာလုဂ်ပ့ှာခိုဉ်လာယဂ်ိုဂ်
  ခဲခံဟယခ်ိုးနုဂ်ဘဉ်ခခိုဟ

- တဂ်ကိုခဲတဂ်ဖ့ိုဉ်တဂ်နုး
  ဘဉ်လဲဟခ်ိုဖျိယဲခခါမး
  သးပ့ဉ်နိုဉ်ယဲတနုဂ်ဘဉ်
  လီဟမဂ်သ့ဖဲလာသံခါ

ကညီပိၵ်မုၵ်ကရၢ

(လၵသ/ကပက)

ထံကိၢ်ဂိၢ်ပၢ်ဆၢတၢ်မၤ
မူၵေါ်အိၵ်လၢပှၤကိုးဂၤ
ကန့ၢ်သဘျ ခွဲးတုၤသိုး
မုၵ်မုၵ်ခွါခွါမၤသကိုး

ခိၵ်နၢ်တဖၵ်စံးဝဒၵ်
ပၢ်ဆၢတၢ်မၤမုၵ်ကြၢ်းပၵ်
ကညီမုၵ်မ့ၢ်ပှၤကူၵ်သ့
လၢကမၤစၢၤကိၢ်သူလ့ၤ

ဖဲတၢခွံလ့ၢ်ခွံကတိၢ်
မုၵ်ကရၢတၢ်ဒုးအိၵ်ထိၵ်
တဘျိၤယိၤယှၢ်အမံၤလၢ
ကိၢ်သူလ့ၤပိၵ်မုၵ်ကရၢ

ပၢ်ဆၢတၢ်မၤစးထိၵ်သိ
ပှၤဝဲထဲတၢ်နးတၢ်ကိ
ကမျၢ်ခိၵ်နၢ်ဒီးသိၵ်ဒူ
ကိုးနံၤလုၢ်ထိၵ်သးသမူ

ကိၢ်သူလ့ၤပိၵ်မုၵ်ကရၢ
အဲၵ်ကလုာ်အဲၵ်တၢ်ပၢ်ဆၢ
မၤစၢၤသိၵ်ဒူဟ့ၵ်လိၤသး
တူၢ်သကိုးတၢ်ဖြိၵ်တၢ်နး

ထိဘိတၢ်ဒုးဆူၵ်အယိ
ဟူးဂဲၤတသ့အိၵ်ယိဒိ
ခီဖျိလၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၤ
တၢ်ဖံးတၢ်မၤလိၤပအၵ်

တၢ်အိၵ်သးဂ့ၤထိၵ်ကတိၢ်
ခိၵ်နၢ်မၤဝဲတၢ်တၢ်ပိၵ်
အိၵ်ဒီးရဲၵ်ကျဲၤလၢအဂ့ၤ
ပိၵ်မုၵ်ကရၢမူထိၵ်က့ၤ

ကရၢထိၵ်သးသိတဘျိ
ယိုးဆံယါ်အ့ဖြ့ၵ်ယါ်သိ
မံၤအသိတၢ်ကိုးက့ၤလၢ
မ့ၢ်ကညီပိၵ်မုၵ်ကရၢ

ဆံတဂၤတၢ်ယုထၢထိၵ်
မ့ၢ်ဝဲလိၢ်ဓၢ်သးပတိၢ်
ကရၢဂိၢ်ကဂဲၤလိၵ်မၤ
ကိုးဂၤဒဲးအၢ်လိၤအသး

တၢ်ယုထၢဝံၤတဘျိၤယိ
ပၢဆၢကမံးတံၵ်ထိၵ်သိ
တၢ်ဖံးမၤကလဲၤဂ့ၤဂ့ၤ
အိၵ်ဖြ့ၵ်တၢ်ဝိၵ်ရဲၵ်လိၤက့ၤ

ဟ်လိၤကရၢတၢ်ထံၵ်စိ
ကိၢ်ပယီၤဟူၤတၢ်ဂဲၤလိၵ်
ကိၢ်စဲၵ်ဟ်ဖြ့ၵ်ကိၢ်စၢဖြ့ၵ်
ခွဲးယာ်အိၵ်တုၤသိုးထဲသိုး

ပှၤထူလံၤဖိသ့ၵ်တဖၵ်
ပှဲၤဒီးအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်
မုၵ်ခွါတၢ်ထဲသိုးတုၤသိုး
ကအိၵ်ထိၵ်ဝဲလၢပစိၤ

တၢ်ဟ်ကဲတၢ်ဒီသဒၢ
တဂၤဒီးတဂၤဘၢၵ်စၢၤ
ကဒီးနၢ်တၢ်တီတၢ်တြၢ်
ဖြ့ၵ်လိၵ်စုဂဲၤလိၵ်သပ္ပၢ်

ခါပူၤကွံၵ်ပိၵ်မုၵ်တဖၵ်
တူၢ်ဘၵ်တၢ်ဆိၵ်တံၢ်အါမး
ဒ်ကပူၤဖျဲးတၢ်ဆိၵ်တံၢ်
ဟံးလိၵ်စုဘၵ်ထုးထိၵ်ဂံၢ်

တၢ်သ့ဘၵ်ဒီးစိကမိၤ
အိၵ်လၢပှဲၤဝဲဒၵ်ဒီးအိၤ
နီၢ်ကစၢ်မ့ၢ်တထုးဖျါ
အိၵ်ဖျါထိၵ်ဝဲတသ့ဘၵ်

တၢ်အိၵ်မူအတိၤပတိၢ်
ကသ့ထိၵ်ဒိၵ်ထိၵ်အဂိၢ်
ပိၵ်မုၵ်ကနၵ်လိၤပၵ်ယုၵ်
ကရၢဂဲၤလိၵ်ဒီးမၤယုၤ

တၢ်အၢလၢကဟဲဒိဘၵ်
ပိၵ်မုၵ်တၢ်အိၵ်မူတဖၵ်
ကသ့ပဲၵ်ထံသ့နီၤဖး
မၤတၢ်ဆၢတဲၵ်နီၢ်ကစၢ်

ပိၵ်မုၵ်ဒီးဖိသၵ်ခွဲးယာ်
သပ္ပၢ်ကတၢ်ဂဲၤလိၵ်မၤ
ကညီကူသိုးတၢ်ဆဲးလၤ
စိၵ်ကဖိထိၵ်ဒီးပၢၤယာ်

ပှၤတတၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤ
မုၵ်ဒီးဖြ့ၵ်ပှဲၤသိုးလိၵ်သး
သးမ့ၢ်ပှဲၤတၢ်အဲၵ်ကလုာ်
တၢ်အဖြ့ၵ်ကဲလၢတၢ်မုၵ်

တၢ်နးတၢ်ဖြ့ၵ်အါဘၵ်ဆၵ်
ဟ့ၵ်ကူၵ်မၤစၢၤလိၵ်ပသး
ကီခဲဒိၵ်မးတၢ်ဖံးမၤ
ဂုၵ်ကျဲးစားဒီးမၤသပ္ပၢ်

ဒ်တၢ်သ့လၢအိၵ်ဒီးပှၤ
ဂုၵ်ကျဲးစားဟ့ၵ်လိၤပသး
ဒ်သိုးကတုၤဆူဖိတၢ်
ဟ်ဆူၵ်သးမၤဂ့ၤကတၢ်

ယမိမိၢ်သးဘိ

(ဆၢ်ကီကီၢ်ထူ)

ဃံလၢဒိၢ်ယမိၢ်သးဘိ
မ့ၢ်ပှၢအဲၢ်ယၢဒိၢ်ထီဘိ
အိၢ်ဒီးတၢ်တိၵ်ဆှၢ်ယၢကျိ
ဒ်ကမ့ၢ်ဖိလၢ်ဖျိုးစိ

ဖဲယဘၢ်ဆူးဘၢ်ဆါခါ
မိမိၢ်ကွၢ်ထွဲဒီးယါဘျါ
ပူၢလိၢ်ဘၢ်အၢ်မိမိၢ်ထွါ
မိမိၢ်တကအုကစွါ

မ့ၢ်နၢ်ကၢ်လံကျိဘၢ်ဆၢ်
မိၢ်တၢ်အဲၢ်တလီၢတူၢ်ဘၢ်
ကျဲကၢ်ကျဲကူမ့ၢ်လဲၢယဲ
ဆူကျဲလိၢမိၢ်ဆှၢ်ကၢ်ၢဝဲ

ဖိလံၢကအိၢ်ဘၢ်အဂိၢ်
မိမိၢ်ကျဲးစၢးဝဲနိၢ်ကိၢ်
ကျိၢ်စ့တၢ်လိၢ်အိၢ်ထိၢ်ယိ
မိၢ်တအိၢ်ဘှံးဃုထီဘိ

သ့ၢ်ညါဟ်သးယဲတခါ
မိၢ်တမ့ၢ်ပှၢတၢ်တဲအါ
စှၢတၢ်တဲအါလၢတၢ်မၢ
မ့ၢ်မိၢ်သးဘိထဲတဂၢ

မိၢ်မ့ၢ်ပှၢသူၢ်ဂ့ၢသးဝါ
အံၢ်အုၢ်သးဝံၢ်မၢ်ဒ်ထါ
မိၢ်တအိၢ်ယိမ့ၢ်ပှၢခု
ဆးနၢ်ယၢဆ့ကၢလၢစု

လဲၢတရုံးမ့ၢ်နၢမ့ၢ်ဆါ
မိမိၢ်တအိၢ်ဘှံးအိၢ်သါ
တဲယုၢယၢပူမ့ၢ်နၢခါ
မိမိၢ်တအိၢ်ဘှံးအိၢ်သါ

တၢ်ကိၢ်တၢ်ခှၢ်ဒီးတၢ်ဂိၢ်
လၢယဂိၢ်မိမိၢ်သးကိၢ်
လဲၢကၢ်ဖံးမၢဒီးမၢလိ
အိၢ်ယံၢယဲဒီးယမိမိ

အိၢ်ယံၢဒီးမိၢ်ထိဘိယိ
ကွၢ်လၢ်မိၢ်လံၵ်ပရၢ်ဖိ
မိၢ်လံၵ်ပရၢ်အိးထိၢ်ဖး
ဆၢထံၢ်မိၢ်လၢၵ်သူၢ်လၢၵ်သး

မိမိၢ်ပှဲၢမဲၵ်ထံမဲၵ်နိ
ခိဖျိအိၢ်ယံၢဒီးယၢဃိ
တၢ်ဆိၢ်ဂ့ၢတၢ်ထုကဖၢ်
မိမိၢ်တပျဲလီၢတူၢ်ဘၢ်

ယမိၢ်သးဘိမိၢ်သးဘိ
သ့ၢ်နိၢ်နၢယသးကအိ
ဆူနအိၢ်ကကၢ့ၢနိၢ်ကိၢ်
တၢ်မ့ၢ်လၢ်လၢပှဲၢကတိၢ်

မိၢ်တၢ်အဲၢ်တကဒ်ဒါ
မ့ၢ်တၢ်လၢ ဒိၢ်ယိၵ်ဒီးအါ
ထိၢ်သတြီၢတၢ်ဂၢတအိၢ်
မ့ၢ်ယမိမိၢ်တၢ်အဲၢ်ဒိၢ်

ကညီဖိ၁်မှု၁်ကရာခ၁်(၂)လဲၤထိ၁်ဝဲ ခ့၁်အဲ၁်ယူ၁်–ကညီဒီကလု၁်စၢဖို၁်ကရာ တ၁်ကရာကရိဒီးတ၁်ဘိးဘ၁်ရၤလီၤတ၁်အ၁ိ၁်ဖို၁်

ကညီဖိ၁်မှု၁်ကရာ

ကညီဖိ၁်မှု၁်ကရာခ၁်(၂)သရ၁်မှု၁်အဲလ့းစ်လဲၤထိ၁်ဝဲ ခ့၁်အဲ၁်ယူ၁်–ကညီဒီကလု၁်စၢဖို၁်ကရာခီကရဲး(၁၆)ဘျိတဘျိ ဝံၤလီ၁်ခၢ၁်သးတ၁်ကရာကရိဒီးတ၁်ဘိးဘ၁်ရၤလီၤဝဲၤကျိၤတ၁်အ၁ိ၁် ဖို၁်(၂)ဘျိတဘျိ လၢဘ၁်တ၁်မၤအီၤလၢစၢသ့ဆ၁်သိကို (မဲးဝါထ၁်) နှ၁်လီၤ.

လၢတ၁်အ၁ိ၁်ဖို၁်တဘျိအံၤခ၁်နၢ်ပှၤဘ၁်မူဘ၁်ဒါဒီးခၢ၁် စးလၢ (KWO,KIC,FTUK,KYO,KSNG) ဒီးတ၁်ကရာကရိဝဲၤ ကျိၤဝဲၤဒၢးပှၤမၤတ၁်ဖိခဲလၢ၁်(၁၇)ဂၤဟဲ့ထိ၁်ဝဲဒ၁်ယူယူဖိးဖိးနှ၁် လီၤ.လၢတ၁်အ၁ိ၁်ဖို၁်တဘျိအံၤဘ၁်တ၁်ကွ၁်ကဒါက့ၤပူၤကွ၁်တဘျိ တ၁်ကွဲးနိ၁်,တ၁်ဖံးတ၁်မၤလၢတ၁်မၤတ့၁်အီၤတဖ၁်ဒီးတၢ၁်ပိ၁်သ ကိးခါဆူမဲ၁်ညါတ၁်လၢကဘ၁်မၤအီၤသ့၁်တဖ၁်ဝံၤအလီ၁်ခံအိ၁် စ့၁်ကိးဒီးတ၁်ဒုးနၢ်ပၢ်တကိ၁်ခါထံရ့၁်ကိ၁်သဲးတ၁်အ၁ိ၁်သးဒီးတ၁် ဒုးလိ၁်ထိ၁်ဖးထိ၁်တ၁်မ့၁်တ၁်ခ့၁်အဂ့၁်နှ၁်လီၤ.အ၁ိ၁်ဒီးတ၁်ရဲ၁် တ၁်ကျဲၤလၢကမၤဝံၤက့ၤကရၢဖိအနိ၁်ဂံ၁်စရိ,ကရၢအဖိလစံ၁်ဒီး ကထုးထိ၁်ကရၢအတ၁်ပရၢက့ၢနၢ်လၢ တ၁်မၤတ့၁်ဝဲလံတဖ၁်နှ၁် လီၤ.

တ၁်အ၁ိ၁်ဖို၁်တဘျိအံၤ ဘ၁်တ၁်တီခ၁်ရိ၁်မဲအီၤလၢခ့၁် အဲ၁်ယူ၁်–ကညီဒီကလု၁်စၢဖို၁်ကရၢတ၁်ကရၢကရိဒီးတ၁်ဘိး ဘ၁်ရၤလီၤဝဲၤကျိၤ ဒီးလၢတ၁်အ၁ိ၁်ဖို၁်ကတိ၁် အပှၤဟၤလီ၁်ဆ့၁်နိၤ မ့၁်ဝဲကရၢဝဲၤကျိၤခ၁်နှ၁်လီၤ.တ၁်အ၁ိ၁်ဖို၁်တဘျိအံၤဘ၁်တ၁်မၤအီၤ စးထိ၁်(၈.၁.၂၀၁၈တၢ့ဂ့.၁.၂၀၁၈)အနံၤ,လၢခံသီအတိ၁်ပူၤဝံၤ ဝဲဒ၁်ဂ့ၤဂ့ၤဘ၁်ဘ၁်နှ၁်လီၤ.

ကညီဖိတ်မှုဉ်ကရာခီကရဲး(၇)ဝီတဝီဝံ၊အလိ်ာ်ခံ တာ်ကရာကရိ ဒီးတာ်ဟ့ဉ်တာ်သ့ဉ်ညါဝဲ၊ကျိ၊တာ်မၤလိအဆိကတာ်တာ်ဘျီ

ကညီဖိတ်မှုဉ်ကရာ

ကညီပိတ်မှုဉ်ကရာခီကရဲး(၇)ဝီတဝီဝံ၊အလိ်ာ်ခံ တာ်ကရာကရိဒီးတာ်ဟ့ဉ်တာ်သ့ဉ်ညါန်ာ်ပာ်ဝဲ၊ကျိ၊တာ်မၤလိအဆိကတာ်တဘျီဘဉ်တာ်မၤအီ၊ဖဲစ၊သ့ဲဉ်သီကျ့ဉ်,သ့ဉ်ဘ့ဉ်ထဉ်,ဖဉ်အဉ်ကိ်ာ်ရှဉ်, ကညီကိ်ာ်စဉ်အပူ၊နှဉ်လိ၊. တာ်မၤလိတဘျီအံ၊ ဘဉ်တာ်ဟ့ဉ်အီ၊လိ၊ဆိ၊ဒဉ်တာ်လၢဝဲ၊ကျိ၊ပှၤမၤတာ်ဖိတဖဉ်အဂိ်ာ်ဒီး၃ာ်စး ခဲလာ်ဟဲထိဉ်ဝဲ(၃၁)ဂ၊လၢကိ်ာ်ရှဉ်(၆)ဘ့ဉ်,ဒဲကဝိ၊(၇)ဖျာ်အ ၃ာ်စးဒီး ၃ာ်စးလၢလိ်ာ်အိဉ်ကမ့ဲဒဲကဝိ၊အံ့တူ်ထဉ်ဟဲထိဉ်ယှာ်ဝဲ၃ဉ်စ့ာ်ကီးနှဉ်လိ၊.၃ာ်စးလၢဟဲထိဉ်တာ်မၤလိတတုၤဘဉ်တဖဉ်မ့ာ်ဝဲ,တိအ့ကိ်ာ်ရှဉ်ထဲတဘ့ဉ်ဓိ၊နှဉ်လိ၊.

တာ်မၤလိတဘျီအံ၊တာ်သိဉ်လိအခိဉ်တိလၢတာ်သိဉ်လိ ဒီး ဟ့ဉ်ဒုးသ့ဉ်ညါန်ာ်ပာ်တဖဉ်မ့ာ်ဝဲကညီပိတ်မှုဉ်ကရာတာ်ဘျုခိဉ်သ့ဉ်,ကညီပိတ်မှုဉ်ကရာတာ်ကရာကရိဝဲ၊ကျိ၊တာ်ဖံ၊တာ်မၤ,တာ်ကတိ၊လိ၊တာ်လၢကမျာ်မဲာ်ညါ,မ့ာ်နံ၊ဒိဉ်မ့ာ်နံ၊ထိတဖဉ်အဂ့ာ်ဒီ၊ကျိဉ်စ့စရိသ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လိ၊.သရဉ်ဟ့ဉ်တာ်သိဉ်လိလၢတာ်မၤလိတကတိ်ာ်အံ၊မ့ာ်ဝဲ သရဉ်မှဉ်အဲဉ်တမ့ံ၊ဖိ(တာ်ကရာကရိဒီ၊တာ်ဟ့ဉ်တာ်သ့ဉ်ညါဝဲ၊ကျိ၊မူ၊ဒါခိဉ်),သရဉ်မှဉ်ထံမူဖိ(ပှၤသမံသမိ၊စ့)သ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လိ၊.မ့ာ်ဆါခီကတိ်ာ်,မ့ာ်တာ်မၤလိသကိ၊တာ်ဒီ၊လၢမ့ာ်ဟါကတိ်ာ်,အိဉ်ဒီ၊တာ်တ၊ဉ်ပိဉ်တဲ့သကိ၊ဘဉ်ယ၊တာ်နှာ်လိ၊ကရာဖိအသိအကျိ၊အကျဲ, တနံ့ဉ်တဘျီတာ်မၤရဲဉ်ကျဲ၊အကျိ၊အကျဲဒီ၊ ကညီပိတ်မှုဉ်ကရာတာ်ကရာကရိတာ်ဟ်လ့ာ်ဟ်မ့ၤသ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လိ၊.

တာ်မၤလိတဘျီအံ၊အကတိ်ာ် ကရာမိ်ာ်ပှၤ်ပှၤ်ဘဉ်မ့ၤဘဉ်ဒါပဒိဉ်လ့ၤစ်တ၊ဉ်အနိ်ာ်ကစ်ဒဉ်ဝဲဟဲဟ်ဖျါ,ဒုးသ့ဉ်ညါပှၤ်ထိဉ်တာ်မၤလိတဖဉ်ဘဉ်ယ၊ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ်တာ်ကရာကရိဒီ၊တာ်ဟ့ဉ်တာ်သ့ဉ်ညါဝဲ၊ကျိ၊တာ်ဖံ၊တာ်မၤ,တာ်ဟူ၊တာ်ဂဲ၊ဒီ၊ကရာမိ်ာ်ပှၤ်ထံရ့ၤ်ကိ်ာ်သဲ၊တာ်အိဉ်သ၊လၢမ့ာ်မဆါတနံ၊အံ၊တဖဉ်နှဉ်လိ၊. တာ်မၤလိတဘျီအံ၊အတာ်တိ်ာ်ဟ်မ့ာ်ဝဲ, ဒ်သိ၊ကညီပိတ်မှုဉ်ကရာလၢအပတိ်ာ်ပတိ်ာ် ကသ့ဉ်ညါလိ၊တံ၊်အမူအ၃ါတာ်ဖံ၊တာ်မၤလိ၊တံ၊်, ဒ်သိ၊တာ်ကရာကရိတာ်ဖံ၊တာ်မၤအဂ်ာ်ကဆ့ဉ်ဒိဉ်ထိဉ်,တာ်မၤသကိ၊တာ်ဒီ၊တာ်ကရာကရိဒီ၊ခိဉ်နာ်သ့ဉ်တဖဉ်ကဘူ၊ဒိဉ်ထိဉ်ဒီ၊အဂ်ာ်ကဆ့ဉ်ဒိဉ်ထိဉ်အဂိ်ာ်နှဉ်လိ၊. တာ်မၤလိတဘျီအံ၊ ဘဉ်တာ်စ၊ထိဉ်အီ၊ဖဲ ၂၀၁၈နံ့ဉ်,လါယနူ၊အါရံ၊ဒ့သီတုၤ၁ဂ့သီအနံ၊လၢတန့ဲ်အတိ်ာ်ပူ၊ဝံ၊ဝဲဂ့၊ဂ့၊ဘဉ်ဘဉ်နှဉ်လိ၊.

တရာ်ထံခ်လိခ်ပခ်လီၤသကိး ခါစူဉ်ဒါတရာ်မၤဘခ်ဃးတရာ် သုးထီထီခ်မှုခ်ခွါတရာ်တုၤသိးထဲသိး တရာ်ဒုးသ့ခ်ဉ်ဒါတရာ်ကူခ် တရံးတဖခ်အတရာ်ရဲခ်တရာ်ကျဲၤ

ကညီဖိခ်မှုခ်ကရာ

ကညီပိခ်မှုခ်ကရာ နဲခ်ရ့ခ်သဃဲၤ(၂)သရ့ခ်မှုခ်စ့စ့ဟဲ လၤဝဲတၢ်ထံခ်လိခ်အိခ်သကိးတၢ်ပခ်လီၤခါဆူဉ်ညါတၢ်ဖံးတၢ်မၤ လၢ(၂၀၁၈)နံခ်အဂီၢ်,ဘခ်ဃးတၢ်သုးထီထီခ်မှုခ်ခွါတၢ်တုၤသိး ထဲသိးတၢ်ဒုးသ့ခ်ဉ်ညါတၢ်ကူခ်တရံးတဖခ်တၢ်ရဲခ်တၢ်ကျဲၤအဂ့ၢ် စးထိခ်(၁၄.၁.၂၀၁၈တုၤ၁၈.၁.၂၀၁၈)အနံၤ,လၢယဲၢ်သိအတိၢ် ပူၤ ဝံၤဝဲဒခ်ဂ့ၤဂ့ၤဘခ်ဘခ်နၢ်လီၤ.

တၢ်ထံခ်လိခ်တၢတသိမ့ၢ်ဝဲဖဝ့ၢ်တကူခ်(Orchid Hotel)ဒီးတၢ် တၢဉ်ပိခ်တဲ သကိးဘခ်ဃးတၢ် သုးထီ ထီခ်မှုခ်ခွါ တၢ်တုၤသိးထဲသိးတၢ်ကူခ်တရံးတဖခ်(ကျားမတန်းတူရေးမြှင့်တင်ခြင်းဆိုင်ရာမဟာဗျူဟာများ)ဒီးခံသိတသိအနံၤ,ထံခ်လိခ် သးဒီးပှၤအသိလၢကနၢ်လီၤမၤတၢ်လၢ (VAW Program) တ ဖခ်ဝံၤ တၢဉ်ပိခ်သကိးကဒီးဘခ်ဃးတၢ်သုးထီထီခ်မှုခ်ခွါတၢ်တုၤ သိးထဲသိးတၢ်ဒုးသ့ခ်ဉ်ညါတၢ်ကူခ်တရံးတဖခ်တၢ်ရဲခ်တၢ်ကျဲၤအ ဂ့ၢ်(ကျားမတန်းတူရေးမြှင့်တင်ခြင်းဆိုင်ရာမဟာဗျူဟာများမိတ် ဆက်ခြင်းအစီအစဉ်)ဖဝ့ၢ်တကူခ်(Green Hill Hotel) နၢ်လီၤ.ဝံၤ အလိၢ်ခံ ဖဲ(၁၇.၁.၂၀၁၈တုၤ၁၈.၁.၁၀၁၈)အနံၤ, ဘခ်တၢ်မၤဝဲ WLB Strategies Workshop for 2018 ဖဲဒ့ခ်ဆိခ်နၢ်လီၤ.

လၢတၢ်ထံခ်လိခ်အိခ်သကိးအကတိၢ် တၢ်တဲနၢ်ပၢၢ်ဆိ ဘခ်ဃးတၢ်သုးထီထီခ်မှုခ်ခွါတၢ်တုၤသိးထဲသိးတၢ်ကူခ်တရံး တဖခ်(ကျားမတန်းတူရေးမြှင့်တင်ခြင်းဆိုင်ရာမဟာဗျူဟာများ) လံခ်လၢတၢ်ကထုးထိခ်အီၤတဘ့ခ်အံၤအဂ့ၢ်အကျိၤ ဒ်သိးတၢ်သံ ကွၢ်သံဒီးမ့ၢ်အိခ်ထိခ်ဖဲတၢ်နီၤလီၤအီၤဝံၤအလိၢ်ခံ တၢ်တဲဖျါရ့ၣက သ့ဒီးတၢ်တဲနၢ်ပၢၢ်ဘခ်ဃးစ့ၢ်ကီးဒီးတၢ်ကိးအဖျၢ်တနီၤအခ်ပ ညိနၢ်လီၤ. တၢ်အိခ်ဒီးတၢ်ပခ်သးလၢ လံခ်အံၤ တၢ်ကရၤလီၤအီၤ ဆူကလုခ်ဒ့ခ်,မိၢ်တၢ်ကရၤကရိအကျါဒီး ကညီပိခ်မှုခ်ကရၤအိခ် ဒီးအမှုအဒါလၢကဘခ်ဂ့ၤတဲသကိး,ရ့ဉ်ပှးဝဲပှၤတဝၢ,ကရၤမိၢ် ပှၢ်ဒီးတၢ်ကရၤကရိအဂၤတဖခ်နၢ်လီၤ.

တၢ်မၤဝဲဘခ်ဃးတၢ်သုးထီထီခ်မှုခ်ခွါတၢ်တုၤသိးထဲ သိးတၢ်ဒုးသ့ခ်ဉ်ညါတၢ်ကူခ်တရံးတဖခ်အတၢ်ရဲခ်တၢ်ကျဲၤအဂ့ၢ် (ကျားမတန်းတူရေးမြှင့်တင်ခြင်းဆိုင်ရာမဟာဗျူဟာများမိတ်ဆက် ခြင်းအစီအစဉ်) ဒီးလၢ WLB Strategies Workshop for 2018 အပူၤ အိခ်ဒီးတၢ်ကွၢ်ကဒါကဲ့ၤဝဲၤကျိၤ(၃)ခါအပူၤ, တခါဒခ်ဝဲစုခ် စုခ်ကမၤမနုၤလဲခ်အဂ့ၢ်ဒီး ဃုထၢထိခ်စ့ၢ်ကီးတၢ်လၢအရ့ဒိခ်လၢ ကဘခ်မၤအီၤလၢ ကဘခ်မၤဆိ အီၤတပတိၢ် ဘခ်တပတိၢ် လၢ (၂၀၁၈)နံခ်တၢ်မၤအကတိၢ်နၢ်လီၤ. တၢ်ဖံးတၢ်မၤတနိၤ တၢ်မ့ၢ် မၤအီၤနၢ် (PB)ကဘခ်ပခ်ဃုခ်အိခ်ဝဲအယိ (PB)ဟ့ခ်တၢ်ဆၢကတိၢ် ချုးတချုး တၢ်ကွၢ်ကဒါကဲ့ၤဝဲဒီး ဟ်လီၤကဲ့ၤတၢ်ဆၢကတိၢ် လၢအကြၢ်းအဘခ်ကတၢ်လၢ(PB) အဂီၢ်နၢ်လီၤ. ဘခ်တၢ်နီၤဖး စ့ၢ်ကီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖခ်လၢ(WLB)ကမၤဝဲဖဲလဲခ်တခါဒီး တၢ်ကရၤကရိအဂၤသ့ခ်တဖခ် ကဘခ်မၤဝဲဖဲလဲခ်ဖဲလဲခ်တခါနၢ်လီၤ. တၢ်ဃုထံခ်ကွၢ်ကဒါကဲ့ၤတၢ်ကိတၢ်ခဲတဖခ် ဃုခ်ဒီးတၢ်ကဘခ်ဘ့ၢ်ရ့ၣ်အီၤအကျဲဒ်လဲခ်ဒ်လဲခ်ဃုခ်ဒီးတၢ်တၢဉ်ပိခ်သကိး(PB) အမှုအဒါသ့ခ်တဖခ်နၢ်လီၤ.

တၢ်ထံခ်လိခ်တၢဉ်ပိခ်သကိးတဘျိအံၤဘခ်တၢ်မၤအီၤ ယံခ်ဝဲယဲၢ်သိဒီးဝံၤဝဲဂ့ၤဂ့ၤဘခ်ဘခ်ဖဲ၁၈.၁.၂၀၁၈အနံၤ,ပှဲၤဒီး တၢ်သ့ခ်ဆူခ်သးဆူခ်လၢတၢ်ကက့ၤမၤမူဒါတၢ်ဖံးတၢ်မၤဒ်တၢ် ရဲခ်လီၤဒီးဟ်လီၤအီၤလၢ ခါဆူမဲခ်ညါအဂီၢ်နၢ်လီၤ.

ကညီဖိတ်မှုဥက္ကရာလဲၤထိုဉ်ဝဲ
KNU Consultation meeting with KCBOs / KCSOs

ကညီဖိတ်မှုဥက္ကရာ

ဖဲ၂၉.၁.၂၀၁၈တၢၤ၃၀.၁.၂၀၁၈အနံၤ,ကညီဖိတ်မှုဥက္ကရၢခိုဉ်(၂)သရဉ်မှုဉ်အဲလ့ၢ်စ်ဒီးနဲဉ်ရ်ဉ်သယဲၤ(၂)သရဉ်မှုဉ်စ့ စ့ဟဲ လဲၤထိုဉ်ဝဲ KNU Consultation meeting with KCBOs / KCSOs လၢအဘဉ်တၢ်တီခိုဉ်ရိုဉ်မဲအီၤလၢကညီဒီကလုာ်စၢ်ဖြိုဉ် ကရၢဒီးမၤတၢ်မၤအီၤဖဲလ့ဝါတၢ်ထံဉ်လိာ်အိုဉ်သကိုးဘျိုဉ်ဒိုဉ်နှဉ်လီၤ

လၢတၢ်ထံဉ်လိာ်အိုဉ်သကိုးတဘျိအံၤ ကရၢမိၢ်ပှၢ်ရဲပှး ဘဉ်ယးဘဉ်မနုၤအယိလၢ တၢ်မၤဝဲဒဉ်ကမျၢ်တၢ်ထံဉ်လိာ်အိုဉ် သကိုးလဲဉ်အဂ့ၢ်အကျိၤအတၢ်ပညိုဉ်တဖဉ်, တကိၢ်ခါတၢ်မာ်တၢ် ခုဉ်တၢ်အိုဉ်သးအဂ့ၢ်အကျိၤတဖဉ်ဒီး တၢ်မၤတၢ်မာ်တၢ်ခုဉ်အဆၢ ကတိၢ်အံၤတၢ်ကဲဘျုးတဖဉ်အိုဉ်ဒ်လဲဉ်ဒီးတၢ်လၢအဟဲဒိဘဉ်တ ဖဉ်အိုဉ်ဒ်လဲဉ်အဂ့ၢ်အကျိၤနှဉ်လီၤ. တကတိၢ်ယိ တၢ်ဒုးသ့ဉ်ညါ ဘဉ်ယးတၢ်စံဉ်စိၤတဲစိၤလၢတၢ်ပၢ်ဆၢဟဲကဲထိုဉ်အသးအခိုဉ် ထံးခိုဉ်ဘိ စးထိုဉ်တဆိဘဉ်တဆိ တုၤလၢမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤအဂ့ၢ် အကျိၤတဖဉ်ဒီး လၢတၢ်တဲသကိုးတၢ်မာ်တၢ်ခုဉ်တဘျိအံၤအပူၤ ပဉ်ယုာ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအမ့ၢ်,

(၁)ထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးဂ့ၢ်ဝိ

(၂)မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွာ်ဂ့ၢ်ဝိ

(၃)ပှၤဂ့ၢ်ဝိ

(၄)ဟိဉ်ခိုဉ်ကပ်ာ်ဒီးဟိဉ်လာ်တၢ်ထူးတၢ်တီၤဂ့ၢ်ဝိ

(၅)ဘံဉ်ဘၢဂ့ၢ်ဝိသ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ.

လၢနှဉ်အမဲာ်ညါ ဘဉ်တၢ်ကတၢ်ဉ်ပိုဉ်သကိုးဘဉ်ယး (UPDJC) အဂ့ၢ်အကျိၤ,(KCSOs Forum) အဂ့ၢ်အကျိၤဒီး လၢ လိၢ်ခံကတၢ် ယ့ထိုဉ်တၢ်ထံဉ်လၢပှၤကမျၢ်ဟဲထိုဉ်တဖဉ်အအိုဉ် ဘဉ်ယးတၢ်ကဘဉ်မၤသကိုးတၢ်ဒီး(KCSOs)ခါဆူညါဒ်လဲဉ်ဒ် လဲဉ်အဂ့ၢ်နှဉ်လီၤ.ပှၤဟဲထိုဉ်တၢ်တၢ်ဉ်ပိုဉ်သကိုးအမူးသ့ဉ်တဖဉ် ဘဉ်တၢ်နီၤဖးလီၤအီၤယဲၢ်ကရ့ၢ်ဒီးတကရ့ၢ်စုာ်စုာ်ဘဉ်တၢ်ဉ်ပိုဉ်သ ကိုးဝဲတၢ်ဂ့ၢ်ခိုဉ်တီလ့ၢ်ခါလၢအမ့ၢ်ဝဲ,

၁. လၢထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးအဖိခိုဉ်(KCSOs) ကြားဟ်ဖြိုဉ်ရိဖြိုဉ်သး ဒ်လဲဉ်.

၂. ဒ်သိးကထံဉ်လိာ်သးဒီးပှၤကမျၢ်ဒီးမၤတၢ်အတကိုဉ်လဲၢ်လဲၢ် ကနှၢ်အဂိၢ်(KCSOs)ကဟ့ဉ်ကူဉ်ဒ်လဲဉ်?

၃. ထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးဒီးတၢ်မာ်တၢ်ခုဉ်တၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤအပူၤ,ဒ်သိး (KCSOs) ကဟဲပဉ်ယုာ်အဂိၢ်နကဟ့ဉ်ကူဉ်ဟ့ဉ်ဖးဒ်လဲဉ်?

၄. တၢ်ကဆၢနှာ်လံာ်ဟ်ဖျါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူ (UPDJC) အအိုဉ် နှဉ်ကဟ်ဖြိုဉ်ဒဲလဲဉ်ဒီးတိဉ်ဖျါကနှၢ်ဒ်လဲဉ်သ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ.

လၢတၢ်ထံဉ်လိာ်အိုဉ်သကိုးတဘျိအံၤတၢ်ကရၢကရိ အိုဉ်လၢကိၢ်ပယီၤအပူၤ ပှၤနိုဉ်ဂံၢ်ဟဲထိုဉ်ခဲလာ်(၁၄၅)ဂ၊ ဒီးတၢ် ကရၢကရိလၢခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ်တၢ်တီခိုဉ်ရိုဉ်မဲအဖိလာ် အဂၤ(၅၀) ဘျဉ်ဟဲထိုဉ်ဝဲဒီး ပှၤဟဲထိုဉ်ခဲလာ်ကအိုဉ်ဝဲ(၂၀၀)ယဉ်ယဉ်ဒီး တၢ်အိုဉ်ဖြိုဉ်အတၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤခဲလာ်လဲၤအသးဘဉ်ဂ့ၢ်ဘဉ်ဝိနှဉ် လီၤ.

ချာ်လွံ်ထူ်ကိ်ရှ်ကညီပိ်မှ်ကရာခီကရဲး(၈)ဝိတဝိ ဃာ်ဒီးတက်ယုထၢထိ်ကမံးတံ်အသီဝံၤဝဲဂ့ၤဂ့ၤ

ကညီဖိုမှ်ကရာ

ချာ်လွံ်ထူ်ကိ်ရှ်ကညီပိ်မှ်ကရၢခီကရဲး(၈)ဝိတဝိ ဘာ်တၢ်မၤအီၤလၢကိ်ရှ်ဘျိ်ဒိ်ဝဲၤလိ်၊ ဖဒ.၂. ၂၀၁၈တၢၤ ၈.၂.၂၀၁၈အနံၤ,လၢခံသိအတိ်ပူၤဝံၤဝဲဒၢ်ဂ့ၤဂ့ၤဘာ်ဘာ်နၢ်လိၤ. လိ်ခၢ်သးကညီပိ်မှ်ကရၢခိ်နၢ်လၢအမ့ၢ်,ကရၢခိ်(၂)သရ်ာ်မှ်အဲလ့းစ်,တၢ်ကရၢကရိဒီးတၢ်ဟ့ာ်တၢ်သ့ာ်ညါဝဲၤကျိၤခိ်ာ် သရ်ာ်မှ်အဲာ်တမ့ၢ်ဖိ ဒီးလိ်ခၢ်သးဝဲၤဒၢးပှၤမၤတၢ်ဖိ သရ်ာ်မှ်လါပ့ဲၤ ယှာ်ဒီးကိ်ရှ်,ကိ်ဆာ်ခၢ်စး,ပှၤထိ်ာ်ဒိကနာ်တၢ်ဒီး ပှၤဘာ်မူဘာ်ဒါခဲလၢာ်ယုဆံဂၤယာ်ယာ်ဟဲထိ်ာ်ဝဲလၢခီကရဲးတၢ်အိ်ာ်ဖ့ိ်ာ်အဝဲအံၤနၢ်လိၤ. လၢတၢ်အိ်ာ်ဖ့ိ်ာ်ကတိ်ၢ် အိ်ာ်ဒီးတၢ်ကွ်ၢ်ကဒါ က့ၤကရၢ တၢ် ဖံးတၢ် မၤ,တၢ် ဘ့ဒ် ဘာ်က့ၤတၢ် လၢ အလိ်ာ်တဖ့ာ် ယှာ်ဒီးတၢ်ပာ်လိၤခါဆူညါတၢ်ဖံးတၢ်မၤနၢ်လိၤ.

လၢခီကရဲးတၢ်အိ်ာ်ဖ့ိ်ာ်တဘျိအံၤ အိ်ာ်စ့ၢ်ကိ်းဒီးတၢ်ယုထၢထိ်ာ်ထိ ဘိကမံးတံ်ာ်,ပၢ ဆ့ၢ တၢ်ကမံးတံ်ာ်အသီ လၢ ကတိ ခိ်ာ်ရ်ိ်ာ်မဲတၢ်လၢ ၂၀၁၈–၂၀၂၁နံ်ာ်,လၢ သၢ နံ်ာ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤအကတိ်ၢ် နၢ်လိၤ.ဘာ်တၢ်ယုထၢ ထိ်ာ်ထိ ဘိ ကမံးတံ်ာ် ဝံၤတၢ်ယုထၢ ထိ်ာ်က့ၤပၢ ဆ့ၢ တၢ်ကမံးတံ်ာ်အသိ(၉)ဂၤလၢ အမ့ၢ်ဝဲ–

၁. ကရၢခိ်ာ် – သရ်ာ်မှ်သိစ့

၂. ကရၢခိ်ာ်(၂) – သရ်ာ်မှ်ခရံ်ာ်နၢ်မူ

၃. နဲ်ာ်ရ်ိ်ာ် – သရ်ာ်မှ်ဘျုးဒိ်ာ်ဖိ

၄. နဲ်ာ်ရ်ိ်ာ်သဃဲၤ – သရ်ာ်မှ်သဘ့ဲထူ

၅. တၢ်ကရၢကရိဒီးတၢ်ဟ့ာ်တၢ်သ့ာ်ညါဝဲၤကျိၤခိ်ာ် – သရ်ာ်မှ်လါကတြ့ာ်

၆. တၢ်အိ်ာ်ဆူ်ာ်အိ်ာ်ချ့ဒီးတၢ်ကူ်ာ်ဘာ်ကူ်ာ်သ့မူဒါခိ်ာ် – သရ်ာ်မှ်ရ်ဲလ့ာ်ဝါ

၇. ပှၤဂ့ၢ်ဝိ ဝဲၤကျိၤမူဒါခိ်ာ် – သရ်ာ်မှ်ဒ့ာ်ယနၢ်

၈. ပှၤပၢၤစ့ – သရ်ာ်မှ်သူရ်ာ်ဖိ

၉. ပှၤသမံသမိးစ့ – သရ်ာ်မှ်မးရှးဖိသ့ာ်တဖ့ာ်နၢ်လိၤ.

လၢတၢ်အိ်ာ်ဖ့ိ်ာ်ခံသိအတိ်ၢ်ပူၤအံၤ လၢမ့ၢ်ဆါခီကတိ်ၢ် ဘာ်တၢ်လဲၤဝဲဒ်တၢ်အိ်ာ်ဖ့ိ်ာ်တၢ်ရဲ့ာ်တၢ်ကျဲၤအသိးဒီး လၢမ့ၢ်နၤခီ အဆၢကတိ်ၢ် အိ်ာ်ဒီးတၢ်ရ့လိ်ာ်မ့ာ်လိ်ာ်တၢ်တဲသကိးယှာ်ဒီးတၢ် တၢ်ဉိပ်သကိးကညီပိ်မှ်ကရၢ တၢ်သ့ူ်ာ်ထိ်ာ်ဆီ လိၤတၢ်ဘျ။ ခိ်ာ် သ့ာ်အဂ့ၢ်ဒီး တၢ်အိ်ာ်ဖ့ိ်ာ်ခံသိအံၤ ဝံၤဝဲဒၢ်ဂ့ၤဂ့ၤဘာ်ဘာ်နၢ်လိၤ. ချာ်လွံ်ထူ်ကိ်ရှ်ကညီပိ်မှ်ကရၢ နၢ်ာ် မ့ၢ်ကညီပိ်မှ်ကရၢ အအိ်ာ်လၢ ချာ်လွံ်ထူ်ကိ်ရှ်လိ်ၢ်ကဝိၤသ့ာ်တဖ့ာ်နၢ်လိၤ.

မှၢ်တြိၢ်ကိၢ်ရှၢ်ကညီဖိခ်မှဉ်ကရၢတၢ်အခ်ၣ်ဖ္ဍ်ဖးဒိၣ်(၇)ဝိတဝိ ဃုၣ်ဒီးတၢ်ဃုထၢထိၣ်ခ်ၣ်နၢ်အသိလၢ

ကညီဖိခ်မှဉ်ကရၢ

မှၢ်တြိၢ်ကိၢ်ရှၢ်ကညီပိၣ်မှဉ်ကရၢတၢ်အိၣ်ဖ္ဍ်ဖးဒိၣ်(၇)ဝိတဝိဃုၣ်ဒီးတၢ်ဃုထၢထိၣ်ခ်ၣ်နၢ်အသိလၢ ၂၀၁၈တုၤ၂၀၂၁ နံၣ်အဂီၢ် ဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢသုးက့(၅)ဘျိၣ်ဒိၣ်အပူၤနၣ် ဘၣ်တၢ်စးထိၣ်မၤအီၤဖဲ ၈.၂.၂၀၁၈အနံၤဒီး ဝံၤဝဲဖဲ၁၀.၂.၂၀၁၈အနံၤနၣ်လီၤ. လၢတၢ်အိၣ်ဖ္ဍ်တဘျီအံၤ ကိၢ်ရှၣ်,ကိၢ်ဆၣ်ပိၣ်မှဉ်ကရၢ ခၢၣ်စးခဲလၢဘ်(၄၄)ဂၤဟဲထိၣ်ဝဲလၢ တၢ်ကကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤ,တၢ်ပၣ်လီၤခါဆူညါတၢ်ဖံးတၢ်မၤဃုၣ်ဒီးတၢ်ဃုထၢထိၣ်ခ်ၣ်နၢ်အသိအဂီၢ်နၣ်လီၤ.

ခံသိအတိၢ်ပူၤ ဘၣ်တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤအိၣ်ဒီးတၢ်စံးကတိၤသကိးတၢၣ်ပိၣ်ဘျဲးဘျဲးဘျီးဘျီးဝံၤ ပၣ်လီၤခါဆူညါတၢ်မၤလၢကမၤထွဲသကိးလၢ သၢ နံၣ်အတိၢ်ပူၤအဂီၢ်နၣ်လီၤ. သၢ သိတသိမ့ၢ်ဝဲ–တၢ်ဃုထၢထိၣ်က့ၤခ်ၣ်နၢ်အသိဒီး လၢတၢ်ဃုထၢတဘျီအံၤတၢ်ဃုထၢ ခ်ၣ်မံးရှၣ်အခ်ၣ်မ့ၢ်ဝဲ–လိၢ် ခၢၣ်သးကညီပိၣ်မှဉ်ကရၢ နဲၣ်ရှၣ်– သရၣ်မှဉ်ကညီဖိဒီး ကမံးတံၣ်မၤသကိးတၢ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ–ပဒိၣ်လ့ဖိ,သရၣ်မှဉ်ထံမူဖိ,သရၣ်မှဉ်နီၢ်ဒါ ဒီးသရၣ်မှဉ်ခ့ၣ်ရံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်နၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဃုထၢထိၣ်ဝဲဒၣ်ထိဘိကမံးတံၣ်(၂၅)ဂၤလၢ သၢ နံၣ်(၂၀၁၈–၂၀၂၁)တၢ်မၤအဂီၢ်ဒီးဃုၣ်ဒီးပၢ ဆ့ၢ တၢ်ကမံးတံၣ်(၉)ဂၤနၣ်လီၤ.ခ်ၣ်နၢ်ဒိၣ်ထိလ့ၢ်ဂၤလၢ ဘၣ် တၢ်ဃုထၢထိၣ်အီၤလၢ တၢ်ဖးခူသ့ၣ်နၣ်မ့ၢ်ဝဲ–

၁. ကရၢ ခ်ၣ် – သရၣ်မှဉ် ဖိလ့သိ
၂. ကရၢ ခ်ၣ်(၂)– သရၣ်မှဉ် ဒါလ့ၣ်စ့
၃. နံၣ်ရှၣ် – သရၣ်မှဉ် ဟဲဘှၣ်
၄. နံၣ်ရှၣ်သယဲၤ – သရၣ်မှဉ် မှဉ်မှဉ်အ့သ့ၣ်တဖၣ်ဒီး ပၢ ဆ့ၢ တၢ်ကမံးတံၣ်လၢ အအိၣ်လီၤတဲၣ်ဒ်းယဲၢ်ဂၤနၣ် ခ်ၣ်နၢ်ဒိၣ်ထိလ့ၢ်ဂၤအံၤ ဆ့ၣ်နီၤကတိၤသကိးဒီးဃုထၢထိၣ်အီၤ ဒ်အကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲအသိးအိၣ်ဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤသးလၢ ကညီဒီကလုၣ်နိၣ်တယၢ်ဒီးကညီပိၣ်မှဉ်ကရၢ အမဲၣ်ညါလီၤတၢ်လီၤဆဲးနၣ်လီၤ.

မှၢ်တြိၤကိၢ်ရှၣ်တၢ်အိၣ်ဖ္ဍ်ဖးဒိၣ်(၇)ဘျိတဘျိ ဃုၣ်ဒီးတၢ်ဃုထၢထိၣ်က့ၤခ်ၣ်နၢ်တဘျိအံၤ ကိၢ်ရှၣ်သုးက့ခ်ၣ်နၢ်, ပိၣ်မှဉ်ကရၢ ကိၢ်ရှၣ်,ကိၢ်ဆၣ်ခၢၣ်စးဒီး လိၢ်ခၢၣ်သးကညီပိၣ်မှဉ်ကရၢ ခ်ၣ်နၢ်လၢ အမ့ၢ်,နဲၣ်ရှၣ်–သရၣ်မှဉ်ကညီဖိ,ပ့ၤသမံသမိးစ့–သရၣ်မှဉ်ထံမူဖိ,ကညီပိၣ်မှဉ်သးစၢ်ခ်ၣ်နၢ်တၢ်မၤလိကျိ ပ့ၤနဲၣ်တၢ်–သရၣ်မှဉ်နီၢ်ဒါ,ဝဲၤဒၢးဖိ–သရၣ်မှဉ်သရံၣ်ဖိဒီး ပ့ၤခဲလၢၣ်ခဲဆ့(၅၀)ဂၤဃၣ်ဃၣ်ဟဲထိၣ်ဝဲဒီးတၢ်အိၣ်ဖ္ဍ်အံၤဝံၤဝဲဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ် ဖဲ၁၀.၂.၂၀၁၈အနံၤနၣ်လီၤ.

ကညီဖြိုးမှုဂန္တရာပရာဆ္ဍာတက်ကမ်းတံခ်အတက်ကွက်ကဒါထံကၢ့ၤ, မၤဂ့ၤထိုဉ်ဒီးပာ်လီၤခါဆူညါတက်ဖံးတက်မၤ

ကညီဖြိုးမှုဂန္တရာ

လီ၊်ခၢဉ်သးကညီပိ်ာ်မှုဉ်ကရၢ်ပၢ်ဆ္ဍၢ်တၢ်ကမ်းတံာ်တဖဉ် မၤဝဲတၢ်ကွၢ်ကဒါထံကၢ့ၤတၢ်ပာ်လီၤတၢ်ကူဉ်တရံးအကျဲတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢ်တၢ်မၤအီၤကဲထိုဉ်လိုဉ်ထိုဉ်တဖဉ်, မၤဒံးအီၤအဖၢမှၢ်ဒီးတမၤဘာ်ဒံးအီၤသ့ဉ်တဖဉ်နၢ်နှဉ်လီၤ.တၢ်ကွၢ်ကဒါတဘျိအံၤဘာ်တၢ်မၤအီၤဖဲ ၂၀၁၇နံ်ဉ်,လါဒံဉ်စဲ့ဘၢဉ်၅သီ,တုၤ၂၀၁၇နံ်ဉ်, လါဒံဉ်စဲ့ဘၢဉ်၉သီလၢ လ့ၢ်သီအတီ၊်ပူၤ,ဖဲကျိဉ်တဲဉ်ကီ၊်ဆၢတၢ်လီ၊်တတီၤနှဉ်လီၤ.

လၢတၢ်ကွၢ်ကဒါကၢ့ၤတဘျိအံၤ ပၢ်ဆ္ဍၢ်တၢ်ကမ်းတံာ်ကိးဂၤဃဉ်ဃာ်ဟဲထိုဉ်ဝဲဒီး ထဲဒဉ်ကရၢ်ခိုဉ်သရၢ်မှဉ်ဖိ့ဒ့တိတဂၤခိဖျိဘာ်ဆူးဘာ်ဆါနးနး တုၤဘာ်ထိုဉ်တၢ်ဆါဟံဉ်ပတီ၊်အယိဟဲထိုဉ်ဝဲတတုၤဘာ်နှဉ်လီၤ. ပ္ဍၢ်လၢ ရဲဉ်ကျဲၤတီခိုဉ်ရိုဉ်မဲတၢ်ထံဉ်လိာ်အိုဉ်သကိးတၢ်ဉ်ပိ်ာ်တဘျိအံၤမ့၊်ဝဲသရၢ်မှဉ်ကွ,လ်(Jill Hurst) လၢ အမ့၊်ဝဲကညီပိ်ာ်မှဉ်ကရၢ်မှာ်သးမၤကလီလၢ အဟံးမ့ၢ ဒါအါတက့၊်လၢ တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်တိာ်ကျဲၤတနီ၊ ဃာ်ဒီးအကျိုဉ်စ့စရိတဖဉ်နှဉ်လီၤ.လၢ တၢ်ကွၢ်ကဒါကၢ့ၤအကတီ၊် အိုဉ်ဒီးကရူ၊်တၢ်မၤသကိး,ကရူ၊်တၢ်တၢဉ်ပိ်ဉ်ဒီးတၢ်မၤလိစ့၊်ကိး(Advocacy)နှဉ်လီၤ. အိုဉ်ဒီးတၢ်ဃုထံဉ်လိာ်သးတၢ်ဂံ၊်ဆူဉ်တဂၤဒီးတဂၤလၢ(EC)သ့ဉ်တဖဉ်အဘၢဉ်စၢၤ ဒ်သိးကဒုးဆူဉ်ထိုဉ်သးသဟိုဉ်လၢ တၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤအဂိ၊် တကတီ၊်ဃီ တၢ်ပာ်လီၤကၢ့ၤခါဆူညါတၢ်မၤလၢ ကဘာ်မၤဂ့ၤဒိုဉ်ထိုဉ် အိုဉ်ဒီးတၢ်မၤလီၤတံ၊်(EC)တဂၤဒီးတဂၤအမူအဒါလၢ ခါဆူမဲာ်ညါအဂိ၊်နှဉ်လီၤ.

တၢ်ကွၢ်ကဒါကၢ့ၤတၢ်မၤတဘျိအံၤတၢ်ဆၢကတီ၊်ယံာ်ဝဲ(၄)သီဒီး ဝံၤဝဲဂ့ၤဂ့ၤဘာ်ဘာ် ဖဲ၉.၁၂.၂၀၁၇အနံၤနှဉ်လီၤ. အိုဉ်ဒီးတၢ်ပာ်လီၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤအကျိုၤအကျဲသ့ဉ်တဖဉ်လီၤတံ၊်လီၤ ဆဲးဒီး ပၢ်ဆ္ဍၢ်တၢ်ကမ်းတံာ်လၢ လဲၤတၢ်ထံဉ်လိာ်အိုဉ်သကိးသ့ဉ်တဖဉ်ခဲလၢာ်ဃဉ်ဃာ်ထံဉ်ဝဲလၢ ဒ်တၢ်ပာ်လီၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤအကျိုၤအကျဲသ့ဉ်တဖဉ်အသိး ပ္ဍၢ်ကိးဂၤဒဲးလူၤထွဲမၤထွဲဝဲမ့၊်တုၤလီၤတီၤလီၤဒီး ကညီပိ်ာ်မှဉ်ကရၢ်အတၢ်ဖံးတၢ်မၤအံၤကဂ့ၤဒိုဉ်ထိုဉ်နှ၊်ဒံးအလီ၊် အစးတဖဉ်အစးနှဉ်လီၤ.

တၢ်ကွၢ်ထံကဒါက့ၤကျိုခ်စ့တၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢ တၢ်မၤဆူညါအဂီၢ်

ကညီဖိခ်မှုခ်ကရၢ

ကညီပိာ်မှုခ်ကရၢ လိၢ် ခၢဉ်သးကျိုခ်စ့ဂ့ၢ် ဝိ ပှၤမၤတၢ် ဖိ ဃုာ်ဒီးပှၤပၢၤစ့,ပှၤသမံသမိးစ့ခဲလၢာ်မၤဝဲတၢ် ကွၢ် ကဒါက့ၤကျိုခ်စ့ဂ့ၢ် ဝိတၢ် ဖံးတၢ် မၤသ့ၢ်တဖၣ်ခဲလၢာ် ဖဲ၁၃.၂.၂၀၁၈တုၤ၁၄.၂.၂၀၁၈အအနံၤ, လၢ ခံသိအတိၢ်ပူၤ ဝံၤဝဲဒၣ်ဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်နၣ်လိၤ. လၢ တၢ် ကွၢ် ကဒါက့ၤတၢ် ဖံးတၢ် မၤတဘျိအံၤ ပှၤလၢ အတိခ်ၣ်ရ်ၣ် မဲဒီးဆှၢ တၢ် ကွၢ် ကဒါက့ၤတဘျိအံၤ မ့ၢ် ဝဲသရ့ၣ်မှၣ်ကူ,လ် (Jill Hurst)လၢ အမ့ၢ် ဝဲ–ကညီပိာ်မှၣ်ကရၢ မှၣ်သးပှၤမၤကလီတၢ် တ ဂၤနၣ်လိၤ.

လၢ တၢ် ကွၢ် ကဒါက့ၤတၢ် ဖံးတၢ် မၤတဘျိအံၤ အိၣ်ဒီး တၢ် ကွၢ် က့ၤကျိုခ်စ့တၢ် ဖံးတၢ် မၤလၢ အပူၤကွံဉ်, ဃုထံၣ်က့ၤတၢ် ဂံ်စၢ် တၢ် ဂံ်ဆူၣ်ဒီး အလိၢ် မ့ၢ် အိၣ်လၢ တၢ် ကဘ့ီ မၤဂ့ၤထိၣ်က့ၤအီၤ သ့ၢ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ် ကတိၤလၢ အဂ့ၢ် ဒီး ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤက့ၤအီၤ အိၣ်ဒီးတၢ် နီၤလီၤမူ ဒါလီၤတံၢ် တဂၤဒီးတဂၤနၣ်လိၤ. တၢ် ကွၢ် ကဒါက့ၤတဘျိအံၤ ဘၣ်တၢ် မၤအီၤဒ်တၢ် တၢၣ်ပိၣ်သဘျ အိၣ်ဒီးတၢ် ဟူးတၢ် ဂဲၤလၢ အမ့ၢ် တၢ် သ့ၣ်ထိၣ်ကရ့ၣ် တၢ် မၤသကိး, တၢ် လိၣ် ကွဲလၢ အဘၣ်ထွဲလိၣ်သးဒီးတၢ် ဖံးသကိးမၤသကိး ဒ်သိးခါဆူ ညါ တၢ် မၤဂ့ၤဒိၣ်ထိၣ်တၢ် ဖံးတၢ် မၤဂ့ၤဒိၣ်နၣ့် အလိၢ် ဒီး မၤစဲဘူးလိၣ် သးအါထိၣ်နၣ်လိၤ.

တၢ် ကွၢ် ကဒါက့ၤတၢ် ဖံးတၢ် မၤတဘျိအံၤ လဲၤအသးဂ့ၤ ဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်တုၤအဝံၤတစု အိၣ်ဒီးအတၢ် တိၣ်တၢ် ပညိၣ်လၢ အဒိၣ် အအါဒီး နၣ်ဝဲလၢ ဒ်တၢ် ဟ်လီၤခါဆူညါ တၢ် လၢ ကဘၣ်မၤဂ့ၤ ထိၣ်ဒီးမၤအီၤတဖၣ် တၢ် ကမၤအီၤဂ့ၤဂ့ၤတုၤအတုၤထိၣ်ထိၣ်ဘးဆူ ဖိတၢၣ်တစုနၣ်လိၤ.

ကညီပြင်မှုဉ်တၢ်ထံဉ်လိာ်အိဉ်သကိး(၃)ဘျီတဘျီ

ကညီပြင်မှုဉ်တၢ်ထံဉ်လိာ်အိဉ်သကိး၃ဘျီတဘျီ ဘဉ်တၢ်မၤအီၤဖဲလါမးရး၂၇သီတုၤ၂၈သီ,၂၀၁၈နံဉ် လၢသၢသီအတၢိ် ပူၤဖဲလ့ဝါ,ဖဉ်အဉ်ကိၢ်ရှဉ်,ကိၢ်သူလ့ၤအပူၤနှဉ်လီၤ.ပြင်မှုဉ်ခိဉ်နၢ် ခၢဉ်စးလၢတၢ်ကရၢကရိအါဖု ဒ်အမ့ၢ်သးစၢ်တဖဉ်, ပြင်မှုဉ်တၢ်ကရၢကရိတဖဉ်,တၢ်ဒီသဒၢခိဉ်ယၢၤနှဆၢဉ်,သဲစးတၢ်သိဉ်တၢ်သီ, ကွိဖိတဖဉ်ဒီးပှၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယာ်ကရူၢ်တဖဉ် ပှၤခဲလၢာ်(၁၂၀)ဂၤ ဟဲထိဉ်ဝဲတၢ်ထံဉ်လိာ်အိဉ်သကိးတဘျီအံၤနှဉ်လီၤ.

တၢ်ပညိဉ်လၢတၢ်ထံဉ်လိာ်အိဉ်သကိးတဘျီအံၤမ့ၢ်ဝဲ လၢကဒုးအိဉ်ထိဉ်ကညီပြင်မှုဉ်မၤသကိးတၢ် တဝၢလၢကဒုးအိဉ်ထိဉ်ဖိလစံဉ်အဒီလၢတၢ်ဂ့ၢ်သၢခါအဖိခိဉ်လၢအမ့ၢ်တၢ်ဒီသဒၢပြင်မှုဉ်ဒီးတၢ်ထဲသိးတုၤသိး,တၢ်ဒီသဒၢဟိဉ်ခိဉ်ဒီးနူဆၢဉ်အတၢ် အိဉ်ယၢၤဒီးတၢ်ဒီသဒၢလၢဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဒီးပှၤလိၢ်အိဉ်ကမ့ံသ့ဉ်တဖဉ်အဂိၢ်နှဉ်လီၤ.အိဉ်ဒီးတၢ်မ့ၢ်လၢ်လၢကယုထၢထိဉ်ပြင်မှုဉ် ခၢဉ်စး(၂၅)ဂၤ လၢကမ့ၢ်ကညီပြင်မှုဉ်တၢ်သူဉ်ထိဉ်တၢ်မှာ်တၢ်ခုဉ် လၢကမ့ၢ်ခၢဉ်စးလၢကညီပြင်မှုဉ်အဂိၢ်လၢတၢ်အိဉ်ဖှိဉ်လၢအလီၤ ဆိလိာ်သးတဖဉ်ဒီးဘဉ်တၢ်ယုထၢထိဉ်ဝံၤဝဲဇဉ်ဂ့ၤဂ့ၤဘဉ်ဘဉ် နှဉ်လီၤ.

လၢတၢ်ထံဉ်လိာ်အိဉ်သကိးတဘျီအံၤ အိဉ်ဒီးခိဉ်နၢ် လုၢ်ဒိဉ်မ့ၤဒိဉ်သ့ဉ်တဖဉ် ဒ်အမ့ၢ် ဒီးကထၢဉ်စ့ဉ်သံဉ်ယဉ်မိဉ်, သရဉ်မှဉ်စံးဖိရၤစ့ဉ်ဒီး ကညီတၢ်ကရၢကရိဖိအဂၤတဖဉ်လ့ၢ်ဂၤအတၢ်ကတိၤဟ့ဉ်ဂ်ၢ်ဟ့ဉ်ဘါ,ဟ့ဉ်ခိဟ့ဉ်နိၤဘဉ်ယးထံရူၢ်ကိၢ်သဲးတၢ်အိဉ်သး,တကိၢ်ခါထံရူၢ်ကိၢ်သဲးတၢ်အိဉ်သးယှာ်ဒီးတၢ်လၢအတၢတၢ်ဒီးပှၤဘဉ်ယး(NCA)လံာ်ယံးယာ်အဂ့ၢ်ဆူကညီပြင်မှုဉ်ဟဲထိဉ်တၢ်ထံဉ်လိာ်သ့ဉ်တဖဉ်အဂိၢ်နှဉ်လီၤ. လၢတၢ်ကတိၤအံၤအကတၢိ် အိဉ်ဒီးတၢ်ဟ့ဉ်အခ့ဲးလၢ ပှၤကိးဂၤဒဲး လၢကအိဉ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်စံးဆၢ, တၢ်ပဲာ်ထံနိၤဖးဒီး တၢ်ဟ့ဉ်ကူဉ်ဟ့ဉ်ဖးသ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ. ခီဖျိပှၤဘဉ်ဟံးမူဒၢသ့ဉ်တဖဉ်အတၢ်လဲၤတၢ်ကၢ့ၤဒီးတၢ်ဆၢကတၢိ်အတၢ်အိဉ်သးအယိတၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤအံၤဘဉ်တၢ်မၤအီၤတနံၤယိ စးထိဉ်ဂိၤစၤဝဝနှဉ်ရံဉ် တုၤဟၢ၁ဝးဝဝနှဉ်ရံဉ်နှဉ်လီၤ.

တၢ်ဟ့ဉ်ခိဟ့ဉ်နိၤတၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤဝံၤ တၢ်နိၤဖးလီၤကရူၢ် ဖိယုကရူၢ်လၢ ကတၢ်ဉ်ပိဉ်သကိးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢအခိဉ်တီလီၤ ဆိလိာ်သးတကရူၢ်ဘဉ်တကရူၢ်နှဉ်လီၤ. ကရူၢ်ဖိတဖဉ်အတၢ် တၢ်ဉ်ပိဉ်တၢ်ဆၢတဲာ်နှဉ် ဘဉ်တၢ်ကၢ့ၤကတိၤသကိးကၢ့ၤအီၤလၢကရူၢ်ဒီတဖု အိဉ်ဒီးတၢ်ဆၢတဲာ်သ့ဉ်တဖဉ်ဒီး အတၢ်ဆၢတဲာ်သ့ဉ်တဖဉ်ကကဲထိဉ်တၢ်မၤစၢၤလၢကညီပြင်မှုဉ်ကိးဂၤအဂိၢ် လီၤဆိဇဉ်တၢ် ကညီပြင်မှုဉ်လၢတၢ်ယုထၢထိဉ်အီၤ(၂၅)ဂၤအဂိၢ် လၢကသူဝဲ လၢတၢ်ဟးတၢ်အိဉ်ဖှိဉ်ရိဖှိဉ်တဟူၤလၢ်လၢ် လၢအအိဉ်ဒီးတၢ်ထံဉ်တၢ်ဟ်သးတမံၤယီလၢတၢ်ဂ့ၢ် လၢတၢ်တၢဉ်ပိဉ်သ့ဉ်တဖဉ်အဖိခိဉ်နှဉ်လီၤ. တၢ်ထံဉ်တၢ်ဟ်သးဒီးတၢ်ဆၢတဲာ်သ့ဉ်တဖဉ် ကဘဉ်တၢ်ကတိၤကျဲးကၢ့ၤဒီးဆၢနိၤလီၤဆူပှၤလၢအကြၢးဒီးနှ၊်ဝဲသ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ. ဖဲတၢ်ထံဉ်လိာ်အံၤဝံၤအလိၢ်ခံ ခၢဉ်စးလၢတၢ်ယုထၢထိဉ်အီၤ(၂၅)ဂၤအံၤအဂိၢ် ကအိဉ်ဒီးတၢ်မၤလိလၢအမ့ၢ် တၢ်ကတိၤခဲးနှ၊်တၢ်အတၢ်မၤလိနှဉ်လီၤ.

လၢတၢ်ထံဉ်လိာ်အိဉ်သကိးတဘျီအံၤ ခၢဉ်စးလၢအဟဲထိဉ်တၢ်ထံဉ်လိာ်အိဉ်သကိးသ့ဉ်တဖဉ်မ့ၢ်ဝဲ–Karen Students Network Group,Women Organization Network(WON), Kayin, Legal Aid Network, Village Youth organization, Hasmutaw, Karen Legal Aid Center (KLAC), Karen culture and literature Association, KUSF (student group), Karen Women Empowerment Group (KWEG), Back pack Health Workers Team (BPHWT), Mae Tao Clinic (MTC), Karen Refugee Committee (KRC), Dawkalu, Karen Human Rights Group(KHRG), Burma Medical Association (BMA), Minlwin Environmental Conservation Group (MWCG), Karen Women Union (KWU), Karen Youth Organization(KYO), Free and Justice, Karen Women's Organization(KWO), Karen Department of Health and Welfare(KDHW), Women's village chiefs, Burmese Women's Union , Karen Women's from Karenni State, Karen Women from Irrawaddy region, Karen women from Yangon division and Individuals သ့ဉ်တဖဉ်ပှၤ(၁၂၀)ဂၤဟဲထိဉ်ဝဲတၢ်ထံဉ်လိာ်အိဉ်သကိးအံၤဒီးတၢ်ထံဉ်လိာ်အိဉ်သကိးဝံၤဝဲဂ့ၤဂ့ၤဘဉ်ဘဉ်နှဉ်လီၤ.

တက်ဟုးလေးကပီးကည်ဝိုက်မှုဉ်ကရာဖုက်နုးပှဲးထိုဉ်(၃၃)ဝီတဝီဝံးဝဲဂုးဂုး

ကည်ဝိုက်မှုဉ်ကရာ

တနံဉ်အံး၂၀၁၈နံဉ်,လါအှဖြှဉ်(၅)သီအနံး,မ့ၢ်ဝဲက ညီပိုက်မှုဉ်ကရာမ့ၢ်နုံးဆၢကှးအလိၢ်ပှဲးထိုဉ်ဝဲ(၃၃)ဝီတဝီနှဉ်လီး. မ့ၢ်မ့ၢ်နုံးလုၢ်ဒိုဉ်ပှၢ်ဒိုဉ်တနုံး လၢကညီပိုက်မှုဉ်တဖဉ်အဂိၢ်ဒိုဉ်မးနှဉ်လီး. မ့ၢ်နုံးလုၢ်ဒိုဉ်ပှၢ်ဒိုဉ်အံးဘဉ်တၢ်မၤလၢကပီးအီၤလၢ လိၢ်ကဝီး တနိၤဒီး လီးဆိုဒဉ်တၢ်လိၢ်ခၢဉ်သးတခီ ရဲဉ်ကျဲၤဒီးမၤလၢကပီးဝဲ ဒိုဉ်ဒိုဉ်မ့ၢ်မ့ၢ်ဖဲတီအှကိၢ်ရှဉ်,ထိုဉ်လွံၢ်ဝါတီၤထိုကွိနှဉ်လီး.

လၢတၢ်မၤလၢကပီးတဘျီအံး ကညီပိုက်မှုဉ်ကရာပှၢ်ဘဉ် မူဘဉ်ဒါဒီး ကညီပိုက်မှုဉ်လၢကိၢ်ရှဉ်ဒီးဒဲ့ကဝီ လၢအမ့ၢ် ဒူသထူဉ် ကိၢ်ရှဉ်,တီအှကိၢ်ရှဉ်,ချဉ်လွံၢ်ထူဉ်ကိၢ်ရှဉ်,ဘျုံးဒဝဲၢ်ကိၢ်ရှဉ်,ဒူ ပျာ်ယာ်ကိၢ်ရှဉ်,ဖဉ်အဉ်ကိၢ်ရှဉ်,မဲၢ်ရၢမိၢ်ဒဲ့ကဝီး,အှပ္ဉဉ်ဒဲ့ကဝီး ဒီးခ့ဉ်အဲဉ်ယှဉ်ခိုဉ်နၢ်ခၢဉ်စးအါဂၤ ဟဲဟ်ဖြိုဉ်မၤလၢကပီးသကိး မ့ၢ်နုံးအံးပှၢ်ခဲလၢ်ကအိုဉ်ဝဲ(၁၀၀၀)ဂၤယၢ်ယၢ်နှဉ်လီး.

တၢ်မၤလၢကပီးအတၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤအိုဉ်ဝဲခံပတိၢ်လၢအ မ့ၢ်–တၢ်ဒုးနဲဉ်ကညီတၢ်ဆဲးတၢ်လၢ,ခိုဉ်နၢ်တၢ်ကတိၤဒီးတၢ်သူဉ် ဖှံသးညီအမူးသ့ဉ်တဖဉ် ဘဉ်တၢ်မၤအီၤဖဲ၄.၄.၂၀၁၈အနံးဒီး ခံ ပတိၢ်တပတိၢ်မ့ၢ်ဝဲ–တၢ်မၤလၢကပီးကညီပိုက်မှုဉ်ကရာမ့ၢ်နုံးဆၢ ကှးအလိၢ်တၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤဖဲ၅.၄.၂၀၁၈အနံးနှဉ်လီး.ဖဲ၄.၄.၂၀၁ ၈အနံး အိုဉ်ဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤလၢအမ့ၢ်–တၢ်လိုဉ်ကွဲဖျာ်ထူ, ဖျာ် ပှိၢ်ဒီး တၢ်ဒုးသ့ဉ်ညါတကိၢ်ခါထံရှၢ်ကိၢ်သဲးတၢ်အိုဉ်သး ပဒိုဉ်နိၢ် ဒါဒါ, တၢ်ဒုးသ့ဉ်ညါဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢသရဉ်မှဉ် ဘျူမ့နဲးဇဉ်, ဒီးတၢ်ဒုးသ့ဉ်ညါကညီစံဉ်ညီဉ်ပိတ့ဒီး ပိုက်မှဉ်တၢ် တီတၢ်တြၢ်လၢ ပဒိုဉ်နိၢ်မ့ဉ်ဖိသ့ဉ်တဖဉ်ဝံးအလိၢ်ခံ အိုဉ်ယှာ်ဒီး တၢ်သူဉ်ဖှံသးညီအမူးနှဉ်လီး. အိုဉ်ဒီးလံာ်ဂီးပၤလၢတၢ်ဟ်ဖျါ ထိုဉ်ကညီပိုက်မှုဉ်ကရာတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ,တၢ်ဆါကညီတၢ်ကူတၢ် ကၤလၢတၢ်ကမၤစၢၤကှးတၢ်လၢအလိုဉ်ဒီးတၢ်ဟ့ဉ်နိုၤလီၤကလိဆ့ ကၤလၢတၢ်သ့ဉ်နိုဉ်မ့ၢ်နုံးအံးၤအဂိၢ်နှဉ်လီး.

၅.၄.၂၀၁၈အနံး, အိုဉ်ဒီးတၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤသၢပတိၢ် လၢ အမ့ၢ်ဝဲတၢ်အိုးထိုဉ်တၢ်လၢကပီးအမူး,တၢ်ဟ့ဉ်လၢကပီးကညီ ပိုက်မှုဉ်ကရာပှၢ်မၤတၢ်ဖိတဖဉ်အတၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤဒီး ဖါနိ်ဖိုဉ်ဒ့ရှဉ် တၢ်ဟ့ဉ်လၢကပီးတၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤနှဉ်လီး. လၢတၢ်ရဲဉ်တၢ်ကျဲၤအံး အိုဉ်ဒီးတၢ်တဲ့ဖျါထိုဉ်ကညီပိုက်မှုဉ်ကရာအဂ့ၢ်လၢသရဉ်မှဉ်အဲဉ် တမ့ုံးဖိ, တၢ်ဖးဖျါထိုဉ်ခိုဉ်နၢ်တၢ်ကတိၤဘဉ်ယး တၢ်ဒုးအိုဉ်ထိုဉ် ကညီပိုက်မှုဉ်ကရာမ့ၢ်နုံးအဂ့ၢ်လၢသရဉ်မှဉ်ထံမ့ုဖိဒီး တၢ်ကတိၤ ဟ့ဉ်ဂ်ၢ်ဟ့ဉ်ဘါလၢတီအှကိၢ်ရှဉ်ခိုဉ်ပဒိုဉ်အဲဉ်ဝါဒီး လိၢ်ခၢဉ်သး တၢ်ကရၢကရိဝဲၤကျိၤခိုဉ်(၂)ပဒိုဉ်ကျ။စ့သ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီး. အိုဉ် ဒီးတၢ်ဟ့ဉ်မၤလၢကပီးဘဉ်ကညီပိုက်မှုဉ်ကရာခိုဉ်နၢ်ဒီး ပှၢ်မၤတၢ် ဖိလၢမၤတၢ်တပယ့ုာ်ယိပဲ့ၢ်ထိုဉ်အနံ့ဉ်၁၀နံ့ဉ်,၁၅နံ့ဉ်,၂၀နံ့ဉ်ဒီး ၂၅နံ့ဉ်ဆုအဖိခိုဉ်သ့ဉ်တဖဉ် ပှၢ်နိ်ဉ်ဂ်ၢ်ခဲလၢ်(၇၂)ဂၤနှဉ်လီး.တၢ် ဟ့ဉ်မၤလၢကပီးဘဉ်စ့ၢ်ကီးကညီပိုက်မှုဉ်လၢအဖျိုးစိလၢဟ့ဉ်လီ သးလၢပှၢ်ဂ့ၢ်ဝိတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူ၊ လၢအမ့ၢ်, သရဉ်မှဉ်နၢ်ဖိဂ့ၢ်နှဉ် လီး.

တၢ်ဟ်ဖြိုဉ်မၤသကိးမၤလၢကပီးကညီပိုက်မှုဉ်ကရာမ့ၢ် နုံးအံးမ့ၢ်တၢ်အဆိကတၢ်တဘျီဒီး တၢ်မၤလၢကပီးသကိးမ့ၢ်နုံး အံးၤအတၢ်ပညိုဉ်မ့ၢ်ဒ်သိး "ကဟ့ဉ်ဆူဉ်ထိုဉ်လိၢ်ကဝီးဖိသ့ဉ်တ ဖဉ် ဒ်သိးကသ့ဉ်ညါန်ၢ်ပၢ်အါထိုဉ် ကညီပိုက်မှုဉ်ကရာတၢ်ဖံးတၢ် မၤဒီးမ့ၢ်ဒ်သိးကိၢ်ရှဉ်ကညီပိုက်မှုဉ်ကရာသ့ဉ်တဖဉ်အသးသဟိဉ် ကဆူဉ်ဒိုဉ်ထိုဉ်လၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤပူၤအဂိၢ်နှဉ်လီး. တကးဘဉ် ကိၢ် ရှဉ်လၢအဂ့ၤအဂၤသ့ဉ်တဖဉ် ကလဲၤဒီးထံဉ်ဘဉ်ဝဲဟိဉ်ကဝီးတ ဘ့ဉ်ဘဉ်တဘ့ဉ်တၢ်တီခိုဉ်ရိုဉ်မဲအကျိၤအကျဲဒီး ဟိဉ်ကဝီးတၢ် အိုဉ်သးသ့ဉ်တဖဉ်အဂိၢ်နှဉ်လီး." ကညီပိုက်မှုဉ်ကရာ ဘဉ်တၢ်ဒုး အိုဉ်ထိုဉ်အီၤ ဖဲ၁၉၈၅နံ့ဉ်,လါအှဖြှဉ်၅သီအနံ့ၤ တကတိၢ်ယိ မ့ၢ် နုံးအဝဲနှဉ် ဘဉ်တၢ်ဟ်ပနိ်ဉ်အီၤ ဒ်ကညီပိုက်မှုဉ်ကရာအမ့ၢ်နုံးအ သိးဒီးဘဉ်တၢ်မၤလၢကပီးအီၤတနံ့ဉ်ဘဉ်တနံ့ဉ်ဒ်တၢ်အိုဉ်သးအ သိးဒီးတနံ့ဉ်အံးၤဘဉ်တၢ်မၤလၢကပီးအီၤဒိုဉ်ဒိုဉ်မ့ၢ်မ့ၢ်ဖဲတီအှကိၢ် ရှဉ်အပူၤဝံးဝဲဂ့ၢ်ဂ့ၢ်ဘဉ်ဘဉ်နှဉ်လီး.

ကညီဟ်မုဉ်ကရျာပှၤမၤတၢ်ဖိလၢအဖိးနှ၊ဘဉ်တၢ်လၤကပီၤဖဲကညီဟ်မုဉ်ကရျာမု၊နံၤဆၢကှၤအလီ၊ (၃၃)ဝီတဝီတဖဉ်

(က)ကညီဟ်မုဉ်ကရျာပှၤမၤတၢ်ဖိလၢအမၤတၢ်(၁၀)နံဉ်ဆူဖီခ်ဉ်

နိ်ဉ်ဂ်ၢ်	မံၤ	နှာ်လီၤမၤတၢ်နံ်ဉ်	မၤတၢ်နံ်ဉ်ယ်ာ်	အိ်ဉ်ဆိးတၢ်လီ၊
၁.	နိ်၊စူဉ်စဲနဉ်	၂၀၀၄–၂၀၁၇	၁၃နံ်ဉ်	မု၊တြီ၊
၂.	နိ်၊ထူအဲဉ်	၂၀၀၄–၂၀၁၇	၁၃နံ်ဉ်	မု၊တြီ၊
၃.	နိ်၊ကျ၊်လူဖီ	၂၀၀၄–၂၀၁၇	၁၃နံ်ဉ်	မု၊တြီ၊
၄.	နိ်၊ဒၢလွဲထူ	၂၀၀၄–၂၀၁၇	၁၃နံ်ဉ်	မု၊တြီ၊
၅.	နိ်၊ယံလၤ	၂၀၀၆–၂၀၁၇	၁၁နံ်ဉ်	မု၊တြီ၊
၆.	နိ်၊ဒိရ၊်	၂၀၀၆–၂၀၁၇	၁၁နံ်ဉ်	မု၊တြီ၊
၇.	နိ်၊ပြုးဖီ	၂၀၀၆–၂၀၁၇	၁၁နံ်ဉ်	မု၊တြီ၊
၈.	နိ်၊အဲဉ်ဘု	၂၀၀၆–၂၀၁၇	၁၁နံ်ဉ်	မု၊တြီ၊
၉.	နိ်၊ဆဉ်ဝါ	၂၀၀၆–၂၀၁၈	၁၂နံ်ဉ်	မု၊တြီ၊
၁၀.	နိ်၊ဖိသ့ဉ်	၂၀၀၇–၂၀၁၈	၁၁နံ်ဉ်	မ၊်လး
၁၁.	နိ်၊ဆဉ်နူး	၂၀၀၆–၂၀၁၇	၁၁နံ်ဉ်	အူးပ့ဉ်
၁၂.	နၢ်ထိဉ်ချ၊ဉ်ဖိ	၂၀၀၆–၂၀၁၈	၁၂နံ်ဉ်	နူပျာ်ယာ်
၁၃.	နိ်၊မၤနၢၤဆုံ	၂၀၀၅–၂၀၁၈	၁၃နံ်ဉ်	
၁၄.	နၢ်ကပီၤဆုံ	၂၀၀၃–၂၀၁၄	၁၁နံ်ဉ်	နူပျာ်ယာ်(၂၀၀၅ကဲကီ၊ရှ၊ဉ်ထီဘိကမံးတံာ်ဖဲ ၂၀၁၁ကဲကှၤပၢဆှၢတၢ်ကမံးတံာ်)
၁၅.	နၢ်ထ့ယံၤ	၁၉၈၃–၁၉၉၇	၁၄နံ်ဉ်	နူပျာ်ယာ်
၁၆.	နိ်အ့ဖီ	၁၉၈၇–၂၀၀၀	၁၃နံ်ဉ်	ချ၊ဉ်လွံ၊်ထူဉ်
၁၇.	နိ်၊ဘ့ဉ်ထူ	၂၀၀၄–၂၀၁၅	၁၁နံ်ဉ်	ဘျုံးဒဲ၊်
၁၈.	နိ်၊ဒ၊	၂၀၀၆–၂၀၁၈	၁၂နံ်ဉ်	မ၊်လးအူ
၁၉.	နိ်၊ဂီၤထူ	၂၀၀၄–၂၀၁၈	၁၄နံ်ဉ်	မ၊်လးအူ
၂၀.	နိ်၊ခ့ဉ်ကဲ့ဉ်	၂၀၀၅–၂၀၁၈	၁၃နံ်ဉ်	မ၊်လးအူ
၂၁.	စီၤအဲဉ်မ့းထူ	၂၀၀၅–၂၀၁၆	၁၃နံ်ဉ်	မ၊်လးအူ
၂၂.	နိ်၊မံဉ်ဝဲၤ	၂၀၀၇–၂၀၁၈	၁၁နံ်ဉ်	နူသထူဉ်
၂၃.	နိ်၊ခ့ဉ်ဖီ	၂၀၀၄–၂၀၁၈	၁၄နံ်ဉ်	နူသထူဉ်
၂၄.	နိ်၊အဲဉ်သဘျ့ခ့ဉ်	၂၀၀၇–၂၀၁၈	၁၁နံ်ဉ်	နူသထူဉ်
၂၅.	နိ်၊စ့စ့	၂၀၀၅–၂၀၁၈	၁၃နံ်ဉ်	နူသထူဉ်
၂၆.	နိ်၊စ့ကဲ့ၤ	၂၀၀၄–၂၀၁၈	၁၄နံ်ဉ်	နူသထူဉ်
၂၇.	နိ်၊လဉ်လဉ်	၂၀၀၅–၂၀၁၈	၁၃နံ်ဉ်	နူသထူဉ်
၂၈.	နိ်၊ပ့	၂၀၀၅–၂၀၁၈	၁၃နံ်ဉ်	နူသထူဉ်
၂၉.	နိ်၊အဲဉ်ကလှာ်တီ	၂၀၀၄–၂၀၁၈	၁၄နံ်ဉ်	နူသထူဉ်
၃၀.	နိ်၊အဲဉ်ဆၢကမ့ုံ	၂၀၀၅–၂၀၁၇	၁၂နံ်ဉ်	နူသထူဉ်
၃၁.	နိ်၊ဒ့ဉ်မဲဉ်နိ်ဉ်	၂၀၀၈–၂၀၁၈	၁၀နံ်ဉ်	အံတူ၊ထဉ်
၃၂.	နိ်၊ဖိဂ့ၤ	၂၀၀၆–၂၀၁၈	၁၂နံ်ဉ်	မ၊်ရၢမိ၊်

(ခ)ကညီဗိဿမုဉ်ကရာပှၤမၤတၢ်ဖိလၢအမၤတၢ်(၁၅)နံ့ဉ်ဆူဖိခိဉ်

နိ့ဉ်ဂံၢ်	ပှၤအမံၤ	နှာ်လီၤတၢ်မၤမုၢ်နံ့ၤ	မၤတၢ်သးနံ့ဉ်ခဲလၢဉ်	အိဉ်ဆိးတၢ်လီၢ်
၁။	နိ့ၢ်ကညီဖိ	၁၉၉၉–၂၀၁၈	၁၉နံ့ဉ်	လီၢ်ခၢဉ်သး
၂။	နိ့ၢ်တၢ်မျၢ်စိ	၂၀၀၂–၂၀၁၈	၁ဖနံ့ဉ်	လီၢ်ခၢဉ်သး
၃။	နိ့ၢ်ဝါခုဉ်ဆုံ	၂၀၀၂	၁ဖနံ့ဉ်	လီၢ်ခၢဉ်သး
၄။	နိ့ၢ်ဘလူးမ့နဲၢ်စၢ်	၂၀၀၁	၁ဖနံ့ဉ်	လီၢ်ခၢဉ်သး
၅။	နၢ်ဖိဂ့ၤ	၂၀၀၀	၁၇နံ့ဉ်	လီၢ်ခၢဉ်သး
၆။	နိ့ၢ်ပိ့ပိ့	၂၀၀၂–၂၀၁၈	၁ဖနံ့ဉ်	လီၢ်ခၢဉ်သး
၇။	**Jane Abby**	**၁၉၉၉–၂၀၁၈**	**၁၉နံ့ဉ်**	**လီၢ်ခၢဉ်သး(မှာ်သးမၤကလီ)**
၈။	နိ့ၢ်ဖြံထံဉ်	၂၀၀၁–၂၀၁၇	၁ဖနံ့ဉ်	ဘျုံးဒဝ်ၢ်
၉။	နိ့ၢ်ဆံး	၂၀၀၁–၂၀၁၇	၁ဖနံ့ဉ်	မဲၢ်ရၤမိၢ်
၁၀။	နိ့ၢ်ကပီၤဆုံ	၂၀၀၁–၂၀၁ဖ	၁၅နံ့ဉ်	မဲၢ်ရၤမိၢ်
၁၁။	နိ့ၢ်ဘံၤစ့	၂၀၀၃–၂၀၁၈	၁၅နံ့ဉ်	မဲၢ်လးအူ
၁၂။	နိ့ၢ်အဲဉ်ကလုာ်ဖိ	၂၀၀၁–၂၀၁၈	၁၇နံ့ဉ်	ဒူပျာ်ယာ်
၁၃။	နိ့ၢ်စၢၤလီၤအဲဉ်	၂၀၀၁–၂၀၁၈	၁၇နံ့ဉ်	ဒူပျာ်ယာ်
၁၄။	နိ့ၢ်ဖိကယၢ	၂၉၈၄–၂၀၀၁	၁၇နံ့ဉ်	ဒူပျာ်ယာ်
၁၅။	နိ့ၢ်အဲဉ်စ့	၂၀၀၀–၂၀၁၈	၁၈နံ့ဉ်	ဖဉ်အဉ်
၁ဖ။	နိ့ၢ်ရဲးဖိ	၂၀၀၀–၂၀၁၈	၁၈နံ့ဉ်	ချၢဉ်လွံၢ်ထူဉ်
၁၇။	နိ့ၢ်ကပြၢ်ဖိ	၁၉၉၅–၂၀၁၃	၁၈နံ့ဉ်	မုၢ်တြိၢ်
၁၈။	နိ့ၢ်မုဉ်သီ	၂၀၀၁	၁ဖနံ့ဉ်	မုၢ်တြိၢ်
၁၉။	နိ့ၢ်ဖိဂ့ၤ	၂၀၀၁	၁ဖနံ့ဉ်	မုၢ်တြိၢ်
၂၀။	နိ့ၢ်အါမုဉ်	၁၉၈၅–၂၀၀၁	၁ဖနံ့ဉ်	မုၢ်တြိၢ်
၂၁။	နိ့ၢ်ဝါလူ	၁၉၈၅	၁၈နံ့ဉ်	မုၢ်တြိၢ်
၂၂။	နိ့ၢ်ဖိလ့ဉ်ဝါ	၂၀၀၂–၂၀၁၈	၁ဖနံ့ဉ်	မုၢ်တြိၢ်
၂၃။	နိ့ၢ်ပဉ်ဝါ	၂၀၀၃–၂၀၁၇	၁၅နံ့ဉ်	မုၢ်တြိၢ်
၂၄။	နိ့ၢ်ဆၢကူ	၂၀၀၃–၂၀၁၇	၁၅နံ့ဉ်	မုၢ်တြိၢ်
၂၅။	နိ့ၢ်ဖိလ့လ့ဉ်	၁၉၉၉	၁၉နံ့ဉ်	မုၢ်တြိၢ်
၂ဖ။	နိ့ၢ်ရ့ဖိ	၁၉၉၈–၂၀၁၇	၁၉နံ့ဉ်	ဖဉ်အဉ်
၂၇။	နိ့ၢ်အဲဉ်မူဒါ	၂၀၀၃–၂၀၁၈	၁၅နံ့ဉ်	ဒူသထူဉ်
၂၈။	နိ့ၢ်အဲဉ်ကမျၢ်တီ	၂၀၀၃–၂၀၁၈	၁၅နံ့ဉ်	ဒူသထူဉ်
၂၉။	နိ့ၢ်အဲဉ်ကမျၢ်ဆုံ	၂၀၀၃–၂၀၁၈	၁၅နံ့ဉ်	ဒူသထူဉ်
၃၀။	နိ့ၢ်မှးဘု	၂၀၀၃–၂၀၁၈	၁၅နံ့ဉ်	မဲၢ်ရၤမိၢ်

(ဂ)ကညီဖိ၁်မှ၁်ကရ၊်ပှ၊်မ၊တ၊်ဖိလ၊အမ၊တ၊်ပဲ့၊ထိ၁် ၂၀နံ၁်ဆူဖိခိ၁်

နိ၁်ဂ၊်	ပှ၊အမံ၊	နှ၁်လီ၊တ၊်မ၊မှ၊်နံ၊	မ၊တ၊်သ၊နံ၁်ခဲလာ�simeon	အို၁်ဆိ၊တ၊်လီ၊
၁။	နိ၊်မှရ၁်စ့၁်	၁၉၉၅–၂၀၁၈	၂၃နံ၁်	မဲ၊ရ၊မိ၊
၂။	နိ၊်လ၊လ့ဖိ	၁၉၉၇–၂၀၁၈	၂၁နံ၁်	မဲ၊ရ၊မိ၊
၃။	နိ၊်မှ၁်မှ၁်	၁၉၉၆–၂၀၁၇	၂၁နံ၁်	မှ၊်တြီ၊
၄။	နိ၊်ဟ၁်အူ	၁၉၉၃–၂၀၁၃	၂၀နံ၁်	မှ၊်တြီ၊
၅။	နိ၊်မ့၊ရုံ၊ထ့	၁၉၉၇–၂၀၁၈	၂၁နံ၁်	ဒူပှ၁်ယာ

(ဃ)ကညီဖိ၁်မှ၁်ကရ၊်ပှ၊်မ၊တ၊်ဖိလ၊အမ၊တ၊်ပဲ့၊ထိ၁်(၂၅)နံ၁်ဆူအဖိခိ၁်သ့၁်တဖ၁်

နိ၁်ဂ၊်	ပှ၊အမံ၊	နှ၁်လီ၊တ၊်မ၊မှ၊်နံ၊	မ၊တ၊်သ၊နံ၁်ခဲလာ၁်	အို၁်ဆိ၊တ၊်လီ၊
၁။	နိ၊်ဖိ၄ုတိ	၁၉၈၅–၂၀၁၈	၃၃နံ၁်	လီ၊ခ၊၁်သ၊
၂။	နိ၊်ဒါ၄ါ	၁၉၈၅–၂၀၁၇	၃၂နံ၁်	လီ၊ခ၊၁်သ၊
၃။	နိ၊်မ့၁်ဖိ	၁၉၈၅–၂၀၁၃	၃၂နံ၁်	လီ၊ခ၊၁်သ၊
၄။	နိ၊်ရ၁်ဖိ	၁၉၈၅–၂၀၁၄	၂၉နံ၁်	လီ၊ခ၊၁်သ၊
၅။	နိ၊်ဘိ၁်ညီ	၁၉၉၀–၂၀၁၇	၂၇နံ၁်	အူ၊ပ၁်
၆။	နိ၊်ခ့၁်ယံ၊	၁၉၉၀–၂၀၁၇	၂၇နံ၁်	အူ၊ပ၁်

တေ၊လီzတေ၊ကရာကရိဆူတီအူကီ၊ရှင်

ကညီပိတ်မှုဉ်ကရာ

ဖဲ၂၀၁၈နံဉ်,လါအှဖြှဉ်ဖသိတုၤ၁၀သိအနံၤ,လီ၊ခၢဉ်သးကညီပိတ်မှုဉ်ကရာ,ကရာခိဉ်(၂)–သရဉ်မှုဉ်အဲလုးစ်,တေ၊ကရာကရိဒီးတေ၊ဟှဉ်တေ၊သှဉ်ညါဝဲၤကျိၤခိဉ်–သရဉ်မှုဉ်နီ၊အဲဉ်တမှံၤဖိဒီးဝဲၤစားပှၤမၤတေ၊ဖိလၢအမ့မ့၊–သရဉ်မှုဉ်ပဲဉ်ထုၤ,သရဉ်မှုဉ်စ့နှ၊ဖိဒီးသရဉ်မှုဉ်စ့သဘဲ့ဖိသှဉ်တဖဉ်လဲၤလီၤဝဲတေ၊ကရာကရိဆူထံဖိကီ၊ဖိကရာဖိသှဉ်တဖဉ်အိဉ်တေ၊လီ၊ လၢတီအူကီ၊ရှဉ်ဒီးဆူနှုသဝိသှဉ်တဖဉ်လၢအမ့မ့၊–ရျိစံဉ်ဘိဉ်သဝိဒီးသ့ၣ်ချိစ့ဉ်သဝိနှဉ်လီၤ.

ဖဖ.၄.၂၀၁၈နံၤ,ဟါခီ၃ုး၃ုဝနဉ်ရံဉ် လီ၊ခၢဉ်သးခၢဉ်စး(၅)ဂၤ ယှာ်ဒီးကီ၊ရှဉ်,ကီ၊ဆဉ်ခၢဉ်စး(၅)ဂၤ ဟးထိဉ်ဖဲထိဉ်လွ်၊ဝါကွီ်ဒီးလဲၤလီၤဆူရျိစံဉ်ဘိဉ်သဝိ လၢတေ၊လီၤတေ၊ကရာကရိအဂီ၊နှဉ်လီၤ.ဂှသိဂီၤခိ(၉း၀၀–၁၂း၀၀)နဉ်ရံဉ်,လီၤတေ၊ကရာကရိဖရျ၊ရံ့ဘိဉ်ဒီးလၢဟါခီ(၁း၀၀–၄း၀၀)နဉ်ရံဉ်,ထံဉ်လိ$^{\text{ာ}}$တၢဉ်ပိဉ်တဲသကိုးတေ၊ဒီးမိ$^{\text{ာ}}$ပိ$^{\text{ာ}}$မှဉ်ဖဲနှဉ်သှဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ.စသီဟါခီ(၃း၀၀)နဉ်ရံဉ်,ဟးထိဉ်ဖဲရျ၊စံဉ်ဘိဉ်သဝိဒီးလဲၤကဒီးဆူသ့ၣ်ချိစံဉ်သဝိနှဉ်လီၤ. လၢတေ၊လီၤတေ၊ကရာကရိကတီ၊ တေ၊လီ၊တတီၤတေ၊ဟ်ဖှိဉ်ဝဲသဝိ(၅)ဖျာ်စုာ်စုာ်နှဉ်လီၤ.

လၢတေ၊လီၤတေ၊ကရာကရိအကတီ၊ အိဉ်ဒီးတေ၊တဲဖျိထိဉ်ကညီပိတ်မှုဉ်ကရာတေ၊စံဉ်စီၤတဲစီၤဒီးတေ၊ပညိဉ်ဖိတၢဉ်, တေ၊နုးသ့ဉ်ညါကညီပိတ်မှုဉ်ကရာတေ၊ဖံးတေ၊မၤဝဲၤကျိၤအဂ့၊,တေ၊နုးသ့ဉ်ညါတကီ၊ခါထံရှ၊ကီ၊သဲးတေ၊အိဉ်သး,တေ၊နုးသ့ဉ်ညါကညီပိတ်မှုဉ်ကရာတေ၊မၤသကိုးတေ၊ဒီးကရ$^{\text{ု}}$ကရာအဂၤတဖဉ် ယှာ်ဒီးတေ၊အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ခ္ဆ သနၢ်ဉ်လၢလီ၊ခၢဉ်သးခိဉ်နၢ်ပှၤဘဉ်မှုဘဉ်ဒါသ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ.လၢတေ၊လီၤတေ၊ကရာကရိအံၤအကတီ၊ကညီသးစ၊်ကရာခၢဉ်စးလၢအမ့မ့၊ထိတထူဉ်ကီ၊ဆဉ်,သးစ၊်ကရာနဲ့ဉ်ရ$^{\text{ှ}}$ဉ်လဲၤယှာ်ဝဲဒီးတဲဖျိထိဉ်စ့၊်ကိုးသးစ၊်ကရာအတေ၊သ$^{\text{ှ}}$ထိဉ်ဆီလီၤတေ၊ဖံးတေ၊မၤအကျိၤအကျဲဒီး အတေ၊ပညိဉ်ဖိတၢဉ်သ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ. လီ၊ကဝိၤခ့ဉ်အဲဉ်ယှဉ်ပှၤဘဉ်မှုဘဉ်ဒါတဖဉ်လဲၤသကိုးယှာ် အိဉ်ဒီးတေ၊ကတိၤဟ့ဉ်ဂံ၊်ဟ့ဉ်ဘါလၢတေ၊ရဲဉ်တေ၊ကျဲၤအကတီ၊နှဉ်လီၤ.လၢတေ၊နုးသ့ဉ်ညါ,တေ၊ဟ့ဉ်ဂံ၊်ဟ့ဉ်ဘါသ့ဉ်တဖဉ်အမဲ်ညါ အိဉ်စ့၊်ကိုးဒီးတေ၊သံကွ၊်စံးဆၢအတေ၊ရဲဉ်တေ၊ကျဲၤလၢတေ၊သံကွ၊်ကမျၢ်မ့၊်ဂ့ၤဒီး လၢတေ၊ဟ့ဉ်အခ့ဲးလၢပှၤကိုးဂၤကဟ့ဉ်ထိဉ်အတေ၊သံကွ၊်အဂီ၊်မ့၊်ဂ့ၤနှဉ်လီၤ. လၢမ့၊်ဆါအကတီ၊ အိဉ်ဒီးတေ၊စံးကတိၤတေ၊ရဲဉ်တေ၊ကျဲၤဒီး လၢမ့၊်ဟါအဆၢကတီ၊ အိဉ်ဒီးတေ၊ထံဉ်လိ$^{\text{ာ}}$တၢဉ်ပိဉ်သကိုးဒီးပိ$^{\text{ာ}}$မှဉ်သ့ဉ်တဖဉ်အတေ၊ရဲဉ်တေ၊ကျဲၤနှဉ်လီၤ.

ခီဖျိလၢတေ၊အိဉ်သးအကပၤကပၤအဖိခ$^{\text{ှ}}$ ပှၤဟဲထိဉ်တေ၊ထံဉ်လိ$^{\text{ာ}}$အိဉ်သကိုးဒီးတေ၊စံးကတိၤတေ၊ရဲဉ်တေ၊ကျဲၤမ့၊်တအါဝဲဘဉ်ဆဉ် ပှၤလၢအဟဲထိဉ်သ့ဉ်တဖဉ် ဟ်ဖျိထိဉ်အတေ၊သ$^{\text{ှ}}$ဆူဉ်သးဂဲၤဒီး အတေ၊အဲဉ်ဘဉ်ထံကီ၊်ကလှာ်ကိုးဂၤယဉ်ယဉ်နှဉ်ပစံးပဝဲသ့နှဉ်လီၤ. အဝဲထံဉ်ဝဲလၢ တေ၊လီၤတေ၊ကရာကရိဒ်အံၤအသိ မ့၊်တေ၊လၢအကဲဘျုးကဲဖှိဉ်ဒ်ဉ်မးဒီး အဝဲသ့ဉ်တဖဉ်ယ့ထိဉ်ဒ်းဝဲလၢတေ၊ခ့ဲးတေ၊ယာ်မ့၊်ဂ့ၤဒ်းနှဉ် ကညီပိတ်မှုဉ်ကရာကလီၤဒ်းတေ၊ကရာကရိဆူမဲ်ညါအါနှ၊်ဒ်းအခဲအံၤတက့၊်နှဉ်လီၤ. တေ၊လီၤတေ၊ကရာကရိအတေ၊လဲၤတေ၊ကၤ,တေ၊အိဉ်တေ၊ဆိ$^{\text{ု}}$,တေ၊အိဉ်တေ၊အိဒီးတေ၊ရဲဉ်တေ၊ကျဲၤခဲလၢာ် ဝံၤဝဲဒဉ်ဂ့ၤဂ့ၤဘဉ်ဘဉ်လၢပှၤကိုးဂၤအတေ၊မၤသကိုးတေ၊အဂ့ၤကတေ၊အယိနှဉ်လီၤ.

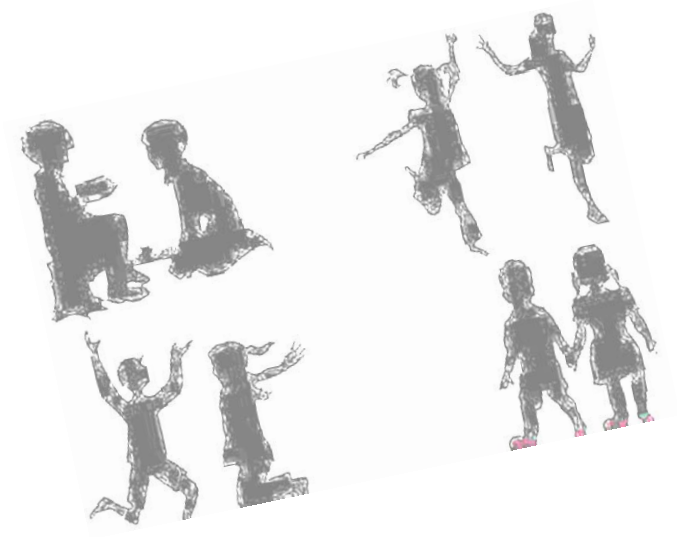

တေ့လုံ့တေ့လေ့ အဘာသာကလုံ့လ ပကြားမာလိုမေ့ကွဲ့ လေ့ဖိသင်္ဂီသင်္ဂီတဖင်္ဂါအပူ

တူးတော်လုံ့တော်လေ့အာသိသင့်တဖင်္ဂစ်ဘူးထိလေ့ဖိသင်္ဂီသင့်တဖင်္ဂအပူးဒီးကဘာ့ဒိဝ်အတော်အိုဉ်မူဒိတစိုးညြိနှ်လိုး. မိ်ပါ်သင့်တဖင်္ဂကဘာ့ပာ်သူ့ဉ်ပာ်သးလေ့တော်ဂ့ော်သင့်တဖင်္ဂအံ့ဒီးဘ့ီဘာ့မးဂ့ုးထိဉ်ကၟုးအီ့းလေ့အဆိအချ့နှ်လိုး.

၁. ဒီးသနှုးထိဉ်သးလေ့ပှုးလိုးအါဝဲလီး. တအဲ့ဉ်ဒီးသူ့အခိုဉ်နှ်ဉ်ဘာ့. မိ်ပါ်ဘာ့မးစားအီ့းလေ့တော်ခဲလေ့ာ်အပူး တူးလေ့တော်ဆံ့ဆံ့ဖိဖဉ်လဲာ်

တော်အဲ့ဉ်ဒိဉ်တလေ့နှ်ကဲထိဉ်တော်ဟးဂ့ုးဟးဂီ့းနှ်လိုး. တော်လေ့ပအဲ့ဉ်ဒီးစံ့းနှ် ဖိသင်္ဂီသင့်တဖင်္ဂါပအဲ့ဉ်အီ့းမ့ော်ဒိဉ်တလေ့ ပမ့ော်မးနှ့ော်အတော်လေ့ာ်ကဆူးလေ့ာ်ကတ့ုးနှ်ဉ် တူးအဒိဉ်ထိဉ်ဒဉ်လဲာ် ကဟးလူးဒီးသနှုးထိဉ်အသးလေ့ပှုးအလိုးထိဘိဒီးတကျဲးစားထုးထိဉ်အကစ်ဒဉ်ဝဲအတော်ကူ့ဉ်တော်ဆးဒီးအတော်သ့တော်ဘာ့ဘာ့နှ်ဉ်လိုး.တော်ဆံ့ဆံ့ဖိတခါဒဉ်လဲာ်အဝဲသ့ဉ်တသူ့အခိုဉ်နှ်ဉ်ဒီး ကဃ့ ဒဉ်တော်ဟ့ဉ်ကူ့ဉ်ဟ့ဉ်ဖးလေ့မိ်ပါ်ဒီးသူ့ဉ်ကၟ့ သးပှ်သ့ဉ်တဖဉ်နှ်ဉ်လိုး. ဖိသင်္ဂီလေ့အသနှုးထိဉ်အသးလေ့သးပှ်အါဝဲနှ်ဉ် မ့ော်ပှုးလေ့အသးသဟိ့ဉ်ဆံ့ဒီးစ်ော်ဝဲဒဉ်နှ်ဉ်လိုး.တော်လေ့ပအဲ့ဉ်ဒီးဟ့ဉ်ကူ့ဉ်ဟ့ဉ်ဖးအီ့းနှ်ဉ် ကိုးမ့ော်နံ့ုးဒဲး တော်လေ့ပကဘာ့မးအီ့းတနိ့ုးနှ်ဉ် တဘာ့မးနှ့ော်နဖိသ့ဉ်တဖဉ်အါအါတဂ့ုးဒီးပျဲအကစ်ဒဉ်ဝဲမးလိထိဉ်အသးနှ်ဉ်တကၟ့ော်.တော်အဒိ–ဒ်ပျဲအကစ်ဒဉ်ဝဲအိ့ဉ်မ့ုး.အကစ်ဒဉ်ဝဲသ့အခ့ုးဒဉ်ဝဲနှ်ဉ်လိုး.သံ့ကၟ့ော်ဖိသင်္ဂီသ့ဉ်တဖဉ်အတော်အါအါတကၟ့ော်. ပျဲလိဖိသင်္ဂီသ့ဉ်တဖဉ် ဒ်သိးကဆိကမိဉ်တော်အါအါတကၟ့ော်. ဟ့ဉ်ဂ်ော်ဟ့ဉ်ဘါနဖိသ့ဉ်တဖဉ် ဒ်သိးကသ့ဘ့ါရ့ဲအနိ့ော်ကစ်ဒဉ်ဝဲအတော်ကိတော်ခဲနှ်ဉ်တကၟ့ော်.မ့ော်မးဝဲဒ်အံ့းထိဘိဒီးအတော်နဉ်နှ့ော်လိုးအကစ်အသးကအါထိဉ်ဝဲဒဉ်နှ်ဉ်လိုး.

၂. မ့ော်တဒီးနှ့ော်ဘာ့တော်လေ့အဝဲသ့ဉ်လိဉ်ဘာ့ဝဲတဖဉ်ဘာ့ဒီး သးဒိဉ်သးဖျိုး, သးကၟ့ဉ်သးကူ့တူ့ဒိတော်တိ်ော်တော်အပတိ်ော်

ဟံ့ဉ်ဃီလေ့ဖိသင်္ဂီစ့ုးသ့ဉ်တဖဉ်နှ်ဉ် ဖိသင်္ဂီမ့ော်အိ့ဉ်တဂ့ုးဂ့ုးဒီးအဲ့ဉ်ဖ့ုးလဲးဖ့ုးသူ့မးဝဲနှ်ဉ်လိုး.ကၟ့ော်ကဟုကယာ်ဝဲဒ်ဆိ ဒ်ဉ်ဆိ ဖိအသိးယံ့ာ်ယံ့ာ်ဒီး ဖိသင်္ဂီအံ့းကဲထိဉ်တော်လေ့ခိဉ်လေ့ဟံ့ဉ်ပူ့းပှ့ုးခဲလေ့ာ်အကျါနှ်ဉ်လိုး. တော်လေ့လိဉ်ဘာ့ဝဲသ့ဉ်တဖဉ် မ့ော်ဒီးနှ့ော်ဘာ့ဝဲတဘ့ျိုဃီမးအသးမ့ာ်ဒီး လေ့တော်ခဲလေ့ာ်အပူ့ တော်ခဲလေ့ာ်ကဘာ့မ့ော်ဒ်အဝဲသ့ဉ်အတော်ဘာ့သး,အတော်အဲ့ဉ်ဒီးအသိးနှ်ဉ်လိုး. တော်မ့ော်တဘာ့အသးတစ်းဘာ့ဒီးကိ်းပသ့ူ,ဟိ့ဉ်,သးထိဉ်တော်တူ့းဒဉ်လဲာ် ဟးထိဟးတိ်ော်ပှ့ုးနှ်ဉ်လိုး. မိ်ပါ်သ့ဉ်တဖဉ် တကြ့ုးလူ့ုးဘာ့အဖိသ့ဉ်တဖဉ်အသးအါနှ့ော်ဒ်းကဘာ့လူ့ုးဘာ့ဝဲနှ်ဉ်ဘာ့. သ့ူ့ဉ်လိုးနှ့ော်ဖိသင်္ဂီတဖဉ်သးဒ်သိးလေ့အိ့ဉ်ခ်းတော်ကကဲအဂိ်ော်နှ်ဉ်တကၟ့ော်.ကဘာ့ဒိသ့ူ့ဉ်ဒိသးသ့လေ့ပှ့ုးဂုးပှ့ုးဂ့ုးအတော်ပာ်သ့ူ့ဉ်ပာ်သးအဖိခ်ဉ်နှ်ဉ်လိုး.ကဘာ့သ့မးလိအသးဒ်သိးပ့ုးလိုးအနိ်ော်ကစ်ဒဉ်ဝဲအသးဒီးကိ်ုးအသးသ့လေ့အတော်လိဉ်ဘာ့တခါခါအဖိခ်ဉ်နှ်ဉ်လိုး.

၃. မ့ုးတော်လေ့တော်သ့ူ့ဉ်တအိ့ဉ်သးတအိ့ဉ်ဘာ့အပူ့, တော်တိ်ော်တော်မ့ော်လော်တအိ့ဉ်, တမ့ုးတော်တူ့ုးအကတော်ော်နီ့ုတဘ့ျိ

ပအဲ့ဉ်ဒီးတဲ့ဖိသင်္ဂီလေ့အတော်သးစ၊်ဆ၊အိ့ဉ်အါဒီးပြ့ုပြ့ုအသးသ့ဉ်တဖဉ်နှ်ဉ်လိုး.တော်သးစ၊်ဆ၊အါဒ်သိးအံ့းတဖဉ် ပမ့ော်မးလိုးမ့ော်ကွဲ့ာ်လေ့အဖိသင်္ဂီခါနှ်ဉ် ကမ့ော်တော်လေ့အဂ့ုးဒိဉ်တကၟ့ော်နှ်ဉ်လိုး. အမ့ော်မးတော်တမံ့ုးမံ့ုးနှ်ဉ် မးလိအီ့ုးဒ်သိးကမးဝဲတူ့ုးအကတော်ော်တစုနှ်ဉ်တကၟ့ော်.မ့ော်အဲ့ဉ်ဒီးမးတော်အသိတခါဒီးမ၊အမးဝဲအခိ်ဉ်ထံ့ုးတခါဝံ့ုးမး ပျဲမးအီ့ုးလေ့အသိတခါတကၟ့ော်. ပတဲ့တော်အဒိ

ကွ့ော်ကၟ့ုးဆူ့ုကဘျုံ့ုးပ၊ (၃၆) ⟶

စီးဖိလါ ဒီး အဖါတံၵ် စီးတၢသူ

မ့ၢ်ဂၢ်နိ်ၣ်ဆၢ

စီးဖိလါဒီးအဖါတံၵ်စီးတၢသူခံဂၢအံၢ် မ့ၢ်ပှၢ်လၢအအိ်ၣ် လၢယိ်ၣ်လိ်ၣ်ကျိၤနံၤသဝိတဖျၢ်ၣ်လီၤ. စီးဖိလါနၣ်အသးနံၣ်အိ်ၣ်ဒံး ဒၣ်ထဲသၢ နံၣ်ဖိဒီး မ့မ့ၢ်အဖါတံၵ်တခီအသးနံၣ်အိ်ၣ်ဝဲယ်ၢ်ဆံဘျၣ် ဒီးမ့ၢ်ဝဲဖိ်ၣ်သၣ်ခ္ဆါပှၢ်တဂၤလီၤ. စီးဖိလါတဂၤအဖါတံၵ်အဲၣ်အီၤဒိၣ် မးဒီး ပှၢ်ဒုးအိ်ၣ်အီၤကိ်ၣ်, ပှၢ်နၢ်အီၤတၢ်ကူတၢ်သိးဒီး တၢ်လၢအ လိ်ၣ်ဘၣ်ဝဲခဲလၢၵ် မ့ၢ်လၢအဖါတံၵ် မ့ၢ်ပှၢ်နိ်ချံ်ဒီးအစ့အိ်ၣ်စ့ၢ်ကိုး အါမးအယိလီၤ.

စီးဖိလါ မ့ၢ်ပှၢ်လၢအအဲၣ်အဖါတံၵ်ဒိၣ်မးတဂၤစ့ၢ်ကိုး လီၤ. တၢ်လၢအဖါတံၵ်ဟူးဂဲၤဒီးမၤဝဲတဖၣ်နၣ် အဝဲဘၣ်သူၣ်ဘၣ် သးဝဲခဲလၢၵ်လီၤ. အဖါတံၵ်မ့ၢ်ကၤဆ့ကၤသူအဝဲကၤဆ့ကၤသူ, အဖါတံၵ်မ့ၢ်ခ္ဆံထိ်ၣ်အခိ်ၣ်ဒီးသိ အဝဲခ္ဆံထိ်ၣ်အခိ်ၣ်ဒီးသိ, အဖါတံၵ် မ့ၢ်သးဝံၣ်ကိုးပသူတၢ် အဝဲသးဝံၣ်ကိုးပသူတၢ်ဒီး ဖဲအဖါတံၵ်မ့ၢ် လဲၤတပူၤလၢ်လၢ်နၣ် လဲၤပိ်ၵ်ဝဲအခံပှဲၤဒီးတၢ်သးဖ့ံလီၤ. အဖါတံၵ် နိ်ချံနၣ်ကွၢ်ဝဲဂ့ၤဒိၣ်မး ဃ့နိ်ဝဲဒီးတဲဝဲလၢသါမ့ၢ်ဒိၣ်ထိ်ၣ်နၣ် သါက ကဲပှၢ်နိ်ချံအိ်ၣ်ဒီးစ့ဒိ ဒူၣ်နၣ်လီၤ. ဖဲအဖါတံၵ်မ့ၢ်ဟဲကၢ့ၤလၢဟံၣ်တ ဘျိလၢ်လၢ်အဝဲအသးခုဒိၣ်မး မ့ၢ်လၢကဒီးနၣ့ၢ်ဘၣ်ဝဲတၢ်အါမးအ မဲၵ်ညါ ကဟးပိ်ၵ်ဘၣ်ဝဲအခံဆူအံၤဆူနုၤနၣ်အယိလီၤ.

အဝဲတဲတၢ်ဒ်အဖါတံၵ်အသိး,သူဝဲပှၢ်သးပှၢ်အတၢ်က တိၤဒီးကတိၤတၢ်သ့ဒိၣ်မးအယိ ပှၢ်ဒူဖိသဝိဖိတဖၣ်အဲၣ်ဘၣ်အီၤ ဒိၣ်မးနၣ်လီၤ.ဖဲပှၢ်မ့ၢ်ထံၣ်အီၤတဂၤလၢ်လၢ်ပှၢ်သံကွၢ်အီၤတၢ် ကလုၣ်ကလုၣ်ဒီးပှၢ်နံၤဘၣ်အီၤ,ဘၣ်သူၣ်ဘၣ်သးအတၢ်စံးဆၢ တဖၣ်ဒိၣ်မးလီၤ. တနံၤ အဝဲလဲၤပိ်ၵ်အဖါတံၵ်အခံဆူဖုသးပှၢ်တ ကူးပျိ်တဂၤအဟံၣ်လီၤ.ဖုသးပှၢ်တဂၤအဟံၣ်ခိ်ၣ်ထံး အိ်ၣ်ဒီးသၣ် မစ့ၢ်အထူၣ်ဒီး ဘၣ်အခါလၢသၣ်မစ့ၢ်သၣ်မံအကတိၢ်နၣ်လီၤ. အ ဖါတံၵ်တဂၤ မ့ၢ်ပှၢ်လၢအအိ်ၣ်သၣ်မစ့ၢ်သၣ်ဘဲအယိ လဲၤထိ်ၣ်ဝဲဒီး ဟဲကၢ့ၤအိ်ၣ်ဝဲဖဲဖါတံၵ်တဂၤအဟံၣ်ပူၤလီၤ. ဖါတံၵ်တဂၤအိ်ၣ်ထိ်ၣ် သၣ်မစ့ၢ်သၣ်တဖျၣ်တမိ်ဒီး ယူၢ်လီၤဝဲဃုၣ်ဒီးအချံခဲလၢၵ်လီၤ. အဖါတံၵ်ထၢ နၣ်လီၤသၣ်မစ့ၢ်သၣ်လၢအကိ်ၵ်ပူၤ,ယူၢ်လီၤဝဲနၣ် ကွၢ်ဝဲဂ့ၤဒိၣ်မးအယိ အဝဲဟံးထိ်ၣ်သၣ်မစ့ၢ်သၣ်တဖျၣ်လၢအိ်ၣ်ဒီး အချံသၢတိ်ၣ်ဖိယူၢ်လီၤဝဲဒီးအကိ်ၵ်ကတၣ်တဘျိယိလီၤ. ယူၢ်လီၤ ဝဲအခါ ပှၢ်တထံၣ်နိ်တဂၤဒီး ပှၢ်နၢ်ဟူတဘျိယိလၢအကလုၢ်သိ်ၣ် ခြိုးခြိုးခြးခြးအယိ ပှၢ်စိ်ၵ်ခိ်ၣ်ခံအီၤ, ပှၢ်တကျိ်ၵ်လီၤနၢ့ၢ်အီၤဒီး မၤဒ် လဲၣ်ဒ်လဲၣ်ဘၣ်ဆၣ် အတၢ်တဟဲဖျိုးထိ်ၣ်လၢၤဘၣ်. ပှၢ်ဂုၣ်ကျဲးစၢး ဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်လၢစဲၤခံလံဒီး အဝဲကသါတနၢ့ၢ်လၢၤဘၣ်အယိ သံဝဲ ခ္ဆၣသဒံးလၢတၢ်တဆိကမိ်ၣ်အပူၤဘၣ်နၣ်လီၤ.

စီးဖိလါ မ့ၢ်ပှၢ်လၢအဒိ်ၣ်တၢ်ဂ့ၤ,အနၢ်လိ်ၤဒီး ပှၢ်ကိုးဂၤ ဒဲးအဲၣ်ဘၣ်အီၤ ဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်လၢအဝဲကွၢ်လိ်ဘၣ်တၢ်လၢအတဂ့ၤ ထဲတဘျိအယိ လၢတၢ်တဆိကမိ်ၣ်ဟ်သူၣ်ဟ်သးဘၣ်အပူၤ အ ဝဲသံကွံၵ်ဝဲဆိဆိကလဲၵ်ဖဲအမ့ၢ်ဒံးဖိသၣ်ဆံးဆံးဖိအခါနၣ်လီၤ.

← ဟဲလၢကဘျုံးပၤ (၃၅)

ဒ်အမ့ၢ်ဝဲအမ့ၢ်ထုးတၢ်ဂိၤတခါခါအလွ်ၢ်နၣ် မၤအထုးဝဲစးထိ်ၣ် လၢအခိ်ၣ်ထံးဒီးတုၤလၢအကတၢ်တစုနၣ်တကွ့ၢ်. မ့ၢ်အဲၣ်ဒီးကွၢ် တၢ်ဂိၤမူဖဲအထုးတၢ်ဂိၤအဆၢကတိ်ၢ်ဘၣ်ဆၣ် တဘၣ်ပျဲကွၢ်အီၤ တဂ့ၤ.တဲဘၣ်အီၤလၢ နထုးတၢ်ဂိၤမ့ၢ်ဝံၤမးနကကွၢ်ဘၣ်နၣ်တ ကွ့ၢ်.တဘၣ်ပျဲမၤအီၤတၢ်မၤခံခါလၢတၢ်ဆၢကတိ်ၢ်တဘျိယိအ ပူၤနိ်တဘျိတဂ့ၤ. မ့ၢ်ဒ်သိးနကပျဲအသးစၢ်ဆၢလၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤ တခါခါအဖိခ်ၣ် စးထိ်ၣ်လၢအခိ်ၣ်ထံး တုၤလၢအကတၢ်တစုနၣ် လီၤ.

မ်ပကဒုးဒိ်ၣ်ထိ်ၣ်ဘၣ်ပဖိလၢတၢ်တိ်ၵ် တၢ်မ့ၢ်လၢ်ဖးဒိ်ၣ် အပူၤ အိ်ၣ်ဒီးတၢ်ဟံးစုနဲ်ၣ်ကျဲလၢအဂ့ၤအဘၣ်နၣ်တကွ့ၢ်.

သရၢ်မှဉ်နီၣ်စံၢ်စံၢ် (မုၣ်ဂၣ်ကီကီၢ်ဖိမ်ၣ်)
(ကသံၢ်သရၢ်မှဉ်ကွၣ်ပှၤဆါ ဖဲတၣ်ပၣ်ဆၣစးထိၢ်သီအဆၣကတိၣ်)

သရၢ်မှဉ်စံၢ်စံၢ် လၢအဟံၢ်မံၤဖိသၢ်မ့ၢ်ဝဲ စံၢ်တူးတဂၤ အိၢ်ဖျၢ်ထိၢ်ဝဲဖဲ၁၉၃၃နံၢ်,လါအီးကထိဘၢဉ်ဘသိ လၢကၢ်ကလ့,ညိၢ်လ့ပ့ၢ်တၢ်ပၢတကပၤနၢ်လီၤ. အမိၢ်အပၢ်မ့ၢ်ဝဲတၢ်သးခုကစိၢ်သရၢ်သိၢ်လိတၢ်,သရၢ်ဖါမဲးအိၢ်လၢကၢ်ဒ့,စူးသဝိ,ဖးဒိၢ်ဗျိတၢ်ပၢတကပၤဒီးအမိၢ်မ့ၢ်ဝဲမ့ၢ်ဂၢ်မးလးယံၢ် လၢကၢ်းအ့သဝိ,ဒဲးအူတၢ်ပၢတကပၤနၢ်လီၤ.အပၢ်မ့ၢ်တၢ်သးခုကစိၢ်သရၢ်တဂၤဒီး လဲၤသိၢ်လိတၢ်လၢအမိၢ်အသဝိ, ထံၢ်လိၢ်သးဒီးဘၢ်သူၢ်ဘၢ်သးလိၢ်သးအယိ ဆိဟံၢ်ဆိယိဒီးထိၢ်ဖိဝဲအဖိခံဂၤလၢအမ့ၢ်–နီၢ်သ့ကျဲၢ်ဒီးနီၢ်စံၢ်စံၢ်နၢ်လီၤ. အဝဲသ့ၢ်မ့ၢ်ဝဲကညိကလုၢ်ခရံၢ်ဖိနၢ်လီၤ.

ဖဲအဝဲအသးနံၢ်အိၢ်ယၢ်နံၢ်အဆၣကတိၣ် အပၢ်စူးကွၢ်အသးသမူဒီး အမိၢ်ဘၢ်ကွၢ်ဒိၢ်ထိၢ်က့ၤအဝဲသ့ၢ်တဖၢ်လၢတၢ်နးတၢ်ဖြ်ၢ်အပူၤနၢ်လီၤ. ဖဲအပၢ်သံအကတိၣ် အဝဲစ့ၢ်ကီး အိၢ်တဆူၢ်,အဟၣ်ဖၣ်ဟးဂီၤအယိ မ့ၢ်တၢ်ဆၣကတိၣ်လၢအဟံၢ်ဖိယိဖိလီၤဆိဒၢ်တၢ်အမိၢ်တဂၤဘၢ်ကွၢ်ဆၣၢ်မဲၢ်ဝဲဒီးတၢ်ကိတၢ်ခဲအဒိၢ်အအါနၢ်လီၤ. တူၤအအိၢ်ကျိသ့ဒီး အဝဲမၤလိတၢ်ဖဲသဝိကၢ်ကလ့ဒီး ဘၢ်တၢ်ဆိၢ်ထွဲမၤစၢၤအဝဲသ့ၢ်လၢတၢ်အိၢ်ဖြ်ၢ် မ့ၢ်လၢကျိအံၤ မ့ၢ်တၢ်အိၢ်ဖြ်ၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါဒီးဒုးအိၢ်ထိၢ်အီၤအယိနၢ်လီၤ. အမိၢ်တဂၤဖဲအဝဲဒီးနၢ်ဘၢ်တၢ်မၤစၢၤတဖၢ်လၢအဖိအဂိၢ် လၢကမၤလိမၤဒီးတၢ်ဒီးတလိၢ်ဟ့ၢ်ကျိလဲဘၢ်ဆၣကတိၣ် အဝဲအသးပ့ၢ်ဒီးတၢ်သးမ့ၢ် ဖဲအဝဲမ့ၢ်ဘၢ်စူးကွၢ်အတၢ်စူၢ်တၢ်နၢ်အခိၢ်ထံးလၢအမ့ၢ်မိၢ်လ့ၢ်ပၢ်လၢ်ဒီး အဟံၢ်ဖိယိဖိမ့ၢ်တကနၢ်ဃ့ၢ်အီၤအခါဒၢ်လဲၢ်နၢ်လီၤ.အဝဲမၤလိတၢ်ဖဲကၢ်ကလ့တူၤအဖျိထိၢ်ဃ့တိၤဒီး မ့ၢ်လၢဖ့ၢ်ခိၢ်နၢ်လီၤကိၢ်ပယီၤဒီး အဝဲသ့ၢ်ဘၢ်ဃ့ၢ်ထိၢ်ဟးထိၢ်လၢအသဝိဒီးဟးအိၢ်လၢတၢ်လိၢ်အဂၤနၢ်လီၤ. ဖဲနၢ်အဆၣကတိၣ်အသးနံၢ်အိၢ်ဒံးဒၢ်ထဲတဆံယၢ်နံၢ်ဓိၤဒီး လၢတၢ်ဃ့ၢ်တၢ်ဟးအကတိၣ်ဒီးဒ်တၢ်လိၢ်ဘၢ်အဖိခိၢ် အဝဲထၢနၢ်လီၤအမံၤလၢကိၢ်သူလ့ၤပူၤဒီး မၤလိကသံၢ်ကသီဒီးကွၢ်ဝဲပှၤဆူးပှၤဆါ,ပှၤဘၢ်ဒိဘၢ်ထံးသ့ၢ်တဖၢ်နၢ်လီၤ.ဘၢ်ဟးကွၢ်ပှၤဆါလၢတၢ်ခံးတၢ်နၤ,ခိခိၢ်ပှၢ်ကျါ,သူးတလံၤကျါ ပ့ၢ်ဒီးတၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးဘၢ်ဆၣ် လၢတၢ်အဲၢ်ဒီးတၢ်သးအိၢ်ပှၤကလုၢ်အပူၤမၤဝဲအဂ့ၤကတၢၢ်နၢ်လီၤ. အဝဲနၢ်လီၤကိၢ်သူလ့ၤတယံၢ်ဘၢ်ဒီးအမိၢ်စ့ၢ်ကီးစူးကွံၢ်အသးနၢ်လီၤ. အမိၢ်တဂၤဘၢ်ဖပိၢ်မှဉ်အလုၢ်အလၢ်ကကတၢၢ်ဝဲအဆၣကတိၣ်ဒီး အိၢ်ဘၢ်ဝဲတခ့ညၢ်ထဲတလိၢ်,တယူၢ်လီၤဝဲဒံးဒၢ်လဲၢ်အမဲၢ်ထိၢ်ဘ့ၢ်,အထးခိၢ်အ့ၢ်တၢ်အသးတူၤအသးသမူဟးထိၢ်တစုနၢ်လီၤ.ပှၤလူၤက့ၤအသးသမူထဲလဲၢ်ထဲလဲၢ်ဘၢ်ဆၣ် မ့ၢ်လၢတၢ်တလၢတပ့ၢ်ဒီးသ့ၢ်ထံဂဲၤအီၤသပ့ၢ်ပ့ၢ်အယိ လူၤက့ၤဝဲတန့ၢ်လၢၤဘၢ်နၢ်လီၤ.

ဖဲ၁၉၅၄နံၢ်, လါဒံၢ်စဲဘၢၢ်၂၉သိအနံၤနၢ် အဝဲဒီးတ့ဒီးဖျိအသးဒီးသုးခိၢ်နၢ်ရ့ၢ်ၢ်နၢၢ်(ကလုၢ်ဖိ)လၢအမ့ၢ်သုးက့(၃), သုးက့ဝဲၤဒၤးခိၢ် ဖဲလၢၢ်ထးကွံလၢအမ့ၢ်သုးက့(၃)ဝဲၤလိၢ်ခိၢ်သ့ၢ်နၢ်လီၤ. ဖဲနၢ်အဆၣကတိၣ် အဝဲတကွၢ်လၢၤပှၤဆါဒီး မၤက့ၤတၢ်လၢကိၢ်သူလ့ၤပြုးစ် (Kaw Thoo Lei Press) ဃုာ်ဒီးပဒိၢ်ထိၢ်ရ့ဘိၢ်,ပဒိၢ်နၢ်ဒံးဖိ,ပဒိၢ်အိၢ်ပလးဒီး အဝဲမ့ၢ်ပှၤလၢအထၢလံၢ်မဲၢ်ဖျၢ်နၢ်လီၤ.အဝဲသ့ၢ်ထိၢ်ပ့ၢ်ဝံၤ ထိၢ်ဖိဝဲအဖိမှဉ်ဖိခ့ါလ့ၢ်ဂၤလၢအမ့ၢ်ဝ–နီၢ်ကိကိၢ်ဖိ,နီၢ်လါဂ့ၤဖိ,စီၤစၢ်ဘျူး(ခ့ၢ်ကူလူး)ဒီး နီၢ်ဘ့ၢ်ဂ့ၤဖိ(မှဉ်ဃ့ရ်ၢ်)တဖၢ်နၢ်လီၤ. လၢအဖိလ့ၢ်ဂၤအမဲၢ်ညါ ဒီးနၢ်ဘၢ်စ့ၢ်ကီးဝဲဖိမှဉ်လီၤဆိတဂၤလၢအမံၤမ့ၢ်ဝဲ–နီၢ်ရးခ့ၢ်နံၢ် (အဲလံး

စါဘ့ဉ်)လၢ ခဲအံၤမ့ၢ်ဝဲ–သရၢ်မဉ်ကွၢ်ပှၤဆါတဂၤနှ၎်လီၤ.အဖိ ခၢဉ်သးခံဂၤလၢ အမ့ၢ်–နိ၊်လါဂ့ၤဖိဒီးစိၤစၢ်ဘျုးနှ၎် တအိဉ်ဝဲလၢၤ ဘဉ်ဒီး အဖိအိဉ်တ့ၢ်သၢဂၤလၢ အမ့ၢ်နိ၊်ကိုကိဉ်ဖိ(အိဉ်ဒီးအမိ၊်), နိ၊်ဘူဉ်ဂ့ၤဖိ(အိဉ်လၢ ခ္ဉ်ဉ်ဘူဉ်ရံၤ)ဒီးအဖိသဒါနိ၊်ရးခ္ဉနံဉ်(အိဉ်ဒီး အမိ၊်)နှ၎်လီၤ.ဖိသ့ဉ်တဖဉ်အိဉ်ဖျဉ်အဆၢကတိ၊်,ပၢ်တဂၤအိဉ် ဒဉ်လၢမူဒါပူၤထိဘိဒီးတအိဉ်လၢ ဟံဉ်လၢ ဃိဘဉ်နှ၎်လီၤ.ဖိမှဉ်အ ဒိဉ်တဂၤအိဉ်ဖျဉ်ဖဲတၢ်ဃ့ၢ်တၢ်ဟးအဆၢကတိ၊်,လၢ သုးက့(၃) လိ၊်ကဝိၤထံဆၢ ထဉ်လၢ ပှၤဘုဖိလိ၊်လံၤတဖျၢ်အပူၤနှ၎်လီၤ.ဒ် အဖိအပၢ်မ့ၢ်တၢ်ပၢ်ဆၢ ဖိတဂၤသိးဖဲအဝၤလီၤမူဒါတပူၤလၢ်လၢ် အဝဲလဲၤပိာ်ဝဲအခံလၢ လိ၊်ကဝိၤတဘူးတယံၤနှ၎်လီၤ.ဖဲအဖိအ ဒိဉ်တဂၤအိဉ်ဒံးလၢ အလါအဆၢကတိ၊်,အဝၤလဲၤလီၤမူဒါလၢ ဘျုံးဒဝဲ်တၢ်ပၢ,ရှ၎်တကပၤ ဒ်ပဒိဉ်စူၤမိဉ်လ္ဝ်ှ်အတၢ်ဃ့ထိဉ်အ သိးအယိ အဝဲလဲၤလီၤပိာ်ဝဲအခံနှ၎်လီၤ. လဲၤတၢ်ဘဉ်ဆဉ် စ့တ အိဉ်တိ၊်တအိဉ်နိတဘားဘဉ်. လဲၤတၢ်ပှဲၤဒီးတၢ်နာ်အယိ ဖဲလဲၤ တူၤအလိ၊်ဒီး ခိဉ်နၢ်မ့ၢ်ထံဉ်အဝဲသ့ဉ်တဂၤလၢ်လၢ် ဟ့ဉ်အဝဲသ့ဉ် လၢတိ၊်လၢအံၤတဂၤတပိ၊်လၢ နှ၎်တဂၤတပိ၊်ဒီး ဟ်ဃာ်ဝဲတူၤအ ပှဲၤထိဉ်ဃုပိ၊်နွံပိ၊်ဘဉ်ဆဉ် သူဝဲဒဉ်အသးတလီၤဒီးဟ်ဃာ်ဝဲဒ်နှ၎် လီၤ.အဝဲလဲၤအိဉ်ဝဲလၢ ဖိဉ်တိ၊်,ဝ့ၢ်မံးတါ,ကထိနှ၎်ဒီးဟးအိဉ် လၢ ခုးကျါသံဉ်ကျါလၢ အံၤတတိၤလၢ နှ၎်တတိၤနှ၎်လီၤ.တဘျိ တခ်ိ ဟးအိဉ်လၢ ပှၤကျါပှၤတဲ့ဆူးတဲ့ဆါအိၤအါမးလီၤ. ပှၤကိး အဝဲသ့ဉ်လၢ ပှၤထးခ်ိပှၤလာ်ခ်ိဒီး ပှၤစံးဝဲလၢ ပှၤထးခ်ိပှၤလာ်ခ်ိတ ဖဉ်ဟဲအိဉ်ဒီးပှၤ ပဘဉ်ကီအါမးလီၤ.ကနှ၎်ဝဲတမှာ်ဘဉ်ဆဉ် ဘဉ် တူ၎်ဝဲမ့ၢ်လၢ အဖိဆံးဒီး မ့ၢ်တမံၤဒီးအဝဲမၤစ့ၢ်ကိုးတၢ်တူၤလီၤတိၤ လီၤဒ်ပှၤမၤအသိးတသ့ဘဉ်အယိနှ၎်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ် ဖဲအမၤသ့နှ၎် မၤဝဲကစိဒိ ဒ်အမ့ၢ်ကဲးစၢၤပှၤသဲးသဉ်,ဆုဘုယိ၊်ဘုထၢဘု,လဲၤဝံ စၢၤပှၤဟုသး,လဲၤဟ်စၢၤပှၤဘုလၢ ဘုဖိပူၤသ့ဉ်တဖဉ်နှ၎်လီၤ.ဖနိ၊် ဂ်ံ၊်ယဲ၊်မၤတၢ်ဃူတၢ်ဖိးဒီးက့ၤလီၤဟ်ဖ့ဉ်သးဒီးဒုဉ်ဒါအဆၢက တိ၊်,ပှၤမာ်လိ၊်အဝၤဒီး မ့ၢ်လၢ အဝၤလဲၤလီၤအယိ ပှၤဖိ၊်တ့ၢ်ဃ၊် အီၤဖဲနှ၎်ဒီး က့ၤလီၤအိဉ်ဝဲလၢ မိ၊်လမ့ဲ၎်အစ့ၢ်ပူၤနှ၎်လီၤ. တယံ၊် ဘဉ်ဒုဉ်ဒါဃုကျဲ,ကျဲၤစၢၤအဝဲသ့ဉ်ဒ်သိးအဝဲဒီးအဖိတဖဉ်ကက့ၤ လီၤဘဉ်ဝဲဆူအဝၤအအိဉ်နှ၎်လီၤ.ပှၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါ,ဒူဖိသဝီဖိဒီး ပှၤနိ၊်ချံဖဲနှ၎်သ့ဉ်တဖဉ် လဲၤဆှၢ အီၤတဘူ၎်နိတဂၤ မ့ၢ်လၢ မ့ၢ်လဲၤ ဆှၢ ဝဲနှ၎် လီၤဂ်ာ်ဒ်သိးပှၤက့ၤဟ့ဉ်လီၤသးလၢ ဒုဉ်ဒါ, ပှၤမၤသကိး တၢ်ဒီးဒုဉ်ဒါအယိ, ပျံၤဘဉ်စ့ၢ်ကိုးကိ၊်သူလ့ၤနှ၎်လီၤ. လၢ ခံ ခ်ိဖျိ တၢ်ရဲ၎်ကျဲၤရူသူ၎်နၢ်တၢ်လၢ အဂိ၊်အယိ,က့ၤလီၤဘဉ်ဝဲဆူအဝၤ အိဉ်တၢ်လိ၊်နှ၎်လီၤ. က့ၤလီၤလၢ ကျဲ ဘဉ်ယိဉ်လၢ တၢ်ဒုးကကဲ ထိဉ်,တၢ်ဆှ၎်မဲာ်ကဲၤမဲၤကကဲထိဉ်သး,တၢ်သံတၢ်ပှ၎်ကအိဉ်ထိဉ် အယိ,တဲဟ်စၢၤသကိးတနိ၊်လၢ ပှၤမ့ၢ်ထံဉ်သါလၢ ကျဲ ပှၤမ့ၢ်သါ ကခးသံသါဒီး မၢအခးသါဒိဖိဒီမိ၊်ခဲလၢာ်တက့ၢ်.တဘဉ်ခးသါ ဒီးဟ်တ့ၢ်သါဖိ,မ့တမ့ၢ် ခးသါဖိဒီးဟ်တ့ၢ်သါတဂ့ၤ. မ့ၢ်တၢ်ကိ၊် တၢ်ဂီၤအတၢ်ကတိၤတဖဉ်နှ၎်လီၤ.

အဝဲက့ၤလီၤတူၤဆူအဝၤအိဉ်တၢ်လိ၊်ဒီး လဲၤအိဉ်ဝဲဖဲနိ၊် ဂ်ံ၊်ယဲ၊်လိ၊်ကဝိၤပယၢ်ရိန္ဒံလါဒီးဟးဝ့ၤဝိၤဃုကျဲတဆိဘဉ်တဆိ လၢ အတံာ်တာ်လၢ အလါတဖဉ်အလါဝံၤ ဟဲက့ၤထိဉ်ဝဲဆူသူမ့ဲ နံၤဒီး လၢ ခံလဲၤအိဉ်ဝဲဖဲဘိခ်ိဉ်တူ၎်ဒီးဆူသိဉ်လဲးထဉ်နှ၎်လီၤ.ဖဲနှ၎် အဆၢကတိ၊် ဘဉ်ဖဲဒုဉ်ဒါမၤတဲာ်လ့ၢ်တဲာ်ဒီး ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဖဉ် ဟဲဃ့ၢ်ထိဉ်ဆူဖးလဲ၎်အယိ,အဝၤနှာ်လီၤမၤစၢၤတၢ်တပူၤဃိဒီးဖု ဘဲနၢ်ကျိ,ဖုလၢ၎်စ့ဒီးဘဉ်ကီဘဉ်ခဲကမံးတံာ်ဖဲနှ၎်အဆၢကတိ၊် တဖဉ်နှ၎်လီၤ. မၤစၢၤစ့ၢ်ကိုးဝဲကျိ,ဉ်တဲဉ်စိၤပၤအတၢ်တိာ်ကျဲၤ ဖဲသူ မ့ဲ ထဉ်လၢ အမ့ၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲမၤစၢၤကျိ,ဉ်တဲဉ်ထံဖိကိ၊်ဖိဘဉ်ကီဘဉ် ခဲလၢ တအိဉ်ဘဉ်အီဘဉ်သ့ဉ်တဖဉ်နှ၎်လီၤ. ဖဲတၢ်ဒိဉ်စိၤပၤဟဲလီၤ ဟးလၢ သူမ့ဲ ထဉ်ဒီး နၢ်ဟူဘဉ်ဝဲလၢ ဖိသဉ်တဂၤအိဉ်ဖျဉ်ထိဉ်တ ဘျိ၎ဃိအမိ၊်သံ,အပၢ်သါကလၢၤဟ်သံအီၤဒီးအဖုကွၢ်က့ၤအီၤနး နးဖ့ဉ်ဖ့ဉ်အိဉ်တဂၤ ဒီးဃ့ထိဉ်ဝဲလၢ ကဟဲဒုးနဲဉ်အီၤဒီးထံဉ်ဝဲဝံၤအ လိ၊်ခံ အသးမၢနၢ်ဆိဉ်ခံအီၤလၢ ကဟံးကွၢ်ဝဲအယိ မၢဝဲဖုဘဲနၢ် ကျိ,ဉ်လဲၤဟံးဝဲဒဉ်နှ၎်လီၤ. လဲၤဟံးဝဲအခ်ိ၎်ထံး ဘဉ်တၢ်ကွၢ်ထွဲအီၤ လၢ တၢ်ဆါဟဲဉ်ကသံဉ်သရၢ်မဉ်မိဉ်ဘဲနှ၎်ဖမ့ၢ်ယူၢ်ဒီးလၢ ခံမ့ၢ်လၢ ပှၤကွၢ်ထွဲအီၤတအိဉ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးအယိ တၢဉ်ပိဉ်သကိးတၢ်ဂ့ၢ် အံၤဒီး သရၢ်မဉ်စံဉ်စံဉ်ဟံးကွၢ်က့ၤဖိသဉ်အံၤစးထိဉ်လၢ အသးနံဉ် လါအိဉ်ယၢ်လါဒီးတူၤလၢ ခဲကနံဉ်အံၤနှ၎်လီၤ. မ့ၢ်ဖိသဉ်လၢ အနၢ် လီၤ, မၤလိမၤဒီးတၢ်သးစဲဒိဉ်မးဒီး တဘျိအဝဲလဲၤကွၢ်စ့ၢ်ကိုးပှၤ ဆူးပှၤဆါလၢ ကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဒဲကဝိၤပူၤနှ၎်လီၤ.

တဘျိဖမူခ်ိဉ်စူၤ,ထံဒ်ဉ်ဒီးဃ်ဉ်လ်ာ်ကျိဒ်ဉ်လိၤမးအ ဆၢကတိ၊် အဝဲအဝၤတဂၤ ဒ်တၢ်ဟ့ဉ်မူဟ့ဉ်ဒါဒီးတၢ်နဲဉ်လီၤအ သိး စးထိဉ်ဟးဖဲသိဉ်လဲးထဉ်ဒီး တရူးဖိလၢ ကံ၊်မဲ အမံၤလၢ စံၤ ဘူတဂၤအချံဒ်သိးကလဲၤဆ့ၢ လံာ်ဆူဖုလၢ၎်စ့အအိဉ်လၢ ဖးလ၎် ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲဟဲထိဉ်တၢ်လိ၊်နှ၎်လီၤ.ဖဲလဲၤဝဲလၢ ကျဲအဆၢကတိ၊် ချံတဘ့ဉ်ဘဉ်ထံးဒီးလၢ၎်ဒီးအဝဲဖျိုးလီၤတဲာ်လၢ ထံကျါ,ဖိဉ်နၢ် ကိဉ်ဒၢ တဖျၢ်ဂ့ဉ်ကျဲးစၢးထုးထူဉ်ဖျဲးထိဉ်က့ၤအသးဘဉ်ဆဉ် လဲၤဝဲတူၤလၢ ဟဲဒိတၢ်တဖျၢ်ဒီး အဝဲအကိဉ်ဒၢ ဖျိုးကွံာ်တပူၤ,အ ကစၢ်ဖျိုးကွံာ်တပူၤဒီးလိၤမၢ်ဖးထိဝဲတူၤမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤလၢ တၢ် တထံဉ်နၢ်က့ၤလၢ အစိဉ်နိတဘျိဘဉ်နှ၎်လီၤ. ဖဲနှ၎်အခါ အဝဲလဲၤ ကွၢ်ထွဲဝဲတၢ်သးခုကစိဉ်ဘီဒၢဉ်လၢ မ့ၢ်ယူၢ် လၢ ပှၤဘဉ်မူဘဉ်ဒါအ ခ်ိဉ် မ့ၢ်စ့ၢ်ကိုးဝဲဖုဘဲနၢ်ကျိ,ဉ်ဒီး ဖံဘဲနၢ်ကျိ,ဉ် (တဘျိအခါ ကိ၊်ခ်ိဉ် ဘးအူကွံ့အမၢၤ)သ့ဉ်တဖဉ်နှ၎်လီၤ.အဝဲမၤစၢၤဝဲဖံဖု,မၤစၢၤစ့ၢ်ကိုး ဘီဒၢဉ်ဖိဒီးတၢ်အိဉ်ဖ့ဉ်လၢ တၢ်သူ၎ဝံဉ်သးဆၢ ဒီးတၢ်အိဉ်ဖ့ဉ်တၢ် ဖံးတၢ်မၤတဖဉ်နှ၎်လီၤ. တယံ၊်ဘဉ် ဖံဘဲနၢ်ကျိ,ဉ်တဂၤစူးကွံာ်အ သးသမူလၢ သးပ့ၢ်ဒီးပိာ်မဉ်ဒၢ လိ၊်တၢ်ဆါအယိနှ၎်လီၤ. အဝဲစ့ၢ် ကိုးလဲၤအိဉ်ဒီးအဖိခ္ဆါလၢ ကံ၊်မဲတကပၤ,လဲၤအိဉ်စ့ၢ်ကိုးလၢ ဘိ ကိုးတကပၤတတဲာ်တတိၤဒီး လၢ ခံဟဲက့ၤလီၤအိဉ်က့ၤမ့ၢ်ယူၢ်ဒီး လၢ တၢ်တိစၢၤမၤစၢၤ, အံးထွဲကွၢ်ထွဲလာ်သးဒီး ပှၤအါဂၤအတၢ် သုးတၢ်ကျဲၤအယိ,အဝဲဒီးတ့ဒီးဖျိက့ၤအသးဒီးဖုဘဲနၢ်ကျိ,ဉ်နှ၎် လီၤ. ထိဉ်ပ့ၢ်တယံ၊်ဘဉ်ဒီး ဖုဘဲနၢ်ကျိ,ဉ်စူးကွံာ်စ့ၢ်ကိုးအသးသ မူဒီး အဝဲကွၢ်ထွဲကဒါက့ၤဖုဘဲနၢ်ကျိ,ဉ်အဖိလုၢ်ဖိလၢ အဂံ၊်စ၊်တ ဂၤ တယံ၊်ဘဉ်ဒီး အသးသမူဟးထိဉ်ကွံာ်စ့ၢ်ကိုးနှ၎်လီၤ.

ပှၤခဲလၢာ်လဲၤပူၤအီၤအယိ အဝဲဟးအိဉ်ဒီးအဖိလၢ အံၤ တဘျိလၢ နှ၎်တဘျိဒီး ဖဲ၁၉၉၅နံ၎်နှ၎် က့ၤဒီးလဲအိဉ်ကဒီးဟ်ဉ်ဖဲ မ့ၢ်ယူၢ်ဒီး မၤစၢၤက့ၤတၢ်လၢ မ့ၢ်ယူၢ်ဘျၢ ထံခရံာ်ဖိတၢ်အိဉ်ဖ့ဉ်ပူၤ

လၢတၢ်အိုၣ်ဖြၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤအါမံၤဝံၤ ဖဲ၂၀၀၈နံၣ်အပူၤနၣ် အဝ်အမဲာ်ချံတခီတထံၣ်လၢၤတၢ်ဒီး လဲၤဒီးကွၢ်ဝ်လၢမဲၢ်ဟိၣ်စိၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်ဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်လၢစဲၤခံဒီးတၢ်အၢၣ်ထိၣ်တိၣ်တလၢလံအယိ မၤက့ၤဝဲတနၢ်လၢၤဘၣ်အမဲာ်ညါ ခဲအံၤ အမဲာ်ချံခံခီလၢာ်တထံၣ် လၢၤတၢ်ဒီးအိုၣ်ဝဲဖဲမ့ၢ်ယူၢ်,ဘါပြၢ် ဖဲတယံၤတဘူးဒီးမ့ၢ်ယူၢ်ဘျၢ် ထံခရံၣ်ဖိတၢ်ဘါယွၤသရိၣ်အကပိာ်ကပၤနၣ်လီၤ.အမဲာ်ချံမ့ၢ်တ ထံၣ်လၢၤတၢ်ဘၣ်ဆၣ် မၤစၢၤဒံးတၢ်အိုၣ်ဖြၣ်အတၢ်မၤ လၢအသ နၢ်ဒၣ်ဝဲဒ်အမၤဝဲသ့အသိးနၣ်လီၤ. အိုၣ်ဝဲဒၣ်ဒီးအဖိမှၣ်အဒိၣ်ကိ ကိၣ်ဖိလၢအသးနံၣ်အိုၣ်ဃုဆံဘျၣ်တဂၤဒီး အဖိမှၣ်သဒါ(ဖိလ့ၢ်) ရးခ့ၣ်နံၣ်ဒီး မ့မ့ၢ်အနိ့ၢ်ကစ်ဒၣ်ဝဲအဖိသဒါတခီ အိုၣ်ဝဲဒၣ်လၢခ့ၣ် ဘူၣ်ရံၣ်လၢတၢ်လ့ၢ်အိုၣ်သးသမ့အဂိၢ်နၣ်လီၤ.အဝဲမ့ၢ်တထံၣ်တၢ်, လဲၤက့ၤဒီးဖံးမၤတၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်မ့ၢ်တသ့ဘၣ်ဆၣ် သးတကလ့ၣ် လၢအဲၣ်အပ့ၤကလ့ၣ်,အဲၣ်တၢ်ပၢၢ်ဆၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီးတၢ်သးခ့ ကစိၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤနၣ် အိုၣ်ဂၢၢ်ကျၢၤလၢအပူၤဒီး တသးပ့ၤ နိၣ်ထၢ နၣ်ပ့ၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤအဂ့ၢ်လၢအတၢ်ထုကဖၣ်အပူၤနိတ ဘျိဘၣ်နၣ် အနိ့ၢ်ကစ်ဒၣ်ဝဲတဲဖျါထိၣ်ဝဲ ပ့ၤဒီးမဲာ်လၢအပ့ၤဝဲဒီး တၢ်နံၤကမ့ံနၣ်လီၤ.အဝဲစံးဝဲလၢမ်ကညိပိာ်မှၣ်ကရၢဒီးပ့ၤဖးဘၣ် လံာ်ဖိအံၤကိးဂၤ ကအိုၣ်ဆူၣ်သးဖ့ံဒီး ဘၣ်ဆိၣ်ဂ့ၤဆိၣ်ဝါလၢက စ်ယွၤထိဘိနၣ်တက့ၢ်.

နၢ်ရှျိဖိၤ
(တၢ်နးတၢ်ဖ့ၣ်အဖိကဘိၣ်လၢအဂ့ၣ်ကျဲးစား သလၣ်ထိၣ်အသးလၢတၢ်လိၢ်ထိၣ်ထိ)

နၢ်ရှျိဖိၤ မ့ၢ်ဝဲနၢ်ခ့ၤန့ဉ့ၤဒီးမၢအိုၣ်မ့ံးစိအဖိမှၣ်နၣ်လီၤ. အိုၣ်ဖျၣ်ထိၣ်ဝဲဖဲလၢဒ်ၣ်စဲဘၢၢ်ၣ်၂၃သီ,၁၉၈၂နံၣ်,လၢသုးက့(၆), ဒူပျၣ်ယၣ်ကိၢ်ရ့ၣ်,လ့ၤယံလၢ(တပြိုး)သဝိနၣ်လီၤ. အဝဲအိုၣ်ဒီးအ ဝ်ၢ်မှၣ်တဂၤဝ်ၢ်ခ့ါတဂၤဒီးအဝဲမ့ၢ်ပ့ၤအသဒါလၢဒီပ့ၢ်ဝ်ၢ်အကျါနၣ် လီၤ. အဝဲမ့ၢ်ကညိကလ့ၣ်,ဘူးဒးတဂၤနၣ်လီၤ.အဝဲဒိၣ်ထိၣ်ဝဲလၢ တၢ်ဖ့ၣ်တၢ်ယၣ်အပူၤဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်ပ့ၤလၢအကျဲးစားတၢ်အဂ့ၤက တၢ်ဒီး ဖျိုးစိလၢတၢ်မၤလိမၤဒီးဒီးတၢ်အိုၣ်မူအတၢ်လဲၤခီဖျိအပူၤ နၣ်လီၤ. အိုၣ်ဒီးခိၣ်နူၣ်လၢအတိ့ၢ်နၢ့ၢ်တိ့ၢ်ဃါတၢ်ဒီး သးလၢအမၤ နိၣ်တၢ်ဂ့ၤမးနၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပ့ၤလၢအအဲၣ်ဖးလံာ်ဖးလ့ၢ်,ကွဲးလံာ်ကွဲး လ့ၢ်,အဲၣ်ပာ်ဖျါကညိလ့ၢ်လ့ၢ်ထူသနူ,အဲၣ်တၢ်လိာ်ခိၣ်လိာ်ကွဲ လီၤ. မ့ၢ်ပ့ၤလၢအိုၣ်ဒီးတၢ်ပာ်ကဲသူၣ်က့သးပ့ၢ်,သ့ရ့ဒီးဖိဒံဖိသၣ်, ပာ်ဒိၣ်တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါဒီး အိုၣ်ဒီးလ့ၢ်လ့ၢ်သကဲးပတ်လၢအဂ့ၤနၣ် လီၤ.

လ့ၤယံလၤသဝိလၢအဒိၣ်ထိၣ်ဝဲလၢအပူၤနၣ် ဟံၣ်နိၣ်ဂံၢ် ခဲလၢာ်အိုၣ်(၆၀)အကပိာ်ကပၤဒီးဟံၣ်ဒ့ၣ်ယီထၢခဲလၢာ်ဃၣ်ဃၣ် မ့ၢ်ဝဲခရံၣ်ဖိဟံၣ်ဒ့ၣ်ယီထၢဒီး ထဲအဝဲသ့ၣ်အဟံၣ်ဖိယီဖိတဒ့ၣ်ဒိၤ မ့ၢ်ဝဲပ့ၤစူၢ်နာ်ဘူးဒးနၣ်လီၤ. တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါမ့ၢ်တဒံးသိးလိာ်သး ဘၣ်ဆၣ် တမ့ၢ်တၢ်ကိတၢ်ခဲဒီးတၢ်တံာ်တာ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဂိၢ်နိ တမံၤဘၣ်.သဝိဖိသ့ၣ်တဖၣ်တိစၢၤမၤစၢၤလိာ်အသးဒီးရ့လိာ်ဘၣ် ထွဲလိာ်အသးလၢတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံဒီးတၢ်ဃူတၢ်ဖိးအပူၤနၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အသဝိတၢ်ဘါယွၤကျိနၣ် ဘၣ်တၢ်သူၣ်ထိၣ်အိၤလၢသ့ၣ် အခိၣ်ဖးထိဒီး အဖိလာ်တကထြၢနၣ် ဘၣ်တၢ်ဒ့ၣ်အိၤလၢဖုဒါဒီး သိၣ်လိတၢ်လၢအပူၤ ဒ်ဒူသဝိတိၤဖုၣ်ကျိနၣ်လီၤ.

ဖဲအဝဲအသးအိုၣ်လ့ၢ်နၣ်အဆၢကတိ့ၢ် အိုၣ်ဒီးတၢ်လဲၤ

ခိုဖျိုလာ မဟုန်းမဟယ်ကြီ အီးဒီးသးပ့၊နိုင်ဝဲတသ့ဘာ့တခါနှုန်လီး။မ့ၢ်တၢ်ဆၢကတိၢ်ဖဲလါဒံဉ်စဲဘၢ်ဉ်ဒီးပှၢ်မၤခရံာ်အိုဉ်ဖျၢ်အဆၢကတိၢ်နှုန်လီး။ လၢတၢ်ကမၤလၢကပိၢ်ခရံာ်အိုဉ်ဖျၢ်အဂီ သဝီဖိတဖဉ်ကတဲာ်ကတီၤဃာ်တၢ်အိုဉ်တၢ်အီ,တၢ်လိာ်ကွဲပြၢ ဖျၢဉ်ပှၢ်ပှဲၤဒီးတၢ်သူဉ်ဖ့ၣ် သးညီအဆၢကတိၢ်,အဝဲမံဘာ်အသးလၢ အဟံာ်ပူၤမှာ်မှာ်နှုန်လီး။ တတီၤဒိုဉ်ဒိုဉ်ဒီးမၤအသးဒ်အဟံာ်နှုန်သရူၤအသးဒိတဖျၢ်အယိ အဝဲဖုးဘာ်အသးလၢတသ့ဉ်ညါန်ၢ်ပၢၢ်တၢ်နိုတမံၤဘာ်နှုန်လီး။အမိၢ် မ့တမ့ၢ် အပၢ်တဂၤဂၤ(တနိုဉ်ဝဲလီၤတံၢ်)စိာ်ထိုဉ်အီၤဒီးစံာ်လီၤလၢ ဒၢးဖိလာ်နှုန်လီး။ဒ်အမ့ၢ်ဖိသဉ်တဂၤအသိးထံာ်ဝဲပှၤရဲၤရိၤဃ့ၢ်ထိၤယ့ၢ်လီၤဒီး တၢ်သထြုးသထြိဘာ်ဆာ် မ့ၢ်တၢ်မနုၤမနုၤမၤအသးနှုန် တသ့ဉ်ညါဝဲနိုတမံၤဘာ်. လၢခံဘာ်သ့ဉ်ညါဝဲလၢ ဒူသဝီပှၤခိးကျဲတဂၤ ဟဲဟ့ဉ်တၢ်ကစိာ်လၢဒုဉ်ဒါဟဲလီၤလၢ အဝဲသ့ဉ်အိုဉ်တၢ်လိၢ်ဒူသဝီအယိ,ဒူဖိသဝီဖိခဲလၢာ်ဘာ်ယ့ၢ်ထိုဉ်ကွံာ်ဝဲနှုန်လီး။ ပှၤလိာ်ကွဲဖိမ့ၢ်ဂ့ၤ,ပှၤကွၢ်တၢ်ဖိမ့ၢ်ဂ့ၤယ့ၢ်ထိယ့ၢ်လီၤအယိ ဟံာ်ဒိတဖျၢ်ဟူးဝးဝဲ ခိဖျိဟံာ်တဖဉ်ဘာ်တၢ်သူဉ်ထိုဉ်ဒဉ်အီၤလၢဝဉ်အယိနှုန်လီး။ ဒူဖိသဝီဖိသ့ဉ်တဖဉ် ညိနှ်ၢ်သူဉ်ဒဉ်အဟံာ်လၢဝဉ်ဒီး တသူဉ်ဝဲလၢသ့ဉ်ဘာ်ဘာ်နှုန် မ့ၢ်လၢ ဒုဉ်ဒါမ့ၢ်ဟဲထိုဉ်တဘျီလၢ်လၢ် ဒ္ဓဉ်အူကွံာ်ဟံာ်သ့ဉ်တဖဉ်အယိနှုန်လီး။ တၢ်အိုဉ်တၢ်အီလၢ တၢ်ကတိၤဃာ်အီၤလၢ တၢ်မၤလၢကပိၢ်ခရံာ်အိုဉ်ဖျၢ်အဂီ သ့ဉ်တဖဉ်ခဲလၢာ်ဘာ်တၢ်ဟ်တ့ၢ်ကွံာ်အီၤဒီးယ့ၢ်ရူသူဉ်ဆူပ့ၢ်ပူၤတၢ်ခဲခိုဉ်ခဲကျၢ်နှုန်လီး။

လၢခံတဘျီမ့ၢ်ဖဲ(၁၉၉၀)နံ့ဉ်,တၢ်စူၤခါအဆၢကတိၢ်ကညီသုးဖိလၢအဝံဒီးကျိတဂၤလဲၤဃီၤဝဲတဘျီဃီဆူအဝဲဟံာ်ဒီးဘာ်တဘာ်ကသ့ဉ်ဝံၤမ့ၢဖးဒိုဉ်လီး။ အဝဲတယးဝဲလၢသုးဖိအံၤ ကသ့ဉ်ညါလိာ်သးဒီးအဝဲအပၢ်နှုန်လီး။ သုးဖိအံၤ လဲၤတုၤတဘျီဃီထုးထိုဉ်ကိုဉ်ထၢဉ်ဝါဝါလၢ အဘိုဉ်ဃာ်မ့ၢ်ဃ့တဘိုဉ်ဒီး ဒီးလီၤဝဲထံလၢ အဟဲလီၤစီၤလၢ ဟံာ်ခိုဉ်ဒုးဒီး ကျဲာ်ကျိုဉ်ဃုာ်ဝဲဒီးအိုဉ်ဝဲဒ်နှုန်လီး။ သုးဖိအံၤဟးထိုဉ်တယံာ်ဘာ်ဒီးအဝဲသ့ဉ်ဘာ်စးထိုဉ်ယ့ၢ်ကဒီးအသိတဘျီနှုန်လီး။ တၢ်ယ့ၢ်ထိုဉ်အသိတဘျီအံၤ မ့ၢ်ဝဲကညီဖိဉ်စုကဝဲၤဒီးတလၢၤဖိဉ်စုကဝဲၤအတၢ်ဘာ်ဂံာ်ဂ့ၢ်ခးလိာ်အသးနှုန်လီး။ဆၢကတိၢ်ဖဲနှုန် ဘာ်လၢအပၢ်လဲၤတၢ်လၢမူဒါတၢ်ဖံးတၢ်မၤဒီးတအိုဉ်လၢ ဟံာ်ဘာ်. အိုဉ်ဒဉ်အဒိပ့ၢ်ဒိတဲၢ်, အမိၢ်ဒီးအဖါတံၢ်ဖိဉ်သဉ်ခ္ဓါပ့ၢ်တဂၤနှုန်လီး။ အဝဲသ့ဉ်ထိထိုဉ်လ့ဉ်, တိုဉ်ထိုဉ်သပၢၤနီုဉ်ဒိ,တၢ်ကူတၢ်ကၤတနီၤ စးထိုဉ်အတၢ်ယ့ၢ်တၢ်ဟးလၢ တၢ်စူၤတၢ်စိာ်အကျါဆူကွိုဉ်တဲာ်ကိၢ်ဆၢ တကပၤနှုန်လီး။ဘာ်လဲၤတၢ်ကိကိခဲခဲလၢ ကစၢ်ကျဲ,မူခိုဉ်စူၤကပံာ်ကျါ,တၢ်ခံးတၢ်နၤ မ့ဉ်အူဖဉ်ဆါတလၢ တပ့ၢ်ဒီးဘာ်ဟးကျိ ပျိုဆ့ဲ ပျိုကွံာ်သ့ဉ်ကၢ်လိၤ လၢကျဲသ့ဉ်တဖဉ် ပ့ၢ်ဒီးတၢ်ဘာ်ယိဉ်ဘာ်ဘိတဆိဘာ်တဆိ တူၤဆူကွိုဉ်တဲာ်ကိၢ်ပူၤနှုန်လီး။

ဒုဉ်ဒါထိုဉ်ဒုးတၢ်လၢ သုးက့(၆)ဟိုဉ်ကဝိၤ,သုးက့(၇)ဟိုဉ်ကဝိၤဒီးဒူဖိသဝီဖိ,ထံဖိကိၢ်ဖိတဖဉ်ယ့ၢ်မ့ံဟးဖျိုးတဆိဘာ်တဆိဒီးဟဲဟ်ဖ့ဉ်ထိုဉ်သးဖဲသုးက့(၆)ဟိုဉ်ကဝိၤဒီး ဖဲ၁၉၉၀နံ့ဉ်ကပိာ်ကပၤနှုန်,ဘာ်တၢ် ဒုးအိုဉ်ထိုဉ်ဘာ်ကီဘာ်ခဲဒဲကဝိၤလၢ ပ့ၢ်ယ့ၢ်မ့ံဟးဖျိုးတဖဉ်အဂိၢ် ဖဲစဉ်ချးဘူဉ်ရံာ်ကိၢ်ဆဉ်, ခဉ်ခ္ဓနှ်ဘူဉ်ရံာ်ကိၢ်ရ့ဉ်,ကိၢ်ကွိုဉ်တဲာ်အတ်ဘးခိ ကွိုဉ်တဲာ်–ကိၢ်ပယီၤကိၢ်ဆၢထံထုဉ်ဘိနှုန်လီး။ အဝဲမၤလိတၢ်ဖဲကညီသုးမ့ၢ်ဒိဉ်တၢ်လိၢ်ကဝိၤလၢတဘူးတယံၤဒီးထံထုဉ်ဘိသဝီအံၤတုၤအဖျိထိုဉ်ဝဲ(၆)တိၤနှုန်လီး။တုၤဃီၤဖဲ(၁၉၉၆)နံ့ဉ်နှုန် မ့ၢ်လၢ ဒုဉ်ဒါတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဒီးတၢ်ထိုဉ်ဒုးတၢ်လၢ ကိၢ်ဆၢ လိၢ်ကဝိၤဆူဉ်ထိုဉ်အါထိုဉ်ကွ့ၢ်ကွ့ၢ်အယိ အပၢ်ဆ့ၢ အိၤဆူ အဘူးအတၢ်လၢ ကွဉ်အ့ ဆ့ၢ်ကွ့ သ့ဉ်တဖဉ်အ အိုဉ်လၢ ကမၤလိတၢ်အဂိၢ်နှုန်လီး။ ဘာ်တၢ်ဆိတလဲက့ၤအမံၤဆူ အဂၤ,ဒ်သိးသုတကဲထိုဉ်တၢ်ကိတၢ်ခဲလၢ အဘူးအတံၢ်သ့ဉ်တဖဉ်အဂိၢ်တ့ၢ်နှုဉ်လီး။ဖဲ(၁၉၉၇)နံ့ဉ်ထိုဉ်အဆၢကတိၢ်,ခ့ဉ်အဲာ်ယ္ဉ်သုးက့(၆)ဝဲၤလိၢ်ခိုဉ်သ့ဉ်လီၤကွံာ်ဝဲဆူဒုဉ်ဒါအစုပူၤအယိ လိၢ်ကဝိၤထံဖိကိၢ်ဖိဒီးကညီသုးဟံာ်ဖိယီဖိတဖဉ်ယ့ၢ်ထိုဉ်ကွံာ်သုးလိၢ်သုးကျဲဆူကိၢ်ကွိုဉ်တဲာ်တကပၤခဲလၢာ်နှုဉ်လီး။ဖံလၢ အလဲၤအိုဉ်ဝဲလၢ အဟံာ်တဂၤနှုဉ် အဟံာ်သ့ဉ်လီၤအသးဘူးဒီးကျဲအယိ ဒုဉ်ဒါအသုးကျိုၤတဖဉ်, သုးအသိလ့ဉ်တဖဉ်, ကသ့ဉ်တဖဉ်လၢ အဟဲထိုဉ်ဝဲလၢ ကလဲၤဒုးခ့ဉ်အဲာ်ယ္ဉ်အဂိၢ်နှုဉ် ထံဉ်ဝဲပ့ၢ်မဲာ်ကိုးမ့ၢ်နံၤဒဲးနှုဉ်လီး။ အဝဲအတၢ်ဆဲးကျိုးထိုဉ်တဲာ်ဝဲဒီးအမိၢ်အပၢ်ဒီး အဝဲလဲၤအိုဉ်ကဒီးဝဲဆူအမ့ၢ်ဂၢ် လၢအမ့ၢ်အမိၢ်အပ့ၢ်မ့ဉ်တဂၤအအိုဉ်လၢ ကိုးကရုံးတကပၤအဟံာ်နှုဉ်လီး။ ဖဲနှုဉ်အဆၢကတိၢ်ဖါတံၢ်လၢ အဟံးမူ ဒါလၢ ခ့ဉ်အဲာ်ယ္ဉ်ဒ်ခိုဉ်နၢ်တဂၤအဖိမ့ဉ်တဂၤ, ဖိဒိုဉ်မ့ဉ်တဂၤ ဃုာ်ဒီးပိာ်ခ္ဓါသးစၢ်လၢ အဝဲအဒူအသဝီတဂၤ ဘာ်ဟးထိုဉ်ဝဲလၢ အခိုဉ် စးကွဉ်အ့ဆ့ၢ်ကွဲ့ဆူကိုးကရုံးလၢ အခိုဉ်နှုဉ်လီး။ ဖဲအဝဲသ့ဉ်လဲၤတၢ်လၢ ကျဲအဆၢကတိၢ် ဒုဉ်ဒါကဘီယူၤ ဒုးသုးတဖဉ်မ့ၢ်သိုဉ်ဒီး အဝဲသ့ဉ်ဘာ်စံာ်အိုဉ်ရူသူဉ်လၢ တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုးအပူၤထဲဖိဒ်ဖိသဉ်ဒီးသူဉ်ဘိုဉ်သးစၢ်တဖဉ်နှုဉ်ဒီး လၢခံကတၢ်အဝဲသ့ဉ်လဲၤတုၤဆူအမ့ၢ်ဂၢ်အဟံာ်နှုဉ်လီး။ တယံာ်ဘာ်ဒီး အမိၢ်အိုဉ်လၢ ကွိုဉ်တဲာ်ကိၢ်,ဆိတလဲပျိာ်လီၤကဒၢအသးဒီးဟဲက့ၤဃီၤအိုဉ်အဝဲသ့ဉ်ဒီးလဲၤဆၢ အဝဲသ့ဉ်ဆူအပၢ်အဘူးအတံၢ်သ့ဉ်တဖဉ်အအိုဉ် လၢတလၢၤကိၢ်စဲာ်အပူၤနှုဉ်လီး။ ဖဲအဝဲမၤလိတၢ်လၢ တလၢၤကိၢ်စဲာ်ပူၤအဆၢကတိၢ် ဘာ်တၢ်ဃုထၢထိုဉ်အိၤဒ်ခၢဉ်စးလၢ တလၢၤကိၢ်စဲာ်, ပိာ်မ့ဉ်ဖျၢ်ပှၢ်ကရူ လၢကလဲၤပြၢတၢ်လၢ ခ္ဓီကိၢ်စဲာ်,ဟါခါဝ့ၢ်စ့ၢ်ကိုးနှုဉ်လီး။ ဖဲ၁၉၉၉နံ့ဉ်,အဝဲဒီးစဲးအတိၤတဆံတၢ်ဒီးစဲးဝံၤနှုဉ် ခိဖျိလၢ အဘူးအတံၢ်ဒီးတံၤသကိုးသ့ဉ်တဖဉ်အတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤအယိ အဝဲဒီးအမိၢ် လဲၤထိုဉ်တူၤဝဲဆူအပၢ်အိုဉ်တၢ်လိၢ်ပှၢ်ဒူသဝီတဖျၢ်ဉ် လၢကိၢ်ကွိုဉ်တဲာ်အပူၤနှုဉ်လီး။ဖဲအဝဲဒီးအမိၢ်လဲၤတၢ်လၢ ကျဲဒီးမ့ၢ်ဟါနှ့ၢ်အီၤအယိ လဲၤအိုဉ်ကဒုလၢ ဟံာ်တဖျၢ်ဉ်အကတိၢ် ဟံာ်ခိုဉ်မ့ဉ်တဂၤအဟၢ ဖၢ တမ့ာ်,ဟၢ ဖၢ ဟးဂိၤဒီးတၢ်ကိၢ်ထိုဉ်အယိ အဝဲအမိၢ်လၢ တမ့ၢ်ကသံာ်သရ၊ဉ်မ့ဉ်ဘာ်ဆဉ် တၢ်လဲၤခိဖျိထံဉ်ဘာ်အိုဉ်တဆံးတက့ၢ်အယိ ဆဲးနှ့ၢ်ဝဲပ့ၢ်ဆါအံၤကသံာ်အဖၢမ့ၢ် ပယီၤသုးဟဲထိုဉ်လၢ ဟံာ်ပူၤအယိ ပ့ၢ်ဆါမ့ၢ်ဂ့ၤ,ကသံာ်သရ၊ဉ်မ့ဉ်မ့ၢ်ဂ့ၤ နှာ်လီၤဆူဒၢးဖိပူၤဒီးအိုဉ်ရူသူဉ်လၢ ချိုဉ်ထူပူၤနှုဉ်လီး။လၢခံဒီး သးစၢ်လၢ အသးနံ့ဉ်ဘာ်ဃုာ်ဒီးအီၤလၢ အသဝီတဂၤတိစၢၤမၤစၢၤအဝဲသ့ဉ်ဒီးဆ့ၢ် အီၤလၢ ခိကျဲတဆိဘာ်တဆိတူၤဆူအပၢ်အိုဉ်တၢ်လိၢ်နှုဉ်လီး။ဖဲအဟးလၢ ကျဲအကတိၢ် အမိၢ်တဂၤအခိုဉ်ဖံးထိုဉ်တဲာ်ကွံာ်ဝဲအယိ အဝဲဒုးဒီးက့ၤအမိၢ်လၢ အ

ဝ်အခိုဉ်ဖံးနှုၚ် ဖဲအနိုၚ်ကစ်ၚ်ဒဉ်ဝ်ဟးဝ်လၢအခိုဉ်ညါသးဒိး ဟှဉ်အိၤလၢတၢ်ခိုဉ်ညါသးကိၢ်သွး,တၢ်ခိုဉ်ညါသးဆါဒိဉ်မးနှုၚ်လီၤ. အဝ်လဲၤတုၤလၢအပၢ်အိုဉ်တၢ်လိၢ်တယ်ဉ်ဒံးဘဉ်ဒိးသုးလိၢ်သုးကျဲဆူကျိုဉ်တဲဉ်ကိၢ်,လၢၢ်ဟှ,ကိၢ်ရှ,နိုဉ်ဖိဘဉ်ကိဘဉ်ခဲဒဲကဝိၤနှုၚ်လီၤ. အပၢ်အိုဉ်တၢ်လိၢ်ဒိးဆူဘဉ်ကိဘဉ်ခဲဒဲကဝိၤနှုၚ် ဘဉ်လဲၤတၢ်လၢအခိုဉ်တံဉ်တဉ်ဝ်ခံသိကျဲနှုၚ်လီၤ.

ဖဲအဝ်အိုဉ်ဖဲနိုဉ်ဖိဒဲကဝိၤအဆၢကတိၢ် မၤလိဝ်တၢ်ကတိၤအဲကလံးတၢ်မၤလိ တကတိၢ်ဃိမၤစၢၤဝ်ဒဲကဝိၤဒိးမ့ၢ်ဝ်ဒဲကဝိၤကမံးတံဉ်တဂၤလၢအမူအဒါမ့ၢ်ဝ်–ဒဲကဝိၤနဲဉ်ရှဉ်သယဲၤနှုၚ်လီၤ.ဖဲနှုၚ်အဆၢကတိၢ် အသးနံဉ်အိုဉ်ဒံးဒဉ်ထဲ(၁၇)နံဉ်အဃိ အတၢ်လဲၤခိဖျိလၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤစှၤဒံးဒိး မၤစၢၤတၢ်ဒိဉ်ဒိဉ်မုၢ်မုၢ်တသ့ဒံးဘဉ်နှုၚ်လီၤ.မၤစၢၤဒဉ်တၢ်ဒ်အမ့ၢ် ထၢဝ်ဘဉ်ကိဘဉ်ခဲဟဲတုၤသိတဖဉ်အစရိ,ပှၤအိုဉ်ဖျုဉ်သိစရိ,ပှၤသံစရိသ့ဉ်တဖဉ်နှုၚ်လီၤ. ဖဲ ၁.နၢ၂၀၀၀နံဉ်အဆၢကတိၢ် ဘဉ်တၢ်ဆှၢထိဉ်အိၤဒ်ပိဉ်မုဉ်ခၢဉ်စးဆူကညီပိဉ်မုဉ်ကရၢဝ်ၤဒၢးလၢကျိုဉ်တဲဉ်–ကိၢ်ပယိၤကိၢ်ဆၢ,မဲၢ်ဆိးဝ့ၢ်နှုၚ်လီၤ.ဖဲအဝ်အိုဉ်ဝ်ဖဲနှုၚ်အဆၢကတိၢ် ဒိးနှ့ၢ်ဘဉ်ဝ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယဉ်လၢမၤလိဝ်တၢ်ဒုးသ့ထိဉ်ဘဉ်ထိဉ်အတၢ်မၤလိ,ခိဉ်နၢ်တၢ်မၤလိ,တၢ်အိုဉ်ဆူဉ်အိုဉ်ချုအတၢ်မၤလိဒိး မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးဝ်ပှၤဟှဉ်တၢ်သိဉ်လိတဂၤလၢထိဉ်မၤလိနှ့ၢ်တၢ်မၤလိတဖဉ်ဝ်ၤ ကှၤဟှဉ်လိၤသိဉ်လိကှၤဝ်ဆူဒဲကဝိၤတဘှဉ်ဘဉ်တဘှဉ်ပိဉ်မုဉ်သ့ဉ်တဖဉ်အအိုဉ်နှုၚ်လီၤ. အဝ်မၤလိနှ့ၢ်တၢ်နှဉ်နှ့ၢ်လိၤသး,တၢ်သ့အိုဉ်ဆၢထၢဉ်လၢတၢ်ကိတၢ်ခဲကတိၢ်,တၢ်သ့တူၢ်ဒိးတြိုဆၢတၢ်ကိတၢ်ခဲတဖဉ်အမဲ်ညါ မၤလိဃုသ့ဉ်ညါဘဉ်စ့ၢ်ကိးဝ်တၢ်သ့တၢ်ဘဉ်လၢအမ့ၢ်တၢ်ဒိခိဉ်ဖ္ဟုထၢဉ်,တၢ်ဒါလံဉ်ရဲဉ်လံဉ်သ့ဉ်တဖဉ်နှုၚ်လီၤ.အဝ်စံးဘျုးဘဉ်ဝ်ကညီပိဉ်မုဉ်ကရၢ လၢ မၤစၢၤအိၤ,ဒ်သိးကဒိးနှ့ၢ်ဘဉ်တၢ်သ့တၢ်ဘဉ်သ့ဉ်တဖဉ်အံၤအယိနှုၚ်လီၤ.

ဖဲ၂၀၁၂နံဉ်နှုၚ် အဝ်တိဉ်ထိဉ်ဝ်ပှၤဟးဟံးတၢ်ကစိဉ်အတၢ်မၤလၢအှၢ်ယဉ်ဝတံဉ်တၢ်ကစိဉ်ဝ်ၤလိၢ်ဒိး ဘဉ်တၢ်ဃုထၢထိဉ်အိၤအယိ,အဝ်ကဲထိဉ်ဘဉ်ဝ်ပှၤဟံးတၢ်ကစိဉ်ညါစၢ်စၢ်ဖိတဂၤလၢတလီၤနဉ်ဘဉ်နှုၚ်လီၤ.ဖဲအဝ်မၤတၢ်ဖဲနှုၚ်အဆၢကတိၢ်,ခိဉ်နၢ်ဒိးပှၤမၤသကိးတၢ်ခဲလၢၢ် တိစၢၤမၤစၢၤဟှဉ်ဂံၢ်ဟှဉ်ဘါအိၤအါမးအယိ,အဝ်စံးဘျုးဘဉ်စ့ၢ်ကိးအှၢ်ယဉ်ဝတံၢ်တၢ်ကစိဉ်ဝ်ၤလိၢ်လၢ ဃုထၢတူၢ်လိဉ်အိၤဒိးဟှဉ်မူဟှဉ်ဒါအိၤတၢ်မၤလၢအဒိဉ်ဝ်အယိနှုၚ်လီၤ.၂၀၀၈နံဉ်ဝံၤအလိၢ်ခံ,အဝ်သုးလိၢ်သုးကျဲဒိးအမိၢ်အပၢ်ဆူကိၢ်အိးစထြုလယဉ်,မဲလ်ဘိဝ့ၢ်ဒိးအိုဉ်ဆိးဝ်ဒဉ်ဖဲနှုၚ်နှုၚ်လီၤ. ဖဲအဝ်လဲၤတုၤဝ်ဖဲနှုၚ်အဆၢကတိၢ် ထိဉ်ဝ်ကျိုဒိးဟံးလိၢ်ဝ်ပဒိဉ်အစ့လၢအမ့ၢ်ဝ်ကျိုဖိမၤလိတၢ်တဖဉ်အဂိၢ်ဒိးထိဉ်ဝ်ဖ္ဟဉ်စိမိၤနှုၚ်လီၤ. ဖဲ၂၀၁၂နံဉ်နှုၚ် အဝ်ဒိးနှ့ၢ်အဝ်ဖျိထိဉ်ဝ်ဖ္ဟဉ်စိမိၤ,ဒိးနှ့ၢ်ဘဉ်ဝ်ဒံဉ်ကရုံဉ်လၢအမ့ၢ်ဝ်–(Bachelor of Journalism) ဖဲ(Latobe University) နှုၚ်လီၤ. အဝ်အဟံဉ်ဒိးကျိုနှုၚ် နမ့ၢ်လဲၤတၢ်လၢ နနိ်ၢ်ကစ်ၚ်ဒဉ်ဝ်အသိလ့ဉ်ဒိး ကတံဉ်တဉ်ဒဉ်ထဲ(၂၀)မံးနံးဇီၤဘဉ်ဆဉ် မ့ၢ်လၢ အနိ်ၢ်ကစ်ၚ်ဒဉ်ဝ်တပ္ၢၤဒံးသိလ့ဉ်ဒိးအသိလ့ဉ်တအိုဉ်ဒံးဘဉ်အယိ အဝ်ဘဉ်လဲၤတၢ်လၢသိလ့ဉ် Bus တတီၤ, လ့ဉ်မ့ဉ်အူတတီၤဒိး Tram တတီၤလၢအယံဉ်ဝ် လဲၤတၢ်ခံနှဉ်ရံဉ်,ဟဲကှၤတၢ်ခံနှဉ်ရံဉ်,ခဲလၢၢ်(၄)နှဉ်ရံဉ်လၢသိလ့ဉ်အပူၤလၢ တနံၤအဂိၢ်နှုၚ်လီၤ.အဝ်ဟံးနှ့ၢ်ဝ်တၢ်ဖးလံဉ်အဆၢ ကတိၢ်လၢ အလဲၤတၢ်ဒိးအိုဉ်လၢ သိလ့ဉ်အပူၤအံၤလၢ တနံဉ်လ့ၢ်နှဉ်ရံဉ်ဒိး မၤလိဒဉ်တၢ်တနံၤဘဉ်တနံၤ ကိးနံၤဒဲးနှုၚ်လီၤ. ဖဲအဝ်ချုးဝ်အဆၢ ကတိၢ် ကျိုးထံဝ်လံဉ်လၢ အမ့ၢ်ကညီ–အဲကလံး–ပယိၤကျိဉ်ဒိး တၢ်ဆၢ ကတိၢ်ကလိလၢ အဂိၢ်တအိုဉ်ဒိး ပှဲၤဝ်ထိဘိအဃိ လိၤဂ်ဘဉ်အိၤဒ်ဖ္ဟဉ်စိမိၤကျိုဖိအတၢ်အိုဉ်မူနှုၚ် တမ့ၢ်တၢ်ယံဉ်လၢ အဂိၢ်ဘဉ်ဒိးဝ်ၤကှၤဝ်ဒဉ်ချုချုနှုၚ်လီၤ. မ့ၢ်လၢ အဝ်ဟှဉ်တၢ်ဆၢ ကတိၢ်လၢ တၢ်ဂုၤတၢ်ဟးတချုးအါအါဘဉ်အယိ အတံၤအသကိးတအိုဉ်ဝ်အါကဲဉ်ဆိးစ့ၢ်ကိးဘဉ်နှုၚ်လီၤ.အဝ်အိုဉ်ကျိုဝ်ၤဒိးတဟံးလၢၤပဒိဉ်အတၢ်ဆိဉ်ထွဲမၤစၢၤဒိးအဝ်ကွဲးကျိုးထံလံဉ်,ကတိၤကျိုးထံတၢ်ဒိးဃုတၢ်မၤလၢ အသိဒ်သိးကမၤနှ့ၢ်ကျိဉ်စ့ဒိးမၤလိကဒိး(ပိညါမံၤလၤသ္ဝါ)ဖ္ဟဉ်စိမိၤပတိၢ်ထိအသိတပတိၢ်အဂိၢ်နှုၚ်လီၤ.

လၢတၢ်ဝ်ဂ့ၤကလၤဂ့ၤအပူၤ,အဝ်နှဉ်လီၤမၤလိဘဉ်တၢ်လၢ(Monash University)လၢ အမ့ၢ်ဝ်(Master of Management) နှုၚ်လီၤ. ဖဲအဝ်မၤလိတၢ်အခိုဉ်ထံးတနံဉ်အကတိၢ် အဝ်နှ့ၢ်ဘဉ်စ့ၢ်ကိးတၢ်မၤလၢ(Australian Broadcasting Corporation – ABC Radio Australian)ပယိၤတၢ်ကစိဉ်ဝ်ၤလိၢ်နှုၚ်လီၤ. အဝ်မၤတၢ်တခိခိ,မၤလိတၢ်တခိခိအယိ လၢခံကတၢ်ၢ်ဟးထိဉ်ဝ်လၢ တၢ်မၤအပူၤနှုၚ်လီၤ. တနံဉ်ပူၤကွံဉ်ဝ်ၤအလိၢ်ခံ ပဒိဉ်မၤစှၤလိၤတၢ်မၤစၢၤအယိ,(ABC)ပှၤမၤတၢ်ဖိတဖဉ်အတၢ်ဘူးတၢ်လဲစှၤလိၤဒိးတၢ်မၤစှၤလိၤစ့ၢ်ကိးပှၤမၤတၢ်ဖိအယိ,အဝ်တမၤလၢၤတၢ်ဘဉ်ဒိးဖံးမၤကှၤဒဉ်တၢ်ကျိုးထံတၢ်အတၢ်မၤနှုၚ်လီၤ.ဘဉ်ဆဉ် တယံဉ်ဘဉ်အဝ်နှဉ်လိၤကဒိးတၢ်မၤလၢ တၢ်ကစိဉ်ဝ်ၤလိၢ်အဒိဉ်ကတၢ်ၢ်လၢ အိးစထြုလယဉ်တခါလၢ အမ့ၢ်,(SBC)ပယိၤသနၢ်ဉ်တကပၤ ဒ်ပှၤဟံးတၢ်ကစိဉ်ဒိးခိဖးပှၤရၤလိၤတၢ်ကစိဉ်တဂၤနှုၚ်လီၤ.အဝ်မၤတၢ်လၢ(SBS)တယံဉ်ဘဉ်ဒိး(VOA)တၢ်ကစိဉ်သန့,လၢ အအိုဉ်သ့ဉ်လီၤ အသးလၢကိၢ်အမဲရကၤ,ဝ့ဉ်ရှုံးတၢ်ဉ်ဒ်ဉ်စ်ဉ်ရၤလီၤဝ်ဝလၢ လိ်ဉ်ဘဉ်ဝ်ပှၤဟ်ဖျါတၢ်ကစိ်ဉ်တဂၤအယိ အဝ်တိ်ဉ်ထိ်ဉ်တၢ်မၤအံၤဒိး ဘဉ်တၢ်တူၢ်လိ်ဉ်အိၤအယိ,လဲၤဃီၤဖံးမၤတၢ်လၢ(VOA)တၢ်ကစိ်ဉ်သန့,တုၤခဲအံၤနှုၚ်လီၤ. တချုးအဝ်လဲၤဒံးဆူအမဲရကၤအခါ ဆိးကှ,ထိ်ဉ်တၢ်ဆါဟံ်ဉ်ဒိးဖဲအလဲၤကအိ်ဉ်ဒံးဒ်ဉ်ထဲလ့ၢ်လါအကတိ်ၢ် ဒိးနှ့ၢ်ဘဉ်တၢ်ကစိ်ဉ်လၢ အဝ်ၢ်ခွါထဲတဂၤဒီၤ ဘဉ်ဒိသံသတူၢ်ကလ်ဉ်လၢ သိလ့ဉ်တၢ်ဒ်ဘဉ်ထံးအယိနှုၚ်လီၤ. အဝ်အသးသဟိ်ဉ်လီၤဒိးသးဘဉ်ဒ်ဝ်တဆံးတစ့ၤဘဉ်နှုၚ်လီၤ. တၢ်လိ်ၢ်အသိ,တၢ်မၤအသိ လၢ အဂိ်ၢ်အမဲ်ညါ ဘဉ်သဂၢ်ၢ်ဒိးဟံ်ဉ်ဃိတၢ်လီၤဆံးလီၤစ့ၤအယိ အသးပ့ဲၤဒိးတၢ်ဆိ်ဉ်သနံးအယိ လၢကလံၤဒၢတၢ်ကစိ်ဉ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, ကွဲၤဟူဖျါတၢ်ကစိ်ဉ်မ့ၢ်ဂ့ၤ အဝ်မၤတၢ်ထၢမံထၢမ်ဉ်ဒိးကဲထိ်ဉ်တၢ်တလံ်ဉ်တပျ်ဉ်အိ်ဉ်ဝ်ဒ်ဉ်နှုၚ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ် (VOA)ပှၤမၤသကိးတၢ်တဖ်ဉ်ခဲလၢ်ဉ် မၤစၢၤကွၢ်ထွဲအိၤလၢ တၢ်သးထိထိအပူၤအယိ စံးဘျုးဘဉ်ဝ်ဒ်ဉ်မးနှုၚ်လီၤ. တၢ်အိ်ဉ်မူခါဆူမဲ်ဉ်ညါနှုၚ် ကဘဉ်လဲၤ ခ်ိဖျိဝ်ဒ်လဲ်ဉ်ဒ်လဲ်ဉ်တသ့ဉ်ညါဆိ ဝ်ဘဉ်ဆဉ် လၢသးဒီဖျ,ဉ်အဝ်စံးဘျုးဘဉ်အမိ်ၢ်အပ်ၢ်,အဝ်ၢ်မ့ဉ်ဒိ:အဟံ်ဉ်ဖိ:ဃီဖိ,သရ,ဉ်သမါဒိ:တံၤသကိ:ဖိခဲလၢ်ၢ်တဖ်ဉ် ခ်ိဖျိအတၢ်အဲ်ဉ် တ်ၢ်ကဟုကယ်ဉ်ဒိ:တ်ၢ်တိစၢ်မၤစၢ်လၢ ကျဲအါမံ်ၤအါကလ့ဉ်အယိနှုၚ်လီၤ.

ကလုပ်ဒူဉ်မှုဉ်လာဟူးဂဲzလာ ကိ်ုပယီzပိ်ုမှုဉ်ဂီ်ုတဂz ဒီးနှ ုၢ်ဘဉ်ဘီမှ ုၢ်စာဖြိုဉ်ကရာတ ုၢ်လzကပီz

ပှၤလၢဟူးဂဲၤတူၢ်လိ်ုပှၤဂ့ၢ်ဝိ၃ဲ့ၤယာ်ခ့ဉ်ကလုပ်ဒူဉ်မှုဉ်ဖိ (Cheery Zahau) ဒီးနှ့ၢ်ဘဉ်ဝဲဘီမှ ုၢ်စၢဖြိုဉ်ကရၢတ ုၢ်လၢကပီၤ ခီဖျိအတ ုၢ်ကွဲးတ ုၢ်ဂ့ၢ်(ပှ)(အကလုပ်ကလုပ်သ့ဉ်တဖ့ဉ်အယိနှ့ဉ်လီၤ.အဝဲမ့ ုၢ်ဝဲ၃ဉ်တ ုၢ်လဲၤထိဉ်လဲၤထီပဉ်တံဉ်အနဲ်ဉ်ရ့ဉ်နှ့ဉ်လီၤ.အဝဲမ့ ုၢ်ပှၤလၢ အမၤတ ုၢ်ဖးယံဉ်လၢ တ ုၢ်ကတိၤနှ့ ုၢ်ခဲးတ ုၢ်လၢ မှဉ်ခ့ါတ ုၢ်ထဲသိးတုၤသိးဒီးပိ်ုမှုဉ်ကနှ့ ုၢ်ဘဉ်တ ုၢ်တီခ့ဉ်ရ့ဉ်မဲလၢ ထံရ့ ုၢ်ကိ ုၢ်သဲးတ ုၢ်ဟူးတ ုၢ်ဂဲၤအဂိ ုၢ်နှ့ဉ်လီၤ.(Cheery)ကတိၤသကိးတ ုၢ်ဒီးအ့ဉ်ယဉ်ဝတံဉ်ညီ့ညီ့ဘဉ်ဃးအတ ုၢ်လဲၤခီဖျိလၢ တ ုၢ်ဟူးဂဲၤလၢပိ်ုမှုဉ်ခ့ဲးယာ်ဒီးမှုဉ်ခ့ါတ ုၢ်ထဲသိးတုၤသိးအဂ့ ုၢ် ဖဲအဒိးနှ့ ုၢ်တ ုၢ်လၢကပီၤဝံၤအလိ ုၢ်ခံနှ့ဉ်လီၤ.

နှဒိးနှ့ ုၢ်ဘဉ်(N-Peace Award) ဒၢ်ၤနှဆိကဒိ်ဉ်နဲ်ခ်လဲ့ဉ်?

ယဒိးနှ့ ုၢ်ဘဉ်ယဲခီဖျိတ ုၢ်ကွဲးပူအကလုပ်ကလုပ်သ့ဉ်တဖ့ဉ်အယိနှ့ဉ်လီၤ. ဖဲ၂၀၁၆ဒဲနံ့ဉ်နှ့ဉ် (UNDP)ဆဲးကျိးယၤဒီး ဃ့ဝဲယဂ့ ုၢ်ယကျိၤသ့ဉ်တဖ့ဉ်နှ့ဉ်လီၤ. ဃ့ဝဲတ ုၢ်ဂ့ ုၢ်အံၤဟ့ဉ်ဃုဉ်ဝဲဒီးပိ်ုမှုဉ်အဂုၤအဂၤဃုဂၤန့ဉ်ဂၤလၢ ကိ ုၢ်ပယီၤပူၤခဲလၢဉ်တဆံဂၤနှ့ဉ်လီၤ. ယတဆိကမိ်ဉ်လၢ ယကဒိးနှ့ ုၢ်ဘဉ်တ ုၢ်လၢကပီၤအံၤဒီးယသးပှၤနိ်ဉ်ကွံဉ်တ ုၢ်ဂ့ ုၢ်သ့ဉ်တဖ့ဉ်အံၤဖးယံဉ်လံနှ့ဉ်လီၤ.ဖဲ၂၀၁၇နံ့ဉ်အကလၢဉ်နှ့ဉ် ယသကိးတဲကျၢ ယၤတ ုၢ်ကစိ်ဉ်အဂ့ၤလၢ သါထံဉ်ယတ ုၢ်ဂ့ ုၢ်တ ုၢ်ကျိၤလၢ ယကဒိးနှ့ ုၢ်ဘဉ်တ ုၢ်လၢကပီၤအံၤနှ့ဉ်လီၤ.ဖဲယကွ ုၢ်ကဒါတ ုၢ်သ့ဉ်တဖ့ဉ်အံၤ ယထံဉ်ဘဉ်လၢ ဘဉ်တ ုၢ်ဟ်ယၤ ဒ်ပှၤကွဲးဖျါထိ်ဉ်တ ုၢ်ကစိ်ဉ်တဂၤဒီး ယဆ့ဲပှးအဝဲသ့ဉ်လၢ ယတမၤတ ုၢ်လၢ တ ုၢ်ကစိ်ဉ်ဝဲၤလိ ုၢ်နီတခါဘဉ်နှ့ဉ်လီၤ.ယမ့ ုၢ်ဒဉ်ပှၤလၢ အယုကွ ုၢ်တ ုၢ်ဂ့ ုၢ်တဂၤဒီးပှၤဟူးဂဲၤဘဉ်ဃးပှၤဂ့ ုၢ်ဝိ၃ဲ့ၤယာ်တဂၤနှ့ဉ်လီၤ.ယယုထံဉ်သ့ဉ်ညါတ ုၢ်ဂ့ ုၢ်တ ုၢ်ကျိၤဒီးဒုးအိ်ဉ်ထိ်ဉ်တ ုၢ်ကစိ်ဉ်တ ုၢ်ကွဲးသ့ဉ်တဖ့ဉ်အလံာ်ခဲလၢာ်န့ဉ်ဘဉ်နှ့ဉ်လီၤ. တ ုၢ်မ့ ုၢ်ဟ်ပနိ်ဉ်ယၤဒ်ပှၤကွဲးလံာ်တဂၤနှ့ဉ် သ့ဝဲဘဉ်ဆဉ် ယအဲဉ်ဒီးဒုးသ့ဉ်ညါယဲလၢ ယတမ့ ုၢ်ပှၤဟ့ဉ်တ ုၢ်ကစိ်ဉ်တဂၤဘဉ်နှ့ဉ်လီၤ.

တ ုၢ်လၢၤကပီၤလၢနှဒိးနှ ုၢ်ဘဉ်ခ့ဒီၤခ့ၤမၤစၢၤနှၤလၢနှတ ုၢ်မၤခဲခ့ၤတဖ့ဉ်ကသ့လၢကျဲ့ခ်ိ်လဲ့ဉ်?

တ ုၢ်လၢၤကပီၤအံၤဘဉ်တ ုၢ်ဟ်ပနိ်ဉ်အီၤလၢ ယတ ုၢ်ကရၢကရိ(ပိ်ုမှုဉ်စၢဖြိုဉ်လၢ ခ့ါကိ ုၢ်စဲ့ဉ်–Women's League of Chin land)တ ုၢ်လၢ(WLC)အံၤမ့ ုၢ်ဝဲ–သဒၢမှ ုၢ်တ ုၢ်ကရၢမိ ုၢ်ပှ ုၢ်လၢ ခ့ါပိ်ုမှုဉ်တ ုၢ်ကရၢကရိအကရ့ ုၢ်တဖ့ဉ်နှ့ဉ်လီၤ. ခဲအံၤယမ့ ုၢ်ပှၤဟူးဂဲၤတ ုၢ်ထံရ့ ုၢ်ကိ ုၢ်သဲးတ ုၢ်ဖံးတ ုၢ်မၤနှ့ဉ်လီၤ. မ့တမ့ ုၢ်တ ုၢ်လၢ အဘဉ်ဃးလိၤလိၤဒီးယတ ုၢ်မၤခဲအံၤဘဉ်ဆဉ် ဘဉ်တ ုၢ်ဟ်ပနိ်ဉ်အီၤလၢ တ ုၢ်လီၤဃုထံဉ်သ့ဉ်ညါပိ်ုမှုဉ်သ့ဉ်တဖ့ဉ်အဂ့ ုၢ်အကျိၤလၢ တ ုၢ်သ ဘံဉ်သဘ့ဉ်အလိ ုၢ်နှ့ဉ်လီၤ. တ ုၢ်အံၤဟ်ဖျါထိ်ဉ်ဝဲလၢ မှဉ်ခ့ါတ ုၢ်ထဲသိးတုၤသိး မ့တမ့ ုၢ် ပှၤတဝၢ တ ုၢ်အံးထွဲကွ ုၢ်ထွဲလၢ တကြၢးတ ုၢ်သးပှၤနိ်ဉ်အီၤဘဉ်နှ့ဉ်လီၤ.အဝဲသ့ဉ်ကဘဉ်တ ုၢ်ဟ်ပနိ်ဉ်အီၤလၢ တ ုၢ်ဂ့ ုၢ်တနီၤနီၤအဖိခ်ိ်ဉ်နှ့ဉ်လီၤ. ပဃုထၢ ထိ်ဉ်တ ုၢ်လိ ုၢ်ဒ်လဲ့ဉ်ဒ်လဲ့ဉ်ဒီး ပှၤဟံးတ ုၢ်ကစိ်ဉ် မ့တမ့ ုၢ် ပှၤဟူးဂဲၤတ ုၢ်တဖ့ဉ် မ့ ုၢ်ဟ့ဉ်တ ုၢ်ဆိတလဲဆူပှၤတဝၢ မ့တမ့ ုၢ် ပှၤဂုၤပှၤဂၤတဖ့ဉ်ဒီး ကဘဉ်တ ုၢ်ဟ်ပနိ်ဉ်အဝဲသ့ဉ်လၢ တ ုၢ်လၢ အမၤတ့ ုၢ်ဝဲသ့ဉ်တဖ့ဉ်နှ့ဉ်လီၤ.

ခ်စ်မိုက်တဂ၊ခြီးပှၤဟူးဂဲၤတက်တဂ၊အသိး နုရဲၤ်ဂၢဲၤနုတက်ဖံးတက်မၤခ်လဲၤ်.တက်လၢအမၤတံၤ်တၤ်နၤသ့ၤ်တဖၤ်မ့ၢ်မနုၤလဲၤ်?

တၢ်ကိတၢ်ခဲဒီးတၢ်လၢမၤတံၤ်တၤ်ပှၤသ့ၤ်တဖၣ် အိၣ်ဝဒၣ်အါမးနၣ်လီ၊ ဒ်မိၢ်တဂ၊အသိး မ့ၢ်တၢ်ကိဒၣ်တက့ၢ်လၢနကနၣ်လီ၊မၤတၢ်လၢပျိပူ၊နၣ်လီ၊ ဘၣ်တဘၣ် ပှၤကဆိကမိၣ်ဝဲလၢ မ့ၢ်တၢ်ညီလၢမိၢ်တဖၣ် လၢကနၣ်လီ၊မၤတၢ်လၢပှၤဂ့ၢ်ဝိခွဲးယၣ်, ဒံၣ်မိၣ်ကရ၊ၣ်စံၣ်ဒီးထံရ၊ၣ်ကိၢ်သဲးပျိပူ၊ဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢအကိအခဲဝဒၣ်ဒိၣ်မးနၣ်လီ၊.ယတအဲၣ်ဒီးဟ်တ့ၢ်ယဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢယတၢ်မၤအယိဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ် ယဘၣ်မၤနၢ၊လီ၊ယသးလၢယဖိမ့ၢ်ဆံးဘၣ်ဆၣ် ယ[illegible]ၤးမၤတၢ်မၤအံၤ မ့ၢ်လၢ ယတအဲၣ်ဒီးလၢတၢ်ဆိကမိၣ်ကအိၣ်တ့ၢ်လၢပှၤအိၣ်ဒီးဖိမၤတၢ်တသ့ဘၣ်အယိနၣ်လီ၊.

ပှၤတဝၢအတၢ်ဆီၣ်ထွဲလၢဓိၢ်ဖိဆံးလၢအမၤတၢ်တဖၣ်အဖီခ်ၣ်နၣ်အပတီၢ်ခ်ၣ်ဝဲခ်လဲၤ်?

လၢကိၢ်ပယီ၊အပူ၊အံၤ တၢ်ဆိၣ်သနံးဒီးတၢ်စံးတၢ်ကတိၤဘၣ်ဃးပိၣ်မှၣ်အိၣ်ဒီးအဖိလၢအမၤတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်နၣ် တအိၣ်အါဝဲထဲနၣ်ညါဘၣ်. နဖိဆံးမ့ၢ်အိၣ်ဒီးနဘၣ်ကွၢ်ထွဲနဖိ ဟ်တ့ၢ်နတၢ်မၤတုၤနဖိဒၣ်ထိၣ်တစုနၣ်လီ၊. အယိသတးဒီး ဖဲပဒီးတ့ဒီးဖျိပသးဝံၤနၣ် ပကဘၣ်ဃုထၢလၢတုၤပအိၣ်ဒီးပဖိဒီး ပကကွၢ်ဒၣ်ထိၣ်ပဖိဓါ. မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဒီး ပကမၤဒံးတၢ်ဆူညါလဲၣ်နၣ်လီ၊. ပတအိၣ်ဒီးတၢ်လိၢ်လၢပိၣ်မှၣ်ကမၤတၢ်ဒီးကွၢ်ထွဲအဖိလၢတၢ်ကတိၢ်ကတိၢ်ယိအပူ၊ဘၣ်. ဒ်သိးပကမၤနၣ့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၣ်အံၤအဂိၢ် ပလိၣ်ဘၣ်လၢပကဘၣ်မၤအါထိၣ်တၢ်လိၤခဲၣ်ဖ့ဒီးကတိၤနၣ့ၢ်ခဲးတၢ်နၣ်လီ၊.ပှၤအိၣ်တနိၤလၢအမၤတၢ်ခံခါလၢၣ် လၢအမ့ၢ်ကွၢ်ထွဲအဖိဒီးမၤတၢ်နၣ်အိၣ်ဝဒၣ်နၣ်လီ၊. ဘၣ်ဆၣ် ပှၤတနိၤအိၣ်ဘ့ၤ်တချုးဘၣ်ဒီး ဒီးသန့ၢ်ထိၣ်အသးလၢဟ်ဖိယိဖိဒီး မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်တၢ်အိၣ်သးအဖိခ်ၣ်နၣ်လီ၊. လၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ယတဟ်းနၣ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဘ့ၤ်လၢယတၢ်မၤအပူ၊ဘၣ် မ့ၢ်လၢယတအဲၣ်ဒီးမၤပတုၣ်ကွံၣ်ယတၢ်မၤဘၣ်နၣ်လီ၊. ပှၤဒ်သိးယၢတဂ၊အံၤ တၢ်ဆိၣ်ထွဲလၢယဂိၢ်တအိၣ်ဘၣ်. တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤနၣ်လိၣ်ဝဲလီ၊. လၢတၢ်နၣ်အယိ ပကဘၣ်ဟ်ဖျါလၢပလိၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤ ဒ်သိးတၢ်မၤစၢၤတၢ်ကွၢ်ထဲဖိသ့ၣ်လၢ မိၢ်လၢအဖံးအမၤတၢ်တဖၣ်အဂိၢ်နၣ်လီ၊. ခ်ိပနံၣ်ဒီးပဒိၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ် [illegible]ၤးနၢ်ပၢ်ဝဲလၢတၢ်သိၣ်တၢ်သိမ့ၢ်တအိၣ်ဝဲဘၣ်ဆၣ် တၢ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢအလိၣ်ဝဲသပ့ၢ်ကတၢ်နၣ်လီ၊.

နုထံၣ်တၢ်ဆီတလဲမၤအသးလၢပှၤလၢအတဘူၢ်လၣ်ဖိုမှုၣ်ခွဲးယၣ်တဖၣ်အဖီခ်ၣ်ထဲလဲၣ်?

ပမ့ၢ်တဲသကိးဘၣ်ဃးပိၣ်မှၣ်ခွဲးယၣ်အဂ့ၢ်နၣ် တၢ်ထံၣ်ကမၣ်ဒီးတၢ်ဆိမိၣ်ကမၣ်သ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ထိၣ်ဝဲဒၣ်အါမးနၣ်လီ၊. ဘၣ်ဆၣ် တၢ်လၢပကတိၤသကိးအိၤနၣ် မ့ၢ်ဝဲပိၣ်မှၣ်ပိၣ်ခွါတၢ်ထဲသိးတုၤသိးနၣ်လီ၊. မှၣ်ခွါတၢ်ထဲသိးတုၤသိးနၣ် တမ့ၢ်ထဲဒၣ်ပိၣ်မှၣ်တဖၣ်အဂိၢ်ဘၣ်. မ့ၢ်ကယၢ်လၢပိၣ်မှၣ်ဒီးပိၣ်ခွါအဂိၢ်နၣ်လီ၊. မ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ဂ်ၢ်ဟ့ၣ်ဘါပိၣ်မှၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒ်သိးကကျဲးစၢးမၤတုၤသိးထဲသိးသးဒီးပိၣ်ခွါသ့ၣ်တဖၣ်ဒီးနၣ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤတမံၤယိသ့ၣ်တဖၣ်နၣ်လီ၊. လၢတၢ်ကတိၤမ့ၢ်ဆ့ၣ်မ့ၢ်ဂိၤနၣ် ပှၤကိးဂၤနၢ်ပၢ်တ့ၢ်လိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤသ့ မ့ၢ်လၢမှၣ်ခွါတၢ်ထဲသိးတုၤသိးမ့ၢ်အိၣ်နၣ် ကဒုးအိၣ်ထိၣ်ဝဲတၢ်မှၣ်တၢ်ခ့ၣ်လၢဟ်ဖိယိဖိသ့ၣ်တဖၣ်အပူ၊အယိနၣ်လီ၊. လၢတၢ်အိၣ်သးခဲလၢၣ်အပူ၊ တၢ်ဘျုးတၢ်ဖ့ၣ်ကအိၣ်ဝဲဒၣ်လၢပိၣ်မှၣ်ဒီးပိၣ်ခွါသ့ၣ်တဖၣ်အဂိၢ် လၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူ၊နၣ်လီ၊. တၢ်ဂ့ၢ်တခါလၢအဘၣ်ဃးဒီးမှၣ်ခွါတၢ်ထဲသိးတုၤသိးနၣ် မ့ၢ်လၢမှၣ်ခွါခံကပ၊လၢၣ် ကဒိးနၣ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဘူးတၢ်လဲတၢ်ဟဲနၣ် မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ခံဂၤလၢၣ်အိၣ်ဒီးအတၢ်မၤအယိနၣ်လီ၊.ကမၤစၢၤမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်အတၢ်ဒိၣ်ထိၣ်ထိထိၣ် မ့ၢ်လၢမါဒီးဝၤခံဂၤလၢၣ်မၤတၢ်လၢမၤစၢၤကၢ့ၤအဟ်ၣ်ဖိယိဖိဒီးအထံအဂိၢ်အယိနၣ်လီ၊.

ခ်ခ့ၣ်ကလ့ၣ်ခ့ၣ်တဂ၊အသိး လၢပဒိၣ်ပမ့ၢ်ဒီးပှၤတဝၢအတၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤ ပှၤထူလံၤဖိၣ်မှၣ်တဖၣ်အဂီၢ်နမၤမနုၤလဲၣ်. တၢ်လၣ်ဘၣ်မနုၤခဲၣ်လဲၣ်?

လၢခ့ၣ်အပှၤတဝၢအကျါနၣ် ပအိၣ်ဒီးခ့ၣ်ပိၣ်မှၣ်ကရ၊ၣ်လၢ အဆံး လၢအဒုးအိၣ်ထိၣ်ဝဲပှၤတဝၢတၢ်ဘၣ်ထွဲဘၣ်ဃးလိၣ်သးတၢ်မၤလိသ့ၣ်တဖၣ်နၣ်လီ၊. ဖဲပမ့ၢ်ထၢနုၣ်လီ၊ဃုၣ်မှၣ်ခွါတၢ်ထဲသိးတုၤသိးတၢ်မၤလိအခ်ၣ်တိနၣ် ပထံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်ဟ်လုၢ်ဟ်ပှၤလၢပိၣ်ခွါမၤလိတၢ်တဖၣ်ဆံးစ့ၤဝဲဒၣ်နၣ်လီ၊. ပှၤကိးဂၤဒဲးကဘၣ်ဟ်သ့ၣ်ဟ်သး ပကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်တုၤသိးထဲသိးနၣ် မ့ၢ်တၢ်အရ့ၢ်ဒိၣ်ဒီး မ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၤဒိၣ်မးတခါနၣ်လီ၊.

လၢမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်ဒီးပှၤတဝၢအတၢ်ဒိၣ်ထိၣ်ထိထိၣ်အဂိၢ် ပဝဲခ့ၣ်ကိၢ်စ့ၣ် လိၣ်ဘၣ်အါထိၣ်တၢ်သ့ၣ်ထိၣ်ဘ့ၣ်ထိၣ်လၢအပၣ်ဃုၣ်ဒီးကျဲ,ကို,တၢ်ဆါဟ်ၣ်,ထံဒီးမ့ၣ်အူသ့ၣ်တဖၣ်နၣ်လီ၊. ပမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤဒီး အစ့ၤကတၢ်၊ မ့ၢ်တၢ်လၢပကဟ့ၣ်ဝဲပိၣ်မှၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢကအိၣ်ဒီးတၢ်မၤဒီး မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်တၢ်လဲၤထိၣ်လဲၤထိနၣ်လီ၊. ပှၤလၢအိၣ်ဒီးအစံၣ်လိၢ်ပ့ၤ်လိၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ထူစံၣ်လိၣ်ပ့ၤ်ကူးဘုကူးဟုလၢတၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမူအဂိၢ်လီ၊. အဝအံၤတမ့ၢ်လၢမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ်အဂိၢ်ဘၣ်. လၢတၢ်ကဆိတလဲအဂိၢ်ပဒိၣ်ကဘၣ်ဂ့ၣ်ကျဲးစၢးဒုးအိၣ်ထိၣ်အါထိၣ်တၢ်မၤလၢ ကမၤပ့ၤ်ဂ်ၢ်ခ်ၣ်ထံးတၢ်လိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂိၢ်နၣ်လီ၊.အယိသတးဒီး ပကဘၣ်ဟ့ၣ်အါထိၣ်တၢ်ဆိၣ်သနံး ဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤနၣ်လီ၊.

. . . . . .

ဝေ့ဝေ့နူး – ပှၤလာဟူးဂဲၤလာရိုဉ်ဟ့ဉ်ကွဉ် ပှၤဂ့ၢ်ဝီခွဲးယာ်

ဝ့ၤဝ့ၤနူး အိဉ်ဖျဉ်ထိဉ်ဝဲလၢဘူသံတိဉ်,ရၢဉ်ခၢဉ်ကိၢ်စဲဉ်, ကိၢ်ပယီၤဖဲ၁၉၈၇နံဉ်နၟဉ်လီၤ.အတၢ်အိဉ်မူလၢအခိဉ်ထံးတပတိၢ် မှာ်ဝဲဘဉ်ဆဉ် စးထိဉ်၁၉၉၀နံဉ်နၟဉ် အတၢ်အိဉ်မူစးထိဉ်ဆိတလဲ ဝဲခိဖျိအပၢ်ဟူးဂဲၤဝဲလၢထံရူၢ်ကိၢ်သဲးအယိနၟဉ်လီၤ. အပၢ်အမံၤ မ့ၢ်ဝဲ–ကျိဉ်မ့နူးဒီး မ့ၢ်ပှၤဟူးဂဲၤလၢပှၤမၤတၢ်ဖိခွဲးယာ်ဒီးဒံဉ်မိဉ်ကရှဉ်စံဉ်ခွဲးယာ်လၢအထိဒါလိာ်သးဒီးပဒိဉ်ဒီး ဃ့အါထိဉ်တၢ်ဒိသဒၢခွဲးယာ်ဒီးဘူးလဲတၢ်လိၢ်လၢပှၤမၤတၢ်ဖိသ့ဉ်တဖဉ်အဂိၢ်နၟဉ်လီၤ. အဝဲမၤနၢၤတၢ်လၢတၢ်ဃုထၢဒီး နၢ့်ဘဉ်တၢ်လိၢ်လၢကဆ့ဉ်နီၤလၢပဉ်လံဉ်မဉ်ဘဉ်ဆဉ် ပဒိဉ်တတူၢ်လိာ်အီၤဘဉ်နၟဉ်လီၤ. ဖဲနၟဉ် အဝဲသ့ဉ်အဟံဉ်ဖိယီဖိဘဉ်ကွၢ်ဆၢဉ်မဲာ်တၢ်ကိတၢ်ခဲတၢ်ဆိဉ်သနံးတုၤလဲၤခိဖျိဝဲတနၢ့်လၢၤဘဉ်နၟဉ်လီၤ. လၢခံကတၢ်ဘဉ်တၢ်မၢဆူဉ်အီၤလၢကသုးလိၢ်သုးကျဲဒီးအဝဲသ့ဉ်သုးလိၢ်သုးကျဲဆူ၀့ၢ်တကူဉ်နၟဉ်လီၤ.

အဝဲမၤလိတၢ်ဖဲ၀့ၢ်တကူဉ်တုၤအဖျိထိဉ်ဝဲတီၤခၢဉ်သးကျိ နၟဉ်လီၤ.အဝဲဒီးအဟံဉ်ဖိယီဖိအတၢ်လဲၤခိဖျိလၢအပှဲၤဒီးတၢ်ကိတၢ်ခဲ,တၢ်ဆိဉ်သနံးဒီးတၢ်နီၤဖးတၢ်အဒူဉ်အဆၢအဖိခိဉ် အဝဲအသးမၢ နၢ့်ဆိဉ်ခံအီၤလၢကမၤလိဝဲသဲစးတၢ်သိဉ်တၢ်သိတၢ်ဘျၢ နၟဉ်လီၤ. အဝဲစံးဝဲလၢ,"စးထိဉ်လၢယနိ်ၢ်ဆံးလံၤလံၤယအဲဉ် ဒီးမၤလိနၢ်ပၢ်သ့ယသးလၢသဲစးတၢ်သိဉ်တၢ်သိတၢ်ဘျၢ လၢကဟူးဂဲၤမၤတၢ်လၢတၢ်တိတၢ်လိၤလၢထံလိၢ်ကိၢ်ပူၤနၟဉ်လီၤ."

ဖဲအသးနံဉ်အိဉ်(၁၆)နံဉ်ဒီး မ့ၢ်ဝဲဖဲ၂၀၀၃နံဉ်အဆၢကတိၢ် ဘဉ်တၢ်တူၢ်လိာ်အီၤလၢ Yangon East University လၢကမၤလိ ဘဉ်ဝဲသဲစးတၢ်သိဉ်တၢ်သိတၢ်ဘျၢ နၟဉ်လီၤ.

အတၢ်အိဉ်မူလၢပှဲၤဒီးတၢ်မ့ၢ်လၢ်အံၤ ဆိတလဲကွံာ်ဝဲလၢအဆိအချနၟဉ်လီၤ. ဖဲ၂၀၀၅နံဉ်နၟဉ် ဘဉ်တၢ်ဖိဉ်အပၢ် ခိဖျိတၢ်စံးဝဲလၢအထိဒါထံလိၢ်ကိၢ်ပူၤတၢ်ဘံဉ်တၢ်ဘၢဒီး တၢ်မၤလိၤတံၢ်တၢ်ဟဲနၢ်ဟးထိဉ်အတၢ်ဘံဉ်တၢ်ဘၢအယိနၟဉ်လီၤ. ဖဲတၢ်ဖိဉ်အပၢ်ဝံၤအလိၢ်ခံခံလါနၟဉ် အဝဲဒီးအဟံဉ်ဖိယီဖိခဲလၢာ် ဘဉ်တၢ်ဖိဉ်အီၤဒီးထၢနၢ်လိၤအီၤဆူအ့စ့ဉ်တၢ်ဒုးဃာ်အပူၤ မ့ၢ်လၢအဝဲသ့ဉ်ဘဉ်ထွဲဘဉ်ဃးလိာ်သးဒ်ဟံဉ်ဖိယီဖိအသိးနၟဉ်လီၤ. အဝဲဘဉ်အိဉ်ဝဲလၢတၢ်ဒုးဃာ်အပူၤအံၤန္ဆံနံဉ် ဒ်ပှၤမၤကမာ်ထံရူၢ်ကိၢ်သဲးသဲစးအယိနၟဉ်လီၤ.

ဖဲအဝဲအိဉ်လၢတၢ်ဒုးဃာ်ပူၤအဆၢကတိၢ် ထံဉ်ဘဉ်ဝဲပိာ်မှဉ်လၢဘဉ်တၢ်ဖိဉ်ဃာ်အီၤသ့ဉ်တဖဉ်အါမးနၟဉ်လီၤ. ပိာ်မှဉ်တဖဉ် တနီၤဘဉ်တၢ်ဖိဉ်အီၤလၢကသံဉ်ကသိအယိ တၢ်ဆါလိၤအိဉ်သးဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အါမးအယိ ဒီးတနီၤအသးအနံဉ်အလါစ့ၤနၢ့်ဒံးအီၤနၟဉ်အိဉ်ဝဲဒဉ်နၟဉ်လီၤ.ဖဲအဝဲကတိၤသကိးတၢ်ဒီးပိာ်မှဉ်ဖိသးစၢ်တဖဉ်အံၤဝံၤနၟဉ် အတၢ်ဆိကမိဉ်ဆ့ၢ အီၤလၢတၢ်အိဉ်မူဒ်ရိုဉ်ဟ့ဉ်ကွဉ် ပိာ်မှဉ်တဂၤအသိးလီၤ. လၢရိုဉ်ဟ့ဉ်ကွဉ်မှဉ်လၢကိၢ်ပယီၤတဂၤအဂိၢ် ကျဲလၢကဃုထၢဝဲလၢအဂၤတအိဉ်နိတမံၤအယိ ကဘဉ်ဃု

ထ၊ဝ်ကျဲအံၤနၣ်လီၤ.အဝ်သ့ၣ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တအိၣ်နိတမံၤဒိး မၤတၢ်အဝ်အံၤနၣ် မ့ၢ်အဝ်သ့ၣ်အတၢ်ကမၣ်၈၊. တကတိၢ်ဃိအ ဝ်နၣ် အဝ်ထံၣ်ဘၣ်စ့ၢ်ကိးပိၣ်မၣ်အါဂၤလၢ တၢ်ဟံးအီၤတၢ်အရ္ဝတ မံၤအီၤဒိးအီၤလၢ မ့ၢ်ပှၤမၤကမၣ်ထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးအကျဲသနူအယိနၣ် လီၤ.

ယဆိကမိၣ်လၢ ထဲဒၣ်ပှၤမၤကမၣ်ကွိၢ်မ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ် ပှၤလၢ ကဘၣ်လဲၤနၣ်အိၣ်လၢ ဃိၣ်ပူၤဘၣ်ဆၣ် ယထံၣ်ဘၣ်ပိၣ်မၣ် အါဂၤလၢ တမၤကမၣ်ကွိၢ်မ့ၣ်ဒိး ဘၣ်ဟဲအိၣ်ဝဲလၢ ဃိၣ်ပူၤနၣ်လီၤ. တၢ်ဆိကမိၣ်ဟဲနၣ်လၢ ယသးပူၤလၢ ဖဲယပူၤဖျဲးထိၣ်လၢ ဃိၣ်ပူၤ နၣ် ယကဘ္ဒါဆ့ဲက့ၤတၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤနၣ်လီၤ. ယတအိၣ်ဒိး တၢ်ကူၣ်နိတမံၤလၢ ယကဘၣ်မၤအီၤဒ်လဲၣ်ဘၣ်ဆၣ် ယသ့ၣ်ညါ လၢ ယကဘၣ်ကျဲးစၢးမၤအဂ့ၢ်နၣ် ဝ့ၤဝ့ၤနူးအနိ၊်ကစ၊်ဒၣ်ဝဲ စ်းဝဲ ဒၣ်နၣ်လီၤ. အဝဲဒိးအဟံၣ်ဖိဃိဖိသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ဝဲလၢ ဃိၣ်ပူၤန့ၣ် နံၣ်ဝံၤအလိ၊်ခံ ဖဲအဝဲဟးထိၣ်ဘၣ်ဝဲ ခီဖျိထံကိ၊်သဲစးတၢ်ဘ့ၢ တ နိၤဆိတလဲအယိနၣ်လီၤ.ဖဲအဝဲဟးထိၣ်လၢ ဃိၣ်ပူၤ ဖဲ၂၀၁၂နံၣ်, ဖဲအသးအိၣ်၂၅နံၣ်အဆၢ ကတိၢ်,အဝဲလဲၤထိၣ်ကဒါက့ၤဝဲဝ့ၢ်တ ကူၣ်မ့ၢ်ထိၣ်ဖ့ၣ်စိမိၤခ့ၢခ့ၢလၢ ကမၤလိကဒါက့ၤဝဲတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ် သ့လၢ အမၤလိတ့ၢ်ဝဲတဖၣ်နၣ်လီၤ.အတၢ်အိၣ်ဘၣ်လၢ ဃိၣ်ပူၤအံၤ မၤစၢၤအီၤအါမး,ဟ့ၣ်အီၤတၢ်သ့ၣ်ညါအါမးလၢ တၢ်ကမၤလိကဒါ က့ၤတၢ်ဒိး ဒိးနၣ်ဘၣ်သဲစးတၢ်ဘ့ၢ ဒံၣ်ကရံၣ်ခ့ၢခ့ၢလၢ ကမၤစၢၤ က့ၤဒိးဒိသဒၢ က့ၤအပှၤကလုာ်ဒိးထံဖိကိ၊်ဖိအဂိ၊်နၣ်လီၤ. ဖဲအဝဲ ဒိးနၣ်ဘၣ်ဝဲဒံၣ်ကရံၣ်ဝံၤအလိ၊်ခံ အဝဲမၤလိကဒိးတနံၣ်တၢ်မၤလိ ဘၣ်ဃးထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤလၢ ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထိၣ်အီၤလၢ ဘြုံးထံးရ့ၢ်ကိၣ်ကးကရၢ,လၢ ထံရ့ၢ် ကိၢ်သဲးတၢ်ကရၢ်ကရိလၢ အဂုၤအဂၤတဖၣ်မၤလိစ့ၢ်ကိးဝဲနၣ် လီၤ.ဖဲကတိၢ်အံၤ တၢ်သဘံၣ်သဘ့ၣ်အိၣ်ထိၣ်ဝဲလၢ ရၢ်ဒၢ်ဘူးဒး ဒိး ရိ့ၣ်ဟ့ၣ်ကျ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤအသိတဘ့ၢ်ဒိး ပှၤနိၣ်ဂ်ၢ် (၁၅၀,၀၀၀)ဂၤဃၣ်ဃၣ်, ကဲထိၣ်က့ၤပှၤလၢ အဟံၣ်အဃိတအိၣ် ဒိး ပှၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အါတက့ၢ် မ့ၢ်ဝဲရ့ၢ်ဟ့ၣ်ကျ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်နၣ် လီၤ.ဖဲအဝဲဒိးနၣ်ဘၣ်ဒံၣ်ကရံၣ်ဝံၤအလိ၊်ခံ ဟူးဂဲၤဝဲလၢ ထံရ့ၢ်ကိၢ် သဲး,ပှၤဂ့ၢ်ဝိခ့ဲးယာ်ဒိးသဲစးတၢ်သိၣ်တၢ်သိတၢ်ဖံးတၢ်မၤတုၤခဲက နံၣ်အံၤဒိး ဒိးနၣ်ဘၣ်ဝဲတၢ်လၢကပိၤတဖၣ်လၢ အမ့ၢ်– N-Peace Award ဖဲ၂၅.၁၀.၂၀၁၄အနံၤဒိး Hillary Clinton Award ဖဲ ၂.၅.၂၀၁၈ အနံၤနၣ်လီၤ.

ကညီပြင်မှုဉ်ကရၢဒီးနၟၢ်ဘဉ်ပြင်မှုဉ်လၢတၢ်ဆီတလဲအဂီၢ် တၢ်လၢကပီၢ (Women of Change Award)

(US)မိၢ်သိလၢတ့ၢ်တကျဉ် ဟ့ဉ်(ပြင်မှုဉ်လၢတၢ်ဆီတလဲအဂီၢ်တၢ်လၢကပီၢ)ဆူပြင်မှုဉ်လၢကိၢ်ပယီၤဟူၤခံဂၤဒီး လိၢ်ကဝိၤတၢ်ကရၢ်ကရိတဖုလၢအဟူးဂဲၤလၢတၢ်မၤဂ့ၤထိဉ်,မၤဒိဉ်ထိဉ်ပှၤကိးဂၤဒဲးအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢကိၢ်ပယီၤဟူၤနၟၢ်လီၤ.မ့ၢ်တၢ်လၢကပီၤတခါလၢတၢ်ဟ့ဉ်အီၤကိးနံဉ်ဒဲးဆူပှၤလၢအဟူးဂဲၤလၢတၢ်ဆီတလဲဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်အဂိၢ်သ့ဉ်တဖၣ်နၟၢ်လီၤ. တၢ်လၢကပီၤအံၤဘဉ်တၢ်ဟ့ဉ်အီၤလၢတ့ၢ်တကျဉ် ဖဲ၂၀၁၈နံဉ်, လါမးရှး၂၃သီအနံၤနၟၢ်လီၤ.

ဖဲ၂၀၁၈နံဉ်အံၤ ပှၤလၢအဒိးနၟ့ၢ်တၢ်ဆီတလဲအတၢ်လၢကပီၤသ့ဉ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ–ကညီပြင်မှုဉ်ကရၢ ဒီးပှၤအဂၤခံဂၤလၢအမ့ၢ်ဝဲ–ဒိဉ်အ့သ့စၢမိဉ်လၢအမ့ၢ်ဝဲ–ကမံးတံာ်တဂၤ Myanmar Federation for Persons with Disabilities ဒီး ဒိဉ်သဲးသဲးမှဉ်လၢအမ့ၢ်–ပှၤနဲဉ်တၢ်ဘဉ်ဃးတၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချုတကပၤလၢ Ministry of Health and Sports နၟၢ်လီၤ. အဝဲသ့ဉ်တဖၣ် မ့ၢ်ပှၤဟူးဂဲၤတၢ်လၢပှၤတဝၢတၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချု,ပြင်မှုဉ်တၢ်တီခိဉ်ရိဉ်မဲဒီးပှၤထူလံၤဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဒီးပှၤဘဉ်က့ ဘဉ်ကွဲဉ်သ့ဉ်တဖၣ်အဂိၢ်နၟၢ်လီၤ.

ကညီပြင်မှုဉ်ကရၢခၢဉ်စးလၢအမ့ၢ်–နိၢ်ဝါခုဉ်ဆုံ(ထိဘိကမံးတံာ်),နိၢ်ဆၢဆၢ(ထိဘိကမံးတံာ်)လဲၤထိဉ်ဟံးတၢ်လၢကပီၤအံၤဒီး ခိဉ်နၢ်အဂၤတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် နိၢ်အဲလုးစ်,နိၢ်စ့စ့ဟဲ,နိၢ်မ့ၤရုံၤထ့သ့ဉ်တဖၣ် လဲၤဝဲဒဉ်လၢတၢ်ဟ့ဉ်တၢ်လၢကပီၤအမူးအံၤနၟၢ်လီၤ. နိၢ်ဝါခုဉ်ဆုံလၢအမ့ၢ် ကညီပြင်မှုဉ်ကရၢထိဘိကမံးတံာ်ဒီးမ့ၢ်စ့ၢ်ကိးခၢဉ်စးလၢကတိၢ်အံၤစံးဝဲ,"ပဒိးနၟ့ၢ်ဘဉ်တၢ်လၢကပီၤအံၤ ဟ့ဉ်ဆူဉ်ထိဉ်ပဂံၢ်ပဘါဒိး ဟ့ဉ်ဂံၢ်ဟ့ဉ်ဘါပှၤလၢပကဟူးဂဲၤလၢမှဉ်ခွါတၢ်ထဲသိးတုၤသိး,ပှၤထူလံၤဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်,ပြင်မှုဉ်ဒီးတၢ်ပဉ်ဃုာ်ပဉ်ဂိၢ်လၢတၢ်သူဉ်ထိဉ်တၢ်မုာ်တၢ်ခုဉ်အကျဲဒီးဖဲဉ်ဒရၢဉ်ဒံဉ်မိဉ်ကရှဉ်စံဉ်လၢကိၢ်ပယီၤဟူၤအဂိၢ်နၟၢ်လီၤ. ပကဂဲၤဆၢထၢဉ်ပၢၢ်ဆၢထိဒါဒ်းတၢ်စုဆူဉ်ခိဉ်တကးထိဒါထံဖိကိၢ်ဖိကမျၢ်ခဲလၢာ်လၢကိၢ်ပယီၤပဒိဉ်သူဝဲဒိး ဟံးဃာ်ကျၢၤဝဲသ့ဉ်တဖၣ်နၟၢ်လီၤ."

(US)မိၢ်သိဟ်ဖျါဝဲဒဉ်လၢ ပဟ်ပနိဉ်ဃုထၢကညီပြင်မှုဉ်ကရၢ မ့ၢ်လၢအတၢ်သူဉ်ဒူသးဒူထိဒါဝဲတၢ်စုဆူဉ်ခိဉ်တကး,ထိဒါပှၤထံဖိကိၢ်ဖိလၢရၢဉ်ခၢဉ်ကိၢ်စဲဉ်ဒီးကိၢ်ပယီၤပူၤတဖၣ်နၟၢ်လီၤ.ကညီပြင်မှုဉ်ကရၢ ဒုးတၢ်လၢဟိဉ်ခိဉ်ဖိတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်အဂိၢ်, တမ့ၢ်ထဲလၢကညီဖိအဂိၢ်တဖုဒိၤဘဉ်နၟၢ်လီၤ.

(US)မိၢ်သိဟ့ဉ်ဝဲပြင်မှုဉ်လၢတၢ်ဆီတလဲအဂိၢ်တၢ်လၢကပီၤအံၤအဆိကတၢ်လၢကိၢ်ပယီၤပြင်မှုဉ်တဖၣ်အဂိၢ် ဖဲ၂၀၁၇နံဉ်နၟၢ်လီၤ. ပူၤကွဲဉ်တနံဉ် ပှၤဒိးနၟ့ၢ်တၢ်လၢကပီၤအံၤဃုဂၤ လၢအမ့ၢ်ဝဲ–မဲၤမဲၤ,ဒိဉ်စါစါ,နိၢ်အံဉ်အံဉ်မ့,ဒိဉ်လးလးယံဉ်,ဒိးကထၢဉ်ခ့ဉ်ခ့ဉ်ဒီး ယံဉ်ယံဉ်ခ့ဉ် လၢအမ့ၢ်တၢ်ကရၢ်ကရိအဂုၤအဂၤလၢကိၢ်ပယီၤပူၤ လၢအဟူးဂဲၤလၢပှၤတဝၢအတၢ်သ့တၢ်ဘဉ်, တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဒီး တၢ်လဲၤထိဉ်လဲၤထိအဂိၢ်နၟၢ်လီၤ.

နံၤခၢၣ်ဖျၣ်အတၢ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါအခါဆူသရၣ်မှဉ်လၣ်ဖိ (ကရၢခၣ်မၤတ့ၢ်တၢ်) ဖဲ၁၃.၄.၂၀၁၈

ဆူ,

ဖံသရၣ်မှဉ်လၣ်ဖိ

လၢတၢ်အဲၣ်တၢ်ယူးယိဉ်ဟ်ကဲအါအပူၤ ပဝဲကညီပိဉ်မှဉ်ကရၢပှၢမၤသကိးတၢ်ဖိတဖၣ် ပဆှၢယီၤဘဉ်ပတၢ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါအါဆူပဖံသရၣ်မှဉ်အအိၣ် ခီဖျိတၢ်ပရၢဖိအံၤနၣ်လီၤ. ပလဲၤမ့ၢ်တတုၤဆူ ဖံသရၣ်မှဉ်အနံၤအိၣ်ဖျၣ်ဆၢက့ၤတၢ်ဘျၣ်တၢ်ဘါကတိၢ်ဘၣ်ဆၣ် ပသးပှဲၤဒီးတၢ်သးခု, တၢ်သးမှာ်တပူၤယီဒီးပဖံသရၣ်မှဉ် လၢအဘၣ်ဆိၣ်ဂ့ၤဆိၣ်ဝါဒီး ချုးနၢ့်ကၢ့ၤအနံၤအိၣ်ဖျၣ်ဆၢက့ၤ(၇၉)ဝိတဝိအံၤအ ယိနၣ်လီၤ.

လၢကညီပိဉ်မှဉ်ကရၢအတၢ်မူထိၣ်ဂဲၤထိၣ်ကၢ့ၤအဂိၢ် နမ့ၢ်နဲပိဉ်မှဉ်အဆိကတၢ်တဂၤလၢ အတိခၣ်ရၣ်မဲကညီပိဉ်မှဉ်ကရၢဒ်ကရၢခၣ်တဂၤအသိးနၣ်လီၤ. ကလံၤမ့ၢ်သိၣ်ဂိၤမ့ၢ်ဒီး တၢ်ကိတၢ်ခဲမ့ၢ်ဟဲဒဘၣ်ပိဉ်မှဉ်ကရၢထဲလဲၣ်ထဲလဲၣ်ဘၣ်ဆၣ် နမ့ၢ်ပှၤတဂၤလၢအဆၢထၢၣ်ဂၢၢ်ကျၢၤဒီး ဖိၣ်ဂၢၢ်ပိဉ်မှဉ်ကရၢ ဒ်ကညီပိဉ်မှဉ်ကရၢတၢ်ဘျၢခၣ်သ့ၣ်လၢ တၢ်ဟ်ပလိၤအိၤဒီး ကညီတၢ်ပၢၢ်ဆၢ, ခ့ၣ်အဲၣ်ယူၣ်ကညီဒီကလုၣ်အကျဲသနူဒီး အတၢ်ဟံးစုနဲၣ်ကျဲအဖိခၣ်အသိးအယိ ပဟ်ပနိၣ်နၤလၢ နမ့ၢ်ကညီပိဉ်မှဉ်လၢအဂ့ၤတဂၤတကးဘၣ်အမဲၣ်ညါ နမ့ၢ်ကညီပိဉ်မှဉ်ကရၢခၣ်လၢအဂ့ၤဒိၣ်မးတဂၤနၣ်လီၤ. နတၢ်တိခၣ်ရၣ်မဲကညီပိဉ်မှဉ်ကရၢလၢ(၂၇)နံၣ်အတိၢ်ပူၤအံၤ နတကျဲၣ်ကျိအိၤဒီးနနိၢ်ကစ်ဒၣ်နဲအတၢ်ဂ့ၢ်ကိဒီး အတၢ်သဘံၣ်သဘုၣ်နိတမံၤဘၣ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်ဂ့ၤလၢအလီၤကွၢ်လိဒီးလိၤဟ်ပနိၣ်အိၤဒိၣ်မးနၣ်လီၤ. ဆၢကတိၢ်ခဲအံၤ နမ့ၢ်တတိခၣ်ရၣ်မဲပှၤဒ်ကရၢခၣ်တဂၤအသိးဘၣ်ဆၣ် ပအဲၣ်ဒီးဒုးသ့ၣ်ညါနၤလၢ ပအဲၣ်နၤဒီးဟ်ပနိၣ်ဟ်လုၢ်ဟ်ပှၤနၤထိဘိလၢ နမ့ၢ်ပခၣ်ပနၢ်လၢအလုၢ်ဒိၣ်ပှၢဒိၣ်ဝဲဒိၣ်မးတဂၤနၣ်လီၤ.

လၢနနံၤအိၣ်ဖျၣ်ဆၢက့ၤအကတိၢ်အံၤ ပဆၢဂ့ၤဆၢဝါနၤလၢ မ်ကပှဲၤဒီးနိၢ်ခိတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ, နိၢ်သးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါဒီး မ်တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤလၢပဂံၢ်ထိၣ်ဒွးထိၣ်လၢဂ်တနၢ့်ကတၢ်တသ့တဖၣ် ကလီၤဘၣ်လၢနလိၤထူးထူးတီၤတီၤဒီး မ်နကအိၣ်ကၢအိၣ်ခိးဒီး ချုးနၢ့်နနံၤအိၣ်ဖျၣ်ဆၢက့ၤဒ်အံၤအဝိတဖၣ်အဝိနၣ်တက့ၢ်.

မ်ကစ်ယွၤကဆိၣ်ဂ့ၤဘၣ် ဖံသရၣ်မှဉ်ထိဘိနၣ်တက့ၢ်.

ပှဲၤဒီးတၢ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါအါ

ကညီပိဉ်မှဉ်ကရၢပှၢမၤသကိးတၢ်ဖိတဖၣ်

အဝဲစံးဝဲလၢအအဲၣ်ယၢ ခီဖျိ တၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ

ဆၢဖီ

ယတမ့ၢ်ပှၤလၢ အဒိၣ်တၢ်ဂ့ၤဒိၣ်တၢ်ဝါတဂၤဘၣ်.တၢ်ထူးတၢ်တိၤတၢ်လိၢ်တၢ်လၢတအိၣ်ဒီးယၤနီတမံၤဘၣ်.ဖဲပှၤအါဂၤပၢဘၣ်သိလ့ၣ်, ပၢဘၣ်လ့ၣ်ယိၢ် သူလါဂီၤဝါအါကလုၣ်အါမးအဆၢကတိၢ် တၢ်လၢယပၢဘၣ် မ့ၢ်ဒၣ်ယနိၢ်ကစ်အခိၣ်ဖိခံခိန့ၣ်လီၤ. ဖဲပှၤအါဂၤအိၣ်ဘၣ်လၢဟံၣ်ဒိၣ်ကျိၤသ့ါ, သူဘၣ်လီမ့ၣ်အူလီကဟၣ်လၢ အပတိၢ်ထိအဆၢကတိၢ်,ယအိၣ်ဘၣ်ဒၣ်လၢ ဟံၣ်ဒဲကးပြဲးဒီးသူဘၣ်ဒၣ်ဃီးဝါဒီးသ့ၣ်ကဘိၣ်ဝၣ်ကဘိၣ်လၢ ဟံၣ်ပူၤဃီပူၤန့ၣ်လီၤ.ဖဲပှၤအါဂၤကူဘၣ်ကၤဘၣ်ဂ့ၤဂ့ၤဝါဝါဒီးအပ္ၢၤဒိၣ်ကလံၤဒိၣ်အဆၢကတိၢ်,ကူဘၣ်ကၤဘၣ်ဒၣ်တၢ်ကူတၢ်ကၤလၢ ပှၤဆါလၢ အကံလိ(ဆ့လိၢ်လံၤ,ဆ့တၢ်ဘိၣ်)သ့ၣ်တဖၣ်နၣ်လီၤ.ဖဲပှၤဂုၤပှၤဂၤဒိၣ်ဘၣ်ခိၣ်ဖံးထူ,ခိၣ်ဖံးစ့,ခိၣ်ဖံးတကျ၊်အဆၢကတိၢ်,ဒိၣ်ဘၣ်ဒၣ်ယဲခိၣ်ဖံးတဆံ ခ့ ဘးဖိန့ၣ်လီၤ.ပှၤဂုၤပှၤဂၤအတၢ်အိၣ်မူအပတိၢ် ဒီးယတၢ်အိၣ်မူအပတိၢ်နၣ် လီၤဆိ ဝဲလၢ ထံဒီးသိအဃိ, ယတထိၣ်သတြၢ်ယသးဒီးပှၤနီတဂၤဒီး တပြ၊်တၢ်ဒီးပှၤနီတဂၤလၢ ယတၢ်အိၣ်မူအပူၤဘၣ်. ယအိၣ်မူဒၣ်ဒံးယကစ်ဒၣ်ယဲ တၢ်အိၣ်မူအလ့ၢ်နိၢ်နိၢ်အသိးနၣ်လီၤ.ပှၤလၢ ရ့ယၤဒ်မ့ၢ်ဆ့ၣ်မ့ၢ်ဂိၤတံၤသကိးနၣ် အိၣ်ဝဲအါဂၤဘၣ်ဆၣ် လၢကဆၢ ရ့ယၤ ဒ်သးသမူတံၤသကိးလၢ တစိၤသးအဂိၢ်နၣ် မ့ၢ်တၢ်ကီလၢ ယကထံၣ်နၢ်,ယဲဒၣ်နၣ်လီၤ. လၢ တၢ်တပာ်သးအပူၤ သးစ်သးတဖးဃီဒီးယၤတဂၤ စံးဝဲလၢ အအဲၣ်ယၤလၢာ်သးဒီး ဟ်လီၤသးလၢ ကဃုထၢ ယၤ ဒ်အသးသမူ တံၤသကိးလၢ အတၢ်အိၣ်မူဒီတစိၤညါအဂိၢ်နၣ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်လီၤ ကမၢ ကမၣ်ဖးဒိၣ်လၢ ယဂိၢ်ဘၣ်ဆၣ် ယဟ်ယသးဒ်သိးယတက မၢ ကမၣ်ဘၣ်ဒီးသံကွၢ်အီၤလၢ ဘၣ်မနုၤအဃိ နစံးလၢ နအဲၣ်ယၤ အဂ့ၢ်လဲၣ်နၣ်လီၤ. ဖဲနၣ်အဝဲကွဲးလံာ်ဆူယအိၣ်တဘ့ၣ်ဒီးစံးဝဲလၢ အအဲၣ်ယၤဒ်တၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်ဖျါလၢ အဖိလာ်တဖၣ်အံၤအသိးနၣ်လီၤ.

၁. မ့ၢ်လၢ နအိၣ်ဒီးတၢ်ဟ်သ့ၣ်ဟ်သးဂ့ၤလၢ ပှၤဂုၤပှၤဂၤအဖိခိၣ်ဒိၣ်မးအဃိလီၤ. နထုးနၢ်,ပှၤအါဂၤအသးလၢ နတၢ်ဟ်သ့ၣ်ဟ်သးလၢ အဂ့ၤအယိလီၤ. နအိၣ်ဒီးနရ့ၢ်နသဲးလၢ အဂ့ၤ,တၢ်သးကညီၤ ပှၤဂၤ,တၢ်ဒိ သ့ၣ်ဒိ သးအိၣ်ပှဲၤနသးပူၤအယိ ယအဲၣ်ယဲ နၤနၣ်လီၤ. နတၢ်အိၣ်မူအခိ ပညိထိၣ်လၢ ပှၤအါဂၤအဂိၢ်, အိၣ်ဖျါထိၣ်ဝဲ ဒ်နမ့ၢ် ပှၤလၢ တၢ်နၣ်နၢ်,အီၤသ့ ဒီးဟ့ၣ်ပှၤအါဂၤလၢ တၢ်အိၣ်မူအမုၣ်အခ့ၣ် နၣ်လီၤ.

၂. နမ့ၢ်ပှၤလၢ အတိ ဒီးအတၢ်ကတိၤဒီးအတၢ်အၢၣ်လီၤနၣ်လီၤ. ပှၤအါဂၤဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးနၤလၢ နတထံၣ်ဆံးကွၢ် တလီၤပှၤဂၤအတၢ်စံးတၢ်ကတိၤဒီးဟးရၤလီၤအီၤဘၣ်အယိလီၤ. နဟ့ၣ်ပှၤအါဂၤ လၢ တၢ်နၣ်နၢ်,လိၣ်သးဒီးတၢ်တိ တၢ်လိၤလၢ တဂၤဒီးတဂၤအဖိ ခိၣ်နၣ်လီၤ.

၃. နအိၣ်ဒီးနတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢ အလိၤဆိနၣ်လီၤ. နတၢ်သ့တၢ် ဘၣ်ဒီးနတၢ်အဲၣ်ကဝိၤဃၣ်ပှၤအဂုၤအဂၤသ့ၣ်တဖၣ်နၣ်လီၤ. နတၢ် ရ့လိၣ်မုၣ်လိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်နၣ်အလုၢ်အပ္ၢၤဒိၣ်ဝဲတုၤဒၣ်လဲၣ် နပ္ၢၤအီၤ လၢ ကျိၣ်လၢ စ့ ဒီး တၢ်ထူးတၢ်တိၤတန့ၢ်ဘၣ်နၣ်လီၤ.

၄. နမ့ၢ်ပှၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တဂၤလီၤ. နအိၣ်ဒီးတၢ်ဒိ ကနၣ်အဂ့ၤ လၢ ပှၤဂုၤပှၤဂၤအတၢ်စံးတၢ်ကတိၤအဖိခိၣ်ဒီး အိၣ်ဒီးတၢ်ထံၣ်နၢ် သ့ၣ်ညါ လီၤဆိ ဒိၣ်မးလၢ ပှၤဂၤအတၢ်ဟ်သ့ၣ်ဟ်သးအဖိခိၣ်ဒၣ် လဲၣ်နၣ်လီၤ.

၅. နမ့ၢ်ပှၤလၢ အအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ကညီၤသးကညီၤလၢ နပူၤတဂၤ လီၤ. နတကွၢ်တၢ်အိၣ်ဖျါလၢ ခိ ဒီးဟ်လီၤအလုၢ်အပ္ၢၤဘၣ်. နကွၢ် ဒီးဟ်တၢ်လုၢ်တၢ်ပ္ၢၤလၢ သ့ၣ်လၢ သးတကပၤဒီး နမ့ၢ်ပှၤလၢ အ လိၤဒိၤတၢ်ယူးယိၣ်ဟ်ကဲအီၤတဂၤနၣ်လီၤ.

၆. နမ့်ပှၤလၢအဟ့ဉ်ဂံ်ဟ့ဉ်ဘါဒီး ဟ့ဉ်ဆူဉ်ထိဉ်ပှၤအိဉ်ဘူးအိဉ်တံ်ဒီးနၤတဖ၊်အသူဉ်အသးနှ၊်လီၤ.နဒုးသးဖ့ံပှၤလၢ နခ၊ဉ်နဃၢၤသ့ဉ်တဖ၊်အသးထိဘိဒီးတဟ့ဉ်ပှၤအဂုၤအဂၤတဖ၊်လၢ တ၊်သူဉ်လီၤဘ့ံးသးလီၤဘ့ါဘဉ်နှ၊်လီၤ.

၇.နမ့်ပှၤလၢ အအိဉ်ဒီးတ၊်ဟ်သူဉ်ဟ်သးလၢ အပတိ၊်ထိနှ၊်လီၤ. နအိဉ်မူ သဃဲၤဒီးပှၤကိုးဂၤဒဲးလၢ တ၊် သူဉ်ဘျ၊ သးဘျ၊ ဒီးတ၊် သူဉ်ကဆ့ဲသးကဆ့ီ ဒီးတ၊်ဟ်သူဉ်ဟ်သးဂၢ၊်ဂၢ၊်အပူၤနှ၊်လီၤ. နဟားဆ့ဲးတ၊်ထံဉ်ဆံးကွ၊် တလီၤပှၤဂုၤပှၤဂၤဒီးအိုးထိဉ်နတ၊်ထံဉ်လၢ အဂ့ၤတကပၤထိဘိနှ၊်လီၤ.ယမ့်ပှၤလၢ အအဲဉ်နၤဒိဉ်မးလီၤ.

လၢတ၊်ဂ့၊်တနိၤနိၤအဖိခ၊ဉ် ပှၤဂုၤပှၤဂၤမ့်ထံဉ်နၤဒ်လဲဉ် ဒ်လဲဉ်ဘဉ်ဆဉ် ယသးတဟားဂိၤလၢ တ၊်ဂ့၊်သ့ဉ်တဖ၊်အံၤအဖိခ၊ဉ် နိတမံၤဘဉ်.ယနဉ်လၢ ယတဒီးနှ၊်ဘဉ်တ၊်သးဖြ၊ဉ်လၢ ယရ့နၤ. အဲဉ်နၤအယိနိတဘျိဘဉ်. ယတမၤနးမၤဖြ၊ဉ်လီၤယသးအတ၊်ဆိ ကမိဉ်လၢ ပှၤဂုၤပှၤဂၤအတ၊်စံးတ၊်ကတိၤအဖိခ၊ဉ်နိတဘျိဘဉ်. ယတပိ၊်ယ၊်လီၤယသးလၢ ယအဲဉ်နၤအယိနိတဘျိဘဉ်. ယအဲဉ်နၤဒိဉ်မးလီၤ.

မ့်တ၊်လီၤကမၢ ကမဉ်လၢ ယဂီ၊်နိ၊်နိ၊် ဖဲယဖးလီၤယဲ လံာ်ပရၢ တဘ့ဉ်လၢ ယတထံဉ်ဘဉ်ဖးဘဉ်လၢ ယတ၊်အိဉ်မူလၢ အပူၤကွံာ်နိတဘျိဘဉ်အယိနှ၊်လီၤ. ယနာ်ယဲမျးကယၤပှဲၤပှဲၤတ သ့ဘဉ်ဆဉ် ယတ၊်အိဉ်မူမ့မ့်ဘဉ်ဖုးတ၊်အနိ၊်ကိ၊် ဒ်အဝ်တဲဝ် အသိးနှ၊် တစိၤအံၤ ယမ့်သံဒီးယမဲာ်ကဘံဉ်ဝ်ဂ့ၤဂ့ၤနှ၊်လီၤ. တ ဘျိဃီ ဒုယဟ့ဉ်ဆၢ ကၢ့ၤအိၤတ၊်စံးဆၢ ဒီးတ၊်အဲဉ်တသ့ ဒ်းဝ်ဘဉ် ဆဉ် မ့်တနံးဖဲယနာ်နှ့်အိၤသ့, မ့်တနံးဖဲယဟ့ဉ်ဆၢ အိၤယတ၊် အဲဉ်အခွဲးမ့်အိဉ်နှ၊် ယဟ်လီၤယသးလၢ ယကဟ့ဉ်အိၤတ၊်အဲဉ် ဒ်အဝ်မ့်လ၊်ဝ်ဒဉ်အသိးနှ၊်လီၤ.

တ၊်အဲဉ်ဆိ၈၊....ဘဉ်မနုၤအယိလဲဉ်....တ၊်ဂ့၊်ကီအိဉ် ဒ်လဲဉ်.....နဟားဖးယံၤနဲ့ဒီးယၤဒီး နတတဲတ့၊်ယၤတ၊်နိတမံၤ ဘဉ်..ယကဘဉ်နှ၊်ပၢ၊်ထွဲ နၤလၢ ကျဲ၊ဒ်လဲဉ်...ဟဲကၢ့ၤဒီးတဲ့ဘဉ် ကၢ့ယၤလၢ နတ၊်ကီတ၊်ခဲသ့ဉ်တဖ၊်မိဉ်...ယအိဉ်ကတဲာ်ကတိၤ ဃာ်ယသးလၢ ယကဒိကနှ၊်နတ၊်ကီတ၊်ခဲ.....ဟ်သူဉ်ဟ်သး ဂ့ၤလၢ နတ၊်တဲသ့ဉ်တဖ၊်အဖိခ၊ဉ်လီၤ.....ဟဲကၢ့ၤခဲအံၤမိဉ်....

"တ၊်အဲဉ်ဆိ၈၊,ဒုးသ့ဉ်ညါယၤလၢ ဘဉ်မနုၤအယိ.... နဟ်တ့၊် ဆိယၤအဂ့၊်မိဉ်"

"တ၊်အဲဉ်ဆိ၈၊,နမ့်တတဲယၤဘဉ်ဆဉ် ယသ့ဉ်ညါဒီးနှ၊်ပၢ၊် ထွဲယၤမးလဲဉ်"

"တ၊်အဲဉ်ဆိ၈၊,မ့မ့်လၢ ယၤယအဲဉ်ဒီးတဲ့ဘဉ်ကၢ့ၤနၤဒ်အံၤလီၤ. ဒ်နတဲတ့၊်ယၤအသိး စးထိဉ်လၢ နထံဉ်ယၤ,နတဲ့နအဲဉ်ဘဉ်ယၤ. ..နကမ့်လ၊်ထဲ့ယၤတဂၤ...နတပာ်တ့၊်ယၤဘဉ်...နကတိ ဒီး ယၤတစိၤသးလီတမ့်ဒ၊ၤ...နတဲ့လၢ နဆၢ အိဉ်ဘူးနဲ့ဒီးယၤ,ဆၢ လဲၤဃုာ်တ၊်ဒီးယၤ,ဆၢ မၤမှာ်ယသးထိဘိ....နစံးလၢ နကမ့်ပှၤလၢ ခံကတၢ၊်တဂၤလၢ နဂီ၊်ဒီး ပှၤဂုၤပှၤဂၤလၢ အဘဉ်ထွဲဒီးနၤ နှ၊်တအိဉ်ဘဉ်တမ့်ဘဉ်ဒ၊ၤ.... နဃ့တ့၊်တ၊်အၢဉ်လီၤတလီ၊်လီ၊် ဒ်သိးယသုတပာ်တ့၊်နၤတဂ့ၤနှ၊်တမ့်ဒ၊ၤ....ဘဉ်ဆဉ်....."

တ၊်အဲဉ်ဆိ၈၊,တ၊်ခဲလၢာ်မ့်ဒဉ် တ၊်မံမိ၊်ဒီးတ၊်ဆိက မိဉ်မ့ံတခါလိ၈ၤ....လၢ နဂီ၊်...ကမ့်တ၊်လိဉ်ကွဲတခါဘဉ်ဆဉ်... လၢ ပှၤဒ်သိးယၤတဂၤအဂီ၊်....တ၊်အဲဉ်ဆိ၈၊....သးအိဉ်တဲ့ယဲ နၤဒ်အံၤလီၤ. လၢ ယတ၊်အိဉ်မူတစိၤအံၤ ဘဉ်ဃးဒီးတ၊်အဲဉ် နှ၊် ယတသ့ဉ်ညါဆိကမိဉ်ခ၊ဉ်မ့ံဒီး တ့ူ၊်ဘဉ်ခ၊ဉ်ဘဉ်အိၤနိတဘျိ ဘဉ်. ယသးသပ့ၤခံးယု၊်ကလာ်လၢ တ၊်အဲဉ်အဂီ၊် ဘဉ်ဆဉ် စး ထိဉ်ဖဲနတ၊်အဲဉ်ကလံၤဖိဟဲအ့ကသ့ဉ်ဘဉ်ယၤအခါ ယဖုးသ့ဉ်နိဉ် ထိဉ်လၢ ယတ၊်မံသယု၊်အပူၤ, ယတ့ူ၊်ဘဉ်တ၊်အဲဉ်အတ၊်ဃံတ၊် လၢ, ယထံဉ်ဘဉ်တ၊်အဲဉ်အလ့ဲ၊်လါအဲ:, ယနၢ ဘဉ်တ၊်အဲဉ်အက လံၤဆ့ံဖိဒီး တ၊်ခဲလၢာ် မ့်တ၊်လၢ အမၤမံမၤမှာ်ယသးနှ၊်လီၤ.

ဖဲယမ်အခါယမ်မိ၊ ဘဉ်န၊ဒီး ဖဲယပ၊် ထိဉ်အခါယသယု၊ ဘဉ်ယဲ န၊တဘျိုယိ နှဉ်လီ၊. ဖဲယအိဉ်ယံ၊ဒီးန၊အခါယသးကသ့ဉ်ဖးလ၊ သ့ဉ်နိဉ်န၊အယိ ဒီး ဆ၊ထံဉ်ဘဉ်န၊ယသ့ဉ်ကိ၊် အူသးကိ၊် အူမးနှဉ် လီ၊.

တ၊် အဲဉ်ဆိ၈၊,မ့၊် နံ၊မ့၊် သိတစ်၊် ဖိလ၊ ပဝဲခံ၊ပလဲ၊ခီဖျိ လ၊ တ၊် အဲဉ်အကျဲလါ ဟ့ ပူ၊ခါ မ၊သးဒ်သိးပကဖိဉ်လိဉ်စုထွဲထိဉ် ခိဉ်ခါဃ်လ၊ဒီး လဲ၊ဆူညါလိ၊လိ၊တု၊ပတ၊် အဲဉ်အဖိတ၊ဉ်လီ၊. လိ၊ဂ်ဒ်ပကသဂ၊် လဲ၊ခီဖျိကွံဉ်ကယဲ၊် တ၊် တြိ မ၊တံဉ်တဉ်တ၊် ကိတ၊် ခဲတ၊် ဘဉ်ယိဉ်သးအုးခဲလ၊ဉ်တမ့၊် ဘဉ်၈၊. ဘဉ်မနု၊အယိ လဲဉ်တ၊် အဲဉ်ဆိ၈၊....စးထိဉ်လ၊ ပအိဉ်ဒီး တ၊် ဘဉ်ထွဲအတ၊် အဲဉ် ဖိအခါ နမ့၊် ထံဉ်ယ၊နဆ၊ ဂ့၊ဆ၊ ဝါယ၊နဟ့ဉ်ယ၊တ၊် နံ၊ကမ့်လ၊ အဆ၊ ဒီး တ၊် ကတိ၊ကပုးလုဉ်ဖိ မ့၊် တ၊် လ၊ အမ၊မုဉ်မ၊မဲယ၊ဒီး ဆ၊ ဒီးနှ့၊ ဘဉ်ဒ်းယဲ တ၊် သ့ဉ်တဖဉ်ထိ ဘိ နှဉ်လီ၊. တ၊် သ့ဉ်တဖဉ် အံ၊ကဒီးနှ့၊ ကၟ့၊ယဲ အခါဖဲလဲဉ်....တ၊် ခဲလ၊ဉ်ဆိတလဲဒီးကဲထိဉ် တ၊် လ၊ အသီလ၊ဉ်လံသပ္ပ၊် ကတ၊် လံ၈၊....နထံဉ်ယ၊ နတရုံးန ခိဉ်ဖိဒီးနလဲ၊ဆူညါ နတကတိ၊တ၊် ဒီးယ၊လ၊၊ဘဉ်. နတနံ၊က မ့ံ ဆ၊ ဂ့၊ဆ၊ ဝါယ၊လ၊၊ဘဉ်. နဃဉ်ဒူဉ်ချ၊ နသးလ၊ ယ၊လ၊၊ဉ်လံ.. နဟ့ဉ်ယ၊တ၊် သးဖ့ဉ်တ၊် သးအုးလံ...နဟ်တ့၊် ယ၊လ၊ တ၊် ကစု ဒုဖိအပူ၊ဒီး အါနှ့၊ ဒိဉ်နှ့၊ အအံ၊ နမ၊ဆါယသးဒီးလဲ၊နဲ့ဆူပ္ပ၊အ ဂ၊တဂ၊အအိဉ်လံနှဉ်လီ၊.

တ၊် အဲဉ်ဆိ၈၊,လ၊ နဂိ၊်..ယမ့၊် ပ္ပ၊ပ့ဲ၊ဂ၊တဂ၊လဲဉ်. ဘဉ် ဆဉ်လ၊ ယဂိ၊်..နမ့၊် ပ္ပ၊အဆိကတ၊် တ၊် အဲဉ်ဆိယိ ယဟ်လု၊် ပဟ် ပ္ပ၊နတ၊် အဲဉ်ဒီး ယကအဲဉ်ယဲ န၊တစ်၊ယသး ယတမ၊ဖ့ဉ်နသး ဘဉ်ဒီး ယကဟ့ဉ်န၊ယတ၊် အဲဉ်လ၊ လ၊ ပ့ဲ၊ပ့ဲ၊ တု၊ယမဲဉ်ဘံဉ်ခိဉ်ခါ နှဉ် မ့၊် ယတ၊် ဆ၊ တဲဉ်လီ၊ယသး အိဉ်ဒီး တ၊် မု၊် လ၊ တိဉ်ဟ်ဖးဒိဉ် နှဉ်လီ၊. တ၊် အဲဉ်ဆိ၈၊,ယအိဉ်ဒီး တ၊် ဟ့ဉ်ကန၊ၟဖိလ၊ နဂိ၊် မ့၊် နသ့ဉ်ညါ နဲ့ကစ်ဒိ၈၊. ဖဲတ၊် အဲဉ်မ့၊် နံ၊မ့၊် တု၊ယီ၊အခါ ယအိဉ်က တိၟ်ဃ်ယတ၊် အဲဉ်အတ၊် ဟ့ဉ်ဆံ၊ဖိလ၊ နဂိ၊် တခါဘဉ်တခါ ကဲ ထိဉ်ကၟ့၊တ၊် ကလိကလိလံ၈၊...နတဟ်လု၊် ဟ်ပ္ပ၊ယတ၊် ဟ့ဉ်ဖိ အဂ့၊် ယတသ့ဉ်ညါထွဲယဲ ဘဉ်....

တ၊် အဲဉ်ဆိ၈၊,ခိဉ်သခၢဉ်ဒၢ ဖိလ၊ ယဆးဟ်လ၊ နဂိ၊်.. မ့၊် တ၊် အဲဉ်အတ၊် ဟ့ဉ်ဆံ၊ဖိအကျါတခါလီ၊.ယအိဉ်ဒီး တ၊် မု၊် လ၊ လ၊ ခိဉ်သခၢဉ်အံ၊ နကမံသခၢဉ်နဲ့ကိ၊ မ့၊် န၊ဒီး နကသ့ဉ်နိဉ်နဲ့ယ၊ ကိ၊ ဆ၊ ကတိ၊် ဒဲ၊နှ့ဉ်လီ၊.ယအိဉ်ဒီး ယတ၊် ဟ့ဉ်ဆံ၊ဖိလ၊ အမ့၊် ခိဉ်သလုဉ်ဖိတဖျ၊ဉ်လ၊ ယဟဲကၟ့၊ပ္ပ၊အီ၊လ၊ တ၊် လိ၊် ယံ၊အံ၊ ကဲ ထိဉ်စု၊် ကိ၊ တ၊် အဘျူ၊ တအိဉ်ဘဉ်လ၊ ပ္ပ၊လ၊ တသးအိဉ်ဖ့ဉ်အီ၊ နိ တဘျိဘဉ်အဂိ၊် လံ၈၊...ယကတိ၊ဃ်ယသးလ၊ ယကထါနှ့၊ န၊ဆ့ပ့ျ၊် တဘ့ဉ် မ့၊် နတူ၊် လိဉ်နဲ့ကသ့စု၊် ကိ၊ ၈၊....ဘဉ်ဆဉ်ခဲအံ၊ သ့ဉ်ညါ ယဲ လံ...လ၊ နဂိ၊် ယတမ့၊် တ၊် နိ တမံ၊ဘဉ်.နတဟ်လု၊် ဟ်ပ္ပ၊ယတ၊် အဲဉ်တ၊် သးအိဉ်န၊တဖ့ဉ်ဘဉ်. တ၊် အဲဉ်တိကဲ တ၊် က လိဒီး တစ်၊သးတ၊် အဲဉ် ကဲ ထိဉ်တစ်၊် ဖိတ၊် အဲဉ်လ၊ဉ်လံ နှဉ်လီ၊. တ၊် ဟ့ဉ်လ၊ ယဆ၊ လ၊ နကဟ်အီ၊ဒ်တ၊် သ့ဉ်နိဉ်နှဉ် ယသ့ဉ်ညါ လီ၊တံ၊် ယဲ လ၊ နဟ်အီ၊ဒ်တ၊် လိဉ်ကွဲဖိအသိးလ၊ဉ်လံ နှဉ်လီ၊.

တ၊် အဲဉ်အတ၊် ကတိ၊လ၊ နစ်းတ့၊်, နကွဲးတ့၊် နှ့၊် ယ၊တ ဖဉ် မ့၊် ဒဉ်ခိဉ်နှဉ်အတ၊် ကွဲးဒီး တမ့၊် တ၊် ကွဲးတ၊် ကတိ၊လ၊ အဟဲ လ၊ သ့ဉ်လ၊ သးတဖဉ်နှဉ်ဘဉ်. နအိဉ်ဒီး တ၊် အဲဉ်အမဲဉ်ချံတကး ဘဉ် နဒီ ယုဉ်ဒီး မဲဉ်ဒီ လိ၊ တံ၊် လိ၊ ဆဲး လ၊ နကယုနှ့၊ နတ၊် အဲဉ်အ တ၊် ဂံ၊် ဆ့ဉ်တ၊် ဂံ၊် စ၊် လ၊ နတ၊် ရဲဉ်လိ၊ ကျဲ၊ လိ၊ တ့၊် တဖဉ် ကဘဉ် မ့၊် တ၊် ဒ်းအံ၊ဒ်းနု၊အယိ လ၊ နဂိ၊် ယတ၊် ဂ့၊ တအိဉ်လ၊ ၊နီ တခါ လ၊ ထံဉ်နှ့၊ အီ၊အသ့လ၊ ၊ဘဉ်နှဉ်လီ၊. နစ်ဉ်ယုဉ်ဒီးနတ၊် အဲဉ်အပ နိ ဘျ၊ လ၊ နကထိဉ်သတြိ ၊ယ၊ဒီးပ္ပ၊အဂ၊စ့၊် ကိ၊ အယိ ယတမ့၊် ပ္ပ၊လ၊ အကတု၊ထိဉ်ထိဉ်ဘး လ၊ နဂိ၊် ခ်ဖျိယမ့၊် ယဲ ပတိ၊် မ့၊် ဖိအ ယိ တ၊် ကတိ၊လ၊ နစ်းတ့၊် ယကမ့၊် နတ၊် လိ၊ စိ၊နှ့ဉ် လ၊ ထိဉ်ပ့ဲ၊ ထိဉ်ဝဲ ကသ့ဒ်လဲဉ်. နသိဉ်လိသ့နသးလ၊ တ၊် အဲဉ်အလံ၊ဉ်တ၊် ဒ္ဒးလ၊ နကထုးကွံဉ်, ဟ်ဖ့ဉ်, နီ၊ဖးဂံ၊် အါ ယတ၊် တလ၊ တပ့ဲ၊ တဖ့ဉ် အယိ ယကဲ ထိဉ်တ၊် အစ၊ လ၊ အမ့၊် ဝးလိ ကိ ဒီး တ၊် အလု၊် အပ္ပ၊ တအိဉ်လ၊ နဂိ၊် နီ တမံ၊လံ မးလဲဉ်....

တ၊် အဲဉ်ဆိ၈၊,ယသးလိ၊ဘ့ံ၊လ၊ နတ၊် အဲဉ်တစ်၊် ဖိအ ယိ လံ...ယသးလ၊ဉ်ကွံဉ်တ၊် အဲဉ်လံ...ယဆ၊ လိ၊ ဖးဒီ၊ တ၊် အဲဉ် ဒီ၊ တဆ၊ န၊် ဟူ တဆ၊ ထံဉ်ယဲ တ၊် အဲဉ်လ၊ ၊ဘဉ်. တ၊် ခဲလ၊ဉ်အံ၊ မ့၊် ဝဲ ဒဉ်လ၊ နယိ လိ၊. နတဲ လ၊ နမ၊ဖ့ဉ်ယသးဘဉ်ဆဉ် ခဲအံ၊ ယ သး တ၊် အဲဉ်မဲဉ်ထံ ဖိ ဘဉ်ယ္ယ၊ လိ၊ ဒ်မူ ခိဉ်ထံ အသိ၊ ခ်ဖျိ တ၊် သးဖ့ဉ် လုဉ်ဘ၊ ယ၊ အယိ လံ....ယတနှ၊် ပ၊် လ၊ ဘဉ်မနု၊ အယိ နတဟ် သ့ဉ်ညါ နသးလ၊ ယတ၊် တူ၊် ဘဉ်တဖဉ် ဒီ၊ မ၊ ဆါ ယသးထိ ဘိ အ ယိ နှဉ်လီ၊. ယတ၊် ကမဉ်အိဉ်မနု၊ တမံ၊ လဲဉ်နှဉ် တဲ ဘဉ်ယ၊ ပျိ ပျိ ဆ့ဲ ဆ့ဲ တ ဘိ တ ကၟ့၊် မိဉ်....ခဲအံ၊ နတတဲ တ့၊် ယ၊ တ၊် နိ တမံ၊ ဒီ၊ နလဲ၊ ဆူ ပ္ပ၊ ဂ၊ အအိဉ်လံ...ယ ကဘဉ်အိဉ်တ့၊် ထဲ တဂ၊ ပ့ဲ၊ ဒီ၊ တ၊် သ ယု၊် သ ညိ အံ၊ နတ ဒိ သ့ဉ်ဒိ သးကွ၊် လ၊ ယ လိ၊ ဘဉ်၈၊....နှ.

တ၊် အဲဉ်ဆိ၈၊,မ့၊် နံ၊လ၊ ပူ၊ကွံဉ်လိ ကိ ထွဲ ယဲ ဘဉ်ဆဉ် ဒီ၊ နှ့၊ ဘဉ်ကၟ့၊ ယဲ တသ့ လ၊ ၊ဘဉ်.တ၊် ခဲ လ၊ ဉ်ကဟ်ယဲ လ၊ တ၊် လဲ၊ ခ်ဖျိ,တ၊် မ၊ လိ လ၊ ယဂိ၊်ဒီ၊ ယ ကသ့ဉ်နိ ဉ်ဘဉ်ယဲ တ ဘျိ ဘျိ ဒီ၊ က ထံဉ်မ့ံ ကၟ့၊ ယဲ လ၊ သးအမဲဉ်ချံ ပူ၊ နှ့ဉ်လီ၊. ယအဲဉ်ဒီ၊ စ်း တ့၊် ယဲ နၟ၊ လ၊ ယ နှ၊် ပ၊် ထွဲ ယဲ နၟ၊ ဒီ၊ ယ ကပ့ဲ ယဲ နၟ၊ မုဉ်မုဉ်လီ၊. ယမ့၊် ကၟ့၊် လိ၊ ယသး ယ ပ့ဲ၊ ဒီ၊ တ၊် ဂံ၊် စ၊် တ၊် လိ၊ တ ဉ်လိ၊ ကဉ်ဒီ၊ တမ့၊် တ၊် နီ တ မံ၊ လ၊ နဂိ၊် အယိ နအဲဉ်ယ၊ တသ့ လ၊ ၊ဘဉ်နှဉ် ယသ့ဉ်ညါ လိ၊ ယ သးအဂ့၊ ကတ၊် လိ၊.ဘဉ်ဆဉ်လ၊ နၟ၊ တခါ နမ့၊် တ အိဉ်ဒီ၊ တ၊် အဲဉ် အမဲဉ်ချံ ယုဉ်ဒီ၊ မဲဉ်ဒီ,တ၊် အဲဉ်ပ နိ ဘျ၊,တ၊် အဲဉ်တ၊် သ့ တ၊် ဘဉ်အ တ၊် ဂံ၊် တ၊် ဒ္ဒးဒု ပတ၊် အဲဉ်အံ၊ မ့၊် တစ်၊ သးတ၊် အဲဉ်စ်ဉ်စ်၊ နှ ဉ်သ့ ဝဲ နှဉ်လီ၊. ပ္ပ၊လ၊ နအဲဉ်အီ၊ လ၊ အလ၊ ပ့ဲ၊ နှ့၊် ယ၊ ခဲ အံ၊ တဂ၊ နသုတ ကွ၊် အီ၊ လ၊ တ၊် အဲဉ်အ မဲဉ်ချံ ဒီ၊ မဲဉ်ဒီ တ ဂ့၊. နသုတ ထိဉ်အီ၊ လ၊ နတ၊် အဲဉ်အ ပ နိ ဘျ၊ တ ဂ့၊ ဒီ၊ နသုတ ဂံ၊် အါ ထုးကွံဉ်ဟ်ဖ့ဉ်နီ၊ ဖးအီ၊ ဒ်လံ၊ဉ်တ၊် ဒ္ဒးအသိ၊ တ ဂ့၊ အဂ၊် မ့၊် ယတ၊် ဃ့ သ ကွ၊် ကညး နၟ၊ နှဉ် လီ၊.ပ္ပ၊လ၊ နအဲဉ်အီ၊ ခဲ အံ၊ တဂ၊ အမဲဉ်ထံ သုတ ဘဉ်လီ၊ လ၊ နယိ ဒီ၊ အသး သုတ သ့ဉ်ဖးလ၊ နတ၊် အဲဉ်အတ၊် ရဲဉ်တ၊် ကျဲ၊ အကျဲ သ နူ တ ဂ့၊ အဂ၊် မ့၊် ယတ၊် ဃ့ ထိဉ်သ ပ္ပ၊် ပ္ပ၊် ဆူ နအိဉ်နှဉ်လီ၊. ယဆ၊ ထံဉ်လ၊ နသးကဖ့ံ သးကမ့ဉ်ဒီ၊ အိဉ်လ၊ အိဉ်ပ့ဲ၊ နဲ့ လ၊ တ၊် အဲဉ်အ သိ အတ၊် လဲ၊ ကျဲ အပူ၊ အံ၊ နှဉ်လီ၊. ယ ကဃ့ ထုကဖ့ဉ်လ၊ နဂိ၊် ထိ ဘိ ဒ်သိ၊ ယတ၊် အဲဉ်ဆိ သုတ ပ္ပ၊် တ့၊် ဆိ လ၊ အတ၊် အဲဉ်အ သိ သီ ဖိ

ကွ၊် ကၟ့၊ ဆူ ကဘျိ ပ၊ (၅၂) →

တေ၏အခ်ဉ္အဘူဉ်အတိ၏ (အတၱဟဲဝံ)

နီဖီ

တဘျိုအခါ ပုၤဒီတၢ်အဲဉ်တီလၢအအဲဉ်လိာ်သးဒိဉ်မး အိဉ်ဝဒဉ်ခံဂၤလီ၊ အဝဲသ့ဉ်ဟ်လီ၊သးလၢကအဲဉ်လိာ်သးတစိၤ သးဒီးကတဲာ်ကတီၤဃာ်အသးလၢသၢစူၤသၢယီၤဝံၤ ကဒီးတ့ဒီး ဖျိုအသးနၟ်လီ၊ အဝဲသ့ဉ်ဆိကမိဉ်မ့ဉ်ဝဲလၢကဒီးတ့ဒီးဖျိုသးဒ် လဲဉ်ဒ်လဲဉ်ဒီး ကသူဉ်ထိဉ်ဟံဉ်မုာ်ဃီပၢၤဒ်လဲဉ်ဒ်လဲဉ်ဒီး အသးပူၤ ပ့ဲၤမးဒီးတၢ်သူဉ်မံသးမုာ်နၟ်လီ၊.အဝဲသ့ဉ်ဖးမုၢ်နံၤမုၢ်သိဝံၤ တယံာ်ဘဉ်ဒီး ပိာ်ခ့ဲါသးစၢ်အံၤ နၢ်ဟူဝဲဒဉ်လၢအတၢ်ပိာ်မုဉ်ဖျိုအ သးဒီးပိာ်ခ့ဲါလၢအဂၤတဂၤနၟ်လီ၊ အခ်ိဉ်ထံးအဆၢကတိၢ် ဆိ ကမိဉ်ဝဲလၢအမ့ၢ်တၢ်တဲလိာ်ကွဲဘဉ်ဆဉ် လၢခံဃုသ့ဉ်ညါဝဲဒီးမ့ၢ် မးတၢ်မ့ၢ်တၢ်တိနိၢ်နိၢ်နၟ်လီ၊ ဆိကမိဉ်ဝဲလၢကမ့ၢ်ပ့ၤဒုးတ့ဒုးဖျိ ဆူဉ်တၢ်ပိာ်မုဉ် မ့တမ့ၢ် ပ့ၤဟံးဆူဉ်ဖိဉ်ဆူဉ်အီၤအယိ အဝဲသးဒိဉ် ထိဉ်တၢ်ဒိဉ်မးဒီး လူၤဃုသ့ဉ်ညါဝဲဝံၤ သ့ဉ်ညါက့ၤဝဲလၢတၢ်တ့ တၢ်ဖျိုအံၤ ပိာ်မုဉ်သးစၢ်အံၤအနိၢ်ကစၢ်ဒဉ်ဝဲ တူၢ်လိာ်ဝဲလၢအက စၢ်ဒဉ်ဝဲအတၢ်ဟ်သူဉ်ဟ်သးဒီးအတၢ်ဆၢတဲာ်အယိ ပိာ်ခ့ဲါအံၤ ကမၢကမဉ်ဝဲဒီးသးဘဉ်ဒိဝဲဒဉ်ဒိဉ်မးနၟ်လီ၊ အတၢ်ဆိကမိဉ်အါ ဝဲလၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤခီဖျိန၊်ဝဲတပၢၢ်ဒီးတမၤနၟ့ၢ်ဝဲတၢ်အစၢနိတမံၤလၢ ပိာ်မုဉ်အံၤဟ်တ့ၢ်အီၤဒီးဒီးတ့ဒီးဖျိုအသးဒီးပ့ၤဂုၤပ့ၤဂၤအဂ့ၢ်ဘဉ် နၟ်လီ၊

အဝဲဆိကမိဉ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤယံာ်ယံာ်တုၤမံတနၟ့ၢ်အိဉ်တဝံဉ် ,သိဉ်တမုာ်သဲတမုာ်, ပိဉ်တမုာ်တဲတမုာ်ဒီး တဟးထိဉ်လၢအ လိၢ်မံနိတဘျိုလၢၤဘဉ်နၟ်လီ၊ မံလီၤဒဉ်လၢအလိၢ်မံခ်ိဉ်နံၤဒီးနၤ ပ့ဲၤဒီးမဲာ်ထံမဲာ်နိနၟ်လီ၊ တၢ်ဆၢကတိၢ်ယံာ်ထိဉ်ယံာ်ထိဉ်ဒီး ပိာ် ခ့ဲါသးစၢ်အံၤ အတၢ်ဆါဒိဉ်ထိဉ်ဒိဉ်ထိဉ်ဝဲဒဉ်ကၡ့ၢ်ကၡ့ၢ်နၟ်လီ၊ အ မိၢ်အပၢ်မၤမုာ်အသးအကလုာ်ကလုာ်ဒီးဃုကသံဉ်သရ၊ဉ်လၢ ကဟဲကူစါယါဘျါနၟ့ၢ်အဖိခ့ဲါအတၢ်ဆါအံၤဘဉ်ဆဉ် တၢ်လီၤဆိ မနုၤမး တမၤအသးဘဉ်နၟ်လီ၊

တနံၤနၟ် သိခါဖးဒိဉ်တဂၤနၢ်ဟူတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဒီး သူဉ်အိဉ် သးအိဉ်ဝဲလၢကလဲၤကူစါယါဘျါဝဲသးစၢ်ပိာ်ခ့ဲါအံၤနၟ်လီ၊ သိ ခါအံၤလဲၤတုၤဝဲလၢဟံဉ်အံၤဒီး တဲာ်ဘဉ်ဝဲဟံဉ်ဖိယီဖိသ့ဉ်တဖဉ် လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိုၤလၢအနၢ်ဟူဝဲဒီး အတၢ်ဟဲအံၤမ့ၢ်ဒ်သိးကကူ စါယါဘျါသးစၢ်ပိာ်ခ့ဲါအံၤအတၢ်ဆါအယိ ဟံဉ်ဖိယီဖိသ့ဉ်တဖဉ် တူၢ်လိာ်ခ်ိဉ်ဆၢအီၤလၢတၢ်သူဉ်မုာ်သးမုာ်အပူၤနၟ်လီ၊ သိခါအံၤ လဲၤနုာ်လီၤဆူပိာ်ခ့ဲါသးစၢ်အံၤအဒၢးပူၤဒီး ထံဉ်ဘဉ်ဝဲလၢသးစၢ် အံၤအိဉ်ဒဉ်အဃဲအဘ့ဉ်, တဝံၢ်ထိဉ်အခ်ိဉ်ဒီးမံနိၤအိဉ်ဒဉ်လၢလိၢ် မံခ်ိဉ်နၟ်လီ၊ သိခါအံၤကၡ့ၢ်လီၤသးစၢ်အံၤဒီးသ့ဉ်ညါဝဲလၢတၢ်ဆါ အံၤ မ့ၢ်တၢ်ဆါလၢအဂံၢ်အၢဝဲဒဉ်ဒိဉ်မးနၟ်လီ၊ သ့ဉ်ညါဝဲလၢသး စၢ်အံၤအသးဒီးအနိၢ်ကစၢ်နၟ် တစဲဘူးလိာ်အသးလၢၤဘဉ်နၟ် လီ၊ အဝဲဟံးနၟ့ၢ်ထံတခ့ဲးဒီးမၤတၢ်မၤလၢအကဘဉ်မၤဝဲတဖဉ်ဝံၤ

စံးဘဉ်သးစ၊်ပိဉ်ခွါအံၤ "တကဉ်ဖိဏ၊ နလိၤသးကညီၤဒိဉ်မးလိၤ နလိၤသးကညီၤထဲလဲဉ်နှုဉ် နမ့၊်တနာ်ဘဉ်တခိ နကွ၊်လိၤ ကွ၊်ကွ၊်လ၊ မဲာ်ထံကလၤအပူၤထဲတဘျုးတက့၊်." တဲဝဲဒ်လဲဉ်ဒ်လဲဉ်ဘဉ်ဆဉ် သးစ၊်ပိဉ်ခွါအံၤအသးတစ၊်ဆ၊ဒီးဝံလိၤဒဉ်အသးဖဲနှုဉ်လိၤ. သီခါအံၤ အသးတဟးဂီၤဒီးတဲဝဲစ၊်စ၊်အယိ ပိဉ်ခွါသးစ၊်အံၤကွ၊်ထိဉ်တ၊်ဆူမဲာ်ထံကလၤပူၤထဲတဘျုးဒီးထံဉ်ဝဲလ၊ အတ၊်အဲာ်တီမှဉ်အဂီၤနှုဉ်လိၤ. ဖဲနှုဉ် အဝဲအသးစ၊်ဆ၊ထိဉ်ဝဲဒီးကွ၊်ကဒီးဝဲဆူညါနှုဉ်လိၤ. ဖဲနှုဉ် တထံဉ်လၤၤဝဲအတ၊်အဲာ်တီမှဉ်အမဲာ်ဒီးထံဉ်ဝဲလ၊ပိဉ်လဲဉ်ဟဲသါလှာ်ထိဉ်အသးနှုဉ်လိၤ. တစ၊်ဖိထံဉ်ဝဲလ၊ ပိဉ်လဲဉ်ကၤ၊်ခိဉ်တယံၤတဘူးနှုဉ် အိဉ်ဒီးပိဉ်မှဉ်တဂၤ အစိဉ်နှုဉ်လိၤ. တစ၊်ဖိသးစ၊်တဂၤဟဲဃီၤဒီး ထံဉ်ဝဲပိဉ်မှဉ်ဝဲနှုဉ်အစိဉ်နှုဉ်လိၤ. ထံဉ်ပှၤစိဉ်အံၤဒီး လ၊တ၊်ပျံၤတ၊်ဖုး တ၊်သးဘဉ်အ၊ အပူၤလဲၤတလ၊ကွံာ်ဝဲနှုဉ်လိၤ. တစ၊်ဖိဝံၤအလိ၊်ခံဟဲကဒီးအသိ တဂၤဒီးထံဉ်ဝဲလ၊ မ့၊်ပိဉ်မှဉ်တဂၤအစိဉ်ဒီးအိဉ်လ၊တ၊်ပျိပူၤတ ဃံတလၤအယိ ကျ၊်ဘ၊လိၤဝဲလ၊တ၊်ကံးညာ်တဘ့ဉ်ဝံၤလဲၤကဟ်ကွံာ်ဝဲနှုဉ်လိၤ. တယံာ်ဘဉ်ဟဲကဒီးအသိတဂၤဒီးထံဉ်လ၊တ၊်ကးဘ၊အသးလ၊တ၊်ကံးညာ်တခါဒီး မ့၊်မနုၤမနုၤအဂ့၊် အဲာ်ဒီးသ့ဉ်ညါဝဲအယိ အိးထိဉ်ကွ၊်ဝဲနှုဉ်လိၤ. အိးထိဉ်ကွ၊်ဝဲဝံၤ ထံဉ်ဘဉ်ဝဲလ၊မ့၊်ပိဉ်မှဉ်တဂၤအစိဉ်အယိ တ၊်သးကညီၤလိၤဘဉ်လ၊အပူၤဒီး အသးမ၊နှ့၊်ဆိဉ်ခံအိၤလ၊ကချုဉ်လိၤဘါဘ၊ပိဉ်မှဉ်အံၤနှုဉ်လိၤ. ခိဖျိအဝဲမ့၊်ပှၤလဲၤတ၊်ဖိအယိ တ၊်တအိဉ်ဒီးအိၤနီတမံၤလ၊ ကချုဉ်လိၤဟိဉ်ခိဉ်အံၤဘဉ်. တ၊်လ၊အိဉ်ဒီးအိၤ မ့၊်ဒဉ်အစုခံခိနှုဉ်လိၤ. အယိ အဝဲဘဉ်သူဒဉ်အစုခံခိအံၤဒီး ချုဉ်ထိဉ်ဟိဉ်ခိဉ်ကယီကယီ တုၤအဘ၊ပိဉ်မှဉ်တဂၤအံၤဒီး ချုဉ်လိၤဘါဘ၊ဝဲမူၤမူၤနီ၊်နီ၊်တုၤအ ဝံၤတစုဒီး လဲၤကဒီးတ၊်ဆူညါနှုဉ်လိၤ. တုၤပှၤချုဉ်လိၤဘါဘ၊တ၊် တဂၤလဲၤပူၤဝဲဒီး ပိဉ်ခွါသးစ၊်အံၤထံဉ်ဝဲဒဉ် ပိဉ်မှဉ်လ၊တ၊်ချုဉ်လိၤ ဘါဘ၊အိၤတဂၤအံၤအမဲာ်ဒီး ပိဉ်မှဉ်အံၤမ့၊်ဝဲအတ၊်အဲာ်တီမှဉ်နှုဉ်လိၤ. ပိဉ်ခွါသးစ၊်အံၤ ပှၤမးဒီးတ၊်ကမ၊ကမဉ်ဒီး လ၊ကကွ၊်ထံ ကဒါက့ၤဝဲအဂိ၊် တ၊်ခဲလ၊ာ်လိၤမ၊်ကွံာ်ဝဲနှုဉ်လိၤ.

ဖဲနှုဉ်သီခါဖးဒိဉ်အံၤစံးဘဉ်အိၤ "တကဉ်ဖိဏ၊ တဘျိအံၤ နန၊်ပ၊်ကသ့လိဏါသ၊ဉ်. ပိဉ်မှဉ်လ၊အသံတဂၤအံၤနှုဉ် မ့၊်ဝဲနတ၊်အဲာ်တီမှဉ်နှုဉ်လိၤ. လ၊တ၊်အိဉ်မှုအပူၤကွံာ်တဘျိနှုဉ် ပိဉ်ခွါလ၊ချုဉ်လိၤဘါဘ၊အိၤမူၤမူၤနီ၊်နီ၊်တဂၤနှုဉ် အဘူဉ်အတိ၊်လိၤဘဉ်က့ၤဒီးပိဉ်မှဉ်အံၤဒီးဒီးနှ့၊်ဘဉ်က့ၤအိၤဒီးဒီးတ့ဒီးဖျိဘဉ်က့ၤသးဒီး အိၤလ၊တ၊်အိဉ်မှုလ၊ခဲအံၤတဘျိနှုဉ်လိၤ. မ့မ့၊်တကဉ်ဖိတခိ မ့၊်လ၊မၤဘ၊ထိဉ်ပိဉ်မှဉ်အံၤအစိဉ်ဒီးတ၊်ကံးညာ်ဝံၤ လဲၤတ၊်ဆူညါအယိ လ၊တ၊်အိဉ်မှုခဲအံၤတဘျိ သုအဲာ်လိာ်ဘဉ်ဒဉ်သုသးထဲသ၊နှုဉ်ဒီးဒီးသုတ၊်ဘူဉ်တ၊်တီ၊်နှုဉ်လ၊ာ်ကွံာ်ဝဲဒဉ်နှုဉ်လိၤ." တ၊်လ၊သီခါဖးဒိဉ်အဲာ်ဒီးတဲဝဲအံၤ သးစ၊်ပိဉ်ခွါအံၤ နန၊်ပ၊်ဝဲဂ့ၤဂ့ၤဒီးတူ၊်လိာ်က့ၤတ၊်လ၊ကဘဉ်မၤအသးသ့ဉ်တဖဉ်အံၤသ့ဝဲဒဉ်နှုဉ်လိၤ.မိ၊်ပ၊်,ပှ၊်ဝဲ၊်,တံၤသကိ၊်,ဖိလံၤ,မါဝၤလ၊ပထံဉ်လိာ်သးလ၊ ဆ၊ကတိ၊်ခဲအံၤနှုဉ် တမ့၊်လ၊တ၊်ဘဉ်ဆ၊ဉ်ဘဉ်တီၤဘဉ်.တ၊်လ၊ ကဘဉ်ဟဲကဲထိဉ်သးတမံၤဂ့ၤတမံၤဂ့ၤနှုဉ် တမ့၊်လ၊ပမၤနှ့၊်ဆူဉ် ဒီးဒုးကဲထိဉ်နှ့၊်ဆူဉ်အိၤသ့နှုဉ်ဘဉ်. တ၊်ခဲလ၊ာ် အိဉ်ဒီးအရဲ၊်အ ကျ၊ၤဒဉ်ဝဲဒီး ဟဲကဲထိဉ်ဝဲလ၊အကတိ၊်ဒီးအကတိ၊်ဒဉ်ဝဲပကဘဉ် သ့ဉ်ညါအိၤနှုဉ်လိၤ.

အယိ,ဖဲပမဲာ်မှုသးဝးဒံးအကတိ၊် မ်ကအဲာ်လိာ်သးတဂၤဒီးတဂၤအိဉ်ဒီးတ၊်အဲာ်တ၊်ကွံ,တ၊်နှ၊်ပ၊်လိာ်သး,တ၊်ပျ၊်လိာ်သးတ၊်ကမဉ်ဒီး တ၊်တိစ၊ၤမၤစ၊ၤလိာ်သးယ၊်ခိယ၊်ခိနှုဉ်တ က့၊်. ဒ်တ၊်ဆ၊ကတိ၊်ဂ့ၤလ၊ပကထံဉ်လိာ်ဘဉ်ပသးဒီး အိဉ်မှုသ ကိးဘဉ်တပူၤဃီအိဉ်ဝဲအသိး တ၊်ဆ၊ကတိ၊်လ၊တ၊်လိၤမှ၊်လိၤ ဖးလ၊နှ၊်ခိမ့၊်ဂ့ၤ,နှ၊်သးမ့၊်ဂ့ၤနှုဉ်ကအိဉ်ဝဲဒဉ်နှုဉ်လိၤ. ဒ်ပတြိတ၊် ဆ၊ကတိ၊်လ၊အဟဲဝဲတသ့ဘဉ်အသိး တ၊်ဆ၊ကတိ၊်လ၊အက လဲၤဝဲစ့၊်ကိးပတြိအိၤတသ့ဘဉ်နှုဉ်လိၤ.မ့၊်ဘဉ်လိၤဖးဒီးပကဘဉ် လိၤဖး, မ့၊်ဘဉ်သံဒီးပကဘဉ်သံနှုဉ်လိၤ. ပထုးဃာ်အိၤထဲတစ၊် ဖိဒဉ်လဲာ် ပထုးဃာ်အိၤတသ့ဘဉ်. ပဆ၊ကတိ၊်ကလ၊ာ်ကွံာ်ဝဲ အခါဖဲလဲဉ်နှုဉ် ပတသ့ဉ်ညါနီတဂၤဘဉ်အယိ ဖဲတ၊်ခွဲးတ၊်ယာ် အိဉ်ဒံးလ၊ပဂြ်အဆ၊ကတိ၊် မ်ပကကျုးစ၊ၤမၤမှာ်လိာ်သးဒီးတိ စ၊ၤမၤစ၊ၤလိာ်ပသး တဂၤဒီးတဂၤ အိဉ်ဒီးတ၊်အဲာ်တ၊်ကွံလ၊အ ကဆ့ီနှုဉ်တက့၊်.

← ဟဲလ၊ကဘျုးပၤ (၅၀)

ဒ်သိးယၤလ၊ၤတဂ့ၤအဂိ၊်နှုဉ်လိၤ. မ့မ့၊်ယၤဒုယကအိဉ်သယု၊်ထဲ တဂၤဒီးဟးဖးဒီးယတ၊်အဲာ်လိၤစိၤလိၤ.ယကသးမံသးမှာ် ထွဲယဲထဲတဂၤလ၊ယတ၊်လဲၤကျဲအံၤလိၤ. ယတဒုးလိၤယမဲာ်ထံ ဖိလ၊တ၊်အဲာ်အယိလ၊ၤဘဉ်. ယတမၤတံာ်တာ်ယသးလ၊တ၊် အဲာ်အယိလ၊ၤဘဉ်. ယတဆိကမိဉ်လ၊ၤတ၊်အဲာ်အဂ့၊်လ၊ၤဘဉ်. တ၊်အဲာ်နှုဉ်လ၊ယဂိ၊် ယကဟ်အိၤဒ်တ၊်မံမိ၊်ဖိတခါအသိးလိၤ.

တ၊်အဲာ်ဆိဏ၊,ယစံးဘျုးနၤလ၊နဒုးဖုးသ့ဉ်နိဉ်ထိဉ် က့ၤယၤလ၊ယသးအတ၊်မံသယု၊်ပူၤ ခိဖျိနတ၊်အဲာ်တစိ၊်ဖိအံၤ အယိလိၤ. လ၊နတ၊်အဲာ်တစိ၊်ဖိအံၤအယိ ယတူ၊်ဘဉ်တ၊်အဲာ်အ သဟိဉ်သ့လံ..ယသးသယု၊်တ၊်သ့လံ..ယသ့ဉ်နိဉ်တ၊်သ့လံ.ယ အဲာ်တ၊်သ့လံ...ယသးဘဉ်တံာ်တာ်သ့လံ...ယဘဉ်ယိဉ်တ၊်သ့ လံ..ယဟိဉ်လ၊တ၊်အဲာ်အယိသ့လံဒီး တ၊်အဲာ်နှုဉ်မ့၊်တ၊်အဆံဉ် ဏ၊,အဆ၊ဏ၊,အခ၊ဉ်ဏ၊နှုဉ် ယသ့ဉ်ညါယဲဂ့ၤဂ့ၤလံ...

ဒ်လဲဉ်ဂ့ၤဂ့ၤ..တ၊်အဲာ်ဆိဏ၊,ယမ့တမ့၊်လ၊ၤနတ၊်ဘဉ် ဆဉ် ပျဲယသ့ဉ်နိဉ်ထံဉ်မ့ဲက့ၤနၤတဘျိဘျိ ဒ်ယသးအတ၊်ဆ့ၤယၤ တက့၊်မိဉ်....

(တ၊်အဲာ်ဆိဏ၊,ကစံးယဲနၤလ၊ခံကတ၊၊်...တ၊်ဘျုးအဖိခိဉ်တ၊် ဘျုး)

တင်လောပျားဒီတင်အခဲ့ဉ်တီသ့ဉ်တဖဉ် တကြားသူဝဲ ဖဲအခအ့ဉ်လိ်ာ်သးအခဆောကတိ်ာ်

ပရ့ဉ်လိ်ာ်ပသးဘုးတးထဲလဲ့ဉ်ထဲလဲ့ဉ်, ပအဲ့ဉ်လိ်ာ်ပသးဒိ့ဉ်ထဲလဲ့ဉ်ထဲလဲ့ဉ်ဘ့ဉ်ဆဉ် တဘျိတခိ့ဉ် ခီဖျိပတ်ဟ်သးတဒ်သိးအယိ အအါဒီးအစ့ၤန့ဉ် ပကသးထိ့ဉ်လိ်ာ်ဘ့ဉ်ပသး, ပကအ့ဉ်လိ်ာ်ဘ့ဉ်ပသးကအိ့ဉ်ဝဒ့ဉ်နှ့ဉ်လီၤ. တ၊်ဟ်ဒ့ဉ်ဟ်ကမ့ဉ်လိ်ာ်သး,ဃုတုဉ်လိ်ာ်သးတ၊်ကမ့ဉ်,သူတ၊်ကတိၤအၢ်အၢ်သိသိ,တ၊်ကတိၤလၢတ၊်သးဆါလိ်ာ်သးအဂိ၊်သ့ဉ်တဖဉ်ဒီး လၢပတ၊်ဟ်သးတဒ်သိးအယိ တ၊်တဲအါလိ်ာ်သးနှ့ဉ် ပကဘ့ဉ်ဟ်သ့ဉ်ဟ်သးအိၤလၢအမ့၊် တ၊်လၢအလိၤဆီလိ်ာ်အသးနှ့ဉ်လီၤ. ပမ့၊်သးထိ့ဉ်လိ်ာ်ပသးထဲလဲ့ဉ်ထဲလဲ့ဉ်ဘ့ဉ်ဆဉ် ပကြၢးတဲအါလိ်ာ်ပသးလၢအပ့ၢ်ဝဲဒီးတ၊်အဲ့ဉ်တ၊်ကွံနှ့ဉ်လီၤ. ပမ့၊်လူၤပိ်ာ်ထွဲပတ၊်သးထိ့ဉ်အခံဒီး ကတိၤတ၊်ကတိၤဆါဆါအၢ်အၢ်လၢ ပပၢၤပသးတနှ့၊်ဘ့ဉ်အယိနှ့ဉ် တ၊်အစၢ်လၢပဝဲခံဂၤလၢာ်အဂိ၊်နှ့ဉ် တမ့၊်တ၊်လၢအဂ့ၤဝဲဒ့ဉ်တသ့ဘ့ဉ်. လၢတ၊်နှ့ဉ်အယိ လၢပ့ၢဒိတ၊်အဲ့ဉ်တီလၢအအ့ဉ်လိ်ာ်သးခဲအံၤခဲအံၤတဖ့ဉ်အဂိ၊် အဝဲသ့ဉ်မ့၊်အ့ဉ်လိ်ာ်အသးဘ့ဉ်ဆဉ် ဒ်သိးအတ၊်အဲ့ဉ်သုတဟးဂိၤတဂ့ၤအဂိ၊် ပကဒုးသ့ဉ်ညါလိ်ာ်ပသးလၢ တ၊်လၢပတဘ့ဉ်သူအိၤဖဲပအ့ဉ်လိ်ာ်သးအကတိ၊်တဖ့ဉ် မ့၊်ဒ်လာ်အံၤအသိးနှ့ဉ်လီၤ.

၁. ကိးလိ်ာ်သးမံၤတဂ့ၤ

ဖဲပအဲ့ဉ်လိ်ာ်သးအကတိ၊် ပမ့၊်ကိးလိ်ာ်သးလၢအဲ့ဉ်ဒိ့ဉ်, သးဘိနှ့ဉ်တုၤပအ့ဉ်လိ်ာ်သးအကတိ၊် တဘ့ဉ်ကိးလိ်ာ်သးလၢမံၤနိ၊်ကိ၊်ဆါဆါသံသံနှ့ဉ်ဘ့ဉ်. ဒ်လဲ့ဉ်ဂ့ၤဂ့ၤ တမ့၊်တ၊်ဂ့ၤလၢပကမၤပ့ဲၤပ့ၤလၢပအဲ့ဉ်အိၤဒီး ဃုထၢအိၤတဂၤအသးပူၤဒီးတ၊်သးဟ့တ၊်သးဆါဘ့ဉ်. လၢပ့ၢဒိတ၊်အဲ့ဉ်တီခံဂၤအဘၢ်ဉ်စၢၤ တ၊်ကိးလိ်ာ်သးမံၤနိ၊်ကိ၊်ဒီးတဲတ၊်အၢ်အၢ်သိသိနှ့ဉ် တမ့၊်တ၊်လၢပတူ၊်အိၤနှ့၊်ဝဲသ့ဝဲဒီးတဂ့ၤဝဲဘ့ဉ်တခါဒီး မ့၊်တ၊်လၢပကြၢးဟ်သ့ဉ်ဟ်သးဟးဆ့ဲးအိၤတခါနှ့ဉ်လီၤ.

၂. နှ့ဉ်တဲတ၊်လၢတ၊်ဘၢ်ဉ်စၢၤတဂ့ၤ

ဖဲပအ့ဉ်လိ်ာ်သးအဆၢကတိ၊် တ၊်ဂ့၊်တထံ့ဉ်အံၤ မၤအသးအၢဝဲဒ်မ့ဉ်အူအိ့ဉ်တ၊်ဒီးပအူသဖ့ဉ်အိၤဒီးကလံၤအသိးနှ့ဉ်လီၤ. သ့ဉ်လီၤတ၊်ဒိကနှ့ဉ်ပ့ၤအဂၤတဂၤအတ၊်ကတိၤလီၤတံ၊်လီၤဆဲးတုၤအကတၢ်တက့၊်. ဒ်ပစံးတ၊်အသိး ပ့ၢတဂၤအ့ဉ်လိ်ာ်ပ့ၢဒီးတဲပ့ၢတ၊်အဆၢကတိ၊် ပတကနှ့ဉ်တုၤအကတၢ်ဒီးနှ့ဉ်လီၤတဲတ၊်လၢတ၊်ဘၢ်ဉ်စၢၤနှ့ဉ် မ့၊်တ၊်လၢအမၤဒိ့ဉ်ထိ့ဉ်တ၊်အ့ဉ်လိ်ာ်သးအသဟိ့ဉ်နှ့ဉ်လီၤ.

၃. တဘ့ဉ်အိ့ဉ်ဒီးတ၊်ဟ်ထိ့ဉ်တ၊်ကမ့ဉ်ဒီးတ၊်ထံ့ဉ်ကမ့ဉ်လိ်ာ်သးတဂ့ၤ

ဖဲတ၊်အိ့ဉ်သးဂ့ၤဒီး တ၊်ဆၢကတိ၊်ဂ့ၤအကတိ၊် ပတဟ်လိ်ာ်သးတ၊်ကမ့ဉ်လၢတ၊်ဂ့၊်တခါခါအဖိခိ့ဉ်နိတဘျိဒီး တုၤပအ့ဉ်လိ်ာ်ပသးအကတိ၊်ပဟးဃုတဲထိ့ဉ်ကၢ့ၤတ၊်ဂ့၊်လၢအတဘ့ဉ်ဃးနှ့ဉ် မ့၊်တ၊်လၢပတကြၢးသူအိၤဒီး ပ့ၢလၢအတ၊်ကမ့ဉ်တအိ့ဉ်တဂၤ ပဟးဃုထိ့ဉ်ဒီးတဲထိ့ဉ်နှ့၊်ဆူ့ဉ်အတ၊်ကမ့ဉ်နှ့ဉ် ပအဲ့ဉ်ဒီးဟ့ဉ်ကူ့ဉ်လိ်ာ်ပသးလၢ ပတကြၢးမၤအိၤဘ့ဉ်လ့ၤတကၢ့ၤနှ့ဉ်ဘ့ဉ်လီၤ.

၄. တဘ့ဉ်ထိထိ့ဉ်တ၊်လိ၊်တ၊်လၢဒီးတဲအိၤတနၢၤဘ့ဉ်နှ့ဉ် တဲတုၤအနၢၤတဂ့ၤ

ပကန၊်ဟူဘ့ဉ်လၢ ပ့ၢအိ့ဉ်ဝဲတနိၤလၢ တုၤမ့၊်အအ့ဉ်လိ်ာ်အသးနှ့ဉ် ကိးထိ့ဉ်ဒီးတ၊်လိ၊်တ၊်လၢလၢပကနှ့ဉ်တဘူ့ဉ်ဘ့ဉ်တဖ့ဉ်အိ့ဉ်ဝဲအါမးနှ့ဉ်လီၤ. လၢတ၊်အဲ့ဉ်အဂ့၊်တကပၤ ပ့ၢလၢအမၤနၢၤတ၊်, ပ့ၢလၢအဟံးတ၊်အနၢၤသ့ဉ်တဖ့ဉ် လိ၊်ခံကတၢ၊်မ့၊်တနံၤနှ့ဉ် ဘ့ဉ်ကွ၊်ဆၢဉ်မဲာ်ဒီးတ၊်သးလီၤကလဲဟးဂိၤကွံာ်ဒီး တ၊်ဘ့ဉ်ပျဲကွံာ်ဝဲပ့ၢလၢအအဲ့ဉ်ဝဲတဂၤ ပ့ၢဒီးတ၊်မိ့ဉ်တ၊်မးအယိ ပကြၢးပလိ၊်စ့၊်ကိးပသးလၢတ၊်ဂ့၊်အံၤနှ့ဉ်လီၤ.

၅. ကိးဃါတံၢ်လိာ်သးတဂ့ၤ

ပှၤတနိၤအိၣ်ဒိးအလုၢ်အလၢ်လၢတုၤအသးထိၣ်လိာ်သး၊အ့ၣ်လိာ်အသးနၣ် ကိးဃါတံၢ်လိာ်အသးနၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်ပလုၢ်ပလၢ်ဒၣ်လဲာ်လၢပှၤတူၢ်ဘၣ်တၢ်တဂၤအဂီၢ် ပကဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢကဲထိၣ်ဝဲတၢ်သးဟးဂီၤ,တၢ်သးဆါသ့ဝဲဒၣ်နၣ်လီၤ. ပကဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢ ပှၤလၢအဟ်လုၢ်ဟ်ပှၤလီၤအနိၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအသးတဂၤ အဂီၢ် တၢ်လီၤမဲာ်ဆှးဒိၣ်နၢ့ၢ် ဒ်းအနိၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်အဲၣ်တိကိးဃါတံၢ်အီၤနၣ် တအိၣ်နိတမံၤဘၣ်အဃိ ပကဘၣ်ပလီၢ်ပသး ဒ်သိးပသုတကိးဃါတံၢ်ဘၣ်ပှၤလၢပအဲၣ်အီၤတဂၤ ဖဲပသးဒိၣ်တၢ်အဆၢကတိၢ်ဘၣ်နၣ်လီၤ.

၆. ကတိၤဆဲးအဲးတၢ်တဂ့ၤ

ဖဲပအ့ၣ်လိာ်သးအဆၢကတိၢ် တၢ်ကတိၤဆဲးအဲး, ဆဲးခွဲးတဖၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအဒုးဒိၣ်ထိၣ်ပတၢ်အ့ၣ်လိာ် ဒ်သိးတၢ်သးဆါလိာ်သးကအိၣ်တ့ၢ်တစိၤသးလၢပပူၤအဂီၢ်နၣ် ပကဘၣ်သ့ၣ်ညါအီၤဒိး ပကဘၣ်ဟးဆှဲးအီၤနၣ်လီၤ.

၇. တဘၣ်သူတၢ်ကတိၤလၢအမၤဒိၣ်ထိၣ်အါထိၣ်တၢ်ကီတၢ်ခဲတဂ့ၤ

လၢပှၤတဂၤအတၢ်လီၤတူၢ်လီၤကာ်တဘျိအယိ, "ဒ်အံၤထိဘိလီၤ." "နတကဟုကယာ်ယၤနီတဘျိဘၣ်." "ယကွၢ်ဃဲးယဲးလံ." တၢ်ကတိၤဒ်အံၤတဖၣ် မၤအသးဒ်တၢ်ကမိၣ်တစဲးဖိ မၤလီၤဘၢကွံာ်တၢ်ဂ့ၤတၢ်ဝါခဲလၢာ်ဒိးမ့ၢ်တၢ်အစုၣ်လၢအအၢဝဲဒိၣ်မးတခါအယိလီၤ.တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤလီၤကာ်ဒ်ပတဟ်လုၢ်ဟ်ပှၤပှၤလၢ ပအဲၣ်ဒိးကဟုကယာ်အီၤလၢ ပတၢ်အိၣ်မူဒီတကတိၢ်ဘၣ်တဂၤနၣ်လီၤ.

၈. သူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးတဂ့ၤ

ဖဲပအ့ၣ်လိာ်သးအဆၢကတိၢ် သူဒၣ်ထဲတၢ်ကတိၤလၢတၢ်ဘၣ်လိာ်ဖိးဒ့အဂီၢ်တက့ၢ်. တဘၣ်မၤတုၤလီၤနစုနခိၣ်ဒ်ဒိအီၤ, တိၢ်အီၤ, မၤဆါအီၤအမဲာ်ညါ လၢတၢ်ကတိၤတကပၤစ့ၢ်ကီး တဘၣ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကး ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဆိၣ်တၢ်ထု, တၢ်ကလုၢ်ဆူၣ်ဆူၣ်ကိၤကိၤ, တၢ်ကိးဃါကိးပျၤသ့ၣ်တဖၣ်နၣ်တဂ့ၤ. တၢ်အံၤမၤအသးဒ်တၢ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိၣ်တကးဒိးအၢသိဒိၣ်နၢ့ၢ် ဒ်းတၢ်အ့ၣ်လိာ်ဆိးက့တက့ၢ်နၣ်လီၤ.

၉. နတကြၢ်းဟးထိၣ်ကွံာ်ဖဲတၢ်ဂ့ၢ်တကတၢၢ်ဒ်းအခါနၣ်ဘၣ်.

တၢ်ဂ့ၢ်ကိတခါအိၣ်ထိၣ်ဝဲဒၣ်အယိ ပအ့ၣ်လိာ်ပသး, တဲအါလိာ်သးနၣ်လီၤ. ပကဘၣ်အိၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်အံၤအပူၤ မ့တမ့ၢ် ကတိၤသကိးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤတုၤအဝံၤဝဲဒၣ်တစုနၣ်လီၤ. လၢပသးထိၣ်တၢ်,သးဒိၣ်တၢ်အယိ ပမ့ၢ်ဟးထိၣ်ကွံာ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်ကိအံၤအပူၤနၣ် တမ့ၢ်ပဘျါဆဲ့တၢ်ဂ့ၢ်ကိအံၤဘၣ်ဒိး တမ့ၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်ကိအံၤဝံၤဝဲဆဲ့ဝဲဘၣ်ဒိး ကပိာ်ထွဲထိၣ်ကဒိးအခံတဘျိဘၣ်တဘျိ ဒိးကမၤတံာ်တာ်ပသးထိဘိနၣ်လီၤ.

မ်ပှၤဒီတၢ်အဲၣ်တိခဲလၢာ် ကဟ်သူၣ်ဟ်သးလၢတၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအဖိခိၣ်ဒိး ပိာ်သကိးတၢ်အဲၣ်အကျဲလၢအမာ်ဝဲခ့ၣ်ဝဲ တုၤတၢ်အဲၣ်အဖိတၢၣ်တစုနၣ်တက့ၢ်.

တော်ကလော်လောဖြိုးမျှင်ကို (၂၀၁၇ – ၂၀၁၈) နှံ့

နီ်ရူးသး

၁.ကညီပိုမ်ုသး၏ကို အံးကြားအိုင်ဝဲထိ ဘိလိ။ ကို အံး ဒုးသ့ထိုင်ဘာ်ထိုင်ပိုမ်ုတ ဖု်လ၊ကဒိသဒ၊လိ၊အသးဒုင်ဝဲ, ကသ့ဟံး နှ့်အနိ်ကစ်ဒုင်ဝဲတ်ခွဲးတ်ယာ်ဒိး ယထံ်လ၊ကဲဘျုးဒိုင်မးလ၊ကညီကလုာ်အဂိ်ဒိး လိ၊ဆိ ဒုင်တ်လ၊ကညီတ်ပ၊်ဆ၊အဂိ်နှ်လိ။

နီ်ဒါ့ဆး

၂.ကညီပိုမ်ုသး၏ကို အံးဂ့၊ဝဲ ဒိုင်မးလိ။ တု၊နဟဲ ထိုင်ဒိးနကန့်ဘာ်တ်သ့တ်ဘာ် အါမံ၊အမဲာ်ညါ,နကဒိးနှ့်ဘာ်တ်အဲ့ာ်ကလုာ်သးသဟိုင်လ၊နကအဲ့ာ်ဒိးမ၊တ်လ၊နထံ်ကိ်ပှ၊ကလုာ်အဂိ်ဒိး ဖဲနဟဲအဆ၊ကတိ်နမ့်တသ့နိ်တမံ၊ဘာ်ဆုာ် တု၊နကဲ့၊လိ။ နှ်ုာ် နကကဲ့၊စိာ်ဒိးတ်သ့တ်ဘာ်အါမံ၊လ၊ နနိ်ကစ်အဂိ်မ့်ဂ့၊,နပှ၊ကလုာ်အဂိ်မ့်ဂ့၊နှ်ုာ်လိ။

နှ်ါပုံ့စ

၃.ပိုမ်ုာ်ကို အံးဂ့၊ဝဲ ဒိုင်မး,အိုင်ဖျုာ်ထိုင်ခိုင်နှ်အသိ လ၊ အကမ၊ကဲ့၊တ်လ၊ ထံ ကိ်ကလုာ်ဂိ်နှ်လိ။

နီ်ထံ့ရှ်ဝါ

၄.လ၊ခါ့ဆူမဲာ်ညါအဂိ် ဒ်သိးပိုမ်ုာ်သ့ုာ်ဘ ဖု်ကသ့ုာ်ညါအါထိုင်တ်ခွဲးတ်ယာ်,ပှ၊ဂ့၊် ဝိတ်ဖံးတ်မ၊,ထံ ရှ်ကိ်သဲးဒိးတ်တိ ခိုင်ရိုင်မဲတဖု်အဂိ် ယထံ်လ၊ ပိုမ်ုာ်ကို အံး ကြားအိုင်ဝဲထိ ဘိ နှ်ုာ်လိ။

နီ်ထူးထူ့ဝါ

၅. လ၊တ်တိ ခိုင်ရိုင်မဲ ဆူမဲာ်ညါ အပတိ်ကအိုင်ဒိးကဂ့၊ထိုင်ဝဲ အဂိ် ကညီပိုမ်ုာ်သးစ်ကို အံးကြားအိုင်ဝဲ ဒုင်ထိ ဘိ နှ်ုာ်လိ။ (ထူးထူ့ဝါ)

မုမ

၆. ပိုမ်ုာ်ကို အံးဂ့၊ဝဲ ဒိုင်မးလိ။ ကြားအိုင်ဝဲ ထိ ဘိ ဒ်သိးကမ၊စ၊ၤပိုမ်ုာ်တ ဖု်ဒ်သိးအ သးကစ၊်ဆ၊ အါထိုင်လ၊ တ်ပ၊်ဆ၊ အတ်ဖံးတ်မ၊ဒိးဟးဃုဖံးဃုမ၊လ၊ ကို့ုာ်တဲ့ုာ်ကိ်ပှ၊ဒိးဆူ ဘိ ကိးပှ၊ကစ္၊လိ၊ဝဲ ဒုာ်နှ်ုာ်လိ။

နီ်ဘ့ုာ်ဖိ

၇.ပိုမ်ုာ်တ်တိ ခိုင်ရိုင်မဲ လ၊ ဒှ ပှ၊သ ဝိ ပှ၊,ကိ် ရှ,်ကိ်ဆ,ုာ်တ ပ တိ်ဘ,ုာ်တ ပ တိ်ကဂ့၊ဒိ,ုာ် ထိ,ုာ်အ ဂိ် ပိ,ုာ်မ,ုာ်ကို အံ့၊တ အိ,ုာ်တ သ့ ကဘ,ုာ် အိ,ုာ်ဝ သ ပှ,် ကတ၊်လိ။

နီ်စ့ဖ

၈.ပိုမ်ုာ်တ ဂ၊ၤ ကလ၊ ပှ,ၤ ဒိ,ုာ်နိ,် ကစ,် တ,် သ့ တ,် ဘ,ုာ်လ၊ အ ဘ,ုာ်ဃ,ုာ်ဒိ,ုာ်ထ ံ ရှ,် ကိ,် သ ဲ,ုာ်,ပှ,ၤ ဂ့,် ဝ ိ,ုာ်,တ,် ခ ွ ဲ,ုာ်တ,် ယ,ာ်ဒ ိ,ုာ်တ,် တ ိ ခ ိ,ုာ်ရ ိ,ုာ်မ ဲ နှ,ုာ် ပ ိ,ုာ်မ,ုာ်ကို မ,့် ကို့ုာ်တ ဖ ျ,ုာ်လ၊ ကမ၊စ၊ၤ ပ ိ,ုာ်မ,ုာ် အ ဝ ဲ နှ,ုာ်နှ,ုာ်လ ိ။

နီ်ပ့ုာ်ပါ

၉.ကညီ ပ ိ,ုာ်မ,ုာ်သ း,စ,် ကို့ အ ံ,ၤ ဒ ု,ုာ်သ့ ထ ိ,ုာ်ဘ,ုာ် ထ ိ,ုာ်ပ ိ,ုာ်မ,ုာ်တ ဖ,ုာ် ဒ ိ ; ဟ,ုာ်တ,် သ,ုာ်ဒ,ုာ်သ ; ,ုာ်ဆ,ုာ် ပ ိ,ုာ်မ,ုာ်တ ဖ,ုာ် ဆ ၊ ထ ၊,ုာ်လ ၊ အ နှ,် ကစ,် ဒ,ုာ်ဝ ဲ တ,် ခ ွ ဲ,ုာ်တ,် ယ,ာ်အ ဂ ိ,ုာ်ကသ့ ကဘ,ုာ်ဝ ဲ ဒ,ုာ်နှ,ုာ် လ ိ။

နီ်မ,ုာ်ဟ,ဲလ၊ာ်

၁၀. ပ ိ,ုာ်မ,ုာ်လ ၊ အ ထ ိ,ုာ်ဘ,ုာ်ပ ိ,ုာ်မ,ုာ်ကို တ ဂ ၊ ဒ ိ,ုာ်တ ထ ိ,ုာ်ဘ,ုာ်တ ဂ ၊ နှ,ုာ် အ တ,် လ ိ ၊ ဆ ိ အ ိ,ုာ်ဝ ဲ ဒ,ုာ် ဒ ိ,ုာ်မ ; ဘ,ုာ်ဃ ; နှ,် ကစ,် တ,် နာ်,နှ,် လ ိ ၊ သ ; မ,့် ဂ့ ၊,ထ ံ ရှ,် ကိ,် သ ဲ,ုာ်ဒ ိ,ုာ်,ပှ,ၤ ဂ့,် ဝ ိ,ုာ်,တ,် သ,ုာ်,တ,် ဘ,ုာ် မ,့် ဂ့ ၊ အ ယ ိ ကို အ ံ,ၤ ကြ ၊ အ ိ,ုာ်ဒ ိ,ုာ်ဆ ူ ညါ ဒ ိ,ုာ်ကြ ၊ ဂ့ ၊ ဒ ိ,ုာ်ထ ိ,ုာ်ကွ,် ကွ,် နှ,ုာ်လ ိ။

နီ်ဒါ့နှ,်ဂ့၊

၁၁.ပ ိ,ုာ်မ,ုာ်ကို အ ံ,ၤ ဒ ,ုာ်သ ့ ထ ိ,ုာ်ပ ,ုာ်တ,် စ ,ုာ်သ ့ တ,် မ ၊ အ ါ မ ; ဒ ; ; ဒ ,ုာ်ဒ ,ုာ်ထ ,ုာ်ထ ,ုာ်ထ ,ုာ်ပ တ,် သ ,ုာ်ညါ နှ,် ပ ၊,် ဘ,ုာ်ဃ ; ထ ံ ရှ,် ကိ,် သ ဲ,ုာ်,ပှ,ၤ ဂ့,် ဝ ိ,ုာ်ဒ ိ,ုာ်တ,် ခ ွ ဲ,ုာ်တ,် ယ,ာ်သ ,ုာ်တ ဖ,ုာ်နှ,ုာ်လ ိ။

နီးဆွေရှိမီ

၁၂.ယဆ၊မှုလ်လ၊ပြင်မှုကို အံ့အသးသ မူကထိထိုင်ဂုဏထိုင်ကွ,်ကွ,်ဒီးပြင်မှုအါဂုဏ လ၊တ်လိ်အါတီ၊ကဟဲ ဟံးနှ,်ဘဉ်နိ်ခ် တ်သ့တ်ဘဉ်လ၊ကသူက့ုလ၊အနိ်ကစ် အဂိ်မှ,်ဂ့ု,ပှ၊ကလုဉ်အဂိ်မှ,်ဂ့ုနှ,်လိ၊

နီးဆုံစိတေ

၁၃.ဒ်သိးပြင်မှုသ့ဉ်တဖဉ် အတ်ဟ်ဖြဉ်မ၊ သကိးတ်လ၊ပှ၊တဝ၊အပူ၊ အနိ်ဉ်ဂ်ိ်ကအါ ထိုဉ်ကွ,်ကွ,်အဂိ် မ့,်ဟဲထိုဉ်ဝဲကညီပြင်မှုဉ် သးစ်ကို့အံ့၊ ကမ့,်တ်လ၊အဂ့ုဒိုဉ်မးနှ,် လိ၊ တ်မ၊လိသ့ဉ်တဖဉ်ကမ၊စ၊အီ၊ ဖဲအ မ၊ပှ၊တဝ၊တ်မ၊အကတီ်နှ,်လိ၊

နါ်ထုံ်အဲ

၁၄.နမ့,်ဟဲထိုဉ်ကညီပြင်မှုသးစ်ကို့နှ,် နကနှ,်ဘဉ်တ်မ၊လိအါမးအမဲဉ်ညါ,နက ဘဉ်ဒိကနှ,်တ်ကစိ်ဉ်ကိ်းမှ,်နံ့၊ဒဲးအယိ,နက သ့ဉ်ညါဘဉ်ထံ ရှု,်ကိ်သဲးတ်အိ်ဉ်သးလ၊ ကိ်ပယိ၊ပူ၊ဒီးလ၊ထံ ဒ်ဉ်ကိ်လဲ်သ့ဉ်တဖဉ် နှ,်လိ၊

ဖီသလှ,်စု

၁၅.နမ့,်ထိုဉ်ပြင်မှုသးစ်ကို့နှ,် နကမ၊လိ နှ,်တ်အါမးအမဲဉ်ညါ နကသ့ဉ်ညါစ့,်ကိ်း လ၊ နကဘဉ်မ၊နှ,်နတ်ခွဲးတ်ယာ်ဒ်လဲ့ဉ်ဒီး နကဘဉ်ဂုဉ်ထူဉ်ဖျဲးထိုဉ်နသးလ၊တ်ဆိ ဉ် တံ်မ၊နှ၊၊အကလုဉ်ကလုဉ်သ့ဉ်တဖဉ်အဖ ခ်ိ်ဉ်ဒ်လဲ့ဉ်နှ,်လိ၊

နီ်မှကပ်ဖီ

၁၆.လ၊ယဟဲထိုဉ်ပြင်မှုဉ်ကို့အယိ ယနှ,်ဘဉ် အါထိုဉ်တ်စုသ့ အတ်သ့တ်ဘဉ်,ထံ ရှု,် ကိ်သဲးအတ်သ့ဉ်ညါဒီး လဲ၊ဘဉ်ဆူတ်လိ် အါတီ၊လ၊တ်မ၊နှ,်အါထိုဉ်တ်လဲ၊ခ်ိ ဖျိုလ၊ တ်ဖံးသကိးမ၊သကိးတ်ဒီးပှ၊တဝ၊ဒီးထံ ရှု,်ကိ်သဲးတ်ကရ၊ကရိသ့ဉ်တဖဉ်နှ,်လိ၊

နီ်ဆ၊ဆုံ့စ၊၊

၁၇.ယအဲ့ဉ်ဒီးလ၊ဒ့ မှုဉ်ဖိ လ၊လိ်ခံ သ့ဉ်တ ဖဉ် ကဟဲထိုဉ်ဘဉ်ပြင်မှုဉ်ကို့အါအါ ဒ်သိးက သ့ဉ်ညါအါထိုဉ်ကညီတ်ပ၊်ဆ၊အတ်စံ ဉ် စိ၊တဲ့စိ၊ဒီးသးသဟိ ဉ်ကဆူ,ဉ်ထိ ဉ်လ၊တ် ပ၊်ဆ၊အတ်ဖံးတ်မ၊အပူ၊နှ,်လိ၊

နီ်ဆုံ့သဘျှဖီ

၁၈.ပြင်မှုဉ်ကို့အံ့ကြ၊အိ ဉ်ထိဘိလိ၊ ဒ်သိး ကညီ ပြင်မှုဉ်သးစ်သ့ဉ်တဖဉ်ကသူ,ဉ်ဆူ,ဉ် သးဂဲ၊လ၊တ်ကရ၊ကရိအပူ၊ဒီး ကသ့ဉ်ညါ ကဲ့ဝဲအနိ်ကစ်တ်ခွဲးတ်ယာ်နှ,်လိ၊

ထံ

နှဉ် ဂ့ၤဝဲလၢ ပဝဲဟီဉ်ခီဉ်ဖ တဖဉ်အဂီၢ် ဒ်လဲဉ်

ပှၤသးပှၢ်လၢ ပျၢၤသ့ဉ်တဖဉ်အတၢ်ကတိၤဒိ အိဉ်ဃာ်ဝဲ လၢတအိဉ်ဘဉ်မ့ၤဘဉ်နှဉ်တူၢ်ဝဲတန့ဉ်,တအိဘဉ်ထံဘဉ်နှဉ်တူၢ် ဒဉ်ထဲတဂီၤနှဉ်လီၤ.ဘဉ်မနုၤအယိထံနှဉ်မ့ၢ်တၢ်အရှဒိဉ်လၢ ဟီဉ်ခိဉ်ဖိ ခဲလၢာ်အဂီၢ် လၢတအိဉ်တသ့ဘဉ်နှဉ်လဲဉ်.

၁).ခိဉ်နှာ်(၇၅)မျးကယၤနှဉ် အိဉ်သူဉ်ထိဉ်အသးလၢထံအထုး အစိသ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ.

၂).မၤဘာ်လာ်ဖိးဒ့တၢ်ကိၢ်တၢ်ခုဉ်လၢ ပမိၢ်ပှၢ်အပူၤနှဉ်လီၤ.

၃).ပသ့ဉ်အကျါ(၈၃)မျးကယၤနှဉ် မ့ၢ်ဝဲထံအထုးအစိနှဉ်လီၤ.

၄).ပစုအထူဉ်အညဉ်သ့ဉ်တဖဉ် ပဉ်ဃုာ်ဒိးထံအထုးအစိ(၇၅) မျးကယၤနှဉ်လီၤ.

၅).လၢ ပဃံ ပကွဲ အကျါ နှဉ်ထံ အထုး အစိ ပဉ်ဃုာ်ဝဲ(၂၂)မျး ကယၤနှဉ်လီၤ.

၆).တၢ်အိဉ်အသံးအကၤလၢ အဟဲနှာ်လီၤလၢ ပပူၤသ့ဉ်တဖဉ် ကကဲထိဉ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါအဂီၢ် ဆိတလဲဝဲတဘျိဃိနှဉ်လီၤ.

၇).တၢ်အိဉ်လၢ အဟဲနှာ်လီၤလၢ ပပူၤ လၢတကဲထိဉ်တၢ်ဂံၢ်တၢ် ဘါ ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ထံတၢ်နိအဂၤဒိး တၢ်စုဉ်တၢ်ပျ၊်သ့ဉ်တဖဉ်နှဉ် ဒုးကဲထိဉ်ဝဲဆူဆံဉ်,အ့ဉ်,သ့ဉ်,ကပၢၤဒိးကဟးသ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ.

၈).မၤစၢၤဒ်သိးကကဲထိဉ်တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါလၢ ပနိၢ်ခိနိၢ်ကစၢ်ဒိးပ မိၢ်ပှၢ်အဂီၢ်နှဉ်လီၤ.

၉).မၤစၢၤပတၢ်သါထိဉ်သါလီၤအကျဲလီၤ.

၁၀).မၤစၢၤပဃံ ပကွဲ လၢ ကတြီ ဆၢ ဃံ ကွဲ တၢ် ဆါ သ့ဉ်တဖဉ်နှဉ် လီၤ.

၁၁).တမၤထိဉ်တဲာ်အီးစံဉ်ကျှဉ်လၢ ပမိၢ်ပှၢ်အသ့ဉ်ကျိၤဖိသ့ဉ်တ ဖဉ်အပူၤဘဉ်နှဉ်လီၤ.

၁၂).ကသါထိဉ်ကသါလီၤမှာ်ဝဲဒဉ်နှဉ်လီၤ.

၁၃).မၤကိညၢ်လီၤပတၢ်ခိဉ်သဉ်ဃံ ဆါ နှဉ်လီၤ.

၁၄).မၤစ့ၤလီၤပတၢ်လီၤဘှံးလီၤတီၤဒိးမၤကဆ့ဲ ကဆ့ီ ထိဉ်ပသ့ဉ် ပသးနှဉ်လီၤ.

၁၅).မၤစ့ၤလီၤခဲစၢဉ်ကဲထိဉ်တၢ်ဆါအမျးကယၤနှဉ်လီၤ.

၁၆).တ့ၢ်တၢ်ဘှံးနှ့ၢ်ဝဲဒဉ်ဒိး မၤတၢ်အိဉ်ဆ့ဉ်အိဉ်ချ အတၢ်ဂဲၤလိနှ့ၢ် ဝဲဒဉ်ယံာ်ဝဲဒဉ်နှဉ်လီၤ.

၁၇).ဖံးညဉ်ဂ့ၤဝဲဒဉ် ဖျါညါဘိဉ်ဒိဉ်ဒဉ်တၢ်တက့ၢ်နှဉ်လီၤ.

၁၈).ကဲထိဉ်တၢ်မၤစၢၤဒိး ဒုးကိညၢ်လီၤပှၤဘဉ်ထိးပျ၊်တၢ်ဆါ, တၢ်ပသိဉ်ဆါ,သးနါပှၢ်ဆါ,ကလ့ၢ်,ကိာ်ယ့ၢ်ဘိ ဆါ,နါ ဒ့ တၢ် ဆါ,ဟၢ ဖၢ ကျၢၤဒိး အ့ဉ်ကိၢ်လီၤသ့ဉ်တဖဉ်အဂီၢ်နှဉ်လီၤ.

၁၉).မၤဆ့ံ မၤဂ့ၤဒိးပမဲာ်ချံအတၢ်ကွၢ်,အတၢ်ထံဉ်နှဉ်လီၤ.

အယိသတးဒိး လၢ ပနိၢ်ခိနိၢ်ကစၢ်အတၢ်အိဉ်ဆ့ဉ်အိဉ်ချ ကဂ့ၤဒိဉ် ထိဉ်အဂီၢ် အလိၢ်အိဉ်လၢ ပကဘဉ်အီထံအါအါကိးမ့ၢ်နံၤဒဲး ဖဲ ပ သးသူအခါမ့ၢ်ဂ့ၤဒိး ပကြၢးအီအီၤအခါမ့ၢ်ဂ့ၤနှဉ်လီၤ.

တော်ကူစိယါဘျှခြိုင်လှော်ခိုင်ဆါ,ယီော်ဒ့ဆါလာ နခ့ဆာဉ်ကသံဉ်ကသီတော်ကူစိယါဘျှ အကျိုးအကျဲ

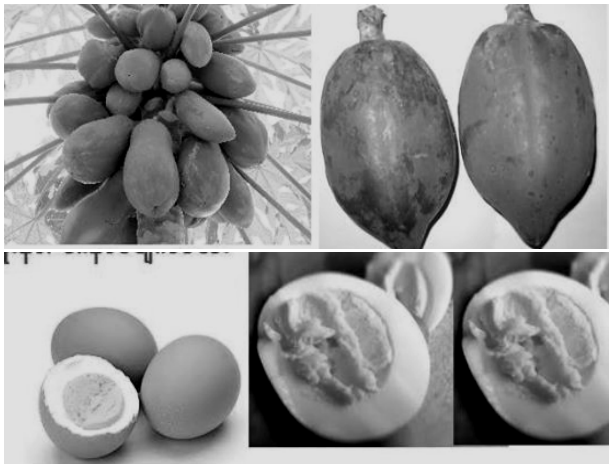

၁. ဟံနှ့်ကိကွံ့သဉ်(မာ်သဉ်)တဖျာ်ဒီး ဆှိတဲာ်ကွံာ်အခိုဉ်ဖဲအ ကတြိ်ုဆိ ဒံဉ်တဖျာ်တက့်. တဘာ်ထုးထိဉ်ကွံာ်အချံဘာ်.

၂. တ့နှာ်ဆိ ဒံဉ်တက၊ဆိ ဒ၊အ ဒံဉ် မ့တမ့်၊ ဆိ မံ၊အ ဒံဉ်နှ့်ဂ့၊က တ၊်လီ၊.

၃. ဖဲကး၊ဘ၊က့၊အခိုဉ်လ၊ နဆှိကွံာ်အီ၊တခါနှ့်တက့်၊.အနိ၊်ကစ၊်အထုးဒဉ်ဝဲကစဲဘူ၊လိာ်က့၊အသးနှ့်လီ၊. ဒ်သိးကလီ၊တ၊်ဂ့၊အဂီ၊် နကျ၊်တံာ်ဃုာ်အီ၊ဒီးကသံဉ်သ့ဝဲလီ၊.

၄. ကိကွံ့သဉ်ဝဲနှ့်ဘ၊အီ၊လ၊လ၊်ဆိပူ၊တက့်၊. ဘ၊အီ၊တု၊လ၊ အကပုာ်တု၊လ၊ဆိ ဒံဉ်မံတက့်၊.

၅. မ့်ဝံ၊ဒီးအိးကွံာ်အဘ့ဉ်ဒီး ပဘာ်အိုဉ်ဆိ ဒံဉ်လ၊ တ၊်အိပူ၊တ ဖျာ်နှ့်လီ၊.

၆. တနွံ့အတိ၊်ပူ၊ ပမ့်အိုဉ်တဘျိတု၊လ၊သ၊ဘျိနှ့် မ၊ဘျါခိုဉ် လှ၊်ခိုဉ်ဆါ ယီ၊်ဒ့ဆါနှ့်လီ၊.

၇. ဒ်တ၊်အိုဉ်မ့်၊်ကသံဉ်, ကသံဉ်မ့်၊်တ၊်အိုဉ်အသိး နှ့ဆ၊ဉ်တ၊်ကူ စိယါဘျှကသံဉ်အံ၊ မ့်၊်တ၊်တခါလ၊တ၊်မ၊ကွ၊်အီ၊လ၊ နိ၊်က စ၊်တ၊်လဲ၊ခီဖျိအယိသတးဒီး ပဟ့ဉ်ခီဟ့ဉ်နိ၊လိာ်ပသးသ့လီ၊.

၈. ဒ်သိးစုဆါခိုဉ်ညိုးသုတဘာ်ပှ၊တဂ့၊အဂီ၊်တ၊်ကြ၊းအိုဉ်ခ့ဲးရံဉ် သဉ်နှ့်လီ၊.

၉.တ၊်မ့်အိုဉ်ခ့ဲးရံဉ်သဉ်နှ့် ကမ၊လီ၊စှ၊ဝဲဒဉ်စုဆ၊ခိုဉ်ဆ၊ညိုးတ၊် ဆါနှ့်လီ၊. လ၊ခ့ဲးရံဉ်သဉ်အပူ၊ အိုဉ်ယုာ်ဒီးဂ်လ၊အမ၊စှ၊လီ၊စု ညိုးခိုဉ်ညိုးတ၊်ဆါလီ၊နှ့် ပှ၊ဆါလ၊အစုဆ၊ခိုဉ်ဆ၊ဆါတဖဉ်မ၊ ကွ၊်ဝဲဒီးထံဉ်နှ့်၊လ၊အဝဲသ့ဉ်အိုဉ်တဆိ နှ့်လီ၊.

၁၀. တ၊်စံ၊ဝဲလ၊ တ၊်မ၊ကွ၊်ပှ၊ဆါလ၊အဒီ၊နှ့်ဘာ်စုဆ၊ခိုဉ်ဆ၊ ညိုးတဖဉ် တ၊်ဒုးအီအီ၊လ၊ခ့ဲးရံဉ်သဉ်နှ့်လီ၊. အမဲရံက၊ (ဘီစ တိဉ်ဖ့ဉ်စိ မိ၊)ပှ၊ကူဉ်ဘာ်ကူဉ်သ့ လ၊ကသံဉ်ကသီ တကပ၊ဃီ ထံဉ်ဝဲဒီး ထံဉ်ဘာ်ဝဲလ၊ ပှ၊လ၊အအိုဉ်ဒီးစုဆ၊ခိုဉ်ဆ၊ညိုးတ၊်ဆါ တဖဉ်လ၊အအိုဉ်ဝဲဒဉ်ခ့ဲးရံဉ်သဉ်သ့ဉ်တဖဉ် အတ၊်ဆါလီ၊စှ၊ဝဲဒဉ် တု၊လ၊(၆၀)မျ၊းကယ၊နှ့်လီ၊.

၁၁. တ၊်ဆါတကလှာ်အံ၊ ပထံဉ်ဘာ်လ၊ပိာ်မှဉ်သ့ဉ်တဖဉ် ဒီး နှ့်ဘာ်ဝဲအါနှ့်ဒံ၊ပိာ်ခ့ါသ့ဉ်တဖဉ်လီ၊. ခ့ဲးရံဉ်သဉ်အပူ၊ အိုဉ်ဒီး ဂ်တကလှာ်လ၊အက၊ဃာ်ဝဲဒဉ်(ယူရစ်အဂ်စမ်း)တကလှာ် လ၊ အအိုဉ်လ၊ပှ၊ကညီအသ့ဉ်ကျါ လ၊အမ၊စှ၊လီ၊ဝဲဒဉ်တ၊်ဆါ တခါအံ၊သုတအါထိဉ်တဂ့၊အဂီ၊် လ၊တ၊်နှ့်အယိ ပှ၊ကညီတ ဂ၊ တနံ၊ကြ၊းအိုဉ်ဝဲဒဉ်ခ့ဲးရံဉ်သဉ် တနံ၊ (၁၀–၁၂)ဖျာ်နှ့်လီ၊.

တော်သူ့ဉ်လီၤကိုဒ်ခ်ီးလၢသပၢၤပူၤအခကျဲ

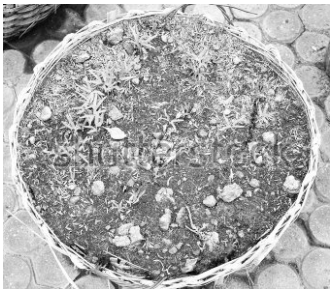

ပကနီၤလီၤဒုးသ့ဉ်ညါလိာ်ပသးကျဲညီညီဖိလၢ ပှၤလၢ အိုဉ်ကိၢ်စိဒိးဘဲဒိးဘဉ်သူ့ဉ်ဘဉ်သးဝဲသ့ဉ်တဖဉ် ဒ်သိးကသူ့ဉ်လီၤ အိုဉ်ဝဲလၢအကစ်အဟံဉ်ဒဉ်ဝဲ,လၢသပၢၤအပူၤနှ့ဉ်လီၤ. မၤကဆ့ဉ် သပၢၤစိစိ,သူ့ဉ်လီၤအိုဉ်အိၤဒိး နအိုဉ်ဘဉ်ကိၢ်စိဒိးလၢနနိ်ကစ်ဒဉ်နဲ့သူ့ဉ်အိၤ,ကဆ့ဲကဆ့ဉ်လၢအပူၤဖျဲးဒိးကသံဉ်ကသိအကလုဉ်ကလုဉ်နှ့ဉ်လီၤ.

ကိၢ်စိဒိးလၢပှၤဆါအိုဉ်အိၤလၢတ့ဉ်ပူၤသ့ဉ်တဖဉ် တနိၤဘဉ်တၢ်သူ့ဉ်အိၤ,ဒဲးအိၤဒိးမၤကဆ့ဲကဆ့ဉ်ဝံၤဆါအိၤမူၤမူၤနိ်ၢ်နိ်ၢ် ဘဉ်ဆဉ် တနိၤဘဉ်တၢ်ဟးဒဲးအိၤလၢထံကပျၢၤပူၤ,ထံကလိာ်ပူၤ ဒိးဆါအိုဉ်အိၤနှ့ဉ်လီၤ. လၢထံကျိၤတနိၤအပူၤ ဘဉ်တၢ်တၢၤကွံဉ်တၢ်ဘဉ်အၢဘဉ်သိ,ထးကူဉ်ထးကျိတဖဉ်အဃိ တၢ်ဃူးတၢ်ဃၢ်ကစဲထိလၢတၢ်ဒိးအလိၤဒိး တုၤပအိုဉ်ဘဉ်ဒိးကဟဲစိာ်နှ့်စ့ၢ်ကိုးပှၤတၢ်ဆူးတၢ်ဆါအဃၢ်တနိၤနှ့ဉ်လီၤ. ပမ့ၢ်ပှၤအိုဉ်ကိၢ်စိဒိးနှ့ဉ် ပကဘဉ်ဟ်သူ့ဉ်ဟ်သးလၢ မ့ၢ်ပှၤဒဲးဝဲတၢ်လိၢ်ဖဲလဲာ်ဖဲလဲာ်နှ့ဉ်လီၤ. ကိၢ်စိဒိးလၢတၢ်သူ့ဉ်အိၤလၢသပၢၤအပူၤနှ့ဉ် ဘဉ်တၢ်သူ့ဉ်အိၤဒ်အဖိလာ်အသိးအံၤနှ့ဉ်လီၤ.

၁. ကျဲဉ်ကျိလီၤမဲးတစး,ဟိဉ်ခ်ဉ်ဘုးခံစး,ဖဉ်ဆါတစးဒိး ထံမူၤမူၤနိ်ၢ်နိ်ၢ် တုၤအကျဲဉ်ကျိဝံၤ ထၢနှ2်လီၤအိၤလၢသပၢၤပူၤသၢၤပူခံပူတက့ၢ်.

၂. ဘှဉ်လီၤကိၢ်စိဒိးအချံလၢသပၢၤပူၤ တကယၤဖျၢဉ်ဃဉ်ဃဉ်တက့ၢ်.လူနှ့်အထံနၢၤနၢၤတက့ၢ်. ယဲၢ်သိမ့ၢ်ပှဲၤထိဉ်ဒိး ကဟဲထိဉ်ဝဲခံစုမ့ၢ်ဒိဉ်ဃဉ်ဃဉ်နှ့ဉ်လီၤ. လူနှ့်အိၤထံထိဘိတက့ၢ်.ကဘဉ်အိုဉ်လၢထံဖိလာ်တစုမ့ၢ်ဒိဉ်ထိဘိနှ့ဉ်လီၤ. ၅သိ မ့တမ့ၢ် ခံဆံသိအတိၢ်ပူၤ နဒဲးအိုဉ်ကၢ်အိၤသ့နှ့ဉ်လီၤ.

<u>ကျဲအဂၤတဘီ</u>

၁. ကျဲဉ်ကျိလီၤမဲးတစး,ဟိဉ်ခ်ဉ်ကပှာ်တစး,ဖဉ်ဆါတစ့ၢ်ဒိး ထံမူၤမူၤနိ်ၢ်နိ်ၢ်ဝံၤ ထၢနှ2်လီၤလၢသပၢၤပူၤတက့ၢ်.

၂. ထၢနှ2်လီၤထံလၢဟိဉ်ခ်ဉ်ဝဲနှ2်အဖိခ်ဉ် ဖဲအဘဉ်နစုနဲ့ဉ်တကပိာ်တက့ၢ်.

၃. လဲၤပှၤနှ့်ကိၢ်စိဒိးလၢဖ္ဒါပူၤတကဒိဉ်, ကိၢ်စိဒိးအစိးနှ2် ဆဲးလီၤအိၤလၢဟိဉ်ခ်ဉ်အံၤအလီၤတခ်ဉ်စုာ်စုာ်တက့ၢ်.

၄. အသိ(၁၀)အတိၢ်ပူၤနှ2် နဒဲးအိုဉ်ကၢ်အစိးသ့ဝဲဒဉ်နှ2်လီၤ.

၅. ထၢနှ2်လီၤကျိ၊်အ့ဉ်ဃ့လၢအဟိဉ်ခ်ဉ်အံၤအပူၤ နွံသိတဘျိတက့ၢ်. မ့တမ့ၢ်ဘဉ်တခ် နဒဲးအိုဉ်အစိးမ့ၢ်ဝံၤ ကိးဘျိထၢနှ2်လီၤကျိ၊်အ့ဉ်ဃ့တက့ၢ်.

၆. ပာ်အိၤလၢတၢ်ကပီၤဟဲဆဲးလီၤဘဉ်အိၤ တုၤလိၤလိၤနှ2်တက့ၢ်. နဒဲးအိုဉ်ကၢ်အိၤတနွံတဘျိသ့ဝဲဒဉ်နှ2်လီၤ.

ကျိုဒ်ဘ့ဉ်ခုဉ်လဉ်ဝ့ၤ

နိုနိုလၢဖဉ်ကပူး

တဘျိယလဲၤဟးဆူယသကိးကညီကျိဉ်တဲဉ်တဂၤအဟံဉ်ဒိး အဝဲဖိဒုးအိဉ်ယၢၤလၢ ကျိ၊ဘ့ဉ်ခုဉ်လဉ်ဝ့ၤနၢ်လီၤ. တၢ်တခါယတအိဉ်ဘဉ်နိတဘျိဒိး ကိဒိဉ်မးလၢ ယကအိဉ်ဘဉ်ဆဉ် တၢ်လၢ အိဉ်သ့ဒိးမ့ၤနၢ် အိဉ်ဒဉ်ထဲကသူဖိတခွးအံၤအယိ အိဉ်ယဲနၢ်လီၤ. တုၤအိဉ်လိၤယဲဒိးသ့ဉ်ညါယဲလၢ အဝံဉ်အဘဲဒိဉ်မးဒိး သးအိဉ်ဒုးသ့ဉ်ညါသုလၢ အဝဲသ့ဉ်ဖိဝဲအကျိၤအကျဲဒ်အဖိလာ်အံၤအသိးလီၤ. မ့ၢ်ကညီကျိဉ်တဲဉ်တၢ်အိဉ်လၢ ပကြၢးမၤအိဉ်ကွၢ်ကွၢ်အိၤနၢ်လီၤ.

တၢ်လၢဖၢလိဉ်တဖဉ်

၁.ကျိ၊ဘ့ဉ်ဃ့(ပန်၊ဘ့ဉ်,တၤဟိဘ့ဉ်ဒိးတၢ်ဘ့ဉ်လၢ နအဲဉ်ဒိးအိဉ်အိၤတကလုာ်ဂ့ၤတကလုာ်ဂ့ၤ)

၂. ခုဉ်ထံလဉ် (ခုဉ်လဉ်လၢ ပှၤအိဉ်သ့တခါဂ့ၤတခါဂ့ၤ)

၃.တၤဆံဉ် (ဖိဆံဉ်ဒိး,ဘဲဆံဉ်ဒိး,ထိဉ်ပှာ်ဆံဉ်ဒိး,သဉ်မိၤကျၢၤဒိး, သဉ်မိၤကျၢၤသဉ် ဖဲနမၤန့ၢ်ကညီဒိးကအိဉ်ဝဲတခါခါ)

၄. သဒိဉ်အှဉ် (ညဉ်အှဉ် မ့တမ့ၢ် ထိနိၤအှဉ်သ့)

၅. သိအိဉ်

၆.ပသၢ ဂါ,ပသၢ ဝါ,တအ့ရ,နိဉ်ဂိၤတပိၢ်,သးဟိ ဒ့ဉ်သုဉ်လဉ်(မၢ်ကူးလဉ်), အံ့သဉ်,တၢ်ဖိဆၢ,သယိ,မိၢ်ဂ်ဃ့

ကျဲလၢတၢ်ကဘဉ်မၤအီၤ

၁. ဃ့ဉ်(ချိ)ဃာ်ကျိ၊ဘ့ဉ်ဃ့ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဘ့ဉ်ဃ့အဂၤတခါခါ လၢတၢ်ဆၢကတိၢ်ဖးယံာ် တုၤအကပှာ်(ပ္ပး)ထိဉ်တက့ၢ်. မ့ၢ်ကပှာ်ဒိးဆ့ီလိၤဃာ်အိၤပြုပြုဖိတက့ၢ်.

၂. အဲးကွံာ်ခုဉ်ထံလဉ်အယဲၤ,အဘ့ဉ်ဘူဘူဖိတဖဉ်,အဖိအကၢ်ပူၤသ့ဉ်တဖဉ်ဝံၤ ဃ့ဉ်ထိဉ်အိၤဒိးထံအါအါဖိတစဲးလၢ သပၢၤပူၤဒိး တအ့ရ,ဒိးတၤဆံဉ်တကလုာ်ဂ့ၤတကလုာ်ဂ့ၤလၢ နကတိၤဃာ်အိၤနၢ်တက့ၢ်.တအ့ရ,လၢ နဃ့ဉ်ထိဉ်ဃုာ်နၢ် နကဘဉ်ဆ့ီလိၤအိၤ တကဘျုံးတကဘျုံးနၢ်လီၤ. ခုဉ်လဉ်အံၤနကဘဉ်ဃ့ဉ်အိၤတုၤအ ဘ့ရ(လိၤဘျဲး)ကရဲဒဖိဒိးဟ်သံးအထံသံးသံးနၢ်လီၤ. ဖဲနဃ့ဉ် ထိဉ်ခုဉ်လဉ်အခါ နတဘဉ်ခွဲးခွးဒိးမၤဟူးမၤဝးဒိး ခွဲးခွးအိၤဘဉ်. မ့ၢ်လၢ ပှၤသးဟ့ၢ်စံးဝဲလၢ နမ့ၢ်ခွဲးခွးအိၤနၢ် တုၤနအိဉ်အိၤဒိးနကိာ် ပူၤကသးဒိဉ်ဝဲအယိလီၤ.

၃. ဆ့ီလိၤပသၢ ဂါ,ပသၢ ဝါ,မိၢ်ဂ်ဃ့ဝံၤတိၢ်အိၤဘျဲးဘျဲးတက့ၢ်. ပသၢ ဂါ ပသၢ ဝါလၢ နဆ့ီလိၤဃာ်နၢ် ဟ်ဃာ်ဒံးအိၤတစဲးလၢ နကထၢ နုာ်ကၢ့ၤလၢ လိ၊်ခံအဂိ၊်တက့ၢ်.

၄. တိဉ်ထိဉ်မိခ့ဉ်လၢ လၢ၊်ဆိခ့ဉ် လူနုာ်လိၤသိဒ်နအဲဉ်ဒိးဝံၤ မၤမံ ထိဉ်တၢ်နၢ မူလၢ နတိ၊်ဃာ်အိၤတဖ့ဉ်ဃုာ်ဒိးသယိဖိတစဲးဖဲအမံ ဒိးနၢ မူထိဉ်တက့ၢ်. သိမ့ၢ်နၢ မူထိဉ်လံဒိး ထၢ နုာ်လိၤသဒိဉ်အှဉ်ဖိ တစဲးဒ်နအဲဉ်ဒိးအသိးဝံၤ ထၢ နုာ်လိၤကျိ၊်ဘ့ဉ်ဃ့လၢ နဆ့ီလိၤဟ်အိၤသ့ဉ်တဖဉ်နၢ်တက့ၢ်.ထၢ နုာ်လိၤအံ့သဉ်,တၢ်ဖိဆၢ ဒိးခွဲးခွး ကျဲဉ်ကျိအိၤတုၤအဘဉ်ဂိ၊်,အထံလိၤသံးအိဉ်ဒ်ကသူအိဉ်ဒိးသိ ကရဲဒဝံၤထၢ နုာ်လိၤခုဉ်ထံလဉ်လၢ နဟ်သံးအထံနၢ်တက့ၢ်. အံၤ တဘျိပကိးအိၤလၢ ပဝ့ၤထိဉ်ခုဉ်လဉ်ဝ့ၤနၢ်လီၤ.

၅. ဝ့ၤထိဉ်ခုဉ်လဉ်အံၤဒိး ထၢ နုာ်လိၤနိဉ်ဂိၤတပိၢ်လၢ နဆ့ီလိၤဃာ်ဒိး နပသၢ ဂါ ပသၢ ဝါလၢ နဆ့ီလိၤဃာ်ဒိးဟ်တ့ၢ်ဃာ်တနိၤဝံၤ ဝ့ၤ ထိဉ်တုၤအကျဲဉ်ကျိဘဉ်ဂိ၊်လိာ်သး,အိဉ်ကွၢ်အဟဲအဟိ,အဆံဉ် အဆၢ မ့ၢ်ဘဉ်လိာ်အသးဝံၤ ထၢ နုာ်လိၤသးဟိ ဒ့ဉ်သုဉ်အလဉ်လၢ နကတိၤဃာ်အိၤနၢ်တက့ၢ်. ဖဲနအိဉ်ကွၢ်အိၤအခါ နမ့ၢ်အဲဉ်ဒိး လၢ အဆံဉ်ဒ်ထိဉ်ဒိး နထၢ နုာ်အါထိဉ်တၤဆံဉ်တမံၤမံၤသ့ဝဲလီၤ. ပှၤတနိၤဆ့ီလိၤဃာ်မိၢ်ဂ်သဉ်သံသိ အဂိၤဂိၤဖိလါလါဖိ ခံခိခံခိ ဒိး ထၢ နုာ်ကၢ့ၤဝဲလၢ ခံကတၢ်ဒ်သိးအလွ၊်ကဖျါထုးနၢ်ပှၤသးဒိး မိၢ်ဂ်ကနၢ မူထိဉ်အဂိ၊်နၢ်လီၤ.

တၢ်မၤနိ$^{\text{ု}}$ – ပှၤလၢ အိ$^{\text{ု}}$မိၢ်ဂ်ံတန့ၢ်သ့ဉ်တဖ$^{\text{ု}}$ မ့ၢ်တထၢ နုာ်ဝဲမိၢ်ဂ်ံသ့လီၤ.

ခ်ိန်ခ်ိန်ဆာ ၈ ကကျဲးစားကဲထိ၁်ပှၤမၤမှဉ်နုသးဒီးဟှ၁်ကှၤနုၤတာ်စံး ဆာသှ၁်တဖ၁်တသှဲ့ဖဲအသှ့အဂ့ၤကတာ်နှ၁်လီၤ.ဆှၢဃီၤခုး သှ၁်ညါဘ၁်နုတာ်ကီတာ်ခဲ,နုတာ်ကဒိ်တာ်ဂီၤအကစီ၁်ဆူနီ်နီ် ဆာအခခိ၁်ခီဖျိကညီပိ၁်မှ၁်ကရၢမဲးကစံစဲးဆဲးတကှ်.

ဆူ/

နီနီဆၢ၈၁, ပထံ၁်ဘ၁်လၢခိ၁်နၢ်လၢအမၤကမ၁်တၢ်အိ၁်အါမးဘ၁်ဆ၁် ဘ၁်မနုၤအယိ ပှၤတဟ့၁်အဝဲသ့၁်တၢ်စံ၁်ညီ၁်ဘ၁်နှ၁် လဲ၁်? **လၢ – ဒ့သယှ၊်**

ဒ့သယှ၊်, ခိ၁်နၢ်လၢအမၤတၢ်ကမ၁်သ့၁်တဖ၁် ဒ်သိးပှၤကဟ့၁် အီၤတၢ်စံ၁်ညီ၁်အဂီ၊် နကဘ၁်ဃုန့်အတၢ်ကမ၁်အခိ၁်ထံးခိ၁်ဘိ လီၤတံၢ်လီၤဆဲး(အဒိ–ဒိဃာ်တၢ်ဂီၤ,မၤနီ၁်ဃာ်တၢ်လၢ ကြၢးမၤနီ၁်),ဃု၁်ဒီးတၢ်အှ၁်ကိၤသးလီၤတံၢ်ဝံၤ တိ၁်ထိ၁်ဘ၁်အဂ့ၢ်ဆူစံ၁် ညီ၁်ပိတ့ဝဲၤဒၢး ဒ်သိးတၢ်ကဟံးဂ့ၢ်ဝိအဝဲသ့၁်ဒ်သဲစးတၢ်ဘျၢအ သိးနှ၁်တကှ်.

ဆူ/

နီနီဆၢ၈၁, ပထံ၁်ဘ၁်လၢပှၤတနိၤနိၤ အိ၁်ဒီးတၢ်ကမ၁်ဖးဒိ၁်ဘ၁် ဆ၁် ပတဲဖျါတဘူ၁်ဘ၁် မ့ၢ်လၢပပျုၤဘ၁်အီၤခီဖျိအဝဲသ့၁်အိ၁်ဒီး တၢ်စိကမီၤဒီးတၢ်စုကဝဲၤအယိနှ၁်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ဒ်အံၤကဖျါထိ၁် အဂီ၊် ပကဘ၁်မၤဒ်လဲ၁်.? **လၢ – ဒ့သယှ၊်**

ဒ့သယှ၊်, တၢ်ဂ့ၢ်ဒ်အံၤကဖျါထိ၁်အဂီ၊် နကဘ၁်တဲဖျါထိ၁်အီၤ နှ၁်လီၤ.တၢ်မ့ၢ်တၢ်တိကဖျါထိ၁်အဂီ၊် ပှၤတဲဖျါထိ၁်တၢ်မ့ၢ်တအိ၁် ဘ၁်ဒီး အိ၁်ထဲပှၤပျုၤတၢ်ဖုးတၢ်နှ၁် တၢ်မ့ၢ်တၢ်တိအိ၁်ဖျါထိ၁်တ သ့နိတဘျိဘ၁်.

ဆူ/

နီနီဆၢ, ခိ၁်နၢ်အိ၁်ဝဲအါဂၤလၢပှၤတဲတၢ်ကစိ၁်တနိၤ တဲဆူးတဲ ဆါ,တဲအၢတဲသိအီၤဘ၁်ဆ၁် အဝဲသ့၁်တတဲဆၢတၢ်နိတမံၤဒီး အိ၁်ဃိကဒိ ဒ၁်အတၢ်နှ၁်အိ၁်ဝဲ ဒ၁်တဘျုးဂၤလီၤ. အတၢ်အိ၁်ဃိ ကဒိအံၤ မ့ၢ်အဝဲသ့၁်အၢ၁်လီၤတၢ်ဒ်ပှၤတဲအီၤအသိးဇါ. မ့တမ့ၢ် ဘ၁်တခိ မ့ၢ်အဘ၁်မနုၤတမံၤလဲ၁်.? **လၢ – ဒ့သးဆၢ**

ဒ့သးဆၢ, ကမ့ၢ်လၢအဝဲသ့၁်ဟံးဃာ်တၢ်ကတိၤ ထ့ံ၁်ပျုၢ်အှ၁်ပှၤ ဒီးပပျုၢ် ပအှ၁်ထ့ံ၁်ပျုၢ်ဒီးပပျုၢ် မ့တမ့ၢ်ဘ၁်တခိ ပတအိ၁်ဆ့ဲ၁် ပသးတဃဲး မ့တမ့ၢ်ဘ၁်တခိပှၤလၢဝံဂ့ၢ်အထးခိ၁်နှ၁် မ့ၢ်ပှၤလၢ အပၢၤလီၤအသးအယိသ့၁်သ့၁်လီၤ.

ဆူ/

နီနီဆၢ, ပှၤအိ၁်အါဂၤလၢ တအဲ၁်ဒီးအိ၁်လၢခ့၁်အဲ၁်ယူ၁်တၢ်တိ ခိ၁်ရ၁်မဲဖိလာ်ဒီး ကှ,ဟ့၁်လီၤအသးလၢဒ့၁်ဒါအစုပူၤအိ၁်အသိး ပှၤလၢတအဲ၁်ဒီးအိ၁်လၢဒ့၁်ဒါအတၢ်ပၢဖိလာ်ဒီး ဟဲထိ၁်ဝဲဆူခ့၁် အဲ၁်ယူ၁်လီၢ်ကဝိၤနှ၁်အိ၁်စ့ၢ်ကိးဝဲလီၤ.တၢ်ဒ်အံၤအသိးသ့၁်တ ဖ၁် ပကဘ၁်နၢ်ပၢ်အီၤဒ်လဲ၁်? **လၢ – ဆၢဆၢခ၁်**

ဆၢဆၢခ၁်, ပှၤကိးဂၤဒဲးနှ၁် ဃုအနီ၊်ကစ၊်ဒ၁်ဝဲတၢ်မှာ်တၢ်ခ့၁်ဒီး တၢ်ပူၤဖျဲးအလီၢ်လီၤ.မ့ၢ်ထံ၁်ဝဲလၢတၢ်လီၢ်တတီၤအံၤတမှာ်ဒီးတ ပူၤဖျဲးလၢအဂီ၊်ဘ၁်နှ၁် ဃုအလီၢ်လၢအသိတတီၤဘ၁်ဆ၁် ဒီး တၢ်လၢပကဘ၁်သ့၁်ညါတခါနှ၁် တၢ်လၢပှၤဒ်အံၤသ့၁်တဖ၁်နှ၁် တချုးလၢအတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢဟီ၁်ခိ၁်ဝံၤဒံးဘ၁်နှ၁် ကဘ၁်ဟး ဃုဝ့ၤဃုဝီၤဒ၁်အလီၢ်ဒ်နှ၁်ထိဘိ မ့ၢ်လၢအမ့ၢ်ပှၤလၢအသးအါအ ယိလီၤ. တၢ်အမှာ်နှ၁် နဃုအီၤလၢဟီ၁်ခိ၁်တဖျၢ်အံၤအဖိခ၁်တ အိ၁်နီတပူၤဘ၁်.

ဆူ/

နီနီဆၢ, ကညီကလှာ်တဖ၁်အပူၤ တၢ်အဲ၁်ပှၤကလှာ်အသးနှ၁် အိ၁်လၢပှဲၤကိးဂၤဒဲးဘ၁်ဆ၁် ဘ၁်မနုၤအယိ လၢအတၢ်ထံ၁်တၢ် ဆိကမိ၁်, အတၢ်လဲၤကျဲဒီးအတၢ်ပိ၁်ကျဲသနူသ့၁်တဖ၁် တဒံး သိးလိ၁်အသးဘ၁်လဲ၁်? **လၢ– ဖိ၀ါ**

ဖိ၀ါ, တမ့ၢ်ထဲကညီကလှာ်ဘ၁်. တၢ်မၤအသးအံၤ အိ၁်လၢပှၤ ကိးကလှာ်ဒဲးဒီးဟီ၁်ခိ၁်ဖိခဲလၢ၁်အကျါလီၤ. မ့ၢ်ဒ၁်န့ဆၢ၁် တၢ် လၢကဘ၁်မၤအသးတခါလီၤ. မ့ၢ်တနံၤလၢပှၤကိးဂၤအတၢ်ထံ၁် တၢ်ဆိကမိ၁်ဒီး အတၢ်လဲၤကျဲဒံးသိးလိ၁်အသးနှ၁် ကမ့ၢ်မ့ၢ်နံၤ လၢဟီ၁်ခိ၁်အံၤအစိၤကတၢ်ကွံ၁်ဝဲလီၤ.

ဆူ/

နီနီဆၢ, လၢကညီတၢ်ပၢ်ဆၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤအဂီ၊် ပန၊်ဟူလၢ တၢ်ကလှ၊်အိ၁်လၢပှၤဘ၁်ဟှ၁်လီၤပှၤဖိတဟုးတဂၤနှ၁် တဖျါဒ် အမ့ၢ်တၢ်မၢ ဆူ၁်ဘ၁်ဇါ.ပကြၢးဟ့၁်ကစီဒိဇါ?

လၢ – တၢ်ခ့ၢသ့ၢ်မိ၊်

တၢ်ခ့ၢသ့ၢ်မိ၊်, ပမ့ၢ်အဲ၁်ကညီတၢ်ပၢ်ဆၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤနိ၊်နိ၊်နှ၁် တလိ၁်လၢပှၤကဘ၁်ထုးထိ၁်တၢ်ကလှ၊်အဝဲအံၤဘ၁်.နကြၢးဟ့၁် တဟ့၁်တခါနှ၁် အိ၁်လၢနနိ၊်ကစ၊်ဒ၁်ဝဲအတၢ်ပဲ၁်ထံနိၤဖးအီၤအ ပူၤလီၤ. မ်အသုတမ့ၢ်လၢပတသးဟ့အီၤဘ၁်ဆ၁် ပအဲ၁်အီၤတ ကဲဘ၁်နှ၁်တဂ့ၤ.

ဆူ/

နီနီဆၢ, လၢတၢ်ပၢ်ဆၢတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤ ဝၤမ့ၢ်မၤတၢ်တဂၤဒီး တကြၢးလၢမါတဂၤအိ၁်လၢဟံ၁်လၢဃီဘ၁်ဇါ. မါဒီးဝၤကဘ၁် မၤတၢ်ခံဂၤလၢ၁်လီဇါ? **လၢ – တၢ်ခ့ၢသ့ၢ်မိ၊်**

တၢ်ခ့ၢသ့ၢ်မိ၊်, ဒ်သိးတၢ်ပၢ်ဆၢအဂံ၊်အဘါကဆ့ၢ်ထိ၁်အဂီ၊် ပှၤ တဂၤပှဲၤတၢ်လီၢ်တခါ, ခံဂၤပှဲၤတၢ်လီၢ်ခံခါဒီး သၢဂၤပှဲၤတၢ်လီၢ် သၢခါလီၤ. ဒံးအါနှ၁်ဒံးဂ့ၤလီၤ. မါဒီးဝၤတကးဘ၁် ဖိလံၤမ့ၢ်ပ၁်

ဃုဝ်စ့်ကိး ကဝ့ၤဒိဉ်တက့်ဘဉ်ဆဉ် နနိ်ကစ်ဒဉ်နဲ့အဟံဉ်ဃိ တ်ဘဉ်လိ်ဘဉ်စးအဂိ်နှ့် သ့ဉ်ညါလၢနအိဉ်ဒိးနခွဲးနယာ်,တ်စိတ်ကမီၤအလၢ အပ့ၤလၢ နကဆၢတဲာ်လီၤဒဉ်ဝဲနဘူဉ်နတိ်အဂိ်နှ့်လီၤ.

ဆူ/

နီနီဆၢ, ဘဉ်မနုၤအယိ ကညီဖဘဉ်ဟံးဃာ်မါတဂၤဝၤတဂၤသ နူဒိးတက္ဆ်လိထံကိ်လၢ အမါအါအဝၤအါဘဉ်ဆဉ် လဲၤထိဉ်လဲၤ ထိတဖ့ဉ်အသနူနှ့်ဘဉ်လဲဉ်? **လၢ – ဟ့ဉ်ခဲလၢာ်**

ဟ့ဉ်ခဲလၢာ်,ကညီ ဖ ဟံ း ဃာ်မါ တ ဂၤ ဝၤ တ ဂၤ သ နူ ကတိ် ဒဉ် လဲာ် ကညီဖလၢ အမါအါအဝၤအါနှ့်အိဉ်ဝဲအါမးလီၤ.တ့ၤကညီ ဖတဟံးဃာ်လၢသနူအံၤဒိး ကွ်ိ်လိထံဂ့ၤကိ်ိ်ဂၤအသနူတဘျိ တ်နိ်ၤဖးမ့ဉ်ခွါ,ပ့ၢ်ဝဲ်,ဘူးတံ်ိ်ဒိးတ်ဂ့ၤတ်အ၊ အဆၢကသ့လၢၤ စ့်ကိးဒါ.

ဆူ/

နီနီဆၢ, ဆၢကတိ်ခဲအံၤ ပထံဉ်ဘဉ်လၢ တ်အဲဉ်တိကဲတ်အဲဉ် လိဒိး တ်အဲဉ်ဒိဉ်ကဲတ်အဲဉ်သိဉ်နှ့်အိဉ်အါမးလီၤ. ဘဉ်မနုၤအ ယိ တ်သ့ဉ်တဖ့ဉ်အံၤကဲထိဉ်အသးလဲဉ်? **လၢ – နဒ့ဖိ**

ဒ့ဖိ, ကမ့်လၢတ်မၤခိဉ်ခံတ်ကတိ်ၤဒိ ထံပူၤလိ်ိ်လံၤထံပူၤခ့ဉ် ဆူထံပူၤလိ်ိ်လံၤထံနၤအှဉ်ဒိး ယဖိလိ်ိ်လံၤကလ့ုမ့ဉ်ဆူယဖိလိ်ိ် လံၤဖိလိၤဘျုးအယိလိ၅ါသၢဉ်.

ဆူ/

နီနီဆၢ, တ်ဆဲးလိၤ(NCA)လဲာ်ဃံးဃာ်ဝံၤလံဘဉ်ဆဉ် ဘဉ်မနုၤ တ်ဒုးတ်ယၢဒိးတ်စုဆူဉ်ခိဉ်တကးအိဉ်ဒံးလၢ ထံလိ်ိ်ကိ်ိ်ပူၤ လဲဉ်? **လၢ – ပှၤအဲဉ်ဒိးသ့ဉ်ညါတ်နိ်ိ်နိ်ိ်တဂၤ**

ပှၤအဲဉ်ဒိးသ့ဉ်ညါတ်နိ်ိ်နိ်ိ်တဂၤ, တ်အဒိ မ့ိ်ဆ့ဉ်မ့ိ်ဂိၤလၢ နီနီ ဆၢစံးဆၢနၤကသ့တခါနှ့် ပှၤလၢဖိဉ်ထိဉ်ဒံးဘိနှ့် အဲဉ်ဒိးကွဲး လံာ်ထိဘိ,ပှၤလၢ ဖိဉ်တခွဲ နှ့်အဲဉ်ဒိးတခွဲညဉ်ထိဘိ,ပှၤလၢ ဖိဉ် ကျိနှ့်အဲဉ်ဒိးခးတ်ထိဘိဒိး ပှၤလၢသူညီနှ်တ်စုဆူဉ်ခိဉ်တကး နှ့် အဲဉ်ဒိးသူတ်စုဆူဉ်ခိဉ်တကးထိဘိလီၤ. ဆူမဲာ်ညါတပတိ် နကဘဉ်ဆိကမိဉ်အါထိဉ်မနုၤလဲဉ်နှ့် နီနီဆၢ ဆိကမိဉ်လၢ နက သ့ဉ်ညါနဲ့ဂ့ၤဂ့ၤလံနှ့်လီၤ.

ဆူ/

နီနီဆၢ, ပစံးလိၤပသးလၢ ပမ့်ကညီကလုာ်လီၤ. ပှၤမ့်ဃ့ပှၤ တ်အှဉ်ကိ်ၤလိ်ၤတံ်ိ်တခါလၢ ပစံးလိၤပသးလၢ ပမ့်ကညီက လုာ်အယိနှ့် ပကဘဉ်ဒုးနဲ့ဉ်အိ်ၤလၢ မနုၤတခါလဲဉ်. လံာ်ကွ့်လ့ါ် ကွ့်လၢ အမ့် တ်အှဉ်ကိ်ၤလၢ ပဂိ်ိ်တခါဖိဒဉ်လဲာ် တအိဉ်ဘဉ် ၅ါ.ယံာ်ယံာ်ဒု ပပှၤကညီကလုာ်ကလိၤမ်ိ်လိ၅ါသၢဉ်?

လၢ – ကညီဖိ

ကညီဖိ, နပ့ဲၤဒိးတ်ဘဉ်ယိဉ်ဘဉ်ဘိထဲထဲအံၤနှ့် မ့်နအိဉ်ဒိး တ်လိ်ၤတူာ်လိ်ၤကာ်တမံၤမံၤလၢ နစံးလိ်ၤနသးလၢ ကညီဖိအ ယိ၅ါ. တ်အှဉ်ကိ်ၤအဂၤမ့်တအိဉ်ဒိးနၤနီတမံၤဘဉ်ဆဉ် သ့ဉ်က ညီလၢ အအိဉ်ဒိးနၤလၢ အတကျဉ်ကျိဒိးတ်ဂ့ၤတ်ဂၤဘဉ်နှ့် နဒုးနဲ့ဉ်အိ်ၤဒ်တ်အှဉ်ကိ်ၤတခါတသ့ဘဉ်၅ါ.သ့ဉ်ကညီလၢ ပပူၤအံၤ လိ်ၤသံးကွ်ာ်မ့်တလၢာ်ဘဉ်နှ့် ကညီကလုာ်လိ်ၤမ်ိ်ကွ်ာ်တသ့စ့် ကိးဘဉ်.

ဆူ/

နီနီဆၢ, ပိဉ်မ့ဉ်တဂၤဒိးပိဉ်ခွါတဂၤနှ့် အရ၊ဒိဉ်ဝဲလၢ ဖဲလဲဉ်တဂၤ လဲဉ်. နီနီဆၢ တဲာ်ဘဉ်ပ့ၤကသ့စ့်၅ါ?

လၢ – ပှၤအဲဉ်ဒိးသ့ဉ်ညါတ်အါဂၤ

ပှၤအဲဉ်ဒိးသ့ဉ်ညါတ်အါဂၤ, ဘဉ်သ့ဉ်သ့ဉ် လၢ ပိဉ်ခွါအဂိ်နှ့် ပိဉ်မ့ဉ်ကမ့်ပှၤအရ၊ဒိဉ်ဒိး လၢ ပိဉ်မ့ဉ်အဂိ်နှ့် ပိဉ်ခွါကမ့်ဝဲပှၤအ ရ၊ဒိဉ်နှ့်လီၤ. မ့တမ့်ဘဉ်တခိ ကမ့်ဝဲ၅ဝမျးကယၤ=၅ဝမျး ကယၤနှ့်လီၤ.

ဆူ/

နီနီဆၢ, ယအဲဉ်ယတ်အဲဉ်တိလၢ တ်စိတ်ဆ့ံအပူၤနှ့် အဝဲစံး ယၤလၢ ယတ်အဲဉ်လၢ အဖိခိဉ်တအိဉ်ဒိး အဝဲပဉ်တ့ဉ်ယၤဒိးဃု ထၢ ပ့ၤအသိနှ့် ဘဉ်မနုၤအယိလဲဉ်? **လၢ – ဒ့အဲဉ်**

ဒ့အဲဉ်, ကမ့်လၢ အဝဲတအဲဉ်တ်စိတ်ဆ့ံ အဲဉ်တ်ဘဉ်အ၊ ဘဉ် သိအယိလိ်ၤသၢဉ်.

ဆူ/

နီနီဆၢ, ဒ်သိးယကအိဉ်မ့ဉ်အိဉ်ခ့ဉ်တစိ်ၤသးအဂိ် ယကဘဉ်ဃု ထၢ ယသးသမ့ထံၤသကိးဖဲဆၢ ကတိ်ိ်ဖဲလဲဉ်တကတိ်ိ်လဲဉ်?

လၢ – ဒ့သ့ပ်ိး

ဒ့သ့ပ်ိး, ဒ်သိးနကအိဉ်မ့ဉ်အိဉ်ခ့ဉ်တစိ်ၤသးအဂိ် နကဘဉ်ဃု ထၢ နသးသမ့ထံၤသကိးဖဲဆၢ ကတိ်ိ်လၢ နအိဉ်မ့ဉ်အိဉ်ခ့ဉ်တစိ် ၤသးဝံၤအလိ်ိ်ခံအကတိ်ိ်နှ့်လီၤ.

ဆူ/

နီနီဆၢ, ပန်ိ်ဟူလၢ ကညီပိဉ်မ့ဉ်ကရ၊ခိဉ်နှ်အကျါမ့်ဂ့ၤ, ကညီ ဒိကလုာ်ခိဉ်နှ်အကျါမ့်ဂ့ၤ တ်သးလိ်ၤပလိ်ာ်တအိဉ်ဘဉ်နှ့် မ့် ၅ါ? **လၢ – ထူအဲဉ်မ့**

ထူအဲဉ်မ့, နလဲၤနှ်ဟူဖဲလဲဉ်. မတၤတဲာ်ဘဉ်နၤလဲဉ်နှ့် တဲာ်ဘဉ်ဆိ နီနီဆၢ ခ့ါခ့ါဒိး နီနီဆၢ ကစံးဆၢ ကဒ့ၤ နတ်သံကွ်ာ်တဘျိ်ယိနှ့် လီၤ.

ဆူ/

နီနီဆၢ, ဘဉ်မနုၤအယိ ယအဲဉ်ခ့ဉ်သ့ဉ်ဘဉ်ပိဉ်ခွါတဂၤလဲဉ်?

လၢ – လ့ဖိ

လ့ဖိ, မ့်လၢ တ်အဲဉ်နှ့် ဘဉ်တ်သဘ့ၢ်အယိလီၤ.

တင်ဖူတင်ခူ၏အလေပြီ

ဆဉ်ကီကီဉ်ထူ

မှ၊န၊ယိုဉ်ဖဲပှၤဂၤမံမှာ်အခါ ထဲတဂၤယမံတနှ့်ယဖုးသ့ဉ်နိ၁်လ၊တၢ်မံမိ၊်လ၊အလိၤပျုၤလိၤဖုးတဖ၁်အယိ ယသးလိၤ ဘ့ၢ်ဒီးယမံတနှ့်ဘ၁်. ယဟဲကွၢ်ဃီၤတၢ်ဆူအံၤဆူဘး ဟံ၁်ကိုးဖျ၁်ဒဲးပှၤဟံ၁်ဖိကိုးဂၤမံမှာ်မှာ်လိၤ. မ့မ့်ယၤတဂၤယကွၢ်ထိ၁်ဆူမူခိ၁်လါဖိကပိၤလိၤဒီး ဆ၁်ဖိတဖ၁်ပ့ၢ်မူကပိ၁်လိၤဖဲနှ၁်အခါ မှၢ်နၤကလံၤဖိဟဲအူဘ၁်ယၤကဖိကဖိ.ဟဲစိ၁်ဃှ၁်ဒီးဖိမှၢ်နၤဖိအတၢ်န၊မူအယိ ဒုးသးမှာ်သးဖ့ၢ်ထိ၁်ယၤ, ယတူၢ်ဘ၁်လ၊ယဂ်ၢ်ယဘါလ၊ပ့ၢ်ထိ၁်ကၢ့ၤ ခ်ဖျိတၢ်မံမိ၊်လ၊အလိၤပျုၤဒီးမၤသဘ့ၢ်းယသးအံၤနှ၁်လိၤ.

လ၊ယသးပူၤ မှၢ်နၤဖိဒ်အံၤတဖ၁် မ့ၢ်အိ၁်တ့ၢ်လံဒီး မ့ၢ်အိ၁်ဒ်းဆူညါနှ၁်ကမှာ်ဆံးဒိ၁်လဲ၁်. ပှၤလိ၊်အိ၁်ကမ့ၢ်ဖိအဟံ၁်ဒူ၁်ယိထ၊တဖ၁် ကဆ၊ဒီးနှ့်ဘ၁်မှၢ်နၤယိ၁်အတၢ်ခု၁်တၢ်မှာ်လ၊အတအိ၁်ဒီးတၢ်ဘ၁်ကိ၊်ဘ၁်ဂီၤတၢ်ပျုၤတၢ်ဖုးအံၤဘ၁်. အဝဲသ့ဉ်အသးပူၤနှ၁် ယနာ်လ၊တဆ၊မံမိ၊်ထံ၁်မ့ဒီးဖုးသ့ဉ်နိ၁်ထိ၁်လ၊ကျိ၍ချ့ မျိ၁်သ၁်အကလှ၁်ကလှ၁်လ၊အလိၤပျုၤလိၤဖုးအတၢ်သိ၁်တၢ်သဲလ၊အကမၤဟးဂီၤမှၢ်နၤယိ၁်တၢ်မှာ်တၢ်ခု၁်အံၤဘ၁်. ယနာ်လ၊ကဆ၊ထံ၁်မ့ဒီးမံမိ၊်ဘ၁်ဝဲတၢ်သဘ္ဘအတၢ်မှာ်တၢ်ခု၁်အမ့ၢ်အတိလ၊အဒိးနှ့်ဘ၁်ဝဲအမှၢ်တနံၤယိဒီး လ၊အတၢ်မံမိ၊်ပူၤဒ၁်လဲ၁် အထးခ်ိ၁်ဖိကဖျါနံၤကမ့ၢ်ဒီး မံမိ၊်ဘ၁်ဝဲတၢ်သဘ္ဘအတၢ်မှာ်တၢ်ခု၁်အမ့ၢ်အတိ လ၊အဒိးနှ့်ဘ၁်ဝဲအမှၢ်တနံၤယိဒီး လ၊အတၢ်မံပူၤဒ၁်လဲ၁် အထးခ်ိ၁်ဖိကဖျါနံၤကမ့ၢ်ထိ၁်ဝဲလ၊ အလိၤသ့ူ၁်မံသးမှာ်ဝဲနှ၁်လိၤ.

ဒ်မှၢ်တနံၤအံၤ ပှၤလိ၊်အိ၁်ကမ့ၢ်ဖိမံမှာ်မှာ် တၢ်ဘ၁်ယိ၁်ကိ၊်ဂီၤတအိ၁်ဘ၁်အသိး ယဆ၊ထံ၁်ဒီးဆ၊မှၢ်လၢ်ယဲလ၊မှၢ်နၤဖိဒ်အံၤတဖ၁် ကဟဲတုၤအိ၁်ဒ်းပှၤဟိ၁်ခ်ိ၁်ဖိကိုးဂၤ ကဟဲစိ၁်ဃှ၁်ဒီးတၢ်သဘ္ဘအတၢ်ခု၁်တၢ်မှာ်လ၊ပှၤကိုးဂၤဒဲးအဂိ၊်လိၤ.တၢ်ဟိ၁်တၢ်ယၤတသိ၁် တၢ်ဘ၁်ယိ၁်လိၤသးအုးတအိ၁်, မ့မ့်တခ် အိ၁်ပ့ၢ်ထဲတၢ်မှာ်တၢ်ခု၁်အတၢ်သါအသိ၁် ဃှ၁်ဒီးဖိမှၢ်နၤအတၢ်န၊မူ ကလံၤဆ့ၢ်ဖိအံၤဆ၊ယဲလ၊ကဟဲတုၤအိ၁်ဒ်းယၤ ဃှ၁်ဒီးပှၤဟိ၁်ခ်ိ၁်ဖိလ၊အဆ၊မှၢ်လၢ်ဒီးနှ့်ဘ၁်တၢ်မှာ်တၢ်ခု၁်အမ့ၢ်အတိဒီးတၢ်ခ့ဲးတၢ်ယာ်လ၊အသဘ္ဘဒ်သိးအံၤတဖ၁်နှ၁်လိၤ.

ဖဲယအိ၁်ယဲဒီးတၢ်ဆိကမိ၁်အယိ,တုၤဒ၁်လဲ၁်မံဘ၁်ကၢ့ၤယသးဒီး မံမိ၊်ယဲလ၊ထိ၁်လ့ၢ်ဝါဖိဒီး ထိ၁်ဖိလံ၁်ဖိတဖ၁်လ၊သ့ဉ်ခံ ယူၤဝ့ၤဝိၤပှၤသိ၁်ကမဲၤစံ၁်စိၤ ပ့ၢ်ဒီးတၢ်သးဖ့ၢ်တၢ်သးမှာ်မၤသး ဒ်သိးအသဂၢ်ယၤလ၊မှၢ်တဂိၤအမှၢ်ဃဲလ၊ အတၢ်လဲၤခ်ိ၁ျ်အသိးလိၤ. သ့ဉ်ညါကၢ့ၤယဲဖဲယဖုးသ့ဉ်နိ၁်ထိ၁်ခါ မှၢ်ဂီၤအတၢ်ကပိၤဟဲသဂၢ်ယၤ တကတိ၊်ဃီ နၢ်ဟူဘ၁်ယဲထိ၁်လ့ၢ်ဖိတဖ၁်သးဝ်ံ၁်ကမဲၤစံ၁်စိၤဆ၊ဂ့ၤဆ၊ဝါလိ၁်သး ဆ၊လ၊ယနၢ်မှာ်လ၊ယသးယနံၤကမ့ၢ်ထိ၁်ယသးမှာ်သးဖ့ၢ်ထိ၁်ဖးဒိ၁် ယဂ်ၢ်ဘါလ၊ပ့ၢ်ဂ့ၤထိ၁်လ၊မှၢ်ဂီၤအကလံၤဆ့ၢ်ဖိလ၊အဟဲအူသဂၢ်ယၤအယိလိၤ.

ဖဲနှ၁်ခါ ထံကျိဖိယ့ၤသိ၁်ရ့ရ့၁် ယ့ၤလိၤပ့ၢ်ဒီးတၢ်သဘ္ဘနၢ်ဟူဘ၁်ယဲယဟံ၁်ဖိဃီဖိအတၢ်ဆ၊ဂ့ၤဆ၊ဝါလိ၁်သးလ၊ "ဂီၤလ၊အဂ့ၤ,ဂီၤမှာ်မှာ်ဖးဒိ၁်" နှ၁်လိၤ.လ၊တၢ်နံၤကမ့ၢ်ဒီးနံၤကဝဲၤပျိ၊်ကဒိတဖ၁်အပူၤ ဒုးသ့ဉ်နိ၁်ထိ၁်ကၢ့ၤယၤဒီးထံ၁်မ့ၢ်ကၢ့ၤယဲလ၊မှၢ်ဂီၤဃံလၤဖိဒ်အံၤမ့ၢ်ဟဲတုၤအိ၁်ပှၤဟိ၁်ခ်ိ၁်ဖိတဖ၁်နှ၁် ကမှာ်ဆံးဒိ၁်လဲ၁်. ပှၤလိ၊်အိ၁်ကမ့ၢ်ဖိဒီးပှၤဃ့ၢ်မ့ၢ်ဟးဖျိုးဖိဘ၁်ကီဘ၁်ခဲဖိတဖ၁်အဂိ၊် မှၢ်ဂီၤအတၢ်ဃဲတၢ်လၤအံၤ ဒုးအိ၁်ထိ၁်တ့ၢ်လံအီၤလ၊တၢ်ကိ၊်တၢ်ဂီၤ,တၢ်သးအုးအတၢ်လိၤပျုၤလိၤဘ၁်ယိ၁်အိ၁်တ့ၢ်လံအီၤလ၊တၢ်ကိ၊်တၢ်ဂီၤ,တၢ်သးအုးအတၢ်လိၤပျုၤလိၤဘ၁်ယိ၁်အိ၁်တ့ၢ်လံလ၊အနံ၁်လ၊အဆံတဖ၁်အဆံလံ.မှၢ်နံၤလ၊အပူၤကွံ၁်တဖ၁် ထိ၁်ဖိလံ၁်ဖိတသဂၢ်မှၢ်ဂီၤအတၢ်ဃဲတၢ်လၤဘ၁် ခ်ိ၁ျ်ကျိ၍ချ့ မျိ၁်သ၁်အကလှ၁်လ၊အသိ၁်ဒိ၁်လိၤပျုၤလိၤဖုးသ့ဉ်တဖ၁်သိ၁်လှ၁်ဘၢဒီးမၤလိၤမၢ်ကွံ၁်ထိ၁်ဖိလံ၁်ဖိအတၢ်သ့ူ၁်ဝ်ံ၁်သးဆ၊လ၊အမှာ်တဖ၁်အယိနှ၁်လိၤ. လ၊တၢ်ဆ၊ဂ့ၤဆ၊ဝါအလိ၊် ပ့ၢ်ထဲတၢ်ဟိ၁်တၢ်ယၤၤ,တၢ်ကအုကစ္ပါ ခ်ိ၁ျ်တၢ်ဒုးတၢ်ယၤအတၢ်ဘ၁်ဂ်ံ၁်ဂ္ဂ၁်အယိနှ၁်လိၤ.

ပတကသါဘဉ်ကလံၤဆှံ့ ဖိ လၢ အဟဲ အူ့ကဖိ လိ အံၤ ဘဉ်.မ့မ့်တခိ ကသါဘဉ်ထဲတၢ်ကိၢ်တၢ်ဂီၤအမ့ဉ်အူ့လုၢ်ခုဉ်ထိဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ.ထံကျိလၢ အဆှံ့ဒီးကဆ့ိကဲထိဉ်ထံဘဉ်အၢ ဘဉ်သိ ,နၢ ဆှံ့နၢ အှဉ် ခိဖျိတၢ် အှဉ်တၢ် ကျ၉ဉ်ဒီးတၢ် သံစိဉ်တဖဉ်အယိလီၤ. ဆၢ ဟးဖးယဲ ယံၤယံၤဒီးတၢ် ဒုးတၢ် ယၤအမ့ဉ်အူ့ကဖးတဖဉ်အံၤ နှဉ်လီၤ.တဆၢ ယဲ လၢ ကဘဉ်သဂၢ်ၢ် ဒီးကွၢ် ဆၢဉ်မဲာ်ယဲ တၢ် ကိၢ် တၢ် ဂီၤအတၢ် ကအှ့ကစ္ပါ ဒီး တၢ် လီၤဖးအမဲာ်ထံလၢ အခဉ်သ့ဉ်တ ဖဉ်အံၤဘဉ်. ဆၢ မ့ၢ် လၢ် ဒီးဆၢ ဒီးနှ့် ကၢ့ၤယဲ တၢ် မ့ဉ် တၢ် ခုဉ်အမ့ၢ် အ တီ လၢ အသဘ္ဘလၢ ပှၤကိးဂၤဒဲးအဂီၢ် နှဉ်လီၤ. ဒ်မ့ၢ် ဂီၤဃဲ လၤဟဲ တုၤအိ့ဉ် ယၤဒီးထံဉ်မ့ံ နၢ် ဟူ့ယဲ တၢ် သိဉ်သ ထြုး လီၤဟ်ဒ်ဖိသ့ဉ်အ ကလု့ၢ် အယိ ယကွၢ် ဃီၤ ဆူ့ တၢ် သိဉ်အလိၢ် ထံဉ်ယဲ ဖိ ဒ်ဖိ သ့ဉ်ဖိ တဖဉ် ဟ်ဖ့ဉ်ထိဉ်သးဂဲၤလိ၀်ကွဲ သိဉ်သ ထြုး တၢ် ကိၢ် တၢ် ဂီၤတ အိ့ဉ်.တၢ် တြီ မၤတံ၀်တ၀်တ အိ့ဉ် ဂဲၤလိ၀်ကွဲ ပှဲၤဒီးတၢ် သးဖ့ံ အတၢ် သဘ္ဘအယိ ယကွၢ် ဒီးသးခုသးမှ၀်ယဲ ဒိဉ်မးလီၤ.

ဖိသ့ဉ်တဖဉ်အတၢ် ဒိဉ်ထိဉ်, အတၢ် အိ့ဉ်မ့ၢ် တၢ် လိ့ဉ်ဘဉ် တဖဉ်မ့ၢ် ဝ ခ်ိ့ဉ်ဃၢၤနှ,ဆၢဉ်တၢ် အိ့ဉ်ယၢၤလၢ အမှ၀်အခ့ဉ် လၢ အတ အိ့ဉ် ဒီးတၢ် ဘဉ်ယိ့ဉ်လီၤပျံၤအလိၢ် ,ဘဉ်ပူၤဖျဲးဒီးတၢ် ဖိ့ဉ်ဆူ့ဉ်မၤ သံမၤ၀ိတဖဉ်နှဉ်လီၤ. အမိၢ် အပၢ် တဖဉ်ကကွၢ် ထွဲ ဒုးဒိ့ဉ်ထိဉ်ဖိလံၤ အဂီၢ် လိ့ဉ်ဘဉ်တၢ် လိၢ် တၢ် ကျဲ ပှၤတ၀ၢ လၢ အအိ့ဉ်ဒီးတၢ် မ့ဉ်တၢ် ခုဉ်, တၢ် ဖံးအိ့ဉ်မၤအိ့ဉ်အလိၢ် လၢ အပူၤဖျဲးဒီးတၢ် တြီ မၤတံ၀်တ၀် တၢ် ဘဉ်ယိ့ဉ်လီၤပျံၤအလိၢ် သ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ. ဒ်သိးတၢ် သ့ဉ်တ ဖဉ်အံၤကအိ့ဉ်အဂီၢ် ပှၤဘဉ်မ့ဘဉ်ဒါ၀ဒိ့ဉ်ထံကိၢ်ခ်ိ့ဉ်နၢ် တဖဉ် က ဘဉ်အိ့ဉ်ဒီးတၢ် ဟံးမ့ဒါလီၤတၢ် လၢ ထံ ဖိ ကိၢ် ဖိ အသးသမ့တၢ် အိ့ဉ် ဆိးအိ့ဉ်အိ ဒီး ဖံးလိမၤဒီးအလိၢ် အကျဲနှဉ်လီၤ.

လၢ တၢ် ဆၢ မ့ၢ် လၢ် ဆၢ ဒီးနှ့် တၢ် ဆိ ကမိ့ဉ်အပူၤ,သ့ဉ် ညါ ကၢ့ၤယဲ လၢ ဒ်သိးထံ လိၢ် ကိၢ် ပူၤတၢ် လိၢ် လၢ ဟိ့ဉ်ခ်ိ့ဉ်ကဝိၤက လု့ဉ် ဒှ့ဉ်အိ့ဉ်ဆိးလိၢ် ကျဲ တဖဉ်ကပူၤဖျဲးဒီးတၢ် ထိဉ်ဒုးမၤသံမၤ၀ိအ ဂီၢ် ဒီး ဒ်သိးတၢ် မ့ဉ်တၢ် ခုဉ်လၢ အမ့ၢ် အတိ တၢ် ခ္ဆဲးတၢ် ယၢ်လၢ အ သဘ္ဘလၢ လၢ ပှၤ့ပှၤ့ၤ လၢ ပှၤကိးဂၤဒဲးကဒိးနှ့် ဘဉ်ဝ အဂီၢ် တၢ် နိး တၢ် ဘျးအိ့ဉ်ဒံးဝ အါ မးလီၤ. ဒ်ကဘီ ဖိ လၢ ပိ့ဉ်လဲ့ဉ်ထံ ဖံးခ်ိ့ဉ်အသိး ဘဉ်သဂၢ်ၢ် ဒီးကလံၤမ့ၢ် သိ့ဉ်ဖးဒိ့ဉ်,လၢ်ၢ် လ့အိ့ဉ်လၢ ထံ ဖိ လၢ် လၢ အမၤဟးဂီၤမၤဘဉ်ဒိ ဒီး တုၤဒ့ဉ်လဲ့ဉ် ကဘီ ဖိ လီၤဘျ,ကွဲ ဝ ဝ်လၢ ပိ့ဉ်လဲ့ဉ်ထံ လ၀်သ့ အသိး ပတၢ် မ့ၢ် လၢ် လၢ တၢ် မ့ဉ် တၢ် ခုဉ်အတၢ် လဲၤကျဲ အံၤ စ့ၢ် ကီး မ့ၢ် တၢ် ဒ် နှဉ်အသိးလီၤ. ပ ဝ်တနီၤလၢ တၢ် ကျဲ စ၊ၤ ကၢ့ၤလၢ တၢ် သဘ္ဘ, တၢ် မ့ဉ် တၢ် ခုဉ်အဂီၢ် အ ခါ တၢ် တြီ မၤတံ၀် တ၀် ကအိ့ဉ် ဝ အါ မးဘဉ်ဆဉ် ပ ကဘဉ်သ့ဉ်ညါ လၢ ပတၢ် မ့ၢ် လၢ် အံၤ ဟးဂီၤ တနှ့် တသ့ ဖ ပအိ့ဉ် ဃူ့ အိ့ဉ် ဖိ ၊ ဒီ ၊ ဖိ့ဉ် လိ၀်ပစုဂဲၤ လိ၀်မၤ သ ကိ ၊ တၢ် အ ခါ နှဉ်လီၤ. တၢ် ဟ်သ ၊ ကျ၊ၤ မ့ ဆ့ ဒီ ၊ တၢ် မ့ၢ် လၢ် ကွၢ် စိ လၢ အ ၇ၤ တ ဖဉ်အံၤ အ ယိ မ့ၢ် တ နံၤ တၢ် မၤ နၢ ၊ ဖိ တၢ ဉ်ပ တ ၊ ယိ ၊ ပ ဝ ် က သ့ သ ပ ့ ် ကတ ၊ ် ၊ ် နှ ဉ် လီ ၊ .

မ့ၢ် တ နံ ၊ လ ၊ ပ ဒ ် ၊ နှ ့ ် ဘ ဉ် ကၢ့ ၊ တ ၊ ် သ ဘ ္ဘ ,တ ၊ ် မ ့ ဉ် တ ၊ ် ခ ု ဉ် လ ၊ အ မ ့ ် အ တ ိ အ ခ ါ ပ က မ ံ ဘ ဉ် ဝ မ ့ ဉ် မ ့ ဉ် လ ၊ မ ့ ် နၤ ယိ ဉ် အ ခ ါ လ ၊ အ ပူ ၊ ဖျ ဲ ၊ ဒ ် ၊ တ ၊ ် မ ံ မ ိ ၊ ် ဖ ၊ ် သ ့ ဉ် နိ ဉ် ထ ိ ဉ် အ ံ ၊ တ က ၊ ် ဘ ဉ် , ပ က သ ဂ ၊ ် ၊ ် ဘ ဉ် မ ့ ် ဂ ီ ၊ ် ဃ ံ လ ၊ အ တ ၊ ် က ပ ီ ၊ ဖ ိ လ ၊ အ ပ ှ ဲ ၊ ဂ ံ ၊ ် ဘ ါ , ပ က က သ ါ ဘ ဉ် ကလံ ၊ ဆ ှ ံ ့ ဖ ိ လ ၊ အ အ ူ ့ က ဖ ိ လ ိ ဒ ် ၊ ထ ံ ကျ ိ ဖ ိ က ယ ှ ၊ လ ီ ၊ ဆ ှ ံ ့ က ဆ ့ ိ ဝ ဝ ် ဒ ် ၊ ထ ိ ဉ် ဖ ိ ပ ှ ၊ သ ိ ဉ် မ ၊ မ ့ ဉ် ပ သ ၊ နှ ဉ် လ ီ ၊ . ပ က ထ ံ ဘ ဉ် စ ့ ် ကီ ၊ ဖ ိ သ ့ ဉ် တ ဖ ဉ် ဒ ိ ဉ် ထ ိ ဉ် ဒ ီ ၊ ဖ ံ ၊ လ ိ မ ၊ ဒ ီ ၊ ဘ ဉ် တ ၊ ် လ ၊ အ ပ ူ ၊ ဖျ ဲ ၊ ဒ ီ ၊ တ ၊ ် ဘ ဉ် ယ ိ ဉ် အ ၊ သ ိ , တ မ ၊ လ ိ ဘ ဉ် လ ၊ ၊ တ ၊ ် လ ၊ လ ၊ ၊ ် ဆ ၊ လ ့ ၊ က အ ိ ပ ူ ၊ လ ၊ ၊ ဘ ဉ် . မ ိ ၊ ် သ ့ ဉ် တ ဖ ဉ် အ တ ၊ ် ဟ ိ ဉ် တ ၊ ် ယ ၊ ၊ , တ ၊ ် သ ယ ့ ၊ အ မ ဲ ာ် ထ ံ ဒ ီ ၊ တ ၊ ် က အ ့ ု ကစ္ပါ အ သ ိ ဉ် သ ့ ဉ် တ ဖ ဉ် ပ တ နှ ၊ ် ဟ ူ ဘ ဉ် အ ီ ၊ လ ၊ ၊ ဘ ဉ် . စ ု က ဝ ဲ ၊ အ ၊ သ ိ တ မ ၊ လ ီ ၊ စ ီ ၊ လ ၊ ၊ တ ၊ ် သ ့ ် သ ့ ဉ် တ ဖ ဉ် ဆ ူ ဟ ိ ဉ် ခ ် ဉ် အ လ ီ ၊ ဘ ဉ် . ပ ၊ ၊ ကီ ၊ ဂ ၊ ကအ ိ ဉ် ဃ ူ အ ိ ဉ် ဖ ၊ ် ဒ ီ ၊ မ ့ ဉ် လ ၊ ၊ သ ၊ ခ ု ဘ ဉ် ဝ ် လ ၊ အ တ ၊ ် အ ိ ဉ် မ ူ တ ၊ ် လ ဲ ၊ ထ ိ ဉ် လ ဲ ၊ ထ ိ အ ပ ူ ၊ ခ ိ ဖ ျ ိ တ ၊ ် ခ ္ဆ ဲ ၊ တ ၊ ် ယ ၊ ် လ ၊ အ သ ဘ ္ဘ ၊ ဒ ီ ၊ တ ၊ ် မ ့ ဉ် တ ၊ ် ခ ု ဉ် လ ၊ အ မ ့ ် အ တ ိ တ ဖ ဉ် အ ံ ၊ အ ယ ိ နှ ဉ် လ ီ ၊ . ဖ ပ လ ဲ ၊ လ ၊ တ ၊ ် မ ့ ဉ် တ ၊ ် ခ ု ဉ် အ တ ၊ ် လ ဲ ၊ ကျ ဲ အ ခ ါ တ ု ၊ ပ ဘ ဉ် သ ဂ ၊ ် ၊ တ ိ ဖ ျ ိ ကွ ဲ ၊ လ ပ ိ လ ၊ အ ဆ ဲ ၊ ဆ ူ မ ၊ ဟ း ဂ ီ ၊ တ ၊ ် အ ံ ၊ က နှ ့ ် က သ ့ ဝ ် အ ဂ ီ ၊ ် မ ့ ် ယ တ ၊ ် ဆ ၊ ထ ံ ့ , ဆ ၊ မ ့ ် လ ၊ ် လ ၊ သ ူ ဉ် ကံ ၊ ် သ ၊ လ ဲ နှ ဉ် လ ီ ၊ .

ဟဲ လ ၊ ကဘျ ၊ ဟ ၊ (၆၅) ⟶

တ အ ိ ဉ် လ ၊ ၊ ဘ ဉ် အ ယ ိ ဘ ဉ် ဟ ၊ အ ိ ဉ် ကၢ့ ၊ လ ၊ ကျ ဲ က ပ ၊ မ ့ ် ဂ ့ ၊ ဒ ီ ၊ လ ၊ ပ ှ ၊ ဂ ၊ ့ ပ ှ ၊ ဂ ၊ အ ဟ ံ ဉ် အ ယ ိ မ ့ ် ဂ ့ ၊ နှ ဉ် အ ိ ဉ် ဝ ဒ ဉ် နှ ဉ် လ ီ ၊ . ခ ိ ဖ ျ ိ လ ၊ အ ဝ ဝ ဲ ့ ဉ် အ မ ိ ၊ ် အ ပ ၊ ် တ အ ိ ဉ် လ ၊ ၊ ဘ ဉ် အ ယ ိ ပ ှ ၊ ဒ ူ အ ီ ၊ တ ီ ၊ ် အ ီ ၊ , မ ၊ နး မ ၊ ကျ ံ ၊ အ ီ ၊ ဒ ီ ၊ မ ၊ နး မ ၊ ဖ ှ ် အ ီ ၊ ဒ ် ကု ၊ ် ဖ အ သ ိ ၊ နှ ဉ် အ ိ ဉ် ဝ ဝ ဲ ့ ဒ ီ ၊ မ ့ ် လ ၊ တ ၊ ် ကွ ၊ ် ထ ွ ဲ အ ီ ၊ တ အ ိ ဉ် လ ီ ၊ တ ၊ ် လ ီ ၊ ဆ ဲ ၊ အ ယ ိ တ နှ ီ ၊ အ သ ၊ သ မ ့ ဘ ဉ် ဟ ၊ ထ ိ ဉ် ကွ ဲ ့ ် အ ီ ၊ က လ ီ က လ ီ နှ ဉ် လ ီ ၊ .

ပ ထ ံ ဉ် ဘ ဉ် လ ၊ ပ ိ ဉ် မ ့ ဉ် က ရ ၊ သ ့ ဉ် တ ဖ ဉ် အ ဝ ဝ ဲ ့ ဉ် ဟ ၊ လ ီ ၊ လ ၊ တ ၊ ် လ ီ ၊ ် တ တ ီ ၊ ဘ ဉ် တ တ ီ ၊ ဒ ီ ၊ ဒ ု ၊ သ ့ ဉ် ည ါ နှ ် ပ ၊ ် ၊ ် ကၢ့ ၊ ပ ှ ၊ ဘ ဉ် ဃ ၊ ဒ ီ ၊ တ ၊ ် ထ ီ ဒ ါ သ ့ ် ထ ံ ၊ မ ့ ဉ် ခ ္ဆ ဲ ၊ လ ၊ ဖ ိ ဒ ံ ဖ ိ သ ့ ဉ် တ ဖ ဉ် အ ဖ ီ ခ ိ ဉ် မ ့ ် ဂ ့ ၊ ဒ ီ ၊ ဒ ု ၊ အ ိ ဉ် ထ ိ ဉ် ကၢ့ ၊ ပ ိ ဉ် မ ့ ဉ် ပ ိ ဉ် မ ၊ ၊ , ဖ ိ ဒ ံ ဖ ိ သ ့ ဉ် တ ဖ ဉ် အ ခ ္ဆ ဲ ၊ အ ယ ၊ ် လ ၊ ပ ဝ ဝ ဲ ့ ကီ ၊ ဂ ၊ ဒ ဲ ၊ လ ၊ ပ က သ ့ ဉ် ည ါ အ ဂ ီ ၊ ် ဒ ီ ၊ သ ့ ဉ် ည ါ ဟ ၊ ဆ ့ ဉ် အ ီ ၊ မ ့ ် ဂ ့ ၊ , ပ ကသ့ ထ ီ ဒ ါ ကွ ဲ ့ ် အ ီ ၊ လ ၊ ကျ ဲ အ ါ ဘ ိ နှ ဉ် လ ီ ၊ . ခ ိ ဖ ျ ိ ပ ိ ဉ် မ ့ ဉ် က ရ ၊ တ ဖ ဉ် အ ိ ဉ် ဒ ီ ၊ တ ၊ ် ရ ဲ ့ ် တ ၊ ် ကျ ဲ ၊ ဒ ် သ ိ ၊ အ ံ ၊ အ ယ ိ ပ ထ ံ ဉ် ဘ ဉ် လ ၊ တ ၊ ် သ ့ ဉ် တ ဖ ဉ် အ ံ ၊ ဆ ံ ၊ လ ီ ၊ ဒ ့ ၊ လ ီ ၊ ဝ ဝ ဲ တ စ ဲ ၊ ဘ ဉ် တ စ ဲ ၊ ဘ ဉ် ဆ ဉ် သ နှ ဉ် က ့ တ လ ီ ၊ မ ၊ ် ကွ ဲ ့ ် ဝ ဝ ဲ ခ ဲ ့ ် ၊ ် ဒ ် ၊ ဘ ဉ် . ဆ ၊ ၊ ကတ ီ ၊ ် ခ ဲ ့ အ ံ ၊ ခ ့ ် ဉ် မ ့ ် ဒ ါ အ ိ ဉ် ကၢ့ ၊ လ ၊ ၊ ခ ၊ ၊ ယ ၊ ပ ဝ ဝ ဲ ့ ဉ် တ ဖ ဉ် အ စ ု ပ ူ ၊ ခ ိ ဖ ျ ိ လ ၊ ပ ဝ ့ ဉ် ည ါ ဘ ဉ် ကၢ့ ၊ မ ့ ဉ် ခ ္ဆ ဲ ၊ , ဖ ိ ဒ ံ ဖ ိ သ ့ ဉ် တ ဖ ဉ် အ ခ ္ဆ ဲ ၊ အ ယ ၊ ် အ ယ ိ ခ ့ ် ဉ် မ ် ပ က ဟ ၊ ဆ ့ ် ၊ သ ကီ ၊ မ ၊ သ ၊ ဘ ့ ် ဉ် ဒ ီ ၊ တ ြ ီ ဆ ၊ ဒ ီ သ ဒ ၊ ကွ ဲ ့ ် တ ၊ ် စ ု ဆ ူ ့ ် ခ ိ ဉ် တ က ၊ လ ၊ ပ Community အ ပ ူ ၊ မ ့ ် ဂ ့ ၊ , လ ၊ တ ၊ ် လ ီ ၊ ် အ ါ ပ ူ ၊ အ ါ တ ီ ၊ မ ့ ် ဂ ့ ၊ ဒ ် သ ိ ၊ ခ ါ ဆ ူ ည ါ တ ၊ ် သ ့ တ မ ၊ ဘ ဉ် ဒ ီ လ ၊ ၊ မ ့ ဉ် ခ ္ဆ ဲ ၊ ဒ ီ ၊ ဖ ိ ဒ ံ ဖ ိ သ ့ ဉ် အ ခ ္ဆ ဲ ၊ အ ယ ၊ ် တ ဂ ့ ၊ လ ၊ ၊ အ ဂ ီ ၊ ် နှ ဉ် လ ီ ၊ .

တၢ်ထီဒ္ဓါ သ့ုဉ်ထံးမှ်ခ့ါ တၢ်စုဆူဉ်ခ့ိုဉ်တကး လၢ ဖိသဉ်ဒီးပိာ်မှ်တ ဖဉ်အဖိခ့ိုဉ်

စီးဖုသ့(KJC)

မ့ၢ်မဆါတနံၤညါအံၤ ပထံဉ်ဘဉ်လၢတၢ်ကိတၢ်ခဲတ ဖဉ်အိဉ်ထိဉ်ဝဲအါမးနၢ်လီၤ. ပမ့ၢ်ကွၢ်လၢဟိဉ်ခ့ိုဉ်လၢပအိဉ်မူလၢ အဖိခ့ိုဉ်တဘ့ဉ်အံၤ ပကဘဉ်ကွၢ်ဆၢဉ်မဲာ်ဒီးတၢ်ကိၢ်တၢ်ဂိၤ, တၢ်ကိတၢ်ခဲ, တၢ်ဘဉ်မိဉ်ဘဉ်မး တုၤဒဉ်လဲာ်တၢ်သံတၢ်ပှၢ်, တၢ်လိၤ မ့ၢ်လိၤဖးဒီးတၢ်သံတၢ်ပှၢ်သ့ဉ်တဖဉ်အိဉ်ထိဉ်ဝဲဒဉ်နၢ်လီၤ. တကးဒ်းဘဉ် လၢအဘူးကတၢ်ဖဲကညီကိၢ်စဲဉ်အပူၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, ကိၢ်ပယိၤ လၢပအိဉ်ဆိးခဲအံၤမ့ၢ်ဂ့ၤနၢ် တၢ်ကိၢ်တၢ်ဂိၤ တၢ်ကိတၢ်ခဲလၢပ ဘဉ်ကွၢ်ဆၢဉ်မဲာ်အိၤနၢ် အိဉ်ဝဲဒဉ်အကလုာ်ကလုာ်နၢ်လီၤ. လၢတၢ်နၢ်အယိ ဒ်တၢ်ဂ့ၢ်ဖျါလၢထးအသိး ယကကွဲးဖျါထိဉ်ဒ်လၢ လာ်အသိးအံၤနၢ်လီၤ.

ဘဉ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်သ့ဉ်တဖဉ်အံၤ လၢအပူၤကွံာ်နၢ် အိဉ်ဒဉ် လၢပန်ၢ်ဟူဘဉ်တၢ်ထံဉ်ဃဲၤတဲစၢၤပှၤလီၤ. မ့မ့ၢ်ခဲအံၤတဘီပထံဉ် လၢပမဲာ်ဒီး လီၤဆီဒဉ်တၢ်ပိာ်မှ်ပိာ်မၢၤ,ဖိဒ်ဖိသဉ်တဖဉ်ဘဉ်ကွၢ် ဆၢဉ်မဲာ်ဝဲအိဉ်အါမးစ့ၢ်ကိးလီၤ. မ့ၢ်မဆါတနံၤညါအံၤ ခ်ိဖျိလၢ တၢ်ကလုၢ်ကလီၤ,တၢ်မှာ်တၢ်ပ့ဉ်တဖဉ်အါထိဉ်ဒီးတၢ်မူၤတၢ်ဘ့ီး တဖဉ်အိဉ်ထိဉ်ဝဲအကလုာ်ကလုာ်လီၤ. မ့ၢ်လၢတၢ်ဒ်အံၤသ့ဉ်တ ဖဉ်အိဉ်ထိဉ်အယိ တၢ်တိတၢ်လိၤတဖဉ်ဆံးလိၤစ့ၤလိၤကွံာ်ဝဲကွ့ၢ် ကွ့ၢ်လီၤ.လၢတၢ်နၢ်အယိ တၢ်သ့ဉ်တဖဉ်အံၤ ပကဘဉ်တြိဆၢမၤ နၤကွံာ်အိၤဒ်လဲာ်. အါဒဉ်တၢ်တက့ၢ်ပထံဉ်ဘဉ်လၢ ဟံ့ဉ်ဒူဉ်ဃိ ထၢတနိၤနိၤပၢ်တဖဉ်အိသံးအိဂ်,လူၤတၢ်မှာ်တၢ်ပ့ဉ်,သူတၢ်မူၤ တၢ်ဘ့ီးတုၤဒဉ်လဲာ် တလုၢ်အိဉ်ဖိမါလၢၤဘဉ်. အိဉ်ဒဉ်ထဲဟဲက့ၤ ဃုတၢ်အ့ဉ်လိာ်ဒီးဖိမါသ့ဉ်တဖဉ်နၢ်လီၤ. ပၢ်တနိၤနိၤခ်ိဖျိလၢဟး လူၤတၢ်မှာ်တၢ်ပ့ဉ်အယိ ဟဲက့ၤဃ့ကျိဉ်စ့လၢဟံ့ဉ်လၢဃိ ဟဲက့ၤ သူလၢာ်ကွံာ်ဟံ့ဉ်ဖိယိဖိတၢ်စုလိၢ်ခ့ိုဉ်ခ့ိုဉ်တဖဉ်ခဲလၢာ်တုၤဒဉ်လဲာ် ဟံ့ဉ်ဖိယိဖိတဖဉ်ဘဉ်ကွၢ်ဆၢဉ်မဲာ်ဒီးတၢ်ကိတၢ်ခဲ,တၢ်သဉ်ဝံၤ လီၤဒိအယိ ဖိမှဉ်ဖိခ့ါတဖဉ်တမၤလိဘဉ်တၢ်လၢၤဘဉ်. အယိ ကဲ ထိဉ်က့ၤတၢ်မၤဘဉ်ဒိဖိသဉ်တဖဉ်တၢ်ခ့ဲးတၢ်ယာ်ဒိဉ်မးနၢ်လီၤ. တကးဒ်းဘဉ် ဟံ့ဉ်ဖိယိဖိတဖဉ်အတၢ်အိဉ်မူတုၤဒဉ်လဲာ် ဘဉ်ဟး ဃ့အိဉ်က့ၤတၢ်လၢကျဲခ်ဉ်ဒီး မ့ၢ်တၢ်လၢအလိၤသးကညီၤဒိဉ်မး နၢ်လီၤ. ပှၤဒ်အံၤအသိးတဖဉ် ပကဘဉ်မၤစၢၤကၢ့ၤအိၤဒ်လဲာ်. ပ ထံဉ်ဘဉ်စ့ၢ်ကိးလၢပိာ်မှ်ဖိသဉ်,ပိာ်မှ်သးစၢ်မှ်ကနိၤတဖဉ် ဘဉ်တၢ်မၤဆူဉ်မၤစိး, မၤတရိတပါအိၤတုၤဒဉ်လဲာ် ဒၢထိဉ်လံဒီး အတၢ်ပိာ်ခ့ါတကနၢ်ဃုာ်လၢၤအိၤ,တအဲာ်လၢၤအိၤဒီးအဝၤတ အိဉ်ဘဉ်အယိ ကဲထိဉ်တၢ်မဲာ်ဆှးလၢအဂိၢ်တုၤဒဉ်လဲာ် ဘဉ်မၤသံ လိာ်အသးနၢ်အိဉ်ဝဲဒဉ်နၢ်လီၤ. လီၤဆီဒဉ်တၢ် ပိာ်မှ်ဖိသဉ်လၢ ၁၀–၁၄နံ့ဉ်အဘၢဉ်စၢၤသ့ဉ်တဖဉ် ခ်ိဖျိလၢတၢ်မၤဆူဉ်မၤစိးအိၤအ ယိ အဝဲသ့ဉ်အိဉ်မူဝဲအဖၢမ့ၢ်ဘဉ်ဆဉ် ဘဉ်တူၢ်ဘဉ်ခ်ိဉ်ဘဉ်ကၢ့ၤဝဲ တၢ်ဆူးတၢ်ဆါလၢအဒ်ဉ်အမ့ၢ်သ့ဉ်တဖဉ်အိဉ်ဝဲဒဉ်နၢ်လီၤ.မ်ၢ်သး ပှၢ်တနိၤနိၤ အနံ့ဉ်,အလါအိဉ်ထိဉ်လံဒီး အိဉ်စ့ၢ်ကိးဒီးအဟုးအ သးပှၢ်တဃဲးဘဉ်ဆဉ် လၢအဖိအဝၤကအိဉ်ဘဉ်အိဘဉ်အဂိၢ်ဘဉ် မၤတၢ်နးနးဖ့ိုဉ်ဖ့ိုဉ်နၢ်အိဉ်ဝဲလီၤ. ပၢ်တခ်ိအိသံးအိက်,လူၤတၢ်မှာ် တၢ်ပ့ဉ်,သူတၢ်မူၤတၢ်ဘ့ီးဒီးဟဲက့ၤတိၢ်ဖိတိၢ်မါ,မၤဒၢဉ်ဖိမၤဒၢဉ် မါတုၤဒဉ်လဲာ် မါတဖဉ်တူၢ်တကဲခ်ိဉ်တကဲလၢၤဘဉ်ဒီး မၤသံလီၤ အသးနၢ်အိဉ်ဝဲဒဉ်အါမးနၢ်လီၤ. ဖိမါတဖဉ် တူၢ်တၢ်သ့ဉ်တဖဉ် အံၤတန့ၢ်တကဲဒီး မၤသံလီၤကွံာ်အသးဆိဆိကလဲာ်နၢ်အိဉ်ဝဲဒဉ် အါမးနၢ်လီၤ.ပှၤလၢအမၤဘဉ်ဒိပိာ်မှ်ပိာ်မၢၤ,ဖိဒ်ဖိသဉ်ဒ်သိးအံၤ တဖဉ်လီၤသးဆါဒိဉ်မးလီၤ. ဖဲမ်ၢ်တအိဉ်လၢၤဘဉ်အလိၢ်ခံနၢ်,ပၢ် တဖဉ်ဆါလီၤအိဉ်ကွံာ်ဟံ့ဉ်ဃိတုၤဒဉ်လဲာ် ဖိတဖဉ်ကအိဉ်တၢ်လိၢ်

ကွၢ်က့ၤလၢကဘျုံးပၤ (၆၄)

တော်မေလီမော်ကွော် တော်စုဆူဉ်ခြဉ်တကားအဂြိုဟ် တော်ဘျာသဲစးနဉ် ဂုဒိဉ်နှော်ဒံး တော်ဟှဉ်တော်သှဉ်ညါနော်ပာော်

နီဂျီတော်ဆံးဖိ(အရှေ့ဉ်ခဲကဝီၤ)

ပကကွၢ်ထံကဒါက့ၤ,ပူၤကွံဉ်အနံ်ဉ်လၢအဆံတဖဉ်တၢ် စုဆူဉ်ခြဉ်တကားအိုဉ်ထိဉ်ဝဲလၢ ဒူသဝီဒီးတၢ်လိၢ်လၢ အဂၤတဖဉ် နှဉ်လီၤ. ပူၤကွံဉ်အနံ်ဉ်လၢအဆံတဖဉ် တၢ်ကမၤလီၤမၢ်ကွံဉ်တၢ် စုဆူဉ်ခြဉ်တကားဒီး တၢ်ကဟှဉ်တၢ်သှဉ်ညါနၢ်ပၢၢ်လၢ ပှၤတဝၢ ပူၤ တအိုဉ်ထိဉ်ဒံးဘဉ်အယိ ပကထံဉ်ဘဉ်ဒဉ် အါဒဉ်တက့ၢ်ပိာ်မှဉ် ဒီးဖိသဉ်တဖဉ်အသးသမူ ဘဉ်လီၤမၢ်ကွံဉ်လၢတၢ်ကလိကလိအ ပူၤ တကးဒံးဘဉ် အသးသမူလၢအလီၤမၢ်တဖဉ် တၢ်တဟ်လုၢ် ဟ်ပှၤ့နီတမံၤဒီး မ့ၢ်တၢ်လၢအလိၤသးကညီၤဒိဉ်မးနှဉ်လီၤ. တၢ် ကဲထိဉ်သးဒ်သိးအံၤတဖဉ် မ့ၢ်လၢတၢ်ဟှဉ်တၢ်သှဉ်ညါနၢ်ပၢၢ်မ့ၢ် ဂ့ၤ သဲစးတဒိဉ်စိဒိဉ်ကမီၤဘဉ်အယိနှဉ်လီၤ.

ပကထံဉ်ဘဉ်စ့ၢ်ကီးလၢ ခိဖျိသုးပဒိဉ်အတၢ်ဒိဉ်စိဒိဉ် ကမီၤဒီးသူဝဲတၢ်ဒုးရဲ့ဉ်ကျဲၤအကျဲလၢအအၢအယိ မှဉ်ကနီၤ, မှဉ် ပှၢ်ဒီးပိာ်မှဉ်အါဂၤ အတၢ်နီၢ်ခိတၢ်ဃံတၢ်လၢဒီး ပိာ်မှဉ်သံဉ်စူး သှဉ်တဖဉ်ဟးဂူဉ်ဟးဂိၤ,လီၤမူၤလီၤမၢ်ဒီး ကဲထိဉ်က့ၢ်နီၢ်သးတၢ် ဆူးတၢ်ဆါတူၤလၢတၢ်သံတၢ်ပှၢ်နှဉ်အိုဉ်ဝဲအါမးလီၤ. ဖိဒံဖိသဉ် လၢအနံ်ဉ်,အလါတပှဲၤတဖဉ် ဘဉ်တၢ်မၢဆူဉ်မၤစိးၤ, မၤအၢမၤသိ, ဒိအီၤတိၢ်အီၤဒီး မၤသံမၤပှၢ်အီၤနှဉ်အိုဉ်ဝဲအါမးလီၤ. သးသမူလၢ အတၢ်သရူးတၢ်ကမဉ်အါမးလၢအလီၤမၢ်ကွံဉ်ဝဲကလိကလိ တ ချုးအဆၢကတိၢ်ဘဉ်ဒံး ခိဖျိတၢ်သူတၢ်စုဆူဉ်ခြဉ်တကး, ကျိသံ မျိဉ်သဉ်ဒီးတၢ်ဒုးတၢ်ယၤအယိနှဉ် ပဂၢ်ပဒွးတသှလၢၤဘဉ်. လၢ ပှၤတူၢ်ဘဉ်တၢ်ခဲလၢာ်အကျျ ဖိဒံဖိသဉ်တသှဉ်ညါစုစ့ဉ်စုထွဲ,ပိာ် မှဉ်သးစၢ်,ပိာ်မှဉ်သးပှၢ်လၢ မ့ၢ်ပှၤကဆ့ၢ်ဒီဖိလၢနီၢ်ခိနီၢ်သးတဖဉ် မ့ၢ်ပှၤလၢအတူၢ်ဘဉ်တၢ်အါကတၢၢ်နှဉ် ပစ်းသ့ဝဲဒဉ်နှဉ်လီၤ.

ခိဖျိထံလိၢ်ကိၢ်ပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၤ,တၢ်နးတၢ်ဖြိုဉ်တဖဉ် အိုဉ်ထိဘိအယိ ဟံဉ်ဖိယိဖိတဒူဉ်ဒီးတဒူဉ်အဂိၢ်တၢ်ဘဉ်လိၢ်ဘဉ် စးတအိုဉ်ဘဉ်. ဟံဉ်ဃိတၢ်ကိတၢ်ခဲဒ်အမ့ၢ်တၢ်အိုဉ်တၢ်အိ, တၢ် ကူတၢ်သိး, တၢ်မၤလိမၤဒိးဒိး တၢ်အိုဉ်တၢ်ဆိးအဂိၢ် တၢ်တလၢ တလိုဉ်သှဉ်တဖဉ်အိုဉ်အါမးနှဉ်လီၤ. ဒုဉ်ဒါသူဝဲအတၢ်ဒုးကျဲလၢ တၢ်စုဆူဉ်ခြဉ်တကး ဘဉ်သူစ့ၢ်ကီးတၢ်ဒုးတၢ်ယၤအကျဲအက လုဉ်ကလုဉ် ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဆှၢ နှဉ်လီၤတၢ်မူၤတၢ်ဘ့ၣ်, တၢ်လူၤတၢ် မှာ်တၢ်ပ့ဉ်အလိၢ်, တၢ်နၢ်ပၢၢ်ကမဉ်လိာ်သးခိဖျိတၢ်ကစိဉ်အယိ, တၢ်သဘံဉ်သဘှဉ်အကလုဉ်ကလုဉ်သှဉ်တဖဉ်နှဉ်လီၤ. ဒုဉ်ဒါအ တၢ်သူကျဲသှဉ်တဖဉ်အံၤအယိ တၢ်ကိတၢ်ခဲနှဉ် အိုဉ်ထိဉ်ထဲပှၤ ကလုဉ်ဖိဉ်စုကဝဲၤသှဉ်တဖဉ်အကျျ တကးဘဉ် အတၢ်ကိတၢ်ခဲ အကျဲသှဉ်တဖဉ်အံၤ ဟဲဒိဘဉ်တူၤလၢ ဟံဉ်ဖိယိဖိတဒူဉ်ဘဉ်တ ဒူဉ်တူၤဘဉ်အ့ဉ်လိာ်ဆိးက့,ဒိလိာ်တိၢ်လိာ်သးဒီးမၤသံမၤဝိလိာ် အသးနှဉ်လီၤ. လၢပထံလိၢ်ကိၢ်ပူၤဒီးကညီတဝၢအပူၤ ဟံဉ်ဃိ လၢဘဉ်တၢ်သူဉ်ထိဉ်အီၤလၢတၢ်အဲဉ်တၢ်ကွံဒီး ဘဉ်ကတၢ်ကွံဉ် ဝဲလၢတၢ်အ့ဉ်လိာ်ဆိးက့ဒီးတၢ်စုဆူဉ်ခြဉ်တကးသှဉ်တဖဉ် ပဂၢ် ထိဉ်ဒွးထိဉ်က့ၤအီၤတလၢာ်ဘဉ်နှဉ်လီၤ.

ခိဖျိလၢတၢ်ဒ်အံၤအသိးတဖဉ် အိုဉ်ဝဲဒဉ်လၢပထံလိၢ် ကိၢ်ပူၤဒီး လီၤဆိဒဉ်တၢ်လၢပဝဲကညီတဝၢအပူၤထိဘိအယိ ပဝဲ ပိာ်မှဉ်တဖဉ်ပအိုဉ်သဝံစုသဝံခိဉ်ဒီး ပျဲတၢ်သှဉ်တဖဉ်အံၤကမၤအ သးထိဘိနှဉ်တသှလၢၤဘဉ်. လၢပိာ်မှဉ်တဖဉ်အနီၢ်ကစ်ဒဉ်ဝဲခွဲး ယာ်အဂိၢ်,ဖိဒံဖိသဉ်ခွဲးယာ်ဒီးပှၤတဝၢခွဲးယာ်အဂိၢ် ပိာ်မှဉ်တဖဉ် မ့ၢ်တဟူးတဂဲၤတသှဒီး ကဘဉ်ဟူးဂဲၤသပှၢ်ကတၢၢ် ဒ်သိးကနှ့ၢ် ဘဉ်က့ၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဒီးကမၤလီၤမၢ်ကွံဉ်ဝဲတၢ်သူတၢ်စုဆူဉ်ခြဉ် တကးလၢ ဟံဉ်ပူၤဃီပူၤ,ဒူပူၤသဝီပူၤ,ပှၤတဝၢ ပူၤဒီးထံလိၢ်ကိၢ် ပူၤတူၤဆူထံကိၢ်ဘိမ့ၢ်အပတိၢ်နှဉ်လီၤ. လၢတၢ်ကနှ့ၢ်က့ၤခွဲးယာ် အလၢအပှဲၤဒီးမၤလိၤမၢ်ကွံဉ်တၢ်စုဆူဉ်ခြဉ်တကးအဂိၢ် ပိာ်မှဉ်တ

ဖၣ်မ့ၢ်သဝ်စုသဝ်ခိုင်ဒီး အိုင်ခိုးကွၢ်လၢ်ဒၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢ ကဟဲဆူ အအိုင်နၣ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ကလဲၤတလၢ ကွံၣ်တဘျိ ဘၣ်တဘျိအယိ ပိၣ်မၣ်တဖၣ်ဘၣ်ဂဲၤဆၢ ထၢၣ်ဟူးဂဲၤဝဲ ခီဖျိုလၢ မ့ၢ်တၢ်လိၣ်နိ်ၢ်နိ်ၢ်, တၢ်လိၣ်ကိ်ၢ်ကိ်ၢ်ဂီၤဂီၤအယိနၣ်လီၤ.

တၢ်ဃုကျဲအါဘိ ဒ်သိးတၢ်ကမၤလီၤမၢ်ကွံၣ်တၢ်စုဆူၣ် ခိုၣ်တကးဘၣ်ဆၣ် တၢ်စုဆူၣ်ခိုၣ်တကးအံၤ အိုၣ်မူအိုၣ်ဂဲၤဝဲတူၤ လၢ ဆၢ ကတိ်ၢ်ခဲအံၤဒီး ကဲထိုၣ်ဒ်းဒၣ်လၢ အသးလၢ ဟံၣ်ပူၤဃီပူၤ, ပှၤတဝၢ ဒီးလၢ ထံလိ်ၢ်ကိ်ၢ်ပူၤနၣ်လီၤ. တၢ်ထုးထိုၣ်ရၤလီၤလံၣ်ဟ့ၣ် တၢ်သ့ၣ်ညၢ,လံၣ်ကျးလီၤဘၣ်ဃးတၢ်စုဆူၣ်ခိုၣ်တကးတမ့ၢ်တၢ် လၢ အဂ့ၤ,တၢ်ထုးထိုၣ်လံၣ်အကလုၣ်ကလုၣ်,တၢ်ဟးဟ့ၣ်တၢ် သ့ၣ်ညၢလၢ ဟံၣ်ဃီတဖျၣ်ဘၣ်တဖျၣ်,တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်မၤလိလၢ ပှၤ တဝၢ တၢ်ကရၢ ကရိအကျၢ်ဒီးကျဲအဂ့ၤအဂၤအကလုၣ်ကလုၣ် ဘၣ်ဆၣ် အါစုအါဘျိ လီၤဂၣ်ဒ်ပှၤကျးလီၤလံၣ်လၢ ပပှၤကကွၢ်မၤ မုၣ်သးအဂိ်ၢ်, ပှၤထုးထိုၣ်လံၣ်လၢ ပှၤကမၤပှဲၤဟံၣ်အဂိ်ၢ်ဒီး ထိုၣ် တၢ်မၤလိလၢ မၤဝံၤတၢ်မံၤအဂိ်ၢ်နၣ်လီၤ.

လၢ တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤကလီၤမၢ်ဒီးတၢ်မုၣ်တၢ်ခုၣ်က အိုၣ်ထိုၣ်နိ်ၢ်နိ်ၢ်အဂိ်ၢ်,တၢ်ဘျၢ်သဲစးကြၢးအိုၣ်ဝဲသပှၣ်ကတၢ်ၢ်လၢ အပတိ်ၢ်ဒီးအပတိ်ၢ်ဒၣ်ဝဲနၣ်လီၤ.ပှၤလၢ အမၤကမၣ်သဲစးလၢ အ မ့ၢ်တၢ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိုၣ်တကးလၢ ဟံၣ်ပူၤ,သူတၢ်စုဆူၣ်ခိုၣ်တကး လၢ ပှၤတဝၢ ပူၤဒီးထံလိ်ၢ်ကိ်ၢ်ပူၤ,ဒ္ဒၣ်ကလုၣ်တဒ္ဒၣ်ဘၣ်တဒ္ဒၣ်အ ကျၢ်အဂိ်ၢ် တၢ်သိ$ၣ်တၢ်သိသဲစးကြၢးအိုၣ်ဝဲသပှၣ်ကတၢ်ၢ်နၣ်လီၤ. တၢ်သိ$ၣ်တၢ်သိသဲစးလၢ တၢ်ဟ$ၣ်လီၤအီၤသ့ၣ်တဖၣ် တကြၢးအိုၣ် ဒ$ၣ်ထဲလံၣ်ပူၤဒီး တကြၢးမ့ၢ်လၢ တၢ်မၤလၢၣ်စ့, တၢ်မၤလၢၣ်တၢ် ဆၢ ကတိ်ၢ်လၢ တၢ်ကထုးထိုၣ်လံၣ်အဂိ်ၢ်ဘၣ်. တၢ်ကဘၣ်လူၤထွဲ မၤထွဲ, ဖိုၣ်ဃၣ်သဲစးအံၤဃံးဃံး အိုၣ်ဒီးတၢ်ဟံးနၢ့်ဂ့ၢ်ဝိ$ဒီးတၢ်က မၣ်လၢ ပှၤမၤကမၣ်တၢ်ကိ$းပတိ်ၢ်ဒဲးအဂိ်ၢ်နၣ်လီၤ.

ဟိုၣ်ခိုၣ်ဖိကိ$းဂၤ ကဘၣ်အိုၣ်ဒီးတၢ်လူၤထွဲတၢ်သိ$ၣ်တၢ် သိတၢ်ဘျၢ်သဲစးလၢ တၢ်ဟ$ၣ်လီၤအီၤနၣ်လီၤ. တၢ်သိ$ၣ်တၢ်သိ တ ဘၣ်မ့ၢ်ထဲပှၤတဂၤအဂိ်ၢ်ပှၤတကလုၣ်အဂိ်ၢ်,ပှၤအဖ့ၣ်အဂိ်ၢ်,အထံ အဂိ်ၢ်တအိုၣ်ဘၣ်အဂိ်ၢ်နၣ်ဘၣ်. ကဘၣ်မ့ၢ်လၢ ပှၤကိ$းဂၤဒဲးအဂိ်ၢ် ဒီး ပှၤလၢ အမၤကမၣ်သဲစးတဂၤလၢ်လၢ် တၢ်ကြၢးဟံးအီၤအရ ဟ့ၣ်အီၤတၢ်စံၣ်ညိုၣ် ဒ်တၢ်စံၣ်ညိုၣ်လၢ ကြၢးဒီးနၢ့်အီၤဝဲအသိးနၣ် လီၤ. တၢ်ကွၢ်ဒိုၣ်ဆံးအါစ့ၤ, တၢ်ကွၢ်မဲၣ် တၢ်တဘၣ်လဲၤသတြဲၤ တၢ်ဒီးတၢ်ဘျၢ်သဲစးလ့ၤတက့ၤဘၣ်. ထံဖိကိ$ၢ်ဖိမ့ၢ်မၤကမၣ်တၢ် ဒီးကဘၣ်တူၢ်တၢ်စံၣ်ညိုၣ်အဝဲနၣ် ထံကိ$ၢ်ခိုၣ်နၢ်မ့ၢ်မၤကမၣ်တၢ်ဒီး ကဘၣ်တူၢ်တၢ်စံၣ်ညိုၣ်အဝဲနၣ် ဒ်သိ$းဒီးထံဖိကိ$ၢ်ဖိတဂၤအသိး လီၤ. လၢ အဝဲမ့ၢ်ထံကိ$ၢ်ခိုၣ်နၢ်အယိ, လၢ အဘၣ်မၤတၢ်လၢ ထံဖိ ကိ$ၢ်ဖိအဂိ်ၢ်အယိ တၢ်ကဘၣ်သးကညီၤအီၤဒီး မၤစ့ၢ်လီၤမၤဖ့ံလီၤ အတၢ်စံၣ်ညိုၣ်နၣ်အလိ$ၢ်တအိုၣ်ဝဲဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ် ထံဖိကိ$ၢ်ဖိပှၤမၤ ကမၣ်တၢ် အခွဲးအယၣ်အိုၣ်ဝဲအသိး တၢ်ကဘၣ်မၤတၢ်ခဲလၢၣ် လၢ သဲစးတၢ်ဘျၢ်အပူၤ ဒ်သိ$းတၢ်သုတလဲၤလၢ အကမူၤအကမၣ် တဂ့ၤအဂိ်ၢ်နၣ်လီၤ. တၢ်လၢ အကမၤလီၤမၢ်,မၤဆံးလီၤစ့ၢ်လီၤ,မၤ လီၤမၢ်ကွံၣ်တၢ်ကမၣ်တခါလၢ်လၢ် လီၤဆီဒၣ်တၢ် တၢ်သူတၢ်စု ဆူၣ်ခိုၣ်တကးသ့နၣ် တၢ်လၢ အဆူၣ်အဂိ်ၢ်ဒီးအကြၢးကတၢ်ၢ်နၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဘျၢ်သဲစးနၣ်လီၤ. ကျဲအဂၤအိုၣ်ဝဲအါမးဒီး ကျဲအဂၤ သ့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ကျဲလၢ အဂ့ၤဒိုၣ်မးဘၣ်ဆၣ် ကျဲအဂ့ၤကတၢ်ၢ်နၣ် မ့ၢ် ဒၣ်သဲစးတၢ်ဘျၢ်နၣ်လီၤ.

သဲစးတၢ်ဘျၢ်နၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢ အတအိုၣ်ဒီးတသ့ဝဲဘၣ် နၣ်လီၤ. သဲစးတၢ်ဘျၢ်အိုၣ်ဒၣ်လဲၣ် ပှၤလၢ အတပျုၤဒီး လူၤဒၣ်အ သး, မၤဒၣ်အတၢ်လၢ အနိ်ၢ်ကစ်ၢ်ဒၣ်ဝဲအနိ်ၢ်ခိတၢ်မုၣ်တၢ်ခုၣ်, နိ်ၢ် သးတၢ်မုၣ်တၢ်ခုၣ်ဒီး နိ်ၢ်တဂၤတၢ်လဲၤထိုၣ်လဲၤထိတၢ်အိုၣ်ဂၢ်ၢ်ဆိုး ကျၢၤအဂိ်ၢ်နၣ် အိုၣ်ဝဲအါမးဒ်းအယိ တူၤတၢ်သိ$ၣ်တၢ်သိသဲစးမ့ၢ် တအိုၣ်ဘၣ်နၣ် ပဟံၣ်ပူၤဃီပူၤ,ပဒ္ဒပူၤသဝိပူၤ,ပပှၤတဝၢ ပူၤ,ပထံ လိ်ၢ်ကိ်ၢ်ပူၤဒီးဟိုၣ်ခိုၣ်လၢ ပအိုၣ်လၢ အဖိခိုၣ်တဘ့ၣ်အံၤအပူၤ ကမၤ အသးဒ်လဲၣ်နၣ် ဘံၣ်လီၤမဲၣ်ဒီးဆိကမိုၣ်ကွၢ်ကွၢ်သကိ$းတက့ၢ်. ဒ်ပှၤကိ$းဂၤ ကြၢးလူၤပိ$ၣ်ထွဲမၤထွဲတၢ်ဘျၢ်သဲစးအသိး လၢ တၢ် ဘျၢ်သဲစးကအိုၣ်ဂၢ်ၢ်ဆိုးကျၢၤ အိုၣ်ဒီးအစိအကမိ$ၤအဂိ်ၢ် ပှၤကိ$း ဂၤဒဲးအိုၣ်စ့ၢ်ကိ$းဒီးအမူအဒါနၣ်လီၤ. မူဒါအံၤတမ့ၢ်ထဲအအိုၣ်လၢ ပှၤဖိုၣ်သဲစးတၢ်ဘျၢ်, စံၣ်ညိုၣ်ကွၢ်, ပိ$ၢ်ရိုဒီး ပှၤလူၤပိ$ၣ်ထွဲသဲစးတ ဖၣ်အဂိ်ၢ်ဘၣ်. ဖဲနအိုၣ်အလိ$ၢ်တပူၤလၢ်လၢ်နၣ် မၤလိနသးလၢ သဲ စး ဒ်သိ$းတုၤနထံၣ်ပှၤတဂၤမၤကမၣ်တၢ်ဒီး မ့ၢ်တၢ်ကမၣ်မနုၤအ ဂ့ၢ် နကသ့ၣ်ညၢထွဲဒီး နကဘၣ်မၤကဒီးတၢ်မနုၤဆူညၢတပတိ်ၢ် အဂိ်ၢ် နကသ့ၣ်ညၢနဲ့ဒီး နတၢ်မၤအကျဲခဲလၢၣ်ကလဲၤအသးလၢ တၢ်ဘျၢ်သဲစးအပူၤအဂိ်ၢ်နၣ်တက့ၢ်.

ပမ့ၢ်အိုၣ်မူတိတိလိၤလိၤလၢ အတဘၣ်အၢဘၣ်သိဒီး တၢ်ဘျၢ်သဲစးနိတမံၤဘၣ်နၣ် ပှၤကမၤပျုၤပှၤဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်ဘၣ်ဆၣ် ပပျုၤတၢ်အလိ$ၢ်တအိုၣ်နိတမံၤဘၣ်. ထံကိ$ၢ်တဘ့ၣ် ကအိုၣ်ဂၢ်ၢ် အိုၣ်ကျၢၤ,လဲၤထိုၣ်လဲၤထိအဂိ်ၢ် တၢ်သိ$ၣ်တၢ်သိတၢ်ဘျၢ်သဲစး က ဘၣ်ဒိုၣ်စိ$ဒီးကအိုၣ်မူဝဲဒၣ်ထိဘိနၣ်လီၤ. ဟိုၣ်ခိုၣ်ကပှဲၤဒီးတၢ်မုၣ် တၢ်ခုၣ်အဂိ်ၢ် တနံၤဘၣ်တနံၤ တၢ်အိုၣ်မူကဘၣ်လဲၤသဃဲၤတၢ်ဒီး တၢ်ဘျၢ်သဲစးနၣ်လီၤ. တၢ်လၢ အဘူးကတၢ်ၢ်ဒီးပှၤ မ့ၢ်ပဟံၣ်ဖိယိ ဖိဒီးပဒ္ဒဖိသဝိဖိသ့ၣ်တဖၣ်နၣ်လီၤ. ဒ်သိ$းပဟံၣ်ပယိ, ပဒ္ဒပသဝိ ကပှဲၤဒီးတၢ်မုၣ်တၢ်ခုၣ်ဒီး တၢ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိုၣ်တကးသုတအိုၣ် လၢ ၊ဝဲတဂ့ၤအဂိ်ၢ် တၢ်လၢ အရ$ဒိုၣ်ကတၢ်ၢ်နၣ် မ့ၢ်ဝဲတၢ်ဘျၢ်သဲစး နၣ်လီၤ. မ်ပကဟံးလိ$ၣ်ပစု,ဖိုၣ်ဃၣ်တၢ်သိ$ၣ်တၢ်သိတၢ်ဘျၢ်သဲစး ဃံးဃံးလၢ တၢ်မၤလီၤမၢ်ကွံၣ်တၢ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိုၣ်တကးအဂိ်ၢ် နၣ်တက့ၢ်.တၢ်မၤလီၤမၢ်ကွံၣ်တၢ်သူတၢ်စုဆူၣ်ခိုၣ်တကးအဂိ်ၢ် တၢ်ဘျၢ်နၣ် ဂ့ၤဒိုၣ်နၢ့်ဒ်းတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညၢနၢ်ပၢၢ်လၢ ပှၤတဝၢ ပူၤ ဒီး ဂ့ၤဒိုၣ်နၢ့်ဒ်းတၢ်ဂုၤတၢ်ဂၤခဲလၢၣ်နၣ်လီၤ.

(ဘၣ်တၢ်ဟံးနၢ့်အီၤလၢ တၢ်ကွဲးပြၢ တၢ်လၢ တၢ်မၤလီၤမၢ်ကွံၣ်တၢ် စုဆူၣ်ခိုၣ်တကးအနံၤ)

ရေးဖိုင်သနင်္ဂါ

ပဒိုင်စီးသမျှထိ

အတက်တဲဖျိုဘုန်းသီး ကညီဒီကလုပ်အမှုဂိုနံ၊အဂ္ဂ

ကညီဒီကလုပ်မှု၊ နံ၊လ၊ အဟဲကဲထိုင်သးအဂ္ဂ၊ မိ၊ပှ၊ လ၊ အဒီးသန့်၊ထိုင်သးလ၊ တ၊ထဲသိုးတု၊သိုးဒီးနိ၊ကစ၊တ၊စုံ၊ ညီပ၊လိ၊သးအဂ္ဂ၊အံ၊ ပှ၊မ၊ထံရှု၊ကိ၊သဲးလ၊ အသးပှ၊တ့ု၊ဒီး မ၊ဒံ၊တ၊ လ၊ တ၊ဂုဉ်ကျဲ၊စ၊၊လ၊ထံရှု၊ကိ၊ သဲးတ၊ အိုဉ်သးအ တ၊ဆိတလဲလ၊မှု၊မဆါတနံ၊အံ၊ဒီး၊လ၊ကညီတ၊ပ၊၊ဆ၊ အတ၊ လဲ၊ကျဲအကှဉ်အကူအကလုပ်ကလုပ်ဒီး၊လ၊ဆ၊ကတိ၊ခဲအံ၊ ဒီး မ့၊ဝဲကညီဒီကလုပ်စ၊ဖှိုဉ်ကရ၊ထိဘိကမံ၊တံဉ်တဂ၊ ကတိ၊ဖျါ ထိုင်တ၊ဂ့၊လ၊ အဖိလဉ်သ့ဉ်တဖှဉ်အံ၊ဒီး ဘုဉ်တ၊မ၊နိုဉ်ကွဲ၊ဖျါ ထိုင်အီ၊လ၊ကညီတ၊ကစိုဉ်ဝဲ၊လိ၊ခိုဉ်သ့ဉ် (KIC) နှုဉ်လိ၊။

"ပတ၊မ၊လ၊ကပီ၊ကညီဒီကလုပ်အမှု၊ နံ၊အံ၊ မ့၊ဝဲဒ်သိုးကညီ ဖိခဲလ၊ဉ်ကအိုဉ်ဃူအိုဉ်ဖိုးအဂိ၊ နှုဉ်လိ၊။"

တနံ်ုဉ်အံ၊၂၀၁၈နံ်ုဉ်,လါဖ့၊ဘြူ၊အါရံ၊(၁၁)သိအနံ၊, မ့၊ဝဲဒ်ကညီဒီကလုပ်အမှု၊ နံ၊ပဲ့၊ထိုင်ဝဲ(၇၀)ဝိတဝိနှုဉ်လိ၊။ဖဲ ၁၉၄၈နံ်ုဉ်, လါဖ့၊ဘြူ၊အါရံ၊(၁၁)သိအနံ၊နှုဉ် ကညီဒီကလုပ် လ၊ကိ၊ ပယီ၊ဒီတဘ့ဉ်အပူ၊,ပှ၊(၄၅၄,၁၀၀)ဂ၊,ပဉ်ဖျါထိုင်အ သးဃုဉ်ဒီး၊တ၊ဃ့ထိုင်လ့ဲ၊ထံဉ်လ၊ အမ့၊ဝဲ–ဟ့ဉ်ကညီကိ၊ တဘ့ျ ဃီ, ပယီ၊တဘား၊ကညီတဘား၊ဒုး၊နဲ့ဉ်ခဲအံ၊, ပတအဲ့ဉ်ဒီး၊ကလုဉ်ဒ့ဉ် တ၊သဘံ့ဉ်သဘ့ဉ်ဘုဉ်, ပတအဲ့ဉ်ဒီး၊ထံလိ၊ကိ၊ ပူ၊တ၊ ဒုး၊တ၊ ယ၊ ဘုဉ်လ၊ အဟားစိ၊ဒုး၊နဲ့ဉ်ဝဲလ၊ တ၊ မှုဉ်တ၊ ခုဉ်အကျဲလ၊ တ၊ ဒုး၊နဲ့ဉ် ဖျါထိုင်တ၊ ထဲ သိုး၊တု၊သိုး၊ဒီး၊နိ၊ ကစ၊ တ၊ စုံ၊ညီဉ်ပ၊ လိ၊သးအ ဂိ၊ဒီး မှ၊နံ၊အဝဲနှုဉ် ဘုဉ်တ၊စးထိုင်ဟ်ပနိုဉ်အီ၊ဒ်ကညီဒီကလုဉ် အမှု၊ နံ၊တနံ၊အသိုးနှုဉ်လိ၊။

<u>ကညီဖိ ဒီ၊ထံရှု၊ကိ၊ သဲ၊တ၊ ဟူ၊တ၊ ဂဲ၊အတ၊ စုံ၊စိ၊(မ့)အတ၊ ဟူ၊ဂဲ၊ဖျါထိုင်အသး</u>

ပဝဲပှ၊ကညီဖိသ့ဉ်တဖှဉ်အံ၊ ပတသ၊စ၊၊ ဆ၊ကညီအ တ၊ စုံ၊စိ၊တဲစိ၊ဘုဉ်. ဒ်လဲ့ဉ်ဂ့၊ဂ့၊ တ၊ လ၊ အဝံ၊သ့ဉ်တဖှဉ်နှုဉ် မ် ကဝံ၊ဒ့ဉ်ဝဲတက့ဉ်၊. တက့၊ဟံ၊နှ့ဉ်ကဒါက့၊အီ၊ဒ်တ၊ မ၊လိ၊အသိ၊ ဘုဉ်. တ၊ဖံ၊တ၊ မ၊လ၊ အဘုဉ်ဒီ၊မ၊တ့ု၊ လဲ့ဝဲတဖှဉ် တမ၊ကဒီ၊ဝဲ ဆူညါဘုဉ်. တ၊ ကမှဉ်လ၊ မ၊တ့ု၊ ဝဲတဖှဉ်စ့ု၊ ကိ၊ တဘ့ျ ကဒါက့၊ ဝဲဘုဉ်. တ၊ သ့ဉ်တဖှဉ်အံ၊ မ့၊ တ၊ လ၊ ယထံဉ်ဒီ၊လဲ၊ခီဖျိုဘုဉ်အီ၊ နှုဉ်လိ၊. လ၊ တ၊ နှုဉ်အဃိ ပဝဲကညီဖိတဖှဉ်လ၊ ပ ကညီဒီကလုဉ် အမှု၊ နံ၊အံ၊ ပှ၊သး၊ပှ၊ တနီ၊ဒ့ဉ်လဲ့ဉ်တိ၊ ဝဲနှ့၊ ကစိ ဒီ ၈ ါ နှုဉ်ပတသ့ဉ် ညါဘုဉ်. ပှ၊သး၊စ၊ တဖှဉ်နှုဉ် ပတတဲ့ဒ်း၊ဘုဉ်. လ၊ တ၊ နှုဉ်အဃိ တ၊ လ၊ ယအဲ့ဉ်ဒီ၊တဲ့ဖျါမ့၊ တ၊ ဒ်အံ၊လိ၊. ပမ့၊ ကွ၊ ကဒါ ပ ကညီ တ၊ စုံ၊စိ၊တဲ့ စိ၊နှုဉ် တ၊ စ၊ ထိုဉ်နီ၊ဖ၊အီ၊ဖဲ့ လဲ့ဉ်နှုဉ် မ့၊ ဝဲ ဖဲ ၁ဂ၈၁ နံ်ုဉ်, အဲ့ ကလံ၊ခိုဉ်လိုဉ်နံ်ုဉ်ဟဲ နှ့ဉ်လိ၊ဝံ၊အလိ၊ ခံ တ ချ၊ တ၊ ဒုး ဖ၊ ဒ်ုဉ်ခံ ဘ့ျ တ ဘ့ျ တု၊ ဝဲ ဒ်း ဘုဉ်နှုဉ်လိ၊.ဖဲ နှုဉ် ဘုဉ်တ၊ ကရ၊ ကရိ ထိုဉ် ကညီတ၊ ကရ၊ ကရိ လ၊ အမ့၊ ဝဲ ကညီ ဒီ ကလုဉ်နှုဉ်လိ၊. ဖဲ နှုဉ် ဆ၊ ကတိ၊ ခိုဉ်နှ၊ လ၊ အမံ၊ ဟူ သဉ်ဖျါ မ့၊ ဝဲ–ဒီ၊ ကထ၊ ဉ်ထံ ဉ်သ ဉ်ပ ဉ်နှ ဉ် လိ၊. စ၊ ထိ ဉ်ဖဲ နှ ဉ်ဝံ၊ အ လိ၊ ခံ ဒီ၊ တ ဂ့၊ လိ၊ လ၊ ခဲ အံ၊ နှ ဉ် ပ စံ၊ လ၊ အ မ့၊ ဝဲ တ၊ စုံ ဉ်စိ၊ တဲ့ စိ၊ အ သိ နှ ဉ်သ့ ဝဲ ဒ ဉ်နှ ဉ်လိ၊.ကညီ ဖိ တ ဖှ ဉ်အ မဲ ဉ် ချ ံ စိ ဉ်ထိ ဉ်အ သး, စ၊ ထိ ဉ်ကူ ဉ်ဘ ဉ်ကူ ဉ်သ့ ထိ ဉ်ဝဲ ဖဲ စိ၊ ခ့ ခါ ဖဲ နှ ဉ်အ ကတိ၊ နှ ဉ်လိ၊. မ့၊ ဒ ဉ်ပ တ၊ တဲ ဖျါ ထိ ဉ်တ စဲ ၊ တ မ့ဲ ၊ လ၊ ပ ကသ့ ဉ် ညါ ထ ဲ အ ဂိ၊ နှ ဉ်လိ၊. တ ချ ၊ တ ၊ လ ၊ စ ၊ အ ဝဲ အံ ၊ နှ ဉ် စ ၊ လ ၊ အ ပူ ၊ ကွ ံ ဉ် တ ဖှ ဉ် မ့ ၊ ဝဲ စ ၊ လ ၊ လ ံ ၊ အ ကတိ ၊ နှ ဉ်လ ိ ၊. လ ၊ စ ၊ အ ဝဲ နှ ဉ် အ ကတိ ၊ တ ၊ စုံ ဉ် စ ၊ တ ဲ စ ၊ လ ၊ အ လ ၊ တ ံ ၊ အ ဉ် ဝဲ အ သ ိ ၊ လ ၊ အ တ လ ၊ တ ံ ၊ ဘ ဉ် အ ဉ် စ ့ ် ၊ ကိ ၊ ဝဲ ဒ ဉ် နှ ဉ်လ ိ ၊. ဒ် ပ စံ ၊ တ ့ ် ၊ အ သ ိ ၊ မ ၊ အ သ ၊ ဒ် တ ၊ တ ဲ ပူ အ သ ိ ၊ နှ ဉ်လ ိ ၊. လ ၊ ၁ ၈ ၈ ၁ နံ ် ဉ် ဝ ံ ၊ အ လ ိ ၊ ခ ံ တ ၊ စ ုံ ဉ် စ ၊ တ ဲ ့ စ ၊ တ ဖ ှ ဉ် တ မ ့ ် တ ၊ တ ဲ မ ှ ဉ် နှ ၊ , တ ၊ တ ဲ ပ ူ ဘ ဉ် . မ ့ ် တ ၊ မ ၊ အ သ ၊ လ ၊ တ ံ ၊ လ ၊ ဆ ဲ ၊ သ ့ ဉ် တ ဖ ှ ဉ် နှ ဉ်လ ိ ၊. လ ၊ တ ၊ နှ ဉ် အ ဃ ိ ဖ ဲ ခ ိ ဉ် လ ိ ဉ် နံ ် ဉ် အ စ ၊ အ ဆ ၊ ကတိ ၊ ကညီ ဖ ိ ကူ ဉ် ဘ ဉ် ကူ ဉ် သ ့ ဉ် သ ့ ဉ် တ ဖ ှ ဉ် အ ိ ဉ် ထ ိ ဉ် ဝ ဲ အ ါ မ ၊ နှ ဉ်လ ိ ၊. ပ ၊ ကူ ဉ် ဘ ဉ် ကူ ဉ် သ ့ , သ ု ၊ ဖ ိ သ ံ ဉ် ဖ , ကသ ံ ဉ် သ ရ ဉ် မ ှ ဉ် သ ့ ဉ် တ ဖ ှ ဉ် ဟ ဲ အ ိ ဉ် ထ ိ ဉ် အ ါ မ ၊ အ ဃ ိ ကညီ ဖ ိ တ ဖ ှ ဉ် အ တ ၊ အ ိ ဉ် မ ူ ဆ ိ တ လ ဲ ကွ ံ ဉ် ဝ ဲ

လၢဂ်လၢဂ်ဆ့ဆ့ဖစိၤခ့ၢခါအဝဲနှ့ကတိၢ်နှ့်လီၤ. လၢအပူၤကွံဂ်နှ့် ပဝဲကညီဖိတဖ့ဂ်ဘဉ်တၢ်ကိးပှၤလၢပှၤမံၤစကှဂ် (ကရင်ရိုင်း) ဖိသ့ဉ်တဖ့ဂ်နှ့်လီၤ. ဖဲနှ့်ဝံၤအလိၢ်ခံ ပှၤကိးပှၤလၢပှၤမံၤစကှဂ်ဖိ တဘူဉ်လၢၤဘဉ်.ဒီးပကစံးတ့ၢ်မးလၢစးထိဉ်ဖဲနှ့်ဝံၤအလိၢ်ခံ ကညီဖိသ့ဉ်တဖ့ဂ်အတၢ်အိဉ်မူလဲၤထိဉ်လဲၤထိကျ့ၢ်ကျ့ၢ်နှ့်လီၤ. ပမ့ၢ်ဘဉ်တဲနှ့် ပဝဲကညီဖိတဖ့ဂ်အံၤ တၢ်အဲဉ်ပှၤကလုာ်သးသဟိဉ် လၢပပူၤ စးထိဉ်ဒိဉ်ထိဉ်အါထိဉ်ဝဲဖဲ၁၉၄၁နံ့ဉ်နှ့ဉ်ဒီး ၁၉၄၅နံ့ဉ် ဖဲဖှဉ်ခိဉ် (BIA) နုဉ်လီၤကိၢ်ပယီၤဖဲတၢ်ဒုးဖးဒိဉ်ခံဘျိတဘျိကတိၢ် နှ့်လီၤ.မ့ၢ်လၢ(BIA)သ့ဉ်တဖ့ဂ် လူၤမၤဟးဂိၤကညီသဝိ,မၤသံမၤ ဝိကညီဖိဒီးမၤအၢမၤပယ္ပဲတၢ်အယိလီၤ. အခ်ိဉ်ထံးခါစံးဝဲလၢက ဒ္ဓဲဉ်အူ,မၤသံဒဉ်ထဲခရံဂ်ဖိတဖ့ဂ်ဒီး တဘဉ်ဃးဒီးဘူးဒးဖိသ့ဉ်တ ဖ့ဂ်ဘဉ်နှ့ဉ်လီၤ. စံးဝဲဒ်နှ့ဉ်ဘဉ်ဆဉ် လၢခံကတၢၢ် ခရံဂ်ဖိမ့ၢ်ဂ့ၤ, ဘူးဒးမ့ၢ်ဂ့ၤ ဘဉ်တူၢ်ဘဉ်ခိဉ်ဘဉ်တၢ်ခဲလၢဂ်လီၤ. တၢ်အံၤ မၤအ သးလၢထံထဉ်စ့ၢ်တကပၤနှ့ဉ်လီၤ.လၢတၢ်နှ့ဉ်အယိ သးတမံၤလၢ အမ့ၢ်ဝဲ,တၢ်လိဉ်ဘဉ်ကၢ့ၤထံကိၢ်ဒီးတၢ်အဲဉ်ပှၤကလုာ်သးသဟိဉ် ဟဲဆူဉ်ထိဉ်ကျၢ့ၤထိဉ်ဝဲဖဲဖှဉ်ခိဉ်စိၤအကတိၢ်အံၤနှ့ဉ်လီၤ.

လၢမ့ၢ်တြိၢ်(ဖှဉ်ပူဉ်)တကပၤစ့ၢ်ကိး တၢ်အိဉ်သးမၤအ သးဒ်အံၤအသိးလီၤ. ဘိဉ်ညဉ်နး, ဘိဉ်ထိလးတဖ့ဂ် မၤသံဝဲက ညီခ်ိဉ်နၢ်တဖ့ဂ်ဒီး မၤတရိတပါကညီမ့ဉ်သ့ဉ်တဖ့ဂ်နှ့ဉ်လီၤ. တၢ် သ့ဉ်တဖ့ဂ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်စံဉ်စိၤတဲစိၤအမ့ၢ်အတိနှ့ဉ်လီၤ. တမ့ၢ်တၢ် လၢပနိ်ၢ်ကစၢ်ဒဉ်ကူဉ်ထိဉ်တဲအီၤနီတမံၤဘဉ်. ဖဲနှ့ဉ်အကတိၢ်လၢ ပဝဲတကပၤပပှၤစဲးပြဲးတဖ့ဂ် ခးဘဉ်သံဝဲဘိဉ်ညဉ်နးဘဉ်ဆဉ် မ့ မ့ၢ်ဘိဉ်ထိလးနှ့ဉ်ပူၤဖျဲးဝဲဒဉ်နှ့ဉ်လီၤ. လၢထံထဉ်စ့ၢ်တကပၤ မ့ၢ်ဒ် အံၤစ့ၢ်ကိးလီၤ.ဖဲနှ့ဉ်အခါ မ့ၢ်ဝဲဘိဉ်ကျ့ဉ်စိသ့ဉ်တဖ့ဂ် ဘဉ်ဆဉ်လၢ ခံနှ့ဉ် ဘိဉ်ကျ့ဉ်စိဃ့ကညးဝဲကညီဖိသ့ဉ်တဖ့ဂ်လၢ မ့ၢ်ဝဲအဝဲသ့ဉ် တဖ့ဂ်ကမ့ဉ်အယိနှ့ဉ်လီၤ.ဘဉ်ဆဉ်ဖဲနှ့ဉ်အဆၢကတိၢ် ဒုးလိဉ်ယၤ လိဉ်အသး,မၤလိဉ်အသးအနိ်ၢ်ကိၢ်လီၤ.လၢသဝီလၢအမ့ၢ်တတါ အူတဖျၢ်နှ့ဉ် (BIA)ဟဲဒီးလဲၤသဂၢ်ဝဲအခါ ဘဉ်တၢ်မၤသံအီၤဒိ သဝီသံဝဲခဲလၢဂ်နှ့ဉ်လီၤ. ဒီးတၢ်မၤအသးအံၤတုၤဃီၤဝဲဒဉ်လၢတ တါအူ,ကဉ်နစိကိ,သဉ်ယဉ်ကိ,မ့ဉ်မ့း,ယ့ဉ်ဒ့,ယ့ဉ်ကဉ်အကပိၤ အကပၤတဖ့ဂ်နှ့ဉ်လီၤ. ရၤလီၤအသးတုၤလၢဘိဉ်ကလ့,ဒ့ဒယဲတ ကပၤဒဉ်လဲဉ်နှ့ဉ်လီၤ.ဖဲနှ့ဉ်အဆၢကတိၢ်ပဝဲကညီဖိတဖ့ဂ်နှ့ဉ် တၢ် နိၤဖးတၢ်အဒူဉ်အဆၢလၢဘူးဒးဒီးခရံဂ်ဖိအဘၢဉ်စၢၤတအိဉ် ဘဉ်. တၢ်တနိၤဖးစ့ၢ်ကိးမိ်ၢ်ထံးပၢ်ထံးအဆၢဘဉ်. မ့ၢ်တၢ်ဆၢက တိၢ်လၢကညီဖိတဖ့ဂ်ဟ်ဖြဉ်ထိဉ်အသးဒီးပဉ်ဖျါထိဉ်တၢ်ဃူတၢ် ဖိးအကတိၢ် နှ့ဉ်လီၤ.လၢမ့ၢ် ထိဉ်တကပၤစ့ၢ်ကိးမဝဲဒ်အံၤလီၤ. ဘဉ်မနုၤအယိမၤဝဲလဲဉ်နှ့ဉ် ပမ့ၢ်ဘဉ်တဲနှ့ဉ်မ့ၢ်လၢသ့ဉ်ကှဉ်သးကါ ဝဲဒီး ဟ်ကညီဖိသ့ဉ်တဖ့ဂ်လၢအဲကလံးအကၢ်, မၤကယၢ်တၢ်မၤ ခဲလၢဂ်လၢအဲကလံးမၢအီၤဒီးကဲထိဉ်ပှၤကညီမဲဉ်သဉ်အိဉ်ထိဉ်ဖဲ အဲကလံးပၢတၢ်အစိၤအခါနှ့ဉ်လီၤ. အဝဲသ့ဉ်အိဉ်ဒီးတၢ်တိဉ်တၢ် မ့ၢ်လၢ်လၢ ဒ်သိးအဲကလံးအသုးသ့ဉ်တဖ့ဂ် သုတဟဲကၢ့ၤတုၤက ဒါကၢ့ၤလၢကိၢ်ပယီၤပူၤအသိတဘျိတဂ့ၤအဂိၢ် ပကဘဉ်မၤသံမၤ ပျိုကွံဉ်ပှၤသ့ဉ်တဖ့ဂ်အံၤခဲလၢဂ်လီၤ. ကညီသးစ့ၢ်ဖဲနှ့ဉ်ကတိၢ်သ့ဉ် တဖ့ဂ်စ့ၢ်ကိး တသ့ဉ်ညါတၢ်နိတမံၤလၢၤဘဉ်. လၢတၢ်နှ့ဉ်အယိ ဒ်ယတဲတ့ၢ်အသိးလီၤ. တၢ်တူၢ်ဘဉ်သ့ဉ်တဖ့ဂ်အါဝဲအယိ ဖဲတၢ် ဒုးဖးဒိဉ်ခံဘျိတဘျိဝံၤအလိၢ်ခံ ကညီဖိသ့ဉ်တဖ့ဂ် လဲၤဆူအဲက လံးအအိဉ်ဒီးဃ့ကၢ့ၤဝဲထံဃ့ကၢ့ၤဝဲကိၢ်နှ့ဉ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ်သနာ်ကၢ့ တနှ့်ကၢ့ၤဝဲဘဉ်. အဝဲသ့ဉ်တဒီးနှ့်ဘဉ်ကၢ့ၤဝဲဘဉ်နှ့ဉ် အဂ့ၢ်အိဉ်ဝဲ လီၤ. ဖဲအဲကလံးဒီးပယီၤဒုးလိဉ်သး ဖဲ၁၈၂၄–၂၅နံ့ဉ်အကတိၢ် အဲကလံးနၢၤဝဲပယီၤစိၤပၤဒီး မၤဝဲလံဉ်တၢ်အၢဉ်လီၤအိလီၤလၢက ပၢဘဉ်ဝဲရၢဉ်ခၢဉ်ပိဉ်လဲဉ်ကၢၢ်နံ့ၤဒီး တုၤလၢတနီသရ္ဓဉ်တကပၤ နှ့ဉ်လီၤ. အဝဲအံၤမ့ၢ်ဝဲအဆိကတၢၢ်တဘျိဒီး ဖဲ၁၈၅၄–၅၅နံ့ဉ်အ ကတိၢ် အဝဲသ့ဉ်နှ့ၢ်ပၢဘဉ်ဝဲတၢ်လိၢ်လၢကိၢ်ပယီၤလဉ်ခိတကပၤ ဒီး မ့ၢ်ဝဲခံဘျိတဘျိဒီး သၢဘျိတဘျိနှ့ဉ် မ့ၢ်ဝဲဖဲ၁၈၈၅နံ့ဉ်ဒီး ပၢ ဘဉ်ဝဲကိၢ်ပယီၤထးခိတကပၤဒီးနိၤဖးပၢဝဲဆၢ့ၢဝဲနှ့ဉ်လီၤ.ဘဉ်ဆဉ် ဒ်သဲစးတၢ်ဘျၢ်အဖိခ်ိဉ် ပၢဝဲဆၢ့ၢဝဲလၢအပတိၢ်ဒီးအပတိၢ်ဒဉ်ဝဲ နှ့ဉ်လီၤ.လိၢ်ကဝီၤတခါဘဉ်တခါအတၢ်လိၤဆိနှ့ဉ် ဘဉ်တၢ်ပၢအီၤ ဒီးသန့ၤထိဉ်အသးလၢလိၢ်ကဝီၤထူသနူတၢ်အိဉ်သးပဉ်ဖြဉ်ထိဉ် သးဒီးအဲကလံးသဲစးတၢ်ဘျၢ်နှ့ဉ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်အံၤမၤအသးလၢ ပယီၤစိၤပၤဒီးအဲကလံးမၤလံဉ်ဃံးဃဉ်အဖိခ်ိဉ် ရၢဉ်ခၢဉ်,တလၢၤ, ကညီ,ပယီၤသ့ဉ်တဖ့ဂ်အိဉ်ဝဲဒဉ်လၢကိၢ်မိ်ၢ်ပ့ၢ်အပူၤနှ့ဉ်လီၤ. ဖဲအ ဝဲသ့ဉ်ဒုးကဒီးတၢ်ဆူညါတပတိၢ်နှ့ဉ် ဒုးဝဲယီၤဒိဉ်လီၤဆိဆိ, က ဒ္ဓ့ဉ်လီၤဆိဆိ, ခ့ဉ်လီၤဆိဆိဒီး လၢကစၢ်ကလိလိ်ၢ်ကဝီၤတဖ့ဂ်ဒီး နိၤဖးဝဲဒဉ်ဒ်နှ့ဉ်လီၤ.

မ့မ့ၢ်ကရ့ဉ်နံ့ဉ်သ့ဉ်တဖ့ဂ်နှ့ဉ် လၢကၢ့ဝိဉ်စိၤပၤအစိၤအခါ ကရ့ဉ်နံ့ဉ်စိၤဘ့ါ,အဲကလံးသုးခ်ိဉ်,ကၢ့ဝိဉ်စိၤပၤသ့ဉ်တဖ့ဂ် မ့ၢ်အဲ ကလံးခ်ိဉ်လိဉ်နံ့ဉ်အသိဉ်မ့ံၤထံကိၢ်တဖ့ဂ်လၢ တဘဉ်ထ့ဲဘဉ်ဃး ဒီးကိၢ်ပယီၤဘဉ်နှ့ဉ်လီၤ.တၢ်ဂ့ၢ်သ့ဉ်တဖ့ဂ်အံၤ ဖဲကိၢ်ပယီၤတချုး နှ့်တၢ်သဘ္ဓ ဖဲ၁၉၄၈နံ့ဉ်, လါယနူၤအါရံၤ(၄)သီဘဉ်အဆၢက တိၢ် မ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢအသဘံဉ်သဘ့ဉ်ဝဲဒိဉ်မးလီၤ. ပယီၤထံရ့ၢ်ကိၢ် သဲးသဘံဉ်သဘ့ဉ်ထိဉ်ဒီး ကညီထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးစ့ၢ်ကိး သဘံဉ်သ ဘ့ဉ်ထိဉ်ဝဲဒဉ်နှ့ဉ်လီၤ. ဖဲနှ့ဉ်အဆၢကတိၢ် လၢကညီတဝၢအပူၤ တၢ်ကရၢကရိဒ်အမ့ၢ်,ဒီကလုာ်(KNA),ကညီကရၢလၢဘူးဒးဖိ ပဉ်အါဝဲလၢမ့ၢ်(BKNA)ဒီးလၢခံ(KYO,KC)သ့ဉ်တဖ့ဂ်အိဉ်ထိဉ်ဒီး အ တၢ်ထံဉ်တၢ်ဟ်သ့ဉ်ဟ်သးလီၤဆိအဖိခ်ိဉ် မ့ၢ်တၢ်ကိဒ်မးလၢပ မၤတဘဉ်နီတမံၤဘဉ်နှ့ဉ်လီၤ.အဝဲသ့ဉ်လဲၤဆူအဲကလံးဟဲကၢ့ၤဒီး သုးခ်ိဉ်ကျၢ်အိဉ်ဆါလဲၤကဒီးဝဲဒီး မၤဝဲလံဉ်ဃံးဃဉ်နှ့ဉ်လီၤ. အ ဝဲသ့ဉ်တဖ့ဂ်လဲၤဝဲသၢဂၤလၢအမ့ၢ်,ကလိဉ်အူစိ,သခ့ဉ်ဘးစ့ဉ်ဒီး သုးခ်ိဉ်ကျၢ်အိဉ်ဆါနှ့ဉ်လီၤ. သၢဂၤဒီးအတၢ်ဟ်သးသၢမံၤလီၤ. ကလိဉ်အူစိအတၢ်ဟ်သ့ဉ်ဟ်သးမ့ၢ်ဝဲ,ထံကိၢ်နှ့ဉ်ကသဘ္ဓါဘဉ် ဆဉ် အဒီးပၢဒီးဆ့ၢ်သးလၢအဲကလံးလီၤ. သခ့ဉ်ဘးစ့ဉ်တခ်ိ အ တၢ်ဟ်သးမ့ၢ်ဝဲလၢ တၢ်ခဲလၢဂ်ကဘဉ်သဘ္ဓါဝဲနှ့ဉ်လီၤ. မ့ၢ်ကျၢ ဝဲၤကွဂ်,ထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးဒီးတၢ်ဂုၤတၢ်ဂၤခဲလၢဂ်ကဘဉ်သဘ္ဓါဝဲနှ့ဉ် လီၤ.တၢ်သ့ဉ်တဖ့ဂ်အံၤမ့ၢ်တနှ့်ခဲလၢဂ်ဘဉ်နှ့ဉ် ပတဟံးကၢ့ၤဘဉ်. ဒီးပ့ၢၤလၢအဆဲးလီၤစုမ့ၢ်ကျၢၤနှ့ဉ်မ့ၢ်ဝဲ,သုးခ်ိဉ်ကျၢ်အိဉ်ဆါနှ့ဉ် လီၤ. ပမ့ၢ်ဘဉ်တဲနှ့ဉ် သုးခ်ိဉ်ကျၢ်အိဉ်ဆါနှ့ဉ် မ့ၢ်ပ့ၢၤလၢအဟ်ဒိဉ် ဒီးသူဝဲထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးအကျဲလၢတၢ်သ့ဉ်တၢ်စီၤယ့ၤလိၤစ့ၤဝဲဒဉ် နှ့ဉ်လီၤ. ဖဲနှ့ဉ်မၤအသးဒ်အဝဲမၤဝဲတၢ်နၢ်ပၢ်လိဉ်သးဒီးအဲကလံး

နှုန်လေ။ အဝဲဟ်ပနိုင်ဝဲအဲကလံးမှ၊်ကျိုးဝဲးကွာ်ခီမနံ်သှ့ဉ်တဖှဉ် နှုန်လေ။ ဘာ်ဆဉ် လၢထံရှု၊်ကိ၊်သဲးအတၢ်ထံဉ်တကပၢနှုန် အဝဲမ့၊်ပှၢလၢ နှ့၊်တၢ်နှုန်လေ။အဝဲမၤဝဲလၢတၢ်ဂ့၊်ခံခါအံၤအယိ တၢ်သဘံဉ်သဘှဉ်သှ့ဉ်တဖှဉ်အိဉ်ထိဉ်ဝဲဒဉ်နှုန်လေ။

ကညီဒီကလုာ်မှ၊်နံၤအိဉ်ထိဉ်အဂ့၊်

လၢခံကတၢ၊် ပယီၤအထံရှု၊်ကိ၊်သဲးနှုန် အိဉ်ထိဉ်ဝဲဒီးရှ၊်ယံဉ်စ့ဉ်တၢ်သဘျဒီးတၢ်အဂုၤအဂၤတဖှဉ်လေ။ ကညီသှ့ဉ်တဖှဉ်စ့၊်ကီး ဖဲသုးခ်ိဉ်ကျ၊်အိဉ်ဆါလဲၤအဲကလံးဟဲကှၤအဆၢကတိ၊်,သံကွ၊်ဝဲတၢ်ဒီးလၢသုးခ်ိဉ်ကျ၊်အိဉ်ဆါအတၢ်စံးဆၢအဖီခ်ိဉ် "ဟါ.ပဝဲကညီဖိတဖှဉ်အဂိ၊်တၢ်တဟဲကှၤပဉ်ဃုာ်နီတမံၤဘာ့." "ဟါ...မၤဒ်အံၤဒုတသ့ဘာ့.ပဝဲကညီဖိတဖှဉ်ပကဘာ့ဟ်ဖှိဉ်ထိဉ်ပသးနှုန်လေ။" လၢတၢ်ဂ့၊်အံၤကညီဖိတဖှဉ်ဟ်ဖှိဉ်ထိဉ်သးဒီး ဒုးအိဉ်ထိဉ်ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိဉ်ကရၢ(KNU)ဖဲ၁၉၄၇နံ်ဉ်,လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ(၅)သိအနံၤနှုန်လေ။ ကညီတၢ်ကရၢကရိလ့ိ၊်ကရၢစၢဖှိဉ်ထိဉ်ကှၤအသးဒီးကိးကှၤအမံၤလၢ(KNU)ကညီဒီကလုာ်စၢဖှိဉ်ကရၢနှုန်လေ။ စၢဖှိဉ်ထိဉ်အသးဝံၤ ဃ့နီ၊်နီ၊်ဝဲတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢကညီဒီကလုာ်တၢ်ထူဉ်ဖျဲး(တၢ်သဘျ)အဂိ၊်,လၢကညီဒီတကလုာ်အဂိ၊်နှုန်လေ။ ဖဲနှုန်အဆၢကတိ၊် ကညီကလုာ်ပဉ်စ့၊်ကီးဝဲဒဉ်နှုန်လေ။ စီးဘးအူကှ့ဉ်စ့၊်ကီးပဉ်ဃုာ်ဝဲနှုန်လေ။ တၢ်ဂ့၊်အံၤ ယတတဲယံၤယံၤထိထိလၢၤဘာ့. အဲကလံးသှ့ဉ်တဖှဉ်စ့၊်ကီးအတၢ်ထံဉ်အိဉ်စ့၊်ကီးတမံၤလေ။ အဝဲသှ့ဉ်ကွဲးဝဲလ်ာ်ဆူကညီဖိတဂၤစုာ်စုာ် မ့တမ့၊် တဒ္ဒုဉ်စုာ်စုာ်အအိဉ်နှုန် အိဉ်စ့၊်ကီးဝဲဒဉ်လေ။ လၢခံကတၢ၊် တၢ်ဂ့၊်သှ့ဉ်တဖှဉ်အံၤ တကဲထိဉ်ကှၤတၢ်စဲပနိ်ဉ်တခါယိလၢၤဘာ့.အဲကလံးသှ့ဉ်တဖှဉ်စံးဝဲဒ်အံၤ,တၢ်လိ၊်လၢသုဝဲကညီဖိတဖှဉ်အိဉ်တဖှိဉ်ဒိဉ်တပူၤဃီနှုန် အိဉ်ဒဉ်လၢကစၢ၊်ကလိတကပၢလေ။ပမ့၊်ဟ့ဉ်သုထဲကစၢ၊်ခ်ိဉ်တၢ်လိ၊်တဖှဉ်ဒီး တမ့၊်လၢသုသးကမံဘာ့. ကညီသှ့ဉ်တဖှဉ်ရၤလီၤအသးသကုၤလဲာ်လဲာ်လေ။ ရၤလီၤအသးလၢထံထ့ဉ်စ့, တနီသရ့ဉ်တၢ်လိ၊်သှ့ဉ်တဖှဉ်ခဲလၢာ်ဘာ့ဆဉ် အိဉ်ကျ၊ဉ်ကျိဝဲဒီးကလုာ်ဂၤသှ့ဉ်တဖှဉ်နှုန်လေ။ မ့၊်လၢအိဉ်ကျ၊ဉ်ကျိလ်ာ်အသးဒ်အံၤအယိ လၢနကနီ၊်လေ။ နကဟ့ဉ်ထံကိ၊်လီၤဆိတဘ့ဉ်, ကိ၊်စဲဉ်လီၤဆိတဘ့ဉ်အဂိ၊် မ့၊်တၢ်လၢအကီအခဲဝဲဒဉ်နှုန်လေ။ တၢ်အံၤ ကဲထိဉ်တၢ်ဂ့၊်ကိဒီးတၢ်တဲအါလ်ာ်သးနှုန်လေ။

ကိ၊်ပယီၤနှ့၊်တၢ်သဘျာဘာ့ဆဉ် ကညီဖိအဂိ၊်နှုန် တၢ်ဘာ့လိ၊်ဘာ့စးတအိဉ်နီတမံၤဘာ့. မ့၊်လၢတဒိးနှ့၊်တၢ်နီတမံၤအယိ ဖဲ(ဖဆပလ)ပဒိဉ်ထိဉ်အဆၢကတိ၊် မ့၊်ဆၢကတိ၊်လၢသုးခ်ိဉ်ကျ၊်အိဉ်ဆါသံဝံၤအလိ၊်ခံနှုန် အဝဲသှ့ဉ်စံးဘာ့အူနှုးလၢ တၢ်ကဆိကမိဉ်ရဲဉ်ကျဲၤနှ့၊်အီၤတၢ်ဂ့၊်ဘာ့ဃးကညီဖိအထံအဂိ၊်အဂ့၊်နှုန်လေ။ဖဲနှုန်အူနှုးစံးဘာ့အဝဲသှ့ဉ်လၢ,သုဝဲကညီဖိလၢအလိ၊်ဘာ့ကှၤအထံအဂိ၊်နှုန် မ့၊်ဒဉ်ထဲပှၤလၢအကူဉ်ဘာ့ကူဉ်သှ့ဒီးအတၢ်အိဉ်တၢ်ယၢၤဖိတဖှဉ်လီၤဒါ. မ့တမ့၊်ဘာ့တခိ ပှၤလၢအလိ၊်ဘာ့ထံကိ၊်အံၤ တူၤအပတိ၊်လၢပှၤတသ့လ်ာ်သ့လ်ါ, ထူစံာ်လ်ာ်ပ့ဲၤသှ့ဉ်တဖှဉ် အပတိ၊်ဒဉ်လ်ာ်ဒါနှုန် ဟ်ဖျါထိဉ်သုတၢ်အဲဉ်ဒီးနှုန် တကှ့၊်. ပအဲဉ်ဒီးထံဉ်အဲဉ်ဒီးကွ၊်လီၤ. ဖဲနှုန်ကညီဖိလၢတၢ်လိ၊်ခဲလၢာ်တဖှဉ်ဟ်ဖှိဉ်ထိဉ်အသးဒီးဟ်ဖျါထိဉ်ပတၢ်အဲဉ်ဒီး, ပတၢ်ဃ့ထိဉ်သှ့ဉ်တဖှဉ်အံၤနှုန်လေ။ ဖဲနှုန်အဆၢကတိ၊် ကိ၊်ပယီၤပူၤထံဖိကိ၊်ဖိသှ့ဉ်တဖှဉ်အနိ်ဉ်ဂံ၊်အိဉ်ဝဲ(၁၇)ကကွ၊်,(၁၈)ကကွ၊်ဖဲနှုန်ဒီးကညီဖိတဖှဉ်လၢဖးဖိမ့၊်စရိတၢ်ဟ်ဖျါအဖီခ်ိဉ်အိဉ်ဝဲ(၆)ကလိ၊်နှုန်လေ။

လၢတၢ်ဒုးနဲ်ဉ်ဖျါထိဉ်သးတဘျိအံၤ ပမ့၊်ကွ၊်ကဒါကှၤကညီဖိလၢအပဉ်ဃုာ်ဝဲလၢတၢ်ဒုးဖျါထိဉ်အသးအနိ်ဉ်ဂံ၊်မ့၊်ဝဲ, လ့ိ၊်ကလိ၊်ယဲ၊်ကလးဃုကထိခံကယၤဘျဲ၊်နှုန်လေ။ တၢ်ထၢစရိအံၤတပဉ်ဃုာ်ဝဲဒဉ်ခဲလၢာ်ဒံးဘာ့. လၢတၢ်ဟ်ဖျါထိဉ်သးအပူၤပဉ်ဃုာ်ဝဲတုၤလၢမတၢၤသ့ဉ်တဖှဉ်လဲဉ်နှုန် ပဉ်ဃုာ်ဝဲတုၤလၢတိဉ်ကှ့,ကလိလၢ ယိၤဒိဉ်ကိ၊်စဲဉ်,လ့ဲ၊်ကိ၊်,မိၤခံလၢတိအူတကပၢဒီးလၢထံထဉ်စ့ တခ် ပသံဉ်,မ့ဉ်မ့ၤ,ဟီကတၤ,ပါတနိ်ဉ်,အ့ဉ်မဲသ့ဉ်တဖှဉ်ခဲလၢာ်လိၤ.လၢဝ့ဉ်တကူဉ်တကပၢပဉ်ဃုာ်ဒီးကိ၍ဉ်ကိ,အ့စ့ဉ်,ဝ့ဉ်တကူဉ်သ့ဉ်တဖှဉ်ပဉ်ဃုာ်ခဲလၢာ်နှုန်လေ။ လၢအပူၤကွ့ဉ် တၢ်လိ၊်လၢအဆိကမိဉ်ဝဲလၢမ့၊်ပယီၤသဝိသ့ဉ်တဖှဉ် ဘာ့တၢ်ယူဉ်ထိဉ်ကညီနိ်ဉ်တယၢ်ခဲလၢာ်ဒီး ဖဲနှုန်အူနှုးပုံၤထိဉ်တၢ်နှုန်လေ။ ဖဲအကတိ၊်နှုန် တၢ်ကတိၤလၢအူနှုးကတိၤထိဉ်ဖျဲးထိဉ်ဝဲနှုန်မ့၊်ဝဲ, "ဟါ...ကညီဖိတဖှဉ် မ့၊်သ့ဉ်ညါလီၤအသးလၢကညီဖိခဲလၢာ်နှုန် ပဝဲသ့ဉ်တဖှဉ်အံၤပန်၊ဒဉ်လ်ာ်ပမၤဟူးအီၤတဘူဉ်လၢၤဘာ့." မ့၊်တနံၤအံၤ မ့၊်မ့၊်နံၤလၢပဝဲကညီဖိတဖှဉ် ပဟ်ဖှိဉ်ထိဉ်ပသးဃူ ဃူဖိးဖိးဒီးဃ့ထိဉ်ပတၢ်အဲဉ်ဒီးအယိ လၢခံဒီး ပဝဲကညီဖိတဖှဉ် ပဟ်ပနိ်ဉ်ကှၤမ့၊်တနံၤအံၤဒ်ကညီဒီကလုာ်အမ့၊်နံၤနှုန်လေ။

တၢ်ဃ့ထိဉ်လၢအအိဉ်ဒီးတၢ်တီၤထဲသိးတူၤသိး

ဖဲနှုန်တၢ်လၢအလီၤဆိတခါနှုန် တမ့၊်တၢ်ဟးကိးပသူကိးသတြိထိဉ်ဘာ့. မ့၊်ဒဉ်တၢ်ဒုးနဲ်ဉ်ဖျါထိဉ်လ်ာ်ဒုးနဲ်ဉ်ဖိးစထၢဉ်လၢတၢ်ဘ့ဉ်တၢ်ဘ့ဉ်အပူၤနှုန်လေ။ ဘာ့တၢ်စိာ်ဖိးစထၢဉ်လ့ိ၊်ဘ့ဉ်လၢဘာ့တၢ်ကွဲးလိၤဝဲ,ဟ့ဉ်ကညီကိ၊်တဘျိဃီတဘ့ဉ်,ပယီၤတဘားကညီတဘားဒုးနဲ်ဉ်ခဲအံၤတဘ့ဉ်,ပတအဲဉ်ဒီးကလုာ်ဒ့ဉ်တၢ်သဘံဉ်သဘှဉ်ဘာ့တဘ့ဉ်ဒီး လ့ိ၊်ဘ့ဉ်တဘ့ဉ်မ့၊်ဝဲ ပတအဲဉ်ဒီးထံလိ၊်ကိ၊်ပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၢၤဘာ့နှုန်လေ။ ဘာ့တၢ်စိာ်ဖျါထိဉ် ဖိးစထၢဉ်လ့ိ၊်ဘ့ဉ်အံၤလၢတၢ်ဘ့ဉ်တၢ်ဘ့ဉ်အပူၤ လၢကယဲ၊်တၢ်လိ၊်လၢကညီဖိအိဉ်ဝဲသကုၤဆးဒးလၢကိ၊်ပယီၤပူၤတၢ်လိ၊်သ့ဉ်တဖှဉ်နှုန်လေ။ ဖဲတၢ်ဒုးနဲ်ဉ်ဖျါထိဉ်သးအကတိ၊် တၢ်တကိးပသူကိးပသိဘာ့, မ့၊်တၢ်ဒုးနဲ်ဉ်ဖျါထိဉ်သးလၢတၢ်ဘ့ဉ်တၢ်ဘ့ဉ်ဒီးတၢ်မှ,ဉ်တၢ်ခ့ဉ်အပူၤအယိ မ့၊်တၢ်လီၤကမၢကမ,ာ်ဒီး အဲကလံးတနီ၊်ကွဲးဖျါထိဉ်ဝဲလၢလ်ာ်တၢ်ကစိ,ာ်အပူၤနှုန်လေ။ ကွဲးဖျါထိဉ်ဝဲလၢ "တၢ်ဒုးနဲ်ဉ်ဖျါထိဉ်တၢ်အဲဉ်ဒီးလၢအဆဲးအလၤကတၢ၊်လၢဟိ,ဉ်ခ်ိဉ်ချ" နှုန်လေ။ တမၤတံာ်တာ်ပှၤလၢတၢ်ခ်ိဉ်တၢ်ဃၢၤသ့ဉ်တဖှဉ် နီတမံၤဘာ့. တကိးပသူကိးပသိဘာ့. ဖိ,ဉ်ဃာ်ဒဉ်လ်ာ်ဒုးနဲ်ဉ်ဖိးစထၢဉ်လ့ိ၊်ဘ့ဉ်အံၤတဂၤစုာ်စုာ်ဒီးလဲၤဝဲသကုၤဆးဒးနှုန်လေ။ ဖဲနှုန်တၢ်ဃ့ထိဉ်လၢအမ့၊်, ဟ့ဉ်ကညီကိ၊်တဘျိဃီနှုန် မ့၊်တၢ်ဟ်ဖျါထိဉ်လၢ ပဝဲကညီဖိတဖှဉ် ပလိ,ာ်ဘာ့တၢ်သဘျ,ခ့ဲးယာ်နှုန်လေ။

ပယီးတဘားကညီတဘားဒုးနဲ့ဝ်ခဲအံး, မ့ၢ်တၢ်ဃ့ထိဉ်ဘဉ်ဃးတၢ်ထဲသိးတုၤသိးလၢကလုာ်ဒူဉ်တဒူဉ်ဘဉ်တဒူဉ်အဖိခ်ဉ်နှ့ဉ်လီၤ. ပတအဲဉ်ဒိးကလုာ်ဒူဉ်တၢ်သဘံဉ်သဘုဉ်ဘဉ်တခိ,မ့ၢ်အပာ်ဖျါထိဉ်ဝဲလၢပအဲဉ်ဒိးကလုာ်ခဲလၢာ်တၢ်အဲဉ်တၢ်ကွဲ ဃုာ်ဒိးတၢ်သ့ဉ်တဖျၢ်ဃီသးတဖျၢ်ဃီဒိးပတအဲဉ်ဒိးထံလိၢ်ကိၢ်ပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၤဘဉ်, ပာ်ဖျါထိဉ်ပအဲဉ်ဒိးလၢထံလိၢ်ကိၢ်ပူၤ ကအိဉ်ဒိးတၢ်မုာ်တၢ်ခ့ဉ်နှ့ဉ်လီၤ. ပမ့ၢ်တဲအါထိဉ်ဒံးနှ့ဉ် ပတၢ်ဃ့ထိဉ်လွံၢ်ထံဉ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအကြၢးဝဲဘဉ်ဝဲသပ္ပၢ်ကတၢၢ်နှ့ဉ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်ဃ့လၢအပ္ပဲၤဒိးတၢ်တီၤထဲသိးတုၤသိးနှ့ဉ်လီၤ. ပမ့ၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤပတၢ်ဃ့ထိဉ်အံၤ လၢအပူၤကွံဉ် ၁၉၄၈နံ့ဉ်,လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ(၁၁)သိဒိးတုၤလိၤလၢ ခဲအံၤ ၂၀၁၈နံ့ဉ်,လါဖ့ၤဘြူၤအါရံၤ(၁၁)သိအနံၤအံၤအိဉ်ဝဲအနံ့ဉ်(၇၀)လံနှ့ဉ်လီၤ.ပတၢ်ဃ့ထိဉ်အံၤယံဉ်ဝဲဒဉ်ထဲအံၤလံနှ့ဉ်လီၤ.မ့ၢ်တၢ်လၢ သးစၢ်သ့ဉ်တဖဉ်ကြၢးသ့ဉ်ညါဝဲဒဉ်နှ့ဉ်လီၤ.

ကညီကလုာ်ခိုဉ်နၢ်စီၤဘးအူကွံ့အတၢ်ကတိၤ (ကညီကလုာ်မၤထူရၤစီၤဘးအူကွံ့)

တၢ်လၢယအဲဉ်ဒိးတဲနှ့ဉ်မ့ၢ်ဝဲ,ဖဲစီၤဘးအူကွံ့တချုးအသးသမူဟးထိဉ်အကတိၢ်တၢ်လၢအတဲတ့ၢ်ဝဲသ့ဉ်တဖဉ်နှ့ဉ်လီၤ. ဖဲနှ့ဉ်အဆၢကတိၢ် ကညီဖိတဖဉ်လၢတၢ်ကမၤနၢ်ထံမၤနၢ်ကိၢ်အဂိၢ် ထိဉ်မၤနၢ်ဝဲတၢ်လိၢ်လၢအမ့ၢ် မိဉ်လမ့ဲဉ်,သထူဉ်,ချၢဉ်လွံၢ်ထူဉ်သ့ဉ်တဖဉ်အိဉ်ဝဲလီၤ. လၢတၢ်အံၤအယိ ဖဲနှ့ဉ်အကတိၢ် တၢ်လၢကိၢ်ခိုဉ်စီၤဘးအူကွံ့တဲဃာ်ဝဲနှ့ဉ်အိဉ်ဝဲဒဉ်စ့ၢ်ကိးလီၤ. ကညီဖိတဖဉ် မ့ၢ်အဲဉ်ဒိးနၢ်က့ၤကညီအထံအကိၢ်နှ့ဉ် မၤဒ်သိးပယီးကအဲဉ်ဒိးဟ့ဉ်စ့ၢ်ကိးအီၤဒိး ပယီးတဖဉ်စ့ၢ်ကိး မ့ၢ်တအဲဉ်ဒိးဟ့ဉ်က့ၤကညီအထံအကိၢ်ဘဉ်နှ့ဉ်,မၤဒ်သိးကညီသုတအဲဉ်ဒိးဃ့စ့ၢ်ကိးဝဲနှ့ဉ်တက့ၢ်. အဝဲတဲတၢ်နှ့ဉ်ခံခိုခံကပၤလၢာ်နှ့ဉ်လီၤ. လၢခံစီၤဘးအူကွံ့နုာ်လီၤဝဲဒဉ်ဆူကညီတၢ်ပၢၢ်ဆၢအပူၤနှ့ဉ်လီၤ. ကဲထိဉ်ပ့ၢ်ပၢၢ်ဆၢတၢ်ဖိဝံၤအလိၢ်ခံ တၢ်ကတိၤလၢအကတိၤဝဲဖဲဖာ်ပ္ပာ်နှ့ဉ်အိဉ်စ့ၢ်ကိးဝဲဒဉ်နှ့ဉ်လီၤ. ပဝဲကညီဖိသ့ဉ်တဖဉ်နှ့ဉ် လၢပကဒိးနၢ်ဘဉ်ကညီကိၢ်အဂိၢ်,ဒိးသနၤထိဉ်အသးလၢကျဲ(၃)ဘိနှ့ဉ်လီၤ. ကျဲတၢတဘိမ့ၢ်ဝဲ,ပယီၤပဒိဉ်အနိၢ်ကစ်ဒဉ်ဝဲအဲဉ်ဒိးဟ့ဉ်ဝဲလၢတၢ်သးအိဉ်,ကျဲခံဘိတဘိမ့ၢ်ဝဲ,ပဒိးနၢ်ဘဉ်က့ၤအီၤသ့လၢပဖိဉ်စုကဝဲၤတၢ်ပၢၢ်ဆၢ ဒိးဟံးနၢ်က့ၤတၢ်စိတၢ်ကမိၤ ဒိးသၢဘိတဘိမ့ၢ်ဝဲ,ဟိဉ်ခိုဉ်တၢ်အိဉ်သး, ခိုဉ်ဃၢၤတၢ်အိဉ်သးအကပၤကပၤအတၢ်ဆိဉ်သနံးအယိနှ့ဉ်လီၤ.

ဖဲနှ့ဉ် ပဃ့ကဒိးလၢ(ဖဆပလ)အအိဉ်ဘဉ်ဆဉ် ပဃ့တနၢ်ဘဉ်. စုကဝဲၤတၢ်ပၢၢ်ဆၢယံဉ်တ့ၢ်လံအနံ့ဉ်(၆၀)ဘျဲဉ် ဘဉ်ဆဉ် အဝဲသ့ဉ်မၤလိၤမၢ်ကွံဉ်ပ့ၢ်တနၢ်ဒံးဘဉ်ဒိး ပဝဲစ့ၢ်ကိးပဟံးနၢ်တၢ်လၢပသးလိအီၤနှ့ဉ်တနၢ်ဒံးဝဲဘဉ်. လၢတၢ်အိဉ်သးဒ်အံၤအယိ ပထံဖိကိၢ်ဖိသ့ဉ်တဖဉ် ဘဉ်တူၢ်ဘဉ်ခိုဉ်ဘဉ်တၢ်နးတၢ်ဖြိဉ်တၢ်လိၢ်မူၤလိၤမၢ်ဖးဒိဉ်အဂ့ၢ်နှ့ဉ် ပဝဲကိးဂၤဒဲး ပသ့ဉ်ညါအီၤနှ့ဉ်လီၤ. တၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့အပတိၢ်ဖုဉ်လိၤဝဲ, မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွာ်အတၢ်ဟဲနှ့ဉ်စ့ၢ်ကိးစ့ၢၤလိၤဝဲဒဉ်နှ့ဉ်လီၤ. တၢ်ဒ်အံၤအသိးသ့ဉ်တဖဉ်အိဉ်ဒိးပ့ၢ်အယိ ပဟံးဃာ်ဖိဉ်ဃာ်စီၤဘးအူကွံ့အတၢ်ကတိၤဃံးဃံးလၢအမ့ၢ်ဝဲ,ပကညီတၢ်ပၢၢ်ဆၢအံၤမ့ၢ်အခိုဉ်ထံးတဘျိဒိးအကတၢ်တဘျိနှ့ဉ်လီၤ.တၢ်လၢအတဲဝဲအဂၤတခါနှ့ဉ်မ့ၢ်ဝဲ ပကညီတၢ်ပၢၢ်ဆၢအံၤ မ့တမ့ၢ်လၢပလဲၤဆူဝ့ၢ်တကူဉ်ဒိးဒိလိၤပကိာ်ဘဉ်နှ့ဉ် ပဃဉ်တသ့နီတဘျိဘဉ်. လၢတၢ်နှ့ဉ်အယိ စီၤဘးအူကွံ့အတၢ်နဲ့ဉ်ကျဲဂံၢ်ထံးလွံၢ်ဘိလၢ ပဟံးဃာ်အီၤတုၤမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤနှ့ဉ်မ့ၢ်ဝဲ–(၁)ပတဘဉ်ကတိၤတၢ်ပာ်လိၤစုကဝဲၤအဂ့ၢ်ဘဉ်. (၂)ပစုကဝဲၤကဘဉ်အိဉ်လၢ ပစုပူၤ.(၃)ကညီကိၢ်ကဘဉ်လၢ ပ့ၢ်ဝဲဒိး(၄)ပကစံဉ်ညိဉ်တိနံ့ပဘူဉ်ပတိၢ်ဒဉ်ဝဲနှ့ဉ်လီၤ. ပဟံးဃာ်တၢ်နဲ့ဉ်ကျဲဂံၢ်ထံးလွံၢ်ထံဉ်အံၤအယိ ပဟူးဂဲၤဝဲလၢထံရူၢ်ကိၢ်သဲး,သုးဂ့ၢ်ဝိတုၤလၢမ့ၢ်မဆါတနံၤအံၤဒိး တၢ်ဆၢကတိၢ်ယံဉ်တ့ၢ်လံဝဲအနံ့ဉ်(၇၀)လံနှ့ဉ်လီၤ.

ကညီဒီကလုာ်မ့ၢ်နံၤသးသဟီဉ်

လၢကညီဒီကလုာ်မ့ၢ်နံၤ,ကညီဖိခဲလၢာ်ကဘဉ်အိဉ်ဃူအိဉ်ဖိးဝဲဒဉ်နှ့ဉ်လီၤ. တၢ်အရ္ဓဒိဉ်ကတၢၢ်နှ့ဉ် ကညီဖိသ့ဉ်တဖဉ်မ့ၢ်အိဉ်ဃူအိဉ်ဖိးဝဲဒဉ်နှ့ဉ် တၢ်မနုၤမးဟဲမၤဟးဂိၤပ့ၢတနၢ်ဘဉ်. ကညီဖမ့ၢ်လိၤဖးနှ့ဉ် ပ့ၢဟဲမၤဟးဂိၤပ့ၢသ့ဝဲဒဉ်ညီကဒဉ်နှ့ဉ်လီၤ. တၢ်အံၤ တၢ်စံဉ်စိၤတဲစိၤတၢ်အုဉ်ကီၤအိဉ်ဝဲဒဉ်နှ့ဉ်လီၤ. လၢတၢ်နှ့ဉ်အယိ ပမၤလၢကပီၤဝဲကညီဒီကလုာ်မ့ၢ်နံၤအံၤ မ့ၢ်ဒ်သိးကညီဖိခဲလၢာ်ကအိဉ်ဃူအိဉ်ဖိးအဂိၢ်ပမၤလၢကပီၤအီၤနှ့ဉ်လီၤ. ပမ့ၢ်အိဉ်ဃူအိဉ်ဖိးနှ့ဉ် ဒုဉ်ဒါဖဲလဲဉ်တဖုဂ့ၢ်ဂ့ၢ် ဟဲမၤဟးဂိၤပ့ၢတသ့ဘဉ်. တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအရ္ဓဒိဉ်ကတၢၢ်လီၤ.လၢတၢ်နှ့ဉ်အယိ ပမ့ၢ်အိဉ်ဃူအိဉ်ဖိးနှ့ဉ် ပမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွာ်, တၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့, တၢ်ပၢဆ့ၢ်ရဲဉ်ကျဲၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤသ့ဉ်တဖဉ် ကလဲၤထိဉ်လဲၤထိဝဲဒိး ကအိဉ်ဂၢ်အိဉ်ကျၢၤဝဲနှ့ဉ်လီၤ. သဲစးတၢ်သိဉ်တၢ်သိကဒိဉ်စိဝဲဒဉ်နှ့ဉ်လီၤ. ပမ့ၢ်တအိဉ်ဃူအိဉ်ဖိးဘဉ်နှ့ဉ် သဲစးတၢ်ဘျၢ်ဒိဉ်စိဝဲကသ့ဒ်လဲဉ်. လၢတၢ်နှ့ဉ်အယိ လၢပဝဲကညီဖိခဲလၢာ်အဂိၢ် တၢ်လၢအအိဉ်ဖျါဝဲအရ္ဓဒိဉ်ကတၢၢ်နှ့ဉ် မ့ၢ်ဝဲကလုာ်တၢ်ဃူတၢ်ဖိးနှ့ဉ်လီၤ. တၢ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢပဝဲကညီသးပ့ၢ်သ့ဉ်တဖဉ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်, ကညီသးစၢ်သ့ဉ်တဖဉ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်ဒိး ခါဆူညါပ့ၢ်လၢကကဲခိုဉ်ကဲနၢ်သ့ဉ်တဖဉ်မ့ၢ်ဂ့ၢ် ကဘဉ်သ့ဉ်ညါဝဲဒဉ်နှ့ဉ်လီၤ.မ့တမ့ၢ်ဘဉ်ဒိး ပတၢ်အိဉ်သးကကဲထိဉ်မ့ၢ်တုၤဒဉ်ဝဲလၢစကဲဂ့ၢ်ဂ့ၢ်ပကသ့ဉ်ဒိးပကစ်ပကဒိး,မ့ၢ်တုၤဒဉ်ဝဲလၢပကိဂ့ၢ်ဂ့ၢ်ပချဲဒိးပကစ်ပကတ်နှ့ဉ်လီၤ. မ့မ့ၢ်ဒ်နှ့ဉ်ဒိး ပကတုၤတဂၤတပူၤနှ့ဉ်လီၤ.ပကကဲထိဉ်ဒ်ပ့ၢကၢၤကဘီမ့ၢ်တအိဉ်ဘဉ်ဒိးကဘီကလီၤထွဲဝဲဒဉ်အသိးနှ့ဉ်လီၤ. တၢ်မနုၤမးအခိပညိတအိဉ်ဘဉ်.လၢတၢ်နှ့ဉ်အယိ ပကညီဒီကလုာ်မ့ၢ်နံၤအတၢ်ပနိဉ်လၢအရ္ဓဒိဉ်အခိဉ်သ့ဉ်နှ့ဉ်မ့ၢ်ဝဲ, တၢ်အိဉ်ဃူအိဉ်ဖိးနှ့ဉ်လီၤ. ပကညီဖိအတၢ်အိဉ်ဃူအိဉ်ဖိးနှ့ဉ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဃ့ထိဉ်တမံၤနှ့ဉ်လီၤ. တၢ်ဃ့ထိဉ်တခါလၢ ဘဉ်တၢ်ဃ့ထိဉ်အီၤလၢ တၢ်မုာ်တၢ်ခ့ဉ်အပူၤနှ့ဉ်လီၤ. တၢ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢ ပတ်ဖျါထိဉ်အီၤနှ့ဉ်လီၤ. တၢ်လၢ ပကဘဉ်ပာ်သ့ဉ်ပာ်သးဒိဉ်တခါနှ့ဉ် ပဝဲကညီဖိတဖဉ်နှ့ဉ် ပအိဉ်ဒိးတၢ်ဂံၢ်စၢ်လၢ တၢ်ဃုသ့ဉ်ညါတၢ်စံဉ်စိၤတဲစိၤဆံးစ့ၢဝဲဒဉ်နှ့ဉ်လီၤ.တၢ်အံၤ မၤသးတုၤလၢ ခိုဉ်နၢ်ပတိၢ်ဒဉ်လဲဉ်နှ့ဉ်လီၤ. ပ့ၢ်တဂၤဂၤမ့ၢ်မၢ အီၤတၢ်တမံၤမံၤဒိးမၤဝဲတုၤလၢ အသံနှ့ဉ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်ဒ်အံၤအယိ ပဝဲက

ညီဖိတဖှဲ့ ပတလီးဖးဘှဲ့ဒီးပအိုဉ်ကသ့ဒါ.

<u>တၢ်သ့ဟံးနၣ့်တၢ်အဒိလၢတၢ်စံၣ်စိၤတဲစိၤအပူၤ</u>

ပမ့ၢ်ဘှဲ့ကွၢ်ကၣ့ၤကညီဖိတဖှဲ့နၣ့် အိုဉ်ဒီးတၢ်ထံဉ်သံလၢတၢ်လိၢ်တၢ်ကျဲအတၢ်လီၤဆိအါဝဲဒဉ်နၣ့်လီၤ. ခဲအံၤ လၢဖှဲ့အဉ်တကပၤနၣ့် တၢ်မၤလီၤဖးသးလၢပြၢ်မ့ၢ်ထိဉ်ပြၢ်မ့ၢ်နၣ်ဒဉ်လဲဉ်အဲဉ်ဒီးအိုဉ်ဝဲနၣ့် ပှၤတဲဘှဲ့ပှၤအိုဉ်နၣ့်လီၤ. လၢဘျုံးဒဝၢ်တကပၤစ့ၢ်ကီး ပဝဲလၢအအိုဉ်လၢထးခီတကပၤနၣ့် ကိုးဝဲလၢပှၤထးခီဖဒ်နၣ့်သိးသ့ဉ်တဖှဲ့နၣ့်အိုဉ်ဝဲဒဉ်နၣ့်လီၤ. တၢ်သ့ဉ်တဖှဲ့အံၤ ပကိုးအီၤလၢကလုဉ်တၢ်ထံဉ်သံဒီး နီၤဖးတၢ်အဆၢလၢတၢ်လိၢ်တၢ်ကျဲအဖိခိုဉ်နၣ့်လီၤ. တၢ်သ့ဉ်တဖှဲ့အံၤ ပကဘှဲ့မၤလီၤမ့ၢ်ကွံဉ်အီၤနၣ့်လီၤ. ပမ့ၢ်တမၤလီၤမ့ၢ်ကွံဉ်တၢ်သ့ဉ်တဖှဲ့အံၤဘှဲ့နၣ့် ပကညီဖိတဖှဲ့ ပဟ်ဖြဉ်အိုဉ်ဃူအိုဉ်ဖိးထိဉ်ကၣ့ၤပသးတသ့ဘှဲ့. လၢခံကတၢ်နၣ့် တၢ်အဲဉ်လီၤပကစ်သးကပၢတၢ်လၢပပူၤနၣ့်လီၤ.ပှၤလၢအလီၤဖးတ့ၢ်တဖှဲ့ပျုံၤဝဲလၢအလိၢ်အလၢကလီၤကွံဉ်.တၢ်ကဖိဉ်တံၢ်ဃံးဃဉ်အမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွဉ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤအဃိ အဝဲသ့ဉ်ကကၣ့ၤဟ်ဖြဉ်သးဝဲလဲဉ်. ဘှဲ့ဆဉ် လၢထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးတၢ်ထံဉ်အဖိခိုဉ် မ့ၢ်ဟ်ဖြဉ်သးနၣ့်အါလံ. မ့ၢ်ကၣ့ၤဟ်ဖြဉ်အိုဉ်ဃူအိုဉ်ဖိးသးလၢကညီဒိကလုဉ်အဖိလဉ်နၣ့် မ့ၢ်တၢ်လၢအအါဝဲလံနၣ့်လီၤ. ပဝဲသ့ဉ်တဖှဲ့အံၤ ပကဘှဲ့မၤဃူမၤဖိးထိဉ်ကၣ့ၤတၢ်လၢတဒ်းသိးဒီးလီၤဆိလိဉ်သးသ့ဉ်တဖှဲ့နၣ့်လီၤ. ပမ့ၢ်တဲလၢအဲကလံးကျိဉ်တခီမ့ၢ်ဝဲ, (Unity and diversity) နၣ့်လီၤ. တၢ်လၢအတဒ်းသိးသ့ဉ်တဖှဲ့အလိၢ်အိုဉ်လၢပကဘှဲ့မၤဃူမၤဖိးကၣ့ၤအီၤနၣ့်လီၤ.လၢကဘှဲ့အိုဉ်ဃူအိုဉ်ဖိးကၣ့ၤလၢဉ်လၢဉ်ဆ့ဆ့အဂီၢ် မ့ၢ်တၢ်လၢအကၤဝဲ,ကိုဝဲဒိဉ်မးလၢပကထံဉ်ဘှဲ့အီၤလၢဟိဉ်ခိုဉ်ချၢအံၤနၣ့်လီၤ. လၢတၢ်နၣ့်အဃိ ပမ့ၢ်မၤဒ်တၢ်အိုဉ်သးအဝဲအံၤနၣ့်မ့ၢ်တၢ်လၢအဂ့ၤလီၤ. ပှၤလၢကမၤတံဉ်တဉ်မၤဟးဂီၤပှၤတဖှဲ့နၣ့် တမ့ၢ်လၢခဲအံၤဘှဲ့. စးထိဉ်လၢခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ်အိုဉ်ထိဉ်လံၤလံၤ ပှၤလၢအကျဲးစၢးမၤတံဉ်တဉ်မၤဟးဂီၤပှၤနၣ့်အိုဉ်ဝဲဒဉ်နၣ့်လီၤ. ဘှဲ့ဆဉ်သနဉ်က့ အဝဲသ့ဉ်မ့ၢ်မၤဟးဂီၤဝဲဒ်လဲဉ်ဒ်လဲဉ်ဘှဲ့ဆဉ် လၢတၢ်စံၣ်စိၤတဲစိၤကျဲဒိတဘိ ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ်အထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးနၣ့်အပတိၢ်ထိဉ်ဝဲဒဉ်နၣ့်လီၤ. တၢ်သ့ဉ်တဖှဲ့အံၤပစူးကွံဉ်တသ့ဘှဲ့. လၢခံကတၢ်ဖဲ (DKBA) အိုဉ်ထိဉ်နၣ့် တၢ်ဂ်ၢ်တၢ်ဘါဆံးစ့ၢလီၤဝဲထဲလဲဉ်. တၢ်အိုဉ်သးကတိၢ်ဒ်နၣ့်အခါဒဉ်လဲဉ် ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ်အိုဉ်ဆၢထၢဉ်ဂၢၢ်ကျၢၤဝဲဒဉ်သ့နၣ့်လီၤ.ပဆိကမိဉ်လၢတၢ်လီၤဆံးလီၤစ့ၢဒ်အံၤတဖှဲ့ ဆူမဲဉ်ညါတအိုဉ်ဝဲလၢၤဘှဲ့နၣ့်လီၤ. မ့ၢ်လၢ ပကဘှဲ့ဟံးနၣ့်တၢ်မၤလိလၢတၢ်စံၣ်စိၤတဲစိၤအအိုဉ်အဃိနၣ့်လီၤ. ပဟံးနၣ့်ကၣ့ၤတၢ်မၤလိလၢတၢ်စံၣ်စိၤတဲစိၤအဖိခိုဉ်မ့ၢ်သ့နၣ့် တမ့ၢ်လၢတၢ်အိုဉ်သးဒ်အံၤသိးသ့ဉ်တဖှဲ့အိုဉ်ထိဉ်ဝဲကသ့လၢၤဘှဲ့. ခဲအံၤ ကညီဒိကလုဉ်မ့ၢ်နံၤပဲ့ၤထိဉ်ဝဲ(၇၀)နံ့ဉ်လံနၣ့်လီၤ. စုကဝဲၤတၢ်ပၢ်ဆၢစ့ၢ်ကီးယံဉ်ဝဲ(၆၉)နံ့ဉ်လံနၣ့်လီၤ.ထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးတၢ်ကရၢကရိ,ပှၤတဝၢတၢ်ကရၢကရိလၢအတၢ်လဲၤခီဖျိဒီး အမၤတၢ်အနံ့ဉ်အါအလါအါတ့ၢ်ထဲအံၤ မ့ၢ်မၤကမဉ်ဒ်းတၢ်နၣ့် မ့ၢ်ပဝဲကိုးဂၤဒဲးအမူအဒါနၣ့်လီၤ. လၢတၢ်နၣ့်အဃိ မ်ပကဟံးသကိုးတၢ်မၤလိလၢတၢ်စံၣ်စိၤတဲစိၤအဖိခိုဉ်နၣ့်တ

ကၣ့ၢ်.ဃုသ့ဉ်ညါသကိုးတၢ်စံၣ်စိၤတဲစိၤတကၣ့ၢ်.ဘှဲ့ဃးတၢ်ဂ့ၢ်အဝဲအံၤ,ဒီးကထၢဉ်သါထိတဲဝဲဒ်အံၤ."မၤလိတၢ်စံၣ်စိၤလၢတၢ်တအိပိဘှဲ့အပူၤတကၣ့ၢ်. ပှၤလၢအတဟ်ဒိဉ်ဟ်လုၢ်ဟ်ပှၤတၢ်စံၣ်စိၤဘှဲ့နၣ့် မ့ၢ်ပှၤလၢအအိပိလီၤ." ပကတဲဒဉ်အဝဲအံၤလီၤ. တၢ်လၢပှၤအိပိနၣ့် မတဂၤတဂၤဂ့ၤတဂၤဂ့ၤမ့ၢ်လိအီၤနၣ့်နၣ်ဝဲခဲလၢဉ်လီၤ. ပှၤလၢတမၤလိတၢ်လၢတၢ်အိပိအပူၤဒီး တအိပိဘှဲ့သ့ဉ်တဖှဲ့တၢ်လံဉ်တၢ်လိအီၤတနၣ့်ဝဲဒဉ်ဘှဲ့. တၢ်လၢယအဲဉ်ဒီးတဲအဒိဉ်ကတၢ်နၣ့် မ့ၢ်ဒဉ်အဝဲအံၤလီၤ.

"ဘှဲ့တၢ်ဟ်ဖျါထိဉ်သးအိုဉ်ဒီး တၢ်ဃ့ထိဉ်လၢတၢ်ဘှဲ့တၢ်ဘှိဉ်တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်အပူၤအယိ ကိၢ်အဲကလံးတၢ်ကစိဉ်တနီၤဒဉ်လဲဉ်ကွဲးဖျါထိဉ်ဝဲဒီး ဟ်ပနိဉ်ဝဲလၢအမ့ၢ်တၢ်ဒုးနဲ့ဉ်ဖျါထိဉ်တၢ်အဲဉ်ဒီးလၢအဆဲးအလၢကတၢ်လၢဟိဉ်ခိုဉ်ချၢနၣ့်လီၤ. တၢ်ဃ့ထိဉ်အံၤ

မ့ၢ်တၢ်ဃ့ထိဉ်လၢအကြၢးဝဲဘှဲ့ဝဲသပ္ပၢ်ကတၢ်နၣ့်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်ဃ့ထိဉ်လၢအတီဝဲတြၢ်ဝဲ ပ့ၢ်ဒီးတၢ်ထဲသိးတုၤသိးအယိ တၢ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢပဝဲသ့ဉ်တဖှဲ့ တူၢ်လိဉ်ဟ်ပနိဉ်အီၤနၣ့်လီၤ."

<u>တၢ်မၤနီ</u>ဉ်– ပဒိဉ်သမ့ၤထိအတၢ်တဲဖျါထိဉ်လၢအအိုဉ်လီၤတဲဉ်ဒီးလၢအမ့ၢ်တၢ်ဂ့ဉ်ကျဲးစၢးမၤနၣ့်တၢ်မှာ်တၢ်ခ့ဉ်အတၢ်စံၣ်စိၤတပတိၢ်ဘှဲ့တပတိၢ်, တၢ်ဂၢ်သ့ဉ်ဂၢ်စီၤအတၢ်ဒုးဆူစိၢ်နီၤခိုဉ်တၢ်ဒုး, ဆၢကတိၢ်ခဲအံၤ တၢ်ဘှဲ့ယိဉ်လၢထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲးအဖိခိုဉ်ဒီး ကညီဒိကလုဉ်အတၢ်ပညိဉ်အခိုဉ်ထံးဒီး တၢ်အိုဉ်သးခဲအံၤတဖှဲ့ ကဘှဲ့တၢ်ထၢနှဉ်အီၤလၢမဲးကစံလၢခံတဘှဲ့နၣ့်လီၤ.

(<u>တၢ်ဟံးနၣ့်အီၤလၢ karen history and civilization heritage</u> <u>အလံဉ်မဲဉ်သှဉ်အပူၤ</u> <u>ဒီးကွဲးကျိုးထံကၣ့ၤအီၤဆူကညီကျိဉ်အလီၤ</u> <u>ကတၢ်</u> <u>ဒ်သိးကညီဖိကနၣ်ပၢ်ညီဝဲအဂီၢ်</u>)

****

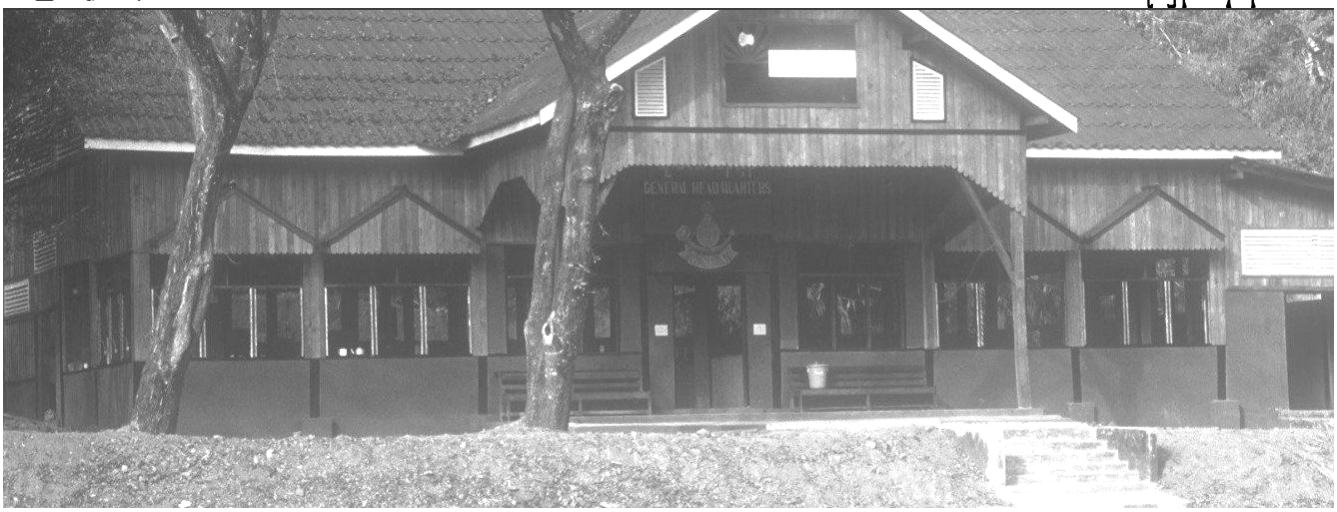

မေနာေပျိုလာယသးပ့ေနီဉ်တသ့

သ့ဉ်နာမူ

တၢ်လၢယစံးမေနာေပျိုလၢယသးပ့ေနီဉ်တသ့ ဘဉ်နၢ်တမ့ၢ်ဟိဉ်ခိဉ်တၢ်ဃဲတၢ်လၢဒီးတၢ်လၢအအိဉ်ဖျါလၢခ်,တၢ်လၢပ့ၢ်ဟိဉ်ခိဉ်ဖိထံဉ်ဒီးသ့ဉ်ညါဝဲဒီးပလၢၢ်ဘဉ်ဝဲသ့သ့ဉ်တဖဉ်နၢ်ဘဉ်.တမ့ၢ်သူမ့ဲကျိဘဉ်.တမ့ၢ်ကဆိဝါလ့ဘဉ်.တမ့ၢ်တီနိ်ၢ်ကစၢ်ၢ်ဘဉ်.မ့ၢ်တၢ်လၢအဘဉ်ဃးလၢသ့ဉ်လၢသးလၢကညီဖိလၢအအိဉ်ဝဲဆိးဝဲဖဲနၢ်တဖဉ်အတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ,တၢ်အိဉ်တၢ်ဆိး,တၢ်အဲဉ်တၢ်ကွ,ံတၢ်တိစၢၤမၤစၢၤလိဉ်သးဒီးတၢ်ပၢ်ဆၢအသးသဟိဉ်လၢပကကိးမုာ်နၢ်အမံၤလၢမၤနၢၤပျိုသးသဟိဉ်သ့ဉ်တဖဉ်နၢ်လီၤ.

တၢ်အခိဉ်ထံးကတၢ်တမံၤနၢ် မ့ၢ်ဝဲကညီတၢ်ပၢ်ဆၢခိဉ်နၢ်ပ့ၢမၤသကိးတၢ်ဖဲဆၢကတိ်ၢ်ဖဲနၢ်တနိၤအတၢ်အိဉ်သးလၢယထံဉ်ဘဉ်အိၤလၢယမဲာ်ချံဒီးစဲထိဃာ်လၢယသးသ့ဉ်တဖဉ်နၢ်လီၤ. ဟိဉ်ခိဉ်ဖိနၢ်တမ့ၢ်ပ့ၢလိဉ်လၢမူဖးလၢပစိၤနီတဂၤဘဉ်. မ့ၢ်ဒဉ်ပ့ၢဟိဉ်ခိဉ်ဖိ,ပ့ၢအိဉ်ဒီးတၢ်ဂ်ၢ်စၢ်ဘါစၢ်ကိးဂၤဒဲးအယိ အတၢ်ဂ့ၤအိဉ်အသိးအတၢ်တဂ့ၤဘဉ်စ့ၢ်ကိးကအိဉ်ဝဲဒဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်နၢ်လီၤ. တၢ်သ့ဉ်နိ်ဉ်လၢယသ့ဉ်နိ်ဉ်တဖဉ် နကစံးလၢယဟးလူၤသ့ဉ်နိ်ဉ်ထဲတၢ်လၢအဂ့ၤဒီးတၢ်လၢအတဂ့ၤတဖဉ်ယတဟ်သ့ဉ်နိ်ဉ်ယသးဒီးဟ်ရူသ့ဉ်အိၤနၢ်လီၤ.ဖဲနၢ်အကတိ်ၢ် ဒ်ယမ့ၢ်ဖိသဉ်သးစ၊်တဂၤအသိး ယထံဉ်တၢ်ဒ်ဖိသဉ်သးစ၊်အတၢ်ထံဉ်ဒီး ယတၢ်သ့ဉ်နိ်ဉ်လၢအိဉ်တ့ၢ်ဝဲဒဉ်လၢယပူၤနၢ် မ့ၢ်ဒ်ဖိသဉ်အတၢ်သ့ဉ်နိ်ဉ်လၢအတဘဉ်ဃးဒီးထံရ့ၢ်ကိ်ၢ်သဲးဒီး ပ့ၢတဂၤဘဉ်တဂၤအဂ့ၢ် လိၤဆိဘဉ်နၢ်လီၤ. ယတၢ်ပလၢၢ်ဘဉ်သ့ဉ်တဖဉ်မ့ၢ်ထဲတၢ်ဂ့ၤအယိ ယတၢ်သ့ဉ်နိ်ဉ်မ့ၢ်ဝဲထဲတၢ်ဂ့ၤနၢ်လီၤ. ဖဲနၢ်အကတိ်ၢ် တၢ်အတဂ့ၤတဖဉ် ယတပလၢၢ်ဘဉ်အယိ ခဲအံၤ ယတသ့ဉ်နိ်ဉ်ဘဉ်စ့ၢ်ကိးတၢ်အတဂ့ၤ အတဘဉ်တဖဉ်နၢ်ဘဉ်လီၤ.

ယအဲဉ်ဒီးတဲယတၢ်သ့ဉ်နိ်ဉ်အဆိကတၢ်ၢ်တမံၤမ့ၢ်ဒ်အံၤလီၤ.နမ့ၢ်လဲၤဆူမၤနၢၤပျိုလၢထံကျိအကျဲတကပၤနၢ် ဖဲနစံဉ်လီၤ ချံသန့ဝံၤ လဲၤထိဉ်လၢသုးဝဲၤလိ်ၢ်ခိဉ်သ့ဉ်တကပၤနၢ် အဆိကတၢ်ၢ်နကလဲၤတုၤနဲ့ဆူဟံဉ်တဖျၢ်ဉ် လၢပ့ၢညီနၢ်ကိးနၢ်စ့ၢ်ကိးအမံၤလၢဟံဉ်ဖးဒိဉ်နၢ်လီၤ. ဟံဉ်အံၤမ့ၢ်ဝဲ သုးအခိဉ်အနၢ်အါဂၤ, ခိဉ်နၢ်လိၤမူဒါသ့ဉ်တဖဉ်အိဉ်ဝဲဆိးဝဲနၢ်လီၤ. ခိဉ်နၢ်လၢညီနၢ်ပထံဉ်ဘဉ်အီၤဖဲဟံဉ်အဝဲအံၤအပူၤတဖဉ်မ့ၢ်ဝဲ–ဖုသုးခိဉ်ကျၢ်ၢ်တၢ်မျၢ်ဘီ, ဖုသုးခိဉ်ကျၢ်ၢ်ကစၢ်ၢ်ဒိဉ်,ဖုသုးခိဉ်ကျၢ်ၢ်ဟိဖိ,ဖုသုးခိဉ်ကျၢ်ၢ်ရးဖ်, ဖုဘိဉ်မူစိသ့,ဖုဘိဉ်နိ်ဉ်တီး,သုးခိဉ်ဒိဉ်အဲရၢ်ဉ်,ဖုဘိဉ်မူစံမယၢ်ဉ်, ဖုသုးခိဉ်စိၤဒူဒီး သုးဖိစ့ၢ်ဂၤလၢကကွၢ်ထွဲသးပ့ၢ်တဖဉ်အံၤအဂိ်ၢ်နၢ်လီၤ. သုးခိဉ်သ့ဉ်တဖဉ်အံၤ ဒိတန်ဉ်နၢ် ဟဲအိဉ်ဝဲဖဲတၢ်ဟ်ပနိ်ဉ်အလိ်ၢ်အံၤဒီး လၢန်ဉ်ကတၢ်ၢ်နၢ် တနိၤက့ၤဟးဆူအဟံဉ်ဘဉ်ဆဉ်တနိၤတက့ၤဟးဘဉ်ဒီးအိဉ်တ့ၢ်ဝဲဒဉ်နၢ်လီၤ. အိဉ်ဝဲထဲသုးခိဉ်နၢ်ဒိဉ်ထိအယိ ဘဉ်တဘဉ် နကဆိကမိဉ်လၢကသူဝံဉ်ကသူဘဲလီၤ ဆိကအိဉ်သ့ဉ်သ့ဉ်လၢအဂိ်ၢ် နၢ်လီၤ.တဘျိလၢ်လၢ်ဖဲယလဲၤနၢ် ယထံဉ်ဘဉ်ဒဉ်တၢ်ကပိဉ်,ညဉ်အှဉ်ထံဆှံ,ကိကွ့ံသဉ်ချိ,ဘိဉ်ချိ, ကိကွ့ံဒီးလဲးအှ,ပဲကသူထံဆှံဆှံဖိဒီး တၢ်ဒီးတၢ်လဉ်လၢပ့ၢ်ပူၤတဖဉ် ဒ်အကတိ်ၢ်ဒီးအကတိ်ၢ်ဒဉ်ဝဲတဖဉ်နၢ်လီၤ. လိၤကမၢကမဉ်ကစိဒိလီၤ. မ့ၢ်အိဉ်ဘဉ်တၢ်ဒ်အံၤဘဉ်ဆဉ် ယတထံဉ်လၢအဝဲသ့ဉ်စဲၤလိၤအမဲာ်,ကဒူးကဒ့ဉ်တၢ်ဘဉ်. တဂၤဒီးတဂၤကတိၤနံၤ ကတိၤအ့တၢ် နံၤသကိးဝဲအမဲဖျါပိဉ်က့ပိဉ်ခိပ့ၢ်ဒီးတၢ်သးဖ့ံလီၤ. တၢ်အံၤ မ့တမ့ၢ်လၢ တၢ်အဲဉ်ပ့ၢကလုာ်သးသဟိဉ်အိဉ်လၢအပူၤနိ်ၢ်နိ်ၢ်ဘဉ်ဒီး နံၤဝဲဘဉ်ကကဲကစိဒိ၈ါ.

လၢအဝဲသ့ဉ်အလိ်ၢ်တဂၤဒီးတဂၤနၢ်တၢ်နု်ၢ်ထံ,အံသ့ဉ်

ဆ၊,ကိုင်ဖိနိ$,တ၊ခုဉ်ထံတ၊ခုဉ်နိမနုၤမးတအိုဉ်ဘဉ်.တပတ်ရှ
သ$ုဉ်အိုဉ်တ၊နိတမံၤဘဉ်. ဖိလံၤဖိမါတဟဲမၤတံဉ်တဉ် ဟဲအိုဉ်ဒိး
အဝဲသ$ဉ်ဘဉ်. နိၤဖးဟံဉ်ဖိယိဖိဒိးမ$ုဒါတ၊ဖံးတ၊မၤဆ$ဲဆ$ဲလဲလ
လီၤ. လ၊ဟံဉ်ပ$ူ အိုဉ်ဒိးတ၊ဂီၤမ$ုဒ၊ဆံးဆံးဖိတဖျုဉ် ဆ$ုဉ်နိၤကွ၊
သကိးဝဲအါဂၤလီၤ. တဂၤဒိးတဂၤကနှဉ်ကလံၤဒ၊, ဖဲတ၊မၤလီၤ
ဆိတအိုဉ်အဆ၊ကတိ၊်တ၊ဉ်ပိုဉ်သကိးထံဂ့၊်ကိ၊်ဂ့၊်ဒိး တဘျိတ
ခိုဉ် လိ$ုဉ်ကွဲသကိးက$,ခ$ဲးသ$ုဉ်တဖ$ုဉ်လ၊တ၊်မၤဖ$ုံထိုဉ်သးအဂိ၊်နှ$ုဉ်
လီၤ.သိလ$ုဉ်လီၤဆိ,ချံလီၤဆိလ၊အဂိ၊်တအိုဉ်နိတဂၤဘဉ်. မ$ု၊်ဒဉ်
တ၊်ပ၊်ဆ၊အတ၊်ဒိး လ၊တ၊်လိုဉ်အဖိခ$ုဉ်သ$ုဒဉ်ဝဲဒ်းသိးသိးလီၤ.
သိလ$ုဉ်ထိုဉ်ယိုဉ်ထ$ုဉ်လ၊ပျၤအမဲ$ုဉ်ညါတြိ$ုၤ်ဒဉ်ခံဂၤဖိဒိး မ$ု၊်ဘဉ်
လဲၤဆ$ူတ၊်လီ$ုၤ်အဂၤတတိၤတိၤ အဂၤတဖ$ုဉ် မ$ု၊်ဘဉ်အိုဉ်လ၊တ၊်
လီ$ုၤ်ခံဒိးအိုဉ်လ၊တ၊်လီ$ုၤ်ခံနှ$ုဉ်လီၤ. တ၊်ဂ့၊်မ$ု၊်အိုဉ်လ၊ဒဲကဝိၤပ$ူ
လ၊ကဘဉ်လဲၤကဘဉ်ကၤ့ဝဲဒိး လဲၤသကိးကၤ့ၤသကိးဝဲလ၊အခ$ုဉ်
လီၤ. သိလ$ုဉ်ယီ၊်တအိုဉ်, သိလ$ုဉ်တအိုဉ်လ၊ကဆ$ုၤ်လီၤဆိအဝဲ
သ$ုဉ်ဘဉ်. ဒဲကဝိၤဒိတဘ$ုဉ် သိလ$ုဉ်အိုဉ်ပ$ုၤ်ခ$ုဉ်, သိလ$ုဉ်ယီ၊်အိုဉ်
ပ$ုၤ်ဆိန$ုဉ် နဂ်ံ၊်နစုမ$ု၊်ခ$ုဉ်မ$ု၊်ဒဉ်လဲ$ုဉ်တလ၊ဉ်ဝဲဘဉ်နှ$ုဉ်လီၤ. တ၊်နိၤ
ဖးတ၊်အ$ုဉ်ဆ$ုဉ်အဆ၊လ၊နလီ$ုၤ်ထိယလီ$ုၤ်ဖ$ုဉ်တအိုဉ်ဘဉ်. အိုဉ်မ$ူသ
ကိးဝဲဘဉ်ထွဲလ၊မ$ုဒါအဖိခ$ုဉ် ဒ်တ၊်အိုဉ်သးလ၊အကဟဲဝဲဒ$ုဉ်အ
သိးနှ$ုဉ်လီၤ.

မ$ု၊်ဆါခ$ုတ၊်အိုဉ်လီၤဆိတအိုဉ်နိတမံၤဘဉ်.ကိးတယိး,
ကဉ်ဖံဉ်,တ၊်ခ$ုဉ်ထံ,တ၊်ဆ၊ထံတအိုဉ်ဘဉ်. တဘျိတခ$ုဉ် သုးဖိ
သ$ုဉ်တဖ$ုဉ်လဲၤဟံးအိုဉ်ဝဲမ$ုၤကိ၊်ဘိလ၊ဒဲကဝိၤဒိတဘ$ုဉ်အသုးတ၊်
ဖိအိုဉ်မ$ုၤအလီ$ုၤ်ဒိး ဟဲက$ုၤစ$ုၤ်ဃါလိၤဝဲဒိးသိဒိးအံၤသ$ဉ် မ$ုတမ$ု၊်
ဖ$ုၤ်ဝဲဒိးသိဒိးအံၤသ$ဉ်လ၊အ$ုၤ်ဃံဒိး အိုဉ်ဝဲဒိးလ$ုဉ်ဖးထံဒ်နှ$ုဉ်အ
သိးလီၤ.အဝဲသ$ုဉ်ကအိုဉ်အဂၤခံဆံသ၊ဆံနှ$ုဉ် တလါအတိ၊်ပ$ူၤန$ု၊်
ဘဉ်ဒဉ်သိခံပလီဖနှ$ုဉ်လီၤ. တလါအတိ၊်ပ$ူၤအိုဉ်စ$ု၊်ကိးဒိးတ၊်ကျဲ
ဒုးအိအဝဲသ$ုဉ်လ၊တ၊်နု၊်ထံတဘျိတဘျိနှ$ုဉ်လီၤ. ဒိတလါမးတ၊်
နု၊်ထံလ$ုံ၊်ဖျုဉ်,အံၤသ$ုဉ်ဆ၊တကံလိဒိး တ၊်မ$ု၊်ကျဲလ၊ကိးဂၤအဂိ၊်
အယိ တ၊်နု၊်ထံအိုဉ်ဒ$ုဉ်ဆ$ုံကလူနှ$ုဉ်လီၤ. ဖဲနှ$ုဉ်အကတိ၊် အဝဲ
သ$ုဉ်အိဝဲအါတက$ု၊်ဒ$ုဉ် စ$ုဉ်လီလ$ုဉ်ဖးထံနှ$ုဉ်လီၤ. ညဉ်အ$ုဉ်ထံသ
ဒိ$ုဉ်အ$ုဉ်ထံလ၊အဝဲသ$ုဉ်အဂိ၊်စ$ု၊်ကိး နကွ၊်လီၤနဒုကလ၊ဖျါကိး
ဘျိ မ$ု၊်လ၊အ$ုဆ$ုံတလ၊အယိနှ$ုဉ်လီၤ. နမ$ု၊်လဲၤကွ၊်လ၊သုးဖိတ
ဖ$ုဉ်အညဉ်အ$ုဉ်ထံမ$ု၊်ဂ့၊,ပ$ုၤဘဉ်တ၊်ကမဉ်သ$ုဉ်တဖ$ုဉ်အညဉ်အ$ုဉ်ထံ
မ$ု၊်ဂ့၊ မ$ု၊်ဒဉ်တ၊်ဆ$ုံကလူဒ်သိးသိးနှ$ုဉ်လီၤ. ဖဲမ$ု၊်နံၤဒိုဉ်မ$ု၊်နံၤထိ
အဆ၊ကတိ၊် ပ$ုၤဖိအိုဉ်ကသ$ူဟိုဉ်ဘိုဉ်အါအါဂိ၊်ဂိ၊်လ၊ကမျ၊်တ
ဖ$ုဉ်အဂိ၊်ဒိးတ၊်ကတိၤဃ$ုၤ်လီၤဆိလ၊အဂိ၊်တအိုဉ်ကိးဘျိဒဲးဘဉ်.
မ$ု၊်ဘဉ်လ၊ဘဉ်လဲၤအိုဉ်ဝဲခါဒိးလဲၤအိုဉ်ဝဲ,မ$ု၊်ဘဉ်လ၊တ၊်နိၤလီၤ
နိ၊်တဂၤ မ$ုၤတဘိုဉ် ညဉ်ဃ$ုခံက$ုအဆ၊ကတိ၊်ဒိး အဝဲသ$ုဉ်ဒိးန$ု၊်
ဘဉ်ဝဲဒ်နှ$ုဉ်အသိးစ$ု၊်ကိးနှ$ုဉ်လီၤ.ဖဲမ$ု၊်နံၤဒိုဉ်မ$ု၊်နံၤထိအဆ၊ကတိ၊်
ဝဲၤဒၤမ$ု၊်ဟ$ုဉ်လီၤသုးဖိစ$ုတဂၤခံဆံဒိး အဝဲသ$ုဉ်ဒိးန$ု၊်ဘဉ်စ$ု၊်ကိး
ဝဲထဲနှ$ုဉ်ဒိး ယတ၊်သ$ုဉ်နိုဉ်မ$ု၊်တကမဉ်ဘဉ်နှ$ုဉ် ဖဲတ၊်ပ၊်ဆ၊မ$ု၊်
နံၤပ$ုၤထိုဉ်(၄၀)ဝိတဝိနှ$ုဉ် သုးဖိသ$ုဉ်တဖ$ုဉ် ဘဉ်တ၊်ဟ$ုဉ်အီၤစ$ုယိၤ
တဂၤလ$ုံ၊်ဆံဒိး ခိုဉ်နု၊်ဖဲနှ$ုဉ်တဖ$ုဉ် နု$ု၊်ဘဉ်စ$ု၊်ကိးဝဲစ$ုယိၤတဂၤလ$ုံ၊်
ဆံဘးနှ$ုဉ်လီၤ. ကမ$ု၊်တ၊်လီၤနံၤဒိးတ၊်တလီၤနဉ်လ၊ပဝဲစိၤခ$ုခါခဲ
အံၤအဂိ၊်ဘဉ်ဆ$ုဉ် ဖဲဆ၊ကတိ၊်အဝဲနှ$ုဉ် တ၊်သ$ုဉ်တဖ$ုဉ်အံၤမ$ု၊်တ၊်
လ၊အမၤအသးနိ$ု၊်နိ$ု၊်သ$ုဉ်တဖ$ုဉ်နှ$ုဉ်လီၤ.

ခိုဉ်နု၊်သ$ုဉ်တဖ$ုဉ် တဂၤဒိးတဂၤ အိုဉ်ဒိးတ၊်အဲဉ်လိ$ုဉ်အ
သးဒိးတ၊်ပ$ုဉ်ကဲလိ$ုဉ်အသးနှ$ုဉ်လီၤ. ဖဲအိုဉ်လ၊မ$ုဒါတ၊်ဖံးတ၊်မၤ
အကတိ၊် တကိးလိ$ုဉ်သးအမံၤ, တကိးလိ$ုဉ်သးလ၊တ၊်ပ၊်တ၊်ဖ$ု
ဘဉ်. ကိးလိ$ုဉ်အသးဒ်အမ$ုအဒါအလိ$ုၤ်အလၤအဖိခ$ုဉ်ဒိး ဆ၊ဂ့၊
ဆ၊ဝါဟ$ုဉ်တ၊်ယ$ုးယိဉ်, စလ$ုးထိုဉ်လိ$ုဉ်အသးမ$ုၤမ$ုၤနိ$ု၊်နိ$ု၊်နှ$ုဉ်လီၤ.
မ$ု၊်အိုဉ်သကိးလ၊ဟံဉ်တဖျုဉ်ယီအပ$ုၤဘဉ်ဆဉ် တဂၤဒိးတဂၤတ၊်
မၤတံဉ်တဉ်လိ$ုဉ်သးဒိးတ၊်ဖိ$ုဉ်လိ$ုဉ်သး, တ၊်သ$ုလိ$ုဉ်သးတ၊်ဖိတ၊်
လံၤတအိုဉ်ဘဉ်. သ$ုဉ်ညါသုးဖိတဂၤအမ$ုအဒါလ၊လ၊ပ$ုၤ်ပ$ုၤ်ဒိး
အိုဉ်မ$ုဒ်သုးဖိလ၊အဂ့၊တဂၤ, သုးခ$ုဉ်လ၊အဂ့၊တဂၤနှ$ုဉ်လီၤ. တ
ဂၤဒိးတဂၤ မ$ု၊်မၤကမဉ်တ၊်စ$ု၊်ကိး ဟံးဂ့၊်ဝိလိ$ုဉ်သး, တဲလိ$ုဉ်အ
သးတအိုဉ်ဒိးတ၊်ကွ$ု၊်မဲ$ုဉ်လိ$ုဉ်သးဘဉ်. တ၊်အံၤဝံၤအလီ$ုၤ်ခံအတ၊်
အဲဉ်တ၊်ရ$ုလိ$ုဉ်မ$ုဉ်လိ$ုဉ်သး မ$ု၊်ဒ်ဒဉ်အခ$ုဉ်ထံးအသိးလ၊တအိုဉ်ဒိး
တ၊်စ၊ဃ$ုဉ်လိ$ုဉ်သးဘဉ်နှ$ုဉ်လီၤ. တ၊်အိုဉ်လ၊ပ$ုၤဟ$ုဉ်ဃ$ုဉ်နှ$ု၊်ခ$ုဉ်နု၊်
လ၊အံၤတဂၤနှ$ုဉ် ခ$ုဉ်နု၊်လ၊နှ$ုဉ်တဂၤတအိုဉ်ဝဲနိတဘျိဘဉ်. တဂၤ
ဒိးကစ၊်တ၊်ဖိတ၊်လံၤနှ$ုဉ် ကတိၤဝဲဂ့၊ၤဂ့၊ၤလီၤ. ချံးဃ$ုဉ်ဝဲအ$ုကၤ
ဒ်ပ$ုၤထူးဃ$ုဉ်ဒိးထးကိ၊်အသိးဒိး မံတခၢ$ုဉ်ဃ$ုဉ်ဝဲလ၊ခ$ုဉ်သခၢ$ုဉ်
ဖိလ$ုဉ်နှ$ုဉ်လီၤ. ခ$ုဉ်ဖံးတဖ$ုဉ်ထူးဃ$ုဉ်ဝဲ တစ်ဒိးဖ$ုဉ်ကမ$ုဉ်ဖ$ုဉ်ဆါနိ
တစ်းဘဉ်.

ကူကၤလီၤဆိလ၊အဂိ၊်တအိုဉ်နိတမံၤဘဉ်. ဖဲမ$ုဒါဒိး
တ၊်ဖံးတ၊်မၤအဆ၊ကတိ၊်ကူကၤသုးကူကၤဒိး မ$ုတမ$ု၊်မ$ုဒါလ၊ၤ
ဘဉ်အဆ၊ကတိ၊် ကူကၤဒ$ုဉ်တစ$ုဉ်ခ$ုစ$ုဉ် ဒ်တ၊်နိၤလီၤအီၤအသိး
နှ$ုဉ်လီၤ. အါတက$ု၊် နကထံဉ်ဘဉ်ဒ$ုဉ်ထဲကူတိၤက$ုဖးလ$ုဉ်, ဖ$ုဉ်က
မဉ်ဂၤဘ$ုဉ်ဂၤဘ$ုဉ်ဒိး ဆ$ုကၤသ$ုဘူဘူဖိသ$ုဉ်တဖ$ုဉ်နှ$ုဉ်လီၤ. ထိုဉ်ဒိး
ဘိမ$ုဉ်ထံလ၊အဝဲသ$ုဉ်ကွဲးဝဲနှ$ုဉ် နကထံဉ်ဘဉ်လ၊အထံအိုဉ်ဝဲတ$ုၤ
လ၊အတ၊်ကွဲးဘိအခ$ုဉ်အခ$ုဉ်ထံး ဘ$ုးကလ၊ဉ်လ၊ဉ်တလ၊ဉ်
လ၊ဉ်နှ$ုဉ်လီၤ. တ၊်ထူးမဲကသံဉ်လ၊အဝဲသ$ုဉ်ထူးဝဲစ$ု၊်ကိး နက
ထံဉ်ဘဉ်လ၊ထူတလံးအသးတ$ုၤလ၊ဟဲထိုဉ်ဝဲတသ$ု, ဆးပ$ုဉ်လ၊
ထူးဝဲစ$ု၊်ကိးအိုဉ်တ$ု၊်ဝဲဘ$ုတလါဒ်လံဉ်ကဘျုံးအသိးနှ$ုဉ်လီၤ. ဆး
ပ$ုဉ်လ၊အဝဲသ$ုဉ်ထူးညီန$ု၊်အလိ$ုၤတဖ$ုဉ် အါတက$ု၊်မ$ု၊်ဝဲ ဆးပ$ုဉ်အ
ကွ$ု၊, ဆးပ$ုဉ်ကဉ်ဘိလ$ုးတဖ$ုဉ်နှ$ုဉ်လီၤ. တ၊်လိလီၤဆ$ုကၤစ$ု၊်ကိး
တနိၤနိၤယီန$ု၊်ဝဲဝဉ်ဖဲကဘဉ်တပျ$ု၊် စ၊ဝဲအခၢ$ုဉ်သးဒိးပျုံ၊စ၊လီၤဝဲ
ဒိးဘျးလီၤဆ$ုကၤသ$ူဝဲဒ်(hanger)အသိးနှ$ုဉ်လီၤ. မ$ုတမ$ု၊်ဘဉ်လ၊
သုးအခ$ုဉ်ဖံးဖးဒ$ုဉ်ဘဉ်ဒိး ခ$ုဉ်ဖံးလ၊အဝဲသ$ုဉ်ဒိးဝဲနှ$ုဉ် မ$ု၊်ဒဉ်ခ$ုဉ်ဖံး
တံဉ်ဆဉ်ကဆိဒိး တနိၤကျ$ုဉ်တူး ဒိးဒိးဝဲတ$ုၤလ၊အအိုဉ်က$ုၤဘ$ူတ
လါဒိးအလ$ုံ၊်လီၤဝဲဒ$ုဉ်နှ$ုဉ်လီၤ.ယတန$ု၊်ဟ$ူအဝဲသ$ုဉ်ကတိၤအါတ၊်
လ၊တ၊်ဂ့၊်အံၤအယိဘဉ်. တ$ူ၊်လိ$ုဉ်သးခ$ုဝဲ ဒ်အမ$ု၊်တ၊်ပ၊်ဆ၊အ
တ၊်ဟ$ုဉ်ခဲလ$ုဉ်နှ$ုဉ်လီၤ.

လ၊မ$ု၊်နံၤဒိုဉ်မ$ု၊်နံၤထိကတိ၊် အဝဲသ$ုဉ်တဖ$ုဉ်လိ$ုဉ်ကွဲစ$ု၊်
ကိးဝဲဖျုဉ်ထူ,ဖျုဉ်ပ$ု၊်ဒိး တ၊်တိ၊်ဆိဆ$ုဉ်, တ၊်ဃ$ု၊်သတြိ$ုၤလ၊
အယံၤအိုဉ်ဝဲဒ$ုဉ်နှ$ုဉ်လီၤ. ယထံဉ်ဘဉ်လ၊သုးခ$ုဉ်သုးန$ု၊်တဖ$ုဉ် ထူ
ပြ$ုၤသကိးဖျုဉ်ထူဒိးပဒ$ုဉ်ပ$ု၊်တဖ$ုဉ်ဒိး ယမ$ု၊်ကမျ$ု၊်ကွ$ု၊်တ၊်ဖိတ
ဂၤလ၊ အဘဉ်သ$ုဉ်ဘဉ်သးတ၊်လိ$ုဉ်ကွဲအံၤအဒ$ုဉ်ကတ$ု၊် ဖဲနံၤဒ$ုဉ်

နံၤထိတဘျိဒီးတဘျိတၢ်ပြၢ်အကတိၢ်နၣ်လီၤ. ဖဲမ့ၢ်နံၤဒိၣ်မ့ၢ်နံၤ ထိအဆၢကတိၢ် ကျိ့ဖိမ့ၣ်ခ့ါဒီးကမ္ပၢ်လၢမၤနၤပျိဟိၣ်ကဝိၤ ဒ် အမ့ၢ်ထံသ့ၣ်ဃံၣ်,လိကွါလူၢ်,ကမါ,လါဟ့လူၢ်,သူမ့ဲထၣ်,ထူဝါ လူၢ်,ကပီၤလူၢ်,ဘီဆ့ၣ်လူၢ်,ပဟံၣ်လူၢ်,ဖ္ဒဘီလူၢ်သ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်လဲၤ ဒီးလဲၤထိၣ်သကိး လဲၤအိၣ်ဘ့ၤ်းအိၣ်သါဝဲဖဟံၣ်ဖးဒိၣ်အံၤဘၣ်ဆၣ် တဖျါလၢမ့ၢ်တၢ်တံၣ်တၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်နီတမံၤဘၣ်. ဖဲသုး တၢ်အိၣ်ဖ့ၣ်အခါမ့ၢ်ဂ့ၤ, ကညီဒီကလုၣ်စၢဖ့ၣ်ကရၢတၢ်အိၣ်ဖ့ၣ် ဖးဒိၣ်အခါမ့ၢ်ဂ့ၤ, ခီကရဲးအခါမ့ၢ်ဂ့ၤဒီး တၢ်အိၣ်ဖ့ၣ်တဘျိဂ့ၤတ ဘျိဂ့ၤ ခိၣ်နၢ်လၢသုးရ့ၣ်,သုးက့သ့ၣ်တဖၣ်ဟဲထိၣ်သကိးဒီး ဟဲမံ သကိးဖဲဟံၣ်ဖးဒိၣ်အံၤဒီး ဖျါအိၣ်ဒီးအသူးအသ့ၣ်အကဟုကညီ ဒိၣ်မးနၣ်လီၤ. လၢအဝဲသ့ၣ်ကိးဂၤဒဲးအဂီ မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်လုၢ်ဒိၣ် ဘ့ၤဒိၣ်တခါလၢကတိၤသကိး, တၢၣ်ပိၣ်သကိး, တဲနံၤသကိးတၢ် အိၣ်မူလဲၤပူၤကွံၣ်ဒီး ထိၣ်သတြိၤတၢ်အိၣ်မူခဲအံၤ လီၤဆီဒၣ်တၢ် တၢ်ဆၢကတိၢ် ဖဲတၢ်ပၢ်ဆၢစးထိၣ်သီဒီး တၢ်ဆၢကတိၢ်ခဲအံၤ တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်လဲၤခီဖျိဒီးထံၣ်ဘၣ်ဝဲသ့ၣ်တဖၣ်နၣ်လီၤ. လၢသုး ပတိၢ်မ့ၢ်ဖဲဆၢကတိၢ်ဖဲနၣ်တဖၣ်အဂီ စ့ၢ်ကိး တၢ်တၢၣ်ပိၣ်သကိး ထံရ့ၢ်ကိၢ်သဲး,သုးဂ့ၢ်ဝိနၣ် မ့ၢ်တၢ်အိၣ်တၢ်အီအဝံၣ်အဘဲလၢအဝ သ့ၣ်အဂီ ကိးဆၢကတိၢ်ခီဖျိန၊်ဟူဘၣ်ဝဲခဲအံၤခဲအံၤအဃိနၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်အိၣ်ဖ့ၣ်ဖးဒိၣ်အကတိၢ် မ့မ့ၢ်သုးဒီး ကူကၤသ ကိးဝဲသုးအကူအသိး အိၣ်ဒီးအပတိၢ်အလၢအပ့ၤ, မ့မ့ၢ်ပဒိၣ်ဒီး ကူသိးသကိးဝဲဆ့ကညီဖါဂီၤကိးဂၤ နကွၢ်ဖျါလီၤကဟုကညီ ဒိၣ်မးနၣ်လီၤ. ပိၣ်မ့ၣ်လၢထိၣ်တၢ်အိၣ်ဖ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိး မ့မ့ၢ်အမ့ၢ် ပ့ၢ်ဒီးကၤဝဲဆ့မိၢ်သူ, အမ့ၣ်ကနီၤကၤဆ့ဝါ နကွၢ်ဒီးမ့ၣ်သူၣ်မ့ၣ် သးဒိၣ်မးလီၤ.တၢ်အလ့ၢ်လီၤဆီတအိၣ်ကဲၣ်ဆိးဘၣ်ဒီး ဖျါလၢအ ဝဲသ့ၣ်အသူၣ်အသးဒီး အတၢ်ဟ်သူၣ်ဟ်သးလၢတၢ်ပၢ်ဆၢတၢ် ဖံးတၢ်မၤအဖိခ့ၣ်စ့ၢ်ကိး အလ့ၢ်တလီၤဆီလိၣ်အသးအါလၢ်ကဲၣ် ဆိးထဲနၣ်ညါဘၣ်. လၢတၢ်အိၣ်ဖ့ၣ်အကတိၢ် တဲလိၣ်အသးပျိပျိ ဆ့ဲဆ့ဲလီၤ. နမ့ၢ်ကမၣ်နတူၢ် ယမ့ၢ်ကမၣ်ယတူၢ်လီၤ. နမ့ၢ်ဘၣ် လီၤတဲၣ်ခါနလီၤတဲၣ်ဒီး ယမ့ၢ်ဘၣ်လီၤတဲၣ်ခါယလီၤတဲၣ် ဒ်တၢ် သိၣ်တၢ်သီဟဲဝဲအသိးနၣ်လီၤ. တဂၤဒီးတဂၤ တအိၣ်ဒီးအတၢ် ဆဲးကျိုးလီၤဆီခူသူၣ်ဒီးမတဂၤမတဂၤလၢတၢ်ချၢဘၣ်. တဲလိၣ် အသးပျိပျိဆ့ဲဆ့ဲလၢတၢ်အိၣ်ဖ့ၣ်အကတိၢ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ခဲလၢဂ်နၣ် ဟ်တ့ၢ်ဝဲဖဲတၢ်အိၣ်ဖ့ၣ်အတၢ်ဒုးဃၣ်အဖိလၣ်ဒီး တက့ၤစိၣ်ဝဲတုၤ ဆူအဟံၣ်အဃီ,အဒူအသဝိဒီးအတံၤအသကိးသ့ၣ်တဖၣ်အအိၣ် ဘၣ်နၣ်လီၤ.တဘၣ်တဲလၢတၢ်အိၣ်ဖ့ၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဂ့ၤ. သုးအကူအကၤပီးလီဒၣ်လဲၣ် တက့ၤစိၣ်ဝဲဆူအဟံၣ်အဃီလၢ တၢ်ကဆ့ၣ်အီၤလိအီၤအဂီၢ်ဘၣ်.ဆ့ၣ်ဝဲလိဝဲဖဲသုးအတၢ်လီၢ် ဒဲက ဝိၤအပူၤနၣ်လီၤ.

ပကကွၢ်ကဒီး ကွၢ်ကွၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဒီးအဟံၣ်ဖိဃီဖိ ဒီးပ့ၤဂ့ၢ်ဝိအတၢ်ရ့လိၣ်ဘၣ်ထွဲအတၢ်အိၣ်သးတစဲးနၣ်လီၤ. ဟံၣ် ဖိဃီဖိသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ဝဲလၢဒူသဝိ လၢဘၣ်တၢ်ဟ်ပနီၣ်အီၤလၢ သုးဟံၣ်ဖိဃီဖိအိၣ်တၢ်အလီၢ်တဖၣ်နၣ်လီၤ. ဟံၣ်ဖိဃီဖိတဒ့ၣ်ဒီး တဒ့ၣ် မ့ၢ်ကွဲဘူၣ်ကွဲဘါဒီး မၤတၢ်စံးဘျုးစံးဖ့ၣ်ယွၤအတၢ်ဘါအ ဆၢကတိၢ် လဲၤသကိးလိၣ်အသးလၢအံၤတဘျိလၢနၣ်တဘျိမ့ၣ် မၤ, မၤအသးဒ်ဟံၣ်ဖိဃီဖိဖးဒိၣ်တဒ့ၣ်အသိးနၣ်လီၤ. လၢတၢ်ဒိး နၣ်ဘၣ်တၢ်အိၣ်နီၤလီၤအမဲၣ်ညါ ဒ်သိးဟံၣ်ဖိဃီဖိကအိၣ်ဘၣ်ကူ လၢဒိၣ်ထိၣ်အဂီ် တနီၤဖဲးခုးဖဲးသံၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်နၣ်လီၤ. မ့ၢ်ကူးဘု ကူးဟုအဆၢကတိၢ် ကူးစၢၤမၤစၢၤလိၣ်အသးဒီး အိၣ်သကိးအီ သကိးဝဲ, နီၤလီၤအိၣ်မၤစၢၤလိၣ်အသးနၣ်လီၤ. အိၣ်ဒီးဟံၣ်ဖိဃီဖိ အသးလၢ အဝဲသ့ၣ်အသးပူၤတဂၤဒီးတဂၤ, တဒ့ၣ်ဒီးတဒ့ၣ်နၣ် လီၤ. ဟံၣ်ဖိဃီဖိသ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ပြၢ်လိၣ်သးဒီး တၢ်တၤလိၣ်သး တအိၣ်ဝဲဘၣ်နၣ်လီၤ.ညီနၢ်လၢယထံၣ်ဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်နၣ် တုၤအဝဲ သ့ၣ်က့ၤဆူဟံၣ်ဆူဃီဒီး ကၤဝဲဒ်ပ့ၤမ့ၢ်ဆ့ၣ်မ့ၢ်ဂီၤတဂၤအသိးဒီး တမ့ၢ် ဒ်ခိၣ်နၢ်အိၣ်ဒီးအမူအဒါအလီၢ်အလၤအသိးဘၣ်နၣ်လီၤ. တဟးသူဝဲအတၢ်စိတၢ်ကမီၤလၢ အလီၢ်တဘၣ် အကျဲတဘၣ် ဘၣ်နၣ်ဘၣ်.

မ့ၢ်ခိၣ်နၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လၢ အဟ်လုၢ်ဟ်ပ့ၤဒိ ;ဟ်ကဲကွိ့ဖိ သ့ၣ်တဖၣ်ဒိၣ်မးနၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်သူၣ်လီၤနၢ်တၢ်အဲၣ်ကလုၣ်သး နိ်ၢ်နိ်ၢ်လၢ ကွိ့ဖိဖဲခ့ၢ်ဖဲနၣ်တဖၣ်အပူၤဒီး အိၣ်ဒီးတၢ်မ့ၢ်လၢ်အဒိၣ် အအါလၢ ကွိ့ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကကဲထိၣ်က့ၤစိၤလၢ ခံတစိၤခိၣ်နၢ်ဒီး ဟံးထိၣ်ဖိၣ်ထိၣ်မူဒါတၢ်ဖံးတၢ်မၤလၢအဝဲသ့ၣ်မၤတ့ၢ်ဝဲတဖၣ်နၣ် လီၤ.တဘၣ်ယိၣ်ဝဲလၢကွိ့ဖိသးစ၊်သ့ၣ်တဖၣ်ကသ့ကဘၣ်တလၢ နၢ်အီၤ,ကဟံးနၢ်အမူအဒါဒီးအတၢ်လီၢ်တၢ်လၤနၣ်ဘၣ်. ဃုနၢ်ဝဲ ကွိ့သရ့ၣ်လၢအဂ့ၤတဖၣ်ဒီး ဃုစၢၤကျဲလၢဖိသၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ကမၤ လိမၤဒီးဘၣ်တၢ်လၢ အိၣ်ဒီးအပတိၢ်လၢအခ့အခါဒီး အကတိၢ် ဒၣ်ဝဲနၣ်လီၤ. တန့ၣ်ဘၣ်တန့ၣ်နၣ် ဒ်ကွိ့ခိၣ်ကွိ့နၢ်ကွိ့ကမံးတံၣ်သ့ၣ် တဖၣ်ဟ့ၣ်မူဟ့ၣ်ဒါအီၤအသိး အဝဲသ့ၣ်လဲၤကတိၤလီၤတၢ်လၢကွိ့ တဖျၣ်ဘၣ်တဖျၣ်နၣ်လီၤ. လၢအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဟးကတိၤတၢ် လၢကွိ့အဖိခိၣ် ယတနၢ်ဟူဘၣ်လၢ ယၤယမ့ၢ်သုးခိၣ်ဖးဒိၣ် ကွၢ် လိယၤ,ယၤယမ့ၢ်ပဒိၣ်ဖးဒိၣ် ကွၢ်လိယၤနီတဘျိဘၣ်. အါတက့ၢ် အဝဲသ့ၣ်စံးလီၤအသးလၢအတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တလၢတပ့ၤ ဘၣ်. ဒီးလိၣ်ဘၣ်ပ့ၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အါမးလၢတၢ်ပၢ်ဆၢတၢ်ဖံး တၢ်မၤအပူၤအယိ ဟ့ၣ်ဂ်ၢ်ဟ့ၣ်ဘါကွိ့ဖိသ့ၣ်တဖၣ် ဒ်သိးကမၤလိ တၢ်ဆူၣ်ဆူၣ်နၣ်လီၤ.

ဖဲတၢ်ဒုးဆူၣ်ဒီး ပ့ၤသဝိဖိ, ပ့ၤဝံတၢ်ဖိ, ပ့ၤမၤစၢၤတၢ်ဖိ တကူတလၢဘၣ်အဆၢကတိၢ် ခိၣ်နၢ်သ့ၣ်တဖၣ်တဟ်ခူသူၣ်ဃၣ် အဖိမ့ၣ်ဖိခ့ါသ့ၣ်တဖၣ်လၢဟံၣ်ပူၤဘၣ်. လၢပ့ၤလဲၤဝံဟုသး, ပ့ၤ လဲၤဝံမ့ၤဘိၣ်, ပ့ၤလဲၤဖိမ့ၤ, ပ့ၤလဲၤယဲးညၣ်အုၣ်ညၣ်ဃ့အကျါ ခိၣ် နၢ်အဖိမ့ၣ်ဖိခ့ါသ့ၣ်တဖၣ်ပၣ်ဝဲထိဘိနၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တဟ့ၣ်လီၤ စ့ၢ်ကိးတၢ်ကလုၢ်တူၤလၢတၢ်လိၤပျုၤလိၤဖုးဒီး တၢ်သံအပတိၢ် ဘၣ်. ဟ့ၣ်လိၤဝဲဖဲအကြၢ်ဒီးအကြၢ်ဒၣ်ဝဲနၣ်လီၤ. ပိၣ်မ့ၣ်တဖၣ် ကဘၣ်လဲၤတူၤဖဲလဲၣ်, ပိၣ်ခ့ါတဖၣ်ကဘၣ်လဲၤတူၤဖဲလဲၣ် အိၣ်ဒီး တၢ်ဟ်ပနီၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်ထွဲလိၤတံၢ်လိၤဆဲးနၣ်လီၤ. ခိၣ်နၢ်အဖိအ လံၤကဘၣ်မၤဝဲစ့ၤ, ပ့ၤဂၤအဖိအလံၤကဘၣ်မၤဝဲအါနၣ် တၢ်က လုၢ်တဟဲဝဲဒၣ်နီတပူၤဘၣ်. တၢ်အိၣ်သးလၢအလိၤဆီမ့ၢ်အိၣ်ဒၣ် လဲၣ်နၣ် မ့ၢ်ဒၣ်လၢပ့ၤတဂၤဒီးတဂၤအတၢ်အိၣ်သးအဖိခိၣ်ဒီး တ မ့ၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ကလုၢ်ဒီး ခိၣ်နၢ်အတၢ်ဟံးစုနဲၣ်ကျဲဘၣ်နၣ်လီၤ.

ယမံနီၤလၢယလီၢ်ဒီး ဆိကမိၣ်ထိၣ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢယဟ်

ဖျါထိုင်အိုးသွင်တဖက်နှင့်လေ။ ယဒံးတဲယဒံးသွင်နှိုင်,ယဒံးဆိုက မိုင်ယဒံးသယု၊ဒီး တ၊သယု၊အံ့လေ့ဘင်ယေတုဒင်လဲင် ယ ပေ့ယသးအမဲင်ထံတန့်၊ဘင်နှင်လေ။ တမ့်၊လေ့ယအဲင်ဒီးကွေ့ တုဒကဒါကွေ့တေ၊လီ၊အဝဲနှင်, တမ့်၊လေ့ယအဲင်ဒီးမေ့ခိုင်နေ၊လေ့ ဆေ့ကတီ၊ဖဲနှင် လေ့အခိုင်လီဒေ့ဘေ့တွ၊်လေ့တ၊်ပေ့၊်ဆေ့ဟိုင်ကဝီ၊ အပူ့ဒေ့ဘတဖင် မူထိုင်ကဒီးအသိတဘျိုလေ့ ကတူ၊်တ၊်ပေ့၊်ဆေ့ အတ၊်ကိတ၊်ခဲသွင်တဖင်အံ့ဘင်. ယအဲင်ဒီးလေ့ယခိုင်ယန်၊ခဲ အံ့ဒေ့ဘတဖင် ကသူ၊်လီဒေ့တ၊်အဲင်ပှ၊ကလုင်သး, သးသဟိုင်အ မ့်၊အတီ,မ၊နေ့ဒျိုသးသဟိုင်လေ့အိုင်ဒီးတ၊်အဲင်တ၊်ကွဲတ၊်တိ စ၊ဒမ၊စ၊, ဒီပု၊ဝဲ၊်အသး, ဟံင်ဖိယိဖိအသး, တူ၊်သကိုးတ၊်ဖြိုင် ဒံ့းသိုး,တူ၊်သကိုးတ၊်မုင်ဒံ့းသိုး,မ့်၊သံ သံဒံ့းသိုးသိုး,မ့်၊မူ မူဒံ့ သိုးသိုး,မ့်၊နေ့ နေ့ဒံ့းသိုးသိုး,မ့်၊ဃင် ဃင်ဒံ့းသိုးသိုးလေ့တ၊် သးတဖျေ့ဂ်ယိအပူ့နှင်လေ။ ပဟ်လု၊်ဟ်ပှ၊ဒီးဟ်ပနိုင်ခိုင်နေ၊်ကိုး ဂ၊ဒဲ့းလေ့အမ့်၊ ခိုင်နေ၊်လေ့အအိုင်ဒီးတ၊်အဲင်ပှ၊ကလုင်သးနိ၊်နိ၊် လေ့အပူ့နှင်လေ။ ဂ်၊်ဘါဒီးတ၊်ကူ၊်တ၊်ဆးလေ့အဟှ,်လီ၊ဝဲလေ့ တ၊်ပေ့၊်ဆေ့အဂီ၊်နှင် တမ့်၊ထဲအနိ၊်ကစ၊်တဂ၊အဂီ၊်ဒီး မ့်၊လေ့ ကညီဒီကလုင်အဂီ၊်နှင် ယတူ၊်လိ၊်ယဲသ့ဂ့ဂ့လီ၊. ဘင်ဆင် တ၊်လေ့ယအဲင်ဒီးဒီးဆေ့ထံ၊ဘင်ယဲလေ့ ခ့ခါခိုင်နေ၊်ခဲအံ့ဒေ့အကျါ နှင်အိုင်ဒံ့ဝဲဒင်တခါနှင်လေ။ ယအဲင်ဒီးလေ့မ၊နေ့ဒျိုသးသဟိုင်က မူထိုင်ကဒါကွေ့လေ့ပှ၊ကလုင်, ပခိုင်ပန်၊သွင်တဖင်အသးပူ့အ သိတဘျိ ဒ်သိုး တ၊်မုင်တ၊်ခှင်လေ့ပလိုင်ဘင်အီ၊ဒေ့ကအိုင်ဆိ ဝ ဝ ဝ

☺ နံ၊ကမ့ၢ်နသးဖ့ၢ် ☺

အနၢ်သၢ်မၢ

ဖိသၣ်တဂၤအိၣ်ယံၤဒီးအဖံအဖုအယိ သးသယုၢ်အဖံအဖုထိဘိလိၤ. တနံၤ နၢ်ဟူဝဲလၢ်အဖံအဖုကဟဲအိၣ်သကိးအီၤ အယိတဲဝဲ,"ဖံဖံဖုဖု မ့ၢ်ဟဲမံလၢ်ဟံၣ်နၣ် ကဘၣ်မံဝဲအနၢ်သၢ်မၢ လိၤ." အမိၢ်အပၢ်ဆိကမိၣ်ဝဲလၢ်အကိးတနၢ်သၢ်မၢ်တပံၣ်ဒံးဘၣ် ဒီး ကိးဘၣ်ဝဲလၢ်အနၢ်သၢ်မၢ်ဒီး ကမၢ်ကမၣ်ဘၣ်အသးလၢ အဖိတဂၤကျၢ်ထိၣ်ခိၣ်ထိၣ်လၢ ပ့ၢမ့ၢ်ဟဲမံပ့ၢ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်စ့တနၢ်သၢ်မၢ အယိလိၤ.အမိၢ်ဒူအီၤလၢ "ဘၣ်မနၢ်အယိ နတဲတၢ်ဒ်အံၤလဲၣ်. နဖံနဖုဟဲမံအိၣ်သကိးနၢ်လီဒၢ်း ဘၣ်မနၢ်အယိ နဘၣ်ဃ့အီၤစ့လဲၣ်? "အဝဲအသးဘၣ်ဒိဒီးဟိၣ်ဝဲတစိၢ်ဝံၤဃ့အမိၢ်စ့ဒၢ,ထုးထိၣ် အမိၢ်စ့ဒီးတဲဝဲ,"စ့ဂီၤဂီၤလၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဒီးဝးလိကိခံဖျၢ်ၣ်နၣ် နတဲမီၤတပိၢ်,ဘျိဒုအဝါလၢ်အအိၣ်တၢ်ဒီးဝးလိကိသၢ်ဖျၢ်ၣ်နၣ် တမၢ်တမ့ၢ်ဒိၣ်. ယတဲနၢ်ယကမၢ်ဖံဖံဖုဖုမံသၢ်မၢ, အနၢ်သၢ်မၢ်ဖးယံဘ်ကွံနၣ်မိၣ်."

အိၣ်မ့ၤဒီးထိးညၣ်

ထိးညၣ်နၣ် ကညီဖိလၢ်ခိ,ကစၢ်,ပျိပူၤ,ဝ့ၢ်ဒိၣ်သ့ၣ်တဖ့ၣ် ကိးဝဲသိၣ်လိၤဆိဒ်ထိးညၣ်,ထိးညၣ်,ထိၣ်ညၣ်,ထိၣ်ညၣ် ဒ်အတၢ်လိၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်ကိးအထိၣ်အလိၤနၣ်လိၤ. ကစၢ်ခိၣ်ဖိတဂၤလဲၤဟးလၢ်ပ့ၢတိအူ(ပျိပူၤ,ပၢၤထံး)တဂၤအဟံၣ်ဒီး အတၢ်ကိးအိၣ်အီၤမ့ၤဒီးတဲဝဲ,"ပအိၣ်သကိးမ့ၤယါ.တၢ်တအိၣ်နိတမံၤဘၣ်. အိၣ်ဒၣ်ထိးညၣ်လိၤ.နအိၣ်ထိးညၣ်စ့ၢ်၈ါ." ကိးဝဲနၣ် ဘၣ်သနၣ်က့ အဝဲအတၢ်ကိးနၣ် သိၣ်ဘၣ်ကစၢ်ခိၣ်ဖိတဂၤလၢ်ထိၣ်ညၣ်ဒီး ဆိကမိၣ်ဝဲလၢ်ထိၣ်ညၣ်နၣ်လိၤ. ကစၢ်ခိၣ်ဖိအိၣ်မ့ၤတခိခိ ကွၢ်ထံတခိခိဒီး တထံၣ်ထိၣ်ညၣ်ဆိညၣ်နိတခွးဘၣ်. အိၣ်ဒၣ်ထိးညၣ်တခွးလိအယိ တၢ်ကိဘၣ်အီၤဒိၣ်မးဘၣ်ဆၣ် ဆိကမိၣ်ထံကမိၣ်ဆးဝဲတစိၢ်ဝံၤ(အိ....ထိးညၣ်,ထိၣ်ညၣ်,ထိးညၣ်,ထိၣ်ညၣ်)သ့ၣ်ညါလံ....ဒီးနံၤထိၣ်ဝဲကမ့ၢ်ကမ့ၢ်လိၤ.

မံဒီးညၣ်ဆါအိၣ်ဒီးညၣ်ဆါ

ဖါတၢ်တဂၤ လဲၤမၤတၢ်လၢ်ကွၣ်တဲၣ်ကိၢ်ဒီး ဒီးလဲ(ငါ) အိၣ်ဝဲဟံၣ်တဖျၣ်ယီဒီးအသကိးတဂၤ လၢ်အမံၤမ့ၢ်ဝဲဖါတၢ်ညၣ်ဆါနၣ်လိၤ. ကညီဖိလၢ်ကွၣ်တဲၣ်ကိၢ်သ့ၣ်တဖ့ၣ် ကိးညၣ်ကိၣ်လၢ်ညၣ်ဆါနၣ်လိၤ. တနံၤ ဖါတၢ်တဂၤ တဲသကိးတၢ်ဒီးအဖိလၢ်လိတဲစိအပူၤဒီး အဖိသံကွၢ်အပၢ်လၢ်ခဲအံၤနအိၣ်ပ့ၢ်ဂၤ,နမံပ့ၢ်ဂၤဒီး အပၢ်တဲဆၢ်အီၤလၢ် အိၣ်ဒီးတံညၣ်ဆါဒီး မံဒီးတံညၣ်ဆါစ့ၢ်ကိးလိၤ. အဖိသံကွၢ်ကဒီးအီၤ,

ဖိ – နအိၣ်မ့ၤဒီးမနၤ်လဲၣ်.

ပၢ် – အိၣ်မ့ၤဒီးညၣ်ဆါ

ဖိ – နအိၣ်မ့ၤဒီးတံညၣ်ဆါနၣ်ယသ့ၣ်ညါ, ယတဲနၤ်လၢ်နအိၣ်မ့ၤဒီးကသူမနၤ်လဲၣ်တခိ.

ပၢ် – အိၣ်မ့ၤဒီးညၣ်ဆါကသူ

ဖိ – နၤတဂၤ နမံဒီးညၣ်ဆါ နအိၣ်ဒီးညၣ်ဆါဒ်လဲၣ်ခိလဲၣ်.....

ကပီၤပ့နၣ် မ့ၢ်ကပီၤဖဲလဲၣ်တကလုၣ်လဲၣ်.

ဖိသၣ်လဲၤအိၣ်ကွၣ်လၢ်ကွၣ်တဲၣ်ကိၢ်တဂၤ ဟဲက့ၤဟးလၢ်အဟံၣ်လၢ်သူမ့ဲကျိနံၤဒီး မ့ၢ်လၢ်ကဟးဝဲအယိ ကိးအပၢ်လၢ်လိတဲစိဒီးတဲဝဲ,"ပါ၈ၢ,ယကဟးတစိၢ်,နမ့ၢ်ဟဲက့ၤဆိနၣ် ယထၢ်နၣ်ပ့ၤအိးထိၣ်ဟံၣ်သိးတခါဖဲဟံၣ်ချၢ်ကပီၤပ့အပူၤနၣ်နိၣ်" တဲဝဲဒ်နၣ်ဝံၤ ကမ့ၢ်အလိတဲစိအစ့လၢ်ဉ်အယိ တဲဆူညါတသ့လၢ်ဘၣ်နၣ်လိၤ. ဟဲက့ၤတုၤဟံၣ်ဒီး ကအိးထိၣ်အဟံၣ်သိးအဂိၢ်ဃုသိးခွဲးတဘၣ်လၢ်ဘၣ်. အဖိဟ်တ့ၢ်ဝဲအလိၢ်နၣ် အဖိတဲအီၤဘၣ်ဆၣ် ဃုအီၤတဘၣ်ဘၣ်. ကသံကွၢ်အဖိစ့ၢ်ကိး စ့တအိၣ်အယိ သံကွၢ်ဝဲတသ့ဘၣ်. ဃုဝဲတခိခိကဒူးတၢ်တခိခိလိၤ. ကပီၤတၤသူ,ကပီၤထးခ္ဆ,ကပီၤမနၤ်လဲၣ်.ကပီၤဒၢ်းယသ့ၣ်ညါအမံၤတဘျုးမံၤ ကပီၤပ့တခါမ့ၢ်ကဒီးမနၤ်လဲၣ်. သိးခွဲးဒီးသိးခွဲးထၢ်နၣ်လၢ်ကပီၤပ့အပူၤ အိၣ်ကဒီးဖဲလဲၣ်. ဃုဝဲသပ့ၢ်ပ့ၢ်ဒီးလၢ်ခံထံၣ်ဝဲလၢ်ကွၣ်အထၢ်ၣ်လိၢ်လံၤတဖျၣ်အပူၤလိၤ.(ထၢ်ၣ်ဒီးကိးလၢ်ထၢ်ၣ်မိၣ်.ကိးကဒီးလၢ်ကပီၤပ့) နိ်ၢ်နိ်ၢ်တခိ ကွၣ်တဲၣ်တဖ့ၣ် ကိးထၢ်ၣ်ထိၣ်ကွၣ်လၢ်ကပီၤပ့နၣ်လိၤ.

ကွဲနၣ် မ့ၢ်မတဂၤလဲၣ်.

တီၤဒိၣ်တုၣ်ကွၣ်တဖျၣ်အပူၤ ကိးမ့ၢ်နွံဒဲး ဖဲမ့ၢ်ဖိဖးနံၤအဆၢ်ကတိ်ၢ်, အသရၣ်မ့ၣ်ကွၣ်ခိၣ်မၢ်အဝဲသ့ၣ်ကတိၤသကိး ဘၣ်ဃးထံလိ်ၢ်ကိ်ၢ်ပူၤတၢ်ကစိၣ်လၢ်အကနၣ်ဝဲလၢ်ကလံၤဒၢ်ပူၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, ကွဲၤဟူဖျါပူၤမ့ၢ်ဂ့ၤဒီး လိတဲစိအပူၤမ့ၢ်ဂ့ၤသ့ၣ်တဖ့ၣ်နၣ်လိၤ. နိ်ၢ်ဝါဝါတဂၤ ကနၣ်တၢ်ကစိၣ်လိၤတၢ်လိၤဆဲးဒီးပၢ်ဖျါထိၣ်ဝဲလၢ်ဖဲအပူၤကွံၣ်ခံသိနၣ် တၢ်ကစိၣ်ဟူထိၣ်သါလိၤဝဲဒၣ်လၢ် သဝိတဖျၣ်အပူၤ ဟံၣ်ဒူၣ်ယီဒူၣ်တဒူၣ် မၤမ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၣ်ဒီး ဆါဝဲကသံၣ်လၢ်အထိဒါလိၣ်အသးဒီးထံကိ်ၢ်ပဒိၣ်ပ့ၣ်နၣ်လိၤ. ဘၣ်တၢ်ဃုသ့ၣ်ညါအဂ့ၢ်လိၤတၢ်လိၤဆဲးဒီး ဖဲ(------)အနံၤ ကွဲသ့ၣ်တဖ့ၣ် လဲၤဖိၣ်အီၤဒိတဟံၣ်နၣ်လိၤ.

သရ၏မှာ – "သုးခိုက္ခဲ၏."
ကျွဲဖိ – "မနု၊လဲ့ိသရ၏မှာ"
သရ၏မှာ –"ပှ၊လဲ့၊ဖိ့ိတ၏တ၊ၒနှ့်အမံၒလ၊သုးခိုက္ခဲ၏. မ့တမ့်ပှၒသုးဖိ၏."
ကျွဲဖိ –"တမ့်ဘာ့.ယတဲကွဲနှ့်မ့်ဝ်ပ၊ၒကီ၏သုးပလ့ၒသ့ှ့်တဖ့်မ်ိ့်"
သရ၏မှာ –"နမ့်ကိုးပ၊ၒကီ၏ဒီးပ၊ၒကီ၏,ပလ့ၒဒီးပလ့ၒနကိုးလ၊ကွဲ ပကသ့ှ့်ညါ၏."
ကျွဲဖိ –"ပှၒလ၊ပအိ့်တကပ၊ၒကိုးဒ်နှ့်လီၒ."
(ဒ်နှ့်စံးတ၏နှ့်မ့်ဝ် အဝ်သ့ှ့်ကိုးထိ့်ခ်ိ့ပယီၒတ၏ကတိၒ(ရဲ)လ၊ အမ့်ယဲဒီးကိုးဝ်သိ့်လ၊ကွဲနှ့်လီၒ.

ကမ့်တ၏ဒ်နှ့်အယိလီၒ

ကညီတ၀၊ဝ်ၒဒ၊ၒလ၊ကျွ်ိ့်တဲ့ိ့ကီ၏ပူၒတဖ့ှ့် အပှၒမၒ တ၏ဖိတဖ့် တဲကျွ်ိ့်တဲ့ိ့တသ့အယိ အခ်ိ့အန်တဖ့်သုးကျ့ၒ ဃုန့်အီၒသရ၏တ၊ၒလ၊ ကဟဲသိ့်လိအဝ်သ့ှ့်ကျွ်ိ့်တဲ့ိ့ကျ့ိ့ နှ့်လီၒ.သရ၏ဖးသိ့်တမံၒကျွ်ဖိဖးသိ့်တမံၒစ၊်စ၊်ဒီး သရ၏သးထိ့်တ၏လီၒ.
သရ၏ –"ယဖးတမံၒ, နဖးတမံၒ ထိဘိနဘာ့်မနုၒလဲ့ိ. ကွ၏ယထးခ်ိ့, ကနှ်မ့်ထံဒီး ဖးသိ့ဒ်သိးယဖးသိ့်အံၒ"
ကျွဲဖိတ၊ၒကွ၏ထံထံ, ကနှ်ထံထံဘာ့်ဆ၏ သိ့်တလီၒက်တတ၏ အယိ အသရ၏တဲအီၒ,"နဖးတလီၒက်နိတဘျ့ိတခါ ယကဘာ့ မၒကှ,ၒဒ်လဲ့ိ."
ကျွဲဖိ –"တလိ့်မၒတ၏နိတမံၒဘာ့်သရ၏ဇ,နမၒနာ်ကှ,ယမၒတ ဘာ့်လ၊ၒဘာ့.တ၏ပှၒကညီ ကျ့ိ်ထ့ှ့်မးယဖးသိ့ဒ်လ၊ခ့ဝ်ိ့, ယကနှ်မှ်လ၊ယခ့ဝ်ိ့ဒီး ယကိုးဒ်လ၊ခ့ဝ်ိ့ထိဘိလိဇ်ၒသရ၏ဇ"
သရ၏တ၊ၒပ်ထိ့်အမဲ်ကမ့ံကမ့ံဒီးတဲထိ့်ဝ,"ကမ့်တ၏ဒ်နှ့် အယိလီၒ...."

တ၏သးသမ္ဘအိ့်လ၊အဘ့ှ့်တီ့်ကတ၊၏

ခ်ိ့်နှ်တ၏မၒလိကျွ်ိ့်တဖ့ှ့်အပူၒ သရ၏မှ့်တမ့ှ်ၒဟဲသိ့် လိတ၏တ၊ၒဒီး လ၊တ၏တပ်သ့ှ့်ပ်သးအပူၒသံကွ၏ကျွ်ိ့်ဖိတဖ့် လ၊,"လ၊ဟိ့်ခ်ိ့ချ့ အံၒ တ၏သးသမ္ဘအိ့်လ၊အဘ့ှ့်တီ့်ကတ၊၏နှ့်မ့်မနုၒလဲ့ိ."ကျွ်ိ့်ဖိတဖ့်စံးဆ၊အီၒတ၊ၒတမံၒ တ၊ၒတ ကလှ,် ဒ်အမ့်ကဆိ,တ၊ဒ်ိ့,တ၊သ့ှ,ဒီးတ၏အ၊ၒတဖ့် ဒ်အန်ပ၊်ဝ်အသိးဘာ့်ဆ၏ သရ၏မှ့်စံးဆ၊ဒ၏အီၒလ၊တမ့်နိတခါဘာ့ နှ့်လီၒ. လ၊ခ်ကတ၊၏အဝ်သ့ှ့်ဟ့ှ့်အဃ၏ဒီးစံးဝ်လ၊ သါစံးဆ၊ တဘာ့်လ၊ၒဘာ့်အယိသရ၏မှ့်တဲဘာ့်အဝ်သ့ှ့်လ၊,"လ၊ဟိ့်ခ်ိ့ ချ့ အံၒ တ၏သးသမ္ဘအိ့်လ၊အဘ့ှ့်တီ့်ကတ၊၏နှ့် မ့်ဝ်ပယီၒပ ဒ်သ့ှ့်တဖ့်လီၒ. နတဲဖဲလဲ့ိ့တဲ,နမၒဖဲလဲ့ိ့မၒ အဘ့ှ့်တဆါဒီး တလီၒအီးဝ်နိတဘျ့ိဘာ့.”

တမံဒ်ံးဘာ့်

ဖိသ့ှ်တ၊ၒလ၊မ့်နၒယိ်ဒ်ိးအဝ်ိ့ခ္ခါလ၊အဒ်ိ့တ၊ၒမံ ဖးယံ်အကတ်ိ,အဝ်အဲ့ှ်ဒ်ိးသ့ှ့်ညါတ၏တ၊ခါအယိကိုးပ၊်ထိ့် အဝ်ိ့ခ္ခါဒ်ိးတဲ့ဝ်,"ကျ့ိ...ကျ့ိ...တ၏တ၊ခါအံၒပှၒကိုးဒ်လဲ့ိ."ခ်ဲအံၒ ဖဲအဝ်ိ့ခ္ခါမ်ံဒ်ိးတန်ဟူတ၏နိတမံၒဘာ့်နှ့်လီၒ.အဝ်ိ့ခ္ခါလ၊အဆံ်ိ့ တ၊ၒတဲအီၒ,"ကျ့ိ်ကျ့ိ်မ်ံလ်ဒ၊ၒနကိုးလဲ့ိ:"အဝ်စံ်ိ့ဆ၊ဝ်,"တ မံ်ဒ်ံ်းဘာ့်. တ၏ပှၒတချ့ိ်အီၒလ၊သပ၊ၒပူၒဒ်ံ်ိ့ဒ၊:"

သးကညီၒဘာ့်ပှၒဟှ့်တ၏ဖ

ဖ်ံသးပ့ှ်တ၊ၒ လ၊တ၏မဲ်ထံမဲ်နိ်ဟ့ှ်မးဝ်တကတ၊၏ နိ်တဘျ့ိ်ဘာ့်နှ့်လီၒ.ဖိ်လ်ၒတဖ့ှ်သ်ံ်ကွ၏အီၒ,"နဟ့ှ်ဘာ့်မနုၒ လဲ့ိ."ဟ်ံ်နှ့်တ၏ဆ၊ကတ်ိ်ဖးယံ်ာ် ဒ်သိ်ိ့တဲ့ဝ်ကထ်ိ့ဖျ့ိ်အဂ်ိ် နှ့်လီၒ. ဝ်ံ်ိ့အတ၏ဟဲထ်ိ့ဖျ့ိ်လ၊အထ်ိ့ခ်ိ့,"ယသးကညီၒဘာ့် ပှၒဟှ့်တ၏ဖ"
"နသးကညီၒမတ၊ၒဟှ့်တ၏ဖလဲ့ိ."
"ပကသ့ှ့်ညါ၏. ဖဲမက၊ာ်ပှၒဟှ့်ယထူထ၊ာ်တဖ့ှ့်မ်ိ့်"
"ပှၒဟှ့်နထူထ၊ာ်လ်.နသးကညီၒဒ်ံ်းပှၒဒ်ံ်ိ့...နလီၒဖိသ့ှ်တခ် ၏."
"ယလီၒဖိသ့ှ်တမ့်ဘာ့်.ထူထ၊ာ်ဒုမ့်ဒ၏ခ်ိ... နာ်ကှ, မ့်ဒ၏အ ထ၊ာ်လီၒ.အကိ်ပူၒနှ့်ထူတအ်ိ့ခ်စ့ှ်တအ်ိ့ခ်နိ်တမံၒဘာ့်. ယထ၊နှ့် ဃ်ာ်ဒ၏ညါသူးပ့ှ်ၒပ့ှ်ၒလီၒ."
"ကျ့ၒသးဒ်ိ,အဲ့ှ်ဒ်ိ်ိ့ဟ်ိ့ဟ့ှ်တ၏နှ့်"
"တဲ့ဒ်နှ့်တ၀့ၒ.တသ့ှ့်ညါ၀ယိ်ဟ့ှ်ဝ်လီၒ.မ့်သ့ှ့်ညါတ်ိ့ဟ့ှ်ဝ် ဘာ့်. လီၒသးကညီၒဒ်ိ့ှ်မးလီၒ....ဟ့ၒ.....ဟ့ၒ....."

မ့ှ်ကနီ်ၒဖိတဖ့ှ်တသ့ှ့်ညါ၊ဒ်ံ်ိ့ဘာ့်

ပ်ိ်ာ်မ့ှ်သ်ိ့ စ်ိ်လ၊အဖ့ှ်ိ်ိ်ိ

မုဂ်ဂ်ံဖြိ

အခြင်ခြီးတက်မုဂ်လက်ဖဲသခြီလၢတက်ခုးတက်ယၢမၢဟးဂ်ီၤကွံဉ်အခြီၤတဖျၢဉ်အပူၤ

ကညီမှုဉ်

မှ၊ဂ၊ဒံဖိမံဟ၊ထိဉ်ဖဲဆိအိဉ်အိပဲၤထိဉ်သၢဘျိတဘျိအ ဆၢကတိ၊လီၤ. အဝမၤကပီၤထိဉ်မ့ဉ်အူ(ဒးမံ) ဒီးဟးထိကွ၊အဖိ တဂၤဒီးတဂၤဝံၤ ကးဘၢထိဉ်ဝဒီးယဉ်,ဟးပြုးတံ၊မ့၊ပီၤကပၤဒီး မၤလီၤတံ၊ဒ်သိးပစိၤသုတအ့ဉ်အဖိတဂ့ၤအဂိ၊နှဉ်လီၤ.အဝဖိဉ် ထိဉ်မ့ဉ်ဒ်ုးဒီး ဒ်ဉ်ထိဉ်သိမ့ဉ်အူ၅ၢလၢအလု၊ခုဉ်ထိဉ် ခိဖျိမ့ဉ်အူ အပှံဉ်မ့၊ဝတ၊ကံးညာ်က့အယိနှဉ်လီၤ. မှ၊ဂ၊နိ၊ဒ်ဖိလဲၤယိၤဆု ဖဉ်ကွာ်ထံးဒီး ဟ်းထိဉ်ယ်ာ်ဒီးထုးလီၤမ့ဉ်တဆဉ် ဒီးခွဲးခွးလီၤ လ၊်ဆိဒီးဒ်ဉ်ကဲၤထိဉ်ဝ ဒီးထၢနှာ်လီၤသ့ဉ်ဒ့ဝဉ်ဒ့လၢအလဲၤထုး နှ၊်ဝလၢဟံဉ်ဖိလာ်နှဉ်လီၤ.ဝံၤဒီးဟ်းထိဉ်သပၢဆံးဖိတဖျၢဉ်,လဲၤ ဟ်းထိဉ်ဟုသးလၢအအိဉ်လၢဟုသးထၢဉ်ခံဒးတစဲးဒီး ဆိကမိဉ် ထိဉ်ဝလၢကဘဉ်ဖိအိဉ်ဟုသးပဲ့ၤဘ့ဉ်လၢတ၊ဆၢကတိ၊ဖးယံာ် အပူၤနှဉ်လီၤ.

အဝသ့ယၢၤထိဉ်အဟုသးဝံၤဒီးဒ်ထိဉ်ဝလၢလ၊်ဆိခ်ိဉ် သၢဖျၢဉ်အဖိခ်ိဉ်နှဉ်လီၤ. မှ၊ဂ၊ဒ်ဖိတကၢထိဉ်အခ်ုၣ်သဒ်းဒီးလဲၤ ဟ်းထိဉ်တ၊ဒီးတ၊လဉ်လၢပှ၊ပူၤဒီးဆ့ဉ်ဖိသဒ်ဉ်ဖိလၢအလဲၤက ဝဲၤအိဉ်ဝဲလၢအံတူ၊ကျိအပူၤနှဉ်လီၤ. တစ်၊ဖိ မှ၊ယဲၤဟဲၤဆဲးနှာ်လီၤ လၢအဟံဉ်ပူၤခိဖျိဟဲၤဆဲးဖျိဘဉ်အဟံဉ်ခ်ိဉ်ဒီးအဟံဉ်ကပၤ,တစ်၊ ဖိဒီး အဖိဂဲၤဆၢထၢဉ်ဒီးလဲၤယိၤဆုအအိဉ်နှဉ်လီၤ. အဝတဲၤပလီ၊ အဖိခ့ၢလၢကပလီ၊အသးဒ်သိးအခ်ိဉ်သုတလီၤဖ့ိုးတဂ့ၤအဂိ၊နှဉ် လီၤ.မှ၊ဂ၊ဒ်ဖိခ့ဲၤလီၤမ့ၤ,ကသူထံဒီးတ၊ဒီးတ၊လဉ်ဝံၤအိဉ်သကိုး မ့ၤဒီးအဖိခ့ၢါနှဉ်လီၤ.ဖဲအိဉ်မ့ၤခါအဖိခ့ၢါသံကွ၊အိၤလၢ,မ့၊အဝက လဲၤထုးထိဉ်ဟုသးဆံးယံာ်လဉ်နှဉ်လီၤ. ဖဲအဖိခ့ၢါသံကွ၊အိၤအ ခါ အဝအိဉ်ဘ့ဉ်တစ်၊ဖိ ဒ်သိးအသးလီၤကတုၤအသိး, အမဲာ်ထံ တခိဟဲပြုးထိဉ်အသးဒီး စံးဆၢအဖိလၢ တသ့ဉ်ညၢါဒ်းဘဉ်နှဉ် လီၤ.

ဖိသဉ်ဖိလၢအကၢဆ့ဂ်ီၤဒီးထၢဉ်ကညီတဂၤ ဟဲကိုးဝဲမ့ ဂ၊ဒ်ဖိအဖိခ့ၢါလၢကလဲၤထိဉ်ကျိနှဉ်လီၤ. မှ၊ဂ၊ဒ်ဖိအဖိခ့ၢါဝံထိဉ် ထၢဉ်ဒီးတချုးစံဉ်လီၤဒၢးပူၤ, အဝယ့အမိ၊်လၢစ့တဘး ဘဉ်ဆဉ် အမိ၊်တစံးဆၢအီၤနိတမံၤဒီးသ့ယၢၤဒဉ်အခ့ၢးဘဉ်အၢတဖဉ်နှဉ် လီၤ. အဖိခ့ၢါလဲၤဆုအမိ၊်အိဉ်, ဖိးဟုထိဉ်အမိ၊်ကိ$^{\text{ာ}}$ကျ၊်ခံဒီး ယ့ ကဒီးအမိ၊်စ့တဘးနှဉ်လီၤ.အဖိခ့ၢါဟီဉ်ထိဉ်လၢအမိ၊်တဟ့ဉ်အီၤ စ့အယိဘဉ်ဆဉ်အမိ၊်တတဲၤဆၢအီၤတ၊်နိတမံၤဘဉ်.မှ၊ဂ၊ဒ်ဖိကိုး ယိၤအဖိခ့ၢါအသကိုးဒီးတဲၤအိၤလၢ,ကလဲၤကိုးအဖိခ့ၢါလၢကျိနှဉ် လီၤ.အဝဲတဲၤအဖိခ့ၢါ,"ဖိခ့ၢါ၈..မိ၊်စ့တအိဉ်ဘဉ်.ဘဉ်ဆဉ်မိ၊်အဲဉ် နၤလီၤ."ဖိခ့ၢါဖိပ်ာ်ထိဉ်အသကိုးတဂၤအခ်ုလၢတ၊်မဲာ်ထံမဲာ်နိအ ပူၤဒီးလဲၤဆုကျိနှဉ်လီၤ.

မှ၊ဂ၊ဒ်ဖိဘိဉ်ထိဉ်အခ်ိဉ်ဒီးတ၊ကံးညာ်ယးသံတဘ့ဉ် ,ဖုထိဉ်အမဲာ်သဉ်ဒီးသနးခါတိဉ်ယု၊ကလာ်ဝံၤ ဟ်းထိဉ်တ၊ဂ့ၤ ဟိယ့တဘ့ဉ်ဒီးဘျးထိဉ်ထၢဉ်ကညီထါယးသံတဖျၢဉ်လၢအဖံ ဘဉ်ခ်ိဉ်လီၤ စံဉ်လီၤလၢဟံဉ်ပူၤဒီးပိာ်ထိဉ်ကျဲနှဉ်လီၤ. လဲၤတခ်ခ် ပှၤဆၢဂ့ၤဆၢဝါအီၤဒီးပှၤသံကွ၊အိၤလၢကလဲၤဖဲလဉ်ဒီးအဝဲတဲၤဆ ဝဲလၢသါကလဲၤဂ့ၤထုနှဉ်လီၤ.ပှၤတနိ၊နိ၊တဲၤအိၤလၢ,"နကလဲၤဂ့ၤ

ထူနှင်နကဘင်လဲတေါ်ဖးယံဲအယိတဘင်လဲတဂ့ဲ,နမ့်လဲတ ခိပလိ်နသး,နတဘင်လဲတလ၊ကွံင်တေါ်ဟ်ပနိုင်အလိ်တဂ့ဲ, နခိုင်အပိုင်တပင်ဘင်. မဟါတနံ့ ပန်ဟူပယိုသုးဟဲဆ့၊အါ ထိုင်အတေါ်ဖိတေါ်လံ့ဒီးတေါ်အိုင်လိ. "အဝဲကျ၊ကျးလိုဲအခိုင်ဒီး ဆဲးပိ်လိုဲဝဲကျဲ တုဲအတုဲဆူထံကျိုဖးဒိုင်တဘိလ၊အဟဲယ္ဂဲလိ ုဲ လ၊တေါ်ကြြုဲပူဲလ၊ကစ၊်လ၊ကညီကိ်ါစ်ခ်ဒီးကို့ိုင်တဲင်ကိ်ါနှင်လိ. အဝဲပိ်လိုဲထံကျိုက၊်ခိုင်, တစ်ါ်ဖ အဝဲလဲလိုဲထံကျိုကပဒီးအ ဟ်းထိုင်မဲးလ၊ထံကျ၊ဒီး ဂ့ဲဝဲဒီးကွ်ါ်ထံမဲ: ဒ်သိုးကထံင်ထူအ့ုင် အဂ်ါ်နှင်လိ. မ့်ဟဲကိ်ါဆူင်ထိုင်ဒီ: တေါ်ကိ်ါဆဲးလိ ုဲ ဘင်အိ ုဲ အ ယိ အသနးခါလ၊ဖူဝဲအံ့ုဲလိ ုဲ မ၊်ကွံင်တနီ ခ ဖြိုအကပ၊ဟ်မ်ါ်ပ့ါ်လိ ုဲ ဆူဒီးထ္ဂါကွံင်ဝဲအယိအမဲ်အိုင်ဖျါသူယးကလ်နှင်လိ.

အဝဲဆိ ုကမ်ိုင်ထိုင်လ၊အသးပူ ုဲ လ၊,ဖဲထံကျိုက၊်ခိုင် မဲးမ့်ခိုင်အံ့ုဲသ့ုင်ဖးဒိုင်မ့်အိုင်တထူ့ုင်ဒီးထံထိုင်ပ၊်မ့်အိုင်တပူ ုဲ ဒုကမ့်တေါ်ဂ့ဲ လိ ုဲ. အဝဲဆဲးဂ့ဲဝဲမဲးအံ့ုဲဒီတနံ့ုဲဒီ: တန့်တေါ်နီတမံ ုဲ ဘင်.ဖဲဟါခ်ိ သ၊နင်ရံ့ုင်အဆ၊ကတိ်ါ အဝဲက့ုဲကဲ့ုဲ ဆူအဟ်ဉ်ပ့ါ်ဒီ: တေါ်သ့ုင်လိ ုဲ ဘ့ုံ:နှင်လိ. အဝဲက့ုဲလ၊ကျဲဒီ: ဟ:ဒဲ:ဝဲတေါ်ဒီ:တေါ် လင်လ၊ကျဲကပိ်ကပ၊ဒီ: ထ၊နှင်လိ ုဲ ဝဲလ၊အထ၊ဉ်ပူ ုဲ နှင်လိ. ဖဲ အဝဲက့ုဲလ၊ကျဲဒီ: ကဲ့ုဲဘင်လ၊ဒဲကဝိ ုဲ ဝဲ ုဲ ဒ၊:ကပ၊ဒီ: ဒဲကဝိ ုဲ ပ့ါ ုဲ ဘင်မ့ုဘင်ဒါတဂ ုဲ တ ုဲ အဝဲကဘင်ဟဲအိ ုဲ ဖ့ိ ုဲ ဖ့ဝဲ ုဲ ဒ၊:အံ့ုဲ ဖ့ဝဲမ့်ဟါက၊ာ်(၅)နှင်ရံ့ုင်နှင်လိ. အဝဲက့ုဲဖိအိ ုဲ လ၊ာ်ကွံင်အဟု သ:လ၊အိ ုဲ တ့ုဲ:ဒီ: ခ့ဲ ုဲ ဝ ုဲ ဒ:ထိ ုဲ ဝ ုဲ ဒ:လ၊အဟဲကဲ့ုဲ ဒ:ဝ ုဲ ဝ ုဲ ဒ:ဝ ုဲ. ဖ ုဲ ဝ ုဲ ဒ:ဝ ုဲ ဝ ုဲ ဒ:ဝ ုဲ. ဖ ုဲ ဒ ုဲ ကဝ ုဲ ဝ ုဲ ဒ:ဝ ုဲ ဒ:ဝ ုဲ ဒ:ပူ ုဲ တ ုဲ ကဲ့ုဲ ဝ ုဲ ပ့ါ ုဲ ဒ ုဲ ကဝ ုဲ ဖ ုဲ အ ုဲ ဝ ုဲ ဒ:ဝ ုဲ ဒ:ပ

တဲဘဉ်အကၢ်မှဉ်လၢကယူၤလီ၊ဆူဟိဉ်ခိဉ်လီ၊နှဉ်လီ၊. အဝဲသ့ဉ် ယူၤလီ၊တူၤဆူဟိဉ်ခိဉ်လီ၊ဒီး အိဉ်ဘှံးအိဉ်သါတူၤတၢ်ဘှံးအသး ဘျါတစုလီ၊. ဒီးအဝဲသ့ဉ်စးထိဉ်ယူၤကဒီးဆူမှုဖးဖိဒီး လဲ၊ကဒီး တၢ်နှဉ်လီ၊. တချုးအတူၤဒံးလၢစီ၊ပ၊အခှုအဝ့ၢ်ဒံးဘဉ်နှဉ် အဝဲ သ့ဉ်စံဉ်လီ၊အိဉ်ဘှံးအိဉ်သါကဒီးလၢထံဖိကျိတဘိအကၢ်၊နံ၊ နှဉ်လီ၊.အဝဲသ့ဉ်အိဉ်ဘှံးအိဉ်သါအိဉ်အိဝံ၊,မၢကဆဲ့ကဆှိထိဉ် အသး ပျၢ်မဲာ်ပျၢ်နါကတဲာ်ကတီ၊ထိဉ်အသးလၢ ကလဲ၊ကဒီးတၢ် ဆူညါနှဉ်လီ၊.ဖဲနှဉ်အဆၢကတီ၊်ကၢ်မှဉ်တဂၤဟဲယီ၊ဆူနီ၊်ပ၊မှဉ် ဖိအအိဉ်ဒီးဂ့ၢ်နှ၊်ဝဲအကူအသိးဒီးစံးဝဲ,"ယကကဲထိဉ်နီ၊်ပ၊မှဉ် ဖိ,နလဲ၊မ့ၢ်တူၤနှဉ် နတဘဉ်တဲဖျါတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤနီတမံ၊ဘဉ်. နဘဉ်တဲလီ၊နသးလၢနမ့ၢ်ဒဉ်ယကၢ်မှဉ်လီ၊." အဝဲမၢဆူဉ်မၢစိး ဒီးမၢပျံၤမၢဖုးနီ၊်ပ၊မှဉ်ဖိလၢမ့ၢ်တမၢဒ်အဝဲအတၢ်ဘဉ်အသးဘဉ် ဒီးကမၢသံအီ၊နှဉ်လီ၊. နီ၊်ပ၊မှဉ်ဖိတတဲအါတၢ်နီတမံ၊လၢ။ဘဉ်. မ့မ့ၢ်တခိ ကူထိဉ်သိးထိဉ်ကၢ်မှဉ်အကူအကၢဒီး စးထိဉ်လဲ၊က ဒီးတၢ်နှဉ်လီ၊.

ဖဲအဝဲသ့ဉ်လဲ၊ဘူးကတူၤဆူဝ့ၢ်ပူၤနှဉ် ပှၤထံဖိကိၢ်ဖိက မျၢ်သ့ဉ်တဖဉ် ကွၢ်ထိဉ်တၢ်ဆူမှုခိဉ်ဒီး ထံဉ်ဝဲလၢကသ့ဉ်ဟဲယူၤ ခံနုဒီး အဝဲသ့ဉ် သ့ဉ်ညါဝဲလၢ စီ၊ပ၊ဖိခ္ဆါအတၢ်အဲဉ်တီဟဲလံနှဉ် လီ၊. ထံဖိကိၢ်ဖိတဖဉ်သူဉ်ခုသးခု, ဒဲစုပ္ပါ်ခိဉ်ကိးပသူကိးပသီ, သိဉ်သ(ဗြုး)မးလၢဝ့ၢ်ဒီတဝ့ၢ်အပူၤနှဉ်လီ၊. တူၤအဝဲသ့ဉ်စံဉ်လီ၊ တူၤဒီး စီ၊ပ၊မၢဘျဉ်မၢပွဲ့ကတဲာ်ကတီ၊ထိဉ်တၢ်အိဉ်တၢ်အီလၢက ဖျိုအဖိခ္ဆါခဲမ့ၢ်ဆ့ဉ်အဂိၢ်လီ၊. မ့မ့ၢ်နီ၊်ပ၊မှဉ်ဖိတဂၤနှဉ် အကၢ်မှဉ် မ၊ ပှၤလဲ၊ဟ်အီ၊လၢပှၤဘှဉ်ဆီအလိၢ်နှဉ်လီ၊. တယ်ာ်ဘဉ်ဒီး ကၢ် မှဉ်လၢအကဲထိဉ်နီ၊်ပ၊မှဉ်အဝဲနှဉ် ဟ့ဉ်လီ၊တၢ်ကလ့ၢ်လၢ ပှၤက လဲ၊မၢသံကသ့ဉ်လၢအဟဲဒီးဝဲတဒုနှဉ်လီ၊. ဘဉ်တဂီ၊ ပှၤမူၤထိဉ် ကသ့ဉ်ဖလါဒၤလၢပှၤကလဲ၊မၢသံအီ၊အခါလဲ၊တရ၊ဉ်ဘဉ်ဖဲနီ၊်ပ၊ မှဉ်ဖိလၢအအိဉ်ဖဲဆီဂၤပူၤတဂၤအကျဲနှဉ်လီ၊. အဝဲထံဉ်ပှၤသုးဖိ တဂၤဒီးသံကွၢ်ဝဲ,"သုကလဲ၊ဖဲလဲဉ်." ပှၤတဲဆၢအီ၊လၢ နီ၊်ပ၊မှဉ် ဟ့ဉ်လီ၊တၢ်ကလ့ၢ်လၢ ပကလဲ၊မၢသံကွၢ်ကသ့ဉ်တဒုအံ၊နှဉ် လီ၊. အဝဲအသးအုးဒိဉ်မးဒီး တဲဘဉ်ပှၤသုးဖိတဂၤနှဉ်လၢ သုလဲ၊ မၢသံကသ့ဉ်တဒုနှဉ်မ့ၢ်ဝံ၊နှဉ် ဟဲကၢ့၊စိာ်နှ၊်ယ၊အခိဉ်တဖျဉ်တ ကၢ်, ကိးမ့ၢ်နံ၊ဒဲး နီ၊်ပ၊မှဉ်ဖိနှဉ် ဘဉ်လဲ၊ကွၢ်ထိဉ်တၢတဖဉ်ဆူပှၢ် လ၊်ကျါ ယာ်ဒီးအသကိးမှဉ်တဂၤလီ၊. ဖဲအဝဲလဲ၊တူၤဆူပျိမ့ၢ်လါ ဟ့အပူၤနှဉ် အဝဲထိဉ်ရၤလီ၊အခိဉ်သူဒ်သိးကခ့ဲအခိဉ်အဂိၢ်လီ၊. အခိဉ်သူတဖဉ်ကတြှဉ်ဘီဒ်ထူအသိး ဖဲမ့ၢ်ဆဲးကပီ၊လီ၊ဘဉ်အီ၊ အခါနှဉ်လီ၊. အသကိးမှဉ်လၢအကွၢ်သကိးထိဉ်တၢ်ဒီးအီ၊တဂၤ ဟဲယီ၊ဆူအကပ၊ ဒ်သိးကဖိဉ်ကွၢ်အခိဉ်သူခိဉ်လဉ်အဂိၢ်လီ၊. အဝဲဘဉ်ယိဉ်ဝဲလၢပှၤကထံဉ်နှ၊်အတၢ်ယံတၢ်လၢအယိ အဝဲကိး ထိဉ်ဝဲကလဲ၊ဇၢဟဲ, ဟဲအူစိာ်ကွံာ်ယသကိးမှဉ်အခိဉ်ဖျိဉ်တက့ၢ်. အသကိးမှဉ်တဂၤမ့ၢ်လၢအခိဉ်ဖျိဉ်ကလံ၊အူဖျိုးကွံာ်အီ၊အယိ အ ဝဲယ့ၢ်လူၤပိာ်အခိဉ်ဖျိဉ်အခံလၢကထၢကၢ့၊ဝဲအဂိၢ်လီ၊. ဖဲအဝဲလဲ၊ ဘူးကတူၤအခိဉ်ဖျိဉ်အခါ နီ၊်ပ၊မှဉ်ဖိကိးထိဉ်ကဒီးကလံ၊ဇၢအူ, အူ,အူစိာ်ဖျိုးကွံာ်ခိဉ်ဖျိဉ်တက့ၢ်. အဝဲမၢဝဲတူၤအခ့ဲအခိဉ်,ဘိဉ် ထိဉ်ကွံာ်အခိဉ်ဝံ၊တစုနှဉ်လီ၊. ဖဲနှဉ် အသကိးမှဉ်တဂၤဟဲကၢ့၊ စိာ်ထၢကၢ့၊အခိဉ်ဖျိဉ်ဆူအအိဉ်လီ၊. ကိးဘျိဒဲး ဖဲအဝဲသ့ဉ်ခံဂၤ လဲ၊ကွၢ်ထိဉ်တၢလၢပျိလါဟ့အပူၤနှဉ်အဝဲမၢဝဲဒ်နှဉ်ထိဘိလီ၊. ဘဉ်ဆဉ် အသကိးမှဉ်နှဉ်ဟ်သူဉ်ဟ်သးလၢ အဝဲမ့ၢ်ဖိာ်မှဉ်ဖိလၢ အယံလၢ, လီ၊အဲဉ်လီ၊ကွံ , အိဉ်ဒီးခိဉ်သူလၢအလ့ၢ်လီ၊ဆီ, အစု နၢ်ခိဉ်နၢတဖဉ်တစ္ပ၊ တလီ၊ဂၢ်ဒ်ကၢ်မှဉ်အသိးဘဉ်. ဒီးမ့ၢ်လၢအ ခိဉ်သူအလ့ၢ်လီ၊ဆီနှ၊်ဒံးပှၤဂၤအယိ အသကိးမှဉ်ကိးနှ၊်အမံ၊ လၢနီ၊်ထိဉ်တၢထူလီ၊. ဒီးအဝဲတဲပှးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖဉ်နှဉ်လၢ ပှၤသုးဖိလၢအအိဉ်ခိုးနီသ့ဉ်တဖဉ်အမဲာ်ညါလီ၊. စးထိဉ်ဖဲနှဉ်ပှၤ သုးဖိတဖဉ်ဒီးအသကိးမှဉ်ဖိနှဉ် ဟ်သူဉ်ဟ်သးလၢအဖိခ်ဉ်ဒီး ကွၢ်ဟုဉ်ကွၢ်စ့ဉ်အီ၊နှဉ်လီ၊. အဝဲသ့ဉ်ထံဉ်ဝဲလၢ နီ၊်ပ၊မှဉ်ဖိနှဉ် ကိးဂီ၊ဒဲး ဖဲအမံပၢ်ထိဉ်အဆၢကတီ၊ လဲ၊ယီ၊ဆူအကသ့ဉ်အခိဉ် အအိဉ်ဒီးဆၢဂ့ၢ်ဆၢဝါဝဲလၢဂီ၊လၢအဂ့ၢ်ဖလါဒၤ,ဒီးကသ့ဉ်အခိဉ် တဖျဉ်နှဉ်တဲဆၢအီ၊လၢ ဂီ၊လၢအဂ့ၢ်နီ၊်ပ၊မှဉ်ဖိ, လၢဟါခိအဆၢ ကတီ၊ အဝဲလဲ၊ယီ၊ကဒီးဆူအကသ့ဉ်အခိဉ်အအိဉ် ဆၢဂ့ၢ်ကဒီး ဝဲလၢ ဟါလၢအဂ့ၢ်ဖလါဒၤဒီး အကသ့ဉ်တဲဆၢကဒါက့ၢ်အီ၊လၢ ဟါလၢအဂ့ၢ်နီ၊်ပ၊မှဉ်ဖိဒီး အကသ့ဉ်နှဉ်အမဲာ်ထံလီ၊ဝဲလီ၊. ပှၤ ကွၢ်ဟုဉ်ကွၢ်စ့ဉ်တၢ်တဖဉ် ထံဉ်ဝဲတၢ်မၢအသးဒ်နှဉ်ကိးနံ၊ဇဲးဒီး လဲ၊တဲဘဉ်စီ၊ပ၊လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖဉ်နှဉ်လီ၊. ဖဂီ၊ခိအဆၢက တီ၊်စီ၊ပ၊ဟဲကွၢ်ဟုဉ်အီ၊လၢအကစၢ်ဒီးထံဉ်ချုးဝဲလၢဟါလီ၊ခိအ ဆၢကတီ၊်စ့ၢ်ကိးထံဉ်ချုးဝဲလီ၊. လၢခံတနံ၊ စီ၊ပ၊လဲ၊အိဉ်ခိုးရ သ့ဉ်တၢ်ယာ်ဒီးအပျါ်သ့ဉ်တဖဉ် ဖဲနီ၊်ပ၊မှဉ်ဖိကတီ၊လိာ်အသး တၢ်ဒီးအကသ့ဉ်အခါ စီ၊ပ၊လဲ၊နှာ်ဖိဉ်တံၢ်ယာ်အစုဒီးသံကွၢ်အီ၊ လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖဉ်လီ၊. အဝဲပျံၤတၢ်ဖုးတၢ်ဒိဉ်ဒိဉ်ကလဲာ်ဒီး တဆဲဉ်ဒီးတဲဖျါတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီဘဉ်. စီ၊ပ၊သံကွၢ်အီ၊ မ့မ့ၢ်ဒ်နှဉ်ဒီး ဘဉ်မနုၤအယိလၢ ကသ့ဉ်တဒုအံ၊ကိးနုၤလၢနီ၊်ပ၊မှဉ်ဖိလဲဉ်. လၢ ခံကတၢ်အဝဲစံးဝဲလၢကသ့ဉ်တဒုအံ၊မ့ၢ်အဝဲအကသ့ဉ်လၢအပၢ် ဟ့ဉ်လီ၊အီ၊ဒီး အကသ့ဉ်အံ၊ကတီ၊တၢ်သ့အယိ အကၢ်မှဉ်မၢပှၤ လဲ၊မၢသံအီ၊လီ၊. အဝဲတဲပှးတၢ်မၢအသးခဲလၢ်ခဲဆ့လၢ အတၢ် ဟဲကျဲအခါနှဉ်လီ၊. ဖဲနှဉ်စီ၊ပ၊ဖိခ္ဆါနှဉ်သးဒ်ဉ်ထိဉ်တၢ်ဒ်ဉ်ဒ်ဉ်က လဲာ်ဒီးက့ၢ်ဆူအနီပူၤလီ၊. အဝဲကၢ့၊တဲာ်ဘဉ်အမိၢ်အပၢ် အပှၤကူဉ် လိာ်တၢ်သ့ဉ်တဖဉ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤခဲလၢ်ခဲဆ့လီ၊. ဒီးအဝဲသံ ကွၢ်အမါလၢ ပှၤဟိာ်မှဉ်လၢအဂ့ၢ်နှ၊်ဆူဉ်ပှၤအဝ၊ဒီး ဟံးနှ၊်ပှၤအဝ၊ နှဉ် ပကဘဉ်စံဉ်ညိဉ်အီ၊ဒ်လဲဉ်. ဒီးအမါနှဉ်တဲအီ၊လၢ ဟိာ်မှဉ်ဒ် နှဉ်အသိးတဂၤနှဉ် နကဘဉ်ဘှဉ်လီ၊ကွံာ်အကူအသိး တိၢ်အီ၊ လၢတၢ်ဆှဉ်မဲဒီး မၢကသ့ဉ်ဟးတ့ၢ်တရ၊ဉ်အီ၊လၢဝ့ၢ်ပူၤဒီးကိးပသူ ထိဉ် ဟိာ်မှဉ်လၢဂ့ၢ်နှ၊်ပှၤအဝ၊နှဉ် ကဘဉ်တၢ်စံဉ်ညိဉ်ဒ်အံ၊လီ၊. တူၤမ့ၢ်ဆ့ဉ်ဝါထိဉ်နှဉ် ပှၤဒုးကူထိဉ်သိးထိဉ်နီ၊်ထိဉ်တၢထူလၢ နီ၊် ပ၊မှဉ်အကူအသိး, နီ၊်ပ၊မှဉ်အခိဉ်သလုးဒီး ပှၤဟဲမိၤထိဉ်အီ၊ဆူ နီပူၤနှဉ်လီ၊. တူၤစီ၊ပ၊ဖိခ္ဆါအမါထံဉ်နီ၊်ထိဉ်တၢထူဒီး အဝဲဖုးပျိ် ဘဉ်မးအသးဒီးကိးပသူထိဉ် တၢ်မနုၤမၢအသးလဲဉ်. ဖဲနှဉ် အဝ၊ တဲအီ၊, နမ့ၢ်ဖိာ်မှဉ်လၢအဂ့ၢ်နှ၊်ပှၤအဝ၊အယိ ဒ်နတဲအသိး နက ဘဉ်တူ၊်တၢ်စံဉ်ညိဉ်ခဲအံ၊လီ၊. အဝဲမၢပှၤဘှဉ်လီ၊အကူအသိးဒီး တိၢ်အီ၊လၢတၢဆှဉ်ဒီး ပှၤမၢကသ့ဉ်တ့ၢ်တရ၊ဉ်အီ၊လၢဝ့ၢ်အကျဲမှ၊် ခိဉ်နှဉ်လီ၊. ဖဲနှဉ် နီ၊်ပ၊မှဉ်ထိဉ်တၢထူအဝ၊ စီ၊ပ၊ဖိခ္ဆါဒီး ထိဉ်ဖိန် လံ၊အိဉ်မှာ်ဆိးပၢ်ကၢ့၊ဝဲတူၤတၢ်လၢတၢ်ပဲၤတစုနှဉ်လီ၊.

• •

တၢ်ကတိၤထဲတဘီးၤ

စိၤပၤတဂၤနၢ်ကိးဖြဉ်ဝဲကယဲၢ်ပှၤကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့လၢ အိဉ်လၢ အတၢ်ပၢ တၢ်ပြုးအပူၤဒီးသံကွၢ်ဝဲတၢ်တခါနၢ်လီၤ. "လၢ ပတၢ်အိဉ်မူအပူၤလၢ တၢ်ဂ့ၢ်ကိးမံၤဒဲး, တၢ်အိဉ်သးကိးကတိၢ်ဒဲး, တၢ်လိၢ်ကိးတိၤဒဲးဒိးတၢ်ဆၢကတိၢ်ခဲလၢာ်အပူၤ တၢ်ကတိၤထဲ တဘီဧၤလၢအကြၢးကတၢၢ် လၢပကကတိၤအိၤလၢ တၢ်သူဉ်ဖ့ံ သးညီကိးမံၤဒဲး, တၢ်သးဖြဉ်ကိးကလုာ်ဒဲး, တၢ်လိၢမၢ်ကိးခါဒဲ ဒိး တၢ်မၤနၢၤခဲလၢာ်အဂီၢ် မ့ၢ်တၢ်ကတိၤမနုၤလဲဉ်." မ့ၢ်တၢ်သံ ကွၢ်ကိဒိဉ်မးတဖျၢဉ်လၢ ပှၤကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့တဖဉ်ကစံးဆၢ ဝဲအ ဂီၢ်နၢ်လီၤ. ဖဲနၢ် ပှၤမၤလိတၢ်ဖိလၢ အဆ့ဉ်နိၤလၢ ပှၤကူဉ်ဘဉ်ကူဉ် သ့တဖဉ်အကပၤတဂၤထုးထိဉ်လံာ်ဒၢ တဖျၢဉ်ဒိးစံးဝဲ. "လံာ်တၢ် ဟ့ဉ်ကူဉ်အဝဲအံၤ မ့ၢ်လံာ်လၢယပၢ်ဟ့ဉ်တ့ၢ်ဝဲတချုးလၢ အသံဒံး ဘဉ်အခါနၢ်လီၤ. လံာ်အံၤ ကဒုးနဲ့ဉ်စိၤပၤကျဲအဂ့ၤလၢ တၢ်ဂ့ၢ်ကိး မံၤဒဲး, တၢ်အိဉ်သးကိးကတိၢ်ဒဲး, တၢ်လိၢ်ကိးတိၤဒဲးဒိးတၢ်ဆၢ ကတိၢ်ခဲလၢာ်အပူၤ, ဖဲနဘဉ်ကွၢ်ဆၢဉ်မဲာ်တၢ်ကိတၢ်ခဲအခါနၢ် လီၤ. အါနၢ်အမဲာ်ညါ လံာ်အံၤ အိဉ်ဒီးတၢ်ပဲာ်ထံနိၤဖးအဂ့ၤလၢ တၢ်မၤနၢၤခဲလၢာ်အဂီၢ်စ့ၢ်ကိးနၢ်လီၤ. ပမ့ၢ်ဘဉ်တဲလၢ အဖုဉ်နၢ် လံာ်အံၤအပူၤအိဉ်ဒီးတၢ်စံးဆၢ အဂ့ၤလၢ စိၤပၤအတၢ်သံကွၢ်ဝဲအံၤ အဖိခ်ိဉ်နၢ်လီၤ. ဘဉ်ဆဉ် တၢ်လၢ ပဘဉ်ဟ်သူဉ်ဟ်သးအိဉ်ဝဲတ ခါနၢ်မ့ၢ်ဒ်အံၤလီၤ. မ်တၢ်ဒိဉ်စိၤပၤကအိးထိဉ်ဖးလံာ်အံၤ ဖဲတၢ်ကိ တၢ်ခဲဒိဉ်ဒိဉ်ကလဲာ်တူၤအိဉ်အိၤအဆၢ ကတိၢ်နၢ်တက့ၢ်." ဖဲနၢ် စိၤပၤဟံးဃာ်လံာ်အံၤဒိး ဟ်ဃာ်ဝဲဒိးသးပ့ၤနိ်ဉ် ကွံာ်ဝဲခ့ဉ်စ္ၢ၁်ကလာ်နၢ်လီၤ. တယံာ်ဘဉ်ဒိး ထံကိၢ်အိဉ်ဘူးအိဉ် တံၢ်ဒိးအဝဲသ့ဉ်တကိၢ် ဒုးဟံးနၢ်အဝဲသ့ဉ်တၢ်လိၢ်ဒိး ဟဲနုာ်လီၤ အိဉ်ဝဲလၢ အပူၤနၢ်လီၤ. အဝဲသ့ဉ်ဘဉ်ဟ်တ့ၢ်အတၢ်လိၢ်တၢ်ကျဲဒိး ဟးဃ့ၢ်အိဉ်ခ့ဉ်သူဉ်လၢ ကစၢ်ကလိအကျါနၢ်လီၤ. စိၤပၤတဂၤလၢ တၢ်မမ့ာ်လိၤကၢ့ၤအသးအဂီၢ် ဆ့ဉ်နိၤဝဲထဲတဂၤလၢ ထံဖိကျိအ ကပၤဒိး သ့ဉ်နိ်ဉ်ထိဉ်ကၢ့ၤဝဲလံာ်ဖိလၢ သးစ၊်တဂၤဟ့ဉ်လိၤအိၤနၢ် လီၤ. ဖဲနၢ် အဝဲဟံးထိဉ်ဖးလံာ်အံၤဒိး လံာ်အံၤအိဉ်ကွဲးဟ်လိၤအ သး, "တမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လိၤတိၢ်လိၤဆိ နိ တမံၤဘဉ်. တၢ်သ့ဉ်တဖဉ် အံၤနၢ် မ့ၢ်တနံၤကဝံၤဝဲဒဉ်နၢ်လီၤ." မ့ၢ်လၢ တဆ့ဲဘဉ်စိၤပၤအယိ ဖးကဒါကၢ့ၤဝဲခံဘျိသၢ ဘျိဒိး သ့ဉ်နိ်ဉ်ထိဉ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢ အဖိသဉ်ခါ ဖဲအဟံးခးအပၢ်အချုဉ်အဆၢ ကတိၢ်နၢ်လီၤ. ခ်ိဖျိအဟံးခးအပၢ် အချုဉ်အယိ အသးကိၢ်ဒိဉ်မးလၢ အပၢ်ကဒူအိၤနၢ်လီၤ.တုၤအပၢ် သ့ဉ်ညါဒိးအပၢ်ဒူအိၤသပ့ၢ်ကတၢၢ်နၢ်လီၤ.အပၢ်ဒူအိၤဝံၤဒိးအ တၢ်ဘဉ်ကိၢ်ဘဉ်ဂီၤဘဉ်ယိဉ်ဘဉ်ဘ့ီသ့ဉ်တဖဉ်ဟၢမ၊်ကွံာ်ဝဲခဲလၢာ် နၢ်လီၤ.တၢ်ဂ့ၢ်လၢ အဘဉ်ကွၢ်ဆၢဉ်မဲာ်ဝဲခဲအံၤသ့ဉ်တဖဉ်မၤအသး ဒ်နၢ်အသိးစ့ၢ်ကိးနၢ်လီၤ.အဝဲဆိကမိဉ်ထိဉ်တၢ်ဂ့ၢ်သ့ဉ်တဖဉ် အံၤဒိးအတၢ်ဘဉ်ယိဉ်ဘဉ်ဘိသ့ဉ်တဖဉ်လီၤမၢ်ကွံာ်ဝဲလၢ အပူၤ နၢ်လီၤ.အဝဲကိးဖြဉ်ဝဲအပှၤစိာ်စုကဝဲၤခဲလၢာ်,ဟ့ဉ်ဂံၢ်ဟ့ဉ်ဘါဝဲ ဒိးတၢ်ဉ်ပိဉ်တၢ်ဉ်ပိသကိးလၢ ဆူမဲာ်ညါကဃုကျဲမၤဝဲဒ်လဲာ်ဒ်လဲာ် ဒ်သိးကမၤနၢၤကၢ့ၤအဒုဉ်အဒါသ့ဉ်တဖဉ်အဂီၢ်နၢ်လီၤ. အဝဲသ့ဉ်ဒိ တဖုအဂံၢ်အဘါဟဲကၢ့ၤထိဉ်ကဒါ,ဃုကျဲတရံးလၢ အဂ့ၤဒိးကၢ့ၤ ထိဉ်ဒုးကဒါကၢ့ၤဒုဉ်ဒါလၢ ဟဲဟံးနၢ်အဝဲသ့ဉ်တဖဉ်ဒိး မၤနၢ်ကဒါ ကၢ့ၤအဝဲသ့ဉ်အတၢ်လိၢ်တၢ်ကျဲခဲလၢာ်နၢ်လီၤ.အဝဲသ့ဉ်မၤနၢၤတၢ် အယိ,မၤဝဲတၢ်သူဉ်ဖ့ံ သးညီအမူးဖးဒိဉ်တမူးလၢ အိဉ်ဒီးတၢ်က ယၢ ကယဲ ဆူဉ်ဆူဉ်ဘ့ဉ်ဘ့ဉ်ဒီးတၢ်အိဉ်တၢ်အိ ဝံဉ်ဝံဉ်ဘဲ ဘဲ နၢ် လီၤ.စိၤပၤနၢ်ဟူမ့ံ ပှၤမၤလိတၢ်ဖိတဂၤအတၢ်ကတိၤလၢ အစံးဝဲ, "လံာ်အံၤ..အိဉ်ဒီးတၢ်ပဲာ်ထံနိၤဖးအဂ့ၤလၢ တၢ်မၤနၢၤခဲလၢာ်အ ဂီၢ်စ့ၢ်ကိးနၢ်လီၤ." ဖဲနၢ် လၢ တၢ်မၤနၢၤဖးဒိဉ်ဒ်အံၤအကတိၢ် သ့ဉ် ညါဝဲလၢ အကြၢးဖးလံာ်အံၤစ့ၢ်ကိးအယိ,ဟံးထိဉ်ဖးဝဲဒဉ်နၢ် လီၤ.လံာ်အံၤစံးဘဉ်အိၤ, "တမ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်လိၤတိၢ်လိၤဆိ နိ တမံၤ ဘဉ်. တၢ်သ့ဉ်တဖဉ်အံၤနၢ် မ့ၢ်တနံၤကဝံၤဝဲဒဉ်နၢ်လီၤ." ဖးဝဲတ ဘျိခံဘျိဒိးစံးဝဲလၢ အသးပူၤ, "မ့ၢ်လိၤ.တချုးလၢ ဒုဉ်ဒါဟဲဟံး နၢ်ဒံးတၢ်လိၢ်ဘဉ်အခါ ပအိဉ်ဒိးတၢ်သးခုဖးဒိဉ်ဒ်အံၤအမူးစ့ၢ်ကိး လီၤ.ဘဉ်ဆဉ် ဖဲတၢ်ဟဲဒုးဟံးနၢ်ဝဲဝံၤနၢ်တၢ်မနုၤအိဉ်တ့ၢ်လဲဉ်. မ့ တမ့ၢ်လၢ တၢ်ကတိၤတကျိၤအံၤဘဉ်အယိနၢ် ပကအိဉ်ဒံးလၢ ပှၤ် မ့ၢ်သိထိအပူၤဒ်ပှၤလၢ အဃဉ်တဖုနၢ်လီၤ. တၢ်မၤနၢၤဒိးတၢ်ထူး တၢ်တိၤတၢ်လိၢ်တၢ်လၢနၢ်တမ့ၢ်တၢ်နိ်တမံၤဘဉ်. မ့ၢ်တနံၤကဝံၤ ကၢ့ၤဝဲခဲလၢာ်နၢ်လီၤ. စိၤပၤတဂၤ ပှဲၤဒိးတၢ်ဘ့ၢ်တၢ်ဘ့ဉ်လၢ တၢ် ဆိကမိဉ်ယိဉ်မးအပူၤနၢ်လီၤ.

တၢ်အိဉ်မူလၢ ဟိဉ်ခ်ိဉ်အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢ အဖုဉ်လီၤ.တၢ် သူဉ်ဖ့ံ သးညီ,တၢ်သူဉ်အုးသးအုး,တၢ်လိၤမၢ်,တၢ်မၤနၢၤတၢ်သး ခု,တၢ်သးအုးတၢ်ခဲလၢာ်သ့ဉ်တဖဉ်နၢ် မ့ၢ်တနံၤကလိၤမၢ်ကွံာ်ဝဲ ဒဉ်နၢ်လီၤ.တၢ်လၢ ပကဘဉ်မၤအိၤသ့ဉ်တဖဉ်နၢ်မၤအိၤဒိး တၢ်လၢ ပအဲဉ်ဒိးနၢ်အိၤတဖဉ် ပမ့ၢ်ကျဲးစၢးမၤအိၤဒ်ပကနၢ်ဘဉ်အသိးမး ပတၢ်အိဉ်မူနၢ် ကမ့ၢ်တၢ်အိဉ်မူလၢ အိဉ်ဒီးအလုၢ်အပ္ၢၤနၢ်လီၤ.

တော်သူ့ဉ်ထိုဉ်တော်အခဲဉ်ဟံဉ်ဃီဂၢ်ကျၢၤ အတော်ခူသူ့ဉ်

တၢ်ဆၢကတိၢ်ခဲအံၤ ပှၤအါဂၤတူၢ်လိာ်ပာ်ပနီဉ်အီၤဒ်အမ့ၢ်တၢ်လဲၤထိဉ်လဲၤထိအဆၢကတိၢ်နှဉ်လီၤ. တၢ်လဲၤထိဉ်လဲၤထိ အိုဉ်ဝဲအါမးအသိး တၢ်ဆံးလီၤစ့ၢၤလီၤဒီးတၢ်ကဒ်မ့ၢ်ကဒါဖျိုးသ့ဉ်တဖ့ဉ်အိုဉ်ဝဲအါမးစ့ၢ်ကိုးနှဉ်လီၤ. တၢ်အဲဉ်တၢ်ကွံဆံး လီၤစ့ၢၤလီၤဒီးတၢ်အ့ဉ်လိာ်ဆိုးက့, တၢ်နၢ်ပၢၢ်ကမာ်လိာ်သးဒီးတၢ်လီၤမ့ၢ်လီၤဖးအါထိဉ်ဝဲအဃီ တၢ်သ့ဉ်ဟ့သးဟ့ဒီး တၢ်ထိဒ့ဉ်ထိဒါလိာ်သးအါထိဉ်ဝဲလၢဟံဉ်ဖိဃီဖိတဖ့ဉ်အကျါကွ့ၢ်ကွ့ၢ်နှဉ်လီၤ.လၢတၢ်ဆၢကတိၢ်ဒ်အံၤအကတိၢ် ပထံဉ် ဘဉ်ဒံးလၢမ့ၢ်ဂၢ်ဖါတံၢ်အိုဉ်ဒံးဝဲတနီၤလၢတိဒီးအတၢ်အၢဉ်လီၤလၢအခိုဉ်ထံးဒီး အိုဉ်မ့ထွဲလိာ်ထွဲလိာ်အသးဒ်ဟံဉ်မ့ာ် ဃီပၢၤအိုဉ်ဒံးဝဲအဃီ မ့ၢ်တၢ်သးခ့လၢပဝဲကညီပိာ်မ့ဉ်ကရၢအဂီၢ်ဒိဉ်မးနှဉ်လီၤ. ဘဉ်မနုၤအဃီ မ့ၢ်ဂၢ်ဖါတံၢ်သ့ဉ်တဖ့ဉ် သ့ဉ်ထိုဉ်ဝဲဟံဉ်ဃီလၢအဂၢၢ်ဝဲကျၢၤဝဲ(၄၅)နံ့ဉ်ဒီးဆူအဖိခ့ိုဉ်အံၤ အတၢ်ခူသ့ဉ်မနုၤအိုဉ်ဝဲဒီး သ့ဝဲကျဲမနုၤသ့ဉ်တဖ့ဉ်နှဉ် ပကကနှဉ်သကိးကွၢ်တက့ၢ်မိဉ်.....မ့ၢ်တၢ်စံးဆၢလၢမိၢ်သ့ဉ်တဖ့ဉ်စံးဆၢဝဲဒ့ဉ်နှဉ်လီၤ.

<u>မ့ၢ်ဂၢ်နီၢ်ရဲ့ရၢဉ်ဒီးဖါတံၢ်စီၤတၢ်ခူ</u>

ဟံဉ်ဃီကမ့ၢ်ဟံဉ်ဃီလၢအမ့ာ်အခ့ဉ်ဒီးအဂၢ်အကျၢၤ နှဉ်ပကဘဉ်အိုဉ်ဒီးတၢ်တိစၢၤမၢစၢၤ,တၢ်နၢ်ပၢၢ်လိာ်သး,တၢ်အဲဉ် တၢ်ကွံဒီးတၢ်ကွ့ၢ်ကပာ်လိာ်သးတၢ်ကမာ်တဂၤဒီးတဂၤနှဉ်လီၤ. တဂၤအသးမ့ၢ်ထိဉ်အဆၢကတိၢ်အဝဲတဂၤကဘဉ်ဆိဉ်လီၤအ သးဒီးအဝဲတဂၤမ့ၢ်သးထိဉ်တၢ်အဆၢကတိၢ်လၢအံၤတဂၤကဘဉ်ဆိဉ်လီၤကွၤအသးနှဉ်လီၤ.တၢ်ကမာ်မ့ၢ်အိုဉ်တဂၤဂၤကဘဉ် ဃ့ပျၢ်တၢ်ကမာ်ဒီးတဂၤဒီးတဂၤကဘဉ်သ့ပျၢ်လိာ်သးတၢ်ကမာ်နှဉ်လီၤ. တဘဉ်စၢဃာ်လိာ်သးတၢ်ကမာ်ဘဉ်. တၢ်ဂ့ၢ်ကိမ့ၢ် အိုဉ်တမံၤမံၤ တဂၤဒီးတဂၤကဘဉ်တဲသကိး, တၢဉ်ပိဉ်သကိးဒီး ဘ့ၢါဆ့ဲသကိးဒ်သိးသိးနှဉ်လီၤ.

<u>မ့ၢ်ဂၢ်ဒၢါစ့ာ်စ့ဉ်ဒီးဖါတံၢ်ဒ့ဘ့း(၅၁)နံ့ဉ်</u>

တၢ်ကိတၢ်ခဲဒီးတၢ်တၢတၢ်ဒီးပှၤနှဉ် အိုဉ်ဝဲဒဉ်လၢဟံဉ် ဖိဃီဖိကိးဖျၢဉ်ဒဲးအပူၤလီၤ. မ့ၢ်ကိၤလံၢ်တမံခ့မံသပ့ၤဝဲနီတဘျီ လၢကဒုးအိုဉ်ထိဉ်တၢ်ဖှဉ်ထံဉ်ဖှဉ်ထိ, တၢ်အ့ဉ်လိာ်ဆိုးက့, တၢ် ထံဉ်ကမူၤထံဉ်ကမာ်ဒီး တၢ်သးလီၤမ့ၢ်လီၤဖးလၢဟံဉ်ဃီတဖျၢဉ် ဒီးတဖျၢဉ်အပူၤနှဉ်ဘဉ်. ပမ့ၢ်ပိာ်မ့ၢ်ကိၤလံၢ်အကျဲဒီး ပကကဲထိဉ် မ့ၢ်ကိၤလံၢ်အပှၤလီၤ. ဒ်သိးပသ့တပိာ်မ့ၢ်ကိၤလံၢ်အကျဲတဂ့ၤအ ဂၢ်နှဉ် ကျဲအိုဉ်ဝဲထဲတဘိလၢ ပကဘဉ်သုးဘူးပသးဒီးတၢ်ဘူ့ဉ် တၢ်ဘါ,ထူကလ့ၢ်ယ့ၤကထါဒီး သုးဘူးသးဒီးကစ၊်ယ့ၤနှဉ်လီၤ.

ယၤဒီးယဟံဉ်ခ့ိုဉ် ပသ့ဉ်ထိဉ်ပဟံဉ်ပဃီလၢအနံ့ဉ်ယဲၢ် ဆံဘျဲဉ်အံၤ တမ့ၢ်လၢပတၢ်ကူဉ်တၢ်ဆးဒဉ်ဝဲဘဉ်. မ့ၢ်ဒဉ်လၢယ့ၤ အဘျုးဒီးယ့ၤအတၢ်ပၢတၢ်ဆ့ၢ နှဉ်လီၤ. အါဘျီ ဖဲတၢ်ဆိဉ်သနံး

မှ၊ဘာ့ယားအခါ ယဖးလံာ်စိဆုံ့,သးဝံ့ကစ၊်ယွားကလု၊်ကထါ, ဘါထုကဖာ်လာ၊တ၊်သူ့ာ်အိ့ာ်သးအိ့ာ်နိ၊်နိ၊်အဃိ,ယမးနာ၊းကွံာ် ယမု၊်နံ့းလာ၊အကိ၊်အဂီး,အကီအခဲသ့ာ်တဖာ်ဒီး လဲးခီဖျိအီ့းတ နံ့းဘာ့ာ်တနံ့း စးထိ့ာ်လာ၊ပမှ၊်ဒ်းပှားသးစ၊်ဒီး တုးဆူပမှ၊်မိ၊်ပ၊်ဒီး တုးဃီးဆူပကဲထိ့ာ်ဖံဖုဒီးတုးဃီးဆူပတ၊်ဖျိအနံ့ာ်ယဲ၊်ဆံ့ဘျ့ာ် အံ့းနှ့ာ်လီး. ပမှ၊်ဘာ့ာ်သဂၤ၊်ဒီးမှ၊်နံ့းကီခဲလာ၊ပကလဲးခီဖျိအီ့းသ့ာ် တဖာ်နှ့ာ် ယွားဒုးကဲထိ့ာ်ကှ့းလာ၊မှ၊်နံ့းအဘိ့ာ်အညီ ခီဖျိပဖးအက လု၊်ကထါ,သူ့ာ်ဝံ့ာ်သးဆာ၊ဒီးဟ်ဖျါထိ့ာ်ပတ၊်ဂ့၊်တဖာ်ဆူအအိ့ာ် နှ့ာ်လီး. ပတ၊်ရူသူ့ာ်အခိ့ာ်သ့ာ်နှ့ာ် မှ၊်ဒ့ာ်ကစ၊်ယွားလီး.

ဖု၊်ဂ၊်နီ၊်ဖု၊်ဝါဒီး:ဖါဘံ၊်ရှ၊်ဖမ့(၅၃)နံ့ာ်

လာ၊ပဟံ့ာ်ယီတ၊်မှာ်တ၊်ခုာ်ဒီးတ၊်ဂ၊်တ၊်ကျ၊းအဂီ၊် ပသူဝဲကျဲ ဒ်အဖီလာ်သ့ာ်တဖာ်အံ့းနှ့ာ်လီး.

– ပဟ်လု၊်ဟ်ပှ့းလံာ်စိဆုံ ဒ်အမှ၊်တ၊်နဲ့ာ်ပကျဲ
– တ၊်ဘူ့ာ်တ၊်ဘါ,ကလုာ်ဒ်သိးလိ၊်အသး
– သးခုလဲးဆူသရိ့ာ်စိးမိး, အိ့ာ်ဒီးတ၊်သးဝံ့ာ်ထူကလု၊်ယွားက ထါ
– တ၊်သ့နှ၊်ပ၊်လိ၊်သးအိ့ာ်ဝဲအမဲ့ာ်ညါ အိ့ာ်ဒီးတ၊်ပျ၊်လိ၊်သး တ၊်ဂံ၊်စ၊်ဘါစ၊်
– တ၊်ဟ်ဒိ့ာ်တ၊်ထုကဖာ်, ဖးကစ၊်ကလု၊်ကထါ

"ဟံ့ာ်ဖိယီဖိ တမှ၊်ပှားကညီကူ့ာ်မးကဲထိ့ာ်ဝဲဘာ့ာ်. မှ၊်ကစ၊်ယွား သူ့ာ်လီးဆိလီးဒုးကဲထိ့ာ်ဝဲအယိ ပမးကဒံကဒါတသ့ဝဲဒ့ာ်ဘာ့ာ် နှ့ာ်လီး."

ပခိ့ာ်ရှ့ာ်ယားဟဲ့ခီ:သရှ့ာ်မှ့ာ်ကမြ့ာ်(၅၃)နံ့ာ်

လာ၊ပဟံ့ာ်ယီတ၊်မှာ်တ၊်ခုာ်ဒီးတ၊်ဂ၊်တ၊်ကျ၊းအဂီ၊် ထိ ဘိပဟံ့းယာ်,

–တ၊်အဲ့ာ်တ၊်ကွံ
–တ၊်ဝံ့သးစူး
–ဟံ့းယာ်တ၊်အဲ့ာ်လာ၊အခိ့ာ်ထံ့း
–ဟံ့းယာ်ကျ၊းတ၊်အာ၊ာ်လီး
–တ၊်ထုကဖာ်
–တ၊်သနှ့းသးလာ၊ကစ၊်ယွား,ဟ်ဒိ့ာ်ကစ၊်ယွား
–တ၊်ပျ၊်လိ၊်သးတ၊်ဂံ၊်စ၊်ဘါစ၊်ဒီးတ၊်နှ၊်ပ၊်လိ၊်သးနှ့ာ်လီး.

သရှ့ာ်တ၊်မျ၊်စ့ခီ:သရှ့ာ်မှ့ာ်ဒ့းထူ

ဟံ့ာ်ယီတဖျ၊ာ်ဒီးတဖျ၊ာ်နှ့ာ် အတ၊်သူ့ာ်ထိ့ာ်ဆိလီ၊တ ဒံ့းသိးလိ၊်သးအဖိခ့ာ် အတ၊်အိ့ာ်သးကလီ၊ဆိလိ၊်အသးဘာ့ာ် ဆာ့ာ်တ၊်ကိတ၊်ခဲ့ဒုတအါတစ့ုးကအိ့ာ်သ့ာ်သ့ာ်ကိ:ရှ့ာ်ဒဲ့းလီ.ပ ဝဲဟံ့ာ်ဖိယီဖိစ့ု၊်ကိ: တ၊်ကိတ၊်ခဲ, တ၊်ဆိ့ာ်သနံ့းမှ၊်ဟဲ့ဘာ့ာ်ပှ့းအ ဆ၊ကတိ၊်ပသနှ့းသးလာ၊ကစ၊်ယွား,ယ့ဘါထုကဖာ်,ဖးလံာ်စိဆုံ ဒီးဂုာ်ကျဲ့းစ့းဒုးအိ့ာ်ထိ့ာ်တ၊်နှ၊်ပ၊်လိ၊်သးတဂၤဒီးတဂၤ,မးဒိ့ာ် ထိ့ာ်အါထိ့ာ်မးဂၤ၊်မးကျ၊းထိ့ာ်ပတ၊်အဲ့ာ်,မးသိထိ့ာ်ပတ၊်အဲ့ာ်ဒီး သူ့ာ်ထိ့ာ်ခရံ့ာ်ဖိဟ်ာ်ဖိယီဖိသ့ဝဲတုးလာ၊အနံ့ာ်ယဲ၊်ဆံ့ဒီးတုးလာ၊ခဲ ကနံ့ာ်အံ့းနှ့ာ်လီး.

ဖုန်းဂါဖီခုခ်ည်ခြီးမါတံဂါစုလာဂါ(၄၇)နံခ်

ပစးထိုခ်ဆိဟံခ်ဆိယိဖဲယသးအိုခ်ဒံးဒခ်(၁၉)နံခ်ဒီး ယဖိအပါ်တခီအသးအိုခ်ဒံးဒခ်ထဲ(၂၂)နံခ်နှုခ်လီ။ ပတအိုခ်ဒီး တါ်တိ်ဟ်တါ်ဆၢတဲ်လီၤသးနီတမံၤလၢ တါ်ကဆိဟံခ်ဆိယိအ ဂိ်ၢ်ဘခ်. ပမ့ါ်ဆိကမိခ်ထံထံဆးဆးနှုခ် မ့ါ်တါ်ဆိဟံခ်ဆိယိလၢ အဆိကဲခ်ဆိးချုကဲခ်ဆိးလီၤ. တါ်မနုၤမး တအိုခ်ကတဲ်ကတိၤ သးလီၤတံ်(ရဲဒံ၊်)နီတစဲးဘခ်.ပမ့ါ်ပှၤသးစ၊်လၢကအိုခ်ဖျိုခ်ထိုခ် စ၊ၤသ့ဲခ်လီၤလၢအပဲ့ၤဒီးတါ်ကူုခ်ဘခ်ကူုခ်သ့တါ်ကဲ့ဘျုးလၢထံ ကိ၊်အဂိ၊်တအိုခ်နီတမံၤဒံးဘခ်.

ဘခ်ဆခ်ဒ်ပမ့ါ်ပှၤလၢအဒိခ်ထိုခ်ဘခ်လၢခူဒိခ်ဝ့ါ်ထိဒီး တါ်ထံခ်တါ်သ့ခ်ညါတဖခ်ဟ့ခ်ပှၤတါ်မၤလိအါမးအယိ တသ့ဖဲ အသ့ ပကျဲးစၢးအိုခ်မူလၢကကဲထိုခ်တါ်ဘျုးတါ်ဖိုခ်လၢပပှၤက လုာ်အဂိ၊်, တါ်သးခုကစိခ်အဂိ၊် ဒ်တါ်သ့အိုခ်ဒီးပှၤလီၤ. ပအိုခ်မူ ထ့ဲဘခ်ထ့ဲဘခ်သ့ဝဲတုၤလီၤတီၤလီၤ ခဲကနံခ်အံၤ မ့ါ်ဒခ်လၢပဘခ် ထုးကဆှုခ်လီၤပသး, ဒီးပဟ်လုၢ်ဟ်ပ္ပၤက့ၤပတါ်အဲခ်အခိခ်ထံး မ့ါ်လၢပကစ၊်ဒခ်ပဝဲပယုထၢလိာ်ပသး, တမ့ါ်ပှၤသးပှါ်မၢန့ါ်ဆူုခ် ဖြိုဆူုခ်ပှၤဘခ်အယိ မ့ါ်ဘခ်ကွ၊်ဆၢခ်မဲာ်တါ်ဂ့ါ်ကိ, တါ်တဘခ် လိ၊်ဘခ်စးဘခ်ဆခ်(သးအတါ်အဲခ်)လၢတဂၤဒီးတဂၤအဖိခ်ခ် တလိၤညှုံးလီၤဘဲ, တလိၤဆျုဘခ်အယိ တုၤလီၤခဲအံၤ အိုခ်မူသ ကိးဘခ်ပဝဲပဲ့ၤထိုခ်(၄၇)နံခ်လံနှုခ်လီၤ.

တော်လၢပှၤအခ်ခ်ီး သးသဟိုခ်ဂံ၊်ဘါ လၢပ့ဲၤတဖခ် တသူဝဲလၢအတော်အခ်ခ် မူအပူၤလ့ၤတက့ၤ

ဒူ၀့ၤ

_____ပှၤအိုခ်ဒီးသးသဟိုခ်ဂံ၊်ဘါလၢပ့ဲၤတဖခ်အနီ၊်ကစ၊်ဒခ် ဝဲသ့ခ်ညါလီၤအကစ၊်အသးဂ့ၤဟ့ၤနှုခ်လီၤ.လၢတါ်နှုခ်အယိ ဒ်တါ် ဆၢကတိ၊်ဒီးတါ်ခ့ဲးတါ်ယာ်လၢအမၤနှ့ါ်ဝဲအဖိခ်ခ် အနီ၊်ကစ၊် ဒခ်ဝဲထဲးဂံ၊်ထဲးဘါဒီး ဃုကျဲလၢအတါ်အိုခ်မူတါ်လဲၤထိုခ်လဲၤထိ အဂိ၊်နှုခ်လီၤ. သးသဟိုခ်အဂံ၊်အဘါနှုခ် မ့ါ်တါ်တခါလၢပမ့ါ် ကျဲးစၢးမၤလိနှ့ါ်အိၤပမၤနှ့ါ်ဘခ်အိၤသ့နှုခ်လီၤ. လၢတါ်နှုခ်အယိ နၤစ့ါ်ကိး နမ့မ့ါ်ပှၤလၢအအဲခ်ဒီးမၤလိသူုခ်ထိုခ်သးသဟိုခ်ဂံ၊်ဘါ တဂၤ မ့တမ့ါ် အဲခ်ဒီးလၢနဂံ၊်နဘါကဂ့ၤထိုခ်လၢသူုခ်လၢသးတ ကပၤနှုခ် နကွ၊်မၤလိနှ့ါ်တါ်လၢတါ်ဂ့ါ်လၢအဖျါလၢလာ်ယါ်ဘိ အံၤသ့ဝဲဒခ်နှုခ်လီၤ. ပှၤလၢအိုခ်ဒီးသးသဟိုခ်ဂံ၊်ဘါလၢပ့ဲၤသ့ခ်တ ဖခ်နှုခ် တအိုခ်မူဝဲဒ်တါ်ဂ့ါ်လၢအဖျါလၢအဖိလာ်ယါ်ဘိအံၤနီတ ဘျိုဘခ်. လၢတါ်နှုခ်အယိ လၢနကသူုခ်ထိုခ်နနီ၊်ကစ၊်ဒခ်ဝဲအ တါ်အိုခ်မူအဂိ၊် မ့ါ်သပ္ပါ်ကတၢ်၊ တါ်လၢနကြၢးဟးဆ့ဲးအိၤနှုခ် လီၤ.

၁.တဆၢတဲာ်တါ်ဂ့ါ်တခါဒ်အတါ်ထံခ်တါ်ဆိကမိခ်ဒခ်ဝဲဘခ်. မ့ါ်ပှၤလၢအယုသ့ခ်ညါထၢဖြိုခ်ဃာ်တါ်ဂ့ါ်တါ်ကျိၤအက့အခိခဲ လၢာ်လီၤ. တမ့ါ်ပှၤလၢအမၤတါ်တကျိၤဒိ, တခိပၤနီတဘျိုဘခ်. တါ်အဆိကတၢ်၊နှုခ် မ့ါ်ပှၤလၢအယုထၢဃာ်တါ်ဂ့ါ်တါ်ကျိၤတ ဖခ်ဒ်အမၤနှ့ါ်ဝဲသ့အသိးနှုခ်လီၤ.အဆိကတၢ်၊နှုခ် အဝဲမၤသ့ခ်ညါ အသးလၢတါ်ဂ့ါ်တါ်ကျိၤဒီးတါ်အိုခ်သးလၢလၢပ့ဲၤပ့ဲၤနှုခ်လီၤ. ဖံး မၤတါ်တခါခါ ဖဲအသ့ခ်ညါဝဲအဂ့ါ်အကျိၤလီၤတံ်လီၤဆဲးဝံၤအ လိ၊်ခံနှုခ်လီၤ.လၢတါ်နှုခ်အယိ လၢအတါ်မၤအပူၤတါ်လဲၤသးက မူၤကမာ်တညိနှ့ါ်မၤအသးဘခ်နှုခ်လီၤ.

၂. တညီနှုန်ပတ်ထိုင်တက်ကမ္ဘာလျှပ်ကူးအလိုးဘာ့. မ့ပ်ပှုးလျှအသ့ဟံးနှ့်မူဒါလျှ တက်လျှအမးဝဲတခါအဖိခိုင်နှုန်လိုး. မ့ပ်ပှုးလျှအဖိုက်ကျူးဃာ်တက်မးလျှအမးဝဲတခါနှ့်ဂ့ုးဂ့ုးကလဲာ်ဒီး အိုင်ဒီးတက်တူ်ခိုင်ပာ်သးလျှ အဝဲမ့ပ်ပှုးလျှကဘာ့ဟံးမူဒါလျှတက်ဖံးတက်မးလျှအမးဝဲတခါအဂိ်ု လျှလျှပ့ဲပ့ဲးနှုန်လိုး. လျှတက်မးအပူးတက်ဂ့ုကိလျှကအိုင်ထိုင်တခါဂ့ုးတခါဂ့ုးအဖိခိုင်နှုန် တိုင်သူ့ုပာ်သးဝဲလျှကဘာ့ဟံးနှ့်မူဒါလျှအနိ်ုကစ်သ့ုဒ်ဝဲနှုန်လိုး. လျှတက်နှုန်အယိ,တက်ဂ့ုမ့ုအိုင်ထိုင်တုးတက်ကမ္ဘာ့အပတိ်ုဒ်လဲာ် အဝဲသ့ုဒ်ဝဲဟံးမူဒါဒီးတူ်ဝဲဒ်နှုန်လိုး. မ့ပ်ပှုးလျှအကျုးစားတက်ဘျုးတက်ဖြ်ုလျှခါဆူမဲာ်ညါအဂိ်ုဒီး တအဲ့ဒ်ဒီးဒုးကဲထိုင်တက်ကိတက်ခဲလျှအခ်ိပညိတအိုင်ဒီး တလိ်ုဝဲဘ့ုတဖ့ုနှုန်လိုး.

၃. အနိ်ုကစ်ဒ့ုဝဲ တဟ့ုတက်အဃ့ုလျှပှုနိတဂးအယိဘာ့. အဝဲသ့ုအိုင်ဒီးအသးသဟိ်ုဂ်ံ်ဘါထဲလဲ့ုနှုန် အနိ်ုကစ်ဒ့ုဝဲသ့ုညါလိုးအသးလိုး. လျှတက်နှုန်အယိ ဒ်တက်ဆျှကတိ်ုဂ့ုလျှအဂိ်ုအသိး ထဲးဂ်ံ်ထဲးဘါဒီးကျဲလျှအနိ်ုကစ်ဒ့ုဝဲအတက်အိုင်မူတက်လဲးထိ်ုအဂိ်ုနှုန်လိုး. ပှုတဂးဂးလျှ ဟဲနှ့ုလျှအတက်အိုင်မူအပူးလံ့ဒ့ုလဲာ် ပှုးအဝဲနှုန် မ့ုမ့ုပှုးလျှအကမးတံာ်တာ်ဒီးမးဟးဂိုးအဝဲသ့ုအဖိတျှ်နှုန်နိုဟးထိ်ုကွံ့ုဝဲလျှအတက်အိုင်မူအပူးတဘျိုယိ လျှတအိုင်ဒီးတက်သ့ုဂ်သ့ုဂ်သးသုး, တက်ပ့ုံးတက်ဖုးနိတမံးဘာ့နှုန်လိုး. အဝဲသ့ုတမးဟးဂိုးဒီး ဟ့ုတက်အဃ့ုနိတဘျိုလျှတက်ဆျှကတိ်ုဖဲလဲ့ုအခါမ့ုဂ့ုးဒီး လျှမတဂးတဂးအယိမ့ုဂ့ုး နိတဘျိုဘ့ုနှုန်လိုး.

၄. တပျုံးဟိ်ုခိ်ုတက်ကိတက်ခဲသ့ုတဖ့ုနိတမံးဘာ့. တက်ဆိတလဲသးခဲလျှာ်နှုန် ထံ့ုဝဲဒ်အမ့ုန့ုဆျှာ်လျှကဘ့ုဟဲကဲထိ်ုအသးနှုန်လိုး. နှ်ပှ်ုဒီးတူ်လိ်ုဝဲလျှ တက်ဆိတလဲသ့ုတဖ့ုနှုန် မ့ုဝဲဟိ်ုခိ်ုန့ုဆျှာ်တက်အိ်ုသးလျှ တက်ဂ့ုလိ်ုပူးဝဲတသ့ုဘ့ုတခါသ့ုဝဲဒ့ုဂ့ုးဂ့ုးနှုန်လိုး. တက်ဝဲအံ့ မ့ုဝဲတက်အိ်ုမူအကျဲတခါနှုန်လိုး. နိ်ုနိ်ုနှုန် လျှပကဟ်သးဒီးထံ့ုတက်ဒ်အံ့ုးအဂိ်ု မ့ုတက်လျှအကိဒ့ုမးတခါနှုန်လိုး. ပထံ့ုအိုးဒ်အံ့ုးကသ့ုဒ့ုကယျှာ်ဘ့ုဆ့ု လျှပန်ပှ်ုတူ်လိ်ုအိုးဝံ့ု မးထွဲကွ်ုဆျှာ်မဲာ်အိ်ုးအဂိ်ု ကမ့ုတက်လျှအကိဒ့ုကဲ့ုဆိုးဝဲတခါနှုန်လိုး.ဘ့ုဆ့ုသနာ်က့ အဝဲသ့ုတဖ့ုနှုန်,မ့ုဘ့ုကွ်ုဆျှာ်မဲာ်ဝဲဒီးဟိ်ုခိ်ုန့ုဆျှာ်တက်ကိတက်ခဲဒ်လဲ့ုဒ်လဲ့ုဘ့ုဆ့ု တဟ်ဝဲလျှတက်နိတမံးဘာ့. တပျဲတက်ကမးဟးဂိုးကွ်ုာ်အဝဲသ့ုအတက်အိ်ုမူလျှခါဆူမဲာ်ညါအဂိ်ုနိတမံးဘာ့နှုန်လိုး.

၅. တဆိကမိ်ုဆံ့ုပှုနိတဂးဘာ့. ထံ့ုဝဲဒ့ုလျှ ပှုးကိုးဂးဒဲးနှုန် အိ်ုဒီးအတက်သ့ုတက်ဘ့ုအက်ံ်အစိဒ့ုဝဲစုာ်စုာ် ဒ်အကြားဒီးအိ်ုးအသိးနှုန်လိုး. အဝဲသ့ုတဖ့ုနှုန် အိ်ုဒီးတက်သးကညီးမးစားပှုးကိုးဂးလျှအကတိ်ုဒီးအကတိ်ုဒ့ုဝဲနှုန်လိုး. တူ်လိ်ုန်ပှ်ုဝဲလျှပှုးကိုးဂးဒဲး အိ်ုဒီးအတက်သ့ုတက်ဘ့ုအက်ံ်အစိဒ့ုဝဲစုာ်စုာ်အယိ တက်လျှအဟဲကဲထိ်ုအသးဒီးပှုးတဂးဂးနှုန် နှ်ပှ်ုထွဲ,နှ်ပှ်ုစားဝဲဒ့ုဂ့ုးဂ့ုးနှုန်လိုး.

- ဖဲနဂဲးထျှာ်လျှဂိုးခီအဆျှကတိ်ုနှုန် ဟ်ဖျျိထိ်ုနတ်ဘ့ုကိ်ုဘ့ုဂိုးလျှအဖိခိ်ုဒီးသံကွ်ုအိုး, "နအိ်ုဆူ်ု၈ါ. ကတိုးနတ်အိ်ုဆူ်ုအိ်ုခ္ယုနိ်ု" တက့ုတ်.
- ဖဲနအိလာ်ဖးထံ့ုအဆျှကတိ်ုနှုန် ဟ်ဖျျိထိ်ုနတ်သူ်ုအိ်ုသးအိ်ုအိုးဒီးစံးအိုး, "ပကအိ်ုဒ်သိးသိးနိ်ု." တက့ုတ်.
- ဖဲအဝဲကတိုးတက်အိ်ုအဆျှကတိ်ု မ့ုတမ့ု် အိ်ုတ်ဝံ့ုးအဆျှကတိ်ု ထျှဖြ်ုစားအိုးခ္ယုး,ကတိုးစားအိုးခ္ယုးဒီးသ့ုစားအိုးတက့ုတ်.
- ဖဲနအိ်ုမ့ုးအဆျှကတိ်ု စံးဘ့ုအိုးလျှဟ်ဖျျိထိ်ုနတ်အဲ့ုနတ်ပတြ်ုးအိုးဒ်အမ့ု်,"နဖိအိ်ုတ်နစုလိ်ုတခါဒုနိ်ုဂ်ံ်တျှလိုး.နဖးသ့ုညါတ်လျှယအိ်ုအိုးဝံ့ုနှုန်လိုး.နကသူတခါ ယသ့ုဂ်နိ်ုမးလျှယနိ်ုဆံ့ုခါယမိ်ုဖိအိ်ုတ်အစုလိ်ုနှုန်လိုး." တက့ုတ်.
- နမ့ုဘ့ုးကလဲ့ုတ်မးအဆျှကတိ်ု ဖဲအဝဲအိ်ုတ်လိ်ုတတိုးဂ့ုးတတိုးဂ့ုး ဟးဃုအိုးဒီးစံးအိုး,"မိမိ်ုဇ,ယလဲ့ုလံ့နိ်ု." မ့ုတမ့ု် ကိုးအိုးဒ်နကိုးညီနှ်ုအိုးအသိး မ့ုတမ့ု် ဟ့ုအိုးလျှနတ်နျှမူတက့ုတ်.

- ဖမှ်ထူဉ်တၢ်အိဉ်မၤအဆၢကတိၢ်နှၣ် ဆၣ်နှ့်အီၤတၢ်ကစိဉ်လၢလိတဲစိအပူၤ,မ့တမ့်ကိးဒီးစံးအီၤ,"မိမိၢ်ဇၢ,နမၢမနုၤလဲဉ်. လၢအံၤတခိ ယကိဉ်ထိဉ်ယိၢ်ဒ့ဆါ,ဟဲစ်ၢ်နှ့်ယၤမိဉ်" တက့ၢ်. ဟ်ဖျါထိဉ်လၢ အဝဲတလိၤဖျဉ်လိၤဟိလၢနသးအတၢ်ဆိကမိဉ်အပူၤနီတဘျိဘဉ်နှ့ဉ်တက့ၢ်.
- ဖဲနစံဉ်လိၤတၢ်မၤအဆၢကတိၢ်,ဟဲက့ၤပ္ၢၤတၢ်အိဉ်တမံၤမံၤလၢဟံဉ်ဖိယိဖိအဂိၢ်တက့ၢ်.
- နအိဉ်သကိးဟါတၢ်အိဉ်ဝံၤစံးအီၤ,"အိဉ်ဘှံးအိဉ်သါနဲ့တခိ,ယကသ့က့ၤနှ့်နၤတၢ်ဘဉ်အၢဘဉ်သိသ့ဉ်တဖဉ်နိဉ်." နမ့ၢ်တသ့ဒဉ်လဲဉ် ထဲနတဲလၢနကသ့နှ့ဉ် အဝဲအသးကမှဉ်ဝဲဒဉ်နှ့ဉ်လီၤ.
- မၤစၢၤနဖိလၢတၢ်ဖးလံဉ်ဖးလဲၢ်ဒီး တချုးနမံအဆၢကတိၢ်ကတိၤတၢ်ဒီးနဖိတဖဉ်လၢတၢ်လၢပျၢၤဖိ မ့တမ့ၢ် တၢ်ကတိၤမှဉ်မှဉ်တက့ၢ်.
- ဘဉ်ဃးလၢနတၢ်ဖံးတၢ်မၤအဂ့ၢ်နှ့ဉ် မှဉ်မ့ၢ်ဂ့ၤ,ဖြဉ်မ့ၢ်ဂ့ၤ,ဂ့ၤမ့ၢ်ဂ့ၤ,အၢမ့ၢ်ဂ့ၤ ကတိၤတၢဉ်ပိဉ်သကိးဒီးတဲဖျါထိဉ်ဘဉ်အီၤတက့ၢ်.
- ဟ်ဖျါထိဉ်နတၢ်အဲဉ်တၢ်ကဟုကယာ်,တၢ်သ့ဉ်အိဉ်သးအိဉ်ဒီးတၢ်ထံဉ်အဂ့ၤတဖဉ်လၢအဖိခိဉ်ထိဘိတက့ၢ်.
- ဟ်ဖျါထိဉ်နတၢ်အဲဉ်,တၢ်ဟ်ကဲ,တၢ်ကဟုကယာ်အီၤလၢနတံၤသကိးဒီးနဘှုးနတံၢ်သ့ဉ်တဖဉ်အမဲာ်ညါတက့ၢ်.
- လၢနဖိတဖဉ်အမဲာ်ညါနှ့ဉ် စံးဘဉ်နဖိတဖဉ်ခဲအံၤခဲအံၤလၢ,"မိမိနှ့ဉ် အဘျုးအဖြဉ်အိဉ်လၢသုဖိခိဉ်ဒိဉ်မးလီၤ.ဒိကနှ်မိမိကလု,်,တဘဉ်မၤဖြဉ်မိမိအသးနီတဘျိတဂ့ၤ."
- နဖိမိ်ၢ်အတၢ်မၤမ့ၢ်အါဒီး ကွၢ်ထွဲစၢၤနဖိတဖဉ်တက့ၢ်.
- ဖဲတၢ်မၤပျ၊်မ့ၢ်နံၤအကတိၢ် ဟံးနှ့်တၢ်ဆၢကတိၢ်လၢဟံဉ်ဖိယိဖိအဂိၢ်ဒီး ဟးကသ့ဉ်ဒီးနဖိတဖဉ် တဘျိတဘျိတက့ၢ်.
- ဖဲနအိဉ်ဒီးနဖိအမိ်ၢ်ထဲခံဂၤအဆၢကတိၢ်,စံးဘဉ်အီၤလၢ,"နမ့ၢ်ပ္ၢၤအရ္ဒဒိဉ်ကတၢ်လၢပဝဲဟံဉ်ဖိယိဖိအဂိၢ်လီၤ.နအိဉ်အယိ တၢ်ခဲလၢာ်ဘဉ်လိ်ၢ်ဘဉ်စးလီၤ. နမ့ၢ်တအိဉ်ဒ့ပဟံဉ်အံၤအခိပညိတအိဉ်နီတမံၤဘဉ်. ယဲဒ့ ယမၤဒ်သိးနၤတသ့ဘဉ်.နကလီၤဘှံးဒိဉ်မးလၢဟံဉ်ဖိယိဖိအဂိၢ်လီၤ.ယဃ့ဝံသးစူၤနၤလၢ နဘဉ်ဟ်ဃာ်တၢ်သ့ဉ်တဖဉ်အံၤလၢ နသးပူၤတဂ့ၤနီဉ်.ယအဲဉ်နၤဒိဉ်မးလီၤ."တဘဉ်သးပ့ၤနီဉ်ဒီးထုးယှာ်နသးလၢ နကဟ်ဖျါထိဉ်နတၢ်ဟ်လု,်ဟ်ပ္ၢၤအီၤဒီးစံးဘျုးအီၤနှ့ဉ်တဂ့ၤ.
- လၢနတၢ်ကဟုကယာ်ဒ်အံၤအယိ တဘဉ်တဲလၢနမါကနှ့်ဘဉ်တၢ်သးမှဉ်တဂ့ၤ. နဖိတဖဉ်ကသ္ဉာ်မံသးမှဉ်ဒီး နကဒိးနှ့်ဘဉ်ဟံဉ်လၢ အလၢအပ့ၤဝဲဒီးတၢ်မှဉ်တၢ်ခ့ဉ်နှ့ဉ်လီၤ. မ်နကဒိးနှ့်ဘဉ်တၢ်နှ့်သါလု,်ပ္ၢၤဒိဉ်လၢအမ့ၢ်ဟံဉ်မှဉ်ဃိပၢၤနှ့ဉ်တက့ၢ်.

ဒ်သိးတၢ်ကီတၢ်ခဲသ့တအိဉ်လၢပတၢ်အိဉ်မ့ပူၤတဂ့ၤအဂီၢ် တၢ်ဂ့ၢ်(၁၆)ထံဉ် လၢပကြၢးတိၢ်နှ့ၢ်ဒီးမၤထွဲအီၤ

၁. တၢ်လၢပမ့ၢ်တထံဉ်လၢပမဲာ်ဘဉ်နှ့ဉ် တဘဉ်ဟ့ဉ်တၢ်အ့ဉ်ကီၤနါစိၤလၢ နကိာ်ပူၤတဂ့ၤ.

၂. တၢ်လၢနမ့ၢ်တသ့ဉ်ညါဘဉ်တခါနှ့ဉ်ကျဲအညီကတၢ်၊်တဘိလၢ နကဟ့ဉ်တၢ်စံးဆၢနှ့ဉ် မ့ၢ်ဝဲယတသ့ဉ်ညါဘဉ်နှ့ဉ်လီၤ.

၃. ပ္ၢၤတဂၤဂၤမ့ၢ်ကွဲာ်နၤလၢဟီဉ်ကုာ်တလိဉ်နှ့ဉ် တဘဉ်ကွဲာ်ကဒါက့ၤအီၤတဂ့ၤ. ဟ်ဖြဉ်ဃာ်လၢ နကသ္ဉာ်ထိဉ်တၢ်အဂိၢ်တက့ၢ်.

၄. ပ္ၢၤလၢအမံၤဟူသဉ်ဖျါတဂၤနှ့ဉ် ဘဉ်စံးဘဉ်ကတိၤအါဝဲနှ့ဉ်လီၤ.နမ့ၢ်တအဲဉ်ဒီးဘဉ်စံးဘဉ်ကတိၤဘဉ်နှ့ဉ် တဘဉ်မၤမံၤဟူသဉ်ဖျါထိဉ်နသးတဂ့ၤ.

၅. နဝံသးစူၤမ့ၢ်နှ့်ဒီးဝံသးစူၤတက့ၢ်. နဝံသးစူၤမ့ၢ်တနှ့်ဘဉ်ဒီးဆိတလဲအီၤတက့ၢ်. နဆိတလဲမးမ့ၢ်တသ့ဘဉ်နှ့ဉ် ဟ်အီၤဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဟဲဝံအသိးနှ့ဉ်တက့ၢ်.

၆. နမ့ၢ်ဘဉ်ကွၢ်ဆၢဉ်မဲာ်တၢ်ကိတၢ်ခဲနှ့ဉ် အိဉ်ကတိၢ်တစိ်ၢ်ဖိတက့ၢ်. နမ့ၢ်ကတိၤတၢ်နှ့ဉ် ပတုာ်ကွၢ်တစိ်ၢ်ဖိတက့ၢ်. တၢ်ဂ့ၢ်အါမံၤကအိဉ်ဖျါဆ့ဲထိဉ်ဝဲနှ့ဉ်လီၤ.

၇. ပလ့ၢ်ကအိဉ်ဖျါကပိၤဒဉ်ဝဲတက့ၢ်. တဘဉ်လဲၤမၤပံာ်ပ္ၢၤလၢ နဃၤအသိမ့ဉ်အူတဂ့ၤ.

၈. တဘဉ်လဲၤဃုအ့ဉ်လိာ်ဒီးပ္ၢၤတမူၤတနိ်ၢ်တဖဉ်နှ့ဉ်တဂ့ၤ. ကဘဉ်သဂၢ်ၢ်ဒီးပ္ၢၤလၢ မ့ၢ်အဒ့ဉ်အဒါသ့ဉ်တဖဉ်နှ့ဉ်လီၤ.

၉. တဘဉ်ဘံဉ်လီၤနမဲာ်ဒီး ဟ်လၤဟ်ကပိၤလီၤနသးတဂ့ၤ. တဘဉ်ဆိဉ်လီၤနှ့်ဆူဉ်နသးတဂ့ၤ.

၁၀. တၢ်ခူသ္ဉာ်လၢ နတအဲဉ်ဒီးလၢ ပ္ၢၤဂၤကသ့ဉ်ညါဘဉ်နှ့ဉ် တဘဉ်ထုးဖျါထိဉ်အီၤနီတဘျိတဂ့ၤ.

၁၁.ဒ်ပကြၢးဒဲးအိဉ်တၢ်သ္ဉာ်တၢ်သဉ်လၢ အမံအသိး ပတၢ်ကူဉ်တၢ်ဆးစ့ၢ်ကိ မ့ၢ်လၢ ပ့ဲၢ်မး ပကြၢးထုးဖျါထိဉ်အီၤနှ့ဉ်လီၤ.

၁၂. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အပျိုပျိုဆ့ဲဆ့ဲတဖဉ်အဂိၢ် တဘဉ်မၤအိဉ်ထိဉ်တၢ်ကိတၢ်ခဲတဂ့ၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ အသဘံဉ်သဘှဉ်တဖဉ်အဂိၢ် တဘဉ်မၤဖြဉ်လီၤနသးတဂ့ၤ. နမ့ၢ်သးထိဉ်တၢ်အခါနှ့ဉ် တဘဉ်ကတိၤတၢ်တဂ့ၤ. တၢ်အၢမ့ၢ်ထိဉ်နၤအခါနှ့ဉ် တဘဉ်ဆၢတဲာ်တၢ်တဂ့ၤ.

၁၃. ပမ့ၢ်သ့ဉ်ညါလီၤပသးလၢ ပကမဉ်ဒီး စးထိဉ်ဘ့ီလီၤသးနှ့ဉ် မ့ၢ်ဆၢကတိၢ်လၢ ပစးထိဉ်ဂ့ၤထိဉ်ကဒါက့ၤလံနှ့ဉ်လီၤ.

၁၄. ပမ့ၢ်အဲဉ်ဒီးဃုအ့ဉ်လိာ်တၢ်လၢ ပသးပူၤနှ့ဉ် လၢ ဟိဉ်ခိဉ်ဒိတဘ့ဉ်အံၤအပူၤ ပဒ့ဉ်ပဒါကအိဉ်ဝဲအါအါဂိ်ၢ်ဂိ်ၢ်လီၤ.

၁၅. တဘဉ်လဲၤလီအိဉ်ပ္ၢၤတဂ့ၤ. ပ္ၢၤလၢ ပလီအိဉ်အီၤကိးဂၤဒဲးနှ့ဉ် မ့ၢ်ပ္ၢၤလၢ အနာ်လီၤအနိ်ၢ်ကစ်ၢ်ဒဉ်ဝဲအသးကိးဂၤဒဲးနှ့ဉ်လီၤ.

၁၆. ပမ့ၢ်အိဉ်ဒီးတၢ်နာ်နှ့်လီၤပနိ်ၢ်ကစ်ၢ်အသးနှ့ဉ် မ့ၢ်တၢ်လၢ အဂ့ၤဒိဉ်မးနှ့ဉ်လီၤ. တဘဉ်မ့ၢ်အပတိ်ၢ်တုၤလၢ ပဆိကမိဉ်ဒိဉ်လီၤ ပသးနှ့ဉ်ဘဉ်. ပဆိဉ်လီၤပသးနှ့ဉ် မ့ၢ်စ့ၢ်ကိးတၢ်လၢ အဂ့ၤလီၤ. ဘဉ်ဆဉ် တဘဉ်မ့ၢ်တုၤလၢ အမၤဘဉ်ဒိပတၢ်နာ်နှ့်လီၤပသးနှ့ဉ် ဘဉ်.

လေးကပက်ယားတဂုး....
ဖးကွက်ကွက်ယားထဲတစ်ဖြိတက့့်.

၁. မးဂုးထိုဉ်တၢ်အိုဉ်မူအပတိၢ်လၢကိးမုၢ်နံၤဒဲးတက့့်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ ပတၢ်အိုဉ်မူအံၤမ့ၢ်တၢ်လၢအဖှဉ်လီ၊.

၂. အိုဉ်မူလၢတၢ်အိုဉ်မူခါဆူမဲာ်ညါအဂီၢ်တက့့်. တဘဉ်ဆိကမိဉ်ထွဲတၢ်လၢအပူၤကွံာ်ဒီးပတုာ်ကွံာ်နတၢ်အိုဉ်မူနှဉ်တဂုၤ. ဘဉ်ဆဉ်ဟ်တ့ၢ်ကွံာ်တၢ်ကီတၢ်ခဲလၢအပူၤကွံာ်တဖဉ်လၢအတမ့ၢ်တၢ်အရှဒိဉ်တဖဉ်နှဉ်တက့့်.

၃. တၢ်ထံဉ်လၢအခံးတကပၤနှဉ် ကမ့ၢ်တၢ်လၢအမၤဆါပှၤဂၤလီ၊. မ့မ့ၢ်တၢ်ထံဉ်လၢအကပီၤတကပၤနှဉ် ကမ့ၢ်တၢ်လၢအမၤဂုၤပှၤဂုၤပှၤဂၤလီ၊. မၤစှၤတၢ်ထံဉ်လၢအခံးဒိး မၤအါထိဉ်တၢ်ထံဉ်လၢအကပီၤတကပၤနှဉ်တက့့်.

၄. နမ့ၢ်ဒုဉ်ဒွဲဉ်စံးအၢဒိးသိဉ်ဝံသဲကလၢပှၤဂ့ၢ်ကိးမုၢ်နံၤဒဲးနှဉ် နတၢ်အိုဉ်မူအပတိၢ်ကဖုဉ်လီၤဝဲကိးမုၢ်နံၤဒဲးနှဉ်လီ၊. နမ့ၢ်ထံဉ်လီ၊ နတၢ်ဂံၢ်စၢ်ဘါစၢ်ကိးမုၢ်နံၤဒဲးဒိးဘှီက့ၤအီ၊နှဉ် နတၢ်အိုဉ်မူအပတိၢ်ကထိထိဉ်ဝဲကိးမုၢ်နံၤဒဲးစ့ၢ်ကိးနှဉ်လီ၊.

၅. ပှၤမၤသးထိဉ်နၤမ့ၢ်တအိုဉ်နိတဂၤဘဉ်နှဉ် နတသ့ဉ်ညါနတၢ်ဟ်သူဉ်ဟ်သးအပတိၢ်နိတဘျိဘဉ်. ပှၤမၤသးအုးနၤမ့ၢ်တအိုဉ်နိတဂၤဘဉ်နှဉ် နတသ့ဉ်ညါလၢ နကဘဉ်မၤလဲၤထိဉ်လဲၤထိနတၢ်အိုဉ်မူဒ်လဲဉ်နိတဘျိဘဉ်.

၆. လၢတၢ်အိုဉ်ဖျါနှဉ် ပဘဉ်ထွဲဘဉ်ဃးဒိးတံၤသကိး,ပှၤလၢတၢ်ချၢအါဂၤလီ၊. ဘဉ်ဆဉ် နိၢ်နိၢ်တခါ ပဘဉ်ထွဲဒိဉ်ဒဉ်တၢ်တက့့်ဒိးပနိၢ်ကစၢ်ဒဉ်ဝဲနှဉ်လီ၊. မၤစၢၤလီၤနသးဒ်သိးနကသ့အဲဉ်နနိၢ်ကစၢ်ဒဉ်ဝဲဒိး ကတိၤလီၤနသးဂ့ၤဂ့ၤနှဉ်တက့့်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ မ့ၢ်လၢဟိဉ်ခိဉ်အံၤ ပှၤလၢကအိုဉ်မူဘဉ်ထွဲဒိးနၤဒိး အိုဉ်မူတၢ်အိုဉ်မူဒ်သိးသိးနၤတစိၤသးနှဉ် တအိုဉ်နိတဂၤဘဉ်အယိလီ၊.

၇. သးတၢ်အိုဉ်ဆူဉ်အိုဉ်ချုတၢ်မၤလိဒိး နိၢ်တဂၤအတၢ်ဒိဉ်ထိဉ်ဒိဉ်ထိတၢ်မၤလိနှဉ် မၤလီၤမ့ၢ်ပတၢ်တူၢ်ဘဉ်တစိၤသးတသ့ဘဉ်.ဘဉ်ဆဉ်ကမၤစၢၤပှၤဒ်သိးပကသ့တူၢ်တၢ်ကီတၢ်ခဲသ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီ၊.

၈. တၢ်ဟ့ဉ်ကျဉ်ဒိးတၢ်ကတိၤလုၢ်ပ္ဒၢဒိဉ်လၢအဂ့ၤနှဉ် ကဘ့ီဘဉ်က့ၤပတၢ်ဆိကမိဉ်, ပတၢ်ကတိၤဒိးတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤ ဖဲပနိၢ်ကစၢ်ဒဉ်ဝဲဘ့ီလီၤက့ၤပသးနှဉ်လီ၊.

၉. တၢ်မၤဂ့ၤဆံးဆံးဖိဒဉ်လဲာ်နမ့ၢ်မၤအီၤထိဘိနှဉ် လၢခံကတၢ်ကဟဲစာ်နှ့ၢ်နၤတၢ်ဆိဉ်ဂ့ၤလၢအလီၤကမၤကမာ်နှဉ်လီ၊.

၁၀.(လဲၤ)နလဲၤတၢ်မ့ၢ်ချုဒိးနကတူၤတၢ်လိၢ်ယံၤလီ၊.(ပာ်တ့ၢ်)နပာ်တ့ၢ်နဲမ့ၢ်ချုဒိး နကစိၤစုၤနဲယံၤယံၤလီ၊.

၁၁. သ့ဉ်နိဉ်ထိဉ်နဲလၢတၢ်ကီတၢ်ခဲဒိးတၢ်ဆူးတၢ်ဆါနှဉ် ဟဲနှာ်ဝဲလၢပတၢ်အိုဉ်မူအပူၤ ဒ်သိးကသိဉ်လိပ္ဒၢနှဉ်လီ၊.

၁၂. တၢ်အိုဉ်မူအခိဉ်ထံးတပတိၢ်နှဉ် ကပ္ပဲၤဝဲထဲတၢ်တချုးတဒးဒ်သိးကဟဲစာ်က့ၤနှ့ၢ်နၤတၢ်အိုဉ်ဘ့ၢ်းအိုဉ်သါလၢတၢ်အိုဉ်မူလၢခံတပတိၢ်အဂီၢ်နှဉ်လီ၊.

၁၃. တၢ်အိုဉ်မူအတၢ်ဘဉ်ကိၢ်ဘဉ်ဂီၤတဖဉ်နှဉ် တဟဲခီဖျိအသးလၢပှၤဂုၤပှၤဂၤဆိကမိဉ်နၤဒ်လဲဉ်ဒ်လဲဉ်ဘဉ်. မ့မ့ၢ်တခီ ဟဲခီဖျိအသးလၢ နကစၢ်ဒဉ်နဲ့ဆိကမိဉ်နဲ့လၢ ပှၤဂုၤပှၤဂၤဆိကမိဉ်နၤဒ်လဲဉ်ဒ်လဲဉ်နှဉ်လီ၊.

၁၄. စံးဘျုးပှၤလၢအမၤအၢနၤတဖဉ်တက့့်. မ့ၢ်တၢ်အဒိဂ့ၤလၢ နဂိၢ် ဒ်သိးနသုတမၤအၢပှၤ ဒ်ပှၤမၤအၢနၤတဂ့ၤအဂီၢ်နှဉ်လီ၊.

၁၅. ပှၤမ့ၢ်ဆၢမၤအၢနၤထဲလဲဉ်ထဲလဲဉ်ဘဉ်ဆဉ် နမ့ၢ်တအိုးထိဉ်နသးအပဲတြိုလၢကဟဲနှာ်လီၤလၢနသးပူၤနှဉ် ဟဲနှာ်ဝဲတသ့ဒိးလဲၤတလၢဝဲတသ့ဘဉ်.

၁၆. သးဟ့အီၤ မ့ၢ်လၢအဟ့ဉ်ပှၤတၢ်ကီတၢ်ခဲလၢအယိ, သးကညီၤအီၤ မ့ၢ်လၢအဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအယိ

၁၇. ပတၢ်အိုဉ်မူအတၢ်လဲၤကျဲ ပ္ပဲၤဒိးတၢ်သးဖ့ံထဲလဲဉ်ထဲလဲဉ်နှဉ် ဒိးသနှ့ၤထိဉ်အသးလၢ ပနၤၤလီၤပသးထဲလဲဉ်ထဲလဲဉ် လၢပကသးဖ့ံအဂီၢ်နှဉ်လီ၊.

၁၈. တၢ်သံနှဉ် တမ့ၢ်တၢ်အရှဒိဉ်ဘဉ်. မ့ၢ်ဒဉ်တၢ်မ့ၢ်ဆ့ဉ်မ့ၢ်ဂီၤ,နှ့ဆၢဉ်လၢပှၤကိးဂၤကဘဉ်လဲၤခီဖျိဝဲဒဉ်နှဉ်လီ၊. အရှဒိဉ်ဝဲလၢတၢ်အိုဉ်မူအယိ ဖဲပအိုဉ်မူအဆၢကတိၢ် မ်ပကအိုဉ်မူတၢ်အိုဉ်မူလၢ အိုဉ်ဒိးအလုၢ်အပ္ဒၢနှဉ်တက့့်.

၁၉. ဒ်နတိၢ်နိုဉ်ပှၤဂၤအတၢ်မၤတဂ့ၤဘဉ်တဖဉ်အသိး မၤနိုဉ်ဃာ်စ့ၢ်ကိးဒိးပှၤဂၤအတၢ်မၤဂ့ၤအမဲာ်ညါ မၤနိုဉ်ဃာ်စ့ၢ်ကိးဒိးနတၢ်မၤအါ ဃုာ်ဒိးနတၢ်မၤဂ့ၤတဖဉ်လၢ နကထိဉ်ထံစိၤကွၢ်လီၤနနိၢ်ကစၢ်ဒဉ်နဲ့အသးအဂီၢ်နှဉ်တက့့်.

၂၀. ပှၤလၢအတၢ်ကမဉ်တအိုဉ်ဘဉ်တဂၤနှဉ် တဘဉ်ဘိဉ်တံၢ်ဃာ်အတၢ်ကမဉ်လၢနပူၤတဂ့ၤ. တဘဉ်စၢဃာ်နသးဒိးတၢ်ဂ့ၢ်လၢအပူၤကွံာ်တဖဉ်တဂ့ၤ. တဘဉ်ဟ့ဉ်ကဉ်တၢ်ဒ်နသးအတၢ်ဆိကမိဉ်ဒဉ်ဝဲဆ့ၢ နၤတဂ့ၤ. ဒိကနှဉ်အတၢ်ဆါနှဉ် ပှၤတူၢ်တကဲနိတဂၤအယိ တဘဉ်ဟ့ဉ်ဆူပှၤနိတဂၤတဂ့ၤ.

၂၁. နမ့ၢ်ဆိကမိဉ်လၢ စ့မ့ၢ်ဝဲဒဉ်နတၢ်အိုဉ်မူအလုၢ်အပ္ဒၢနှဉ် တူၤစ့တအိုဉ်ဘဉ်ဒိး နသးကကိၢ်အူ တူၤနမူတမုာ်လၢၤဘဉ်နှဉ်လီ၊. နမ့ၢ်ဆိကမိဉ်လၢ နလုၢ်နပ္ဒၢအိုဉ်လၢ နဒိဉ်တၢ်ဂ့ၤအယိနှဉ် တူၤနသးပ္ပၢ်ဒိး နဒိဉ်တၢ်တဂ့ၤလၢၤဘဉ်ဒိး နကသးလၢဉ်ကွံာ်ဟိဉ်ခိဉ်အံၤလီ၊. ဘဉ်ဆဉ် နမ့ၢ်သ့ဉ်ညါလီၤနသးလၢ နကဘဉ်အိုဉ်မူအဂ့ၤကတၢ်နှဉ် နတၢ်အိုဉ်မူကအိုဉ်ဒိးအလုၢ်အပ္ဒၢတစိၤသးနှဉ်လီ၊.

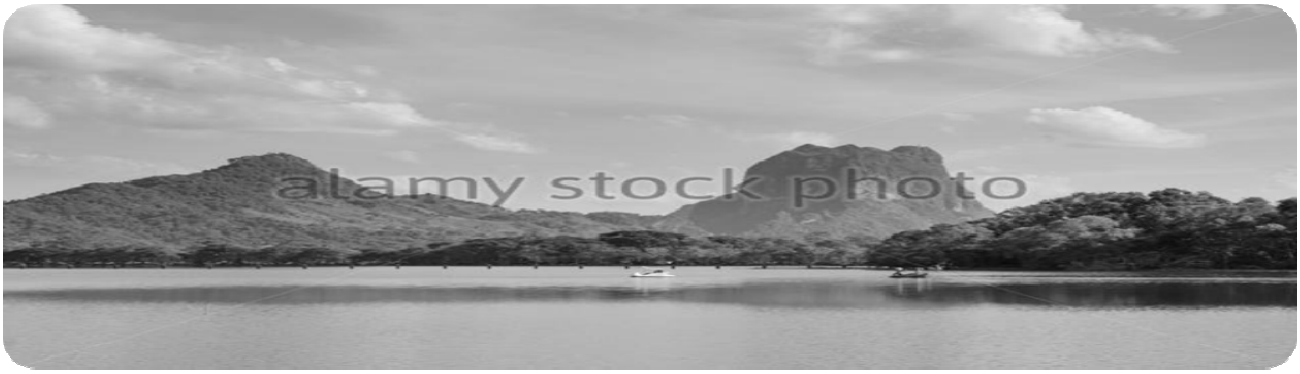

ငါတို့ ---- ကာ ရင် ပြည်

အခ်ခလိန်း(တပ်မဟာ ၆)

ဘာသာမခွဲခြား
လူမျိုးမခွဲခြား
အလည်လာခဲ့ပါ
ငါ့----ကရင်ပြည်မှာ

စိမ်းလန်းစိုပြေ
ငါ့---ကရင်မြေ
ဇွဲကပင်တောင်
အသီသက်သေ
စိမ်းလန်းတဲ့တောင်တန်းတွေက
ရှုမဝငါ့ -----ကရင်ပြည်အလှ

အေးမြတဲ့သံလွင်ရေ
စီးဆင်းဖြတ်ကာ
ငါ့---ကရင်မြေ
ဇွဲကပင်မြေကို
သက်သေတည်
ငါ----တို့ကရင်ပြည်
ဒုံးယိမ်းအကရှုမဝ
တို့ ------ကရင့်ရိုးရာအက

ဖားစည်သံလေးချိုသာသာ
နားဆင်လှည့်ပါမိတ်ဆွေရာ
ကရင်လူမျိုး ရိုးသားစွာ
တောင်ယာလုပ်ကိုင်
စားသောက်ကာ
နီဖြူပြာ
သုံးရောင်ခြယ်ကာ
ငါတို့ကရင့်အလံတော်ပါ

ငါ့---ကရင်ပြည်အတွက်
ငါ့----ကရင်လူမျိုးအတွက်
အသက်ပေးပြီးကာကွယ်တာ
ငါ့ KNU ကရင့်တပ်မတော်ပါ

မြန်းခဲ့လိုက်ပါ
မိတ်ဆွေရာ
ငါ့----ကရင်မြေမှ
ဖိတ်ခေါ်ကာ

ခေါင်းလေးတစ်ညိုတ်

ခိုင်စံရွှေမြင့်
(မူတရော်)

အနာဂတ်တွေ
မထင်မှတ်တဲ့အသီးအပွင့်တွေ
ပင်လုံးခဲပြွတ်ရင့်မှည့်လွန်းတော့လည်း
လွှင့်မျောကြံ့ဆ အရာခပ်သိမ်း
ပလက်ဖောင်းဘေးမှ အသက်ရှူရပ်ခဲ့ပြီ။

မိသားစုထဲ အကြီးဖြစ်ရတာလည်း ပြရနာတစ်ခု
ခုချိန်ထိ ငါတစ်ကယ်မကြီးသေးဘူး
နိုင်မယ်ထင်လို့အလုံးအရင်းနဲ့
ကုပ်ပိုးပေါ်ထမ်းပိုးခဲ့သမျှ
အဆုံးမှာတော့ လှုပ်ယမ်းခါချပစ်ခဲ့ရ။

နမြောတသခြင်းတွေ ရင်လှိုင်းထန်လည်း
တို့အားလုံး တစ်ယောက်တစ်ယောက်ကို
အရသာတွေ့အောင် မြည်းစမ်းခဲ့ကြရတာပဲ
အရသာချိုပြီးလား— ပိုနေလား— လိုနေလား—
ချိုပိုလို့မနေ့ကလို။

မှန်နေပြီးသား ကိုယ့်အမှန်တရားကို
ကိုယ့်ချွေးနဲစာနဲ့ကိုယ် ဈေးကြီးပေးပြန်ဝယ်ပြီး
တိတ်တခိုးလေး ပြန်ပေါင်းသင်းနေရတာလောက်
စက်ဆုပ်ဖို့ကောင်းတာ ဘာဝမှာမရှိဘူး
တို့မှာဘုရားပေးတဲ့အသက် ဖက်နဲ့ပြန်ထုပ်ရ။

ဘယ်အချိန်ထပေါက်မယ်မသိ အချိန်မကိုက်ထားတဲ့
အချိန်မဲ့ဗုံးတွေ အမည်မဲ့ဗုံးတွေ နေရာလပ်မရှိ
အမှတ်မထင် တို့တွေ့ကြရင် အပြေးလာ
နေကောင်းလား မမေးပါနဲ့
ပေါက်စရာဗုံးတွေကုန်ပြီးလား

ကမမ္ဘာကြီး ငြိမ်းချမ်းပြီးလား———မေးပါ။
ငါတော့ခေါင်းညိတ်ချင်လှပြီး။

အကြမ်းဖက်မှု ပရောက်ဖို့အတွက် ဥပဒေသည် လူထုပညာပေးထက် ပိုပြီးထိရောက်မှုရှိသည်။

နော်ဇင်နူး

လူ့ဘဝ
လူ့ပတ်ဝန်းကျင် ဒေးချမ်းငြိမ်သက်
မျှတသဖူ ဖြစ်တည်စေရန်
စည်းကမ်းဥပဒေတောင်
ကောင်းသထက်ကောင်းအောင်
တည်ဆောက်ကြသည်

လူ့အတွင်းနှလုံးသားမှာ
ငါသာကောင်းဖြက် ငါလိုအပ်ဆုံး
ငါ့ကောင်းကျိုးသာ ငါမျှော်နေလျှင်
ကောင်းသောဥပဒေ ညွှန်ထုတ်စည်းကမ်း
မတိုးနိုင်ပြီး။

လူ့ပတ်ဝန်းကျင်
လူနေမှုစရိုက် ဥပဒေအတိုင်း
လေးစားလိုက်နာ ရှင်သန်လုပ်ဆောင်
လိုအပ်ပါသည်၊

လူတိုင်းအတွက်
ဥပဒေဆိုသော ပညာအလင်းရှိမှ
ကောင်းမွန်သာယာ လူ့ဘောင်ဘဝ
တည်ဆောက်နိုင်မှာ။

ဥပဒေမှာ
ဆင်းရဲနံပြာ သူဌေးသူကြွယ်
မျက်နှာမလိုက် ဘက်မလိုက်ဘဲ
တည်ဆောက်ထားသောအရာဖြစ်သည်။

အကြမ်းဖက်မှုကင်းဝေးရန်
ဥပဒေကထိန်းပေးသည်။
အခွင့်အရာယ်မှလွတ်မြောက်ဖို့
ဥပဒေကိုလိုက်နာစို့။

အကြမ်းဖက်မှု ပရောက်ဖို့အတွက် ဥပဒေသည် လူထုပညာပေးထက် ပိုပြီးထိရောက်မှုရှိသည်။

သီရိစန္ဒာ

အကြမ်းဖက်ဝါဒ ဆန့်ကျင်ကြ
အကြမ်းဖက်မှုမှန်သမျှ ဆန့်ကျင်ကြ
အကြမ်းဖက်ဝါဒ ကုန်ဆုံးပါစေ
ဒီကမ္ဘာမြေကြီး ငြိမ်းချမ်းပါစေ။

လူလူချင်း သဘ္ဘာဝါချင်း
မေတ္တာရှေးရှု စာနာမှုဖြင့်
သမုဒ္ဒယာ လူ့လောကလှပစေဖို့
ဆန္ဒတစ်ခု ရင်မှာပြု။

ငြိမ်းချမ်းခြင်းသည် သန်မာခြင်းရဲ့လက်နက်
အကြမ်းဖက်မှုရဲ့ဗိုလ်တစ်ဖက်ကမ်း
အကြမ်းဖက်မှုတို့ရဲ့ကျရှုံးရာအခြုံး
အကြမ်းဖက်မှုတို့ရဲ့သင်္ချိုင်းရာမြေ။

ဘဝဆိုတာ အရိုးချင်းရိုက်ပြီး ပြည်ဘဉ်သတ်တဲ့ပွဲ
ဌေကြေးနဲ့အင်အားရှိရင် ဒီစကီအခိုးနဲ့
မင်းမူးလို့ရ တွေးထင်နေသမျှ
ခွေးဓာတ်သဖွယ် လူမတင့်တယ်။

အကြမ်းဖက်မှုများ ကင်းရှင်းအောင်
ကိုယ်ချင်းစာတရား ရင်မှာထားကာ
တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မေတ္တာရှေးရှု
ကောင်းသောအကြံ ပေးကြရန်။

မာနတွေခဝါချလို့ ဆန္ဒတွေမြို့သိပ်ဖို့
သည်းခံခြင်းတွေ ရင်မှာပိုက်ကြပါစို့။
သမုဒ္ဒယာဒီကမ္ဘာမြေကြီး
အချစ်ပန်းလေးတွေဝေစေဖို့
မင်းတို့ငါတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြပါစို့။

အကြမ်းဖက်မှုပပျောက်ဖို့အတွက် ဥပဒေသည်လူထုပညာပေးခြင်း ထက်ပိုပြီးထိရောက်မှုရှိသည်

နော်ကညောမှ

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ၏အဓိကအချုပ်အခြာအာဏာသည် ပြည်သူလူထုဘဝလုံခြုံမှုဖြစ်သည်။ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခြင်းသည် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများသာမက တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာဥပဒေခုံရုံး(ICJ)ဟူ၍ရှိသည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိနိုင်ငံတိုင်းသည် အကြမ်းဖက်မှုပပျောက်ရန်အတွက် ဥပဒေသည် လူထုပညာပေးခြင်းထက်ပိုပြီးထိရောက်မှုရှိသည်ဟုကျွန်ုပ်ထင်သည်။ နိုင်ငံတိုင်းတွင်နေထိုင်နေသောလူသားတိုင်းသည် ဥပဒေဘောင်နှင့်အညီနေထိုင်သင့်သည်။ သို့သော်လည်း လူထုများကိုဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခြင်းထက် ပညာပေးခြင်းသည်ပို၍ကောင်းမွန်သည်။

လူ့ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဥပဒေဟုဆိုသောဘောင်ရှိသော်လည်း ပညာပေးခြင်းထက်ပို၍ကောင်းမွန်ခြင်းမရှိပေ။ မကြာသေးမီကပင် ပဲရစ်မြို့တော်ကိုအွန်လိုင်းကနေတစ်ဆင့် အကြမ်းဖက်သမားများ၏ခြိမ်းခြောက်မှုကိုခံခဲ့ရသည်။ အကြမ်းဖက်မှုကြောင့် လူအများ၏ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ စိုးရိမ်ခြင်း၊ ညည်းတွားခြင်း၊ ငိုယိုခြင်းများ ကမ္ဘာပေါ်တွင်ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်။ အကြမ်းဖက်မှုကြောင့် လူသားများ၏ ပျော်စရာကောင်းသော အသိုက်အမြုံများပြိုကွဲခဲ့ရသည်။ ထို့အပြင် မိသားစုများတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦးဝေးကွာခြင်းကြောင့် မေတ္တာ၊ အချစ် တော်မွတ်ခြင်းများဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည်။

ဥပဒေဆိုသည်မှာ ဒုစရိုက်အမျိုးမျိုးကိုနှိမ်နှင်းရန်ကမ္ဘာက တရားမျှတစွာ သဘောတူညီချက်နှင့်အညီ ထုတ်ထားသောစည်းကမ်းဘောင်တစ်ခုဖြစ်သည်။ မည်သည့်နိုင်ငံမဆို ထိုနိုင်ငံတွင်းတွင်နေထိုင်သောသူများသည် ဥပဒေနှင့်အညီကျင့်သုံးနေထိုင်သင့်သည်။ လူတန်းစားအလွှာအသီးသီး၊ လုပ်ငန်းအသီးသီးတို့အပြင် ကျောင်း၊ အိမ်တွင် ဥပဒေထားရှိရမည်။ ဥပဒေကိုကျင့်သုံးလိုက်နာမှသာလျှင်နိုင်ငံသားကောင်းပီသမည်ဖြစ်သည်။ အကြမ်းဖက်ခြင်းသည် အလွန်ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်စရာကောင်းသည်။ ကြီးသောအမှုကိုငယ်အောင်၊ ငယ်သောအမှုကိုပပျောက်အောင် ဥပဒေကထုတ်ပြီးကျင့်သုံးနေဆဲဖြစ်သည်။

ယခုအချိန်မှာ နိုင်ငံတိုင်းတွင် ဥပဒေဟုဆိုသောစည်းကမ်းဘောင်ရှိနေသော်လည်း ဥပဒေများကိုချိုးဖောက်ပြီး ကျင်လည်ကျင့်သုံးနေသောဒုစရိုက်သားများရှိသေးသည်။ ထိုသူတို့ကို ဥပဒေဖြင့်အရေးယူပြီး ပြစ်ဒဏ်များကိုစီရင်သော်လည်း ချိုးဖောက်မြဲချိုးဖောက်နေဆဲဖြစ်သည်။ ဥပဒေဖြင့်အရေးယူမရသောကြောင့် ပညာပေးခြင်းသာပိုမို၍ကောင်းမွန်သည်။ အသိပညာသည် လူ့ဘဝကိုပြောင်းလဲစေသည်။

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံရှိအမျိုးသမီးများသည် အကြမ်းဖက်မှုကြောင့်ပညာရေးတွင်ချို့တဲ့နေသည်။ သို့သော်လည်း မာလာလာဆိုသောအမျိုးသမီးငယ်လေးသည် အကြမ်းဖက်မှုကိုကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိဘဲ တော်လှန်နှိမ်နှင်းနိုင်ပြီး သူမ၏အမျိုးအနွယ်အမျိုးသမီးတွေအတွက် စံပြအမျိုးသမီးကောင်းတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုအမျိုးသမီးသည် သတ္တိ၊ဇွဲ၊လုံ့လဟူသောမိတ်ဆွေသုံးဦးကိုစွဲကိုင်ထားပြီး ဥပဒေနှင့်အညီ အသက်ရှင်နေထိုင်သည်။ ထိုအမျိုးသမီး၏လုပ်ဆောင်ချက်များသည် စံနမူနာယူစရာကောင်းလှပေသည်။ ယခုအချိန်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေးနိုဗယ်ဆုကို ရရှိပိုင်ဆိုင်ထားသူတစ်ဦးဖြစ်သည်။

အကြမ်းဖက်မှုပပျောက်ဖို့ရန်အတွက် နိုင်ငံခေါင်းဆောင်သော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံသားတိုင်းသော်လည်းကောင်း တာဝန်ရှိသည်။ တာဝန်သည် လူ့ဘဝတွင်အရေးကြီးဆုံးသောဘောင်တစ်ခုဖြစ်သည်။ အကြမ်းဖက်မှုပပျောက်ရန်အတွက် ပညာပေးခြင်းသည် ပို၍ကောင်းမွန်သောလုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်သည်။ ပညာပေးခြင်းသည် လူ့ဘောင်တွင် ထိရောက်မှုရှိသည်။ အဖွဲ့အစည်း၊ ပညာပေးခြင်းအဖွဲ့သည် ဥပဒေအကြောင်းကို သိရှိနားလည်လိုက်နာကျင့်သုံးသောကြောင့် ပညာပေးခြင်းကို လိုက်၍လုပ်ဆောင်နေခြင်းဖြစ်သည်။

အကြမ်းဖက်မှုအမျိုးမျိုးရှိသည်။ ဥပဒေဆိုသည်မှာ နိုင်ငံအတွင်းရှိအကြမ်းဖက်မှုများဖြစ်သော သားမယားပြစ်မှားမှု၊ လူသတ်မှု၊ ခိုးမှု၊ လုယက်မှု၊ မှောင်ခိုလုပ်ငန်းများ၊ အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု၊ လင်ပိုင်းဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှု၊ မိဘမှသားသမီးများအားအကြမ်းဖက်မှု၊ လုံခြုံရေးတာဝန်ခံများမှလူထုအားအကြမ်းဖက်မှု၊ ရပ်ကွက်မှူးမှ လူထုများအားအကြမ်းဖက်မှု၊ လူမျိုးရေးအကြမ်းဖက်မှု၊ ဘာသာရေးအကြမ်းဖက်မှု၊နိုင်ငံရေးအကြမ်းဖက်မှုများ၊တစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာစီးပွားရေးနှင့်စစ်ရေးအကြမ်းဖက်မှုများဟူ၍အကြမ်းဖက်မှုပေါင်းများစွာရှိသည်။ ထိုသို့သောအမှုများသာမက အသေးအမွှားစသောပြစ်မှုငယ်များကို ဥပဒေနှင့်အညီတာဝန်ယူပြီး စီရင်သင့်သည်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတွင်ဥပဒေမရှိလျှင် ပြစ်မှုကြီးငယ်များပေါ်ပေါက်လာစေသည်။အကျင့်စာရိတ္တပျက်စီးနေသောနိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်ကြီးများသည် ဥပဒေကိုအလေးထားခြင်းမပြုလျှင် ထိုနိုင်ငံသည် အလွန်သနားစရာကောင်းလှပေသည်။

အကြမ်းဖက်မှုပပျောက်ရန် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခြင်းနှင့်ဒွန်တွဲနေရမည်ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခြင်းသည် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏အဓိကမရှိမဖြစ်သော ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဖြစ်၍ ပညာပေးခြင်းသည်လည်း လူထုအတွက်မရှိမဖြစ်၊ သိသင့်သိထိုက်သော ဗဟုသုတအသိပညာများဖြစ်သည်။ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခြင်းသည်ပြည်သူလူထုအတွက်ကြောက်ရွံ့မှု၊ ရွံရှာမှု၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်းများမှ ကာကွယ်ပေးပါသည်။ ပြည်သူလူထုများသည် ထိုသို့ဥပဒေကိုချိုးဖောက်ခဲ့လျှင် ဒဏ်ငွေဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ထောင်ဒဏ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်နှင်ဒဏ်ပေးခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း ထိုအချက်များကိုကြည့်၍ ၎င်းတို့၏ အပြစ်ကျူးလွန်မှုများကိုတားဆီးပေးနိုင်သည်။ သို့သော် တစ်ဖက်ကိုပြန်ကြည့်လျှင် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခြင်းများသည် စာရွက်စာတမ်းများသာဖြစ်၍ တစ်ကယ်လက်တွေ့ဘဝများတွင်အသုံးချရန်မူအလွန်ပင်ခက်ခဲလေ့ရှိသည်။ စာရွက်စာတမ်းများ၊ ပိုစတာများ၊ ဆိုင်းဘုဒ်များဖြင့် ကျေးရွာ၊မြို့နယ်၊နိုင်ငံအနှံ့တွင်လိုက်လံကပ်ထားသော်လည်း ပညာရှိလူတန်းစားများသာဖတ်နိုင်၍ ပညာမဲ့လူတန်းစားများအတွက် အလွန်ပင်ခက်ခဲမှုများရှိလေသည်။ သို့သော် ပညာပေးမှုများ၊ ပါဝင်လှုံ့ဆော်မှုများပြုလုပ်ပေးလျှင် ၎င်းတို့အတွက် အမှန်တကယ်အကျိုးရရှိမည်ဖြစ်သည်။ ပါဝင်လှုပ်ရှားလုပ်ဆောင်ပေးခြင်းဖြင့် လူတန်းစားမရွေးသင်ယူနိုင်၍ အသိပညာဗဟုသုတများတိုးပွားလာမည်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင်အယူသည်းသောနိုင်ငံဖြစ်လေရာ ထိုအကြောင်းအရင်းများကြောင့် အကြမ်းဖက်မှုများသည် နေ့စဉ်နှင့်အမျှဖြစ်ပွားနေသည်။ ပြည်သူလူထုကြားတွင်ကွင်းဆင်း၍ ပညာပေးခြင်းအားဖြင့်ပိုမိုကောင်းမွန်နိုင်မည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ၊ဒုက္ခသည်စခန်းများမှ လူထုအခြေစိုက်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်သောကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး (KWO)သည် မတရားသဖြင့်ခံနေရသောအမှုသည်များကိုကူညီဖြေရှင်းပေးသည်သာမက အသိပညာပေးခြင်းများကိုလည်းလိုက်လံသင်ကြားပို့ချပေးသည်။ ထို့ကြောင့် နိုင်ငံအသီးသီးတွင် ဥပဒေစည်းကမ်းဘောင်များကိုထားရှိရမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဥပဒေထက်အသိပညာပေးခြင်းသည် လူထုအတွက်ပိုမိုပြီးထိရောက်မှုရှိသည်။

တားဆီးပိတ်ပင်ခံရသော အခွင့်အရေး

ဆာကောကော်ထူး

"အဖေရေ""ဘာလဲသမီး""သမီး...ဟိုလေ...အဲ နိုင်ငံရေးနဲ့ဆိုင်တဲ့စာအုပ်တွေ၊ သတင်းတွေဖတ်ချင်တယ်။ အဖေ့စာအုပ်စင်မှာမရှိပါလား။ ဘယ်မှာသွားဝယ်ဖတ်ရမလဲမသိဘူး။" "ဟသမီး၊ အဲ့ဒီအဖေ့ရဲ့စာအုပ်တွေတပုံကြီး၊ ဖတ်ချင်ရင် အဲ့ဒီထဲကစာအုပ်တွေရှာဖတ်လေ။ နိုင်ငံရေးစာအုပ်တွေ၊ဘာတွေအဖေ့စာအုပ်စင်ထဲမှာဘယ်ရှာတွေ့မလဲ။ အဖေလိုက်ရှာဝယ်တာဘယ်မှာမှမရောင်းဘူး။ ဒါပေမယ့် အဖေဝယ်ထားတဲ့ စျေးကြီးတဲ့ စာအုပ်တွေဖတ်လို့ ရတာဘဲသမီးရယ်ဖတ်ကြည့်၊အဖေရဲ့စာအုပ်စင်ကစာအုပ်တွေကုန်အောင်သာဖတ်၊ သမီးအတွက်ကြွယ်ဝတဲ့အသိဉာဏ်ပညာဗဟုသုတတွေအများကြီးရမှာသေချာတယ်။ မသိနားမလည်တဲ့အရာတွေ အဖေ့ကိုမေးပေါ့၊ ဟုတ်ပြီလားသမီး။"

"ဟုတ်ကဲ့...အဖေ...."""အဲ...အဖေဈာ.."""အမ်၊ ဟိုလေ...ခုနကအဖေပြောတဲ့နိုင်ငံရေးအဟမ်—ဘာလား...သမီးစိတ်ဝင်စားလို့...ရှင်းပြပါလား။ ပြီးတော့...ဟိုလေ...တော်လှန်ရေးအကြောင်းလည်းပြောပြပါလား။""အာလား၊သမီးရေ...ခုနသမီးပြောနေတာတွေဆက်မပြောနဲ့တော့နော်။ ဟုတ်ပြီးလား၊ တော်ကြာ သူများတွေကြားသွားမှ အဖေတို့မိသားစုဒုက္ခတွေ့တော့မှာ""အိုး—တော်တော့ကို မေးနိုင်လွန်းသူလေးပါလား"

"ဟာ–ဘာလဲအဖေ...ခုနကသမီးမေးတာတွေမဖြေဘူးပေါ့။ အဲဒါဆို မဖြေရတဲ့အကြောင်းလေးပါလေးရှင်းပြပါလား""အော—ဒုက္ခပါဘဲ၊သူများကြားမှာစိုးလို့ နင့်ပါးစပ်ပိတ်ခိုင်းတာကိုစပ်စုပြန်ပြီးလား။ ကဲ—သမီးသိချင်ရင် ကြီးလာတဲ့အထိစောင့်၊ ဟုတ်ပြီလား၊ အဲ့ဒါမှ သမီးအဖေရှင်းပြတာထက်ပိုပြီးနားလည်လိမ့်မယ်။ တနေ့တချိန်ကျရင် အကြောင်းစုံကိုနားလည်လာမှာပါ။""ကဲ—ခုတော့စာရေးစာကျက်အိမ်စာလုပ်တော့။ လူကြီးကိစ္စဝင်မပါနဲ့တော့၊ တော်ကြာစာမေးပွဲကျပြီး နင့်ဆရာမတွေ နင့်ကို နွားကြိမ်လုံးနဲ့ထပ်ရိုက်နေအုံးမယ်"

အဖေ– ကျမကိုပြောပြပြီးပြီးချင်း သူ့ရေဒီယိုလေးကိုဖွင့်နားထောင်လိုက်ပါတော့တယ်။ ကလေးအရွယ်သာရှိသေးသော ကျမသိချင်ဖတ်ချင်တာတွေက အရွယ်နဲ့မလိုက်သောအကြောင်းကိစ္စတွေ နိုင်ငံရေးတော်လှန်ရေးကိစ္စတွေဖြစ်တာကြောင့် အဖေကျမကိုရှင်းမပြခဲ့တာ ကျမစိတ်ထဲမှာ အင်း—ငါအရွယ်ရောက်ရင်တော့ အဖေပြောတဲ့အတိုင်း ငါသိချင်တဲ့အရာတွေအားလုံးငါကိုယ်တိုင်ရှာဖတ်မယ်။ နားထောင်စူးစမ်းမယ်ပေါ့။ ခုတော့ အဖေ့ရဲ့စာအုပ်စင်ကစာအုပ်ကြီးတွေကို ပဲဖတ်ရင်း အခြားအပြင်ဗဟုသုတတွေရှာလိုက်ပါအုံးမယ်။

ဟုတ်တယ်။ ကျမကြီးပြင်းလာခဲ့သော နှစ်ရာစုချိန်ခါတုန်းက နိုင်ငံတော်ဟာ လူထုရဲ့အသိအမြင် အတတ်ပညာတွေကိုအမှောင်ကမ္ဘာချထားတဲ့နေရာနဲ့တူနေပါတယ်။ စာတတ်ပေတတ်တွေရှိပေမယ့် နိုင်ငံရေးကိစ္စတွေ၊ တော်လှန်ရေးကိစ္စတွေနဲ့အလှမ်းဝေးခဲ့ရပါတယ်။ တနေ့ဝမ်းစာလူမှုဘဝကနေရုန်းကန်လှုပ်ရှားနပမ်းလုံးရင်း အသက်ရှင်အောင် နေလာခဲ့ကြရပါတယ်။ နိုင်ငံရေး၊ တော်လှန်ရေးကိစ္စတွေကို သိရှိနားလည်သူတွေရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျပါဝင်ဖို့ တော့ရှားမှရှားပါ။ ပါဝင်နိုင်အခွင့်အရေးတားဆီးခံခဲ့ရတာပါ။ စားဖို့ဝမ်းစာကရှာရဖွေရခက်ခဲတဲ့အထဲ အဲဒီတားမြစ်ပိတ်ပင်ထားတဲ့အရာတွေနဲ့သွားပြီးပတ်သက်မိလို့ကတော့ ရှင်လျက်နဲ့ငရဲအိုးရောက်နေရောပေါ့။

ဟုတ်ပါတယ်။ အဲဒီအကြောင်းပြချက်တွေဟာ ငြင်းပယ်စရာအကြောင်းမရှိခဲ့ပါ။ အဲဒါတောင်မှ သူတို့ (စစ်အစိုးရ) တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားတဲ့အရာနဲ့ပတ်သက်မှုရှိတယ်လို့မယုံသင်္ကာအထင်ခံရပြီး တရားစွဲအဖမ်းခံရတဲ့၊ချောက်ချခံရတဲ့အမျိုးလည်းရှိခဲ့ပါတယ်။ ရေဒီယိုကနေ ပြည်ပကထုတ်လွှင့်တဲ့သတင်းအကြောင်းအရာတွေကိုနားမထောင်ရအောင် သူတို့ခြိမ်းခြောက်ခဲ့ပါတယ်။ နားထောင်ခဲ့ရင်လည်း နေပြည်တော်မြန်မာ့အသံကသတင်းကြော်ငြာတွေပဲနားထောင်ရတယ်။ နေပြည်တော်မြန်မာ့အသံသတင်းလာရင် သူတို့(စစ်အစိုးရ)ကောင်းသောအကြောင်းအရာတွေဘဲပြော၊ မင်းသား၊မင်းသမီးပေါ်ပြူလာတွေရဲ့တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်း၊ ထမင်း၊ဟင်း၊ မှုန့်ချက်ပြုပ်နည်းတွေပြောစသဖြင့် လူထုရဲ့အသိအမြင်တွေကို ချုပ်ချယ်ကန့်သတ်ပိတ်လှောင်ခံထားရပါတယ်။ နေပြည်တော်မြန်မာ့အသံသတင်းပြီးရင်သူတို့ဘယ်လိုပြောလည်းဆိုတော့"အကောက်

ကြံလေလှိုင်းသံလူသတ်သမားနားမယောင်စေနဲ့၊ သတိထား'' တဲ့။ ဒါပေမယ့် အဲဒီလေလှိုင်းသံနဲ့ပဲ ကျမသိချင်တဲ့အကြောင်းအရာတွေ၊ နိုင်ငံရေး၊ တော်လှန်ရေးကိစ္စတွေကို ကြားသိခဲ့ရပါတယ်။

လူကြီးတွေစကားလက်ဆုံဖွဲ့ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးချိန်မှာ ကျမအိမ်စာလုပ်ရင်း စိတ်ထဲနားထဲမှာက ပြောဆိုဝေဖန်သံဆီကိုရောက်မြဲရောက်ခဲ့ပါတယ်။ အဖေမရှိချိန် အဖေ့ရဲ့ရေဒီယိုကို ဖွင့်ရင်း နိုင်ငံခြားကလှမ်းပြောတဲ့ သတင်းပေးတဲ့ပြည်တွင်းအကြောင်းကိစ္စတွေ၊ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားနေတာတွေ၊ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုတွေ၊ တိုင်းရင်းသားဒေသက ပြည်တွင်းဒုက္ခသည်တွေရဲ့ရင်ဖွင့် ပြောဆိုငိုကြွေးသံတွေကိုကြားသိခဲ့ရပါတယ်။ ကျမစိတ်ထဲမှာ နှလုံးသွေးတွေဆူပူပြီး၊ ခေါင်းနှပန်းကြီးသွားပါတယ်။ ငိုကြွေးနေသောသူတို့ရဲ့အသံကိုနားထောင်ရင်း ကျမမျက်ရည်ကျခဲ့ရပါတယ်။ စာနာသနားကူညီချင်တဲ့ကျမရဲ့စိတ်တွေ တနေ့ထက်တနေ့ ကြီးထွားလာတဲ့ခံစားချက်ကို ခံစားမိလာခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အချိန်အခါအခွင့်အရေးတွေ၊ လမ်းကြောင်းတွေ ဘယ်ဆီကနေဘယ်လိုသွားရမလဲဆိုတာ လမ်းကြောင်းရှာမတွေ့ခဲ့ပါဘူး။

ကျောင်းရောက်ပြန်တော့ ကြားသိနားထောင်ရတဲ့အရာတွေ ကျမသူငယ်ချင်းတစ်ဦးကိုပြောပြတယ်။''ဟေ့—သူငယ်ချင်း၊ ကျမ နောင်တချိန်ကျရင်သူတို့ဆီကိုသွားမယ်။ အဲဒီဒေသ(တော်လှန်ရေးနယ်မြေ)ထဲကိုကျမသွားကိုအရောက်သွားမယ်။ ပြိုးပြိုးကြီးမျက်နှာနဲ့ပြောတဲ့ကျမကို ကျမသူငယ်ချင်းက ထိတ်လန့်မှု၊ စိုးရိမ်ပူပန်မှုမျက်နှာနဲ့ကြည့်ရင်း ဟဲ့—နင်အဲဒီနေရာ အမဲရောင်ဒေသကိုသွားရင် သူများနင့်လည်ပင်းလှီးဖြတ်ပစ်မှာ။ ငါတော့မသွားရဲဘူးပြောပြီး တိတ်ဆိတ်ပါတော့တယ်။ ကျမလည်း ဘာစကားတစ်ခွန်းမှပြန်မပြောတော့ဘဲ တိတ်ဆိတ်လေးပဲ အတွေးပင်လယ်ဝေခဲ့ရပါတယ်။

ရေဒီယိုလေလှိုင်းသံဆီက တားဆီးပိတ်ပင်ခံရတဲ့အထဲ ကျမစွန့်နားထောင်ပြီးရခဲ့တဲ့သတင်းအကြောင်းတွေကို ကျမမှတ်သားနားလည်ခဲ့ရတာတွေအများကြီးရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဖတ်ချင်တဲ့အကြောင်းအရာတွေလည်းရှိနေပါတယ်။ ကျမရဲ့အိမ်မှာ အဖေ့ရဲ့အဖိုးတန်စာအုပ်တွေရှိလို့ ကျမဗဟုသုတ ပညာအမြော်အမြင်တွေအများကြီးရခဲ့ပါတယ်။ ကျောင်းမှာတော့ ကျမသိခဲ့ရတဲ့အဲဒီရာစုချိန်ခါတုန်းမှာ ကျောင်းစာကြည့်တိုက်ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် စာကြည့်တိုက်ရဲ့စာအုပ်များဟာ စွယ်စုံသတင်းတွေ၊ ပေါ်ပြူလာအလှဆင်နည်းပညာတွေ၊ နာမည်ကြီး မင်းသားမင်းသမီးစုံတွဲရဲ့ဖက်ရှင်ရိုက်ချက်တွေ၊ အချစ်ဝတ္ထု၊ ကာတွန်းဇာတ်လမ်းလေးတွေ၊ အားကစားဂျာနယ်တွေစသဖြင့်ပဲရှိခဲ့တာပါ။ ကျမဖတ်ချင်ခဲ့တဲ့သမိုင်းဖြစ်ရပ်တွေ၊ ဥပဒေရေးရာကိစ္စတွေ၊ ဒီမိုကရေစီအတွေးအမြင်တွေ၊ နိုင်ငံရေးကြောင်းရာကိစ္စတွေ၊ တော်လှန်ရေးအကြောင်းတွေ ကျမရှာမတွေ့ခဲ့ပါလား။

နောက်ဆုံးကျမသိခဲ့ရတာက အဲဒီအကြောင်းအရာစာပေတွေကို ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးတွေမဖတ်စေချင်ဘူး။ နောက်တစ်ခုကအဲဒီအကြောင်းတွေ(နိုင်ငံရေး)ရေးတဲ့လူဖတ်တဲ့လူကို လိုက်စုံစမ်းဖမ်းဆီးနေသင့်ယုက်ဟန့်တားတယ်။ အကြောင်းကသူတို့(စစ်အစိုးရ)ရဲ့လုပ်ရပ်၊ ဖြစ်ရပ်မှန်အကြောင်းတွေကို နိုင်ငံသားပြည်သူတွေမသိစေချင်ဘူး၊ မဖတ်စေချင်ဘူး၊နားမထောင်စေလိုဘူး။ ဒဲ့ကြောင့် တားဆီးပိတ်ပင်ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်စိုးမိုးအုပ်ချုပ်ခဲ့တာပေါ့။

တားဆီးပိတ်ပင်ခံရတဲ့အခွင့်အရေးတွေ၊ ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်ထားတဲ့လုပ်ရပ်တွေကနေ ရဲရဲတောက် အရဲစွန့်သက်စွန့်ကြိုးပမ်းပြီး အာဇာနည်သူရဲကောင်းကြီးတွေပေါ်ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။ ပြည်သူလူထုကလည်း အမှောင်ကမ္ဘာတိုင်းပြည်ရဲ့ အဆိပ်ထဲကနေ ရှင်သန်နိုးကြားလာပြီး တောင်းဆိုလှုပ်ရှားမှုတွေ၊ ဆန္ဒဖော်ထုတ်မှုတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခုပေါ်ထွက်လာခဲ့ပါတယ်။ နှစ်တွေ၊လတွေရွှေ့လျားပြောင်းလဲလာတော့ တိုးတက်ထွန်းကားလာတဲ့ခေတ်ကြီးဆီကိုဦးတည်ကူးခတ်လာနေပါတယ်။ သတင်းမီဒီယာတွေ၊ ရုပ်မြင်သံကြားထုတ်လွှင့်ပြသမှုတွေကမှတဆင့် ဖြစ်ရပ်မှန်သရုပ်တွေကို ကြည့်ရှုတွေ့မြင်သိရှိနားလည်ခဲ့ပါတယ်။ စာတတ်ပေတတ်တွေလည်း တိတ်ဆိတ်မနေကြတော့ပါဘူး။လွတ်လပ်သောပြည်သူလူထုတွေရဲ့ဆန္ဒဖော်ထုတ်မှုမှာပါဝင်လှုပ်ရှားတောင်းဆိုသံတွေ ပိုမိုကျယ်ပြန့်ကြီးမားလာပါတယ်။ ကလောင်ပါရမီရှင်တွေလည်းရေးကြ၊ အတွေးအမြင်သဘောထားတွေကိုဖွင့်ဟကြပါတယ်။ ဖုန်း၊ အီးမေးလ်၊ အင်တာနက်၊ ဖေ့စ်ဘုတ်ဆက်သွယ်ပြောဆိုမှုအရှိန်အဟုန်မြင့်မားလာပါတယ်။ ပုန်းလျှိုးထိုးနှက်နှိပ်စက်မှုတွေ၊ လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ကျူးလွန်မှုတွေ၊ အကျင့်ပျက်ခြစားမှုစသောလုပ်ရပ်တွေ၊ သူတို့(စစ်အစိုးရ)ရဲ့လှည့်ကွက်လုပ်ရပ်တွေ အားလုံးကို ပြည်သူလူထုနှင့်အတူ ကျမလည်းသိရှိနားလည်ခဲ့ရပါပြီး။

အမှောင်ကမ္ဘာကနေ အလင်းရောင်ခြည်သစ်ကိုမြင်တွေ့ရဖို့အသက်ရှေးစတေးမှုတွေ မြေပေါ်ကျခဲ့ရပေါင်း မြောက်များလွန်းစွာရှိနေတော့ မရေတွက်နိုင်အောင်ဖြစ်နေပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျမတို့အလင်းရောင်ခြည်သစ်ကိုရှုမြင်ချိန်၊ တရားမျှတမှုဆီသို့သွားနေချိန်မှာ ကျမတို့ရဲ့အခွင့်အရေး လွတ်လပ်မှုနဲ့ရပိုင်ခွင့်တစ်ချို့ကို တားဆီးပိတ်ပင်ခံထားရတုန်းပါဘဲ။ အရေးယူတရားစွဲဆိုအပြစ်ပေးခံရဆဲပါ။စင်းလုံးချွတ်လွတ်မြောက်မှုမရှိသေးပါဘူး။

အရှယ်ရောက်လာ၍ ကျမနားလည်မှုတွေရလာပြီး ကိုယ်တိုင်စူးစမ်းလေ့လာဖတ်ရှုမှတ်သားကာ ဘဝကိုကျော်လွန်ဖြတ်သန်းလာခဲ့ပြီးနောက် သိချင်၊နားလည်ချင်၊ ဖတ်ချင်ခဲ့သောအရာအားလုံးနီးပါးကို ယခုပွင့်လင်းမြင်သာမှုတွေရှိလာချိန်မှ လွတ်လပ်စွာဖတ်ရှုခွင့်၊ ကြည့်ရှုနားထောင်ခွင့်ရရှိလာသည့်အတွက် ကျမရင်ထဲမှာ ခံစားသိရှိနားလည်ခဲ့ရပါပြီးလို့ အဖေကိုမှာလိုက်ချင်ပါတယ်...

.....

ဂုဏ်ယူပါတယ်

တောင်ဂူ-ဘွဲ့အခဲ့မ္ပီ

စောကညောထူး၊ စောကညောစေး၊ နော်ကညော သော သူငယ်ချင်းသုံးဦးတို့သည် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းကျ ကျမ်ဖြို့၏အလယ်ဗဟိုဌ် စနေကျောင်းပိတ်ရက်မို့ စာကြည့်တိုက်သို့စာဖတ်လေ့လာရန် ဆုံးဖြတ်ချက်တူညီစွာဖြင့်ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ မြို့ပြဆိုပေမဲ့ စာကြည့်တိုက်တွင်အင်္ဂလိပ်ဘာသာ၊မြန်မာစာဘာသာအများဆုံးရှိတာမို့ ကရင်ဘာသာစာများသိပ်တွင်ကျယ်စွာအသုံးမပြုသေးပါ။

သူငယ်ချင်းသုံးဦး စာကြည့်တိုက်ခရီးဦးအစတွင် နော်ကညောသောမှစတင်၍"ဟဲ့—နင်တို့စာကြည့်တိုက်ကို သွားဖို့ဆိုတာဟုတ်ပါပြီ။ ငါကတော့ ရှင်းရှင်းပြောရရင် ကရင်စာဘဲလေ့လာချင်တယ်။ ခက်တာက အခုလက်ရှိစာကြည့်တိုက်ရုံးမှာမြန်မာ၊အင်္ဂလိပ်စာတွေဘဲများတယ်လေ။ ကျောင်းနေဘက်တွေမို့အားနာပြီး အဖော်အဖြစ်နဲ့လိုက်ခဲ့ရတာနော။ နင်တို့သိအောင်ကြိုပြောထားမယ်။ တော်ကြာစာကြည့်တိုက်ရောက်ရင် ဘာကြည့်တယ်၊ ဘာဖတ်တယ်ဆိုပြီး သူများကြားမှာအော်မဟေါက်နဲ့။"

ထိုစဉ် ကညောစေးမှ"အေး—ငါနားလည်ပါတယ်ဟ။တစ်ခုတော့ရှိတယ် ငါ့အစ်မဝမ်းကွဲတစ်ယောက်နယ်စပ်မှာ ရှေးဦးသူနာပြုသင်တန်းကို ကျေးရွာအုပ်စုကိုယ်စားသွားရင် ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံးမဂ္ဂဇင်းစာအုပ်ကိုပြန်ယူလာခဲ့တယ်။ အဲဒီစာအုပ်ထဲမှာ ကရင်၊ ဗမာဘာသာ နှစ်ခုစလုံးပါ ရေးထားတယ်။စာဖတ်သူတိုင်းသိပ်ရှုပ်တယ်လို့ပြောကြတယ်။ အထူးသဖြင့် ကရင်လိုရေးတာများတယ်ဆိုတော့ ကညော သော နင့်အတွက်ဆိုပိုအဆင်ပြေတယ်ဟ။" ထပ်ဆင့်ဆိုသ လိုကညောထူး၏နှုတ်မှလည်း"အေး—ဟုတ်တယ်။ ငါ့ရဲ့အဒေါ် အပျိုကြီးလည်း တခါတခါပြောသံကြားရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုမြို့ထဲတော့မရောက်ဘူး။ ခရိုင်၊မြို့နယ်တွေဆိုလား၊ကရင်တော်လှန်ရေးလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်တွေထိန်းချုပ်တဲ့ဒေသဘဲ ရောက်တယ်ဆိုလား------"

ကညောစေးမှ"အင်း—အဲဒီမဂ္ဂဇင်းမှာဆိုရင်ကဏ္ဍအစုံဘဲလေ။ ကညောသောတင်မကဘူး၊ သူငယ်ချင်း မင်းပါဖတ်ရရင် ပိုပြီးစိတ်ဝင်စားမှာ————"

ကညောထူး"အေး—— မင်းပြောမှ ငါတောင် အဲဒီကညောပို မူကရိုးထဲဝင်ဖို့စိတ်ပြင်းပြလာပြီးသိလား———။"

ကညောသော"အစ်မလေးတော်၊ဘုရားရေ။ နင်က—အဲဒီအ သင်းထဲဝင်ပြီးတာဝန်ထမ်းဆောင်မယ်ဟုတ်လား။"

ကညောစေး"ဟာ—ကညောထူး မင်း-ကြည့်လည်းပြောပါ အုံး။ တော်ကြာ ပြောစရာဆိုစရာတွေဖြစ်ကုန်အုံးမယ်။ သေချာလည်းစဉ်းစားပါကွာ——သူငယ်ချင်း——— ။"

ကညောထူး"အေး—မင်းတို့ရဲ့အတွေးနဲ့စဉ်းစားသုံးသပ်ပြီး ပြောပေးတာငါလက်ခံကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ဘယ်လိုဘဲဖြစ်ဖြစ် ဒီနှစ်ဘွဲ့ရတာနဲ့ အသက်ပြည့်ပြီးဆိုရင် အဲဒီ "ကညီပိတ်မှုဉ်က

ရ၊"ထဲဝင်ဖို့ဆုံးဖြတ်လိုက်တော့မယ်။ တို့လူမျိုးအတွက် တစ်ဖက်တစ်လမ်းက နိုင်ငံရေးအမြတ်တစ်ခုဘဲမဟုတ်လား—။"

ဟုတ်ပါသည်။ ကညောထူးရဲ့ စိတ်ကူးယဉ်စိမ်ကိန်းကြီးမှာ အတော်ကိုများနေပါသည်။ ဘယ်လိုဘဲတွေးတွေး ဦးနှောက်တော့ခြောက်ပြီးသား။ တကယ်လို့ သူပြောသည့်စကားအတိုင်း လမ်းအမှန်ရောက်ရှိဖို့ လမ်းအကွေ့အကောက်များဖြတ်လျှောက်ရပါမည်။ တောင်ထိပ်အမြင့်ဆုံးရောက်ချင်ရင် တောင်အောက်ခြေရင်းမှစတင်တက်ခဲ့ရခြင်းထုံးစံပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်အမျိုးသားအချင်းချင်းဆိုတော့လုပ်ငန်းတာဝန်မှာနှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှာမို့ အမျိုးသမီးတွေနဲ့ပူးတွဲပြီးရုံးလုပ်ငန်းနဲ့လုပ်ငန်းဆောင်တာမှာ အနေးနဲ့အမြန်အောင်မြင်မှုရရှိမှာမို့ ဖြတ်လမ်းနည်းနဲ့စိတ်ကူးယဉ်မိခြင်းပါ။ သူငယ်ချင်းကညောစေးနဲ့ နော်ကညောသောနှစ်ဦးစလုံးတို့မှာ ကညောထူးရဲ့စိတ်ကူးယဉ်ဆန်ဆန်စကားများကြားရသောကြောင့် နှုတ်ဆိတ်စွာလမ်းဆက်လျှောက်ရင်းအချိန်အခိုက်အတန့်—ကညောထူးမှ,"ဟိုး--ဘယ်လိုလဲ—သူငယ်ချင်းတို့ အသံတိတ်လှချည်လား—-။ နောက်ဆိုရင် မင်းတို့မထင်မှတ်ထားတဲ့အတိုင်း ဒီထက်လန်းပြီးမိုက်စေရမယ်။ နောက်ပြီး မင်းတို့တွေ ဒီမြို့ပြမှာ သတင်းစာ၊ကာတွန်း၊ဝတ္ထုတွေဘဲဖတ်ရမည့်အစား ငါအောင်မြင်မဲ့တနေ့ မင်းတို့နေရပ်ဒေသစီအရောက် အခုနကမင်းတို့ပြောတဲ့ကဏ္ဍအစုံနဲ့ ကရင်အမျိုးသမီးမဂ္ဂဇင်းတွေများများထုတ်ဝေမှာ။"

သူငယ်ချင်းသုံးဦးစလုံးစကားပြောရင်း စာကြည့်တိုက်သို့စာဖတ်ဖို့သွားရာ ခရီးစဉ်သုံးပုံနှစ်ပုံကျိုးလေပြီ။ ဒီလိုနဲ့ ကညောသောနဲ့ကညောစေးတို့နှစ်ယောက် မဖြစ်နိုင်မှန်းသိပေမဲ့ သူငယ်ချင်းကညောထူးက မဖြစ်ဖြစ်အောင်လုပ်ဆောင်စီမံတတ်သူအကျင့်ရှိသူဆိုတာသိရှိသည်မို့ လိုက်လံဖိအားမပေးတော့ဘဲ နှုတ်ဖျားမှနှစ်ဦးသား"အင်းပါ--အင်းပါ"

ကညောစေး,"ကဲ—ဒါဆို—မင်းရဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်အခိုင်အမာဘဲလုပ်ဆောင်မယ်ထားအုံး၊ **ကညီပိတ်မှုဉ်ကရ၊ခ်ဉ်**နဲ့ အခြားအမျိုးသမီးတွေ မင်းကိုဘယ်လိုထင်မြင်ကြမလဲဆိုတာတွေပြောစမ်းပါအုံး--။"

ကညောသောမှလည်း,"ဟုတ်တယ်ဟ—။ကညောစေးပြောတာမှန်တယ်။ နင့်မှာဘာအတွေးရှိလို့လဲပြောပါအုံးဟ—။"

ကညောထူး၏နှုတ်ဖျားမှလွယ်လွယ်နှင့်လက်လွတ်စပယ်ပြောလိုက်ပါသည်။ "ဒီလိုဟ—။ငါသိထားတာတော့ရှိတယ်။ လွယ်တော့မလွယ်ဘူး။ အဲဒီကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံးအသင်းက ဌါနဆိုင်ရာအမျိုးမျိုးရှိတယ်။ တကယ်လို့ငါအဲဒီကိုရောက်ခဲ့ရင် သက်ဆိုင်ရာလူကြီးတွေကို အဆင်ပြေမဲ့နည်းလမ်းနဲ့မေးကြည့်မယ်။ တကယ်လို့အဆင်ပြေခဲ့သော် အခြေခံကျကျတပိုင်တနိုင်လုပ်ဆောင်နိုင်မဲ့အလုပ် ငါဆောင်ရွက်မယ်ဟာ---။ နင်တို့ကလည်းကွာသိပ်ပိန်းကြတာဘဲ။ ဘာအလုပ်ဘဲဖြစ်ဖြစ်အိပ်လိုက်စားလိုက်နဲ့စာရင် ဒါလည်း ခရိုင်၊ မြို့နယ်ကတစ်ဆင့်ကျေးရွာအထိ ခိုဖြူတွေဝဲပျံသလိုမျိုးအရောက်ပို့ပေးစေမယ်ဗျာ။ ဒါတင်မကဘူး အချစ်ဆုံးသူငယ်ချင်း ကညောသောလည်း ဟောဒီလိုစာကြည့်တိုက်ကို အပင်ပန်းခံလာစရာမလိုဘဲ ကရင်ဘာသာစကားပါတဲ့မဂ္ဂဇင်းတွေဖတ်ပြီး ထာဝစဉ်အမြဲစိတ်ချမ်းသာရတော့မှာပေါ့။"

ထိုစဉ်မှာပင် ကညောစေးတစ်ယောက်မထီမဲ့မြင်ဖြင့် မျက်ခုံးအားမိုးပေါ်သို့ပင့်မြောက်ပြီး"ဟုတ်ပါပြီး။ **ကညီပိတ်မှုဉ်ကရ၊က** နော်ကညောထူးကြီးရယ်—။"

တစ်ဆက်တည်းစောကညောထူးမှ,"ဘာပြောတယ်ဟေ့ကောင် ကညောစေး—မင်းကွာ—မင်းပေါက်ကရနော—-။"

ကညောထူး၊ ကညောစေး၊ ကညောသော ငယ်သူငယ်ချင်းသုံးဦးတို့မှာ တောင်တန်းဒေသမှအစိုးရမူလတန်းကျောင်းအောင်မြင်၍ မြို့ပြအလယ်တန်း၊ အထက်တန်းကျောင်း တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် နှစ်ချင်းပေါက်အောင်မြင်စွာ ပညာဆည်းပူးသော တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူကျောင်းသားများဖြစ်သောကြောင့် ပြောမနာဆိုမနာချစ်သူငယ်ချင်းများဖြစ်ကြသည်။ သူငယ်ချင်းသုံးဦးတို့မှာ ပြောရင်းလမ်းလျှောက်ရင်း စာကြည့်တိုက်သို့ရောက်ရှိစဉ်မှာပင် လမ်းဘေးဓာတ်မီးတိုင်အုန်းပင်၊သရက်ပင်ပေါ်တို့မှ ကျီးကန်းအော်သံ အား--အား--အား--ဆိုသည့်ထွက်ပေါ်သံကြားထဲမှ စောကညောစေး၊ နော်ကညောသောတို့၏ရယ်သံများတို့မှာလည်း ဟား--ဟား--ဟား--ဆို၍ တပြိုင်နက်ပဲ့တင်သံများထွက်ပေါ်လာပါတော့သည်။

ကညောထူးသည် ကညောစေး၊ကညောသောတို့၏ နှောက်ပြောင်မှုအားစိတ်ဆိုးခြင်းမရှိဟန် ပြုံးစိပြုံးစိအမှုအရာပြကာ ကညောထူးက စကားလမ်းကြောင်းလွှဲကာ"ကဲ့—ကယ် သူငယ်ချင်းတို့ မြန်မြန်လျှောက်လေကွာ ရောက်တော့မယ်။ အချိန်သိပ်မရှိတော့ဘူး၊ တော်ကြာ စာကြည့်တိုက်ရုံးစောင့်နဲ့လွှဲလို့ စာမဖတ်လိုက်ရဘဲနေအုံးမယ်။"

ကညောသောက,"လွှဲသွားတော့လည်းဘာဖြစ်လဲ၊ လောလောဆယ်မဖတ်ရပေမဲ့ နောင်တစ်ချိန်ကျရင် နင့်ရဲ့စိတ်ကူးယဉ်အိမ်မက်အတိုင်း(မကြာမီမျှော်)ဆိုတဲ့ကြော်ငြာအတိုင်းပေါ့။ ဂုဏ်ယူပါတယ်လေ—-။"

ကညောစေး၏နှုတ်ဖျားမှလည်း,"သူငယ်ချင်းရေ—-ဟုတ်တယ်။ဟုတ်တယ်။ဂုဏ်ယူပါတယ်။ဂုဏ်ယူပါတယ်—"ဟုထပ်မံ၍ ဆွမ်းလောင်းထည့်လိုက်ပါတော့သည်။

■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■

ရေးကြီးဆုံး (၁)ကိစ္စ

ခိုင်စံရွှေမြင့်(မူတရော်)

လောကကြီး၌ အရေးကြီးဆုံးဟူသည် မည်သည့်အရာဖြစ်ပါသနည်း။ ဤမေးခွန်းကိုဖြေဆိုရာ၌ အမျိုးမျိုးအထွေထွေဖြေကြ၏။ လူအမျိုးမျိုးစိတ်အထွေထွေမို့ စိတ်သန်ရာကိုဖြေကြ၏။

တစ်ချို့ကငွေသည်အရေးကြီးဆုံး၊ ငွေရအောင်စီးပွားရေးသည် အရေးကြီးဆုံးကိစ္စဟုဆိုကြ၏။ အချို့က အရာရာကိုစဉ်စားချင့်ချိန်လုပ်ကိုင်နိုင်အောင် အတတ်ပညာ၊ အသိပညာမရှိမဖြစ်အရေးကြီးသည်ဟုဆို၏။ အချို့က သင့်တင့်လျောက်ပသောအရပ်၌ အခြေချနေထိုင်နိုင်ရေးဟုဆို၏။

ထိုအဖြေများသည်အရေးကြီးဆုံးကိစ္စကိုမေ့နေပြီး ဒုတိယ၊ တတိယအရေးကြီးသောအရာများကိုဖြေကြားခြင်းဖြစ်သည်။ မှန်သည်ဟုယူဆရသော်လည်း အပြည့်အစုံမမှန်ကန်ချေ။ လူ၌အရေးကြီးဆုံး(၁)ကိစ္စသည် မိမိ၏ကျန်းမာရေး၊ မိမိ၏မိသားစုနှင့်မိဘဆွေမျိုးလုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၏ကျန်းမာရေးဖြစ်သည်။

အားလုံးအရေးထက် ကျန်းမာရေးသည်အရေးကြီးပါသည်။ ကျန်းမာမှသာ ကျန်သောအရေးများကိုလုပ်နိုင်မှာဖြစ်၏။ မကျန်းမာလျှင်စီးပွားရေးမကောင်း ပညာသင်၍မရ။ ကျန်းမာမှ လုပ်နိုင်၏။ လုပ်နိုင်မှသာ စီးပွားရေး၊ ကြီးပွားရေး၊ ငွေရှာရေးဖြစ်မည်။ မကျန်းမာ၍မလုပ်နိုင်ဘဲ ခွေယိုင်လဲပြီးနေသူသည် အကူအညီအမအစကိုသာမျှော်ကိုးနေရပေလိမ့်မည်။ မကျန်းမမာလျှင် ဘာမှမလုပ်နိုင်မဖြစ်နိုင်တော့ဘဲ အသက်ရှင်လျက် လောကကိုအရှုံးပေးနေရ၏။ ဥပမာ–လေဖြတ်နေသူတို့၏ဘဝသည် ပြန်၍မကောင်းမချင်း လောကကိုအရှုံးပေးနေရချေသည်။

မကျန်းမာသူသည် ဘယ်လိုမှငွေရင်းရှိသော်လည်း မိမိကိုယ်တိုင်မလုပ်နိုင်သဖြင့်ခရီးမတွင်။ လုပ်ပေးမည့်သူရပြန်တော့လည်းသူ့သဘောအတိုင်းပင်ယုံရ၏။ သစ္စာရှိသူနှင့်တွေ့လျှင်တော်၏။ မတွေ့က မကျန်းမာသည့်ကြားမှလူလိမ်ခံရပြန်၏။ ကျန်းမာရေးကိုလူတို့သည် မကျန်းမာသောအချိန်ရောက်ရှိခံစားရတော့မှသာတန်ဖိုးကိုသိလာကြ၏။ ဖျားနာချိန်ရောက်မှ ဆရာဝန်ထံသွားရတော့မှ၊ အလုပ်မလုပ်နိုင်တော့မှ ကျန်းမာရေး၏တန်ဖိုးကိုသိလာကြ၏။ ကျန်းမာနေသောအချိန်၌ ကျန်းမာရေးကိုဂရုမစိုက်ကြချေ။ စားချင်ရာစား၏။ နေချင်သလိုနေ၏။ ကျန်းမာရေးကိုဂရုမစိုက်ဘဲ အစားမတော်တစ်လုတ်နှင့် သေသောသူများရှိ၏။

မိမိကျန်းမာရေးကိုမိမိပျေ့ဆခြင်းသည် မိမိစီးပွားရေးနှင့်အလုပ်အကိုင်ကိုထိခိုက်အောင်လုပ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ကျန်းမာရေးသည်အလွန်ကြီးမားသောလာဘ်ကြီးတစ်ပါးဖြစ်၏။ မကျန်းမာသောသူသည် နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းတရားကိုအားထုတ်ရန်ခဲယဉ်းလှ၏။ အတတ်ပညာ၊ ဥစ္စာစည်းစိမ်၊ရာထူးအာဏာတို့ထက် ကျန်းမာရေးကအရေးကြီးလှသည်။ မကျန်းမာဘဲ စည်းစိမ်ဥစ္စာကိုမခံစားနိုင်၊ လောကီသုခဖြစ်သောတဏှာ ရမ္မက်ကိုမခံစားနိုင်။ လောကုတ္တရာရေးကိုလည်း မလိုက်နိုင်ချေ။

အရေးကြုံကသက်လုံကောင်းရ၏။ ကျန်းမာရေးမကောင်းလျှင်ဘာမှကောင်းမလာချေ။ ကိုယ်ကျန်းမာမှစိတ်ချမ်းသာပါ၏။ စိတ်၏ချမ်းသာခြင်းရရှိရန်ကိုယ်၏ကျန်းမာခြင်းကိုဦးစွာတည်ဆောက်ရပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် လောက၌အရေးကြီးဆုံး(၁)ကိစ္စသည် ကျန်းမာရေးဟုဆိုရခြင်းဖြစ်သည်။ လူတိုင်းလူတိုင်းသည် ကျန်းမာရေးအရေးကြီးကြောင်းကို သိသော်လည်း ကျန်းမာချိန်၌ ကျန်းမာရေးဂရုစိုက်ရမည်ကိုမေ့နေကြ၏။ နာမှကုကြ၏။ ကျန်းမာရေးသည် ဖြစ်မှ၊နာမှ၊ ဂရုစိုက်ရမည်မဟုတ်။ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ဂရုစိုက်ရမည်ဖြစ်သည်။

ခန္ဓာကိုယ်ကျန်းမာရေးနှင့်စိတ်အာရုံကျန်းမာရေးထက် ပိုမိုအရေးကြီးသည့်အရာမရှိချေ။ ကျန်းမာမှ လောကကိုအရှုံးမပေးဘဲရုန်းကန်လှုပ်ရှားတိုက်ပွဲဝင်နေရမည်။ အိပ်ယာထဲမှပက်လက်နှင့် လောကကိုရင်ဆိုင်လို့မရချေ။ ရောဂါဆိုးလျှင်အသက်တို၏။ အသက်တိုလျှင် လောက၌ကြာကြာမနေရ။ ဘာမှလုပ်ချိန်ခံစားချိန်မရ။ မကျန်းမာ၍အသက်တိုလျှင် လောကကြီးကိုစောစွာအရှုံးပေး၍ထွက်ခွာသွားရ၏။ လူသည် ဓာတ်သဘာဝညီမျှ၍ပုံမှန်ဖြစ်နေလျှင် စိတ်ချမ်းသာမှုရ၍ ကိုယ်လည်းကျန်းမာတတ်ပါ၏။ မိမိ၏တိုးတက်ခြင်း၊ အောင်မြင်ခြင်းသည် မိမိ၏ဓာတ်သဘာဝညီမျှကျန်းမာမှုအပေါ်တွင် အခြေခံနေပါသည်။

အရေးကြီးဆုံး(၁)ကိစ္စကို ဖြစ်မှ၊နာမှသတိမရပါလေနှင့်။ လူတို့မှမေ့မေ့ထား၍ခက်နေကြ၏။ အိပ်ရာ၌လည်းကောင်း၊ သွားရာ၌လည်းကောင်း၊ စားရာ၌လည်းကောင်း၊ ရာသီပြောင်းရာ၌လည်းကောင်း ကိုယ့်ကျန်းမာရေးကို ကိုယ့်စီးပွားရေးကဲ့သို့အရေးထားပါ။ ငွေမရှိ၍ လောကကိုအရှုံးပေးစရာမလိုသေး၊ ကျန်းမာစွာလုပ်ကိုင်နိုင်လျှင် ငွေပင်ရလာနိုင်၏။ နာတာရှည်ရောဂါသည်များသည် လောကကြီးသို့လာ၍ ဝရဲခံအရှုံးပေးနေရသည်နှင့်တူလှ၏။ လူ့ဘဝ၌ ဟိုအရေးဒီအရေးထက် ကျန်းမာရေးသည် အရေးကြီးဆုံး(၁)ကိစ္စဟုဉာဏ်အသိမှ အမှန်ရှိထားရပေမည်ဟု အထက်ပါကိစ္စများအရတင်ပြချင်လိုပါသည်။

မှတ်သားစရာ အဆိုအမိန့်များ

ခိုင်ခံချေမြင့်
မူတာရော်

၁။ မနက်ဖြန်သေရမယ်လို့အသက်ရှင်ပါ။ အမြဲတမ်းအသက်ရှင်ရမယ်လို့မှတ်ယူပြီးလေ့လာသင်ယူကြပါ။။
၂။ အောင်မြင်ခြင်း၏ လျှို့ဝှက်ချက်ဆိုသည်မှာ သူများမသိတာကိုသိအောင်လုပ်ခြင်းပါဘဲ။
၃။ တစ်ခုတည်းသောစစ်မှန်သည့်အသိပညာမှာ သင်မသိရှိခြင်းပင်ဖြစ်သည်။
၄။ အတွေးအခေါ်မပါဘဲ အလုပ်လုပ်တဲ့သူဟာ အတန်းနဲ့တူတဲ့အလုပ်မပါဘဲ တွေးခေါ်တဲ့သူကအရူးနဲ့တူပါတယ်။
၅။ ဘယ်လောက်ဘဲအလုပ်များနေသည်ဖြစ်စေ စာဖတ်ဖို့အချိန်ပေးပါ။ အဲဒီလိုမှမဟုတ်ရင် ဗဟုသုတချို့တဲ့မှုကြောင့် ကျရှုံးမှုကို သင်ရင်ဆိုင်ရလိမ့်မယ်။
၆။ ဘယ်လောက်ဘဲသီလတွေယူယူ၊ အလှူအတန်းတွေဘယ်လောက်ဘဲလုပ်လုပ် ကိုယ်ချင်းစာတရားမရှိခြင်းက မယဉ်ကျေးခြင်းပါဘဲ။
၇။ သတိထားပါ။ လွဲမှားတဲ့အသိပညာဟာ ဘာမှမသိတာထက် အန္တရာယ်များပါတယ်။
၈။ အတွေ့အကြုံဆိုတာအားလုံးရဲ့ဆရာပါ။
၉။ တိုင်းပြည်မကြီးပွားမတိုးတက်တာ မျိုးချစ်စိတ်မရှိလို့မဟုတ်ဘူး။ ပညာမတတ်ကြလို့။
၁၀။ တိုင်းပြည်မှာ ပညာမတတ်ဘဲ အရည်အချင်းမရှိတဲ့သူတွေအုပ်ချုပ်ရင် အဲဒီတိုင်းပြည် နာပြီးသာမှတ်ပေတော့။
၁၁။ အတွေးအခေါ်ဆိုတာမျိုးကလည်း နေ့မစေ့လမစေ့ဘဲမွေးရင် အန္တရာယ်ရှိတယ်။
၁၂။ စစ်ဆိုတာ အကျင့်စာရိတ္တချင်း ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်တဲ့ပွဲပါဘဲ။ အောင်မြင်နိုင်မည့် စစ်ကိုဘဲတိုက်ပါ။
၁၃။ တီထွင်ဖန်တီးနိုင်မှုဖြင့် နောက်လိုက်နဲ့ခေါင်းဆောင်ကို ခွဲခြားသိမြင်နိုင်ပါတယ်။
၁၄။ လူနှစ်ယောက်ကို ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဝေးကွာစေတဲ့အကြောင်းက နားလည်မှုလွဲခြင်းဘဲဖြစ်ပါတယ်။
၁၅။ သင့်ရှေ့မှာ ဘယ်သူတွေလိမ်နေကြလဲ။။ သင့်နောက်မှာ ဘယ်သူတွေလိမ်နေကြလဲဆိုတာထက် သင့်ကိုယ်သင် ဘယ်လိုလိမ်ထားသလဲကို ပိုဂရုစိုက်သင့်ပါတယ်။
၁۶။ ခင်ဗျားတို့ဘဝဟာအချိန်အကန့်အသတ်နဲ့အသက်ရှင်နေရတာ။ ဒါကြောင့် သူများဘဝထဲကကိစ္စတွေကိုဝင်ရှုပ်ရင်း အချိန်မဖြုန်းမိပါစေနဲ့။
၁၇။ အပြောင်းအလဲနဲ့ အနာဂတ်အပေါ်မျက်လုံးတစ်လုံးတည်းနဲ့ကြည့်ပြီး ကျေနပ်အားရနေတာဟာ အန္တရာယ်များလှတဲ့မဟာဗျူဟာတစ်ရပ်ပါဘဲ။
၁၈။ ဘယ်သောအခါမှ သင့်ရဲမြင့်မြတ်လှတဲ့ စူးစမ်းလေ့လာလိုစိတ်ကိုမဖျောက်ပစ်ပါနဲ့။
၁၉။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ လူတွေဒုက္ခရောက်ပြီးခံစားနေကြရတာ လူဆိုးတွေရဲ့ ဖျက်စီးမှုကြောင့်ဘဲမဟုတ်ပါဘူး။ လူကောင်းတွေရဲ့ တိတ်ဆိတ်နေမှုကြောင့်လည်းပါပါတယ်။
၂၀။ လူတို့အနေဖြင့် သူတို့အတွက် သူတို့ကိုယ်တိုင်လုပ်နိုင်သောကိစ္စ၊ သူတို့ကိုယ်တိုင်လုပ်သင့်သောကိစ္စများကို သင်ကလုပ်ပေးနေခြင်းအားဖြင့် သင်သည် လူသားများကိုထာဝရမကူညီနိုင်ပါ။

[ကညီပိုက်မှဉ်ကရာတာ်ဟူးတာ်ဂဲၤတဖဉ်]

တာ်မၤလၤကပီၤဟီဉ်ခိုဉ်ဒီဖျၢဉ်တာ်ပတုၢ်ကွံၢ်သွံဉ်ထံးမှဉ်ခွါတာ်စုဆူဉ်ခိုဉ်တကး ထီဒါဖိုမှဉ်မှာ်နံၤ(၁၆)သီတာ်ဟူးတာ်ဂဲၤတဖဉ်

တက်မလေးကဗီးကညီမိတ်မှဉ်ကရင်းမှုကိုနံ့သာတက်ဟူးတက်ခဲ့သတဖန်

တၢ်မၤလၢကပီၤကညီမိခ်မှုဉ်ကရၢမှၢ်နံၤတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတဖၣ်

တက်လီးပၢထံၣ်သၣ်ညၢ်ဒီးတက်ဟၣ်တက်မၤစၢၤဆုပ္ပၤလီက်အိၣ်ကမ့ံတဖၣ်

တၢ်စံးဘျုးစံးဖှၣ်ဒီးတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါလီၤဆီ

စံးဘျုးဘၣ်ပှၤကွဲးလံာ်ဖိ(ထိၣ်ဒံးဘိကစၢ်)ကိးဂၤဒဲးလၢသူၣ်အိၣ်သးအိၣ်ဘၣ်ကညီပိာ်မၤ်ကရၢဒီးဆှၢ်ဃီၤဘၣ်အတၢ်ကွဲးသ့ၣ်တဖၣ်လၢမဲးကစံအဂီၢ်ထိဘိအယိနၣ်လီၤ. ပအိၣ်ဒီးတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါလီၤဆီတခါလၢကညီပိာ်မၤ်ကရၢမဲးကစံလၢကဟးထိၣ်လၢခံသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် တၢ်ကွဲးလၢအဘၣ်တၢ်ဃုထၢဒီးထၢနာ်လီၤအီၤလၢမဲးကစံအပူၤသ့ၣ်တဖၣ် ကအိၣ်ဒီးတၢ်သးအိၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်ကနၢၤလၢအပတိၢ်ဒီးအပတိၢ်ဒၣ်ဝဲစုာ်စုာ်နၣ်လီၤ.

တၢ်ကွဲးလၢစုနၣ် အစ့ၤကတၢၢ်ကမ့ၢ်ဝဲ(၄)ကဘျုံးပၤဒီး မ့မ့ၢ်ပှၤဒိဝဲလၢစဲးတခီ အစ့ၤကတၢၢ်ကဘၣ်မ့ၢ်ဝဲ(၃)ကဘျုံးပၤနၣ်လီၤ. တၢ်ကွဲးလၢတၢ်ဆှၢထိၣ်အီၤတဖၣ် ကဘၣ်ပၣ်ဃုာ်ဒီး(နီၢ်ကစၢ်မံၤ,ထိၣ်ဒံးဘိမံၤ,အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲလီၤတံၢ်,လီတဲစိနီၣ်ဂံၢ်မ့ၢ်အိၣ်) ဒ်သိးအလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်လၢတၢ်ကဆဲးကျိုးအဂီၢ်ဒီးတၢ်ဆဲးကျိုးကသ့ဝဲနၣ်လီၤ.တၢ်ကွဲးသ့ၣ်တဖၣ်တဘၣ်မ့ၢ်တၢ်ကွဲးလၢအထိဒါပိာ်မၤ်ခွဲးယာ်,ဖိသၣ်ခွဲးယာ်ဒီးကလုာ်ဂ့ၢ်ဝိဘၣ်.

လၢတၢ်ဆဲးကျိုး
ကညီဖိၣ်မၤ်ကရၢမဲးကစံအဂီၢ်

(လီၢ်ခၢၣ်သးဝဲၤခၢး)

P.O.Box 19
Mae Sariang
Mae Hong Son Province
58110
Thailand
E-mail : kwocentral@gmail.com
: kwomagazine@gmail.com

(လီၢ်ခၢၣ်သးဝဲၤလီၢ်အခ့(၁))

P.O. Box 53
Mae Sot
Tak Province
63110
Thailand
Mobile Phone : 0852687542
Email : kwomaesot@gmail.com

www.karenwomen.org

တော်စံးဘျုးစံးဖြိုင်ဆူပှၤမၤသကိးတော်ကိးဂၤ ဖဲတော်မၤလၤကပီၤကညီပိာ်မှဉ်ကရာမှာ်နံၤပှဲၤထီဉ်(၃၃) ဝီတဝီအကတိာ်

လၢတၢ်မၤလၤကပီၤကညီပိာ်မှဉ်ကရၢမှၢ်နံၤပှဲၤထီဉ်(၃၃)ဝီတဝီတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ကကဲထိဉ်လိဉ်ထိဉ်အဂီၢ် ဒ်ပတၢ်ဃ့ထိဉ်အသိး သးအိဉ်စံးဘျုးဘဉ်(သဝခ)လၢအဟ့ဉ်ပှၤဝဲၢ်ရ့ဲးဖၢး လၢကမၤစၢၤပှၤလၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတၢ်လဲၤတၢ်ကှၤ, ဝဲၢ်ရ့ဲးဖၢးအနီၢ်ကစၢ်ဒဉ်ဝဲ လၢအဟ့ဉ်လီၤသးဒီးမၤစၢၤပှၤလၢတၢ်သူဉ်အိဉ်အပူၤ စးထိဉ်လၢတၢ်လဲၤကျဲအခီဉ်ထံးဒီးတုၤလၢအကတၢၢ်တစု, စံးဘျုးဘဉ်ပဝဲၢ်နဲ့ဉ်ရ့ဲဉ်ခိဉ်ကျၢၢ်ဝဲၤဒၢးခိဉ်စ့စ့ လၢလဲၤသကိးဃုာ်တၢ်ဒီးပှၤ,စံးဘျုးဘဉ်တီအူကီၢ်ရ့ဉ်ပှၤမၤသကိးတၢ်လၢ တူၢ်လိာ်ပှၤလၢပကမၤလၤကပီၤမှၢ်နံၤအံၤလၢအဝဲသ့ဉ်အဂီၢ်ရ့ဉ်ပူၤဒီး ရဲၣ်ကျဲၤတၢ်အိဉ်တၢ်ဆိုး,တၢ်အိဉ်တၢ်အီလၢပှၤလဲၤတၢ်ဖိတဖၣ်အဂိၢ်အယိ,စံးဘျုးဘဉ်ထိဉ်လ့ၢ်ဝါကျ့ိလၢဟ့ဉ်ပှၤတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲလၢပကမၤလၤကပီၤမှၢ်နံၤအံၤလၢအကျ့ိကရၢ်ပူၤ ဃုာ်ဒီးစဲးတၢ်ပီးတၢ်လီတဖၣ်အယိ, စံးဘျုးဘဉ်ဖါန်ဖိဉ်ဒ့ရ့ၢ်ဉ်လၢအမၤသကိးတၢ်ဒီးပှၤလၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဘျီအံၤ, စံးဘျုးဘဉ်ခ့ဉ်အဲဉ်ယူဉ်ခိဉ်နၢ်ပဒိဉ်ကျၢၤစ့, ပဒိဉ်အဲဉ်ဝါ, ပဒိဉ်မ့ဉ်ဖိ, သရ့ဉ်မှဉ်ဖိဂ့ၤခ့ဉ်, သရ့ဉ်မှဉ်နၢ်ဖိဂ့ၤဒီး ခိဉ်နၢ်အဂၤအါဂၤလၢအတၢ်ဟဲဟ့ဉ်ဂံၢ်ဟ့ဉ်ဘါဒီး ဟဲထိဉ်ဝဲလၢတၢ်လၤကပီၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဝဲအံၤအယိ, စံးဘျုးဘဉ်ပၢဆ့ၢတၢ်ကမံးတံာ်, ထိဘိကမံးတံာ်လၢအတၢ်ဟ့ဉ်လီၤသးအယိ, စံးဘျုးဘဉ်နဲ့ဉ်ရ့ဉ်သဃဲၤ(၂)ဒီးဝဲၤဒၢးဖိတနီၤ လၢအလဲၤတုၤဆိဒီးရဲၣ်ကျဲၤတၢ်အကလုာ်ကလုာ်, စံးဘျုးဘဉ်ကညီပိာ်မှဉ်ကရၢခိဉ်နၢ်လၢအဒီးဘဉ်တၢ်လၤကပီၤခဲလၢာ် လၢအတၢ်ဟ်ချုးသးဒီး ဟဲထိဉ်ဝဲလၢတၢ်လၤကပီၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဘျီအံၤအယိ, စံးဘျုးဘဉ်ဝဲၤဒၢးခိဉ်လၢအရဲၣ်ကျဲၤနီၤလီၤမှုဒါဆူဝဲၤဒၢးဖိတဖၣ်, စံးဘျုးဘဉ်ဝဲၤဒၢးဖိတဖၣ် လၢအတၢ်ဟ့ဉ်လီၤသးလၢာ်ဆၢလၢာ်ကတိၢ်ကိးမံၤကိးစ့အယိ, စံးဘျုးဘဉ်ဝဲၤဒၢးပှၤနီသိလ့ဉ်တဖၣ်လၢအတၢ်ဟ့ဉ်လီၤသး ဆ့ၢထိဉ်ဆ့ၢလီၤတၢ်လၢာ်ဆၢလၢာ်ကတိၢ်အယိ စံးဘျုးဘဉ်ပှၤရဲၣ်ကျဲၤမၤဃံမၤလၤတၢ်လၤကပီၤဟျုၢ်စီၤ, စံးဘျုးဘဉ်ပှၤလၢအရဲၣ်ကျဲၤဖိအိဉ်တ့ၤအိဉ်တၢ်, စံးဘျုးဘဉ်ပှၤလၢအရဲၣ်ကျဲၤကတိၢ်တၢ်လၤကပီၤအတၢ်ဟ့ဉ်တဖၣ်, စံးဘျုးဘဉ်ဖၣ်အဉ်သိလ့ဉ်လၢအဟ့ဉ်လီၤအဆၢကတိၢ်လၢတၢ်လဲၤဆ့ၢတၢ်ဒီး အိဉ်ခိုးဃုာ်စ့ၢ်ကိးတၢ်အယိ, စံးဘျုးဘဉ်ကမျၢ်ကိးဂၤလၢအတၢ်ဟ်ဖျါထိဉ်တၢ်အဲဉ်တၢ်သးအိဉ်ဒီး ဟဲထိဉ်ဘဉ်လၢတၢ်လၤကပီၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဘျီအံၤအယိနှ့ဉ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်လၢသုဝဲကိးဂၤအတၢ်ဟ်ဖြိုဉ်မၤသကိးတၢ်အယိဘဉ်ဒီး တၢ်ကဲထိဉ်လိဉ်ထိဉ်မနုၤမးတအိဉ်ဘဉ်နှ့ဉ် ပစံးသ့အယိ ပဆ့ၢလီၤဘဉ်ပတၢ်စံးဘျုးစံးဖြိုဉ် ဃုာ်ဒီးတၢ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါအါဝဲ ခီဖျိကညီပိာ်မှဉ်ကရၢမဲးကစံအံၤနှ့ဉ်လီၤ.
တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါ,တၢ်ဘျုးတၢ်ဖြိုဉ်လၢသုဟ့ဉ်လီၤအီၤလၢကညီပိာ်မှဉ်ကရၢအဂိၢ်အံၤ မ်သုဒီးနှ့ၢ်ဘဉ်ကဒါကှၤအီၤအါနှ့ၢ်ဒံးအလိၢ်အစးတဖၣ်အစးနှ့ဉ်တကှ့ၢ်. တၢ်ဘျုးဒိဉ်မးလီၤ.

တၢ်မၤနီဉ် –ပှၤလၢအဟ့ဉ်မၤစၢၤတၢ်လၢာ်ဘူဉ်လၢၤစ့ၤလၢတၢ်မၤလၤကပီၤအမူးအံၤအဂိၢ်တဖၣ် တၢ်ကွဲးစံးဘျုးကှၤတ့ၢ်လံအီၤလိၤလိၤဆူအနီၢ်ကစၢ်ဒဉ်ဝဲအအိဉ်နှ့ဉ်လီၤ.